ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

การจัดบริการการศึกษาพิเศษของประเทศแคนาดา

ในปี 1995 British Columbia ได้จัดให้มีนโยบายทางการศึกษาพิเศษ ชื่อ Special Education Policy Framework for British Columbia และได้มีการประชุมศึกษาและพิจารณานโยบายทางการศึกษาพิเศษอย่างกว้างขวางกับนักการศึกษา นโยบายทางการศึกษาพิเศษนี้เป็นแนวทางในการออกกฎหมายและพัฒนาโปรแกรมการศึกษาพิเศษและการบริการการศึกษาพิเศษใน British Columbia คู่มือการจัดบริการการศึกษาพิเศษ: นโยบาย กระบวนการ และ แนวทางเล่มนี้เขียนขึ้นมาโดยมีรากฐานจากโครงร่างนโยบายทางการศึกษาพิเศษ

1. นโยบายทางการศึกษาพิเศษ (Special Education Policy)

ผู้เรียนทุกคนควรมีโอกาสในการศึกษาเท่าเทียมกัน มีโอกาสในการบรรลุผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษา และมุ่งไปสู่ความเป็นเลิศในทุกๆ ด้านของโปรแกรมที่ผู้เรียนศึกษา

2. เหตุผล (Rationale)

โปรแกรมการศึกษาพิเศษและการบริการการศึกษาพิเศษทำให้ผู้เรียนได้รับการศึกษาและการบริการที่ตรงกับความต้องการจำเป็นเฉพาะของผู้เรียน ซึ่งจะทำให้ผู้เรียนมีการศึกษาเท่าเทียมกัน มีโอกาสในการบรรลุผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษา และบรรลุเป้าหมายของโปรแกรมที่ผู้เรียนศึกษา

3. การออกกฎหมาย (Legislation) /การออกกฎข้อบังคับ (regulations)

1. Special Needs Students Order M150/89: กำหนดให้ต้องมีการระบุความต้องการจำเป็นพิเศษของผู้เรียนอย่างชัดเจน กำหนดข้อบังคับให้คณะกรรมการโรงเรียนต้องปรึกษาบิดามารดาในการจัดระดับชั้นเรียนของผู้เรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ และการกำหนดนโยบายในการเรียนร่วมกับผู้เรียนปกติ

2. Individual Education Plan Order M638/95: กำหนดให้คณะกรรมการโรงเรียนเริ่มทำการออกแบบและใช้แผนการศึกษาเฉพาะบุคคลสำหรับผู้เรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ

3. Student Progress Report Order M191/94: กำหนดให้ต้องมีการรายงานความต้องการหรือการร้องขอความช่วยเหลือ/การสนับสนุนจากผู้เรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ

4. Support Services for Schools Order M282/89. section 11 School Act.

5. นิยาม (Definitions)

1. ผู้เรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ (Student with special needs) หมายถึง ผู้เรียนที่ (ก) มีความพิการทางสติปัญญา ร่างกาย การรับรู้ อารมณ์หรือพฤติกรรมโดยธรรมชาติ (ข) พิการ

ทางการเรียนรู้ หรือมีพรสวรรค์ (gifts) หรือสติปัญญา (talents) พิเศษ

2. แผนการศึกษาเฉพาะบุคคล [Individual education plan (IEP)] หมายถึงแผนการศึกษาที่ได้รับการออกแบบสำหรับผู้เรียน แผนการศึกษานี้จะต้องประกอบด้วยข้อกำหนดต่อไปนี้อย่างน้อย 1 ข้อ

- ผลลัพธ์การเรียนรู้ที่แตกต่าง หรือ เพิ่มเติมจากผลลัพธ์การเรียนรู้ที่ได้กำหนดไว้ใน applicable educational program guide
- รายการที่ให้บริการการสนับสนุน
- รายการของการดัดแปลงเอกสารประกอบการสอน คำสอน หรือ วิธีการประเมินผล

3. คำแนะนำโปรแกรมการศึกษา (Educational program guide) หมายถึง เอกสารที่ระบุไว้ใน Ministerial Order 333/99, the Educational Program Guide Order M333/99

4. การดัดแปลง (adaptations) หมายถึง (ก) กลยุทธ์การสอนและการประเมินการเรียนการสอนที่ทำขึ้นมาสำหรับผู้เรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ และอาจรวมการใช้สื่อสลับกัน เช่น หนังสือและแถบเสียง (ข) กลยุทธ์คำสอน เช่น การใช้ล่าม การเรียงลำดับภาพ การใช้ภาพช่วยการเรียนการสอน และ (ค) กระบวนการประเมินการเรียนการสอน เช่น การสอบปากเปล่า การให้เวลาสอบมากกว่าผู้เรียนปกติ การใช้เทคโนโลยีช่วยในการเรียนการสอน

5. การเปลี่ยนแปลง (modifications) หมายถึง ผลลัพธ์การเรียนรู้ที่แตกต่างจากหลักสูตรปกติ และเป็นคัดเลือกเนื้อหาหรือกิจกรรมการเรียนรู้มาอย่างเฉพาะเจาะจงเป็นพิเศษสำหรับผู้เรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ

6. นโยบาย

นโยบายประกอบด้วย

- การเรียนร่วมกันระหว่างผู้เรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษและผู้เรียนปกติ
- การจัดระดับผู้เรียนความสามารถ
- การวางแผน
- การประเมินผลและการรายงาน
- การตรวจสอบ
- การอุทธรณ์ร้องทุกข์

รายละเอียดของนโยบายในหัวข้อข้างต้นมีดังต่อไปนี้

1. การเรียนร่วมกันระหว่างผู้เรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษและผู้เรียนปกติ (Inclusion)

British Columbia ส่งเสริมให้มีการเรียนร่วมกันระหว่างผู้เรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษและผู้เรียนปกติเพื่อให้ผู้เรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษได้มีส่วนร่วมการเรียนการสอนในชั้นเรียนอย่างเต็มที่ การเรียนร่วมกันหมายถึงผู้เรียนทุกคนมีสิทธิตามกฎหมายที่จะเข้าถึงการเรียน มีโอกาสในการบรรลุผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษา และมุ่งไปสู่ความเป็นเลิศในทุกๆ ด้านของโปรแกรมที่ผู้เรียนศึกษา

ในทางปฏิบัติการจัดการเรียนร่วมกันระหว่างผู้เรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษและผู้เรียนปกติ ไม่จำเป็นต้องจัดให้มีการเรียนร่วมเต็มที่ตลอดเวลาในชั้นเรียนปกติ และให้ดำเนินการสอนเหนือไปกว่าผลการสอบจัดระดับชั้นเรียน (placement) ได้ เพื่อให้ผู้เรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษมีส่วนร่วมในชั้นเรียนอย่างมีความหมาย (meaningful participation) และ ส่งเสริมการปฏิสัมพันธ์กับบุคคลอื่น

2. การจัดระดับความสามารถของผู้เรียน (Placement)

คณะกรรมการโรงเรียนต้องดำเนินการใดๆ ให้แน่ใจว่าครูใหญ่ได้มีการปรึกษาหารือกับบิดามารดาของผู้เรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษในการทดสอบวัดระดับความสามารถของผู้เรียนในโปรแกรมการศึกษาใดๆ

คณะกรรมการโรงเรียนต้องต้องจัดให้ผู้เรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษที่ศึกษาเล่าเรียนในโปรแกรมการศึกษาใดๆ ได้มีการเรียนร่วมกับผู้เรียนปกติ หากไม่มีข้อบ่งชี้ว่าจักต้องจัดการศึกษาให้ผู้เรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ หรือ ผู้เรียนปกติแยกจากกันต่างหาก

การให้ความสำคัญต่อการจัดการศึกษาให้ผู้เรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษให้เรียนโรงเรียนใกล้บ้านที่เหมาะสมกับอายุและระดับของเพื่อนร่วมชั้นเรียน ไม่ได้หมายถึงทำให้ผู้เรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษหมดโอกาสที่จะใช้ทรัพยากรในชั้นเรียน, การอยู่ในชั้นเรียน, โปรแกรมชุมชน, หรือ การสร้างสาถานการณ์เฉพาะ อย่างเหมาะสม

ผู้เรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษอาจได้รับการจัดให้อยู่ในชั้นเรียนอื่น หรือไม่ได้เรียนร่วมกับผู้เรียนปกติ ทั้งนี้คณะกรรมการโรงเรียนจะต้องแสดงให้เห็นว่าได้พยายามแล้วทุกวิถีทางที่จะจัดให้ผู้เรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษได้เรียนร่วมกับผู้เรียนปกติ แต่ไม่สามารถทำได้เนื่องจากไม่ตรงกับความต้องการจำเป็นทั้งทางด้านการศึกษาและสังคมของผู้เรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ หรือ เมื่อมีหลักฐานชัดเจนว่าการเรียนในสถานการณ์อื่นเป็นครั้งคราวหรือการเรียนในสถานการณ์อื่นตลอดไปเป็นทางเลือกที่เกิดขึ้นหลังจากได้พิจารณาความต้องการจำเป็นทางการศึกษา

ของผู้เรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ หรือ ความต้องการจำเป็นของผู้เรียนปกติแล้ว

3. การวางแผน (Planning)

คณะกรรมการโรงเรียนต้องมั่นใจว่า แผนการศึกษาเฉพาะบุคคล [Individual education plan (IEP)] ได้รับการออกแบบสำหรับผู้เรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ และนำไปปฏิบัติทันทีที่คณะกรรมการโรงเรียนได้ผ่านการพิจารณาเห็นชอบแล้ว จะยกเว้นแผนการศึกษาเฉพาะบุคคลก็ต่อเมื่อ

- ผู้เรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษดังกล่าวไม่จำเป็นต้องใช้เอกสารประกอบการสอน วิธีการสอนหรือการประเมินที่มีการปรับเปลี่ยนหรือปรับเปลี่ยนเล็กน้อย
- ผลลัพธ์การเรียนรู้ที่คาดหวังไว้ไม่ได้มีการเปลี่ยนแปลง
- ผู้เรียนต้องการการเรียนซ่อมเสริมน้อยกว่า หรือเท่ากับ 25 ชั่วโมงจากผู้สอนที่ไม่ใช่ครูประจำชั้นเรียนใน 1 ปีการศึกษา

คณะกรรมการโรงเรียนต้องมั่นใจว่ามีการทบทวนตรวจสอบ แผนการศึกษาเฉพาะบุคคล นี้อย่างน้อย 1 ครั้งต่อ 1 ปีการศึกษา และต้องมีการยกเลิกหรือขยายต่อเมื่อมีความจำเป็น

คณะกรรมการโรงเรียนต้องเสนอการให้คำปรึกษาแก่ผู้ปกครอง หรือผู้เรียน (ถ้ามีความเหมาะสม) ในเรื่องเกี่ยวกับการเตรียมตัวสำหรับแผนการศึกษาเฉพาะบุคคล

พระราชบัญญัติ School Act [section 7(2)] กำหนดให้บิดามารดาของผู้เรียนต้องปรึกษาครูผู้สอนหรือครูใหญ่เกี่ยวกับโปรแกรมการศึกษาของผู้เรียน เมื่อได้รับการร้องขอ

คณะกรรมการโรงเรียนต้องเสนอ แผนการศึกษาเฉพาะบุคคล ให้แก่ผู้เรียนแต่ละคนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษในการทำกิจกรรมการเรียนรู้ทั้งนี้ต้องให้สอดคล้องกับแผนการศึกษาเฉพาะบุคคลที่ได้ออกแบบมาให้กับผู้เรียนคนนั้น การจัดบริการทางการศึกษาที่มีความเฉพาะเจาะจงเป็นพิเศษมากจนไม่สามารถจัดจัดบริการทางการศึกษานี้ในทุกๆ โรงเรียนได้ ให้จัดบริการทางการศึกษาที่มีความเฉพาะเจาะจงเป็นพิเศษมากนี้ในระดับเขต (district level) หรือโรงเรียนอื่นๆ ในระดับเขตควรจัดบริการทางการศึกษาที่มีความเฉพาะเจาะจงเป็นพิเศษมากเพื่อชุมชน

4. การประเมินและการรายงาน (Evaluation and reporting)

มาตรฐานความสำเร็จของผู้เรียนทุกคนรวมถึงผู้เรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษได้ถูกตั้งไว้สูงแต่มีความเหมาะสม ผู้เรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษได้รับการคาดหวังว่าจะมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนบ้าง มาก หรือ ทั้งหมด เนื่องจากการได้รับสนับสนุนเป็นพิเศษ

เว้นแต่ว่าผู้เรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษสามารถแสดงการเรียนรู้ของผู้เรียนที่มีความสัมพันธ์กับผลลัพธ์การเรียนรู้ที่คาดหวังไว้ในหลักสูตรสำหรับวิชาและเกรดนั้นๆ ตั้งแต่ตอนแรกการรายงานความก้าวหน้าของผู้เรียนต้องเขียนเป็นลายลักษณ์อักษรและมีคำอธิบายดังนี้

- ผู้เรียนทำอะไรได้
- เรื่อง/ขอบเขตที่ผู้เรียนจำเป็นต้องศึกษาหรือพัฒนาเพิ่มเติม
- วิธีการสนับสนุน, ส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้เรียน

การเขียนแสดงความเห็นต้องประกอบด้วยการรายงานความก้าวหน้าของผู้เรียนที่สัมพันธ์กับเป้าหมายที่ตั้งไว้ใน แผนการศึกษาเฉพาะบุคคล การเขียนแสดงความเห็นควรอธิบายวิธีที่จะทำให้ผู้เรียนสามารถแสดงการเรียนรู้ของผู้เรียนสัมพันธ์กับผลลัพธ์ของการเรียนรู้ที่คาดหวังไว้ในหลักสูตรสำหรับวิชาและเกรดนั้นๆ ตั้งแต่ตอนแรกด้วย (ถ้ามีความเหมาะสม) และควรจะบรรยายถึงช่วงเวลาที่ต้องการให้ผู้เรียนสามารถสาธิตการเรียนรู้นั้นได้

การรายงานผลการเรียนระดับชั้นที่ 4 ถึง 12 กระทำโดยการใช้จดหมายรายงานผลการเรียนเป็นเกรดหรือร้อยละ วิธีการนี้อาจใช้กับผู้เรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษที่จะทำให้ผู้เรียนสามารถแสดงการเรียนรู้ของผู้เรียนสัมพันธ์กับผลลัพธ์ของการเรียนรู้ที่คาดหวังไว้ในหลักสูตรสำหรับวิชาและเกรดนั้นๆ ตั้งแต่ตอนแรก

ถ้าผู้สอนเป็นบุคคลอื่นที่ไม่ใช่ครูประจำชั้นเรียนได้มีการช่วยเหลือผู้เรียนในด้านการศึกษาเป็นบางส่วน บุคคลนั้นจำเป็นต้องเขียนรายงานเกี่ยวกับความก้าวหน้าของผู้เรียนร่วมกับรายงานของครูประจำชั้นเรียนด้วย

5. การตรวจสอบ (Accountability)

กระทรวงทำการตรวจสอบการสมัครเข้าเรียนของผู้เรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษเพื่อให้แน่ใจว่ามีการกระจายทรัพยากรระหว่างโรงเรียนในมลรัฐ กระทรวงตรวจสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนอย่างสม่ำเสมอ รวมไปถึงผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ โดยการตรวจสอบผลที่ได้จากการเรียนรู้ เช่น จำนวนผู้สำเร็จการศึกษา การประเมินความสามารถระดับมลรัฐ และการเลื่อนระดับชั้นเรียนของผู้เรียน นอกจากนี้ พรบ.โรงเรียน (School Act) กำหนดให้ทุกโรงเรียนมี สภาการวางแผนของโรงเรียน (School Planning Councils) เพื่อทำแผนประจำปีที่แสดงให้เห็นผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียน พรบ.โรงเรียนกำหนดให้คณะกรรมการโรงเรียนเสนอสัญญาการตรวจสอบ (Accountability Contracts) ต่อกระทรวงทุกปี กระทรวงจะตรวจสอบเป้าหมาย โครงสร้าง การจัดการเรียนการสอนและเรื่องอื่นๆ เป็นระยะๆ ผ่านกระบวนการตรวจสอบของมลรัฐ

6. การอุทธรณ์ร้องทุกข์ (Appeal)

คณะกรรมการโรงเรียนทุกโรงเรียนต้องมีกระบวนการอุทธรณ์เพื่อที่จะช่วยแก้ไขปัญหาต่างๆ กระทรวงคาดหวังว่ากระบวนการอุทธรณ์ดังกล่าวจะต้องอยู่บนพื้นฐานของการบริหารงานอย่างยุติธรรม ซึ่งรวมไปถึงสิทธิของผู้เรียนและพ่อแม่/ผู้ปกครอง คณะกรรมการโรงเรียน

ต้องรับรู้ข้อมูลเหล่านี้ คณะกรรมการโรงเรียนต้องได้รับการปรึกษาเพื่อการตัดสินใจใดๆ ที่มีผลกระทบผู้เรียน และคณะกรรมการโรงเรียนต้องเป็นกลางไม่เข้าข้างใดข้างหนึ่ง

กระบวนการ (Procedures)

แผนการศึกษาเฉพาะบุคคล คือเอกสารการวางแผนพัฒนาผู้เรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ ซึ่งแผนการศึกษาเฉพาะบุคคล จะระบุเป้าหมายผู้เรียนแต่ละบุคคล, การปรับเปลี่ยนตนเอง , การแก้ไขตนเอง, บริการที่จะได้รับ, รวมถึงการติดตามการวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียน แผนการศึกษาเฉพาะบุคคล ต้องมีองค์ประกอบอย่างน้อย 1 ข้อดังนี้

- เป้าหมายหรือผลลัพธ์ที่ตั้งไว้ใน 1 ปีการศึกษาซึ่งแตกต่างจากผลลัพธ์ของการเรียนรู้ที่คาดหวังไว้ในหลักสูตร ตั้งแต่ตอนแรก
- รายชื่อบริการสนับสนุนที่จำเป็นที่ทำให้เกิดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียน
- รายชื่อการปรับเปลี่ยนเอกสารการเรียน, กลยุทธ์การสอนหรือวิธีการประเมิน
- แผนการศึกษาเฉพาะบุคคล ควรรวมถึงสิ่งต่อไปนี้
  - o ระดับประสิทธิผลการศึกษาของผู้เรียนในปัจจุบัน
  - o สภาพการจัดการเรียนการสอน
  - o รายชื่อของบุคลากรที่จัดการศึกษาและให้บริการสนับสนุนแก่ผู้เรียนในระหว่าง 1 ปีการศึกษา
  - o ระยะเวลาที่ใช้ในการตรวจสอบแผนการศึกษาเฉพาะบุคคล
  - o หลักฐานสำหรับการประเมินหรือตรวจสอบรวมไปถึงการแก้ไข เปลี่ยนแปลง ปรับปรุงแผน ซึ่งจะสามารถนำไปใช้ในการวางแผนและติดตามวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนว่ามีความสอดคล้องสัมพันธ์กับเป้าหมายหรือไม่ และ
  - o แผนสำหรับช่วงที่เป็นจุดเปลี่ยนแปลงหัวเลี้ยวหัวต่อในการศึกษาของผู้เรียน เช่น การเลื่อนชั้น การสำเร็จการศึกษาของผู้เรียน และการเชื่อมโยงของแฟ้มข้อมูลในการศึกษาเกรด 10-12 สำหรับนำไปประกอบการศึกษาระดับปริญญาตรี (Graduation Portfolio)

ภาคผนวก ข

กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาของคนพิการของประเทศสหรัฐอเมริกา

ประเทศสหรัฐอเมริกามีกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาของคนพิการ ที่กำหนดโดยรัฐบาลกลาง และบังคับใช้ตรอบคลุมทุกมลรัฐ มีดังนี้[1]

1. The Rehabilitation Act 1973 เป็นกฎหมายที่ออกโดยการขับเคลื่อนของ the Employment Standards Administration's Office of Federal Contract Compliance Programs (OFCCP) ซึ่งอยู่ภายใต้ Department of Labor ประเทศสหรัฐอเมริกา สาระสำคัญของกฎหมายครอบคลุม ดังนี้ 1) คนพิการมีส่วนร่วมในโครงการฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการ 2) ให้ความสำคัญกับการให้บริการแก่คนพิการที่รุนแรง 3) ให้ความเห็นชอบกับโครงการนำร่องด้านวิถีชีวิตอิสระ (Independent Living) และโครงการช่วยเหลือคนพิการเป็นรายบุคคล 4) สิทธิในการครอบครองอสังหาริมทรัพย์ของคนพิการ 5) การประเมินผลกระทบการเลือกปฏิบัติ และส่งเสริมการเข้าถึงของคนพิการ 6) การกำหนดและให้ความสำคัญกับการบริการหลังการถูกเลิกจ้างของคนพิการ 7) จัดโครงการช่วยเหลือคนพิการในการติดต่อสื่อสาร ระหว่างคนพิการ และองค์กรฟื้นฟูสมรรถภาพของมลรัฐ ซึ่งกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับคนพิการก่อนนี้ได้มีการประกาศใช้มาบ้าง อาทิ 1) The Soldiers Rehabilitation Act 1918 เป็นกฎหมายฟื้นฟูสมรรถภาพสำหรับทหารที่พิการจากสงครามโลกครั้งที่ 1 (Parker and Szymanski 1992) 2) The Smith-Fess Act 1920 เป็นกฎหมายที่เน้นให้การช่วยเหลือด้านการศึกษา และการให้คำแนะนำในการปรับตัวด้านอาชีพ และการจ้างงานเฉพาะคนพิการทางร่างกาย เป็นต้น[2]

2. Americans with Disabilities Act (ADA) 1990 เป็นกฎหมายสำหรับคนพิการที่ใช้บังคับและประกาศโดยรัฐบาลกลาง (Federal Government) ได้กำหนดหลักการและเหตุผลของการประกาศใช้พระราชบัญญัติ ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการเลือกปฏิบัติไว้ในข้อต่างๆ ดังนี้

1) ตาม (3) การเลือกปฏิบัติต่อคนพิการยังปรากฏให้เห็นอย่างมาก อาทิ การว่าจ้างงาน ที่อยู่อาศัย บริการที่พัก การศึกษา การคมนาคม การสื่อสาร นันทนาการ การจัดสถาบัน บริการด้านสุขภาพ สิทธิในการออกเสียงเลือกตั้งและการเข้าถึงบริการสาธารณะ

---

[1] เบญจา ชลธาร์นนท์ (2548) อ้างแล้ว หน้า 9

[2] สามารถศึกษารายละเอียดของ The Rehabilitation Act 1973 เพิ่มเติมได้จาก http://www.ed.gov/policy/speced/reg/narrative.html

2) ตาม (5) คนพิการยังคงเผชิญกับการเลือกปฏิบัติในลักษณะต่างๆ รวมถึงการแบ่งแยกโดยจงใจอย่างเปิดเผย สิ่งกีดกั้น/ความไม่สะดวกเชิงสถาปัตยกรรม การคมนาคมและการสื่อสารซึ่งปรากฏในลักษณะแบ่งแยกเลือกปฏิบัติ กฎข้อบังคับและนโยบายในเชิงให้ความคุ้มครองมากเกินควร ความล้มเหลวที่จะแก้ไขปรับปรุงสิ่งอำนวยความสะดวก/สาธารณูปโภคและการปฏิบัติที่เป็นอยู่ มาตรฐานและกฎเกณฑ์ที่มีคุณลักษณะที่แบ่งแยกเลือกปฏิบัติ อันผลักดันไปสู่รูปแบบบริการ แผนงาน กิจกรรม สิทธิประโยชน์ งานอาชีพ หรือโอกาสอื่นๆ ที่ด้อยกว่า

3) ตาม (9) การเลือกปฏิบัติและอคติที่ไม่เป็นธรรมและไม่จำเป็นที่ยังปรากฏอยู่อย่างต่อเนื่องทำให้คนพิการถูกปฏิเสธโอกาสที่จะแข่งขันอย่างเท่าเทียมและไม่อาจใช้โอกาสที่มีให้ในกรอบสังคมอิสระ ทำให้สหรัฐอเมริกาต้องเสียเงินจำนวนหลายพันล้านดอลลาร์เป็นค่าใช้จ่ายโดยไม่จำเป็น เนื่องเพราะการที่คนพิการยังต้องอยู่ในภาวะพึ่งพาบุคคลอื่นและไม่สามารถผลิตผลผลิตที่เกิดรายได้

ในพระราชบัญญัตินี้ มีวัตถุประสงค์ เพื่อ

(1) กำหนดอาณัติแห่งชาติที่ชัดเจนและเข้าใจได้เพื่อขจัดการเลือกปฏิบัติต่อคนพิการ

(2) กำหนดมาตรฐานที่ชัดเจน เข้มแข็ง สอดคล้อง และบังคับใช้เพื่อจัดการอย่างมีประสิทธิภาพกับการเลือกปฏิบัติต่อคนพิการ

(3) รับรองว่ารัฐบาลแห่งชาติจะดำเนินบทบาทในฐานะเป็นศูนย์กลางในการบังคับใช้มาตรฐานที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติฉบับนี้แทน/ในนามของคนพิการ และ

(4) เพื่อให้เกิดการลดอำนาจในขอบเขตที่ไม่จำเป็นของสภาคองเกรสส์ รวมถึงอำนาจในการบังคับใช้กฎหมายฉบับแก้ไขที่สิบสี่ ทั้งนี้เพื่อกำหนดกฎข้อบังคับด้านพาณิชย์ในลักษณะที่เข้าถึงปัญหาหลักที่เกิดจากการเลือกปฏิบัติที่คนพิการต้องเผชิญอยู่

ในพระราชบัญญัติฉบับนี้ได้กำหนดคำนิยามของคำสำคัญไว้ เช่นความช่วยเหลือและบริการ ประกอบ บริการเสริมให้หมายรวมถึงล่าม ผู้อ่าน เครื่องมือ หรือเครื่องใช้ อุปกรณ์บริการและดำเนินการ เป็นต้น หรือความพิการที่เกี่ยวกับบุคคล หมายถึง ความพิการทางร่างกายหรือจิตใจที่จำกัดให้บุคคลไม่อาจทำให้กิจกรรมหลักของชีวิตได้อย่างใดอย่างหนึ่งหรือมากกว่าอย่างหนึ่ง

แต่ละรัฐได้หลักการและวัตถุประสงค์ไปบังคับใช้ (State Government) และการนำไปบังคับใช้ของแต่ละรัฐอาจมีความเข้มงวดแตกต่างกัน การละเว้นไม่ปฏิบัติตามกฎหมายถือเป็นความผิด และผู้ละเมิดจะถูกลงโทษตามกฎหมาย ซึ่งจะลงโทษเพียงใดขึ้นอยู่กับแต่ละรัฐเช่นกัน

ADA เป็นกฎหมายสิทธิพลเมืองของรัฐบาลกลาง (Federal Civil Rights Law) ที่เกิดจากการมีส่วนร่วมของกลุ่มคนพิการ ภายใต้การขับเคลื่อนของสภาคนพิการแห่งชาติ (The National Council on Disability) กฎหมายฉบับนี้มุ่งส่งเสริมการเข้าถึงของคนพิการ 4 ด้าน คือ 1) การจ้างงาน 2) การบริการสาธารณะ 3) อาคาร/สถานที่สาธารณะที่ดำเนินการโดยภาคเอกชน และ4) การ

โทรคมนาคม/เครื่องมือติดต่อสื่อสาร ภายหลังประกาศใช้กฎหมายนี้แล้ว ได้มีกฎหมายลูกตามมาอีกหลายฉบับ นอกจากนั้นยังได้มีการแก้ไขกฎหมาย ADA อีกมากกว่า 10 ครั้ง เพื่อให้สอดรับกับปัญหาที่เปลี่ยนแปลงไปพร้อมกับโลกาภิวัตน์ การเมือง จนถึงปัจจุบัน คือ The American with Disabilities Act 1990 และ ADA ยังเป็นแม่แบบในการออกกฎหมายเกี่ยวกับคนพิการของประเทศสหรัฐอเมริกา คือ Assistive Technology Act of 1998 รวมทั้งเป็นแม่แบบในการออกกฎหมายให้แก่ประเทศอื่นๆ อีกด้วย[3]

การจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ

ประเทศสหรัฐอเมริกาได้ประกาศใช้กฎหมายเพื่อการศึกษาสำหรับคนพิการ ดังนี้

1. Individuals with Disabilities Education Act 2004 (IDEA) เป็นกฎหมายฉบับปัจจุบันที่ประกาศใช้สำหรับเด็กพิการทุกคน โดยกำหนดให้การศึกษาเป็นสาธารณะ รัฐต้องจัดให้เหมาะสมและไม่มีค่าใช้จ่าย การศึกษาดังกล่าวประกอบด้วยการศึกษาพิเศษ และการให้บริการที่มีความสัมพันธ์กัน เพื่อให้การศึกษาของเด็กพิการก้าวหน้าได้ เด็กพิการมีสิทธิเท่าเทียมกับเด็กที่ไม่พิการ มีสิทธิในการเข้าเรียนร่วมและการร่วมกิจกรรมต่างๆ ได้ มีสิทธิที่จะเรียนหลักสูตรการศึกษาทั่วไปอย่างเต็มที่และเหมาะสม ถึงแม้ว่า IDEA 2004 จะได้ระบุรายละเอียดและบันทึกในเรื่องของสิทธิของการศึกษาเด็กพิการไว้มาก (มากกว่าใน Section 504) แต่ก็ยังไม่เพียงพอกับการให้บริการเด็กพิการได้อย่างครอบคลุม ดังนั้นเด็กที่ไม่สามารถใช้บริการของ IDEA ได้ก็จะปรับมาใช้ Section 504 of The Rehabilitation Act of 1973, 29 U.S.C.794 ร่วมกับการใช้สิทธิในโปรแกรมการศึกษาของเด็กพิการ การบริการ ที่อยู่อาศัย ตาม IDEA 2004 ด้วย

ในส่วนของ IDEA 2004 ในหมวด A ตอนที่ 300 (Section A, Part 300) ที่เกี่ยวข้องในการให้บริการเทคโนโลยีสิ่งอำนวยความสะดวกกับโรงเรียนประจำอำเภอ ได้กำหนดการบริการเทคโนโลยีสิ่งอำนวยความสะดวก ในการช่วยเหลือเด็กพิการโดยตรง ด้วยการประเมินความต้องการของเด็กพิการ ความสามารถของเด็ก สิ่งแวดล้อมที่เด็กอาศัยอยู่ เพื่อจัดซื้อหรือเช่าสิ่งอำนวยความสะดวก รวมทั้งการคัดเลือก การออกแบบ การทดลอง (สวมใส่) การดัดแปลง การแก้ไข การบำรุงรักษา การซ่อม หรือการทดแทนอุปกรณ์ ตลอดจนการประสานงานและการบำบัด การรักษาเพิ่มเติม หรือบริการที่เกี่ยวกับเทคโนโลยีสิ่งอำนวยความสะดวก เช่นโปรแกรมการศึกษาและการรักษาทางการแพทย์ ที่สัมพันธ์กัน การฝึกอบรมหรือบริการเฉพาะทางสำหรับเด็กพิการ หรือครอบครัว เพื่อการช่วยเหลือทางด้านอาชีพ การจ้างงาน การเตรียมการจ้างงาน นอกจากนั้น ยังมีระเบียบข้อบังคับ (Regulation) ที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาคือ the Students with Disabilities and Modified Achievement

---

[3] สามารถติดตามข่าวสารเกี่ยวกับ ADA ในปี ค.ศ. 2007 ได้จาก http://www.usdoj.gov/crt/ada/disabilitynews.htm

Standards สำหรับให้มลรัฐได้พัฒนามาตรฐานและการประเมินนักเรียนพิการ[4]

2. The Family Educational Rights and Privacy act (FERPA), 34 C.F.R 99 เป็นกฎหมายจากรัฐบาลกลางที่ออกมาเพื่อให้แต่ละมลรัฐนำไปปฏิบัติ โดยที่รูปแบบการบริหารจัดการ ของ State Regulations และ Law ขึ้นอยู่กับแต่ละมลรัฐ กฎหมายนี้เกี่ยวข้องกับการศึกษาของนักเรียนพิการ โดยได้กำหนดให้การคุ้มครองความเป็นส่วนตัว การรักษาความลับ การเข้าถึงของผู้ปกครอง การทดแทน และการทำลายบันทึกในเรื่องการศึกษาของนักเรียน

3. Purchase of Medical Equipment for Individual Pupils เป็นกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการซื้ออุปกรณ์พิเศษสำหรับนักเรียนพิการ โดยที่ในแต่ละอำเภอจะมีโปรแกรมการศึกษาพิเศษเขตท้องถิ่น ซึ่งมีหน้าที่ในการจัดเตรียมอุปกรณ์พิเศษให้กับนักเรียนพิการตาม IEP ที่ได้ระบุใน Paragraph (1) of Section 1401 of Title 20 ของ the United States Code

สำหรับรัฐแคลิฟอร์เนีย มีการดำเนินการเกี่ยวกับ IEP ดังนี้

1) กำหนดเงื่อนไขในการรับบริการของเด็กพิการ มีดังนี้

(1) เด็กทารกและเด็กเล็ก ตั้งแต่เกิดถึง 3 ปี (เอกสารบางเล่มตั้งแต่แรกเกิด จนถึง 2 ปี) ที่มีพัฒนาการช้า หรือผู้ที่มีความบกพร่องทางการเห็น การได้ยิน หรือทางกระดูก (IFSP)

(2) เด็กนักเรียนทั่วไป อายุตั้งแต่ 3 ถึง 22 ปี ด้วยการทำ IEP เพื่อพิจารณาว่าเทคโนโลยีที่จำเป็นในการช่วยเหลือเพื่อประโยชน์ด้านการศึกษา และ/หรือ เมื่อมีความจำเป็นในการปรับสภาพชั้นเรียน

นอกจากนั้นยังมีโปรแกรมการศึกษาสำหรับผู้ใหญ่ (Adult Education) คือ ให้บริการข้อมูลข่าวสาร แหล่งความรู้บริการสำหรับคนพิการ เพื่อให้คนพิการได้รับความรู้ และทักษะและนำไปสู่ความสำเร็จ และให้ข้อมูลการศึกษา ประกันคุณภาพการศึกษา ให้คำปรึกษาด้านกฎหมาย รวมทั้งให้ความช่วยเหลือครอบครัวหรือผู้ที่เกี่ยวข้องกับคนพิการ

2) กระบวนการในการขอรับเทคโนโลยีสิ่งอำนวยความสะดวกและบริการ

การขอรับสิ่งอำนวยความสะดวก สถานศึกษาจะต้องเขียน IEP (Individual Educational Plan) หรือ IFSP (Individual Family Service Plan) เพื่อขอเทคโนโลยีสิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับนักเรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ การเขียน IEP ให้ดำเนินการดังนี้

เมื่อสถานศึกษาได้เขียนความต้องการของนักเรียนลงในแบบฟอร์ม IEP แล้ว ตัวแทนการศึกษาท้องถิ่นจะพิจารณาแบบประเมินที่สถานศึกษาส่งมาภายในเวลา 15 วัน หลังจากนั้นจะให้ผู้ปกครองเซ็นให้ความยินยอมในแบบประเมินหากผู้ปกครอง ตัวแทนการศึกษาท้องถิ่น จะใช้

---

[4] ศึกษารายละเอียดเพิ่มเติมของ IDEA ได้จาก http://www.nectac.org/idea/idea.asp

เวลา 50 วันในการทำแบบประเมินนั้นให้ครบถ้วน เมื่อเด็กมี IEP แล้ว การวางแผนเทคโนโลยีสิ่งอำนวยความสะดวก จะพิจารณาจาก IEP เป็นหลัก กรณีที่สถานศึกษาไม่อนุมัติ IEP ผู้ปกครองหรือครอบครัวสามารถร้องเรียนไปยังหน่วยงาน State Special Education Hearing ที่ Special Education Hearing Office Institute for Administrative Justice เพื่อขอรับความเป็นธรรมได้

นอกจากที่แคลิฟอร์เนียจะมีโปรแกรม IEP แล้ว ที่รัฐนิวยอร์กก็มีโปรแกรม IEP เช่นเดียวกัน มีกระบวนการให้บริการโดยรวมไม่แตกต่างจากแคลิฟอร์เนีย จะต่างกันในเรื่องของเวลา คือหลังจากการพิจารณาถึงสภาพความพิการของเด็กนักเรียนแล้ว คณะกรรมการการศึกษาพิเศษจะต้องพิจารณาโปรแกรมภายใน 60 วัน หากมีการแก้ไข จะใช้เวลาภายใน 30 วัน หลังจากการศึกษาพิเศษได้รับคำแนะนำจากกรรมการโรงเรียน

3) Assistive Technology Act of 1998, 105-394, S.2432 AT THE SECOND SESSION ใน Section 2 Findings and Purposes ได้กำหนดความสำคัญของเทคโนโลยีสิ่งอำนวยความสะดวกที่เกี่ยวข้องกับคนพิการ สรุปประเด็นสำคัญ และจุดมุ่งหมายของ ATA ดังนี้

สรุปประเด็นสำคัญที่พบจาก Congress ATA 1998

(1) สิทธิต่างๆ ของบุคคลจะไม่ลดน้อยลงหากมีความพิการเกิดขึ้น เช่น สิทธิการมีชีวิตอิสระ สิทธิความสามารถร่วมตัดสินใจเรื่องของตนเองและสร้างทางเลือกแก่ตน สิทธิการได้รับการศึกษา สิทธิการประกอบอาชีพ สิทธิการมีส่วนร่วมในสังคม นโยบาย สังคม วัฒนธรรม และการศึกษาหลักของสังคมสหรัฐอเมริกา เป็นต้น

(2) ให้มีการพัฒนาเทคโนโลยีสิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับคนพิการ รวมถึงการประยุกต์ ดัดแปลงอุปกรณ์ที่มีอยู่ เพื่ออำนวยความสะดวกในกิจวัตรประจำวัน ให้ประโยชน์ในแต่ละบุคคล ต่อความพิการและทุกวัย ช่วยให้สามารถทำงานได้ด้วยตนเอง ลดการให้ความช่วยเหลือจากผู้อื่น และสามารถสร้างสรรค์โครงการหรือกิจกรรมอื่นๆ ในเรื่องของชีวิตประจำวัน

(3) ทุกรัฐต้องมีความเข้าใจโปรแกรมของรัฐบาลในการให้ความช่วยเหลือในเรื่องที่เกี่ยวกับเทคโนโลยีสิ่งอำนวยความสะดวก และรัฐบาลกลางต้องมีส่วนช่วยให้โปรแกรมดำเนินต่อไป เพื่อเพิ่มศักยภาพในแต่ละรัฐ และช่วยเหลือแต่ละความพิการในทุกระดับอายุด้วยเทคโนโลยีสิ่งอำนวยความสะดวกที่จำเป็น

(4) การบริการของรัฐที่มีอยู่ยังไม่เพียงพอ ซึ่งบริการที่ยังไม่เพียงพอ ได้แก่ 1. แหล่งจ่ายเงินค่าเทคโนโลยีสิ่งอำนวยความสะดวกและการให้บริการ 2. การฝึกอบรมด้านเทคโนโลยีสิ่งอำนวยความสะดวกและบริการให้เหมาะสมเป็นรายบุคคล 3. การจัดเทคโนโลยีให้เหมาะสมกับความพิการ 4. โปรแกรมพัฒนาประชากร 5. ระบบเวลาและการให้บริการส่งต่อเทคโนโลยีสิ่งอำนวยความสะดวก 6. ความสัมพันธ์ระหว่าง Human Service Program และ Private Entities Programs และ 7.

ความสามารถในการใช้โปรแกรมเทคโนโลยีที่ได้รับ เป็นต้น

4) Purposes ของ ATA 1998

เพื่อจัดเตรียมการให้บริการการเงินสำหรับแต่ละรัฐ ในการจัดเตรียมเทคโนโลยีสิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับกลุ่มความพิการแต่ละประเภทและทุกวัย ดังนี้

(1) การเพิ่มกองทุน

(2) การเข้าถึงบริการเทคโนโลยีสิ่งอำนวยความสะดวกและบริการ

(3) เพิ่มโปรแกรมไปสู่ชนบท

(4) เพิ่มปริมาณและส่งเสริมการประสานงานระหว่างตัวแทนของรัฐและหน่วยงานท้องถิ่น หรือระหว่างท้องถิ่นด้วยกัน หรือระหว่างรัฐ รัฐกับหน่วยงานท้องถิ่นและ ผู้ให้บริการ (Care Provider)

(5) เพิ่มความตระหนักด้านกฎหมาย ข้อบังคับ นโยบาย การปฏิบัติ ระเบียบการและโครงสร้างขององค์กร ในเรื่องการให้บริการเทคโนโลยีสิ่งอำนวยความสะดวก และความรู้ของประโยชน์จากบริการที่ได้รับตามเป้าหมายของแต่ละบุคคล

(6) เพิ่มศักยภาพในหน่วยงานรัฐและเอกชน ในการให้บริการเทคโนโลยีสิ่งอำนวยความสะดวก

(7) ส่งเสริมความสามารถของรัฐบาลกลาง เพื่อเตรียมให้ความช่วยเหลือด้านการเงินกับรัฐ ในการให้ข้อมูลข่าวสาร และการให้บริการคนพิการ ปรับปรุงหน่วยงาน การประสานงานรัฐและเอกชน

(8) การปรับปรุงนโยบายการให้เทคโนโลยีสิ่งอำนวยความสะดวก และบริการที่ดีขึ้น

(9) ให้ความช่วยเหลือ ฝึกอบรมเฉพาะทาง

(10) มีกองทุนระดับชาติ ภูมิภาค รัฐ และท้องถิ่น สามารถส่งเสริมความเข้าใจและการเข้าถึงเทคโนโลยีสิ่งอำนวยความสะดวกและบริการได้ตรงเป้าหมาย

จากประมวลสรุปสาระสำคัญของกฎหมาย ATA จะเห็นได้ว่ามีความครอบคลุมการบริการเทคโนโลยีแก่คนพิการแบบครบวงจร ทั้งนี้ สามารถศึกษารายละเอียดเพิ่มเติมได้จาก Assistive Technology Act, 1998[5] ซึ่งในหลายประเทศรวมทั้งประเทศไทย ไม่มีการบัญญัติกฎหมายนี้ไว้ ในขณะที่ประเทศสหรัฐอเมริกามีตัวบทกฎหมาย ATA ซึ่งเป็นกรอบบังคับใช้ในการให้บริการเทคโนโลยีสิ่งอำนวยความสะดวก กับมี ADA ที่เป็นกฎหมายสำหรับคนพิการโดยตรงจึงทำให้ประเทศ

---

[5] ศึกษารายละเอียดเพิ่มเติมได้จาก http://www.section508.gov/docs/AT1998.html

สหรัฐอเมริกาประสบความสำเร็จในการให้บริการเทคโนโลยีสิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับคนพิการเป็นอย่างมาก

โครงการสำคัญที่ช่วยนักเรียนพิการ

ประเทศสหรัฐอเมริกามีโครงการ/หน่วยงานสำคัญที่ทำหน้าที่เกี่ยวข้องกับคนพิการ ดังนี้

1) The California Assistive Technology System (CATS) เป็นโครงการของ AT Network (Assistive Technology Network) อยู่ที่เมืองสคราเมนโต (Sacramento) รัฐแคลิฟอร์เนีย ให้บริการทางด้านเทคโนโลยีสิ่งอำนวยความสะดวก ซึ่งเป็นกองทุนของ United States Department of Education และหน่วยงาน NIDRR (National Institute on Disability and Rehabilitation Research) CATS เป็นโครงการระดับรัฐ ส่งเสริมเทคโนโลยีสิ่งอำนวยความสะดวก การให้บริการ และข้อมูลข่าวสารสำหรับคนพิการที่สามารถประสบความสำเร็จ มีชีวิตอิสระ และทำงานได้ CATS ให้บริการ 2 โปรแกรม คือ 1) โปรแกรมเงินยืมเพื่อพาหนะ (Transportation Loan Guarantee Programs) และ 2) โปรแกรมเงินยืมเพื่อเทคโนโลยีสิ่งอำนวยความสะดวก (Assistive Technology Loan Guarantee Programs)

(1) โปรแกรมเงินยืมเพื่อพาหนะ (Transportation Loan Guarantee Programs) โปรแกรมนี้ให้เด็กพิการที่ต้องใช้เก้าอี้ล้อเข็น (Wheel Chair) เพื่อซื้อ และ/หรือดัดแปลงยานพาหนะเพื่อการเดินทางของเด็กพิการหรือคนพิการที่ต้องการดัดแปลงสภาพรถ ขึ้นอยู่กับสภาพความพิการด้วยวงเงินสูงสุดคือ 35,000 เหรียญสหรัฐ สามารถติดต่อได้ที่ Department of Rehabilitation โปรแกรมนี้จะรับรองการยืมเงิน กับสถาบันการเงิน ผู้ให้เช่าหรือผู้ถือใบอนุญาตภายใต้กฎหมายแคลิฟอร์เนียหรือของประเทศสหรัฐอเมริกา (Law of California or the United States) ในการให้ยืมเงิน โดยที่ผู้ปกครองหรือคนพิการ (ผู้สมัคร) จะต้องมีคุณสมบัติคือเป็นผู้ปกครองที่ชอบด้วยกฎหมายของนักเรียนพิการด้านร่างกายที่อาศัยอยู่ที่บ้าน ผู้ต้องการใช้เก้าอี้ล้อเข็น (Wheel Chair) จะต้องรับรองโดยแพทย์ หรือคนพิการผู้ต้องการดัดแปลงยานพาหนะเพื่อการไปทำงาน โดยผู้ขอยืมจะต้องมีรายได้รวมที่บ้านต้องไม่เกินระดับที่ตั้งไว้ the Housing and Community Act in 1974 จะพิจารณาความสามารถของผู้สมัคร และการใช้หนี้ โดยที่พิจารณาจากการจ้างงานอย่างมั่นคงอย่างน้อย 1 ปี ตามวันที่เริ่มต้นขอยืม หรือมีรายได้จากแหล่งอื่น วงเงินการใช้หนี้ ราคาล่วงหน้าของการใช้งาน และการบำรุงรักษา รถบรรทุก รถยนต์ และ/หรืออุปกรณ์พิเศษอื่นๆ ที่ได้รับ เป็นงบประมาณแต่ละเดือนของผู้สมัคร

(2) โปรแกรมเงินยืมเพื่อเทคโนโลยีสิ่งอำนวยความสะดวก (Assistive Technology Loan Guarantee Programs) จะช่วยคนพิการในการจ้างงาน เพื่อนำมาซื้อเทคโนโลยีสิ่งอำนวยความสะดวก เพื่อนำมาใช้ส่วนตัว หรือเพื่อให้คงสภาพการจ้างงานหรือการมีชีวิตที่เป็นอิสระมากขึ้น สำหรับ

คนพิการหรือครอบครัวที่ไม่สามารถได้รับการช่วยเหลืออื่นๆ สามารถได้รับเทคโนโลยีสิ่งอำนวยความสะดวกที่จำเป็นได้ Department of Rehabilitation (DOR) จะรับรองการยืมเงินจากหน่วยงานเอกชนที่อยู่ภายใต้สัญญากับ DOR และ DOR สามารถขยายเวลาการให้ยืมได้ และจ่ายเงินภายหลัง หรือซื้อของดีในราคาถูกที่คนพิการจะสามารถจ่ายได้ และขั้นตอนการขอรับบริการนั้น คนพิการหรือครอบครัวที่จำเป็นต้องใช้เทคโนโลยีสิ่งอำนวยความสะดวก หรือต้องการฝึกอาชีพหรือการฟื้นฟูชีวิตอิสระ ต้องรับรองว่าเทคโนโลยีสิ่งอำนวยความสะดวก นั้นเหมาะสมอย่างไร เพื่ออะไร ใช้ทำอะไร และต้องผ่านการประเมินอุปกรณ์เครื่องช่วยตามความเหมาะสม และทำสัญญายืมเทคโนโลยีสิ่งอำนวยความสะดวกเรื่องการทำงานหรือการมีวิถีชีวิตอิสระ รวมถึงการมีส่วนร่วมตัดสินใจในกระบวนการได้รับ อุปกรณ์ผ่านโปรแกรม Medicare หรือ Medi-Cal หรือแหล่งกองทุนอื่น เช่น บริษัทประกัน หรือองค์กรที่เกี่ยวกับสุขภาพ DOR จะพิจารณาให้คนที่ร้องขอโปรแกรมนี้สามารถซื้อเทคโนโลยีสิ่งอำนวยความสะดวกที่ขายในราคาต่ำ หรือเป็นการให้เปล่า DOR จะประเมินความสามารถของผู้สมัครในการชำระหนี้ ตามระดับรายได้และความน่าเชื่อถือทางการเงินในอดีต

(3) The National Institute on Disability and Rehabilitation Research (NIDRR) เป็นหน่วยงานที่ริเริ่มขึ้นในปี ค.ศ. 1978 เป็นหนึ่งใน 3 องค์ประกอบของ the Office of Special Education and Rehabilitative Services (OSERS) ที่ the U.S. Department of Education NIDRR ตั้งอยู่ที่เมือง Washington, D.C โดยมีพันธกิจด้านการสร้างความรู้ใหม่ การเผยแพรความรู้และการส่งเสริมความรู้ใหม่ๆ ที่จะปรับปรุงหรือพัฒนาสิ่งดีๆ ให้กับคนพิการ เพื่อให้คนพิการให้สามารถทำงานในทางเลือกของคนพิการได้ และรวมถึงให้สังคม เปิดโอกาสให้คนพิการที่มีความสามารถอย่างเต็มที่ และจัดที่อยู่อาศัยให้พลเมืองพิการของรัฐอย่างเหมาะสม NIDRR ดำเนินการอย่างกว้างขวาง และประสานงานโครงการวิจัย และสัมพันธ์กับกิจกรรมทั้งหมดอย่างสูงสุด นับตั้งแต่การอยู่ร่วมในสังคม การจ้างงาน และการใช้ชีวิตอย่างอิสระ ของคนพิการทุกวัย NIDRR สนใจในเรื่องการทำวิจัย ในเรื่องของการจ้างงานสุขภาพและความสามารถ การเข้าถึงเทคโนโลยีและความสามารถ การอยู่อย่างอิสระในสังคมรวม และประสานงานวิจัยอื่นๆ ในเรื่องของความพิการ[6]

(4) The Assistive Technology Exchange Center (ATEC) ATEC เป็นสถานประกอบการที่พัฒนาโปรแกรมด้านเทคโนโลยีสิ่งอำนวยความสะดวกของ Orange Country, ATEC ช่วยให้ผู้ป่วยในการตัดสินใจเลือกเทคโนโลยีสิ่งอำนวยความสะดวกที่เหมาะสมและประหยัด โดยการบริการครอบคลุมด้านการประเมินความเหมาะสมในการเลือกใช้เทคโนโลยีสิ่งอำนวยความสะดวก รวมทั้งอุปกรณ์คอมพิวเตอร์ที่เหมาะสม การสื่อสาร การติดตั้ง การฝึกอบรม การให้ยืม และการ

---

[6] ศึกษารายละเอียดเพิ่มเติมได้ที่ http://www.ed.gov/about/offices/list/osers/nidrr/index.html

ช่วยเหลือด้าน technology lab ATEC ได้พัฒนาโมเดลการให้บริการทางการศึกษาสำหรับนักเรียนพิการ ดังนี้

(4.1) ATEC's Typical School Service Delivery Model เป็นโมเดลการให้บริการทางการศึกษาสำหรับนักเรียนพิการในโรงเรียนประจำอำเภอ โดยที่มาของการพัฒนาโมเดล คือ โรงเรียนประจำอำเภอห้องถิ่นมีปัญหาในการเตรียมการจัดให้บริการเทคโนโลยีสิ่งอำนวยความสะดวก เพราะไม่มีแหล่งข้อมูลที่จะนำมาจัดเตรียม หรือในบางกรณี การตัดสินใจเพื่อจัดเทคโนโลยีสำหรับนักเรียนพิการ จึงทำได้ค่อนข้างลำบาก หรือไม่มีความเชี่ยวชาญในการประเมินนักเรียนที่มีความพิการซ้ำซ้อน ปกติแล้วเมื่อโรงเรียนจำเป็นต้องใช้บริการเทคโนโลยีสิ่งอำนวยความสะดวก โรงเรียนจะติดต่อกับ ATEC ยอมรับข้อตกลงในเรื่องการใช้เงินของกองทุน และ จัดเตรียมตารางเวลากับเจ้าหน้าที่ทางโรงเรียน ผู้ปกครอง และตัวของนักเรียน กระบวนการนี้ใช้เวลาประมาณ 1-2 เดือน แต่ละครั้งที่กระบวนการเสร็จ จะมีการนัด 1-3 ครั้ง ในการดำเนินการ ที่หน่วยบริการ ATEC โรงเรียน หรือบ้าน และมีการเขียนรายงาน และลงชื่อในข้อตกลงด้วย หากอุปกรณ์ที่ได้รับการแนะนำ จะต้องได้มาจากโรงเรียนประจำอำเภอ ATEC จะติดต่อและทำตารางนัดเพื่อจัดวันฝึกอบรมการทำงานกับเจ้าหน้าที่ของโรงเรียน ผู้ปกครอง และ/หรือ ตัวนักเรียนเอง ATEC จะทำการนัด หลายครั้งครั้งละ 2 ชั่วโมง เพื่อจัดและฝึกอบรมนักเรียนและเจ้าหน้าที่ ในเรื่องของอุปกรณ์ ในกระบวนการ จากสัญญาเริ่มต้นถึง การอบรม จะใช้เวลาหลายเดือน ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับตัวของเทคโนโลยีสิ่งอำนวยความสะดวกด้วย

(4.2) Pilot Program for Service Delivery Model เป็นโมเดลโปรแกรมการศึกษาต้นแบบสำหรับการให้บริการสิ่งอำนวยความสะดวก สำหรับคนพิการ นั้นเป็นอีกหนึ่งโปรแกรมของ ATEC มีรายละเอียดที่น่าสนใจดังนี้ ในปัจจุบัน Model for Assistive Technology Service ได้นำมาใช้กับนักเรียนหลายๆ คน นอกเหนือกว่านั้นยังมีความต้องการพัฒนากระบวนการให้บริการถึงขั้นตอนสุดท้าย โดยใช้เวลาน้อยลง การใช้แหล่งทรัพยากรจาก ATEC และจากโรงเรียนได้รับประสิทธิภาพมาก ปรับปรุงความร่วมมือระหว่างทีมให้ความช่วยเหลือนักเรียน และการย้าย ATEC ไปสู่สิ่งแวดล้อมของนักเรียน ตัวอย่างเช่นโรงเรียนประจำอำเภอชื่อ The Placentia/Yorba Linda Unified ร่วมมือกับหน่วยงาน ATEC เพื่อพัฒนาโปรแกรมต้นแบบการให้บริการคือในปี 2002 ได้ส่งเจ้าหน้าที่ของ ATEC 1 คนไปอยู่ที่ โรงเรียนประจำอำเภอ 1 วันต่อ 1 สัปดาห์ เมื่อเจ้าหน้าที่มาถึงโรงเรียนประจำอำเภอตามกำหนดแล้ว เจ้าหน้าที่ ATEC จะสนทนาประเด็นต่างๆ ตามตารางนัดในแต่ละวันกับโรงเรียนที่ทำสัญญาไว้ เรียงลำดับความสำคัญก่อนหลังในแต่ละวัน ว่าบริการอะไรที่ต้องเตรียมให้ในระหว่างวัน และจะมีตารางนัดที่จะมาในคราวต่อไป ATEC จะนำวัสดุที่จำเป็นทั้งหมดไปในวันที่นัดด้วย และในแต่ละโรงเรียน จะมีที่ปรึกษาให้แก่นักเรียน ในการอบรมหรือให้บริการอื่นๆ สำหรับนักเรียนและเจ้าหน้าที่ จะดำเนินการโดยครู หรือเจ้าหน้าที่โรงเรียนประจำอำเภอในการให้

ความช่วยเหลือ ถ้าการอบรมต่อเนื่อง ATEC จะกลับมาในแต่ละสัปดาห์เพื่ออบรมนักเรียน และ/หรือ เจ้าหน้าที่ในเรื่องเทคโนโลยีสิ่งอำนวยความสะดวก ในตอนท้ายของแต่ละวัน ATEC จะสรุปรายงาน ไปยังโรงเรียนประจำอำเภอที่ทำสัญญา อุปกรณ์ที่ได้รับการแนะนำ เขียนไว้ในรายการในรายงานด้วย ถ้าโรงเรียนมีรายการสิ่งของ อุปกรณ์ที่ได้รับคำแนะนำ จะจัดส่งให้บ่อยขึ้นในแต่ละสัปดาห์ กระบวนการนี้เริ่มต้นโดยการประชุม ครู ผู้ปกครอง ในโรงเรียนประจำอำเภอที่ได้ทำสัญญา เมื่อการประเมิน หรือความต้องการฝึกฝนขยายเพิ่มมากขึ้นก็จะดำเนินการต่อสำหรับนักเรียนที่มีส่วนร่วม ATEC จะแนะนำนักเรียนไปสู่ศูนย์ ATEC การประเมินนี้จะสั้นกว่าแบบ typical evaluation เพราะว่า การรวบรวมข้อมูลนี้เริ่มต้นจากการพบกับนักเรียนที่โรงเรียนตัวต่อตัวทำให้ได้ข้อมูลเพิ่มมากขึ้น

ภาคผนวก ค
การถอดเทปการสัมภาษณ์เชิงเจาะลึก

คณะนักวิจัยได้ทำการสัมภาษณ์เชิงเจาะลึกจากผู้ทรงคุณวุฒิ ที่เกี่ยวข้องเพื่อที่จะได้ทราบถึงปัญหา อุปสรรคต่างๆ ตลอดจนข้อเสนอแนะของการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ และนำมาวิเคราะห์ สังเคราะห์ เพื่อเป็นประโยชน์ในการศึกษา "แนวทางจัดการศึกษาสำหรับคนพิการในส่วนขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น" รายละเอียดของการสัมภาษณ์เชิงเจาะลึก มีดังนี้

1. ถอดเทปการสัมภาษณ์ ศาสตราจารย์ ดร. ปรัชญา เวสารัชช์[7] อดีตคณะกรรมการปฏิรูปการศึกษา

รศ.ดร.จุไร ทัพวงษ์

คำถามแรกที่อยากจะเรียนถามท่านอาจารย์ ว่าท่านอาจารย์มีความคิดเห็นอย่างไรเกี่ยวกับสิทธิ เสรีภาพ และความเสมอภาคของคนพิการทางด้านการศึกษา ตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 และ พ.ร.บ.การศึกษาแห่งชาติ ปี 2542 แก้ไข (ฉบับที่ 2) 2545ค่ะ

ศ.ดร.ปรัชญา เวสารัชช์

คือรัฐธรรมนูญ ปี 2540 และ 2550 เขาเขียนเหมือนกัน การได้รับโอกาสทางการศึกษา และมี พ.ร.บ.การศึกษาแห่งชาติ ปี 2542 แก้ไข 2545 ซึ่งเขียนแนวเดียวกัน คือว่า คนสามารถที่จะเรียนได้ 12 ปี และเข้าใจว่าเขาตีความว่า 12 ปี คือ ป. 1- ม. 6 อันนี้เป็นหน้าที่ตามรัฐธรรมนูญที่รัฐเขาจัดให้ และเท่าที่ผมได้ทราบตอนนี้โรงเรียนของรัฐก็จัดการศึกษาให้ 12 ปี โดยไม่เสียค่าใช้จ่าย แต่ก็ไม่จริงเสียทีเดียว ก็มีค่าคอมพิวเตอร์ ค่าอะไรต่างๆ ขึ้นมา ส่วนค่าแป๊ะเจี๊ยะเป็นอีกเรื่องหนึ่ง ส่วนโรงเรียนเอกชนก็ใช้แนวเดียวกัน เพียงแต่ว่าโรงเรียนเอกชนนี้อาจจะเสียมากกว่าที่รัฐ ก็คือว่ารัฐจัดสรรเงินให้กับเอกชนลงไปเท่าจำนวนราคาของเด็ก ที่เกินกว่านั้นเอกชนจ่าย ผู้ปกครองต้องจ่าย ซึ่งก็ดูจะเข้าใจกันว่า เอกชนนั้นเป็นเรื่องที่ต้องทำเพื่อธุรกิจ ไม่อยู่ในขอบข่ายของเงื่อนไข แต่เงื่อนไขของรัฐก็คือรัฐต้องจัดการ ณ วันนี้การเรียนก็อาจเป็นไปได้อย่างน้อยเชิงทฤษฎี แต่มันอาจไม่ร้อยเปอร์เซ็นต์ โรงเรียนในต่างจังหวัดแน่นอนทำได้ แต่ก็มีค่าใช้จ่ายอื่นที่ผู้ปกครองจะต้องจ่ายไม่ว่าจะเป็นค่าหนังสือ ค่าเครื่องแต่งตัวนั่นก็เป็นจริง

---

[7] สัมภาษณ์เมื่อวันศุกร์ที่ 18 มีนาคม 2554

รศ.ดร.จุไร ทัพวงษ์

ที่นี้ในเชิงทฤษฎีดูเหมือนจะเป็นไปได้ แต่ในทางปฏิบัติอย่างเวลาไปติดต่อทางโรงเรียน เขาก็มีมูลนิธิ มีสมาคมผู้ปกครองอะไรต่ออะไร เก็บทางตรงไม่ได้ต้องผ่านทางอ้อม อันนี้มันผิดกฎหมายหรือไม่

ศ.ดร.ปรัชญา เวสารัชช์

มันก็ไม่เชิงผิดกฎหมาย มันเลี่ยงกฎหมาย เพราะว่าหน่วยราชการถ้าเก็บเงินขึ้นมาก็ถือเป็นรายได้ก็ต้องส่งคืนคลัง นี่ก็เป็นเรื่องธรรมดา เขาก็เลยตั้งสมาคมผู้ปกครอง สมาคมครูและผู้ปกครอง อันนี้ก็เกิดตั้งแต่กฎหมาย ปี 2540 อยู่แล้ว สมาคมพวกนี้ก็มีหน้าที่ในการระดมทรัพยากรเอามาช่วยเหลือโรงเรียนก็คือ โรงเรียนอย่างน้อยโรงเรียนของรัฐได้รับเงินการสนับสนุนจากรัฐไม่พอ จะสร้างตึก จะสร้างอะไรต่างๆ ก็ไม่พอ หรือจะทำโครงการพานักเรียนไปดูงานก็ไม่พอ สมาคมพวกนี้จึงเป็นองค์กรที่จะรองรับ มันก็ขึ้นอยู่กับความเข้มแข็งขององค์กร สมาคมโรงเรียนรวยก็มีเยอะ ที่นี้สมาคมก็จะหารายได้รูปแบบหลายอย่าง เช่น จัดกอล์ฟ จัดนำเที่ยว จัดอะไรต่างๆ เขาก็เอารายได้เหล่านี้เข้าสมาคม สมาคมมีรูปแบบแตกต่างกันหรือมิฉะนั้นศิษย์เก่าก็มาบริจาค อันนี้เป็นแหล่งรายได้สมาคมก็เอาเงินมาช่วยโรงเรียนเป็นส่วนใหญ่ เช่น สร้างอาคารเรียน สมาคมฉ้อฉลไม่นับอันนั้นมันผิดกฎหมายอยู่แล้ว

รศ.ดร.จุไร ทัพวงษ์

เพราะฉะนั้นถ้าจะพูดง่ายๆ ตามกฎหมายเขียนว่าการศึกษา 12 ปี ฟังดูแล้วสมบูรณ์แบบแต่ที่นี้เงินไม่พอถ้าจะให้ลูกสามารถเรียนคอมพิวเตอร์ได้อะไรต่ออะไรงบประมาณจัดสรรไม่พอโรงเรียนแก้ปัญหาโดยผ่านสมาคมและมูลนิธิอะไรต่างๆ ที่ถูกต้องตามกฎหมาย

ศ.ดร.ปรัชญา เวสารัชช์

คือ การจัดบริการการเรียนของรัฐจะให้ในลักษณะต่ำสุด mininum ก็คือ เรียนรู้ภาษาตามหลักสูตรที่กระทรวงกำหนด เป็น basic need ความต้องการขั้นต่ำ แต่ถ้าจะเรียนรู้อะไรที่มากกว่านั้นหรือสามารถแข่งขัน ยกตัวอย่าง รู้คอมพิวเตอร์ ใช้คอมพิวเตอร์เป็น รู้ภาษาต่างประเทศมากขึ้น ซึ่งอาจจะไม่ใช่เฉพาะภาษาอังกฤษ อาจจะมีการสอนภาษาจีน รู้การเล่นกีฬา หรือเล่นดนตรีเฉพาะทาง ก็อาจจะเอามืออาชีพมาสอน อันนั้นคือส่วนเกินเฉพาะทางที่ไม่ได้ระบุส่วนอันนี้กระทรวงแทบจะไม่ให้เมื่อกระทรวงไม่ให้แต่มันมีค่าใช้จ่าย ดังนั้นจึงออกมาเป็น cost sharing ซึ่งทางสมาคมอาจจะจัดให้ส่วนหนึ่งหรือผู้ปกครองก็จะต้องจ่ายเสียค่าใช้จ่ายส่วนเกินอันนี้นัก

รศ.ดร.จุไร ทัพวงษ์

ที่นี้คนพิการโรงเรียนร่วมคงเป็นกลุ่มเล็ก เพราะคนพิการบางที่เข้าไปเรียนโรงเรียนร่วมอาจจะโดนบีบด้วยซ้ำ แต่ตรงนี้อาจจะรู้สึกเหมือนยากสำหรับคนพิการในมุมมองของอาจารย์เป็นอย่างไร

ศ.ดร.ปรัชญา เวสารัชช์

คนพิการนี้นั้น ตามที่กระทรวงศึกษาธิการกำหนดเข้าใจว่าจะมีคนพิการมี 9 ประเภท คนเหล่านี้ตามนโยบายของกระทรวงศึกษา คือ ให้เรียนร่วมในชั้นเรียนปกติ และก็กำหนดว่าครูที่สอนจะต้องมีการฝึกอบรมในลักษณะพิเศษ เพื่อดูแลเด็กกลุ่มนี้ แล้วก็มีกฎหมายใหม่ออกมาว่าครูที่จะสอนจะต้องจบวุฒิประกาศนียบัตรบัณฑิต คือไม่ใช่แต่ปริญญาตรีอย่างเดียว แล้วจะมีผลใช้บังคับถ้าจำไม่ผิดต้นปีหน้า ฉะนั้นครูผู้สอนจะต้องไปขวนขวาย รัฐบาลก็สนับสนุนครูเหล่านี้ด้วยการให้ค่าตอบแทนพิเศษรายเดือน ถ้าเป็นคนของรัฐจำไม่ผิดประมาณเดือนละ 2,000 บาท

ที่นี้คำถามย้อนกลับไปใหม่ว่าคนพิการเหล่านี้เขาต้องการดูแลปกติเหมือนเด็กนักเรียนอื่นหรือไม่ คำตอบก็คือ ใช่อยู่แล้ว เพราะว่า อย่างเด็กตาบอด เขาจะอ่านหนังสือก็ต้องมีคนช่วยเขาช่วยอ่าน หรือเอกสารที่ก็ต้องเป็นภาษาเบรลล์ หรือเป็นเวอร์ชั่นที่เขาถนัดในการใช้คอมพิวเตอร์ก็ต้องมีโดยเฉพาะ เด็กหูหนวก ครูก็จะต้องสื่อสารโดยภาษามือ อันนี้เป็นลักษณะเฉพาะ หรือเด็กที่มีโรคประจำตัวบางอย่าง เช่น ออทิสติก เด็กพวกนี้ก็ต้องดูเป็นพิเศษ เพราะฉะนั้นเมื่อมันต้องดูเป็นพิเศษมันก็ต้องเป็นการจัดกิจกรรมที่นอกเหนือเป็นพิเศษ ก็ต้องจ่ายเพิ่ม อย่างกรณีที่รัฐไปจ่ายให้ครูคนละ 2,000 บาทต่อเดือนอันนี้ก็เป็น Extra และอาจจะ Extra อันอื่นๆ อีก เช่น อุปกรณ์ เครื่องมือ หนังสือที่มีลักษณะเฉพาะก็จำเป็น ด้วยเหตุผลอันนี้เราไม่สามารถปฏิบัติกับนักเรียนผู้ที่มีร่างกายไม่เต็มที่ได้อย่างนักเรียนทั่วไป คำถามว่ารัฐบาลควรจะสนับสนุนไหม มันเป็นสิทธิของมนุษย์ที่จะได้รับการปฏิบัติให้เท่าเทียมกับคนอื่น แต่เพราะเขามีแต้มต่อรัฐบาลก็จะต้องส่งเสริมเพื่อจะให้เขาเรียนได้เท่าเทียมคนอื่น อันนี้เป็นหลักการโดยทั่วไป รัฐจะต้องจัดที่นี้รัฐจะจัดอย่างไร การที่รัฐ ณ วันนี้จัดมารวมกันให้เขาอยู่กับเด็กปกติ เพื่อจะได้มีเพื่อนตามปกติ มิฉะนั้นถ้าเขาไปอยู่กับกลุ่มหูหนวกก็รู้จักแต่เด็กหูหนวกด้วยกันอย่างนี้ก็ไม่ใช่สังคม ทำอย่างนี้แพงมากกว่า ถูกไหมโดยหลักการ

รศ.ดร.จุไร ทัพวงษ์

หูหนวกก็ไปอยู่ที่หูหนวก

ศ.ดร.ปรัชญา เวสารัชช์

อันนั้นมีอุปกรณ์ครบ อันนี้ไม่มีมันก็จัดได้ไม่เต็มที่ และครูที่สอนก็เป็นครูที่ฝึกมาเพื่อจะสอนเด็กปกติ ก็ไปเติมเล็กๆ น้อยๆ เพื่อให้สามารถดูแลเด็กพวกนี้ได้ มันก็ต้องแลกกัน เมื่อทำให้ไม่ได้เต็มที่เด็กก็ได้ไปบางส่วน แต่มันก็ควรจะดีกว่า แต่มันก็มีค่าใช้จ่ายที่สูงกว่านี่ก็เป็นหลักการทั่วไปที่ต้องทำ

รศ.ดร.จุไร ทัพวงษ์

ที่นี้จะมาถามมุมมองของท่านอาจารย์ว่าพ.ร.บ.การศึกษาซึ่งนักการศึกษาจะพูดกันมาก พ.ร.บ. 2542 และแก้ไขเพิ่มเติม พ.ศ. 2545 พ.ร.บ.อันนี้จริงแล้วก็คือมันออกมาเพื่อรองรับรัฐธรรมนูญ 40ใช่ไหมค่ะ อาจารย์คิดว่า มันมีความสำคัญอย่างไรต่อวงการศึกษาและการศึกษาของคนพิการอย่างไร

ศ.ดร.ปรัชญา เวสารัชช์

คือ พ.ร.บ. อันนี้จริงๆ คือการปฏิรูปการศึกษา สมัยก่อนเราแทบไม่ได้ดูแล เราไม่มีหลักการหรืออาจจะมีหลักการแต่ว่าไม่ได้เอามาใช้ พ.ร.บ.เขียนหมดว่า เจตนารมณ์ของการจัดการศึกษาเป็นอย่าไร รูปแบบการศึกษามีกี่ประเภทและมันก็พูดตั้งแต่การจัดการศึกษาก่อนปฐมวัย จนกระทั้งถึงสิ้นชีวิต เพียงแต่ว่ามันจะไปเน้นเฉพาะการศึกษาที่เป็นรูปแบบก็คือในโรงเรียนและกำหนดเงื่อนไขว่าโรงเรียนจะต้องทำอย่างนั้นอย่างนี้ ซึ่งมีการกำหนดรายละเอียดเอาไว้อย่างมาก รวมทั้งมีการประกันคุณภาพ และก็พูดถึงเรื่องโครงสร้างของการจัดการศึกษา ซึ่งสมัยก่อนไม่มี มันถึงมีการเปลี่ยนโครงสร้างมาเป็นเขตพื้นที่การศึกษาและกระจายอำนาจให้กับโรงเรียนในทางปฏิบัติอีกเรื่องหนึ่ง แต่ในทางกฎหมายมันเขียนไว้อย่างนั้น

รศ.ดร.จุไร ทัพวงษ์

เพราะฉะนั้นอันนี้ก็เหมือนกับเป็นทางการปฏิรูปการศึกษา ที่นี้ตอนนี้องค์กรการปกครองส่วนท้องถิ่นมันกำลังจะมีความสำคัญมากขึ้น แต่ที่นี้ทางการศึกษามันมีกฎหมายหรือว่ามันเอื้อไปถึงองค์กรการปกครองส่วนท้องถิ่นไหม

ศ.ดร.ปรัชญา เวสารัชช์

ตัวกฎหมายใหญ่เพียงแต่เอื้อว่าถ้าองค์กรส่วนท้องถิ่นพร้อมก็จะจัดการศึกษาได้ แต่ตัวกฎหมายที่มันแยกอีกอันหนึ่ง คือ พ.ร.บ. การกำหนดขั้นตอนและการกระจายอำนาจให้กับองค์กรส่วนท้องถิ่นชื่อมันยาว เขาก็มีคณะกรรมการขึ้นมาอีกชุดหนึ่งชุดนี้เขาก็จะนั่งไล่ดูว่า ตัวพ.ร.บ.กระจายอำนาจตัวนั้นให้องค์กรส่วนท้องถิ่นทำอะไร และที่เลี่ยงไม่พ้นก็คือบริการด้านการศึกษา เขาก็จะเลยกำหนดแนวทางในการที่กระจายการศึกษาลงไป คือดึงจากงานที่รัฐส่วนกลางเป็นผู้จัดการศึกษายกไปให้ท้องถิ่นจึงได้มีการกำหนดระดับความพร้อมของท้องถิ่นและเมื่อกำหนดแล้วก็ พยายามจะกระจายออกไป ก็ยังเป็นเรื่องซึ่งยังไม่ลงตัวเนื่องจากว่ากระทรวงศึกษาธิการและคนในกระทรวงศึกษาธิการจำนวนหนึ่งก็ไม่อยากไปอยู่ท้องถิ่นไป

รศ.ดร.จุไร ทัพวงษ์

แต่รู้สึกถ้าเรื่องของการกระจายอำนาจของท้องถิ่นมันมี 2 ด้านใช่ไหมค่ะ คือ การศึกษาและสาธารณสุข

ศ.ดร.ปรัชญา เวสารัชช์

ถ้าดูพันธกิจของท้องถิ่นนี้งานบริการประชาชนเกือบทุกเรื่องกระจายหมด และก็มันกำหนดเขียนเอาไว้แล้วก็ทำมากกว่านั้นคือให้เงินกับท้องถิ่น แต่ก่อนนี้ท้องถิ่นได้เงินจากรัฐ ปีละ 20 กว่าเปอร์เซ็นต์ ในกฎหมายกำหนดให้ 35% 35% นี้ต้องโยก ถ้าเอา 35% ไป รัฐก็ไม่มีเงินรัฐเมื่อไม่มีเงินก็ต้องส่งคนออกไปก็คือเพราะค่าใช้จ่ายส่วนใหญ่ของรัฐ 40%, มันอยู่ที่คนก็ต้องเอาพนักงานข้าราชการ

ของรัฐ เช่นครู อาจารย์ไปเป็นพนักงานท้องถิ่นและกินเงินจากท้องถิ่นเสีย รัฐต้องโยกออก

รศ.ดร.จุไร ทัพวงษ์

ตอนนี้มันมีกฎหมายลูก แน่นอนรัฐธรรมนูญปี 2550 ออกมาแล้วให้จัดการศึกษาสำหรับคนพิการ คือกฎหมายแม่ 12 ปี แต่กฎหมายลูกบอกว่ารัฐต้องให้จัดการศึกษาให้คนพิการตลอดชีวิตมันเป็นไปได้ไหมในทางปฏิบัติ

ศ.ดร.ปรัชญา เวสารัชช์

เป็นไปได้มันเป็นไปได้แน่ๆ อยู่แล้ว แต่ว่ามันจะได้มากน้อยขนาดไหน ให้น้อยก็เป็นไปได้เยอะ ให้เต็มที่มันก็ทำไม่ได้ เหมือนกับที่เล่าให้ฟังว่าผู้พิการในโรงเรียนก็ให้ได้ส่วนหนึ่ง สมมติว่าเขาควรได้ 100% เพื่อจะทำให้เขาในฐานะผู้พิการเรียนรู้ได้เทียมกับคนปกติ เขาก็อาจจะได้ประมาณสัก 50 - 60 เปอร์เซ็นต์ เท่านั้นเอง ก็มีข้อต่อรอง แต่มันก็แลกกับที่เขามีเพื่อนที่ไม่พิการ อันนี้ก็อีกแบบหนึ่งที่ทำให้เขาสามารถอยู่ในสังคมได้ปกติ

รศ.ดร.จุไร ทัพวงษ์

ในมุมมองของท่านอาจารย์คิดว่าโรงเรียนเฉพาะความพิการ เช่น หูหนวกก็ไปอยู่ที่โรงเรียนหูหนวก ตาบอดก็ไปอยู่ที่โรงเรียนสอนตาบอดมันมีข้อดีข้อเสียอย่างไร หรือมันจำเป็นไหมที่ต้องมี

ศ.ดร.ปรัชญา เวสารัชช์

ก็อย่างที่พูดเมื่อกี้เฉพาะทางมีครูเฉพาะทาง มีเทคนิคเฉพาะทาง มันก็จะสามารถให้บริการได้เฉพาะเจาะจงสำหรับกลุ่มที่ลักษณะเฉพาะ แต่ขณะเดียวกันเด็กเหล่านี้ก็ไม่สามารถจะอยู่ในสังคมปกติได้ เขาก็อยู่ในกลุ่มคนที่มีลักษณะเดียวกัน แต่มันก็อยู่ในโลกทั่วไปมันก็ไม่ใช่ เจอคนที่พูดกับเขาก็ไม่ได้ยินสื่อสารกับเขาก็ไม่ได้ และคนที่มาเอาเปรียบกับเขาต่างๆ ซึ่ง มันก็เป็นโลกอีกแบบหนึ่งไอ้ตรงนี้เฉพาะอยู่ตรงไหนไม่รู้ ผมคิดว่าเฉพาะทางควรจะจัดเท่าที่จำเป็น อันนี้เป็นความเห็นส่วนตัว คือ เด็กที่ซึ่งไม่สามารถจะเรียนในชั้นปกติได้ ก็อยู่ในลักษณะเฉพาะทางอย่างนี้ แต่ก็ต้องเสริมด้วยการให้เขาได้มีโอกาสสัมผัสกับเด็กปกติอยู่ด้วย เช่น พาไปเยี่ยมชม ไปอะไรต่างๆ คืออย่างนี้ทำได้มันแต่อย่าทำมากเกินไปคือถ้ามันมากเกินมันก็จะกลายเป็นโลกอีกแบบหนึ่งไปไม่ใช่เป็นการแยกเด็กซึ่งไปอยู่อีกโลกหนึ่ง ซึ่งในชีวิตจริงไม่ได้อยู่อย่างนั้น พอออกจากโรงเรียนเด็กก็ไปอยู่ในโลกปกติ

รศ.ดร.จุไร ทัพวงษ์

พอดียังไม่ได้ไปดูงบประมาณว่าโรงเรียนเฉพาะทางว่างบประมาณมันขึ้นทุกปีหรือเปล่า

ศ.ดร.ปรัชญา เวสารัชช์

มันขึ้นทุกปี มันขึ้นตามอัตราเงินเดือนที่มันขึ้นอยู่แล้ว เป็น progressive อันนี้เป็นธรรมดา

รศ.ดร.จุไร ทัพวงษ์

ที่นี้ปัญหาทางด้านการศึกษาที่เขากังวลกัน คือ เขาอยากให้เป็นไปตามเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญ ที่นี้ปัญหาอะไรที่ทำให้ไม่เป็นไปตามเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญ อาจารย์คิดว่าจะมีปัญหาอะไรไหมที่พอจะมองเห็นว่าทำอย่างไรมันไม่เป็นไปตามเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญ

ศ.ดร.ปรัชญา เวสารัชช์

คิดว่าเป็นปัญหาทั่วไป ปัญหาที่มันเกิดขึ้นในระบบราชการทั่วไปผู้รับผิดชอบไม่รู้เรื่องในสิ่งที่ตัวเองทำอย่าง เช่น บุคลากรเป็นครูใหญ่ไม่เข้าใจเจตนาของการมีเด็กที่ไม่ปกติมาอยู่ หรือเด็กพิการมาอยู่กับเด็กปกติ การปฏิบัติก็ไม่ถูกต้อง ไม่เป็นธรรม หรือครูผู้สอนไม่เข้าใจเด็กพวกนี้ เช่นพูดกับคนหูหนวกจะเสียอารมณ์กับเด็กพวกนี้เพราะเด็กพวกนี้เขาจะไม่เข้าใจ หรือไปปฏิบัติกับเด็กออทิสติกซึ่งเหมือนกับเขาเป็นเด็กปัญญาอ่อน ทั้งๆ ที่เด็กพวกนี้บางคนเขาก็มีพรสวรรค์บางเรื่อง แต่ครูไม่รู้เรื่องทำอย่างปกติ ครูไม่ได้รู้ถึงพรสวรรค์หรืออัจฉริยภาพเขาออกมา ซึ่งอันนี้มันเป็นการทำลายเด็ก ที่นี้เรื่องงบประมาณมันจะขนาดไหนมันก็แน่นอนถ้าเอาไปเรียนอยู่ในชั้นปกติมันก็ให้ได้ไม่เต็ม 100% มันก็ต้องแลกกันถ้าไปให้กับโรงเรียนที่มีลักษณะเฉพาะทางก็ต้องเสริมอีกตัวหนึ่งให้เด็กพวกนี้สัมผัสกับโลกของความเป็นจริง ตรงนี้กลายเป็นเรื่อง Management ที่จะต้องทำงานร่วมกันฉะนั้นงบประมาณคน Management สามอย่างนี้เป็นเรื่องสำคัญแต่ที่สำคัญอีกตัวหนึ่งก็คือว่า ตอนนี้เราพูดเฉพาะเรื่องเด็กที่อยู่ในโรงเรียน แต่ผู้ปกครองต้องมีบทบาท เพราะว่าเด็กที่ออกจากโรงเรียนไปเมื่อกลับบ้านเขาต้องกลับไปอยู่ที่บ้าน หรือถ้าเด็กที่เป็นที่โรงเรียนเฉพาะกินนอน แต่เวลาปิดเทอมต้องกลับไปผู้ปกครองไม่เข้าใจ พี่น้องคนแวดล้อมไม่เข้าใจ เด็กพวกนี้จะเกิดปมด้อย เมื่อเกิดปมด้อยเขาก็จะบั่นทอนกำลังใจของเขาที่จะเรียนรู้อะไรที่แปลกใหม่ เช่นบอกว่าไปเรียนทำไมหูหนวกไม่มีปัญญาหรอก เด็กพวกนี้ก็จะถูกกดดันอีก อันนี้ต้องมีการสร้างความเข้าใจให้ผู้ปกครอง สุดท้ายก็คือว่าตลอดชีวิตไหมถ้าตลอดชีวิตเรื่องนี้ไม่เกี่ยวเฉพาะโรงเรียน ทุกสถานที่ที่มีผู้พิการไปติดต่อจะต้องมีเครื่องอำนวยความสะดวก เช่น มีทางลาดให้พวก Wheelchairs มีราวสำหรับคนตาบอด มีสัญญาณไฟสำหรับคนหูหนวก เหล่านี้เป็นสิ่งที่จะต้องจัดให้ผู้พิการ

รศ.ดร.จุไร ทัพวงษ์

คำถามนี้อาจจะถามนอกเหนืออาจารย์ ถ้าตอบไม่ได้ก็ไม่เป็นไร คือว่ามันมีกฎหมายที่ขัดแย้งกันหรือมีปัญหาอุปสรรคว่ามันออกมาได้อย่างไร มันสมควรจะแก้ไหม

ศ.ดร.ปรัชญา เวสารัชช์

ที่เห็นยังไม่มี มันเป็นเรื่องทางปฏิบัติของตัวกฎหมาย ณ วันนี้มันเสริมกันอยู่ เพราะกฎหมายเขียนโดยให้ความสำคัญด้านสิทธิมนุษยชนและสิทธิของผู้พิการ ซึ่งอันนี้รายละเอียดที่ไม่ถูกต้องนี้ที่ปรึกษาอาจารย์วิริยะน่าจะรู้ดี เพราะท่านเป็นนายกสมาคมคนพิการ

รศ.ดร.จุไร ทัพวงษ์

สมมติว่าเราสอนคนพิการอยู่ เราสอนคนหูหนวกหรือคนตาบอดก็แล้วกัน แต่ตามปกติเกษียณสิ้นเดือนกันยายน แต่เด็กกำลังเรียนหนังสืออยู่ มันไม่ต่อเนื่องจะมีปัญหาไหมคือมันกำลังอยู่ระหว่างเทอมแต่ถึงเวลาแล้วเราจะต้องไป

ศ.ดร.ปรัชญา เวสารัชช์

อันนี้มันก็มีปัญหาเหมือนกัน ครูบางคนที่เด็กติดและเผอิญเราต้องพ้นไปมันก็มีปัญหาแบบเดียวกัน เด็กพิการบางคนเขาไม่ได้ถือว่าครูเป็นเพียงครูเขาถือว่าเป็นพ่อแม่เขาก็ติด เพราะเขาอาจจะถูกเก็บกดจากทางบ้านเขาก็มาหวังพึ่งครู เมื่อครูเกษียณไปครูคนใหม่อาจจะไม่เข้าใจ อันนี้มีปัญหาแน่นอน

รศ.ดร.จุไร ทัพวงษ์

ที่จะทำให้การจัดการศึกษาสำหรับคนพิการที่จะไม่เป็นไปตามเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญ คือ พอจะจับประเด็นได้คือปัญหาทางด้าน เงินหรืองบประมาณ การจัดการ บุคลากร และผู้ปกครอง

ศ.ดร.ปรัชญา เวสารัชช์

ผมคิดว่าตัวกฎหมายมันเอื้อ เพราะมันต้องเขียนล้อตาม Charter ของนิติบัญญัติอยู่แล้ว

รศ.ดร.จุไร ทัพวงษ์

ขอบพระคุณท่านอาจารย์มากค่ะ ในการให้เวลาสัมภาษณ์ในครั้งนี้

2. ถอดเทปการสัมภาษณ์ ดร.สุวรรณ พิณตานนท์[8] เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบเกี่ยวกับการศึกษา สำนักประสานและพัฒนาการจัดการศึกษาท้องถิ่น กรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น

รศ.ดร.จุไร ทัพวงษ์

ก่อนอื่นต้องขอขอบพระคุณท่านอาจารย์ที่ได้กรุณาอนุญาตให้มาสัมภาษณ์ท่านอาจารย์เกี่ยวกับการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ขอเรียนถามคำถามแรกเลยนะค่ะว่า องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นกับการศึกษาเกี่ยวข้องกันอย่างไร หรือว่ามีความสำคัญกันอย่างไร การศึกษาเข้าไปเชื่อมโยงกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอย่างไรค่ะ

ดร.สุวรรณ พิณตานนท์

ครับ ขอเรียนให้ทราบนิดหนึ่งนะครับว่า ความจริงแล้วองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่เราพูดถึงนี้ว่า ขอเรียนให้ทราบก่อนว่ามีทั้งกรุงเทพมหานคร องค์การบริหารส่วนจังหวัด เทศบาลและองค์การบริหารส่วนตำบล รวมทั้งเมืองพัทยาด้วยนะครับ

ทำไมองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นถึงต้องมาจัดการศึกษา นะครับ

ถ้าเรามองตามลักษณะแล้ว การจัดการศึกษาก็คือการให้ความรู้กับประชาชนทุกเพศทุกวัย เพื่อให้เขาได้มีความรู้ไปดำรงชีวิตอยู่ได้ตามสภาวการณ์สภาพแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงไป ซึ่งแต่ละท้องถิ่นแต่ละที่แต่ละแห่ง มันมีความต้องการในเรื่องของความรู้ต่างกัน ถ้าจากอดีตที่ผ่านมาทุกคนก็คงจะทราบแล้วนะครับว่า หลักสูตรของเราในอดีตที่ผ่านมานั้นจะเหมือนกันทั้งหมดทั่วประเทศ เมื่อเหมือนกันทั่วประเทศ สิ่งที่มันจะเกิดขึ้นก็คือว่า จบมาแล้วก็ต้องแย่งงานกันทำ มันก็ไม่สอดคล้องกับศักยภาพและสภาพของท้องถิ่น

เมื่อเรียนจบออกมาแล้วก็ต้องออกจากท้องถิ่นไปทำงานที่อื่น เพราะว่าความรู้ที่ได้รับนั้นมันไม่สอดคล้องกับบริบทของท้องถิ่น เมื่อเป็นเช่นนี้ กระทรวงศึกษาธิการจึงปรับปรุงหลักสูตรใหม่ หลักสูตรในปัจจุบันนี้ก็จะเน้นให้ความสำคัญกับท้องถิ่นมากขึ้น แต่อย่างไรก็ตามการที่จะให้การศึกษาสอดคล้องกับความต้องการของท้องถิ่นได้นั้น ก็ต้องให้ท้องถิ่นรับผิดชอบ จึงนำมาซึ่งกำหนดไว้ในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยพุทธศักราชปี 2540 และแน่นอนรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย 2550 ด้วย ในมาตราที่ 80 (4) กำหนดไว้ชัดเจนเลยว่า รัฐต้องดำเนินการตามแนวนโยบายด้านการศึกษาโดยการส่งเสริมและสนับสนุนการกระจายอำนาจเพื่อให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจัดและมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา เพื่อพัฒนามาตรฐานคุณภาพการศึกษาให้เท่าเทียมและสอดคล้องกับแนวนโยบายพื้นฐานของรัฐ เป็นที่มาของรัฐธรรมนูญ เพราะการศึกษานั้นควรจะให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทำ เพราะเขาจะได้รู้ว่าเขาต้องการความรู้อะไรเพื่อที่จะใช้ในการดำรงชีวิตอยู่ในท้องถิ่นตนเองได้ จะได้ไม่

---

[8] สัมภาษณ์เมื่อวันพฤหัสบดีที่ 24 มีนาคม 2554

เกิดการอพยพย้ายถิ่นฐานครับ

รศ.ดร.จุไร ทัพวงษ์

นอกจากรัฐธรรมนูญแล้วมีกฎหมายฉบับอื่นอีกไหมค่ะ

ดร.สุวรรณ พิณตานนท์

มีครับ หลังจากนั้นเมื่อมีรัฐธรรมนูญออกมา ก็มีพระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจก็ออกมา พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติก็ออกมา ออกในปีเดียวกันคือ ปี พ.ศ. 2542 นั้นมันสืบเนื่องมาจารัฐธรรมนูญพุทธศักราช 2540 นะครับ ขออธิบายโดยเริ่มจากพระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2542 ก่อน มาตรา 16 นี้จะให้เทศบาลเมืองพัทยา และก็องค์การบริหารส่วนตำบลมีอำนาจหน้าที่ในการจัดการศึกษาเพื่อประโยชน์แก่ประชาชนในท้องถิ่นของตนเอง มาตรา 17 จะให้อำนาจแก่องค์การบริหารส่วนจังหวัดในอำนาจหน้าที่ในการจัดการศึกษาเพื่อประโยชน์ของประชาชนของตนเองเช่นกัน ส่วนในมาตราที่ 18 ก็จะเป็นของกรุงเทพมหานคร ด้วยเหตุนี้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทุกรูปแบบในประเทศไทยก็มีอำนาจหน้าที่ในการจัดการศึกษา

รศ.ดร.จุไร ทัพวงษ์

หมายความว่า มีกฎหมายรองรับนะค่ะ

ดร.สุวรรณ พิณตานนท์

ใช่ครับ ไปสอดรับกับรัฐธรรมนูญปี 2550 นะครับ ในขณะเดียวกันพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ซึ่งในขณะนี้เจ้าของเรื่องคือทางด้านกระทรวงศึกษาธิการก็ต้องมาออกกฎหมายเพื่อให้สอดรับกับรัฐธรรมนูญ โดยเน้นมาตราที่ 41 กำหนดให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีสิทธิ์ในจัดการศึกษาทุกระดับในระดับใดระดับหนึ่งหรือทุกระดับ ตามความพร้อม ความเหมาะสมและก็ความต้องการภายในท้องถิ่น เห็นไหมครับอาจารย์ ดังนั้น องค์กรปกครองกรส่วนท้องถิ่นก็สามารถจัดการศึกษาได้ แต่ขึ้นอยู่กับความพร้อมความเหมาะสมกับความต้องการ

ในขณะเดียวกัน พ.ร.บ.การศึกษานี้ มาตรา 15 ได้กำหนดให้การศึกษาในบ้านเมืองเรานั้น มีอยู่ 2 รูปแบบ คือการศึกษาในระบบ การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย ใช่ครับ ดังนั้นตาม พ.ร.บ.การศึกษาแห่งชาติ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นก็จึงมีอำนาจหน้าที่หรือมีสิทธิในการจัดการศึกษาได้ทั้ง การศึกษาในระบบ การศึกษานอกระบบ และการศึกษาตามอัธยาศัย สามารถที่จะจัดการศึกษาได้ตั้งแต่ การจัดการศึกษาของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก การจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน ตั้งแต่ระดับก่อนประถมหรือที่เราเรียกว่าปฐมวัย และก็การศึกษาในระดับประถม ระดับมัธยมทั้งประเภทสามัญศึกษาและประเภทอาชีวศึกษาไปจนถึงประเภทระดับอุดมศึกษา ในระดับอุดมศึกษาซึ่งปัจจุบันนี้ที่เราเห็นก็มีอยู่แล้วคือกรุงเทพมหานคร เขาจะมีวิทยาลัยแพทย์ศาสตร์ของเขา แต่ตอนนี้กรุงเทพมหานคร

ถึงแม้จะมีวิทยาลัยแพทย์ศาสตร์ในโรงพยาบาลวชิระ แต่อย่างไรตามก็ยังไปอาศัยปริญญาบัตรของมหาวิทยาลัยมหิดล แต่ในขณะนี้ในกรุงเทพมหานครกำลังเสนอกฎหมายที่จะตั้งมหาวิทยาลัยของกรุงเทพมหานครเอง กำลังอยู่ระหว่างการดำเนินการ ส่วนอาชีวะก็มี เริ่มแรกสุดเลยก็เป็นที่เทศบาลเมืองนครปฐมก็จะมีวิทยาลัยอาชีวะของเขา และหลังจากนั้นนานพอสมควรประมาณ 2-3 ปีที่ผ่านมานี้ เมื่อมีกฎหมายออกมาชัดเจน ก็มีองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นหลายแห่งที่เปิดวิทยาลัยอาชีวศึกษา เช่น พระพุทธบาทของสระบุรี เทศบาลพระพุทธบาทสระบุรี เทศบาลนครอุบลราชธานี แล้วก็จะมีการจัดการศึกษาในรูปแบบอื่นอีกเช่นมี โรงเรียนกีฬา อบจ.เชียงราย อบจ.กำแพงเพชร นะครับ นี้ก็จัดการศึกษาในลักษณะเป็นโรงเรียนกีฬา

รศ.ดร.จุไร ทัพวงษ์

อาจารย์ค่ะอยากจะเรียนถามท่านอาจารย์ว่าที่อาจารย์อธิบายมาก็เข้าใจว่าได้เห็นภาพว่าพอพูดถึงองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น คำว่าองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีหลายระดับ เช่น มีทั้ง กทม. เมืองพัทยา อบต. อบจ. เทศบาลเมือง เทศบาลนคร เทศบาลตำบล อะไรอย่างนี้ ทีนี้เวลาจัดการศึกษาเราจะแบ่งไหมว่า ถ้าอบต.ก็รับผิดชอบเฉพาะศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ถ้า อบจ.ก็อาจจะรับผิดชอบเด็กโตหน่อย เช่น ระดับมัธยม ประถม หรือเทศบาลรับผิดชอบ จะแบ่งขีดเส้นไว้ชัดเจนไหมคะ หรือว่าใครก็สามารถจัดการศึกษาได้ทุกระดับ

ดร.สุวรรณ พิณตานนท์

ในยุคเริ่มแรกนี้ การที่จะกำหนดว่าให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจัดการศึกษาในรูปแบบใดบ้าง มันไม่มีการกำหนดอย่างชัดเจน มันสืบเนื่องจาก พ.ร.บ.การศึกษาแห่งชาติและกฎกระทรวงศึกษาที่เกี่ยวกับเรื่องการถ่ายโอนโรงเรียน ไม่ได้ระบุไว้ชัดเจน ประกอบกับพ.ร.บ.การศึกษาก็บอกว่าจัดการศึกษารูปแบบใดก็ได้ ระดับใดก็ได้ ซึ่งไม่ได้ระบุเลย ดังนั้นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นก็มีสิทธิที่จะจัดการศึกษาได้ทุกระดับไม่ว่าจะเป็น อบจ. อบต. เทศบาลเมืองพัทยา หรือ กทม. เขาจะจัดการศึกษาระดับใดระดับหนึ่งหรือทุกระดับก็ได้หมด เพราะตามกฎหมายเป็นแบบนั้น แบบนี้เราก็บังคับเขาไม่ได้ ถูกไหมครับ แต่อย่างไรก็แล้วแต่ ในส่วนของกรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น กระทรวงมหาดไทย เราก็ได้ศึกษาดูแล้วว่า การจัดการศึกษานั้นควรที่จะแบ่งหน้าที่ความรับผิดชอบกัน แต่อย่างไรก็แล้วแต่ตามกฎหมายเราไปบังคับเขาไม่ได้

กรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่นก็เป็นเสมือนเป็นผู้วางแนวนโยบายหรือเป็นแนวคิดให้กับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อบต.ก็ควรจะดูศูนย์เด็กเล็กหรือโรงเรียนอนุบาล เทศบาลก็น่าจะไปสนใจในการศึกษาในระดับการศึกษาภาคบังคับ ส่วนจังหวัดคือองค์การบริหารส่วนจังหวัดก็น่าจะไปสนใจควรไปดูการศึกษาในมัธยมปลาย อย่างไรก็ตาม ก็แล้วแต่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนั้นจะมีศักยภาพ มีความสามารถแตกต่างกัน มีงบประมาณต่างกัน มีความพร้อมต่างกัน ถ้าเรามาระบุ

ชัดเจนขอบเขตแบบนั้น มันก็จะทำให้บางพื้นที่บางท้องถิ่นเสียโอกาสไป ยกตัวอย่างเช่น บางจังหวัด อบจ.หรือเทศบาลจะไม่มีศักยภาพที่จะจัดทำโรงเรียนในระดับการศึกษาภาคบังคับ ถ้าเราไประบุว่า อบจ.จะได้เฉพาะม.ปลายเท่านั้น นอกจากจะไปขัดต่อกฎหมายในความเป็นอิสระของเขาแล้วยังจะไปจำกัดว่าภายในจังหวัดนั้น อบจ.ไปจัดการศึกษาระดับประถมกับมัธยมต้นไม่ได้เลย ประชาชนในจังหวัดนั้นก็จะเสียโอกาส ดังนั้นก็ขึ้นอยู่ว่าเขาจะตกลงกันอย่างไร เราเคยมีการศึกษาให้ทางจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยทำการศึกษาวิจัยดูรูปแบบลักษณะของการจัดการศึกษาในสถานศึกษาของสถานศึกษาในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เราก็มีแนวทางออกมาอย่างนี้ครับว่า การจัดการศึกษานั้นควรจะอยู่ในรูปลักษณะการทำกิจกรรมร่วมกัน หรือบางท่านก็อาจจะเรียกว่าในรูปแบบสหวิทยาการ แทนที่ อบต.ใคร อบต.มัน จะมาจัดศูนย์เด็กเล็ก ถ้าเป็น อบต.ที่อยู่ใกล้เคียงกัน ไม่ห่างไกล สามารถไปถึงกันได้โดยสะดวก เราก็จะส่งเสริมแนะนำว่า หลายอบต. หลายเทศบาลซึ่งคุณอยู่ใกล้กันน่าจะลงขันกันทำเป็นศูนย์เด็กเล็ก หรือโรงเรียนอนุบาล หรือโรงเรียนประถม มาลงขันกัน มาร่วมทุนกันลักษณะอย่างนี้มันก็จะเป็นการประหยัดทรัพยากร ดังนั้นที่อาจารย์ถามว่ามีการกำหนดขอบเขตขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นควรจะมีการจัดแบบใดระดับใด โดยกฎหมายแล้วเราบังคับไม่ได้ แต่เราก็มีการรณรงค์ว่าการศึกษาน่าจะออกมาในลักษณะอย่างที่ผมบอกว่า เป็นลักษณะสหวิทยาการหรือร่วมกันทำน่าจะดีที่สุด

รศ.ดร.จุไร ทัพวงษ์

ขอเรียนถามลงลึกอีกนิดหนึ่งนะค่ะ อย่างสมมุติว่าอย่าง อบต.นี้เขาก็ต้องการจัดทำศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก เข้าใจว่า อบต.น่าจะเป็นพันนะค่ะ

ดร.สุวรรณ พิณตานนท์

อบต. ตอนนี้มีประมาณ 7,000 กว่าแห่ง ครับ

รศ.ดร.จุไร ทัพวงษ์

ทีนี้ อบต.ใน 7,000 กว่าแห่ง นะค่ะ คือตามความเข้าใจที่ท่านอาจารย์บอกไว้ตั้งแต่แรกว่า อบต.ก็น่าจะดูแลเด็กเล็กเช่นศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก อบต. เวลาเขาอยากจะตั้งศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก หมายความว่า อบต.ที่มีความพร้อมแล้วก็สามารถที่จะทำได้ใช่ไหมค่ะ อาจจะไม่ใช่ทั้ง 7,000 กว่าแห่งมีศูนย์พัฒนาเด็กเล็กใช่ไหมค่ะ อาจารย์ค่ะ

ดร.สุวรรณ พิณตานนท์

ส่วนใหญ่มีทุกแห่งมีศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเพราะ พ.ร.บ.กระจายอำนาจฯ เขาให้ถ่ายโอนศูนย์พัฒนาเด็กเล็กของกรมพัฒนาชุมชนกับของสำนักงานคณะกรรมการประถมศึกษาสมัยก่อนคือ สปช. นี้ให้โอนให้กับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้แล้ว ดังนั้นแทบทุกองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจะมีศูนย์พัฒนาเด็กเล็กน้อยมากที่ไม่มี ก็มีเหมือนกันแต่มีจำนวนน้อยมากๆ

รศ.ดร.จุไร ทัพวงษ์

ก็จะเกี่ยวเนื่องมาว่า อย่างปัญหาเรื่องของบุคลากรคือคุณครู จะไม่มีปัญหาเลยใช่ไหมค่ะอาจารย์ค่ะ สมมุติว่าเขามีศูนย์พัฒนาเด็กเล็กแล้วนี้นะค่ะ ตำแหน่งหน้าที่การงานก็โอนมาด้วยกันทั้งหมดเลยใช่ไหมคะ

ดร.สุวรรณ พิณตานนท์

ใช่ครับ มันก็จะมีการเวลาถ่ายโอนมาจะต้องถ่ายโอนมา 3 ภารกิจ ถ่ายโอนงาน งานก็คืองานของศูนย์เด็กเล็ก ถ่ายโอนเงินก็คืองบประมาณ ถ่ายโอนบุคลากร ก็มาหมด จะขออธิบายตรงนี้นิดหนึ่งนะครับ เพราะเกี่ยวข้องกับประชาชนโดยตรงก็แทบจะทุกท้องถิ่นนะครับ อย่างนี้นะครับ

หลังจากที่ถ่ายโอนศูนย์พัฒนาเด็กเล็กให้ไปแล้ว เราต้องยอมรับว่าจากอดีตที่ผ่านมาศูนย์พัฒนาเด็กเล็กซึ่งอยู่ในการดูแลของกรมพัฒนาชุมชนกับของ สปช. นะครับ ความสำคัญมันก็จะลดหลั่นลงไปเพราะว่าอำนาจหน้าที่หลักๆ ของพัฒนาชุมชมหรือ พช. นี่ก็คือการพัฒนาด้านอื่นเพียงแต่ตั้งศูนย์ พัฒนาเด็กเล็กขึ้นมาเพื่อแบ่งเบาภาระของพ่อแม่ผู้ปกครองเท่านั้น ส่วนในของ สปช.ในสมัยนั้นเข้าก็จะเน้นการศึกษาระดับประถม ส่วนที่จะต้องมีศูนย์เด็กเล็กในโรงเรียนของ สปช.ในสมัยนั้น เพราะไม่มีใครทำ ดังนั้นไม่ว่าจะเป็นพช.หรือสปช.ในสมัยนั้นมันไม่ใช่หน้าที่หลักของเขา เมื่อไม่ใช่หน้าที่หลักการทำงานก็ไม่เต็มที่ ดังนั้นพอโอนให้กับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแล้ว ทางกรมก็มี connection ก็มีการเชื่อมโยงกับทางคณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ได้ปรึกษาหารือกันหาทางออก จนท้ายที่สุดแล้ว เราจะต้องปรับรูปแบบของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้เป็นมาตรฐานดีกว่าเดิม นั้นก็คือ ผู้ดูแลเด็กเดิมจะจบแค่ ม. 3 ม.6 หรือ ปวช. ส่วนใหญ่เลยนะครับ ค่าตอบแทนก็จะถูกมาก เพราะเป็นคนในท้องถิ่นขาดความรู้ในเรื่องของการอบรมดูแลเด็กถ้าเด็กพิการไม่ต้องพูดถึง เมื่อเป็นเช่นนี้เราก็ส่งเสริมสนับสนุนโดยการพัฒนาบุคลากรก่อน ตอนนี้โดยความร่วมมือกับสถาบันราชภัฏสวนดุสิตในสมัยนั้น ตอนนี้ก็กลายเป็นมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต เปิดสอบระดับปริญญาตรีให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ให้ทุนการศึกษากับผู้ดูแลเด็ก

ใครที่เรียนไม่ตรงตามวุฒิ จบปริญญาตรีไม่ตรงวุฒิ ก็ให้ไปเรียนต่อ 1 ปี 2 ปี ใครจบมัธยมปลายมาก็ไปเรียนต่ออีก 4 ปีอะไรประมาณนี้ ก็ให้ส่งเรียนต่อจนจบ เพื่อที่อย่างน้อย 1 ศูนย์ 1 คน เขาจะได้เอาความรู้มาเผยแพร่กัน อันนี้ก็เป็นการยกระดับศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขึ้น

รศ.ดร.จุไร ทัพวงษ์

อาจารย์ค่ะ อาจารย์มีตัวอย่างดีๆ พอจะแนะนำบ้างไหมค่ะ

ดร.สุวรรณ พิณตานนท์

ส่วนที่อาจารย์ถามว่าดีเป็นตัวอย่างดีๆ ได้ไหม มีครับ มันไม่น่าเชื่อว่าศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบางแห่ง ผู้ดูแลเด็กเล็กจบปริญญาโท จบปริญญาตรีก็มี จบปริญญาโททางปฐมวัยก็มี แต่เขาไม่ไป

ทำงานที่อื่น เขาทำงานในพื้นที่ของเขา เมื่อเป็นเช่นนี้รูปแบบลักษณะการบริหารจัดการหรือว่าการอบรมเลี้ยงดูการให้การศึกษาของเขานั้นก็จะดีมาก

รศ.ดร.จุไร ทัพวงษ์

เพราะเขาสามารถเข้าใจท้องถิ่น และพัฒนาให้ตรงตามกับความต้องการของเด็กในท้องถิ่นเขา หรือวัฒนธรรมให้กลมกลืนไปอย่างนั้นใช่ไหมค่ะ

ดร.สุวรรณ พิณตานนท์

ใช่ครับ เพราะว่าเขาก็จะสามารถนำที่จะเอาองค์ความรู้ที่มาจากการศึกษาเอามาประยุกต์ใช้ให้ตรงกับบริบทหรือกับความต้องการของคนในท้องถิ่นนั้นๆ เมื่อเป็นเช่นนี้มันก็จะสามารถเป็นตัวอย่างให้กับที่อื่นได้ มีแทบเกือบทุกจังหวัดอย่างน้อยจังหวัด 1 ถึง 2 แห่ง ครับ

รศ.ดร.จุไร ทัพวงษ์

มีศูนย์พัฒนาเด็กทีดีๆ เราอยากจะตามไปดูตามเป็นแบบอย่างหรืออะไรแบบนี้ก็มีอยู่ใช่ไหมค่ะ

ดร.สุวรรณ พิณตานนท์

ก็มี ทีนี้ถ้าบางจังหวัดไม่มี เขาก็จะมีเทศบาลที่เคยจัดมาแล้ว ซึ่งเทศบาลมีประสบการณ์การจัดมาก ซึ่งเทศบาลก็พี่เลี้ยงให้กับ อบต.ในจังหวัดนั้น ก็จะแลกเปลี่ยนเรียนรู้ด้วยกัน

รศ.ดร.จุไร ทัพวงษ์

อาจารย์ค่ะ แล้วตอนนี้เทศบาลมีศูนย์พัฒนาเด็กเล็กอยู่ไหมค่ะ

ดร.สุวรรณ พิณตานนท์

อย่างนี้นะครับ เทศบาลก็จะแบ่งออกเป็น 3 ระดับ เทศบาลนคร เทศบาลเมือง และเทศบาลตำบล ถ้าเทศบาลนครกับเทศบาลเมืองส่วนใหญ่เขาก็จะไม่เรียกว่าเป็นศูนย์เด็กเล็ก เขาก็จะมีโรงเรียนของเขา เปิดตั้งแต่ระดับอนุบาลไปจนถึงมัธยมศึกษาตอนปลาย ก็จะอยู่ในนั้น บางเทศบาลก็จำแนกเป็น โรงเรียนนี้เป็นโรงเรียนในระดับก่อนประถม เทศบาล 1 ระดับก่อนประถม เทศบาล 2 ระดับประถม เทศบาล 3 ระดับมัธยมต้น เทศบาล 4 มัธยมปลาย เขาแบ่งอย่างนี้ก็มี ขึ้นอยู่กับการบริหารจัดการซึ่งจะเห็นว่าอันไหนเหมาะสมกับบริบทของเขา เขาก็จะทำ ทีนี้เมื่อเป็นลักษณะอย่างนี้ ถ้าเป็นเทศบาลตำบลซึ่งยังไม่มีโรงเรียนหรือเทศบาลเมืองบางแห่งไม่มีโรงเรียน เมื่อไม่มีโรงเรียนเขาก็จะเป็นศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ดังนั้นเทศบาลจะมีบางแห่งก็มีศูนย์เด็กเล็กด้วย โรงเรียนอนุบาลด้วย บางแห่งก็มีเฉพาะมีแต่ศูนย์เด็กเล็ก

รศ.ดร.จุไร ทัพวงษ์

อาจารย์ค่ะ ทีนี้ อบจ.ทำอะไรค่ะ

ดร.สุวรรณ พิณตานนท์

ตอนนี้ อบจ. ความจริงแล้ว อบจ.เขามีอำนาจหน้าที่ในการดูแลทั้งจังหวัด เราจะเห็นว่า อบต.กับเทศบาลพื้นที่รวมกันแล้วกลายเป็นพื้นที่ของ อบจ. ซึ่งสังคมก็มีคำถามว่าทำไมไม่ยุบ อบจ. ทีนี้ ถ้ายุบ อบจ. อบจ.ก็มีปัญหาว่าถ้ายุบ อบจ.ให้ยุบผู้ว่าราชการดีกว่าไหมก็คาราคาซังกันอยู่อย่างนี้ ในจังหวัดหนึ่งๆ ก็มีทั้ง ผู้ว่าราชการจังหวัด แล้วก็นายก อบจ. แต่ผู้ว่าราชการก็จะเป็นตัวแทนของราชการส่วนกลาง ส่วน อบจ. ก็จะดูแลท้องถิ่นในจังหวัดนั้นๆ เราก็จะเห็นว่าพื้นที่มันจะซ้ำซ้อนกัน อบจ. จะซ้ำซ้อนกับ อบต. ซ้ำซ้อนแต่พื้นที่ แต่ภารกิจไม่ซ้ำซ้อน ก็คือหมายความว่า ถ้าในท้องที่ท้องถิ่นใดท้องถิ่นหนึ่ง พื้นที่ของอบต.ใด อบต.นั้นรับผิดชอบ ทำนองเดียวกันพื้นที่ของเทศบาลใดเทศบาลนั้นรับผิดชอบ

แต่ถ้าเป็นภารกิจเชื่อมโยงกันหลายองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น คือตั้งแต่สององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นขึ้นไป อันนี้จะเป็นหน้าที่องค์การบริหารส่วนจังหวัดมองในแง่ของการศึกษานั่นก็หมายความว่า อบจ.ก็จะจัดการศึกษาในระดับอำเภอ ถ้ามองในแง่ของอำนาจหน้าที่ที่มันสอดรับกันตรงนี้ก็จะเป็นโรงเรียนในระดับอำเภอ

รศ.ดร.จุไร ทัพวงษ์

อาจารย์ค่ะ การศึกษาของ อบจ. จะเปิดพื้นที่กว้างกว่านะค่ะ

ดร.สุวรรณ พิณตานนท์

ครับ ซึ่งเด็กจะมาจากหลายองค์กรท้องถิ่นมาเรียนที่โรงเรียนนั้น ก็จะเป็นลักษณะแบบนี้ แต่ในปัจจุบันนี้ก็จะมีบางองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่เขาไปรับโอนมาจากกระทรวงศึกษาธิการ แต่เป็นโรงเรียนที่อยู่ใน อบต.หรือในเทศบาล ซึ่ง อบต.หรือ เทศบาลนั้นไม่มีศักยภาพ ก็จึงมี อบจ.บางแห่งก็ไปทำงานในเฉพาะท้องถิ่นนั้นๆ แต่หลังจากที่มาอยู่ใน อบจ.แล้ว อบจ.ก็จะสามารถรับเด็กได้ทั่วทุกท้องถิ่น ไม่ว่าเด็กจะอยู่ในเทศบาลใด อบต.ใด โรงเรียนนั้นจะตั้งอยู่ในเทศบาลใด โรงเรียนนี้อยู่ใน อบจ.ก็จะรับเด็กได้จากท้องถิ่นทั่วจังหวัดได้หมดนะครับ

รศ.ดร.จุไร ทัพวงษ์

ก็ได้เห็นภาพรวมทั้งหมดแล้วค่ะ ที่นี้อยากจะเรียนถามอาจารย์นะค่ะว่า ตามรัฐธรรมนูญ หรือ ตาม พ.ร.บ.การศึกษาไม่ว่าจะเป็นกฎหมายแม่หรือกฎหมายลูก นักเรียนอย่างน้อยจะต้องได้เรียนใน 12 ปี

ดร.สุวรรณ พิณตานนท์

ครับ ไม่น้อยกว่า 12 ปี

รศ.ดร.จุไร ทัพวงษ์

ที่นี้ในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นก็เรียนฟรีหมดใช่ไหมค่ะอาจารย์ค่ะ

ดร.สุวรรณ พิณตานนท์

ครับคืออย่างนี้นะครับ ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนั้นนะครับ เราถือว่าเป็นสถานศึกษาหรือโรงเรียนของรัฐเพราะได้รับเงินสนับสนุนจากรัฐบาล เพราะรัฐบาลจะต้องให้เงินอุดหนุนรายหัวกับเด็กนักเรียนของสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทุกคน ศูนย์เด็กเล็กก็จะได้รับเงินรายหัวค่าอาหารกลางวันโดยตรง โรงเรียนอนุบาลไปจนถึงระดับประถมแล้วก็มัธยม ดังนั้นโรงเรียนในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นก็จะเป็นโรงเรียนที่รับงบประมาณจากรัฐบาล นะครับ

เมื่อเป็นเช่นนี้ ตามพ.ร.บ.ตามรัฐธรรมนูญ พ.ร.บ.การศึกษาก็ให้เรียนฟรีครับเหมือนกันเลย เรียนฟรีตั้งแต่ศูนย์เด็กเล็กขึ้นไปจนถึงมัธยมศึกษาตอนปลาย

รศ.ดร.จุไร ทัพวงษ์

แต่ถ้าระดับอาชีวะคงจะฟรีไม่หมดนะค่ะ

ดร.สุวรรณ พิณตานนท์

ระดับอาชีวะนี้ เท่าที่ทราบก็คือให้เปล่า

รศ.ดร.จุไร ทัพวงษ์

ให้เปล่าหรือค่ะ

ดร.สุวรรณ พิณตานนท์

ให้ฟรีเหมือนกัน เพียงแต่ว่าที่จะต้องเก็บเพิ่มเติม เป็นเรื่องที่เป็นการศึกษาที่พิเศษไป ก็จะมี แต่ส่วนใหญ่จะน้อยมาก องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตั้งขึ้นมาเพื่อเป็นการศึกษาให้ถึงกับคนด้อยโอกาส ซึ่งรวมถึงคนพิการด้วย แต่คนพิการองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นยังก้าวหน้าน้อยมากในความเห็นของผมนะครับ ดังนั้นเราจะไม่เก็บค่าใช้จ่าย นอกจากจะเป็นไปตามกฎหมายแล้ว ที่ให้เรียนฟรีแล้ว เราก็ยังมีการแจกฟรีในสิ่งอื่นๆ อีกมากมายหลายๆ อย่าง หมายความว่าจะแจกให้กับเด็กที่เป็นเด็กยากจน เด็กด้อยโอกาส

รศ.ดร.จุไร ทัพวงษ์

เช่น หนังสือ สมุด ดินสอ ปากกา

ดร.สุวรรณ พิณตานนท์

ใช่ครับ หนังสือ สมุด ดินสอ ปากกา ชุดนักเรียน ใครที่เป็นเด็กด้อยโอกาส คนพิการระเบียบขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นก็ที่จะสามารถตั้งงบดำเนินการเบิกเอามาแจกให้กับเด็กยากจนได้ รถรับส่งก็ได้ ดังนั้นจะฟรีแทบจะครบวงจร ทุกวันนี้โรงเรียนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โรงเรียนเทศบาลเกือบทุกแห่ง สอนทั้งภาษาอังกฤษ ภาษาจีน สอนโดยเจ้าคนที่เป็นเจ้าของภาษา เรียนฟรีครับ

รศ.ดร.จุไร ทัพวงษ์

เรียนฟรี หรือค่ะ

ดร.สุวรรณ พิณตานนท์

ทางเราจะส่งเสริมเด็กส่งเสริมเด็กตามอัฉริยภาพของเด็กในทุกๆ ด้าน เราจะไม่เน้นเรียนจบเก่งทางด้านวิชาการเพียงอย่างเดียว เด็กคนไหนเก่งกีฬาเราก็ให้กีฬา เด็กคนไหนเก่งศิลปะก็เน้นศิลปะ เด็กคนไหนเก่งวิชาการเราก็สนับสนุน ดังนั้นเราจะสนับสนุนทุกๆ ด้าน ยกตัวอย่างเช่น โรงเรียนเทศบาลนครเชียงราย โรงเรียนเทศบาลระยอง โรงเรียนเทศบาลนครนครปฐม โรงเรียนเทศบาลนครอุบลราชธานี นครอุดรฯ ลองไปดูนะครับ และส่วนใหญ่จะเป็นโรงเรียนเทศบาลนครและโรงเรียนเทศบาลนครเมืองใหญ่ๆ จะมีครูภาษาอังกฤษเป็นเจ้าของภาษามาสอนเป็น โดยไม่เก็บเงินเพิ่มเติมอยู่ในอำนาจหน้าที่ของเขา

รศ.ดร.จุไร ทัพวงษ์

ก็หมายถึงว่าทางองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นก็รับผิดชอบไป

ดร.สุวรรณ พิณตานนท์

ถูกต้องครับ

รศ.ดร.จุไร ทัพวงษ์

อย่างเทศบาลนครเชียงรายก็ไปหางบประมาณมาก็แล้วกันก็มาจ้างคุณครู

ดร.สุวรรณ พิณตานนท์

เขามีรายได้ของเขาเองอยู่แล้ว

รศ.ดร.จุไร ทัพวงษ์

ก็มาจ้างคุณครู

ดร.สุวรรณ พิณตานนท์

ใช่ครับ

รศ.ดร.จุไร ทัพวงษ์

อาจารย์ค่ะ ถ้าผู้ปกครองอยากนำลูกมาเข้าโรงเรียนในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเขาจะต้องสอบเข้าไหม หรือว่าไปถึงก็ได้ร้อยเปอร์เซ็นต์

ดร.สุวรรณ พิณตานนท์

คืออย่างนี้นะครับ มันก็มีอยู่ 2 กรณี โดยปกติแล้วสามารถสมัครแล้วเข้าได้เลย ยกเว้นบางโรงเรียน เช่นอย่างที่โรงเรียนเทศบาลนครเชียงราย บางโรงเรียนไม่ใช่ทุกโรงเรียน หรือว่าที่ระยองเทศบาล หรือโรงเรียนที่มีชื่อเสียง ก็จะแย่งกันเข้า อย่างเช่นที่โรงเรียนเทศบาล 6 ที่เชียงรายจะแย่งกันเข้ามาก เพราะว่าเด็กที่จบจากที่นี่จะสอบเอ็นทรานซ์ได้ร้อยเปอร์เซ็นต์

รศ.ดร.จุไร ทัพวงษ์

ที่นี้มีชื่อเสียงนี้โด่งดังมาก

ดร.สุวรรณ พิณตานนท์

และถ้าเด็กเก่งจริงๆ ตรงนี้ ก็จะมีโควต้าไปเรียนที่มหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง เขาก็จะมี connection ในพื้นที่ อย่างที่ระยองเขาก็จะมี connection กับมหาวิทยาลัยบูรพา

รศ.ดร.จุไร ทัพวงษ์

เพราะฉะนั้น ส่วนใหญ่แล้วก็ไปสมัครได้เลย

ดร.สุวรรณ พิณตานนท์

ไปสมัครเรียนได้เลย ยกเว้นถ้ามีชื่อเสียงก็ไปสอบแข่งกันหน่อย

รศ.ดร.จุไร ทัพวงษ์

ดังนั้น ผู้ปกครองที่สอบถามมาก็สบายใจได้เลยว่ามีที่เรียนให้ลูกได้ แล้วใน กทม. ละค่ะอาจารย์ค่ะ

ดร.สุวรรณ พิณตานนท์

ถ้าในกทม.เผอิญกรมเราไม่ได้รับผิดชอบโดยตรง กทม.ขึ้นอยู่กับกระทรวงมหาดไทยแต่ไม่ได้อยู่ที่กรมส่งเสริมองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น แต่ในแนวปฏิบัติก็จะเหมือนกันก็ไปสมัครแล้วเข้าได้เลย ยกเว้นแต่บางโรงเรียนที่มีชื่อเสียงแล้วคนแย่งกันมากก็ต้องสอบเข้าก็ต้องยอมรับเงื่อนไขตรงนี้

รศ.ดร.จุไร ทัพวงษ์

พอดีเห็นอาจารย์บอกว่า ทางกรมไม่ได้ดูแล กทม. เข้าใจว่าพัทยาก็ไม่ได้ดูแลด้วยใช่ไหมค่ะ

ดร.สุวรรณ พิณตานนท์

เดิมเราดูแลพัทยา แต่ตอนหลังกฎหมายออกมา พัทยาก็จะเป็นอิสระ

รศ.ดร.จุไร ทัพวงษ์

คล้ายๆ กทม.

ดร.สุวรรณ พิณตานนท์

ครับ แต่ทีนี้เวลาดำเนินการอะไรต่างๆ พัทยากับเราก็ยังทำงานอยู่ ยังเป็นเครือข่ายคนทำงานเดิมกับปัจจุบันยังรู้จักกันดังนั้นเวลาเราจะทำงานทางวิชาการ มาระดมสมองมากำหนดกรอบแนวความคิด หรือบริหารจัดการหรือพัฒนาทางด้านการศึกษา พัทยายังมาร่วมกับเราอยู่ แต่กทม.ไม่ได้ร่วมแล้ว

รศ.ดร.จุไร ทัพวงษ์

ค่ะ เราก็ได้เห็นการจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในระบบแล้วนะค่ะ ตอนนี้อยากจะขอเรียนถามการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้ทำอะไรบ้างค่ะ

ดร.สุวรรณ พิณตานนท์

ก่อนอื่นก็จะขออธิบายในเรื่องของการศึกษานอกระบบกับการศึกษาตามอัธยาศัยพอสังเขปก่อนนะครับ การศึกษานอกระบบเป็นการจัดการศึกษาที่มีองค์ประกอบเช่นเดียวกับการศึกษาในระบบ นั่นก็คือ หมายความหมายว่า มีการกำหนดจุดมุ่งหมายของการศึกษา มีการกำหนดรูปแบบของการศึกษา มีวิธีการจัดการศึกษา มีระยะเวลาการจัดการศึกษา และก็มีวิธีการวัดประเมินผลที่เป็นเงื่อนไขของการสำเร็จศึกษา นะครับ

แต่สิ่งที่ผมพูดองค์ประกอบเหล่านี้ มันต่างจากการศึกษาในระบบ ก็คือการศึกษาในระบบนั้น มันจะแน่นอน กำหนดแป๊ะ แป๊ะ ยืดหยุ่นไม่ได้ แต่ถ้าเป็นการจัดการศึกษานอกระบบ สิ่งที่ผมพูดมาจุดมุ่งหมายการศึกษาก็ยืดหยุ่นตามกลุ่มเป้าหมาย ระยะเวลาการศึกษา หลักสูตร วิธีการ รูปแบบการวัดผลประเมินผลคือยืดหยุ่น พอเราเข้าใจตรงนี้เสร็จ นั่นก็หมายความว่าองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นการจัดการศึกษานอกระบบมานานแล้ว เช่น การฝึกอบรมส่งเสริมอาชีพ ทำโครงการฝึกอบรมส่งเสริมอาชีพการเลี้ยงโคนม ไปเชิญเอาวิทยากรจากมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ เชิญจากมหาวิทยาลัยขอนแก่น มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ มหาวิทยาลัยแม่โจ้อะไรอย่างนี้มาให้ความรู้ แล้วก็มีการทดสอบ แล้วก็แจกประกาศนียบัตร การจัดตั้งศูนย์ฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการของ อบต. อย่างนี้เป็นต้น ประชาชนเหล่านี้ก็เอาความรู้ตรงนี้ไปใช้ประโยชน์ในการดำเนินชีวิตต่อไป ทีนี้เป็นตัวอย่างให้เห็นเป็นการฝึกอบรมอาชีพ เช่นการตัดผม กทม.ก็มี ก็จะมีศูนย์ฝึกอาชีพ ก็จะเป็นการศึกษานอกระบบ อีกกรณีหนึ่ง ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นคือการฝึกอบรมให้ความรู้วิชาการที่จะต้องก้าวทันกับโลกทันสมัยอย่างเช่นปัจจุบันนี้ก็เรื่องคอมพิวเตอร์กับอินเทอร์เน็ตนะครับ นี้ก็จะประชาสัมพันธ์ว่า ถ้าคุณมีปัญหาในเรื่องอินเทอร์เน็ต คุณสามารถไปขอใช้บริการได้ที่ อบต.ทุกแห่ง เทศบาลทุกแห่งเราก็จะมีให้บริการนะครับ อันนี้ถือว่าเป็นการศึกษาตามอัธยาศัย ถ้าองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีงบประมาณมากเพียงพอ เขาจะมีศูนย์คอมพิวเตอร์ ศูนย์อินเทอร์เน็ตฟรี มีการฝึกอบรมด้วยเราก็อาจจะไปขอใช้ได้ ทางกรมเองก็ให้แนวนโยบายไปว่า เพราะถือว่าองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต้องจัดการตลอดชีวิต life long education ทั้ง formal education, non fomal education, infomal education ทั้งหมด

ทำนองเดียวกันองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอาจสนใจเรื่องคนพิการในชุมชน ก็อาจตั้งเป็นศูนย์ฟื้นฟูหรือดูแลคนพิการในเรื่องของการฟื้นฟูสมรรถภาพ พัฒนาการ โดยอาจร่วมมือกับศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก หรือตั้งเป็นศูนย์เฉพาะขึ้นมาก็ได้ อาจารย์ก็ควรเป็น search ดูตรงนั้นว่าเป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นใดบ้างนะครับ แต่ภาพรวมการศึกษาในระบบของสถานศึกษาในสังกัดขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสำหรับคนพิการยังไม่ได้มีความก้าวหน้า และเป็นรูปธรรม อย่างเช่นกระทรวงศึกษาธิการ

นอกจากนี้ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีความเป็นอิสระของตนเอง กรมไม่ได้เป็นผู้บังคับบัญชาของเขานะครับ กรมได้แต่สนับสนุน เช่น แนะนำว่า คุณควรจะจัดการศึกษาแบบนี้ ให้การศึกษาแบบนี้ ส่วนว่าคุณจะไปทำอย่างไรก็ขึ้นอยู่กับเงินของคุณ ถ้าเป็นท้องถิ่นที่มีเงินมากก็ทำได้เต็มที่ มีเงินน้อยก็ตามศักยภาพของตน

รศ.ดร.จุไร ทัพวงษ์

ทีนี้ฟังดู ก็หมายความว่า สมมุติว่าทางกรมแนะนำเขาไป เขาอาจจะไม่ take action ก็ได้

ดร.สุวรรณ พิณตานนท์ ใช่ครับ บางแห่งเขาไม่ take action ตรงนี้ แต่หมายความว่า เขาก็มองว่าเขายังไม่พร้อม การศึกษานอกระบบ ตามที่เรียนให้อาจารย์ทราบแล้วว่ายังมีศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก เราถือว่าเป็นการศึกษานอกระบบ ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กนี่หลักสูตรมันยืดหยุ่นตามตัวผู้เรียน เด็กคนไหนมีความพร้อม ก็เรียนไป เด็กคนไหนตัดเตรียมความพร้อมก็ช่วยเขา นี้ก็ถือเป็นการศึกษานอกระบบ

รศ.ดร.จุไร ทัพวงษ์

อาจารย์ค่ะ ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กจะรับเด็กตั้งแต่อายุประมาณ 3-5 ขวบ ใช่ไหมค่ะ

ดร.สุวรรณ พิณตานนท์

ครับ

รศ.ดร.จุไร ทัพวงษ์

อยู่ประมาณกี่ปีค่ะ

ดร.สุวรรณ พิณตานนท์

อย่างนี้นะครับ ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเรากำหนดแนวทางไว้ก็ไม่ได้ถือเป็นกฎระเบียบอะไรนะครับ เราก็อาศัยตามหลักวิชาการในการเลี้ยงดูเด็ก อายุที่ต่ำกว่า 3 ขวบ ก็ควรได้รับการเลี้ยงดูจากพ่อแม่ผู้ปกครอง

หลังจากนั้นแล้ว 3 ขวบขึ้นไป ก็จะมาเข้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็กนะครับ เด็กจะอยู่ที่ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กอายุประมาณ 3-5 ขวบ ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กก็จะเปิด 3 ขวบ ไปต่ออนุบาล 1 อนุบาล 2 แล้วก็ไปต่อ ป.1 มันขึ้นอยู่กับสภาพพื้นที่ด้วยนะครับ กล่าวโดยสรุป การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย ก็เป็นการศึกษาแล้วแต่ประชาชนจะสนใจศึกษาเรื่องใดกิจกรรมใด ดังนั้นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจะต้องตอบสนองของชุมชน ของท้องถิ่นนั้นๆ

ดังนั้น การจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนั้นเป็นการจัดการศึกษาเพื่อเด็กและเยาชนทุกคน ถ้าใครมีปัญหาติดขัดประการใดโดยเฉพาะอย่างยิ่งคนพิการ ซึ่งไม่สามารถเข้าสู่ระบบการศึกษาได้ ก็สามารถไปติดต่อ เทศบาล อบต., อบจ. เพราะนอกจากที่ว่าถ้าเข้าไม่มีโรงเรียนในสังกัด เขาก็สามารถที่จะส่งเสริมสนับสนุนได้ มีการให้ทุนการศึกษา มีการสนับสนุนเด็กยากจนเด็กด้อยโอกาส ส่วนท่านใดที่อยู่ในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีโรงเรียนอยู่ในสังกัดก็ไปติดต่อได้เลย

ครับ อันนี้ก็สามารถเพราะการจัดการศึกษาของเราก็ เหมือนกับกระทรวงศึกษาธิการทุกประการและไม่ต้องเสียค่าใช้จ่ายอะไรเลยนะครับ

รศ.ดร.จุไร ทัพวงษ์

ขอกราบขอบพระคุณท่านอาจารย์มากนะค่ะที่ได้กรุณาให้สัมภาษณ์ในวันนี้ ซึ่งเป็นประโยชน์ต่องานวิจัยเป็นอย่างมากค่ะ

3. ถอดเทปการสัมภาษณ์ นายธีรภัทร คชมาตย์[9] เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบเกี่ยวกับการศึกษาและผู้สูงอายุ สำนักประสานและพัฒนาการจัดการศึกษาท้องถิ่น กรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น

รศ.ดร.จุไร ทัพวงษ์

อาจารย์ค่ะก่อนอื่นขอเรียนถามท่านอาจารย์ในประเด็นที่ว่า เรายึดตัวคนพิการเป็นหลัก คือตั้งแต่เขาแรกเกิดจนกระทั่งเขา 5 ขวบเนี่ยก็จะมี อบต.รับผิดชอบเรื่องนี้ ก็อยากจะทราบว่าในส่วนของกรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่นในหน่วยของอาจารย์ได้ดูแลเกี่ยวกับการศึกษาทางด้านคนพิการอย่างไรบ้าง โดยมีระบบหรือว่ามีการจัดงานอย่างไรค่ะ

อ.ธีรภัทร คชมาตย์

ขอเรียนให้ทราบว่าของเรานี้เราจะแบ่งเป็นหลายๆ ส่วนด้วยกัน สำหรับในส่วนของทางสำนักนี้ก็ได้ดูแลในเรื่องของเบี้ยยังชีพ และก็ดูแลในเรื่องของสาธารณสุขที่ดำเนินงานโดยองค์การปกครองส่วนท้องถิ่น ส่วนเรื่องการศึกษาเราจะมีอีกสำนักหนึ่งซึ่งดูแลเรื่องการศึกษาเฉพาะไม่ว่าจะเป็นเรื่องของการถ่ายโอนมาสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นก็ดี ในเรื่องของศูนย์เด็กเล็กก็ดี ซึ่งผมเคยอยู่ตรงโน้นและปลายปีที่แล้วผมเพิ่งย้ายมาอยู่ตรงนี้ ผมเห็นว่าส่วนใหญ่อาจารย์น่าจะไปเกี่ยวกับทางโน้นซะมากกว่าทางด้านข้อมูล เนื่องจากว่าดูในลักษณะของคนพิการ ว่าทางรัฐดูแลคนพิการอย่างไร และทางการท้องถิ่นได้ให้ความช่วยเหลือกับเด็กทางการศึกษาเป็นอย่างไร

ดร.วิชญะ นาครักษ์

มีโรงเรียนบางส่วนที่สังกัดอยู่ในส่วนของมหาดไทยครับ

อ.ธีรภัทร คชมาตย์

ครับอยู่ในความรับผิดชอบของท้องถิ่น

ดร.วิชญะ นาครักษ์

ใช่ครับ ท้องถิ่นที่เขาจะต้องดูแลกันอาจจะมีเด็กพิการเข้าไปเรียนอยู่

อ.ธีรภัทร คชมาตย์

ตัวเด็กนี้ ถ้าเรื่องคนพิการครับ คนพิการเขาเรียนจะเป็นไปตามรัฐธรรมนูญว่าต้องให้ดูที่ศักยภาพในการเข้าเรียน ทีนี้ข้อมูลว่านักเรียนพิการเข้ามาเรียน กับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนี้ผมเรียนว่าตรงนี้ผมไม่ได้ทำข้อมูลรายละเอียดอะไรไว้ เพียงแต่ว่าภารกิจของท้องถิ่นเองนี้เขาต้องดูแลอยู่แล้วตั้งแต่แรกเกิดอย่างที่อาจารย์ดูว่า คือตั้งแต่แรกเกิดมาและก็เข้าอยู่ในศูนย์เด็กเล็ก ซึ่งศูนย์เด็กเล็กนี้ก็สังกัดกับ อบต. เทศบาลก็แล้วแต่ที่อยู่ในพื้นที่ไหน หลังจากที่พ้นจากศูนย์เด็กเล็กมาแล้วบางส่วนของ อบต. เทศบาลเองก็มีโรงเรียนอนุบาล เมื่อให้ผ่านอนุบาลและก็เข้ามาเรียนประถม มัธยมเป็นระดับชั้น

---

[9] สัมภาษณ์เมื่อวันอังคารที่ 29 มีนาคม 2554

ขึ้นไป อันนี้คือภารกิจหน้าที่ของท้องถิ่นที่เขาต้องทำอยู่แล้วรวมทั้งภารกิจถ่ายโอนที่ถ่ายโอนจาก สพฐ. ด้วยเหมือนกัน ในส่วนของเรื่องการศึกษา ทีนี้พอในส่วนเรื่องของผมเกี่ยวกับ สามเรื่องหลัก ในเรื่องของการบริการสังคมก็คือเรื่องของคนชรา ผู้สูงอายุ คนพิการ และผู้ป่วยโรคเอดส์ ซึ่งในสามเรื่องนี้เราจะไม่ดูอะไรมากจะดูเฉพาะเกี่ยวกับเรื่องของการจ่ายเบี้ยยังชีพคนละ 500 บาทต่อเดือนเป็นสำคัญครับ

ดร.วิชญะ นาครักษ์

เบี้ยยังชีพนี้เป็นของคนพิการและก็คนชรา

อ.ธีรภัทร คชมาตย์

คนพิการคนชรา และผู้ป่วยโรคเอดส์

ดร.วิชญะ นาครักษ์

ผู้ป่วยโรคเอดส์ด้วยหรือครับ

อ.ธีรภัทร คชมาตย์

ผู้ป่วยโรคเอดส์ด้วยครับ

รศ.ดร.จุไร ทัพวงษ์

แล้วต้องคนพิการแบบไหนที่จะได้รับเบี้ยยังชีพ

อ.ธีรภัทร คชมาตย์

ตามระเบียบของกระทรวงมหาดไทย เราใช้ระเบียบกระทรวงมหาดไทยปี 2548 ว่าด้วยการจ่ายเบี้ยยังชีพให้กับผู้สูงอายุ คนพิการ และผู้ป่วยโรคเอดส์ เฉพาะคนพิการลงทะเบียนผู้พิการตาม พรบ.คนพิการ จดทะเบียนคนพิการมีบัตรส่วนตัวผู้พิการอันดับแรกนะครับ อันดับสองนี้ต้องถูกทอดทิ้งไม่มีคนดูแล ไร้ที่พึ่งซึ่งตรงนี้เราก็จะให้ ซึ่งแต่ละปีนี้ ต้องมีคนอยู่สักประมาณ 300,000 คน ที่รับเบี้ยยังชีพอยู่

รศ.ดร.จุไร ทัพวงษ์

สำหรับคนพิการใช่ไหมค่ะ

อ.ธีรภัทร คชมาตย์

ครับ ส่วนผู้สูงอายุมีอยู่ประมาณ 1,700,000 คนทั่วประเทศ เรื่องเหล่านี้ก็จะมีปัญหา

ดร.วิชญะ นาครักษ์

เราไปตั้งฝากงบที่ตัว อบต.เลยหรือเปล่าครับ

อ.ธีรภัทร คชมาตย์

ไม่ครับ ไม่ทราบว่าอาจารย์พอจะทราบภารกิจของกรมนี้หรือยัง ขอเล่าภารกิจของกรมนี้ให้ฟังนิดหน่อย คือกรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่นนี้เรามีหน้าที่ในเรื่องของการส่งเสริมอย่างเดียวเราไม่มีหน้าที่ที่จะไปกำกับดูแลเขาโดยตรง เราเปรียบเสมือนกับเป็นไปรษณีย์

ดร.วิชญะ นาครักษ์

กรมส่งเสริมไม่ได้กำกับหรือครับ

อ.ธีรภัทร คชมาตย์

ไม่ได้กำกับครับ คือผู้กำกับตามกฎหมายก็คือผู้ว่าราชการจังหวัดและนายอำเภอ เพราะฉะนั้นกรมส่งเสริมเปรียบเสมือนกรมที่เป็นตัวแทนของรัฐบาลกลาง โดยอยู่ภายใต้มหาดไทย เพราะเนื่องจากมหาดไทยดูแลผู้ว่าราชการจังหวัดอยู่ รัฐบาลกลางก็จะมีคณะกรรมการกระจายอำนาจ จะกำหนดนโยบาย แนวทางการทำงาน ทีนี้คณะกรรมการกระจายอำนาจมีนายกรัฐมนตรีหรือรองนายกรัฐมนตรีเป็นกรรมการ ก็จะกำหนดในเรื่องของวิธีการดำเนินการของท้องถิ่นเป็นจำนวนเงินเท่าไหร่และเมื่อ โอเค เงินเท่านี้ปุ๊บ ก็จะโอนเงินตรงนั้นมาผ่านผม และผมก็จะโอนเงินตรงนี้ไปให้กับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทางด้านต่างๆ ซึ่งตามคำขอก็ดี ตามนโยบายของรัฐบาลก็ดีก็แล้วแต่ ผมก็เปรียบเสมือนตัวไปรษณีย์ที่จะส่งเงินลงไป ไปแก้ไขปัญหาต่างๆ ให้กับท้องถิ่นที่เกิดปัญหา ในทางปฏิบัติในส่วนของเรื่องคนพิการเห็นภาพได้ชัดว่าจะเป็นรูปธรรมมากที่สุดก็คือ เราได้ให้ท้องถิ่นรายงานตรงนี้ว่าคนพิการที่ถูกทอดทิ้งไม่ได้รับการดูแลตามระเบียบที่อาจารย์ว่าเมื่อกี้นะครับ ให้ท้องถิ่นจ่ายเบี้ยยังชีพให้เขาเดือนละ 500 บาท

ดร.วิชญะ นาครักษ์

หากทางด้านของ อบต. ก็จะไปดูแลไปสำรวจ

อ.ธีรภัทร คชมาตย์

เขาจะใกล้ชิดกับประชาชนมากที่สุดเขาจะรู้ว่าปัญหาความต้องการคืออะไร แน่นอนปัญหาอุปสรรคก็ต้องมีบ้างแหละครับถ้าดูข่าวแล้วก็จะมีบ้าง

ดร.วิชญะ นาครักษ์

บางทีเราดูข่าวก็เห็นคนถูกทอดทิ้งไม่มีการดูแล

อ.ธีรภัทร คชมาตย์

เพราะว่าอย่างของท้องถิ่นเอง 500 บาทก็คือเข้าไปดูและก็จ่ายให้ไปเลย แต่ถ้าเป็นของกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ เขาก็จะดูแลเรื่องความเดือดร้อน เดือดร้อนอย่างไรและต้องไปช่วยตอนไหนพอมีข่าวว่าเดือดร้อนก็จะเข้าไปดูแล

รศ.ดร.จุไร ทัพวงษ์

อย่าง อบต.ที่เขาดูแลเรื่องการศึกษา เขาเอางบของ อบต. หรือส่วนกลางค่ะ อย่างศูนย์เด็กเล็กเอางบมาจากไหนค่ะ

อ.ธีรภัทร คชมาตย์

ศูนย์เด็กเล็กนี้งบส่วนหนึ่งมาจากของเขางบ อีกส่วนหนึ่งจะเป็นของกรมที่จัดสรรเอาไว้

ให้

รศ.ดร.จุไร ทัพวงษ์

เท่าไหร่ประมาณ 70 : 30 หรืออะไรอย่างไร มีกฎเกณฑ์หรือไม่

อ.ธีรภัทร คชมาตย์

ไม่มีครับ ไม่มีเปอร์เซ็นต์ คืออย่างกลุ่มเด็กเล็กๆ นี้ถ้ากรมอุดหนุนก็จะมีเรื่องของอาคารเรียน อุปกรณ์การเรียนการสอน อาหารกลางวัน นมเด็ก อาหารเสริม เพราะฉะนั้นสี่เรื่องนี้ก็จะเป็นหลัก คือ อาคารเรียน อุปกรณ์การเรียนการสอน อาหารกลางวัน อาหารเสริมนม

รศ.ดร.จุไร ทัพวงษ์

พอดียังไม่มีความรู้เกี่ยวกับการจัดการศึกษาของระดับท้องถิ่น อันนี้คือจะถามแบบคนไม่รู้เรื่องเลย สมมติว่าเด็กแรกเกิด เกิดขึ้นมาปั๊บท้องถิ่นหรือ อบต.รู้แล้วว่าบ้านนี้เด็กเกิดมาต้องพิการแน่ๆ เป็นข้อมูลเชิงประจักษ์ สมมตินะไม่ได้เกี่ยวกับสมอง ไม่ได้เกี่ยวกับประสาท อะไรอย่างนี้ พอเด็กเติบโตขึ้นมาเรื่อยๆ เมื่อถึงเวลาที่จะต้องเอาไปเข้าศูนย์เด็กเล็กแล้วสมมติว่าอายุหนึ่งขวบพอจะรู้เรื่องแล้ว ทีนี้ตามที่ฟังดูตามทฤษฎีนี้ว่าเป็นหน้าที่ของท้องถิ่น เช่น อบต. ว่าจะต้องมีศูนย์เด็กเล็กขึ้นมาใช่หรือไม่อันนี้คำถามที่หนึ่ง และคำถามที่สอง ถ้าเกิดมีศูนย์เด็กเล็กแล้วเงินเขามาจากไหน และคุณครูมาจากไหนที่จะมาดูแลเด็กพิการพวกนี้

อ.ธีรภัทร คชมาตย์

คือตรงนี้ผมค่อนข้างมั่นใจว่าทางกรมไม่น่าจะมีข้อมูลในเรื่องของเด็กพิการตามที่อาจารย์พูดว่าตั้งแต่แรกเกิดจนหนึ่งขวบขึ้นไปผมคาดว่าไม่น่าจะมีข้อมูล แต่ผมคิดว่าอาจจะเป็นสิ่งที่นอกเหนือจากที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นครับ ผมคิดว่า ณ ขณะนี้คนที่ดูแลเด็ก องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเรียกว่า ครอ. คือครูผู้ดูแลเด็ก ที่อยู่ในศูนย์เด็กเล็ก จะใช้อัตราส่วนประมาณเด็ก 15 – 20 คนต่อครู 1 คนซึ่งตรงนี้ทางเราก็ดำเนินการให้อยู่ เพราะว่าบางที่เด็กเพิ่มและก็ของบประมาณมาและก็ช่วยจ่ายเงินเดือนให้กับครูที่นี้ด้วย

รศ.ดร.จุไร ทัพวงษ์

เราไม่มีเรื่องของการดูแลเด็กพิการโดยเฉพาะเจาะจงอะไรอย่างนี้หรือค่ะ

อ.ธีรภัทร คชมาตย์

ไม่มีครับ ยังไม่มีความชัดเลย

รศ.ดร.จุไร ทัพวงษ์

คือตามกฎหมายการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการเขาเขียนเอาไว้ว่าเด็กพิการออทิสติกได้รับการศึกษาตั้งแต่แรกเกิดจนตลอดชีวิตเลย พอแรกเกิดและเขามีปัญหาทางสุขภาพพอไปเข้าศูนย์เด็กเล็กทางการจัดการศึกษาของเขามันไม่มีระบบอะไรเลยที่เป็นเรื่องเป็นราวใช่ไหมค่ะ ยังไม่มีอะไร

รองรับ

อ.ธีรภัทร คชมาตย์

ยังไม่มีตั้งแต่ผมทำงานมายังไม่เคยเห็นอะไรที่มันชัดเกี่ยวกับเรื่องของคนพิการโดยตรง แต่ว่าส่วนใหญ่แล้วจะทำในเรื่องของคนโตมากกว่า เช่น สำนักงาน อบต.เอง หรือการบริการให้กับคนพิการหรือว่าเรื่องของการจัดการแข่งขันกีฬาให้กับคนพิการบ้างในพื้นที่ท้องถิ่นของเขาเองนี้ ก็จะมีบ้าง

รศ.ดร.จุไร ทัพวงษ์

ศูนย์การศึกษาพิเศษของ สพฐ. มีความชัดเจนเพราะของ สพฐ.นี้เขามี 13เขต และก็ 63 จังหวัดรวมแล้วเป็น 76 แห่งสำนักงานการศึกษาพิเศษซึ่งเขาดูแล ของกระทรวงมหาดไทยยังไม่ชัดขนาดนี้แล้วเวลาเขาเรียกเป็นศูนย์พัฒนาเด็กเล็กนี้มันก็คือการรวมเด็กปกติก็เข้าไปอยู่ด้วยใช่ไหมค่ะ

อ.ธีรภัทร คชมาตย์

ความเป็นจริงก็น่าจะเป็นอย่างนั้น แต่ผมคิดว่าในส่วนของท้องถิ่นเพิ่งจะเริ่มเข้าจัดการศึกษาเมื่อ 4 – 5 ปีนี่เอง เฉพาะเด็กเล็กนะครับ เทศบาลนครเขาก็อาจจะมีโรงเรียนรวมแล้วนะครับ อบจ.ก็จะมีแบบนี้ แต่ว่าตัวของ อบต.เรื่องของเด็กเล็กนี้เพิ่งจะถ่ายโอนมาเมื่อ 5 – 6 ปีนี้เอง

ดร.วิชญะ นาครักษ์

แล้วครูถ่ายมาไหมครับ

อ.ธีรภัทร คชมาตย์

มีครับ

ดร.วิชญะ นาครักษ์

ครูก็โอนตามมาด้วย

อ.ธีรภัทร คชมาตย์

บางที่ก็โอน บางที่ก็ไม่โอนก็แล้วแต่

รศ.ดร.จุไร ทัพวงษ์

เพราะฉะนั้นแต่ละ อบต.ก็ไม่เหมือนกันใช่ไหมค่ะ

อ.ธีรภัทร คชมาตย์

ไม่เหมือนกันครับ อยู่ที่ผู้บริหาร เพราะฉะนั้นในท้องถิ่นก็เหมือนกันนายก อบต. ก็แล้วแต่ว่ามีบริหารแต่ละคนจะเน้นหนักไปทางด้านไหน

รศ.ดร.จุไร ทัพวงษ์

แล้วแต่ว่าเขาอาจจะเน้นคนพิการก็จะให้ความสำคัญกับคนพิการมากหน่อย

อ.ธีรภัทร คชมาตย์

ผมคิดว่าบางทีอาจจะต้องแยกเท่าที่ผมทราบข้อมูลมาก็คือช่วงแรกเด็กที่เป็นออทิสติก

หรืออะไรก็แล้วแต่นี้ ต้องแยกก่อน แล้วก็จึงให้เขามาเรียนร่วมกับเด็กธรรมดาอะไรอย่างนี้ผมก็ไม่แน่ใจ พอให้เขาเริ่มได้เรียนรู้ระดับหนึ่งถึงเข้ามาเรียนกับเด็กธรรมดา

ดร.วิชญะ นาครักษ์

คือทางศูนย์เด็กเล็กมีการประสานกับศูนย์การศึกษาพิเศษอะไรไหม

อ.ธีรภัทร คชมาตย์

ผมว่ายังไม่ชัดแน่นอน

ดร.วิชญะ นาครักษ์

พอเด็กเข้ามา พอรู้ว่าสมมติว่าเด็กเป็นออทิสติก เราไปคุยกับทางศูนย์การศึกษาพิเศษในเรื่องของการจัดการดูแลไหม

อ.ธีรภัทร คชมาตย์

ผมมองว่าเรื่องนี้การที่ครูผู้ดูแลเด็กออทิสติก หรือดูแลเด็กพิการทางด้านไหนก็ดี ผมคิดว่าต้องมีความรู้เฉพาะด้าน ทีนี้ความรู้เฉพาะด้านนี้จากการที่ผมก็อยู่ท้องถิ่นมาสิบกว่าปีผมก็มองว่าก็ยังไม่ควรที่จะให้ท้องถิ่นเข้าไปดูแล เพราะเราไม่แน่ใจว่าเขาจะดูแลจุดนี้ได้จริงหรือไม่ ถ้าดูแลไม่ถูกวิธีมันก็จะไปอีกเรื่องหนึ่งเลยนะครับ

ดร.วิชญะ นาครักษ์

ยังไม่มีกองเกี่ยวกับในเรื่องของการศึกษาพิเศษอะไรหรือครับ

อ.ธีรภัทร คชมาตย์

ยังไม่มี

รศ.ดร.จุไร ทัพวงษ์

แล้วมีการอบรมคุณครูหรือไม่ค่ะ อย่างโรงเรียนจัดการเรียนร่วมเขาบอกว่าเขาก็ไม่มีวุฒิการศึกษาพิเศษแต่เขาก็อบรม 200 ชั่วโมง พอเขาอบรม 200 ชั่วโมงก็เหมือนกับว่าเขาสามารถไปดูแลเด็กพิเศษได้ ตรงนี้ในส่วนของท้องถิ่นมีการอบรมเกี่ยวกับคุณครูให้ความรู้ อาจจะเป็นหลักสูตรพิเศษอะไรอย่างนี้มีไหม

อ.ธีรภัทร คชมาตย์

คือทุกวันนี้ ทุกปีที่ผ่านมาเราจะมีการอบรม์ครู อบรมผู้อำนวยการ อบรมครูผู้ดูแลเด็กทุกปี แต่ว่าอบรมในเรื่องของการดูแลเด็กอย่างไรนี้จะเป็นเรื่องทั่วๆ ไป จะไม่ระบุเฉพาะหรือจะมีด้านนี้เข้ามายังไม่มี แต่ถ้ามีก็ดีมากนะ ถ้าจะมีหรือมีโครงการที่จะมีต่อไป

ดร.วิชญะ นาครักษ์

อย่างฟังทางด้านผู้ปกครอง ปัญหาของเด็กพิเศษนี้ เดี๋ยวนี้มีเยอะมากเพราะว่ามีหลายอย่างทั้งออทิสติก ทั้ง LD ทั้งสารพัดอย่างเรื่องของการเรียนรู้สติปัญญาอะไรอย่างนี้มาก

อ.ธีรภัทร คชมาตย์

เพราะผมเคยอ่านหนังสือว่าการที่จะให้เด็กออทิสติกเข้ามาเรียนร่วมกับเด็กปกติตอนให้เขารู้จักอะไร เหมือนกับให้เขาเริ่มนับเลขเป็นอะไรอย่างนี้ เขาจึงจะมีการปรับตัวแต่ถ้ามาถึงแล้วก็จับรวมกันเลยกับเด็กธรรมดานี้ก็จะมีปัญหาทันที ตรงนี้สำคัญอยู่ที่ครูว่าจะดูแลเด็กพวกนี้อย่างไร อันนี้ผมว่าเป็นเรื่องที่สำคัญ

ดร.วิชญะ นาครักษ์

แต่ทีนี้เด็กพิการเขามีหลายประเภท แต่ละประเภทก็จัดการแตกต่างกันไป

อ.ธีรภัทร คชมาตย์

ใช่ครับ การดูแลจะไม่เหมือนกันทีนี้ก็เกี่ยวกันเรื่องของบุคลากรอีกเพราะบางทีท้องถิ่นมันเยอะครับหกพันกว่าแห่งทั่วประเทศ

รศ.ดร.จุไร ทัพวงษ์

หกพันกว่าแห่งเลยหรือค่ะ

อ.ธีรภัทร คชมาตย์

เจ็ดพันแปดร้อยแห่งครับ รวมเทศบาลด้วย อบต.หกพันกว่า

รศ.ดร.จุไร ทัพวงษ์

ที่อาจารย์พูดนี้หมายถึงรวมเทศบาลด้วยใช่ไหมค่ะ

อ.ธีรภัทร คชมาตย์

รวมทั้งหมด เจ็ดพันแปดร้อยกว่าแห่งครับ

ดร.วิชญะ นาครักษ์

แล้วทาง อบจ.นี้เขาก็จัดการศึกษาของเขาไหม

อ.ธีรภัทร คชมาตย์

จัดการศึกษาของเขาครับ จัดในระดับประถมศึกษา มัธยมศึกษา

รศ.ดร.จุไร ทัพวงษ์

ตอนนี้จริงๆ แล้วกระทรวงมหาดไทยจัดกี่ระดับถ้าให้อาจารย์แบ่ง

อ.ธีรภัทร คชมาตย์

ต้องไม่บอกว่าเป็นกระทรวงมหาดไทยนะ

รศ.ดร.จุไร ทัพวงษ์

ค่ะ ต้องบอกว่าเป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

อ.ธีรภัทร คชมาตย์

องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ตัวย่อว่า อปท.

รศ.ดร.จุไร ทัพวงษ์

แล้วของอาจารย์มีอะไรบ้าง

อ.ธีรภัทร คชมาตย์

ของผมก็มีศูนย์เด็กเล็ก โรงเรียนอนุบาล

รศ.ดร.จุไร ทัพวงษ์

แล้วศูนย์เด็กเล็กนี้เขารับตั้งแต่แรกเกิดใช่ไหมค่ะ

อ.ธีรภัทร คชมาตย์

ใช่ครับ ตั้งแต่แรกเกิดจนกระทั่งถึงห้าขวบแล้วก็เข้าอนุบาล

รศ.ดร.จุไร ทัพวงษ์

แล้วอนุบาลนี้เท่าไหร่ 4 ขวบหรือ.ปล่า

อ.ธีรภัทร คชมาตย์

รับสองขวบครึ่งขึ้นไปก็มี ก็แล้วแต่

รศ.ดร.จุไร ทัพวงษ์

ก็แล้วแต่ทางโรงเรียนใช่ไหมค่ะ

อ.ธีรภัทร คชมาตย์

ก็มีประถม มัธยม อาชีวศึกษา

รศ.ดร.จุไร ทัพวงษ์

อาชีวศึกษามีด้วยหรือ

อ.ธีรภัทร คชมาตย์

มีที่นครปฐมหนึ่งที่และที่สระบุรีอีกหนึ่งที่

ดร.วิชญะ นาครักษ์

อาชีวศึกษานี้เป็นของอะไรนะครับ ของเทศบาลใช่ไหม

อ.ธีรภัทร คชมาตย์

ใช่ครับ เป็นของเทศบาล

รศ.ดร.จุไร ทัพวงษ์

อ้อ ระดับอาชีวศึกษาได้วุฒิอะไรค่ะ

อ.ธีรภัทร คชมาตย์

ประกาศนียบัตรครับ

ดร.วิชญะ นาครักษ์

อย่างเทศบาลก็ทำถึงอาชีวศึกษาได้

อ.ธีรภัทร คชมาตย์

คือกฎหมายเขาเปิดให้ท้องถิ่นทำได้ มหาวิทยาลัยก็ยังได้เลย

รศ.ดร.จุไร ทัพวงษ์

มหาวิทยาลัยได้ด้วยหรอ แต่ก็ยังไม่มีใช่ไหม

ดร.วิชญะ นาครักษ์

ตีความได้กว้างขนาดนี้เลยหรอครับ

อ.ธีรภัทร คชมาตย์

จริงๆ ครับ เพราะว่ากฎหมายเขียนไว้กว้างๆ และสามารถจัดได้เท่าที่คุณจะทำได้สูงที่สุด

ดร.วิชญะ นาครักษ์

เขามีการถ่ายโอนลงไปแล้ว

รศ.ดร.จุไร ทัพวงษ์

ทีนี้อาจารย์บอกว่าตอนนี้อาชีวศึกษามีสองแห่งแล้วคือ นครปฐม กับ สระบุรี แต่ว่ากฎหมายจริงๆ มันเอื้อให้เปิดถึงมหาวิทยาลัยได้เลย

อ.ธีรภัทร คชมาตย์

นั่นแหละครับไปสูงสุดเลยครับ พูดง่ายๆ ว่าถ้ามีศักยภาพนี้ผมว่าเปิดถึง ดร. ก็ยังได้เลย คือมี อบจ.ที่ราชบุรี เขาอยากจะเปิดมหาวิทยาลัย

รศ.ดร.จุไร ทัพวงษ์

อย่างนั้นจะกลับมาที่คำถามของอาจารย์วิชญะนะค่ะ อบจ. นี้เขาจัดการศึกษาทางด้านไหนค่ะ

อ.ธีรภัทร คชมาตย์

คือท้องถิ่นนี้เขาสามารถจัดการศึกษาได้ทุกอย่างเลย ตามตารางที่อาจารย์เขียนนี้สามารถจัดการศึกษาได้ทั้งหมดเลย ไม่ว่าจะเป็น อบต. เทศบาล หรือ อบจ. ซึ่งจะไม่แยกลำดับชั้นว่า อบจ. สามารถจัดได้เฉพาะชั้นนี้ เทศบาลจัดได้เฉพาะชั้นนี้

รศ.ดร.จุไร ทัพวงษ์

มีความอิสระอย่างนี้เลยหรอค่ะ

อ.ธีรภัทร คชมาตย์

อิสระมากเลยครับ

รศ.ดร.จุไร ทัพวงษ์

อย่างสมมติว่า อบต.นี้รวยมากเลยอยากจะจัด

อ.ธีรภัทร คชมาตย์

ถ้าผู้บริหารมีวิสัยทัศน์ทำได้เลย

ดร.วิชญะ นาครักษ์

แล้วอย่างสมมติว่าการจัดการศึกษาที่เป็นนอกระบบอย่างที่ไม่ใช่เป็นมัธยมแต่เป็นการฝึกอาชีพอะไรอย่างนี้

อ.ธีรภัทร คชมาตย์

ตรงนี้มีอยู่แล้วครับ

ดร.วิชญะ นาครักษ์

เผื่อคนพิการเขาอยากจะฝึกอาชีพอะไรอย่างนี้

อ.ธีรภัทร คชมาตย์

มีกลุ่มครับ เขามีการจัดกลุ่มของเขาอยู่แล้วครับ อันนี้เรื่องส่งเสริมอาชีพนี้เป็นสิ่งทำกันอยู่แล้วของท้องถิ่น

ดร.วิชญะ นาครักษ์

เราพูดถึงว่าเป็นการศึกษาตามอัธยาศัย

อ.ธีรภัทร คชมาตย์

ใช่ครับ ก็คือทุกอย่างที่เขาทำ เขาส่งเสริมอาชีพก็ดี จัดห้องสมุดชุมชนก็ดีหรืออะไรต่างๆ พวกนี้เป็นการจัดการศึกษาตามอัธยาศัยหมด ตรงนี้ก็คือเขาทำอยู่แล้วทำก่อนที่รัฐถ่ายโอนอีก เพราะอย่างนี้ถึงใกล้ชิดกับประชาชนมาก ส่งเสริมอาชีพเรื่อง OTOP อะไรต่างๆ และในข้อกฎหมายเขียนตลอดเวลา เขียนไว้ว่าองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีหน้าที่ในการบำรุงดูแลรักษาศิลปวัฒนธรรม จารีตประเพณี เพราะฉะนั้นสิ่งเหล่านี้นี่เขาทำได้หมด

ดร.วิชญะ นาครักษ์

แต่เราก็ยังไม่เคยมีในเรื่องของการสร้างงบพิเศษสำหรับเด็กพิการอะไรอย่างนี้

อ.ธีรภัทร คชมาตย์

ยังไม่มีครับ

รศ.ดร.จุไร ทัพวงษ์

แล้วสื่อสิ่งอำนวยความสะดวกอย่างสมมติว่า LD ถ้าอาจจะต้องอาศัยคอมพิวเตอร์อย่าง

นี้หรือว่าพวกคนตาบอดอาจจะต้องอาศัย เบรลล์อะไรต่างๆ นี้ยังไม่มีใช่ไหมค่ะ

อ.ธีรภัทร คชมาตย์

ยังไม่มีแน่นอนครับ

ดร.วิชญะ นาครักษ์

ทำแต่เรื่องของอาคารสถานที่ให้มันเอื้อต่อเด็ก แล้วอย่างนี้เด็กพิการมาอยู่โรงเรียนแล้วจะทำยังไงครับ

อ.ธีรภัทร คชมาตย์

ยังไม่มีแน่นอนครับ ผมก็กำลังจะทำอยู่นะครับพอดีงานมันเยอะ กำลังทำหนังสือแจ้งให้ท้องถิ่นทุกท้องถิ่นทำทางลาด ทางชัน ทางขึ้น อย่างน้อยก็ให้เขานับหนึ่ง ให้เริ่มทำกันเลย

อ.ธีรภัทร คชมาตย์

ผมคิดว่าช่วงแรกนี้เขาอาจจะไม่รับด้วยซ้ำ ผมคิดว่าน่าจะเป็นอย่างนั้นนะ แต่ผมไม่แน่ใจว่าข้อเท็จจริงจะมีรับหรือเปล่า เพราะว่าเราจะไม่ทราบข้อมูล แต่ในความคิดของผม ผมคิดว่าเขายังคงไม่รับ เพราะเนื่องจากว่ามีคนดูแล สองก็ไม่รู้ ทำอย่างไรแล้วเดี๋ยวจะรับเข้ามาแล้วเขามาเป็นปัญหากับเขา

ดร.วิชญะ นาครักษ์

แต่ทีนี้ต่อไปตามที่ดูจากกฎหมายก็ต้องรับใช่ไหมครับ

อ.ธีรภัทร คชมาตย์

ก็ต้องรับครับ ที่ต้องรับเพราะว่าเราในฐานะที่เราอยู่ในส่วนกลางความรู้ทางด้านวิชาการในด้านนี้เราก็ต้องมาผสมกัน ต้องให้ความรู้เขาอย่างเช่นอาจารย์ว่าต้องมีการฝึกอบรม ก็ถือเป็นเรื่องที่ดีเป็นข้อเสนอแนะที่ดีในเรื่องของการพัฒนาจากบุคลากร

ดร.วิชญะ นาครักษ์

เราจะได้รู้ว่าทางท้องถิ่นยังไม่ได้มีการทำตรงนี้ให้เป็นเรื่องเป็นราว เหมือนกับกรุงเทพมหานคร เขาก็ยังไม่มีกองดูแลการศึกษาพิเศษ

อ.ธีรภัทร คชมาตย์

ผมว่าครูที่ไปดูแลเด็กพวกนี้ มันไม่ใช่ว่าอบรมได้อย่างเดียว มันต้องใจด้วย หลายๆ อย่าง เพราะเด็กพวกนี้เขาก็เป็นเด็กพิการ คือในความรู้สึกครูก็ต้องเข้าใจเขาก่อน ตรงนี้เป็นสิ่งแรกที่ต้องมาก่อน โรงเรียนเหล่านี้ถึงมีน้อยไงครับ

รศ.ดร.จุไร ทัพวงษ์

ครูที่สอนในสังกัดส่วนท้องถิ่นนี้เงินเดือนเท่ากับครูในกระทรวงศึกษาธิการหรือเปล่าค่ะ

อ.ธีรภัทร คชมาตย์

ไม่แตกต่างกันครับ

รศ.ดร.จุไร ทัพวงษ์

กฎระเบียบต่างๆ เท่าที่ฟังดูตรงกฎหมายเขาก็เอื้อให้ว่าถ้าอยากจัดการศึกษาระดับมหาวิทยาลัยถ้ามีศักยภาพก็ทำไปเลย แต่ดูท่าทางแล้วเหมือนกับว่าเขาก็คงไม่คิดถึงว่าถ้าเป็นระดับของศูนย์เด็กเล็กอย่างที่อาจารย์อธิบายมา เหมือนกับว่าการดูแลคนพิการยังมีหลวมอยู่มาก หรือว่าบุคลากรที่จะมาดูแลเกี่ยวกับคนพิการ หมายถึงคุณครูก็ยังไม่ได้รับการอบรมเป็นพิเศษใช่ไหมค่ะ ทีนี้ที่ถามถึงอัตราเงินเดือน สมมติว่าคุณครูคนนี้จะต้องดูแลเด็กพิการทางองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้รายได้เขาเพิ่มขึ้นหรือไม่ หรือมีเงินพิเศษหรือไม่ค่ะ

อ.ธีรภัทร คชมาตย์

อันนี้ผมคิดว่ายังไม่มี ยังไม่กำหนด

รศ.ดร.จุไร ทัพวงษ์

ยังไม่กำหนดหรือค่ะ แต่ของกระทรวงศึกษาธิการจะได้ 2,000 บาท

อ.ธีรภัทร คชมาตย์

ก็ถือเป็นแนวที่ดีครับ ถ้าเกิดว่าส่วนท้องถิ่นคิดให้มีตรงนี้หรือมีคนที่จะคิดริเริ่มตรงนี้ได้ ผมว่าจะเป็นแนวทางที่ดีในการบริการคนพิการให้ได้รับสิทธิได้เท่าเทียมกัน และเงินตอบแทนผมว่า 2,000 บาทยังน้อยนะ เมื่อเทียบกับความยากลำบากที่เขาต้องดูแลคนพิเศษ

รศ.ดร.จุไร ทัพวงษ์

แต่ตอนนี้คิดว่าขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นยังไม่ได้ให้ตรงส่วนนี้ใช่ไหมค่ะ

อ.ธีรภัทร คชมาตย์

ยังไม่ได้ให้ครับ

รศ.ดร.จุไร ทัพวงษ์

ทีนี้ยังไม่ได้ให้ในทุกระดับหรือเปล่าค่ะ ไม่ว่าจะเป็นศูนย์เด็กเล็ก อนุบาล ประถม มัธยม

อ.ธีรภัทร คชมาตย์

แน่นอนครับ ถ้าไม่ให้คือไม่ให้หมดเลยครับ

รศ.ดร.จุไร ทัพวงษ์

แล้วกฎระเบียบเกี่ยวกับเงินพิเศษนี้ถ้าสมมติว่าจะมีการผลักดันให้เกิดขึ้นใครควรจะเป็นคนทำ

อ.ธีรภัทร คชมาตย์

สำหรับส่วนท้องถิ่นนี้เขาจะมีคณะกรรมการซึ่งประชุมอยู่ที่กรมนี้ซึ่งทางรัฐมนตรีว่าการ

เป็นประธานและก็จะมีกรมเรานี้เป็นเลขา มีสามชุดเขาเรียนสั้นๆ ว่าเป็น กอบต. คณะกรรมการกลางองค์การบริหารส่วนตำบล คณะกรรมการเทศบาล และอบจ. อันนี้จะเป็นคนมีอำนาจหน้าที่ในการกำหนดตำแหน่ง แก้ไขปัญหาอุปสรรค กำหนดตำแหน่ง กำหนดเงินเดือนส่วนใหญ่ก็คือเงินเดือน เงินโบนัส เพราะเดี๋ยวนี้มีโบนัสใช่ไหมครับ อาจจะมีโบนัส 4 เดือน สูงสุด 5 เดือน ครับ

ดร.วิชญะ นาครักษ์

แล้วแต่ว่าท้องถิ่นไหนรวยไม่รวย

รศ.ดร.จุไร ทัพวงษ์

เขาก็เป็นนิติบุคคลใช่ไหมค่ะ

อ.ธีรภัทร คชมาตย์

ครับเป็นนิติบุคคล

รศ.ดร.จุไร ทัพวงษ์

อย่างนั้นการบริหารจัดการของเขาก็น่าจะคล่องตัว

ดร.วิชญะ นาครักษ์

แต่ว่าเขามีกฎหมายคุมอยู่ กระทรวงก็คอยดูอยู่ห่างๆ

อ.ธีรภัทร คชมาตย์

เพราะฉะนั้นคณะกรรมการสามชุดนี้ก็ได้กำหนดนโยบายลงไปว่าต้องทำอย่างไร ให้กรอบไปเสร็จแล้วก็มีคณะกรรมการระดับจังหวัดอีก ก็แบ่งเป็น สามชุดเหมือนกันโดยมีผู้ว่าราชการจังหวัดเป็นประธานและก็มีท้องถิ่นจังหวัด ท้องถิ่นจังหวัดนี้สังกัดกรม กรมผมนี่แหละเป็นเลขา เมื่อนโยบายลงไปถึงกองก็ไปประชุมแก้ไขปัญหาในท้องที่ ว่าเทศบาลนี้ต้องการเปิดตำแหน่งนี้ต้องการเงินพิเศษอะไรต่างๆ นี้ก็ต้องว่ากัน และเงินพิเศษนี้ถ้าเป็นไปได้ก็หมายความว่าคณะกรรมการกลางต้องกำหนดได้เลยว่ามีครูและต้องดูแลเด็กเป็นพิเศษสามารถที่จะให้ได้รับค่าตอบแทนพิเศษที่เพิ่มขึ้นไม่เกินเดือนละ 2,000 - 3,000 บาทก็ว่ากันไปครับ

รศ.ดร.จุไร ทัพวงษ์

ทีนี้ปัญหาที่ว่ากรรมการจะมีความเข้าใจในเรื่องของคนพิการมากน้อยแค่ไหน กรรมการชุดที่อาจารย์บอกว่ามี 3 ชุด ถ้าสมมติว่ากรรมการเกิดไม่เข้าใจเรื่องคนพิการเลยกรรมการอาจไม่ได้นึกถึงว่าจะต้องให้เบี้ยพิเศษ 2,000 บาท

อ.ธีรภัทร คชมาตย์

ก็คือเขาก็ต้องล้อมาจากที่อื่นอย่างที่อาจารย์บอกว่ามีกระทรวงศึกษาให้ 2,000 ทีนี้ต้องมีผู้เสนอ

ดร.วิชญะ นาครักษ์

แต่รัฐมนตรีช่วยนี่เขาก็จะไปเป็นกรรมการในคณะกรรมการจัดการศึกษาคนพิการ และท้องถิ่นเขาก็มีคณะกรรมการและรัฐมนตรีนี้จะไปเป็นรองประธานคนที่หนึ่ง เขาบอกว่าถ้ารัฐมนตรีไปต่อไปก็คนจะรับไอเดียกันมา เพียงแต่ว่ากรรมการชุดนี้ยังไม่ได้เริ่มประชุม ขอเรียนถามหน่อยนะครับ สมมติครูเทศบาลนี้จะย้ายกันได้ไหม

อ.ธีรภัทร คชมาตย์

ได้ครับ

รศ.ดร.จุไร ทัพวงษ์

ยากไหม

อ.ธีรภัทร คชมาตย์

ยากครับ ไม่ว่าจะเป็นครูหรือตำแหน่งอื่นๆ ของเทศบาลก็แล้วแต่ เพราะเทศบาลเป็นนิติบุคคลเหมือนกรม กรมหนึ่ง หรือหน่วยงานหนึ่ง จะโอนมาอีกกรมหนึ่ง เจ้ากรมนี้ก็ต้องปล่อย อีกกรมก็ต้องรับ ท้องถิ่นเหมือนกัน ทุกตำแหน่งเหมือนกัน ถ้าตรงนี้ไม่มีตำแหน่งก็ไปไม่ได้

ดร.วิชญะ นาครักษ์

ก็ต้องให้สองโรงเรียนนั้นคุยกันว่ามีความประสงค์ที่จะแลกหรือไม่

อ.ธีรภัทร คชมาตย์

ถ้าสองฝ่ายตกลงกันได้ก็โอเค

รศ.ดร.จุไร ทัพวงษ์

แล้วเบ็ดเสร็จอาจารย์พอทราบไหมว่าบุคลากรครูของท้องถิ่นนี้เป็นหมื่นไหมค่ะ

อ.ธีรภัทร คชมาตย์

เยอะครับ

รศ.ดร.จุไร ทัพวงษ์

เพราะว่าองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนี้ 6,000 – 7,000 ใช่ไหม ทีนี้บุคลากรครูนี้เป็นแสนแล้วหรือไม่

อ.ธีรภัทร คชมาตย์

ไม่น่าถึงแสนครับ ทำวิทยฐานะได้ใช่ไหมครับ

อ.ธีรภัทร คชมาตย์

ได้ครับ

ดร.วิชญะ นาครักษ์

มีคณะกรรมการพิจารณา

อ.ธีรภัทร คชมาตย์

มีคณะกรรมการเหมือนกัน แต่ว่าผมสงสัยเหมือนกันครับ ผมไม่แน่ใจเรื่องวุฒิของครู ผมพยายามไปศึกษาแล้วผมก็งงเหมือนกัน อาจารย์ 2 ระดับ 3

รศ.ดร.จุไร ทัพวงษ์

เราก็ งง เหมือนกัน

อ.ธีรภัทร คชมาตย์

คุณแม่ผมก็เป็นครูครับ ผมก็เคยถามคุณแม่ เพราะคุณแม่ผมก็เคยอยู่กระทรวงศึกษาธิการว่าเป็นยังไงกันแน่ อาจารย์หนึ่งระดับสาม ผมก็พยายามศึกษา เพราะเขาจะมี กค.ไปกำหนดตำแหน่ง

ดร.วิชญะ นาครักษ์

อย่างนี้เขาก็มีการทำวิทยฐานะ

อ.ธีรภัทร คชมาตย์

มีครับ

ดร.วิชญะ นาครักษ์

เดี๋ยวนี้เขาเลื่อนไหลดีกว่าเราอีก

รศ.ดร.จุไร ทัพวงษ์

ของท้องถิ่นนี้นะหรือค่ะ

อ.ธีรภัทร คชมาตย์

ครับของท้องถิ่นนี้เขากระโดดเลยครับ

รศ.ดร.จุไร ทัพวงษ์

เพราะว่าเขาเป็นนิติบุคคล

ดร.วิชญะ นาครักษ์

เดี๋ยวนี้ ผู้อำนวยการโรงเรียนนี่ลื่นไหลดีครับ

อ.ธีรภัทร คชมาตย์

ผู้อำนวยการโรงเรียนก็กลับเป็นผู้อำนวยการกรมการศึกษาได้ เพราะในท้องถิ่นเขาก็จะมีกรมการศึกษาอยู่ กรมการศึกษานี้เป็นงบประมาณ ถือว่าท้องถิ่นเป็นวงกลม และจะแยกขาออกมาเป็นกองการศึกษา กองสาธารณสุข กองสวัสดีการสังคม กองคลังอย่างนี้ ที่นี้กองศึกษาก็ดูแลโรงเรียน แต่ไม่ใช่ว่าอยู่ภายใต้นะครับ แต่ว่าโรงเรียนต้องทำโครงการมาของบประมาณตรงนี้ ตรงนี้ก็จะเป็นสภาท้องถิ่น เพื่อที่จะอนุมัติเงินย้อนมา

รศ.ดร.จุไร ทัพวงษ์

พอได้ฟังอาจารย์ดูเหมือนว่าอาจารย์ที่อยู่ในท้องถิ่นยังได้เปรียบกว่าอาจารย์ที่ทำงาน

สังกัด กรุงเทพมหานครอีกนะค่ะ

อ.ธีรภัทร คชมาตย์

ยังไม่ได้รวมโบนัสที่เขาได้อีก 4 – 5 เดือนเลยนะครับ

ดร.วิชญะ นาครักษ์

ก็ถ้าจะคุยเรื่องเงินก็เดินเข้ามาคุยกันง่ายๆ เพราะเทศบาลไม่ได้ไกลกันมาก และมันขึ้นอยู่กับตัวเทศบาลอย่างที่อาจารย์ว่าขึ้นอยู่กับผู้บริหารต้องมีวิสัยทัศน์ในการบริหาร

อ.ธีรภัทร คชมาตย์

ใช่ครับ อย่างบางคนที่ขึ้นมา สมมติว่ามาจากครูมาเป็นนายกอาจจะสนใจในเรื่องของการศึกษาเป็นพิเศษ บางคนอาจจะมาทางสายธุรกิจ ก็อาจจะดูแลทางด้านพวกการสร้างถนนหนทางอะไร อันนั้นก็เป็นไปตามนโยบายแล้วแต่ผู้บริหารนั้นเอง แต่สุดท้ายแล้วก็คือมันก็อยู่ที่ คือท้องถิ่นเราถ้าพูดจริงๆ มันก็เพิ่งจะเริ่มคึกคักหลังจากมีการถ่ายโอนภารกิจ มีหมวดของท้องถิ่นโดยเฉพาะในเรื่องของการกระจายอำนาจต่างๆ ตั้งแต่ปี 2540 เป็นต้นมา

รศ.ดร.จุไร ทัพวงษ์

ทีนี้ถ่ายโอนนี้ถ่ายโอนจากกระทรวงสาธารณสุขและการศึกษาก่อนใช่ไหมค่ะ

อ.ธีรภัทร คชมาตย์

เริ่มทุกด้านได้เลย ก็พวกถนนหนทางก่อนเลยครับ กรมทางหลวง กรมโยธาอะไรพวกนี้ กรมทางหลวงธรรมดานี้ก็ถ่ายโอนกันไป ไฟฟ้าประปาท้องถิ่นพวกนี้เขาก็ทำเอง และก็มาโรงเรียนพอโรงเรียนเสร็จ ปีนี้ก็มาสาธารณสุขก็ถ่ายโอนสถานีอนามัยมาที่นี้ 2 แห่งแล้ว เริ่มต้นก็คงต้องถ่ายโอนมาเรื่อยๆ

ดร.วิชญะ นาครักษ์

แล้วโรงพยาบาลละครับ

อ.ธีรภัทร คชมาตย์

ตรงนี้ก็เหมือนกับระบบมหาวิทยาลัย มหาวิทยาลัยก็ควรถ่ายโอนนะครับบางทีมันกว้างและก็สามารถที่จะถ่ายโอนได้นะท้องถิ่นรับผิดชอบได้นะครับ โรงพยาบาลก็ได้ แต่ว่าท้องถิ่นเขาก็บอกว่าเขาไม่มีความสามารถขนาดนั้นหรอก แต่ถ้าใหญ่ๆ ก็ไม่แน่นะเพราะเขาคุมเชิงนโยบายเขาไม่ได้คุมเชิงวิชาชีพเฉพาะ หมอก็ทำไปซีครับหมอจะทำโครงการอะไรมีงบประมาณอะไรก็มาขอทางสภาอีกที สภาก็อนุมัติไปให้เหมือนกันเหมือนรัฐบาลกลาง

ดร.วิชญะ นาครักษ์

ที่เคยคุยพวกเขา เขาเหมือนกับว่าอย่างครูนี้เรื่องของการย้ายไปตรงโน้นย้ายไปนี้เรื่องของการก้าวหน้าทางวิชาชีพนี้จะมากกว่าหรือเปล่ากับการที่ว่าสมมติว่าเขาโอนแล้วต้องไปอยู่ตรง

สมมติว่าเป็นเทศบาลก็ไปอยู่ตรงเทศมนตรี

อ.ธีรภัทร คชมาตย์

ก็อาจจะมีส่วนอันนี้แล้วแต่มุมมองเพราะว่าอย่างครูบางคนเขาก็อาจจะหวังว่าเขาเป็นผู้อำนวยการ โรงเรียนเสร็จแล้วเขาก็จะเข้าไปอยู่ในสำนักงานเขตพื้นที่หรือผู้อำนวยการเขต เติบโตไปเป็นเลขาธิการอะไรอย่างนี้ก็ว่าไป อันนี้ก็แล้วแต่คนมอง แต่คนบางกลุ่มเช่นครูบางกลุ่มเขาก็บอกว่าเขาไม่ต้องการอะไร เขาก็แค่อยากเป็นครู หรือว่าชีวิตเขาเป็นผู้อำนวยการก็พอใจแล้วอยู่ในพื้นที่ของเขาเองเป็นผู้อำนวยการกรมการศึกษาอะไรอย่างนี้ อย่างผู้อำนวยการกรมการศึกษาของ อบจ.นี่ใหญ่มากนะ ซี 9

รศ.ดร.จุไร ทัพวงษ์

แล้วเป็นโรงเรียนประเภทไหนค่ะ เป็นโรงเรียนเทศบาลหรือโรงเรียนอะไร

อ.ธีรภัทร คชมาตย์

โรงเรียน อบจ.ครับ

รศ.ดร.จุไร ทัพวงษ์

อ้อ มีโรงเรียน อบจ.ใหญ่มากเลย ซี 9 เลยหรอ แล้วโรงเรียนเขาใหญ่ใช่ไหมค่ะอย่างนั้น

อ.ธีรภัทร คชมาตย์

ก็ใหญ่ครับ มัธยมครับ ส่วนใหญ่ งบประมาณเขาเยอะ โรงเรียนท้องถิ่นนี้ผมยอมรับว่าอุปกรณ์เขาดีกว่าของ สพฐ. เยอะ

รศ.ดร.จุไร ทัพวงษ์

อ้อ ดีกว่าอีกหรือค่ะ

อ.ธีรภัทร คชมาตย์

งบประมาณแต่ละปีเขาซื้อคอมพิวเตอร์แต่ละปีเป็นจำนวนมาก

ดร.วิชญะ นาครักษ์

มันขึ้นอยู่กับรวย หรือไม่รวย

อ.ธีรภัทร คชมาตย์

คือช่วงมันสั้นไงครับถ้าเป็นสมัยก่อนก็คือโรงเรียนก็จะขอเขต เขตพื้นที่ก็ไปขอกระทรวง กระทรวงก็ตอบมาไม่มีเงิน ปีนี้ได้มาสองแสนอะไรอย่างนี้ แต่นี้คือโรงเรียนขอมาทางสายของกรมการศึกษามันใกล้ไงครับ

รศ.ดร.จุไร ทัพวงษ์

แต่ทีนี้ถ้าสมมุติว่าเป็นเรื่องของคนพิการ ถ้าสมมุติว่าเขามีความสามารถคิดว่าถ้าคณะกรรมการชุดใหม่เขามีความเข้มแข็งนะและวางระบบไว้ดีๆ ก็จะช่วยคนพิการระดับท้องถิ่นได้

เยอะ เพราะว่าใกล้ชิด

ดร.วิชญะ นาครักษ์

มันใกล้ แต่ว่ามันก็มีเทศบาลหรือ อบต.อะไรที่มันไม่รวยก็มีไหมครับอาจารย์

อ.ธีรภัทร คชมาตย์

มีครับ

รศ.ดร.จุไร ทัพวงษ์

มีเท่าไรค่ะอาจารย์ สมมติว่ามี อบต. 6,000 กว่า อบต. จนๆ ประมาณเท่าไหร่ค่ะ อาจารย์ค่ะ

อ.ธีรภัทร คชมาตย์

กว่าครึ่งครับ

ดร.วิชญะ นาครักษ์

ทีนี้ก็จะเป็นปัญหาอย่างนี้หรือเปล่าว่า สมมติว่ามี อบต.หนึ่งรวย อบต.หนึ่งจนใกล้กัน ทีนี้ อบต.รวยก็จะมีเงิน Support เด็กจาก อบต.ที่จนก็จะวิ่งมาที่ อบต.รวยไหมครับ

อ.ธีรภัทร คชมาตย์

ก็เป็นไปได้

ดร.วิชญะ นาครักษ์

แต่เขาก็ต้องรับใช่ไหมครับ

อ.ธีรภัทร คชมาตย์

ตามกฎหมายเขาก็ต้องรับ แต่อันนี้ก็แล้วแต่ ก็เหมือนกับโรงเรียน สพฐ.ก็ต้องวิ่งเข้า

ดร.วิชญะ นาครักษ์

โรงเรียนมีอุปกรณ์อำนวยความสะดวก มีคอมพิวเตอร์ มีอะไร มีอักษรเบรลล์และอีกโรงเรียนทำไมไม่มีอะไรเลยอย่างนี้

อ.ธีรภัทร คชมาตย์

จริงๆ แล้วเรื่องพวกนี้เป็นเรื่องที่คุยกันมานานมากแล้วก็คือมีเฉพาะท้องถิ่นก็จะสามารถที่จะทำงานรวมกันได้ อย่างเช่นแทนที่คุณจะต้องมีบ่อขยะเหมือนกันหมด คุณอยากจะรวม 3 อันมีบ่อเดียวก็ได้อย่างเช่นโรงเรียนอะไรอย่างนี้คุณไม่จำเป็นต้องทำทุกที่ เราก็มาช่วยกัน คุณก็มาลงงานร่วมกัน ช่วยกันลงขันกัน แต่ว่าการเมือง เพราะอยู่คนละขั้วกัน อบต.นี้ขั้วหนึ่ง อบต.นี้อีกขั้วหนึ่ง ในเชิงวิชาการนั้นดูดี

รศ.ดร.จุไร ทัพวงษ์

แต่ในทางปฏิบัติมีการเมืองมาเกี่ยวข้องหรือไม่ค่ะ

อ.ธีรภัทร คชมาตย์

ก็มีบ้าง ทรัพย์สินของผมก็ต้องเป็นของผม

รศ.ดร.จุไร ทัพวงษ์

แต่ส่วนกลางนี่ไม่สามารถทำอะไรได้เลยใช่ไหมอย่างเช่นอาจารย์นั่งอยู่ตรงนี้อย่างมากก็ได้แต่ดูในด้านนโยบาย

อ.ธีรภัทร คชมาตย์

จริงๆ เรากำหนดนโยบายไป ออกกฎหมายข้อบังคับ ระเบียบ ให้เขาปฏิบัติ ถ้าเกิดทำผิดระเบียบผมให้ทำการตั้งกรรมการสอบนะ

รศ.ดร.จุไร ทัพวงษ์

เราก็ทำได้แค่นี้ใช่ไหม เขาจะไปตั้งหรือไม่ตั้งก็เป็นเรื่องของเขาไป

อ.ธีรภัทร คชมาตย์

ก็พูดง่ายๆ ว่ามันก็คือในเรื่องของภาคประชาชนนั้นแหละมาตรวจสอบกันเอง และคุณก็ต้องรู้ว่านายกที่เลือกมานี้ทำไมไม่ทำตามนโยบาย เดี๋ยวนี้นายกเทศมนตรี นายกอบต.ก็ต้อง แถลงนโยบายต่อสภาเหมือนกันนะครับ

รศ.ดร.จุไร ทัพวงษ์

สภามีบทบาทมากนะค่ะ

อ.ธีรภัทร คชมาตย์

ครับ

ดร.วิชญะ นาครักษ์

แล้วเลือกตั้งโดยตรงมีเยอะหรือยังครับนายกสภา

อ.ธีรภัทร คชมาตย์

ผมว่าน่าจะเกือบหมดแล้ว

รศ.ดร.จุไร ทัพวงษ์

แต่เวลาเลือกตั้งระดับท้องถิ่นไม่วุ่นวายนะไม่ค่อยเห็นมีการประท้วงอะไรกัน

อ.ธีรภัทร คชมาตย์

มีครับแต่เราไม่รู้ เพื่อนผมก็ตายไปหลายคนแล้ว เขาบอกว่าการเมืองคือกลุ่มของผลประโยชน์

ดร.วิชญะ นาครักษ์

จริงๆ อย่างคนพิการนี้ต้องทำงานระหว่าง อบต. โรงเรียน สาธารณสุขพวกหมออะไรนี้จะต้องเข้ามาดูฟื้นฟูอะไรอย่างนี้

อ.ธีรภัทร คชมาตย์

อย่างนี้ก็ต้องเป็นหลักสูตรเป็นนโยบายลงมาว่าท้องถิ่นควรต้องทำอย่างนี้ ถ้าที่ไหนมีความพร้อม ควรจะทำ ถ้าใครพร้อมรายงานเข้ามา เราก็ส่งเสริมกันเข้าไป จะมาจัดทีม มาอบรม จะจัดแนวทางอย่างไร ตอนนี้ให้สำรวจว่าเด็กพิการในพื้นที่มีกี่คนที่ต้องการเรียนหนังสือ และทางท้องถิ่นสามารถรับได้ขนาดไหน

ดร.วิชญะ นาครักษ์

แล้วกระทรวงมีนโยบายที่จะส่งเสริมเรื่องการจัดการศึกษาเกี่ยวกับคนพิการ

อ.ธีรภัทร คชมาตย์

ยังไม่มีครับ

รศ.ดร.จุไร ทัพวงษ์

แล้วอาจารย์มีสถิติไหมว่าศูนย์การศึกษาเด็กเล็กทั่วประเทศมีกี่แห่ง ประถมกี่แห่ง มัธยมกี่แห่ง

อ.ธีรภัทร คชมาตย์

มีครับ ส่วนมากข้อมูลจะอยู่อีกสำนักหนึ่ง

รศ.ดร.จุไร ทัพวงษ์

เอาตัวเลขรวมก็ได้เราอยากจะรู้ว่า อย่างสมมุติว่ากระทรวงศึกษาธิการเราก็จะรู้ว่าเขามีโรงเรียนจัดการ โรงเรียนร่วม 43 โรงเรียนอะไรอย่างนี้

อ.ธีรภัทร คชมาตย์

ภาพรวมใช่ไหมครับ

รศ.ดร.จุไร ทัพวงษ์

ค่ะ

อ.ธีรภัทร คชมาตย์

ตอนนี้ผมยังไม่มีตัวเลข แต่จะหาให้และส่งไปให้ภายหลัง

ดร.วิชญะ นาครักษ์

เด็กเล็กเกิดมาแล้วพิการเลยเขาขอเบี้ยยังชีพได้เลยไหม

รศ.ดร.จุไร ทัพวงษ์

สมมติว่าหมอระบุว่าเป็นเด็กพิการ

อ.ธีรภัทร คชมาตย์

เรื่องรับเบี้ยยังชีพผมว่าไม่น่าจะให้ คืองานลักษณะของผมคือมันจะต้องเป็นคนขาดผู้ดูแล ไม่มีอาชีพอย่างที่เขากำหนดไว้อะไรอย่างนี้ เขายังไม่คิดถึงเด็กเหล่านั้น

ดร.วิชญะ นาครักษ์

เพราะว่าเด็กบางคนพ่อ แม่ ยากจน การที่จะดูแลเด็กพวกนี้อาจจะต้องใช้อะไรพิเศษ

อ.ธีรภัทร คชมาตย์

อาจจะต้องใช้วิธีอื่น

รศ.ดร.จุไร ทัพวงษ์

500 บาทหรอค่ะ เบี้ยยังชีพถือว่าน้อยนะค่ะถ้าเทียบกับภาวะปัจจุบัน

อ.ธีรภัทร คชมาตย์

แต่เงินรัฐบาลเยอะนะครับ

รศ.ดร.จุไร ทัพวงษ์

ปีหนึ่งเสียเท่าไหร่

อ.ธีรภัทร คชมาตย์

ปีที่แล้วประมาณ หนึ่งหมื่นแปดร้อยล้านบาททั่วประเทศ

ดร.วิชญะ นาครักษ์

อันนี้เป็นงบแผ่นดินเลยใช่ไหมครับ ไม่ใช่งบท้องถิ่น

อ.ธีรภัทร คชมาตย์

ใช่ครับ ผู้พิการหนึ่งพันสี่ร้อยกว่าล้าน โรคเอดส์จะอยู่ประมาณ ร้อยเจ็ดสิบล้าน

ดร.วิชญะ นาครักษ์

โรคเอดส์นี้เขาต้องไปจดทะเบียน ลงทะเบียนไหมครับ

อ.ธีรภัทร คชมาตย์

เขาต้องแสดงตัวที่ท้องถิ่นว่าเขาเป็นโรคเอดส์ และเขาต้องมีใบรับรองจากแพทย์ เขาต้องโดนทิ้งเลย ไปสมัครงานเขาก็ไม่รับ ซึ่งโรคเอดส์นี้เราไม่ต้องห่วงเพราะคนที่แสดงตัวมันสุดแล้ว เขาไม่รู้จะทำยังไงแล้ว

ดร.วิชญะ นาครักษ์

คือปกติก็ไม่มีใครอยากบอกว่าตัวเองเป็นโรคเอดส์

อ.ธีรภัทร คชมาตย์

ตอนนี้ที่เป็นปัญหากับผมมากที่สุดก็คือคนชรา

รศ.ดร.จุไร ทัพวงษ์

เพราะว่าตอนนี้ผู้สูงอายุเยอะใช่ไหมค่ะ

อ.ธีรภัทร คชมาตย์

คือว่า 60 ปีก็จะเอาถึงจะรวยก็ถือว่าเป็นสิทธิ ผมปวดหัวมากและมีเรื่องหารือเยอะมากเลย ผมเหนื่อยมากเลยครับ เรื่องนี้

รศ.ดร.จุไร ทัพวงษ์

อ๋อ หมายถึงทุกคนก็อยากได้ เบี้ยเลี้ยงชีพกันเยอะ

อ.ธีรภัทร คชมาตย์

ครับ คือเขาถือว่าเป็นสิทธิ ฉันก็ 60 ปีแล้วทำไมฉันไม่ได้ แต่คนที่มีรายได้ก็มี เช่น ข้าราชการบำนาญยังรับอีก จะเอาทำไมเดือนละ 500 ไปเบียดเบียนคนจน ตรงนี้ยังเป็นปัญหาอยู่

รศ.ดร.จุไร ทัพวงษ์

แล้วหลักเกณฑ์ของเราไม่ชัดเจนหรือค่ะ

อ.ธีรภัทร คชมาตย์

หลักเกณฑ์ชัดเจนครับ

รศ.ดร.จุไร ทัพวงษ์

เขาจะเอาใช่ไหม เขาก็ขอมา

อ.ธีรภัทร คชมาตย์

ผมกำลังแก้ระเบียบใหม่ให้มันบีบเล็กลง ในเมื่อตาข่ายมันกว้างคุณก็หาช่องเล็ดรอดตาข่าย ผมก็จะทำให้ตาข่ายเล็กลง อย่างผู้พิการที่มีเงินก็มี แบบนี้ก็คงไม่ต้องการหรอก 500 บาท เขาอาจจะต้องการในเรื่องของรัฐหรือว่าสังคมเห็นใจเขา และให้เขามีสิทธิ ส่วนเรื่องเบี้ยยังชีพเขาคงไม่ต้องการ

ดร.วิชญะ นาครักษ์

คือเขาประสงค์จะให้ทางสังคมเข้าใจและเปิดโอกาสให้เขา

อ.ธีรภัทร คชมาตย์

พูดถึงเรื่องเบี้ยของคนพิการกับคนที่เป็นเอดส์ผมไม่เป็นห่วง แต่ผมห่วงคนชรามาก เพราะบางคนตัดปัญหา มันกลายเป็นการหาเสียงไปแล้ว นายกก็บอกว่าเป็นการตัดปัญหา ฉันอุตส่าห์เลือกมาทำไมไม่ให้เบี้ยฉัน ทำไมข้างบ้านได้ จริงๆ ก็คือเบี้ยสงเคราะห์ เพราะฉะนั้นทุกคนก็อยากให้สงเคราะห์ ผมขอเสนอแนะนิดหนึ่งว่าถ้าอาจารย์อาจนำไปใส่ในงาน ว่าท้องถิ่นสามารถจะทำได้ มีศักยภาพทำได้ ทำได้แน่นอน แต่เรื่องของการวางระบบ การให้ความรู้เชิงวิชาการ การจัดหาแนวทางที่จะดำเนินการในด้านนี้ มันต้องใช้คนที่มีประสบการณ์ ต้องใช้คนที่มีวุฒิภาวะความรู้ความสามารถที่เพียงพอที่จะสอนให้เขาได้รับรู้ว่า อันนี้คือ 1.ตามรัฐธรรมนูญ 2. ตามกฎหมาย ถึงคุณไม่ทำก็ไม่เป็นไร แต่ว่าคุณสามารถที่จะมองและก็เริ่มที่จะเข้าไปทำได้แล้ว ไม่ว่าจะเป็นเรื่องของสิทธิเพิ่ม จริงๆ อย่างรัฐบาลผมขอเรียนเพิ่มเติมว่าแค่รัฐบาลบอกว่าถ้าคนที่มีจิตใจที่จะเข้าไปดูแลเรื่องคนพิการ และลดภาษี

รายได้เพิ่มขึ้นมากกว่าคนอื่น หรือคนที่จะเข้าไปดูแลคนชรานี้ลดภาษีได้ หรือว่าได้เงินพิเศษเพิ่ม ผมคิดว่าตรงนี้น่าจะเป็นจุดสำคัญที่จะทำให้คนบางส่วนที่อยู่บนเส้นด้ายและยังไม่แน่ใจที่จะตัดสินใจ ใจหนึ่งก็อยาก ใจหนึ่งก็ไม่อยาก มันจะได้อยากไปเลยจะได้มากันเยอะๆ ซึ่งตอนนี้หาคนดูแลยากมาก คนที่จะดูแลคนชรา คนที่จะดูแลคนป่วยต่างๆ คนที่จะดูแลคนพิการต่างๆ ผมมองว่ายังเป็นกลุ่มเล็กๆ ยังไม่ได้ขยายวงกว้างซึ่งรัฐจริงๆ ควรต้องมีนโยบายทางด้านนี้มาก เพราะถือว่าคนเหล่านี้เป็นคนเสียสละแก่สังคม แต่รัฐยังไม่เคยมีนโยบายทางด้านนี้เลย มีมหาวิทยาลัยสัมภาษณ์ผมหลายมหาวิทยาลัยแล้วครับ ส่วนใหญ่จะเป็นเรื่องของคนชรา

ดร.วิชญะ นาครักษ์

ต่อไปคนอายุยาวขึ้นก็จะมีคนชราเพิ่มขึ้น

อ.ธีรภัทร คชมาตย์

ตอนนี้ เจ็ดล้านหนึ่งครับทั่วประเทศ คาดว่าอีกไม่เกิน 5 ปีก็ถึง 10 ล้าน

ดร.วิชญะ นาครักษ์

ต่อไปก็ไม่แน่เราอาจจะต้องเอา เหมือนอย่างในญี่ปุ่นนี้เขาเริ่มเอาคนสูงอายุมาทำอะไรง่ายๆ มาเริ่มให้เขาทำคนพวกนี้อายุ 60 ก็ยังมีแข็งแรงอยู่ก็ไม่อยากอยู่เฉยๆ ก็ยังทำอะไรได้

อ.ธีรภัทร คชมาตย์

เพราะว่าเดี๋ยวนี้เขานิยมแต่งงานช้านะครับ

รศ.ดร.จุไร ทัพวงษ์

ตอนนี้งาน อปท. จะหนักไปทาง Social นะค่ะ

อ.ธีรภัทร คชมาตย์

อาจารย์พูดถึง Social ซึ่งตอนนี้ท้องถิ่นเอง สมัยก่อนเป็นเรื่องของการก่อสร้างมาหลังๆ นี้เน้นเรื่องของ Social แล้ว เพราะเนื่องจากว่าเทศบาลบางแห่งมันเป็นเต็มพื้นที่แล้วไงครับ ถนนคอนกรีตหมดแล้ว ท่อระบายน้ำเต็มหมดแล้ว ป้ายซอยก็ทำหมดแล้ว เสาไฟก็ทำเต็มแล้ว ใช่ไหมครับ สวนสาธารณะก็เต็มแล้ว อันนี้เรื่องของ Social ครับ

ดร.วิชญะ นาครักษ์

เคยทำวิจัยเกี่ยวกับท้องถิ่นและก็คุยกับเขาเรื่องนี้เหมือนกันว่าในท้องถิ่นไปสร้างแต่ถนน ไม่มีการสร้างคน เขาบอกว่าปล่อยไปเถอะเดี๋ยวมันสร้างหมดแล้วไม่รู้จะสร้างอะไรแล้วก็จะมาสร้างคน

อ.ธีรภัทร คชมาตย์

เวลาผมไปบรรยายผมยังแซวเลยว่าท้องถิ่นบางแห่ง ผมก็ไปบรรยายให้พวกนายกฟังนะครับ บางทีผมขับรถไป เมื่อสองปีที่แล้วเกาะกลางถนนยังเป็นตัวหนอนอยู่เลยนะ พอผ่านมาปีนี้ขับรถ

อีก

ดร.วิชญะ นาครักษ์

ทำๆ ไปเถอะเดี๋ยวไม่มีอะไรทำก็มาเล่นด้านอื่นเองแหละครับ

อ.ธีรภัทร คชมาตย์

ก็จริงครับคือมาถึงตอนนี้ผมมองดูแล้วว่าเขาเริ่มเน้นเรื่องสังคมมากขึ้นแล้ว เริ่มมีการเน้นเรื่องกีฬาพื้นบ้าน เรื่องการส่งเสริมสุขภาพร่างกาย เน้นเรื่องของการให้การสาธารณสุขกับชุมชน ตอนนี้ก็ทำเรื่องการดูแลเรื่องยุงลาย ก็เกี่ยวกับเรื่องของการป้องกันก่อนเกิดโรคอะไรต่างๆ

รศ.ดร.จุไร ทัพวงษ์

แล้วงบประมาณท้องถิ่นนี่มาจากเขาเองเลยใช่ไหมค่ะ

อ.ธีรภัทร คชมาตย์

ก็มีงบประมาณส่วนหนึ่งที่ทางกรรมการส่วนกลางเก็บแล้วเฉลี่ยไปให้ เช่น ภาษี 7% ภาษีบุหรี่ ภาษีเหล้าอะไรพวกนี้ก็จะแบ่งให้

รศ.ดร.จุไร ทัพวงษ์

แล้วประมาณสัดส่วนเท่าไหร่ระหว่างส่วนกลางกับท้องถิ่น

อ.ธีรภัทร คชมาตย์

ก็จำไม่ได้นะแต่อันนี้คือส่วนหนึ่งที่เขาได้อยู่แล้วและก็มีส่วนหนึ่งที่เขาจัดเก็บเองก็มีและก็มีส่วนหนึ่งที่รัฐบาลอุดหนุนให้ที่ว่าเป็นเปอร์เซ็นต์ ณ ปี พ.ศ. 2552 นี้เขาเพิ่มให้ 25.25% คือตามกฎหมายนี้ต้องถึง 35% ของเงินรัฐบาลกลาง เพราะจริงๆ แล้วเปอร์เซ็นต์มันไม่ได้หมายความว่ารัฐบาลมีเงินหนึ่งล้านบาท ท้องถิ่นจะได้ สามแสนห้าหมื่นล้านบาทนั้นไม่ใช่นะครับ คือหมายความว่าสามแสนห้าหมื่นล้านบาทนี้ มันจะรวมเงินเดือนครูด้วย รวมเงินเดือนคนถ่ายโอนไปด้วย

ดร.วิชญะ นาครักษ์

เขาเล่นกันตรงนี้

อ.ธีรภัทร คชมาตย์

ใช่ครับ

ดร.วิชญะ นาครักษ์

แต่เคยไปดู อบต.บางแห่ง เขาบอกว่างบประมาณไม่เยอะเขาก็ทำอะไรไม่ได้เป็นชิ้นเป็นอัน ไปดูอีก อบต.หนึ่งรวยมากมันต่างกันเลยค่ะ อีกอบต.หนึ่งจน อบต.หนึ่งรวยอยู่ในเขตที่อย่างเช่นภูเก็ตอะไรอย่างนี้ เป็นต้น

อ.ธีรภัทร คชมาตย์

มันคนละระดับกันไงครับอาจารย์

รศ.ดร.จุไร ทัพวงษ์

เป็นเกรดใช่ไหม เกรดA เกรดB เกรดC

ดร.วิชญะ นาครักษ์

มันไม่มีทรัพยากรอะไรเลยใช่ไหมในท้องถิ่นนั้นมีแต่ชาวบ้าน

อ.ธีรภัทร คชมาตย์

คือไม่มีโรงงาน พื้นที่กว้างจริง เก็บภาษีก็ไม่ได้มีแต่ชาวไร่ชาวนาแล้วจะไปเก็บอะไรล่ะครับถ้าเก็บจากที่ดิน ภาษีโรงเรือนอะไรแบบนี้จะได้อะไรปีหนึ่งไม่เท่าไหร่ แค่เงินเดือนก็หมด แล้วอย่างงบบริหารปีละล้านอะไรอย่างนี้ก็คงไม่มี

รศ.ดร.จุไร ทัพวงษ์

แล้วถ้าเกิดเขาไม่พอจะทำยังไง แค่เงินเดือนไม่พออย่างที่อาจารย์บอก

อ.ธีรภัทร คชมาตย์

มันจะมีเงินที่อุดหนุนเอาไว้ให้

รศ.ดร.จุไร ทัพวงษ์

อ๋อ เขาจะเอาเงินตรงนี้ไปโป๊ะ

อ.ธีรภัทร คชมาตย์

และกฎหมายก็บอกว่าเขาต้องการเงินส่วนหนึ่งเพื่อเป็นเงินสะสม เขาไม่สามารถใช้เงินให้หมด เราจะมีระเบียบกำหนดไว้ว่าคุณต้องมีเงินสะสมเท่าไหร่ทุกๆ ปี

รศ.ดร.จุไร ทัพวงษ์

แล้วระดับ Staff อย่างที่ทำงาน อบต. เขาสามารถย้ายกันได้หรือไม่ ไปอยู่ อบต.นั้น อบต.นี้ เป็นคำสั่งย้าย

อ.ธีรภัทร คชมาตย์

ไม่เชิงเป็นคำสั่งย้าย

รศ.ดร.จุไร ทัพวงษ์

อย่างเช่นสองคนเป็นนายก อบต. แล้วคนหนึ่งอยู่ในที่กันดารมากเลยและอีกคนหนึ่งก็อยู่ภูเก็ตอะไรอย่างนี้ เราอยากไปอยู่ภูเก็ตจะทำอย่างไรค่ะ

อ.ธีรภัทร คชมาตย์

ก็ต้องให้ปลัด อบต.คนนี้คุยกันก่อน สมมติว่าผมเป็นปลัด อบต. อยู่แห่งหนึ่งในภาคอีสานผมบอกว่าผมอยู่มานานแล้วอยากจะไปอยู่โน้นบ้าง ตรงนี้ก็ยังไม่ว่างตรงโน้นยังไม่ว่างเขาก็ยังไม่

ลุก

ดร.วิชญะ นาครักษ์

ต้องรอให้ตำแหน่งว่าง

อ.ธีรภัทร คชมาตย์

ใช่ ครับ

รศ.ดร.จุไร ทัพวงษ์

อ๋อ มันก็เป็นไปได้เหมือนกันนะค่ะ

อ.ธีรภัทร คชมาตย์

เพราะการเลื่อนระดับขึ้น ซี อย่างเขาขึ้นอยู่กับเม็ดเงินที่มีอยู่นะครับ ไม่ใช่ว่าอยู่ดีดีก็ขึ้น ซี ไปเรื่อยๆ บางคนเป็นปลัด อบต.ซี 6 มา 4 – 5 ปียังไม่ได้ขึ้น ซี 7 หรอกบางทีก็อยู่ที่เดิม แต่เรื่องของการขึ้น ซี 7 เขาต้องมีการสอบไง ประกาศสอบบางที่เขาว่าง เขาประกาศสอบก็ไปสอบกับเขา สอบได้ก็ไปขึ้น ซี 7 ที่อื่น พิจารณาจากงบประมาณเขามากกว่า ซี ก็ขึ้นตามเงินงบประมาณ

รศ.ดร.จุไร ทัพวงษ์

แล้วใครเป็นคนดูแลเขาล่ะ พวก อบต. จังหวัด

อ.ธีรภัทร คชมาตย์

ก็มีคณะกรรมการกลาง

รศ.ดร.จุไร ทัพวงษ์

กรรมการกลาง อ๋อ กรรมการกลางนี่รับผิดชอบมากนะค่ะ

อ.ธีรภัทร คชมาตย์

กำหนดระเบียบวิธีการลงไป

รศ.ดร.จุไร ทัพวงษ์

แล้วกรรมการจังหวัดก็ดูแล

อ.ธีรภัทร คชมาตย์

ทางนี้ก็ยื่นถึงจังหวัด ผมไปสอบที่นี่ได้นะผมจะไปอยู่ที่โน้น ก็เอาไปเลือกไปยื่นที่จังหวัดต้นที่จะไป ทางโน้นก็บอกว่ามีที่ว่างจริงหรือเปล่า ว่างจริงนะ ก็จัดประชุมว่า รับนะ ถ้ารับโอเค ตัดโอนอัตราเงินเดือน มันเหมือนกับโอนส่วนราชการ คนละส่วนราชการ เพราะเวลาคุณไปเกษียณที่ภูเก็ตคุณก็ต้องรับ บำนาญที่ภูเก็ต คุณเกษียณที่ อบต.หนึ่งทางภาคอีสานคุณก็ต้องไปรับบำนาญอยู่ที่โน้น

รศ.ดร.จุไร ทัพวงษ์

เขาก็มีชั้นเหมือนกัน ซี 9 ซี 10 อะไรอย่างนี้เหมือนกันนะค่ะ

อ.ธีรภัทร คชมาตย์

มีเหมือนกันครับ มีซี 10 ด้วยนะปลัดอบจ. แต่เขาให้ติดตัว หมายความว่าขอซี 10 สมมุติผมนี้อายุ 59 ปีแล้ว ผมบอกว่าผมทำงาน ซี 9 มานานผมจะขอเป็นกรณีพิเศษ ทำเรื่องอาจจะอยู่ที่นั้นก็ได้ แต่บำนาญขึ้น ซี 10 แต่พอเกษียณปุ๊บถอยกลับมาที่ ซี 9 คนที่มาแทนก็แทนที่ ซี 9 อันนี้ไม่เหมือนกับของเราที่เวลาเราขยายแล้วขยายเลย คนนี้เกษียณไป ซี10 ก็ยังอยู่

รศ.ดร.จุไร ทัพวงษ์

ถอยมาเพื่อให้คนอื่นเขามาสวมได้

อ.ธีรภัทร คชมาตย์

มาเป็นซี 9 มีที่นครเชียงรายคนหนึ่งที่เขาขอได้ เป็นตำแหน่งเฉพาะตัว

รศ.ดร.จุไร ทัพวงษ์

หรือว่าเขาอาจจะเป็นคนที่คนเขาเชื่อมือและมั่นใจว่าถ้าขอแล้วเขาคงเห็นผลงานอย่างนั้นก็เป็นไปได้

อ.ธีรภัทร คชมาตย์

ผมว่าอีกเยอะครับบ้านเรา

รศ.ดร.จุไร ทัพวงษ์

อย่างท้องถิ่นนะ คงอีกเยอะทั้งๆ ที่มีการกระจายไปแล้วนะ

อ.ธีรภัทร คชมาตย์

มันเร็วไปครับ

ดร.วิชญะ นาครักษ์

แล้วกฎหมายสั่งอะไรอย่างนี้ล่ะครับ

อ.ธีรภัทร คชมาตย์

ปีพุทธศักราช 2537 ทุกคนนั่ง อบต.อย่างนี้ไงครับ

รศ.ดร.จุไร ทัพวงษ์

อ๋อ ใช้กฎหมายมาเป็นตัวบีบ

อ.ธีรภัทร คชมาตย์

มันถึงเกิดปัญหาไงครับ

รศ.ดร.จุไร ทัพวงษ์

เพราะว่ามันปรับไม่ทัน

อ.ธีรภัทร คชมาตย์

ผมก็เคยเป็นปลัดอำเภอ ต่อมาก็มาอยู่กรมการปกครอง และก็มาแยกกระทรวง ทบวง กรม ผมก็เลยมาอยู่กรมนี้

ดร.วิชญะ นาครักษ์

ใช้กฎหมายบีบเลย เพราะเคยคุยกับคนที่เขาร่างกฎหมายขั้นตอนการกระจายอำนาจ ก็บอกว่าทำอย่างนี้แล้วจะมีปัญหา,เขาบอกว่าเอาเถอะน่าค่อยไปแก้เอาข้างหน้า ถ้าไม่ทำแล้วเมื่อไหร่จะได้ทำ

อ.ธีรภัทร คชมาตย์

ถึงมีปัญหามาตลอดไง

รศ.ดร.จุไร ทัพวงษ์

ก็อย่างที่เขาบอกนั้นแหละค่อยมาแก้ปัญหาเอาข้างหน้า

ดร.วิชญะ นาครักษ์

คือถ้ารอให้มันพร้อมแล้วเมื่อไหร่จะพร้อม

อ.ธีรภัทร คชมาตย์

จริงๆ แล้วต้องค่อยๆ ขยายตามสูตร เพราะความจริงสุขาภิบาลมีอยู่แล้ว ก็ยกสุขาภิบาลเป็นเทศบาล ความคิดของผมนะ พอยกสุขาภิบาลเป็นเทศบาลเสร็จและมันเต็มแล้วก็ขยายพื้นที่ ร่างพระราชกฤษฎีกาขยายพื้นที่ตัวเอง ขอมาก็ขยายออกไปๆ เพราะว่าชุมชนก็จะขยายมากขึ้น เทศบาลก็มีศักยภาพมาขึ้น อันนี้มันถูกบล็อก เพราะว่าสุขาภิบาลเดิม สุขาภิบาลคืออะไรในสมัยก่อน สุขาภิบาลคือที่ตั้งตลาดใช่ไหมครับ ที่ตั้งตลาดสดก็ไปตั้งที่สุขาภิบาล ปรากฏมี อบต.มาล็อกข้างๆ ล้อมเขาเต็มแล้ว เงินเยอะพื้นที่นิดเดียว แต่ อบต.รอบข้างไม่มีเงินทั้งที่มีพื้นที่ 50 ตารางกิโลเมตร ตรงนี้มีแค่ 2 ตารางกิโลเมตรแต่เงินเยอะแยะ จะเอามาให้นี่ก็ไม่ได้ แต่ถ้าเราขยายเขตก็จะทำให้การดูแลกันง่ายตามทฤษฎีผมนะ ปัจจุบันนี้ก็เป็นก็เป็นอย่างนี้เลย

รศ.ดร.จุไร ทัพวงษ์

อาจารย์ค่ะ รบกวนอาจารย์ช่วยขอสถิติเกี่ยวกับจำนวนโรงเรียนที่ศูนย์เด็กเล็ก อนุบาลให้ด้วยนะค่ะ

อ.ธีรภัทร คชมาตย์

เดี๋ยวผมติดต่อให้ เขายังหาไม่ได้เพราะว่าเจ้าหน้าที่ไม่อยู่

รศ.ดร.จุไร ทัพวงษ์

อาจารย์บอกว่าศูนย์พัฒนาเด็กเล็กนี้มี 17,821 แห่งใช่ไหมค่ะ

อ.ธีรภัทร คชมาตย์

อันนี้เป็นของปี 2551 ของปี 2552 จะประมาณหมื่นแปดถ้วน

รศ.ดร.จุไร ทัพวงษ์

ของปี 2552 เขาประมาณการแล้วหรือค่ะ ประมาณหมื่นแปดถ้วนหรือค่ะ

อ.ธีรภัทร คชมาตย์

อนุบาล 125 และกำลังจะขออีกเพิ่มอีก 57 แห่ง

รศ.ดร.จุไร ทัพวงษ์

แสดงว่าน้ำหนักไปอยู่ที่ศูนย์เด็กเล็กหมดใช่ไหม

อ.ธีรภัทร คชมาตย์

ใช่ครับ เขาจะถ่ายโอนกันหมดครับ ที่เขาโอนมาสมัยโน้นจะมีหลายๆ ที่ครับ

รศ.ดร.จุไร ทัพวงษ์

ขอบคุณอาจารย์มากนะค่ะ ที่ได้ให้เวลากับทางทีมคณะนักวิจัย เราก็จะเอาความคิดเห็นต่างๆ ของอาจารย์ไปวิเคราะห์ต่อค่ะ

4. ถอดเทปการสัมภาษณ์ ผศ.ดร.เบญจา ชลธาร์นนท์[10] อดีตผู้ตรวจราชการ กระทรวงศึกษาธิการ

รศ.ดร.จุไร ทัพวงษ์

อาจารย์ค่ะเราจะต้องสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิอยู่ค่ะ เพราะฉะนั้นคนที่เราจะสัมภาษณ์ เราจะขอรายชื่อ และผู้ทรงคุณวุฒิจากท่านอาจารย์วิริยะว่าใครบ้างที่เราควรจะไปสัมภาษณ์

ผศ.ดร.เบญจา ชลธาร์นนท์

วันนั้นเราคุยกันไปทีหนึ่งแล้ว

รศ.ดร.จุไร ทัพวงษ์

ก็มาอีกรอบหนึ่งค่ะ อาจารย์วิริยะได้แนะนำให้มาคุยกับท่านอาจารย์ค่ะ เกี่ยวกับ SEAT อาจารย์บอกว่าอาจารย์เป็นต้นตำหรับ SEAT เลย แล้วก็คุยเกี่ยวกับปรัชญาของว่า SEAT เป็นอย่างไร อะไรบ้างนะค่ะ ก็จะถามอาจารย์เลยว่าปรัชญาของ SEATเป็นอย่างไร

ผศ.ดร.เบญจา ชลธาร์นนท์

จริงๆ แล้วปรัชญาของ SEAT อยู่ที่ว่า ถ้าเราจะจัดให้เด็กเข้าไปเรียนร่วม ไม่ใช่เราเตรียมเด็ก ตัวเด็กพิการอย่างเดียว แต่เราต้องทำทุกๆ เรื่องที่พูดอยู่ในโครงสร้าง SEAT มันจึงจะทำให้การจัดการเรียนร่วมนี้เกิด ในแง่ของการบริหารจัดการนี้เกิดผลดี มีประสิทธิภาพ และทำให้ผลที่เกิดนี้เกิดกับเด็กทั้งเด็กทั่วไป และเด็กพิการ ไม่ใช่เกิดเฉพาะเด็กพิการ แต่เกิดกับเด็กทั่วไป และเด็กพิการ ที่จะได้เรียนรู้กันอย่างมีความเข้าใจ มีความสุขอะไรอย่างนี้ค่ะ เพราะฉะนั้นผลอยู่ที่เด็ก เพราะฉะนั้นเราจึงดูเด็กด้วยเวลาที่เราจะดำเนินการตามโครงสร้างชีวิต นั่นคือหลักการ หลักของโครงสร้าง SEAT ก็คือ จะดูเด็กและดูบริบทของแต่ละโรงเรียนแล้วก็ดำเนินการให้สอดคล้อง แต่ก็มีหลักการของการบริหารอยู่ ซึ่งผู้บริหารถ้าจะจัดโครงการเรียนร่วมให้ได้ดี จะต้องบริหาร 4 ตัวนี้ให้ได้ SEAT ที่แปลว่าที่นั่งตัวแรกตัว S มันแทนนักเรียนซึ่งมีตัว S คือ Student นักเรียนในที่นี้หมายถึงทั้งนักเรียนทั่วไปที่ไม่พิการและนักเรียนที่พิการ เพราะฉะนั้นการเตรียมนักเรียนพิการนั้น เราก็คาดหวังว่าประเทศไทยเรานี้เรามีศูนย์การศึกษาพิเศษทุกจังหวัดนะค่ะ เพราะฉะนั้นศูนย์เหล่านี้ทันทีที่รู้ว่าเด็กพิการต้องให้บริการแบบ Early prevention หรือบริการช่วยเหลือ การให้บริการช่วยเหลือระยะแรกเริ่มตั้งแต่แรกเกิดไปจนถึงประมาณ 3 ขวบนะค่ะ แล้วเด็กนี้ก็จะถ่ายโอนจากศูนย์ไปยังอนุบาลได้ โดยที่โรงเรียนทั่วไปไม่จำเป็นว่าจะต้องไปโรงเรียนพิเศษ ยกเว้นเด็กที่โรงเรียนทั่วไปไม่เหมาะ ไม่ใช่ไม่รับ ไม่เหมาะจริงๆ นะ โดยกฎหมายไม่มีสิทธิไม่รับ เพราะว่าประเทศไทย พระราชบัญญัติการศึกษาไทย จริงๆ ถ้าเราไปดูหลักการสิทธิมนุษยชน พระราชบัญญัติเราอยู่บนฐานของหลักการสิทธิมนุษยชน ก็คือว่าหนึ่งต้องจัดการศึกษาแบบ Avaliable ability คือให้เปล่าคือให้ทุกคน สามารถ Avaliable สำหรับทุกคน ตัว A ตัวที่สองก็คือ Exact

---

[10] สัมภาษณ์เมื่อวันศุกร์ที่ 1 เมษายน 2554

ก็คือจัดให้กับกลุ่มที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ ก็ต้องจัดให้เป็นพิเศษ กลุ่มทั่วไปก็จัดให้ทั่วๆ ไป ถ้าเป็นเด็กพิการก็ต้องคำนึงถึงหลายๆ เรื่องที่จะสอดคล้องเช่น Assistive Technology Exist หรือเทคโนโลยีสิ่งอำนวยความสะดวก สภาพแวดล้อมที่ไม่ขัด ที่ไม่มาทำให้เขาเกิดอุปสรรค์ในการเรียนรู้อะไรต่างๆ เหล่านี้นะค่ะ อันที่ 3 ก็คือ Accept ability บทเรียนตัวที่ 3 ก็คือ คุณภาพต้องได้เป็นที่ยอมรับไม่ใช่แต่ในประเทศไทยหรือตามมาตรฐานไทย แต่ต้องตามมาตรฐานทั่วโลก และตัวสุดท้ายตัว T สุดท้ายหลักการสิทธิมนุษยชนก็คือ Adopt เราจำเป็นจะต้องมีการปรับหลายๆ เรื่อง ปรับทั้งหลักสูตร ปรับทั้งวิธีการประเมิน ปรับทั้งเทคนิคการสอน ปรับลดเนื้อหา ปรับเพิ่มเนื้อหา ปรับชั่วโมง คือปรับได้หมด เพราะฉะนั้นหลักการของสิทธิมนุษยชนทางการศึกษา 4 ตัวนี้พระราชบัญญัติของเรามันครอบคลุม มันอยู่บนหลักการอันนั้น แต่พอเอามาดูกันแล้วลึกๆ เนี่ย มันไม่ได้ทำ ทีนี้พอเรามาทำ SEAT เราก็เอาหลักการนี้เป็นฐาน เพราะฉะนั้นที่บอกว่าทำไมเราจึงให้การศึกษาแบบให้เปล่า ทำไมรัฐบาลถึงให้เปล่า ก็เพราะรัฐบาลเข้าใจ ในช่วงนั้นก็ไม่รู้นะใครบอกให้เปล่าก็ไม่รู้ แต่ว่าเข้าใจหลักการของสิทธิมนุษยชน คือการศึกษามันเป็นสิทธิมนุษยชนขั้นพื้นฐานประการหนึ่งของคนที่เกิดในแต่ละประเทศนั้นๆ ถ้าเผื่อเด็กไม่ได้รับการศึกษาแบบให้เปล่า มันถูกละเมิดในแง่ของสิทธิมนุษยชน เพราะฉะนั้นถ้าเราเข้าใจลึกๆ เราก็จะโยงได้ว่าทำไมเราจึงต้องให้โอกาสทั้งเด็กทั่วไปและเด็กพิการมาเรียนด้วยกัน เพราะเด็กพิการก็ได้ประโยชน์ แต่เด็กทั่วไปก็ได้ประโยชน์ ถามว่าได้อะไร เด็กทั่วไปได้อยู่กับเด็กที่มีความบกพร่องหรือพิการ เขาจะเห็นเลยว่าคนเรานี้มีนานา นานาประเภท นานาความรู้ เพราะฉะนั้นตัวเขาอาจจะด้อยบางอย่าง แต่มันทำให้นึกถึงสัจจธรรมอย่างหนึ่งว่า อ๋อ เราก็ไม่เลวร้ายนัก เหมือนกับเคยอ่านหนังสือเรื่อง You are OK I'm OK คือคุณก็โอเค นะ ฉันก็ โอเค คือทุกคนต้องมีจุดอ่อนเด็กพิการก็มีจุดอ่อน แต่เด็กพิการเขาอาจจะเจอเวลาเขาเรียนด้วยกันเขาอาจจะเจอเด็กพิการบางคนที่เก่งบางเรื่องก็ได้ ยกตัวอย่างเช่น เด็กตาบอดอาจจะเก่งภาษาอังกฤษก็ได้ ใช่ไหมค่ะ คือไม่ได้บอกว่าเด็กทุกคนเก่งภาษาอังกฤษ แต่คนเราความสามารถมันจะแตกต่างกันเป็นเรื่องของแต่ละบุคคล และจะด้อยสามารถในแต่ละเรื่องเหมือนกัน เพราะฉะนั้นคนเราไม่มีใคร Perfect เพราะฉะนั้นตรงนี้จะทำให้เด็กทั่วไปได้มีโอกาสเรียนรู้ที่จะอยู่ในสังคมโลกต่อไปที่มันกว้างขึ้นๆ อย่างเราตอนเราเรียนหนังสือเราไม่เคยเจอเด็กพิการ และเราก็ไม่รู้ว่าจะปฏิบัติอย่างไร ถ้าเราเจอตั้งแต่ตอนนี้นะ ตอนนี้เราก็จะเป็นผู้ใหญ่ที่มีเจตคติที่เรียกว่าบวก ไม่ใช่ไปเวทนาสงสารจนกระทั่งคิดว่าคนพิการทำอะไรไม่ได้ แต่เราอาจจะมีโอกาสได้เข้าใจอย่างถ่องแท้ว่าคนเรานั้นแตกต่างกัน แต่เรียนรู้ได้ มันก็จะเกิดความเข้าใจกัน อีกอันหนึ่งในแง่ของศาสนาพุทธ เด็กทั่วไปของเรามีโอกาสที่จะได้ปฏิบัติธรรมะตลอดเวลาที่เขาอยู่เป็นเพื่อนกันใช่ไหม ธรรมคืออะไร ธรรมคือการปฏิบัติดีต่อกัน ธรรมคือการเอื้ออาทร เอาใจใส่ซึ่งกันและกัน ช่วยเหลือคนที่เขาทำอะไรไม่ได้ และรับความช่วยเหลือจากคนที่เขาทำดีกว่าเราถูกไหม นั่นคือธรรม ธรรมคือการให้ซึ่งกันและกัน เพราะฉะนั้นอันนี้ก็เป็นประโยชน์ ยกเว้นว่าถ้าเราไม่อธิบายให้

เข้าใจและเราไม่ทำให้มัน ดังนั้นเราจึงมีวิธีการหลังจาก SEAT แล้วจะมีคู่มือบอกเวลาคุณจะเตรียมเด็กทั่วไปคุณจะทำคุณอาจจะต้องทำ

หรือทำบทบาทสมมติ เอาอะไรมาอุดหูให้เขาได้ยินไม่ถนัด เอาอะไรมาปิดตาเพื่อนสมมติว่ามีเพื่อนตาบอดจะมาเรียนร่วมก็เอาผ้าปิดตาเด็กทุกคนหรือครึ่งหนึ่งของห้อง และอีกครึ่งหนึ่งเป็นผู้ช่วย ดูซิว่าเรานี้ทำอะไรไม่ได้บ้างหรือเราทำอะไรแล้วไม่ได้ดั่งใจ มันก็จะเกิดความเข้าใจว่า เออ คนตาบอดเป็นแบบนี้เอง หรือคนหูหนวก เราอุดหูนี่เรารำคาญจะตายและเสียงมันก้องใช่ไหมค่ะ แต่เรานี้เป็นคนปกติพอเราเปิดก็เหมือนเดิม แต่เราลองอุดหู อาจารย์ลองอุดหูแล้วอาจารย์พูดมันจะก้องและมันจะปวดหัว เพราะฉะนั้นเด็กเหล่านี้พอถามว่ารู้ซึ้งไหมว่าการเป็นคนหูหนวกคืออะไร อาจจะไม่ซึ้งเพราะเราทำประเดี๋ยวประด๋าว แต่เกิดความเข้าใจ และเกิดการยอมรับว่ามันมีข้อจำกัดบางประการเพราะฉะนั้นสิ่งต่างๆ เหล่านี้มันก็ต้องมีคู่มือ เราก็ทำคู่มือ ที่ สพฐ. เขาก็ทำคู่มือว่าจะทำยังไง เราก็ไปบรรยายและเขาก็ทำคู่มือบอกเลยว่าจะเตรียมอย่างไร จะทำความเข้าใจอย่างไร เด็กอนุบาลจึงจะเข้าใจว่าเพื่อนตาบอดนะ มองไม่เห็นนะ หนูจะจูงยังไง แม้กระทั่งอนุบาลยังสอนได้ อนุบาลเล็กยังสอนได้ เพราะดิฉันเคยทำแล้วที่ศูนย์การศึกษาพิเศษ เอาน้องเนต ตาบอดเข้าไปเรียนร่วม แล้ววันหนึ่งก็ไปดูผีเสื้อ แล้วเด็กเล็กคนนั้น น้องเนต เราจะพาไปดูผีเสื้อด้วย ผีเสื้อมีสีนะมีตั้งหลายๆ สีแล้วเด็กอนุบาลก็เป็นปีเริ่มเรียนสี มีสีแดง สีเขียว สีฟ้า อะไรก็ไม่รู้แล้วก็บอก เนต เนตก็พูดว่าสวยจริงๆ เกิดอะไรขึ้น ปฏิสัมพันธ์กับเด็กคนนี้ ขณะที่อายุแค่ 4 ขวบ เกิดอะไรขึ้น เกิดด้วยธรรมชาติ รู้ว่าเพื่อนมองไม่เห็นต้องอธิบายทั้งๆ ที่คำศัพท์ความรู้ก็น้อยนิดแต่ยังอุตส่าห์อธิบายและเพื่อนตอบสนองว่าไง สวยมาก คือมันทำให้เด็กคนนั้นเขาเรียนรู้ไปเรื่อยๆ เขาอาจจะวิเคราะห์อะไรไม่ได้มากแต่เขารู้ว่าเพื่อนก็เห็นนะ แต่มันเห็นในนี้ไง ในจินตนาการ เขาอาจจะมาอธิบายเราเนื่องจากเขาอายุ 4 ขวบว่า อ๋อ เนต เขาเห็นนะค่ะ เวลาหนูพูด เนตเขาเห็นนะค่ะ แต่เขาอาจจะบอกเราไม่ได้ว่าเขาเห็นในจินตนาการ เพราะ เนต ไม่เห็นหรอก เนต เกิดมาก็ตาบอดเลย มืดบอดสนิท เพราะฉะนั้นสิ่งเหล่านี้มันจะเกิด แต่เวลาเราจะคุยกับผู้บริหารเราจะต้องพูดให้เขาเข้าใจ นี่คือบริหารตัวแรกของนักเรียน เพราะฉะนั้นนักเรียนทุกคน การบริหารนักเรียนไม่ใช่แต่การเตรียมความพร้อม แต่เดี๋ยวเราจะโยงกับตัวอื่นที่มันเกี่ยวกับเรื่องของการจัดการเรียนการสอน เพราะฉะนั้นตัวแรก ตัวนักเรียน

รศ.ดร.จุไร ทัพวงษ์

โอเค ก็หมายความว่า SEAT ของอาจารย์ก็จะเอา Student เป็น Center ใช่ไหมค่ะ

ผศ.ดร.เบญจา ชลธาร์นนท์

เราจะดูเด็กเป็นเฉพาะบุคคล เพราะฉะนั้นคือหลักการของการจัดการการสอนให้กับเด็กจริงๆ แล้วเด็กทุกคนควรจะเป็น Center แล้ว โดยการที่เราทำ IEP นั่นแหละคือการที่เราให้เด็กเป็นตัวชี้เป็นตัวบ่งชี้ว่าเราจะทำอะไรให้เขา นอกเหนือไปจากหลักสูตรเดิมที่มีอยู่ มาตรฐานกลางที่มีอยู่ และมี

อะไรอีกที่เราจะทำเพิ่ม หรือลดให้กับเขา

รศ.ดร.จุไร ทัพวงษ์

ก่อนที่จะไปตัวอื่นๆ นะค่ะพอดีเห็นอาจารย์วิริยะบอกว่าอาจารย์เป็นต้นตำหรับเลย และก็เขียนตำราเกี่ยวกับ SEAT ด้วย ทีนี้อยากจะทราบว่าตอนที่อาจารย์เริ่มเขียนนี่อาจารย์ไปดูงานต่างประเทศหรือเปล่า หรือว่าได้แนวคิดมายังไง หรือว่าจากประสบการณ์ของอาจารย์เอง

ผศ.ดร.เบญจา ชลธาร์นนท์

คืออย่างนี้ค่ะ แน่นอนความรู้เราก็เรียนมาเยอะ เราก็ได้มาเยอะอะไรอย่างนี้นะค่ะ แต่ว่าในการที่จะมาพัฒนาอะไรนี้มันจะต้องมาจากการทำงานด้วย และต้องเกิดความเข้าใจอย่างลึกซึ้งมันจึงจะเกิด ทีนี้ก็ ตอนที่ทำเนื่องจากส่งเด็กไปเรียนร่วมที่อนุบาลจากระดับอนุบาลแล้วก็ส่งเด็กไปเรียนร่วมที่โรงเรียนสาธิตสวนสุนันทา และเราก็ไปเตรียมคล้ายๆ แบบนี้มันก็เกิดจากการทำ จากฐานความรู้ที่เรามี แต่พอทำไปทำมามันยังไม่จุใจ มันมีความรู้สึกอะไรก็ไม่รู้โรงเรียนเขาก็ไม่มีอะไรจะยึด เราก็ไปอบรมครั้งที่ 1 เอาไปทั้งโรงเรียนเลยนะค่ะ ผอ.มาด้วย คือ ผอ.ให้มาหมดเลย ทั้งโรงเรียนเลยสาธิตสวนสุนันทา แล้วเขาไม่เคยรับเด็กตาบอด ตอนนั้นตาบอดเขาเคยรับแต่เด็กหูตึง แล้วเด็กหูตึงมันทำเรื่องอื่นมันน้อย แต่จริงๆ เด็กหูตึงต้องทำเยอะเหมือนกัน แต่เนื่องจากเด็กร่างกายมัน โอเค ตาก็เห็น พอพูดไม่ได้เขาก็อ่านปากบ้าง พอได้ยินบ้างมีเครื่องช่วยฟังเขาก็พูดช้าๆ มันก็กล่อมแกล้มเอาตัวรอด แต่พอเราจะส่งตาไปมันไม่ใช่มันต้องเกี่ยวโยงกันหลายเรื่อง เช่น เรื่องสภาพแวดล้อม เราก็บอกครู เราก็สอนครูว่าถ้าจะบอกน้อง เนต ว่าห้อง ผอ.อยู่ตรงไหนต้องเริ่มจากจุดที่น้อง เนต อยู่ก็คือห้องเรียน แล้วก็ให้น้อง เนต เดินเลาะไปแล้วเราก็สอนน้อง เนต แล้ววิธีเดิน คนตาบอดเขามีวิธีเดินโดยใช้ไม้เท้า แล้วก็เวลาเดินเพื่อจะไปดูว่าห้องให้เดินเลาะฝาผนังไป น้อง เนต เขาจะเดินเป็นใช้ไม้เท้าเป็น และเขาจะใช้มือของเขาเป็น คือเขาจะรู้วิธี เราสอนเขา เพราะฉะนั้นพอเราไปอบรม ครูเขาได้เดี๋ยวเดียวเขาก็ลืม เขาก็ไม่รู้ว่าทำไปๆ พี่ก็หงุดหงิดว่า ทำไมเราถึงมันไม่มีอะไรมาจับ พอตอนที่กำลังพัฒนาก็ค่อยๆ คิดทีละตัว ทีละตัวก็ไม่รู้ภาษาไทยจะเขียนยังไง เช่น นักเรียน น.หนู แล้วพอสรุปโดยที่ 2 ตัว E คือสภาพแวดล้อม เพราะฉะนั้น น.หนู ส.เสือ ใช่ไหมค่ะ แล้วมันก็คือกิจกรรม เพราะฉะนั้นเมื่อ น.หนู ส.เสือ ก.ไก่ แล้วพอตัวสุดท้ายคือ Tool เครื่องมือ ก็ ค.ควาย มันก็ไม่ลงตัว แล้วหาอะไรก็ไม่ได้ คิดไม่ออกแล้วตัวเองก็ไม่แก่งภาษาไทย แต่ภาษาอังกฤษ โอเคนะ ภาษาอังกฤษใช้ได้ แต่ภาษาไทยไม่เก่งก็เอะทำยังไงดี ก็คิดเป็นภาษาอังกฤษ นี้บังเอิญช่วงที่กำลังจะพัฒนาก็มีอาจารย์มาจากแคนนาดามาทำเรื่อง SEAT ซึ่งขณะที่เราคิด SEAT ได้แล้ว เขาก็มาเล่าเรื่อง SEAT ตายแล้วมันตรงกันเกือบทั้งหมด ของเขาตัว S ตรงกับเรา Student แต่เขาหมายถึงเฉพาะเด็กพิการ ของเขาไม่ใช่เครื่องมือในการบริหารจัดการ ของเขาคือเครื่องมือที่จะช่วยเด็กเป็นเฉพาะบุคคล เขาเน้นที่เด็กพิการ เช่นตัว S ก็คือ Student คนเดียว ไม่มี S ตัว E ของเขาก็เหมือนเขาคือเขาจะไปดู เขาจะไม่ดูระบบ เขาดูทุกระบบทั้งในระบบโรงเรียนและที่บ้านเด็ก

เขาก็จะไปประเมิน เช่น เด็กนอนราบได้อย่างเดียวนั่งไม่ได้ไม่มีเครื่องช่วยพยุง เขาก็จะไปดูว่าที่บ้านมีอะไร ถ้ามีเก้าอี้ เขาจะดัดแปลงยังไงเด็กถึงจะนั่งได้ หรือว่าพอเด็กจะอาบน้ำ แล้วที่บ้านเขาไม่เป็นอ่างใหญ่ๆ แล้วเด็กจะอาบยังไง เมื่อเด็กนั่งเก้าอี้รถเข็นมันก็ต้องเอียง แล้วเอียงแอบแล้ว จ่วงมันเป็นยังไงอะไรอย่างนี้เขาก็ต้องตัว T อีกตัวหนึ่งของเขาเนี่ยมันคือ ตัวสุดท้ายเขาก็ Tool ของเราเป็นระบบการบริหารจัดการการเรียนร่วม เพราะฉะนั้นเวลาเราพูดในเชิงบริหาร และเราพูดในเชิงโรงเรียนระบบ แต่เราก็โยงไปถึงบ้านและก็โยงไปถึงชุมชน เพราะว่าเด็กเราบางทีต้องออกไป เช่น เด็กออทิสติกแล้วพอถึงเวลาลูกเสือเข้าค่ายเขาไม่ได้ไป เพราะบางทีค่ายลูกเสือนั้นมีบ่อน้ำ ครูก็กลัวตกน้ำตาย หรือว่าเขาจะไปปีนเขาก็กลัวตกเขาบาดเจ็บ ครูก็เลยให้อยู่บ้านซึ่งอันนี้ไม่ถูก การเรียนรู้มันไม่ใช่อยู่ในห้องเรียนทีเดียว หรือโรงเรียนเท่านั้น แต่มันควรออกจากห้องเรียนบริเวณโรงเรียน ชุมชน ถูกไหมค่ะ มันจะต้องอย่างนั้นเด็กจึงจะได้ประสบการณ์เต็ม เพราะฉะนั้นพอเราได้ตัว S ตัว E ของเราก็คือสิ่งแวดล้อม สภาพแวดล้อม ทีนี้สภาพแวดล้อมมันหมายถึงอะไร สภาพแวดล้อมเราหมายถึง 2 เรื่องใหญ่ๆ เรื่องที่หนึ่งนั้นก็คือเรื่องทางกายภาพ เพราะอะไร เพราะโรงเรียนจำเป็นจะต้องดูกายภาพของโรงเรียน เช่น ถ้าโรงเรียนมีเด็กนั่งเก้าอี้รถเข็น แล้วทางที่จะเข้าโรงเรียนแฉะไปหมดเลยพื้นที่โคลนสีแดง แล้วพอฝนตกมันก็จะเป็นก้อนใหญ่ๆ เข็นยังไงก็เข็นไม่ผ่าน เพราะฉะนั้นสิ่งหนึ่งที่เราช่วยให้ผู้บริหารมองเห็นก็คือถ้าไม่มีเงินจริงๆ ก็ต้องไปคุยกับงบประมาณ ไปคุยกับ สพฐ. ไปคุยกับเทศบาลถ้าเป็นโรงเรียนเทศบาล ขอเพียง 1 เมตร เพราะเก้าอี้รถเข็นล้อมันประมาณ 80 จริงๆ ล้อมันเล็กกว่านั้นประมาณสัก 70 แล้วพอบวกล้อก็ประมาณ 80 แต่เราก็เผื่อไปอีกนิดหนึ่ง ทำทางเมตรหนึ่งก็พอ แล้วห้องน้ำห้องเดียวพอ ไม่ต้องไปรื้อทุกห้องเลยที่เขาไปนั่งยอง ไปรื้อห้องเดียวพอ แล้วก็เอาโถนั่งมาแทนแล้วก็อาจทำราวจับ ถ้าเด็กพิการตั้งแต่ท่อนล่าง คือมันขึ้นอยู่กับเด็ก แล้วก็ไม่จำเป็นว่าถ้าปีการศึกษานี้มีเฉพาะด้านกายพิการท่อนล่าง แล้วจะต้องไปทำเตรียมอักษรเบรลล์อะไรไม่ต้อง เราบอกให้ใช้โรงเรียนเป็นฐานให้เป็น FBM

รศ.ดร.จุไร ทัพวงษ์

FBM คืออะไร

ผศ.ดร.เบญจา ชลธาร์นนท์

เดิมดิฉันใช้ SEAT เดี่ยวๆ แต่พอมา สพฐ. โรงเรียน สพฐ.มันเยอะมาก แล้วมันยากจนมันต่างกันเยอะ เราก็เลยบอกถ้าเราตั้งมาตรฐานเราส่งอย่างนี้เนี่ยนะ สภาพแวดล้อมไม่มีใครทำได้หรอก เราก็เลยเอา FBM มาจัดร่วมกับ SEAT เพื่อจะทำให้ SEAT มันเวิคร์และง่ายขึ้น แทนที่จะลงทุนทำทุกเรื่อง ทุกคนความพิการทั้งๆ ที่มีเด็กพิการประเภทเดียวก็ไม่ควร แต่ถ้ามีเด็กหลายความพิการก็เดี๋ยวค่อยมาคิดเพิ่มเติม อย่างนี้ค่ะจึงใช้โรงเรียนเป็นฐานนะค่ะ ดูแต่ละโรงไป และก็นอกเหนือจากนั้นก็คือประเดี๋ยวเราจะไปพูดถึงเรื่องครูว่าทำไมเราถึงเอา FBM มาจัด เพราะปรัชญาอะไรต่อมิอะไรของแต่ละโรงเรียนไม่เหมือนกัน เพราะฉะนั้นเราต้องให้อิสระโรงเรียน ที่จะช่วยกันคิด ช่วยกันทำ เพราะฉะนั้น

สิ่งแวดล้อมเรื่องแรกคือกายภาพ พอส่วนที่ สอง ซึ่งสำคัญพอๆ กันในการที่จะทำให้เด็กอยู่ด้วยกันอย่างมีความสุข เรียนรู้ด้วยกันอย่างมีประสิทธิภาพก็คือบุคคลที่อยู่ในสภาพแวดล้อมนั้นๆ บุคคลนั้นอยู่ในสภาพแวดล้อมนั้นๆ ยกตัวอย่างเช่น เมื่อเด็กไปโรงอาหารของโรงเรียน บุคคลสำคัญแน่นอนต้องเป็นแม่ครัวหรือคนตักของขายใช่ไหมค่ะที่จะให้บริการ เพราะฉะนั้นถ้าเราอบรมแต่ครูแล้วเราไม่บอกใครเลยทั้งโรงเรียน แม่ครัวก็ไม่รู้ หลายคนนึกว่าคนตาบอดพูดไม่ได้ มันเป็นธรรมชาติอย่างหนึ่งแปลกมาก พอเราเจอคนตาบอดมากับคนปกติ เราจะพูดกับคนปกติว่าเพื่อนชื่ออะไร เพื่อนเขาจะกินอะไร เราไปสังเกตตามโรงเรียน เวลาเพื่อนจูงเพื่อนตาบอดไปแม่ครัวถามทันทีลูกจ๋าเพื่อนเขาจะกินอะไร เราต้องสอนเด็กปกติว่าให้พูดว่าคุณป้าครับเพื่อนผมเขาพูดได้และเขาได้ยินคุณป้า คุณป้าช่วยบอกว่ามีกับข้าวอะไร เดี๋ยวเพื่อนผมสั่งเอง เพราะผมก็ไม่รู้ว่าเขาอยากทานอะไร คือเราไม่อยากทำให้ผู้ใหญ่เขาเสียหน้า แต่เราก็สอนเด็กเราให้พูดข้อเท็จจริง ข้อที่ 1 คือข้อเท็จ จริง เหมือนกับให้ข้อเท็จ จริง ข้อที่ 2 เมื่อให้ข้อเท็จจริงแล้วก็ต้องพูดให้นุ่มนวลว่าผมก็ไม่ทราบว่าเขาอยากจะทานอะไร เดี๋ยวคุณป้าบอกก่อนแล้วเดี๋ยวเขาบอก เราก็ปล่อยแล้วเด็กทั่วไปจะต้องนิ่งแล้วให้ป้าพูดกับเด็กตาบอด เพราะการที่เราจะพูดกับใครส่วนหนึ่ง คือการที่เราจะคุยกับใครเรามองตา ทีนี้พอคนตาบอดไม่ลืมตามอง มองไม่เห็นคนที่พูดด้วยมันอึดอัด นึกออกไหม พอเราจะพูดกับเขาไม่มั่นใจว่า เอะ เราพูดหรือเปล่าหรือเราจะพูดยังไงดีอะไรอย่างนี้ เพราะฉะนั้นพอเราค่อยๆ ปรับคนในสภาพแวดล้อมสำคัญมาก คนในสภาพแวดล้อมอาจจะทำให้เด็กห่อเหี่ยวไปทั้งวันก็ได้ หรือผู้ปกครองของเด็กทั่วไปอาจจะสั่งห้ามลูกไม่ให้คบกับเด็กพิการก็ได้ แล้วเราเจอแล้วที่หาดใหญ่ เพราะเขารักกัน นุ้งนิ้งๆ กันทั้งวันแล้วพอกลับถึงบ้าน เด็กสมัยนี้โทรศัพท์ เจ้าหนูตาบอดเราก็เก่งโทรศัพท์คุยๆ ไอ้เจ้านั่นก็คุย พ่อกับแม่เขาโกรธ หาว่าไอ้เจ้านี่เป็นตัวถ่วงแล้วพูดเยอะไม่ให้คบ เป็นเรื่องเลยนะ แสดงว่าโรงเรียนไม่ได้เตรียม ไม่ได้ทำ ไม่ได้เตรียมผู้ปกครอง คนที่ผู้ปกครองจะฟังมากที่สุดและเวลาไหนก็คือวันมอบตัว เราก็ไปแนะนำ ผอ.ว่าผู้ปกครองก็จะฟัง ผอ.คนเดียว หรือรอง ผอ.ฝ่ายวิชาการ เพราะฉะนั้นต้องเป็น ผอ.หรือรองเท่านั้นที่จะประชุมผู้ปกครองในวันแรกที่เขาเอาลูกมาโรงเรียนว่าโครงการเรียนร่วมคือโครงการของโรงเรียนและ ผอ.สนับสนุนเต็มที่ การที่ ผอ.มีลักษณะเป็นผู้นำแล้วก็ยืนยันกับผู้ปกครองว่าเป็นโครงการของโรงเรียน คณะกรรมการโรงเรียนก็รับทราบและเห็นชอบด้วยแล้ว ก็จะทำให้พ่อ แม่ มีข้อต่อต้านน้อยที่สุด ถึงเขาคิดว่าจะมี เขาก็จะมีน้อยลง ทีนี้ถ้าเรายิ่งให้ความรู้กับเขาว่าลูกเขาจะได้อะไรอย่างที่อธิบายให้อาจารย์ทั้ง 2 ท่านทราบ เขาก็จะเบาใจว่าอ๋อตาบอดมาเรียนด้วยไม่ใช่ว่าจะมาแย่งความสนใจจากครูไปหมด ครูจะไปประคบประหมไอ้เจ้านี่ เปล่า แต่การเรียนด้วยกันนั้นจะมีประโยชน์อะไร และนี่คือการบริหารจัดการโดย ผอ. ต้อง ผอ. หรือรองเท่านั้น ถ้าให้ครูน้อยขึ้นเวทีจบเฮ

ดร.วิชญะ นาครักษ์

มีผู้ปกครองรังเกียจด้วยหรือครับ

ผศ.ดร.เบญจา ชลธาร์นนท์

เยอะค่ะอาจารย์ขา เยอะมากยิ่งเด็กออทิสติกเราบางทีก็ไม่เข้าใจ เข้าวงไหน วงนั้นแตก เขากำลังเล่นๆ อยู่หนูเดินเข้าไปหนูไม่เห็นหรอกหนูไม่มองด้วยหนูเหยียบเลย เพื่อนโกรธ เพื่อนบ่นก็กลับไปบอกพ่อแม่ พ่อแม่บอกว่าอย่าไปเล่นกับเขาซี่ลูก แล้วก็ห้ามไม่ให้เขาเหยียบมาเล่นซี่ลูก เวลาหนูเล่นหนูก็นั่งเป็นวงกลมเลยไม่ให้เดินเข้ามาแล้วคอยกันออก คือพ่อแม่เขาก็ฟังจากลูกโดยที่ไม่มีความเข้าใจ เพราะฉะนั้นสิ่งต่างๆ เหล่านี้เป็นเรื่องสำคัญแล้วมันมีผลกระทบต่อการเรียนรู้ของเด็กทั้งปกติและพิการ เพราะฉะนั้นมันไม่ใช่แต่สังคมมันไม่ดีเท่านั้น แต่มันเกิดผลกระทบต่อเด็ก เพราะฉะนั้นนี่คือสิ่งที่เราอยากจะให้โรงเรียนทำ เพราะฉะนั้นโรงเรียนจะต้องทำยังไง โรงเรียนอาจจะต้องแต่งตั้งกรรมการ แล้วให้มีส่วนร่วมหลายๆ คนหลายระดับ และเชิญผู้ปกครองทั้งผู้ปกครองเด็กทั่วไปและผู้ปกครองเด็กพิการเข้ามาเป็นกรรมการให้มีส่วนร่วม เราจึงเรียกว่า FBM เพราะทุกคนจะมีส่วนร่วมคิดร่วมทำ ร่วมรับผิดชอบ ร่วมเป็นเจ้าของโครงการ ไม่ใช่ปัดไปว่าหนู หนูเรียนการศึกษาพิเศษมาซึ่งมีอยู่ 2 คนในโรงเรียน หนูรับโครงการนี้ไปลูก ซึ่งโรงเรียนไทยจะทำอย่างนั้น หนูรับโครงการไป เราพยายามไปบอก ผอ.ว่าไม่ให้ทำ ครูการศึกษาพิเศษไม่จำเป็นต้องรับโครงการเรียนร่วม แต่ถ้า ผอ.บอก ผอ.เป็นประธานเองหรือรอง ผอ.ฝ่ายวิชาการเป็นประธานก็ทำได้และการบริหารแบบนี้มันง่ายขึ้นเยอะแทนที่จะมีเรื่องปวดหัวตามมานะค่ะ มันตัดปัญหาไปได้ตั้งเยอะก่อนที่อะไรมันจะเกิดด้วยซ้ำไปมันเป็น Activity เรื่องของสิ่งแวดล้อม ตัว A ที่เป็น Activity มันหมายถึงไม่ใช่แต่เฉพาะกิจกรรมการเรียนการสอนในชั้นเรียนเท่านั้น มันอาจมีความหมายกว้างมากเช่น การบริหารจัดการหลักสูตร มันจะต้องมีผู้บริหารดูแล มันไม่ใช่ให้ครูไปบริหารจัดการหลักสูตร นึกออกไหมค่ะ เช่น การจัดตาราง การปรับเปลี่ยนห้องเรียน การกำหนดจำนวนเด็ก และการจะกำหนดว่าหลักสูตรอะไร แน่นอนหลักสูตรส่วนกลางให้แนวไปแล้ว มีหลักสูตรแกนกลาง แต่โรงเรียนแต่ละโรงต้องบริหารหลักสูตร ถูกไหมค่ะ ถ้าไม่บริหารหลักสูตรให้สอดคล้องกับเด็กของโรงเรียนนั้นๆ โรงเรียนก็แย่ เพราะฉะนั้น FDM การบริหารจัดการโดยใช้ Hi School bestโรงเรียนเป็นฐานมันจึงสำคัญ เพราะโรงเรียนอาจจะไม่จำเป็นจะต้องบรรจุทุกอย่าง ทุกกลุ่มสาระ และรายละเอียดทั้งหมดให้กับเด็กในช่วงชั้นที่หนึ่งคือ ป.1 ถึง ป.3 เหมือนกับเด็กที่อยู่ในโรงเรียนมาแตรถูกไหม ไม่จำเป็น เด็กอยู่เขมรชายแดน เด็กพูดเขมรทั้งตำบล แล้วเราบอกว่าเราอยากจะสอนทั้งภาษาอังกฤษ ภาษาไทย ทั้งๆ ที่เด็กพูดภาษาไทยยังไม่ได้แต่เราจะสอนภาษาไทยกับภาษาอังกฤษ เหมือนโรงเรียนมาแตร เพราะฉะนั้นการบริหารจัดการจึงสำคัญ นี้ถามว่าถ้ากับเด็กพิการเราทำยังไง เด็กพิการเรา อย่างเช่น หูหนวกเด็กอนุบาลคนอื่นอาจจะมีคำศัพท์ก่อนจะมาถึงอนุบาลนี่สัก 500 คำ แต่ของเราอาจจะมีแค่ 200 คำ แล้วอยู่ๆ เราไม่บริหารอะไรเลย เราไม่ได้ดูเด็กอะไรเลย แล้วเราไม่ทำ IEP เลย เราตาย เพราะฉะนั้นการบริหารหลักสูตรมันเป็นอีกเรื่องหนึ่ง ทีนี้การจัดตาราง การบริหารหลักสูตรมันเป็นเรื่องของการเอาหลักสูตรที่เขากำหนดมาดู มาวิเคราะห์ มา

สังเคราะห์ มาประมวล มาตีแผ่ แล้วเราจะกำหนดยังไงว่าเราจะทำกับโรงเรียนนี้ยังไง แล้วนอกเหนือจากนั้นเด็กพิการของเราหลายคนต้องการหลักสูตรเฉพาะ อันนี้ก็ต้องบริหารจัดการให้มันเกิดหลักสูตรเฉพาะ เช่น เด็กตาบอดจำเป็นต้องได้อักษรเบรลล์ ถ้าเขาไม่เรียนรู้เขียนและอ่านอักษรเบรลล์แปลว่าเขาไม่รู้หนังสือ เพราะเดี๋ยวนี้มันมีเทปที่เขาเรียกว่าหนังสือเสียงให้เขาฟัง แต่การฟังอย่างเดียวไม่ใช่อ่านออกและเขียนได้ การอ่านออกเขียนได้ของคนตาบอดคืออักษรเบรลล์ ต้องเขียนออกมาเป็นกฎ กดออกมาเป็นจุดจึงจะรู้ว่าตัวไหนคือ ก.ไก่ แต่ถ้าฟังอย่างเดียวคำว่า ก.ไก่ไม่รู้

ดร.วิชญะ นาครักษ์

ตรงนี้เขาจะสอนยังไงครับอาจารย์

ผศ.ดร.เบญจา ชลธาร์นนท์

นี่ไงค่ะ มันจึงต้องบริหารไง SEAT จึงบอกว่าเราจะต้องมีการบริหารจัดการหลักสูตร ทีนี้เวลาเรามีหลักสูตรการสอนอักษรเบรลล์ของโรงเรียนตาบอด โรงเรียนนั้นถ้ามีเด็กตาบอดมาก็จำเป็นจะต้องมีการบริหารตรงนี้ ทีนี้ถามว่าถ้าเขาไม่มีครูจะทำยังไง เขาไม่มีครูถ้าเด็กของเราได้รับการเตรียมความพร้อมตั้งแต่แรกเกิดจนถึง 3 ขวบ แล้วก็ไปอนุบาล สมมติเขามาคัด ป.1 โรงเรียนนี้ สมมติว่าถ้าแต่ละจังหวัดเขาให้เด็กได้เตรียมความพร้อมตั้งแต่ชุดใหญ่ๆ เป็นเส้นเอียง เส้นตั้งฉาก เส้นอะไรเรียบร้อยแล้ว เด็กก็จะเริ่มอ่านออกกันได้ไปพร้อมๆ กันกับเพื่อน ทีนี้เวลาเราทำเราก็จะบอกกับโรงเรียนว่าให้โรงเรียนมาบอกศูนย์การศึกษาพิเศษ มาพึ่งศูนย์ ทีนี้ถ้ามันอยู่ห่างไกลมากเราก็ต้องมีการ arrange ให้เด็กมา อาจจะมาพักที่ศูนย์แล้วก็เรียนอักษรเบรลล์หรือไม่ก็ไปเข้าโรงเรียนสอนคนตาบอด ซึ่งมีกระจายในประเทศ แต่ก็อาจจะต้องยอมที่จะห่างลูก เพื่อให้ลูกไปเรียนรู้อักษรเบรลล์ ในช่วงปิดเทอมก่อนเปิดเทอม ป.1

รศ.ดร.จุไร ทัพวงษ์

อาจารย์ค่ะ อย่างเครื่องที่จะเรียนอักษรเบรลล์ สมมติผู้ปกครองเขาบอกว่าฉันมีเงินฉันจะซื้อเครื่องแล้วไปสอนที่บ้านเป็นไปได้ไหมค่ะ

ผศ.ดร.เบญจา ชลธาร์นนท์

ได้เพราะอะไรเดี๋ยวจะเล่าให้ฟัง แต่ละศูนย์เขามีหลักสูตร เขามีหลักสูตรการสอนอักษรเบรลล์ การเขียนอักษรเบรลล์ การอ่านอักษรเบรลล์ เพราะฉะนั้นถ้าผู้ปกครองอยากทำเองเขาก็ไปเรียนหรือครูที่เรารู้ว่ามีโรงเรียนเรียนร่วมมีเด็กตาบอดไปเรียนก็ต้องไปเรียน Course หนึ่ง และCourse นี้มัน 15 วัน เรียน 15 วันแล้วก็ต้องทำได้หมดเลย และก็ต้องสอนได้ด้วย

ดร.วิชญะ นาครักษ์

หลักสูตรยากไหมครับ

ผศ.ดร.เบญจา ชลธาร์นนท์

ไม่ยาก

รศ.ดร.จุไร ทัพวงษ์

สมมติว่ามีลูกหูหนวกเราเป็นผู้ปกครองเราบอกว่าไม่รู้แหละเดี๋ยวไปเรียนภาษามือเพื่อที่จะมาสื่อสารกับลูกเราอย่างนี้มีไหม

ผศ.ดร.เบญจา ชลธาร์นนท์

มีค่ะ มีทั้งมูลนิธิก็จัด สมาคมคนหูหนวกก็จัด ราชสุดาก็จัด และศูนย์การศึกษาพิเศษก็จัด มี Course อยู่แล้ว ทีนี้ภาษามือจะยาก ยากกว่าเบรลล์ ภาษามือมันก็มีสะกดได้ เรียกว่าสะกดนิ้วมือ

ดร.วิชญะ นาครักษ์

มันเหมือนกันไหมครับแต่ละภาษา อย่างภาษามือของไทยกับภาษามือต่างประเทศเหมือนกันไหมครับ

ผศ.ดร.เบญจา ชลธาร์นนท์

ไม่เหมือนค่ะ แต่มันจะมีคำ หรือมีท่าทางที่เอามาใช้ในภาษามือที่จะใกล้เคียงกัน

ดร.วิชญะ นาครักษ์

ยังสงสัยว่าคนต่างประเทศหูหนวกกับคนไทยหูหนวกคุยกันได้ไหมครับ

ผศ.ดร.เบญจา ชลธาร์นนท์

เขาคุยกันได้ดีกว่าเรา สมมติเรารู้ภาษาอังกฤษนั้นนะเราพูดภาษาอังกฤษได้ในระดับนี้เราคุยกับฝรั่งได้น้อยกว่าคนหูหนวกคุยกับฝรั่งด้วยภาษามือ คนหนึ่งภาษามือไทย คนหนึ่งภาษามือฝรั่งแต่จะได้มากกว่านั้นเพราะเขามีคำ ท่าทาง มันเดาได้เยอะกว่าเรา

รศ.ดร.จุไร ทัพวงษ์

สมมติท่าทางเขาบอกว่าจะกินก็ต้องใส่ปากหมดแหละ

ผศ.ดร.เบญจา ชลธาร์นนท์

มันมีค่ะ มีเฉพาะคำศัพท์หลายคำทีเดียวที่จะใช้เหมือนๆ กันและอย่าลืมว่าภาษามือนี้มันเป็นภาษาท่าทางมันมีตัวช่วยเยอะ เพราะฉะนั้นเขาจะคุยรู้เรื่องกว่าที่เราจะพูดเจรจาด้วยภาษา นั้นคือเรื่องของหลักสูตร และก็ยังมีทักษะที่จำเป็น เช่น งานสมัยก่อนเราเรียกการงานพื้นฐานอาชีพถูกไหมค่ะ เราให้เด็กไปเรียน เด็กตาบอดก็ต้องเรียน การบริหารหลักสูตร ทีนี้ถ้าเกิดไม่มีแล้วสมัยนี้เราก็ยังต้องจัดให้เด็กเรียน เช่น ตอนปิดเทอม ทีนี้การบริหารหลักสูตรบางทีโรงเรียนทำไม่ได้โรงเรียนเล็กๆ ไม่มีครูและเด็กเพียงคนเดียวมันทำยาก เราก็จะเก็บเอาไว้ตอนปิดเทอมนะค่ะ แล้วเราก็ส่งไปอยู่โรงเรียนประจำช่วงปิดเทอมเด็กก็จะไปเรียนวิธีซักผ้า วิธีจัดเสื้อผ้า วิธีรีดผ้า วิธีทำความสะอาด วิธีกวาดห้อง วิธีกวาดบ้าน วิธีทำอะไรอย่างนี้ และก็เรียนพวกนี้ไปควบคู่กันไป แต่มันต้องใช้การบริหารจัดการและต้องรู้ว่า

มันมีนะหลักสูตรพวกนี้

ดร.วิชญะ นาครักษ์

ไปเรียนที่ศูนย์การศึกษาพิเศษหรือครับอาจารย์

ผศ.ดร.เบญจา ชลธาร์นนท์

ใช่ค่ะ แล้วจริงๆ เราไปผูกโยงว่าถ้าเขาจบหลักสูตร 15 วันของเรานี้ เขาจะมีสิทธิเป็นผู้ให้บริการกับเด็กพิการ เขาจะได้คูปองที่เราให้เด็กพิการ 2,000 บาท แล้วหลายครั้งพอครูไปเรียนพ่อแม่ก็มาเบิกคูปองให้ครูเพราะครูช่วยลูกเขาพิเศษ ก็อย่างนี้ค่ะ ก็คือการให้บริการตาม IEP พ่อแม่ก็ได้ด้วยนะค่ะ ถ้าพ่อแม่สอบผ่านได้วุฒิบัตรมา บริการลูกแล้วเอาเงินมาก็ได้ นอกจากการบริหารจัดการหลักสูตรในเรื่องของกิจกรรมการเรียนการสอนแล้วการจัดทำ IEP ก็อยู่ในตัวเองแล้ว การตรวจสอบความต้องการของเด็ก เทคนิคการสอน การรายงานความก้าวหน้าของเด็ก ของนักเรียน การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนนอกห้องเรียนและในชุมชน

รศ.ดร.จุไร ทัพวงษ์

อันนี้คุณครูไปทำครั้งเดียวก็รู้แล้ว IEP

ผศ.ดร.เบญจา ชลธาร์นนท์

ไม่ค่ะ SEAT IEP นี้เป็นคณะไม่ใช่ครูคนเดียว ต้องมีการประชุม

รศ.ดร.จุไร ทัพวงษ์

แต่ว่าเขาจะต้องดูแลเด็กคนนี้อย่างใกล้ชิด

ผศ.ดร.เบญจา ชลธาร์นนท์

ครูทุกคนที่สอน

รศ.ดร.จุไร ทัพวงษ์

ครูทุกคนที่สอนต้อง Report มา แล้วก็มาเข้าคณะกรรมการ

ผศ.ดร.เบญจา ชลธาร์นนท์

แต่ IEP เราทำเฉพาะเรื่องที่เด็กมีปัญหา

รศ.ดร.จุไร ทัพวงษ์

ไม่ใช่ทำทุกเรื่อง

ผศ.ดร.เบญจา ชลธาร์นนท์

ไม่ใช่ทำทุกเรื่อง ทำทุกเรื่องครูตาย ทำเฉพาะเรื่องทำมันจำเป็น และกำหนดเอาไว้เลยว่าจะทำอะไร เช่น ปีนี้ ปีหนึ่งถ้ากำหนดถ้ากำหนดวัตถุประสงค์ระยะยาวเราไม่ให้เกิน 3 ข้อ ถ้ามันเยอะเกินไป และมันจัดยาก เพราะฉะนั้นให้ครูรู้จักปรับหรือคุยกันในคณะกรรมการว่าอันนั้นย่อยไป ถ้าเราตั้งวัตถุประสงค์ 3 ข้อใหญ่ๆ อย่างนี้แล้วหลีกไปสู่วัตถุประสงค์ย่อยๆ หรือ พฤติกรรมอย่างนี้ แล้วมัน

จะออกมาแล้วมันจะสนองต่อข้อใหญ่นี้ ไม่ต้องไปหยิบเอาข้อย่อยๆ มาตั้งเป็นวัตถุประสงค์ทั้งปีอย่างนี้ทำไม่ไหวหรอก

รศ.ดร.จุไร ทัพวงษ์

สมมติว่ามีเด็กพิการ เอาตาบอดก็แล้วกันง่ายๆ สมมติว่าอาจารย์บอกว่าทุกคนต้องมี IEP ทีนี้ก็หมายความว่าครูทุกคนที่ดูแล ที่สอนเขาอยู่ก็จะต้องรู้ว่าเด็กพิการคนนี้มีโปรแกรมอะไรเนี่ยก็หมายความว่าคนนี้สอนคณิตศาสตร์ คนนี้สอนภาษาไทย คนนี้สอนวิทยาศาสตร์ อันนี้สำหรับคนตาบอดนะ ทีนี้พวกคุณครูก็คงจะต้องมาคุยกันว่าการที่เราจะพัฒนาเด็กสักคนหนึ่งให้มันมี IEP ให้มันเป็นเหมือนกับว่าเราช่วยเขาจนกระทั่งเขาประสบความสำเร็จได้ ต้องวัตถุประสงค์ 1, 2, 3 เพื่อจะเห็นวิวัฒนาการของเขา

ผศ.ดร.เบญจา ชลธาร์นนท์

ทีนี้อย่างเช่นว่าคนตาบอดหนึ่งคนเนี่ยเขาไม่มีปัญหาเลยเรื่องภาษาเราก็ไม่ต้องมาเตรียมแต่เขาต้องการอักษรเบรลล์ เราต้องเขียนใน IEP มันไม่ใช่แค่ว่าจุดอ่อนแค่นั้น แต่มันจะมีข้ออีกข้อหนึ่งคือ need ของเด็กทำไมเราถึงต้องตรวจสอบก่อน ก็เพราะเรารู้ว่าคร่าวๆ เอาคร่าวๆ ดูเป็นกลุ่มก่อน รวมเป็นก้อนๆ ก่อน ว่ากลุ่มเด็กตาบอด 1 สิ่งจำเป็นที่สุดก็คือ อ่านออก เขียนได้อักษรเบรลล์ถ้าเขาบอดสนิทนะค่ะ 2. เขาต้องได้ dary building skill อันนี้คือหลักสูตรเฉพาะที่เขาต้องได้ 3. การเดินทาง Orientation Mobility เขาต้องได้ก็คือการใช้ไม้เท้าขาวกับการเดินทางเขาต้องทำได้ ถ้าทำไม่ได้เขาจะไม่เป็น independent เพราะฉะนั้นอันนี้เป็นสิ่งที่จำเป็นที่สุดถูกไหมค่ะ สำหรับเขา อันนี้นอกเหนือจากการเรียนการสอนธรรมดา แต่อันนี้เป็นเรื่องที่ต้องได้เนื่องจากตาบอดหรือหูหนวกสิ่งที่ดีที่สุดเลยคือภาษาถ้าหูหนวกสนิทก็คือภาษามือจึงต้องเรียนรู้ภาษามือ แล้วเดี๋ยวนี้เรากำลังจะพิสูจน์ว่าควรจะเรียนภาษามือเป็นภาษาแม่ด้วยซ้ำ แล้วเรียนภาษาไทยเป็นภาษาที่ 2 Second nice work โดยเฉพาะอย่างยิ่งตั้งแต่แรกเกิด ถ้าสมมติหนวกมาตั้งแต่เกิด เพราะฉะนั้นสิ่งต่างๆ เหล่านี้มันจะบอก มันจะต้องเขียนไปใน IEP เราจะรู้คร่าวๆ ว่าเด็กกลุ่มนี้จะต้องการอะไร เด็กกลุ่มนี้ต้องการอะไร อย่างเช่นเด็กคนหนึ่งเขาเป็นอัมพาตครึ่งท่อน เขาเป็นอัมพาตครึ่งท่อนก็คือกระดูกสันหลังของเขามันมีรู มันไม่เชื่อมต่อกัน เพราะฉะนั้นเส้นประสาทตรงนั้นมันถูกทำลาย พอถูกทำลายส่วนมากก็จะพิการตั้งแต่ครึ่งตัว เพราะฉะนั้นเด็กบางคนเนี่ยเขาขับถ่ายไม่ได้เอง มันจะไหลจะฉี่ตลอดเวลาจะอึตอนไหนก็ไม่รู้ เพราะฉะนั้นบางทีเขาอาจจะต้องต่อท่อเขาเรียกว่าใส่ถุงหน้าท้องก็ได้ แต่การที่เด็กใส่ถุงหน้าท้องมันมีวันเต็ม ถ้าเป็นผู้ใหญ่เขารู้เขาจะเข้าห้องน้ำ แต่ถ้าเป็นเด็กเล็กๆ 4 ขวบ 5 ขวบ เชื่อไหมว่าเราสอนให้เขาเปลี่ยนตั้งแต่ 4 ขวบ 3 ขวบ ถ้าเขาเดินได้เขารู้เรื่องแล้ว แต่ถ้าเขาไม่ถอด ถ้าเขาไม่เปลี่ยนมันไหลเป็นทางและเหม็นมากเลย เพื่อนก็รังเกียจ สิ่งต่างๆ เหล่านี้มันจะต้องเขียนใน IEP ไม่ใช่ว่าจุดอ่อนอย่างเดียว need เช่นเด็กที่เป็นโรคเบาหวานในเด็ก need ของเขามันคืออะไร มันคือการควบคุมอาหาร

เพราะฉะนั้นโรงเรียนต้องดูแล ถ้าเขาไม่เอาอาหารมาจากบ้านโรงเรียนต้องดูแล และครูประจำชั้นต้องใส่ลูกอมไว้ในชั้นหรือลิ้นชัก เพราะเด็กเกิดอาการ อินฟิวเรชั่นช็อค ได้คือน้ำตาลในเลือดมันต่ำเกินไปก็ต้องเอา ทอปปี้ ใส่ปากเลย นั่นคือการช่วยเด็กรอดชีวิต

ดร.วิชญะ นาครักษ์

มีเยอะไหมครับ

ผศ.ดร.เบญจา ชลธาร์นนท์

ไม่เยอะ เดี๋ยวนี้จำนวนเยอะมากขึ้น หมอบอก เพื่อนที่เป็นหมออยู่จุฬาบอก พบว่าเด็กที่เป็นเบาหวานในเด็กมาก และเบาหวานในเด็กมันมี 2 อย่าง ก็คือมันเหมือนกับมากับพันธุกรรม กับอีกอันหนึ่งคือสภาพแวดล้อมกับอะไรที่เขาทานไป หรือพันธุกรรมนั้นก็หมายความว่าตัวของเรารับน้ำตาลได้น้อยมากมันก็จะสูงแล้ว เพราะฉะนั้น IEP ไม่ใช่

ดร.วิชญะ นาครักษ์

อ๋อ ไม่ใช่ว่าทำทุกเรื่อง

รศ.ดร.จุไร ทัพวงษ์

ตอนแรกคิดว่าทำทุกเรื่อง

ผศ.ดร.เบญจา ชลธาร์นนท์

ทุกกลุ่มสาระ 8 กลุ่มเขียนทำไม อย่างนี้อาจารย์เขียนสัก 10 เดือนก็เขียนไม่เสร็จ ไม่เอา 1.เราต้องการตัวเด็กด้อยอะไร 2. need อะไร จริงๆ แล้วหลักๆ ก็คือแค่นั้น แล้ว IEP ก็มันเหมือนสัญญาที่เราเขียนให้เป็นลายลักษณ์อักษรเท่านั้นเองแต่ need หลักๆ สองเรื่องใหญ่ๆ เพราะฉะนั้นมันก็จะไปโยงกับเทคโนโลยีสิ่งอำนวยความสะดวก บริการที่เด็กจะต้องได้รับ

รศ.ดร.จุไร ทัพวงษ์

หรืออาจจะไปโยงกับตัว E ค่ะ

ผศ.ดร.เบญจา ชลธาร์นนท์

ตัว E อะไรอย่างนี้ค่ะ ไปโยงทุกเรื่อง ทีนี้ถ้าเกิดเขาเป็นเด็กร่างกายพิการ เพราะฉะนั้นใน IEP สมมติว่าเป็นคนแรกของโรงเรียนนี้ ใน IEP ต้องเขียนแล้วบอกเด็ก need อะไรบอกเด็ก need โถส้วม ส้วมที่มีโถนั่ง และอาจจะต้องมีราวจับ มันก็ต้องรีบปรับก่อนเขามาโรงเรียน อย่างนี้เป็นต้น แล้วอาจจะต้องจัดการเรื่องของตารางเรียน เช่น ตอนอยู่ ป.1 ก็อยู่ชั้นหนึ่ง ป.2 ก็อยู่ชั้นหนึ่ง ป.3 ก็อยู่ชั้นหนึ่ง ป.4 จนกระทั่งจบ ป.6 ก็อยู่ชั้นหนึ่ง คือเลื่อนไหลสับเปลี่ยน เด็ก ป.1 เราก็ไม่อยากให้ขึ้นไปชั้น 2 เราก็อาจให้อยู่ ป.1 ก็ให้อยู่ชั้นล่างนั้นแหละ แต่พอเขาขึ้น ป.4 ก็เอา ป.4 สลับกับ ป.3 อย่างนี้เป็นต้น พอเขาขึ้น ป.5 ก็สลับกับ ป.6 อะไรอย่างนี้ทำได้ และนอกจากนั้นการประกันคุณภาพก็ถือว่าเป็นส่วนหนึ่งของ activity คือถ้าเราสอนเด็กพิการแล้วเราบอกไม่เป็นไรค่ะดิฉันทำบุญนะค่ะ แม่เขาบอกว่าอาจารย์ขา

อาจารย์ทำบุญให้กับแม่มากเลย ให้กันทั้งครอบครัวเลย ที่ให้โอกาสมาโรงเรียน แต่ถามว่ามาแล้วทั้งวันทำอะไร ไม่รู้ IEP ก็มั่วๆ ไม่มีการตั้งใจ ใส่ใจว่าเด็กจะได้อะไร ไม่มีการประเมิน ไม่มีการตรวจสอบ เพราะฉะนั้นเราจึงยึดหลักว่า acceptability การจัดการเรียนการสอนกิจกรรมของคุณนั้นจะต้องมีคุณภาพ จะต้องมีการประกันว่าเด็กได้ในสิ่งที่เขาต้องการ เด็กได้ในสิ่งที่เขาขาด และเด็กสามารถพัฒนาในสิ่งที่เขาดีอยู่แล้วให้ดียิ่งขึ้น และเขาจะได้รับการดูแลทั้งระบบ ไม่ใช่เรื่องเรียนอย่างเดียว วิชาการอย่างเดียว มันต้องทุกเรื่อง เช่น เรื่องอาหารการกิน วัดส่วนสูง ชั่งน้ำหนัก มันต้องทำกับเด็กทุกคนไม่ใช่ทำกับเด็กพิการถูกไหมค่ะ เพราะฉะนั้นตรงนี้ก็ต้องอยู่ในนี้ หรือว่าการบริหารการวางแผนที่จะรับเด็กเข้ามาเรียน อันนี้ก็เป็นกิจกรรมส่วนหนึ่งของโรงเรียนที่จะต้องอยู่กับผู้บริหารนะค่ะ จัดตารางเรียนการประสานความร่วมมือ การนิเทศติดตามประมวลผล การปรับปรุงงานอันนี้คือกิจกรรม และกิจกรรมการศึกษานะค่ะ ทั้งในและนอกเพราะฉะนั้นมัน activity แต่ทีนี้ไม่ใช่หมายถึงแต่เพียงการจัดการเรียนการสอนเท่านั้น แต่มันหมายรวมหลายๆ อย่างเข้าด้วยกัน ตัวสุดท้ายตัว T Tool เครื่องมือจริงๆ แล้ว Tool

รศ.ดร.จุไร ทัพวงษ์

อาจารย์นึกถึงอะไรค่ะเครื่องมือ ตอนอาจารย์เขียน Tool

ผศ.ดร.เบญจา ชลธาร์นนท์

Tool หมายถึงว่าถ้าโรงเรียนนั้นจัดการเรียนการสอนการจัดโครงการเรียนร่วม แล้วไม่บรรจุงานส่วนนี้ลงในวิสัยทัศน์ พันธะกิจของโรงเรียน ไม่ครบถ้วน ไม่ใช่การบริหารที่ดี เพราะฉะนั้นการบริหารที่ดีต้องเริ่มต้นจากนโยบาย วิสัยทัศน์ พันธะกิจของโรงเรียน ซึ่งเดี๋ยวนี้โรงเรียนทุกโรงเรียนมี เวลาเราไปเยี่ยมโรงเรียนก็จะเขียนเลยนโยบาย วิสัยทัศน์ พันธะกิจของโรงเรียน บางทีก็ไม่มี นโยบายเพราะเขาเอานโยบายมาจากกระทรวง แต่เขาจะเขียนว่าวิสัยทัศน์ของโรงเรียนนี้คืออะไร พันธะกิจของโรงเรียนนี้คืออะไร เราอยากให้โรงเรียนเอาเรื่องนี้ไปเป็นส่วนหนึ่งของนโยบาย และเป็นส่วนหนึ่งของวิสัยทัศน์ และเป็นส่วนหนึ่งของพันธะกิจ เพราะฉะนั้นถ้าโรงเรียนไม่กำหนด ไม่สามารถจะบริหารได้อย่างมีประสิทธิภาพ แต่ถ้ากำหนดแล้ว คณะกรรมการประจำโรงเรียนจะรู้ ผู้ปกครองทุกคนจะรู้ ครูทุกคนจะรู้ บุคลากรทุกคนในโรงเรียนจะรู้ มันก็เหมือนกับการทำด้วยกันและรับรู้ด้วยกันว่านี่คือความรับผิดชอบของทุกคนในโรงเรียน ผู้ปกครองด้วย เรื่องที่ 2 คืองบประมาณ งบประมาณเป็นเครื่องมืออย่างหนึ่ง ถ้าไม่มีงบประมาณก็ทำได้ แต่แบบกระพร่อมกระแพร่ม เพราะฉะนั้นเราจึงขอผู้บริหารว่าให้กำหนดงบประมาณของโรงเรียนส่วนหนึ่งเป็นเรื่องนี้ แต่จะมากจะน้อยแล้วแต่โรงเรียน บางโรงเรียนได้ปีหนึ่งไม่กี่หมื่น โรงเรียนขนาดเล็กว่าถ้าอย่างนั้นตั้งไว้พันหนึ่งก็ได้ แต่ให้มันมีเห็น ให้มันมีหมวดเงินเห็นว่ามีงบประมาณจัดสรรไว้สำหรับจัดโครงการเรียนร่วม มันจึงจะเกิดประโยชน์ มันจึงจะเกิดผล

รศ.ดร.จุไร ทัพวงษ์

มีอยู่ในแผนไหมค่ะ

ผศ.ดร.เบญจา ชลธาร์นนท์

มันต้องอยู่ ถ้ามันหลุดแผนเมื่อไหร่ค่ะอาจารย์จะไม่มีใครสนใจ เพราะฉะนั้นนี่คือหลักการของการบริหารจัดการว่าจะต้องอยู่เป็นหมวดหนึ่งและจะต้องมีเงิน ระบบการบริหารจัดการก็เป็นเครื่องมือ ระบบการบริหารจัดการ เช่น การจัดระบบข้อมูล ข้อมูลเด็กพิการมันอาจจะไม่เหมือนกับเด็กทั่วไปทุกข้อ เพราะฉะนั้นโรงเรียนจะต้องตระหนักรู้และจะต้องขวนขวายที่จะจัดระบบข้อมูลเพิ่มเติมสำหรับเด็กพิการเช่น ประเภทความพิการได้รับความช่วยเหลืออะไรไปบ้างแล้ว อะไรต่างๆ เหล่านี้ หรือว่าเด็กอายุเท่าไหร่ พิการประเภทไหน มีจำนวนเท่าไหร่ในโรงเรียน อะไรพวกนี้จะต้องมีการจัดการข้อมูลเพิ่มเติมจากระบบฐานข้อมูลเดิมที่มีอยู่หรือการบริหารทรัพยากรมนุษย์และการพัฒนาคุณภาพ บุคลากรต้องเป็นเครื่องมือ เอามาพัฒนาการเรียนการสอนของครูและเด็ก การเรียนรู้ของเด็ก ถ้าเราไม่จัดการทรัพยากร เราบอกว่าให้ครูสองคนเท่านั้นในโรงเรียนที่รับผิดชอบโครงการนี้ไม่มีประสิทธิภาพ ไม่ตายหรอกแต่มันจะ แคระและแกรน แต่ถ้าเราบอกว่าบุคลากรทุกคนแม้กระทั่งแม่ครัวก็มีโอกาสที่จะมีปฏิสัมพันธ์กับเด็ก และสอนเด็กให้เกิดการเรียนรู้ในระหว่างรับประทานอาหารหรือการเลือกอาหาร การรู้จักอาหารรู้ว่าเนื้อหมูเขาไปทำอะไรบ้าง กระเพาเอย อะไรเอย มีหลายประเภทแล้วเผ็ดมาก เผ็ดน้อยมันเป็นการเรียนรู้ทั้งสิ้นสำหรับเด็กของเรา การสื่อสารในองค์กรถือว่าเป็นเครื่องมือ ถ้าผู้บริหาร สื่อสารได้ตั้งแต่ นโยบาย วิสัยทัศน์ พันธะกิจ และให้ทุกคนรู้ไม่ว่าจะในการประชุมใหญ่ หรือการดูแลเด็กหน้าเสาธง อะไร ถ้าเราสามารถสื่อสารได้อย่างมีประสิทธิภาพ จะเป็นเครื่องมือช่วยให้โครงการนี้มีประสิทธิภาพ เช่น สื่อสารกับพ่อ แม่ ไม่ใช่ง่ายๆ นะค่ะ ไม่ใช่อยู่ๆ ก็ คุณโรงเรียนผมมีโครงการเรียนร่วม คุณต้องยอมรับเด็กพิการถ้าคุณอยากให้ลูกคุณเรียนโรงเรียนผมคุณต้องเอาลูกคุณมา คุณต้องยอมรับ จบ ไม่ใช่ นั่นไม่ใช่โครงการศึกษา นั้นคือการบอก สั่งให้ยอมรับ เพราะฉะนั้นการสื่อสารเป็นเรื่องสำคัญมาก และก็การประสานงานกับคนอื่นๆ ทั้งในและนอก เช่น ครูการศึกษาพิเศษก็ต้องเรียนรู้ที่จะประสานกับครูทั่วไป เพราะหลายครั้งครูทั่วไปจะเกิดความรู้สึกหงุดหงิดว่าครูการศึกษาพิเศษได้ตังค์ ครูทั่วไปไม่ได้ตังค์

รศ.ดร.จุไร ทัพวงษ์

คุยกับอาจารย์บางที่โรงเรียนเขาบอกว่าผู้บริหารไม่สนใจใจเด็กพิการ

ผศ.ดร.เบญจา ชลธาร์นนท์

เพราะผู้บริหารไม่เข้าใจ เพราะผู้บริหารไม่บริหาร บริหารจะไม่เกิด ดิฉันเชื่อว่าผู้บริหารสำคัญมาก และเกือบจะสำคัญที่สุดที่ทำให้โครงการนี้เดินไปได้และก็เป็นที่ยอมรับ โอเค และก็มีทั้งเรื่องกฎกระทรวง เทคโนโลยีสิ่งอำนวยความสะดวกก็เป็นเรื่อง สื่อบริการตำราความช่วยเหลืออื่นใด

ทางการศึกษา ครูการศึกษาพิเศษและนักวิชาการอื่น อาชีพอื่นๆ เช่น ครูภาษามือ ครูล่าม

รศ.ดร.จุไร ทัพวงษ์

อยากจะเรียนถามท่านอาจารย์ คือความเห็นที่ท่านอาจารย์ว่ามาทั้งหมดนี้ ก็คิดว่าเป็นสิ่งที่ดีมาก แต่อาจารย์ฝันมากไปหรือเปล่า โรงเรียนอื่นเขาทำหรือเปล่า เข้าร่วมโครงการหรือเปล่าค่ะ

ผศ.ดร.เบญจา ชลธาร์นนท์

มีนักศึกษาปริญญาเอกคนหนึ่ง เขาก็มาศึกษา Seat ตรงนี้ เขากำลังทำปริญญาเอกการศึกษาพิเศษที่ มหาวิทยาลัย Oregon เขาฝันมากกว่าดิฉันเสียอีก ถ้าเรายิ่งไม่มีอะไรเป็นแนวให้เขาจับยึดไว้ยิ่งไปกันใหญ่ เมื่อก่อนนี้ยิ่งกว่านี้อีกไม่ทำไอ้โน้น ไม่ทำไอ้นี่ เดี๋ยวนี้ยังมีว่า พอไปถึงโรงเรียนเราเห็นวิสัยทัศน์เขาขึ้น และเมื่อก่อนนี่เขาแยกนะ เขาแยกวิสัยทัศน์สำหรับเด็กพิการ วิสัยทัศน์ของโรงเรียน เราก็บอกไม่ต้องแยก เอาไปใส่ปนกันไปเลย ให้มีนิดหนึ่งให้พูดว่า สมมติว่าโรงเรียนนี้มุ่งพัฒนาเด็ก เราก็อาจจะบอกว่าเด็กทุกคน หรือเด็กทุกคนรวมถึงเด็กพิการเรียนร่วม คือเราอยากให้มันอยู่ในอันเดียวกัน

รศ.ดร.จุไร ทัพวงษ์

และตอนนี้ถ้าสมมติเขาบอกว่า โอเค เขายินดีที่จะปฏิบัติตามปรัชญา SEAT และทางกระทรวงศึกษามีงบประมาณให้เขาไหม แต่ละโรงเรียน

ผศ.ดร.เบญจา ชลธาร์นนท์

ก็มีค่ะ ที่แต่ละโรงเรียนที่เราให้ไปโรงเรียนละ 10,000 บาทตอนนั้น ตอนแรกนะค่ะ เราให้โรงเรียนละ 40,000 บาท ปีแรกที่เราทำ เพราะเราอยากให้เขาทำและจำนวนยังน้อยเพียง 390 โรง เดี๋ยวนี้มี 7,500 โรง ให้ได้น้อยก็ต้องเฉลี่ยกันไป

รศ.ดร.จุไร ทัพวงษ์

แต่ตอนนี้ไม่มีแล้วใช่ไหมค่ะ

ผศ.ดร.เบญจา ชลธาร์นนท์

มีอยู่ค่ะ

รศ.ดร.จุไร ทัพวงษ์

อ๋อ ยังมีอยู่ อาจจะว่าเงินอาจจะนิดหน่อย

ผศ.ดร.เบญจา ชลธาร์นนท์

ไม่มากเหมือนเดิม

รศ.ดร.จุไร ทัพวงษ์

อ๋อ ไม่มากเหมือนเดิมนะค่ะ เขาต้องสมัครด้วยใช่ไหมค่ะ

ผศ.ดร.เบญจา ชลธาร์นนท์

เขาต้องประกาศ ต้องคัดเลือกด้วย คือเขาประกาศแล้ว เราก็ไปดูโรงเรียนว่าพร้อมหรือไม่ แต่นโยบายใหม่จะให้ทำทุกโรงไม่มีการเลือกแล้วเพราะกฎหมายบังคับไว้ กฎหมายฉบับล่าสุดเราบังคับเลยนะห้ามปฏิเสธ อยู่บนพื้นฐานของความพิการ

รศ.ดร.จุไร ทัพวงษ์

แล้วใครเป็นคนตามไปดูค่ะ ศูนย์การศึกษาพิเศษหรือค่ะ

ผศ.ดร.เบญจา ชลธาร์นนท์

ศึกษานิเทศก์ของเขา ศึกษานิเทศก์ของเขตพื้นที่ เขามีสำนักงานเขตพื้นที่ แต่ละเขตพื้นที่ในจังหวัด ก็มีอยู่หลายเขตอย่างเช่น โคราช ใหญ่มากก็มี 7 สำนักงานเขตพื้นที่ เขาก็ต้องมีหน้าที่ไปติดตาม ประเมิน ดูว่าทำไม่ทำ แล้วก็ศูนย์การศึกษาพิเศษจะทำหน้าที่เป็นผู้สนับสนุน เช่น จัดหลักสูตรให้ พัฒนาบุคลากรให้อะไรอย่างนี้ และก็ไปช่วยนิเทศร่วมกับศึกษานิเทศก์

ดร.วิชญะ นาครักษ์

อย่างนี้ก็ต้องเตรียมพร้อมก่อน

ผศ.ดร.เบญจา ชลธาร์นนท์

จริงๆ แล้วตอนแรกเราเตรียมเยอะ เราเตรียมเป็นปีก่อนที่เราจะทำ ของ สพฐ.นะ

รศ.ดร.จุไร ทัพวงษ์

แล้วมีไหมค่ะที่ทำ SEAT แล้วเป็นต้นแบบได้เลยอะไรอย่างนี้

ผศ.ดร.เบญจา ชลธาร์นนท์

มี เขามี เขาเรียกว่าโรงเรียนต้นแบบ

รศ.ดร.จุไร ทัพวงษ์

มันเลยดู Perfect มากเลย

ดร.วิชญะ นาครักษ์

ปัจจุบันเป็นโรงเรียนอะไรครับที่เขาทำได้ดี

ผศ.ดร.เบญจา ชลธาร์นนท์

มีค่ะ มีหลายชื่ออยู่ที่ สพฐ. สพฐ.เขามีค่ะ เขามี List เลยว่าโรงเรียนเหล่านี้เป็นโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม เขาเรียกโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม แล้วก็จะมีสัมมนา ประชุมสัมมนา เขาเรียกประชุมสัมมนาปฏิบัติการ และก็คนที่เก่งๆ จะมา Present และก็จะมีการจัด แต่ละภาคเขาก็มีการทำเขาก็ Chair กันนะค่ะ แลกเปลี่ยนเรียนรู้หลังจากนี้นะ หลังจากที่เรามีเวลา และทุกปีเขาก็จะมาแลกเปลี่ยนเรียนรู้กัน และก็จะมา Present และก็ได้รางวัล เขาแข่งกัน เขาแข่งตั้งแต่ระดับจังหวัด แล้วระดับภาค แล้วระดับเขต แต่เดี๋ยวนี้ไม่รู้นะว่าทำหรือเปล่าเพราะว่ามันเยอะ

รศ.ดร.จุไร ทัพวงษ์

ตอนเริ่มโครงการให้เงินอุดหนุนได้มากนะค่ะ

ผศ.ดร.เบญจา ชลธาร์นนท์

ค่ะ ทำแล้วก็เข้มแข็ง แต่ตอนหลังๆ นี่มันตั้ง 7,500 โรงเรียน

รศ.ดร.จุไร ทัพวงษ์

โรงเรียนมันเยอะขึ้นคนดูแลก็ดูแลไม่ทั่วถึง

ผศ.ดร.เบญจา ชลธาร์นนท์

โรงเรียนตั้ง 7,500 แล้วก็เดี๋ยวต้องทำตั้ง สามหมื่นกว่าโรง มันก็ต้องเป็นงบประมาณปกติไป ถ้าจะมาให้อะไรพิเศษนี่มันยากนะค่ะ

รศ.ดร.จุไร ทัพวงษ์

อาจารย์ค่ะ ขอบคุณท่านอาจารย์มาก สำหรับข้อคิดเห็นต่างๆ ของท่านอาจารย์วันนี้ และพอจะมองเห็นแล้วว่าโรงเรียนในสังกัด กทม. หลายโรงเรียน ได้นำการจัดการเรียนร่วมไปใช้มีประมาณกว่า 100 โรงเรียนแล้วค่ะ กราบขอบพระคุณอีกครั้งค่ะ

5. ถอดเทปการสัมภาษณ์ ดร.สุจินดา ผ่องอักษร[11] ที่ปรึกษาด้านการศึกษาพิเศษและผู้ด้อยโอกาส กระทรวงศึกษาธิการ

รศ.ดร.จุไร ทัพวงษ์

ต้องขอขอบพระคุณท่านอาจารย์มากนะค่ะที่ได้อนุญาตและให้เวลามาสัมภาษณ์ท่าอาจารย์ในวันนี้ อยากเรียนถามท่านอาจารย์คำถามแรกเลยนะค่ะเกี่ยวกับปรัชญาของโรงเรียนเรียนร่วมว่าเป็นอย่างไรค่ะ

ดร.สุจินดา ผ่องอักษร

ปรัชญาของโรงเรียนเรียนร่วมก็คือ สมมติเอาอย่างย่อๆ ประเด็นสำคัญก็จะมี 4 ด้านใหญ่ๆ ด้านแรกก็คือเด็กที่มีความบกพร่องหรือพิการประเภทต่างๆ ถ้าเจอต้องรีบช่วยทันที นั้นคือการให้บริการระยะแรกเริ่มอันนี้คืออันแรกนะค่ะ เพราะว่ายิ่งในช่วงอายุ 0-3 ปี ถ้าเด็กได้รับบริการและสมองเขากำลังเติบโตเต็มที่ เขาก็จะได้รับการพัฒนาจะช่วยในสิ่งที่เขาเหลือน้อยอยู่หรือสิ่งที่บกพร่องให้ได้รับการพัฒนาให้ใช้ประโยชน์ให้ได้มากที่สุด เป็นการพัฒนาสมองในช่วงแรก ก็จะมีการให้บริการระยะแรกเริ่มโดยศูนย์การศึกษาพิเศษเพื่อเตรียมเด็กให้พร้อมและก็ส่งต่อเข้าเรียนร่วม ทีนี้เมื่อเข้าเรียนร่วมได้หรือว่าได้รับการศึกษาแล้ว อันหนึ่งที่สำคัญที่สุดก็คือการจัดให้ได้รับการศึกษาในสภาพแวดล้อมที่มีขีดจำกัดน้อยที่สุด นั่นคือชั้นเรียนร่วม เด็กจะได้โอกาสได้ร่วมในสังคมกับโลกปกติสังคมทั่วไป เพราะฉะนั้นตรงนี้ก็คือจะต้องดูแลว่าเด็กมีความบกพร่องอะไร ทั้งการจัดสภาพแวดล้อมให้สามารถเรียนรู้ได้ กำจัดสิ่งต่างๆ ที่จะรบกวนเด็ก ให้เด็กสามารถเรียนรู้ได้ในห้องเรียน อาจจะเป็นบางคนต้องการอุปกรณ์ก็สามารถเรียนรู้ได้ เช่น เด็กตา เด็กหู อะไรอย่างนี้ หรือบางคนจำเป็นต้องปรับในเรื่องของห้องเรียนคู่ขนาน บางทีต้องจัดห้องเรียนไม่ให้สิ่งรบกวน บางคนสมาธิสั้นจะต้องนั่งหน้าอะไรอย่างนี้ คือต้องจัดสภาพแวดล้อม ต้องดูเด็กเป็นคนๆ ไปว่าควรจะจัดอย่างไรให้เขาสามารถเรียนรู้ได้โดยมีข้อจำกัดสำหรับเขาน้อยที่สุด โดยที่เราก็จะมีกฎหมายสนับสนุนส่วนหนึ่งในเรื่องของให้เด็กได้รับบริการสิ่งอำนวยความสะดวก สื่อบริการหรือความช่วยเหลือใดๆ ทางการศึกษา และก็มีเรื่องของสิทธิที่เด็กพิการจะได้รับการศึกษาขั้นพื้นฐานด้วย ส่วนที่ 3 ก็คือการให้บริการเด็กกลุ่มนี้จะต้องเป็นการให้บริการที่สนองความแตกต่างเฉพาะบุคคล เพราะฉะนั้นเราจะมีการให้บริการโดยผ่านการจัดการศึกษาโดยผ่านแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล ในตัวแผนตัวนี้ก็จะเป็นการที่จะวางแผนการจัดการศึกษาสำหรับเด็กคนนี้ให้เป็นลายลักษณ์อักษรโดยจะมีทีมงาน ครูผู้สอนจะเป็นผู้เก็บรวบรวมข้อมูล

---

[11] สัมภาษณ์เมื่อวันอังคารที่ 19 เมษายน 2554

เกี่ยวกับเด็กทั้งหมด ข้อมูลจากแพทย์ จากการสังเกต จากที่บ้าน รวบรวมข้อมูลไว้ให้ครบถ้วนเพื่อที่จะนำไปสู่การจัดประชุมร่วมซึ่งจะเป็นทั้งครูผู้สอน ครูการศึกษาพิเศษ พ่อแม่ ผู้ปกครองและก็จะ นักๆ อะไรต่างๆ ที่จะเกี่ยวข้องกับเด็กคนนี้ เพราะฉะนั้นการจัดการศึกษาสำหรับเด็กพิการก็คือการผ่านแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคลเพื่อช่วยเหลือในส่วนที่เขาด้อยและพัฒนาในส่วนที่เขาเด่นให้สามารถที่จะเรียนรู้ได้แล้วระยะหนึ่งอาจจะเชื่อมต่อส่งต่อเข้าเรียนร่วม ส่งต่อเข้าสู่ระดับการศึกษาอื่นจากระดับชั้นช่วงชั้นเข้าสู่ระดับการศึกษาอื่น บางคนอาจจะวางแผนไปทางวิชาการ บางคนวางแผนไปทางวิชาชีพ อีกตัวหนึ่งก็คือการจัดการศึกษาสำหรับเด็กพิการนี้เป็นสหวิชาชีพซึ่งต้องอาศัยความร่วมมือจากทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องเพื่อให้เด็กคนหนึ่งได้รับบริการดูแลทั้งด้านการพัฒนาคุณภาพชีวิต ทั้งด้านการพัฒนาการกระตุ้น พัฒนาสังคมจิตใจที่เกี่ยวข้องมาช่วย

รศ.ดร.จุไร ทัพวงษ์

อาจารย์ค่ะ เราตกลงกันว่าเราจะเอาตัวเด็กนักเรียนเป็นตัวตั้ง แล้วก็ดูว่าในแต่ละช่วงอายุของเขา อย่าง 0-5 ก็จะอยู่ในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

ดร.สุจินดา ผ่องอักษร

ถ้าเป็นเด็กพิการ 0-5 ปี พิการตั้งแต่แรกเกิดถึง 3 ปี หรือพิการที่เราเจออายุเยอะแล้วแต่ว่าเพิ่งเจอระยะแรกเราก็จะให้บริการ โดยศูนย์การศึกษาพิเศษ แต่ในพื้นที่จะมีศูนย์เด็กเล็กนะค่ะ ที่ให้บริการเด็กจะเป็นเด็กปกติและเด็กกลุ่มนี้อยู่บ้าง ทีนี้ถ้าเผื่อว่าคาบเกี่ยวระหว่าง 3-5 ปีก็จะเป็นเขามาอยู่ 4-5 ปี จะเป็นเด็กในระดับก่อนประถม ประถมวัยส่วนหนึ่งก็อยู่ในโรงเรียนที่มีการจัดการศึกษาระดับประถมวัยในโรงเรียนนั้นด้วยก็จะได้รับการเตรียมความพร้อมตรงนี้ กับส่วนหนึ่งยังอยู่ในศูนย์การศึกษาพิเศษบางทีก็จะอยู่ถึง 5 ปีก็จะเป็นการดูแลระยะต้นแล้วหลังจากนั้นก็คือเข้าสู่การเรียนร่วม

รศ.ดร.จุไร ทัพวงษ์

เพราะฉะนั้นก็หมายความว่า สพฐ.เองก็ดูแลเด็กพิการตั้งแต่แรกพบ ตั้งแต่แรกเกิดเลยจนกระทั่งเป็นช่วง อย่างกับสมมติว่าอาจารย์ก็จะมีศูนย์การศึกษาพิเศษที่คอยดูแลแล้วก็จนกระทั่งก่อนอนุบาล 3-5 ปี แล้ว ประถมวัยใช่ไหมค่ะ ก็ดูแลอยู่หรือเปล่าค่ะ

ดร.สุจินดา ผ่องอักษร

4 ปี 5 ปี ก็ดูแลอยู่ในโรงเรียนทั่วไป โรงเรียนเรียนร่วม

รศ.ดร.จุไร ทัพวงษ์

ก็หมายความว่าทาง สพฐ.เองก็ดูแลเด็กพิการตั้งแต่แรกเกิดจนถึงระดับ มัธยมศึกษาตอนปลายเลยใช่ไหมค่ะ แล้วตอนส่งต่อไปมหาวิทยาลัย อาชีวะอะไรก็แล้วแต่ใช่ไหมค่ะ

ดร.สุจินดา ผ่องอักษร

โดยจริงๆ ก็คือต้องจบการศึกษาภาคบังคับ ชั้นม.3 แล้วหลังจากนั้น ม.4 – ม.5 ก็ยังดูแล

อยู่ในฐานะการศึกษาขั้นพื้นฐาน ซึ่งส่วนนี้ก็จะต้องจัดการส่งต่อให้ดีเลย เพราะว่าเด็กบางคนศักยภาพเขาไปทางไหน เราต้องคิดว่าตรงไหนจะเกิดประโยชน์มากที่สุด ตอนนี้ก็มาช่วยกันดูแลในเรื่องของ IEP ให้เข้มข้นขึ้นเพื่อให้สนองที่จะวางแผนเด็กได้ตลอด

รศ.ดร.จุไร ทัพวงษ์

อาจารย์ค่ะ คืออาจารย์จำตัวเลขไม่ได้ก็ไม่เป็นไรนะค่ะ อย่างโรงเรียนทั้งหมดที่เป็นโรงเรียนร่วมมีประมาณกี่หมื่นค่ะตอนนี้ จาก Total

ดร.สุจินดา ผ่องอักษร

จากปกติก็จะเป็น 1 ใน 3 ของ Total

รศ.ดร.จุไร ทัพวงษ์

อ๋อ 1 ใน 3 เลยนะ ง่ายๆ เลย แล้วก็ที่เหลือ 2 ใน 3 เนี่ยเขามีเด็กพิการไหมอาจารย์

ดร.สุจินดา ผ่องอักษร

ตอนนี้พูด 2 ลักษณะ คือเดิมลักษณะแบบเรามองเห็นได้ง่ายๆ เด็กพิการไม่ซ่อนเร้น พิการที่มองเห็นได้ด้วยตา เห็นได้ชัดจากพวกที่จะเป็นเด็กออทิสติก บ้าง ตรงนี้จากการสำรวจโรงเรียนจะมีประมาณ 1 ใน 3 แต่ตอนนี้พอเรามาดูในเรื่องของเด็ก LD เด็กที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ เป็นปัญหาซ่อนเร้น ซึ่งพอดูจากสถิติแล้วถ้าไม่ใช่โรงเรียนระดับยอดนิยม โรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาที่เป็นโรงเรียน Top ten ก็จะไม่มีเด็กกลุ่มนี้ นอกนั้นในทุกโรงเรียนทั่วไปก็จะปรากฏมีเด็กกลุ่มนี้แต่ไม่มากก็น้อย แต่ว่าโดยสถิติก็คือประมาณ 5-10 เปอร์เซ็นต์ที่ซ่อนอยู่

รศ.ดร.จุไร ทัพวงษ์

อาจารย์ค่ะ แล้วอย่างโรงเรียนที่ว่ายอดนิยมที่เขาดูไม่มีเด็กซ่อนหรือค่ะ

ดร.สุจินดา ผ่องอักษร

ตรงนี้เขาผ่านการคัดเลือกเข้าสู่ระบบ ถ้าเผื่อเด็กทั่วไปที่มีเก่ง อ่อน ปานกลาง ซึ่งเป็นเสมือนเด็กในตามธรรมชาติแล้ว ก็จะมีทั้งเด็กกลุ่มเก่ง กลุ่มอ่อน กลุ่มปานกลางกลุ่มปกติ แล้วในกลุ่มที่จะเป็นเด็กกลุ่มนี้ก็จะเป็นเด็กกลุ่มที่ดูเหมือเขาฉลาดหรือปกติดีซึ่งตอนนี้เรากำลังทำโครงการนี้อยู่นะค่ะ แต่เขามีความบกพร่องในบางเรื่อง เช่น อาจจะบกพร่องในเรื่องของการอ่าน เขาอ่านไม่ได้ ทั้งๆ ที่เขาไม่ได้มีความบกพร่องทางสายตา ทางการได้ยินไม่บกพร่องนะค่ะ ตาปกติดี การได้ยินปกติดี แต่ว่าไม่ผิดปกติด้านอื่นและก็ไม่ได้เป็นกลุ่มที่ด้อยโอกาส ไม่ได้ขาดเรียน ไม่ได้ค่อยมาโรงเรียนบ่อยๆ หรือว่ามีปัญหาทางบ้าน หรือว่าเป็นเด็กทางวัฒนธรรมใช้ภาษาถิ่น เราก็ต้องรู้เรื่องภาษาถิ่นก่อนจะมาดู LD อะไรอย่างนี้นะค่ะ แล้วก็จะมีเด็กกลุ่มนี้อยู่ซึ่งตอนนี้เรากำลังคัดกรองให้ชัด ชัดว่านี่เป็นเด็ก LD จริงนะ เด็ก LD ตัวจริงต้องฉลาดหรือปกติดี คนไหนสงสัยเราก็จะไปดูเรื่อง IQ และก็วัด เชาว์ปัญญาแล้วเขาก็จะต้องมีความไม่สอดคล้องสูงเลย ระหว่างความสามารถทางปัญญากับผลสัมฤทธิ์ที่เขาทำจริงใน

ห้องเรียน เราก็จะจัดว่าเด็กคนนี้เป็นเด็กที่มีความบกพร่องต่อการเรียนรู้ ซึ่งตอนนี้จะค้นพบแทบทุกโรงเรียน ถ้าไม่สามารถทำตามสถิติ ถ้าไม่สามารถที่จะแยกได้ชัด บางที่รวมอยู่กับเด็กอ่อน บางทีรวมอยู่กับเด็กที่ปัญญาอ่อนต้นๆ อะไรอย่างนี้ หรือปัญญาคาบเส้นอะไรอย่างนี้ก็จะมีกลุ่มหนึ่ง ซึ่งตอนนี้ครูเราก็จะได้รับการอบรมมาแล้วก็จะคัดกรองเด็กชัดขึ้น

รศ.ดร.จุไร ทัพวงษ์

ตอนนี้อย่างนี้ค่ะอาจารย์ก็พอทราบแล้วว่า 1 ใน 3 เป็นโรงเรียนร่วม แล้วโรงเรียนร่วมเขาได้อะไรพิเศษเช่น สมมติเขาบอกเขายินดีที่จะเป็นโรงเรียนร่วม เขาจะได้เงินช่วยเหลือแก่โรงเรียนอะไรอย่างนี้นะค่ะ มีอะไรที่ให้เขาได้บ้าง

ดร.สุจินดา ผ่องอักษร

ส่วนใหญ่เดี๋ยวต้องพูดแยกประเด็นนะค่ะ อย่างในเป้าหมายเรา เราตั้งใจว่าเราอยากให้มีโรงเรียนร่วมทั้งประเทศ เราตั้งใจว่าอยากให้มีในครอบคลุมทุกตำบล ตำบลก็โดยประมาณก็ จะมีประมาณ 8,000 โรง ในแต่ละตำบลก็จะให้มีเด็กสามารถเรียนใกล้บ้าน มีโรงเรียนที่เป็นประถมและก็ไปต่อมัธยมใกล้ๆ ได้ เราเน้นไปที่ระดับด้วย ประถม มัธยม และเด็กพิการสามารถเรียนใกล้บ้าน แล้วในขณะนี้เรากำลังทำได้แค่ 5,000 โรง ตัวเลขที่เป็นแกนนำนะค่ะ แต่เด็กเรียนร่วมมีอยู่หลายโรง เยอะอยู่แล้ว แต่ว่าที่เป็นแกนนำเราทำได้ 5,000 โรง

รศ.ดร.จุไร ทัพวงษ์

แกนนำของอาจารย์นี่อาจารย์หมายถึงว่าอาจารย์อยากจะให้ครบวงจรเลยใช่ไหม สมมติว่า โอเค 1 ตำบล มี 1 โรงเรียน และก็ไประดับมัธยมได้และก็พอมัธยมเสร็จก็จะไปสายอาชีพ สายมหาวิทยาลัย อะไรต่ออะไร ก็ให้มีการต่อกัน

ดร.สุจินดา ผ่องอักษร

ให้เป็นโรงเรียนแกนนำที่เข้มแข็ง คือ สามารถบริหารจัดการได้ครอบคลุมทั้งระบบ ตอนนี้เราได้ใช้กระบวนการบริหารจัดการเรียนร่วมโดยใช้โครงสร้าง SEAT ที่ท่านเบญจา ได้เริ่มไว้ไงค่ะ ก็จะมีทั้งดูตัวนักเรียนปกติ นักเรียนพิการ ที่จะต้องมีการเตรียมความพร้อมก่อน ให้เขาอยู่ร่วมกันได้ แล้วสามารถดูแลกันอย่างถูกวิธี แล้วก็คืออันหนึ่งก็คือสภาพแวดล้อมที่เราต้องปรับ ตัวกิจกรรมการเรียนการสอนต้องปรับ และก็ตัวเครื่องหมายต่างๆ เครื่องมือต่างๆ เครื่องไม้ เครื่องมือที่ต้องปรับนโยบายต่างๆ เพราะฉะนั้นเราก็ตั้งใจว่าจะพยายามสนับสนุนให้โรงเรียนกลุ่มนี้เขาทำงานได้

รศ.ดร.จุไร ทัพวงษ์

แต่จะไปบังคับโรงเรียนไม่ได้ใช่ไหม กระทรวงไปบังคับเขาไม่ได้ใช่ไหมค่ะ

ดร.สุจินดา ผ่องอักษร

เราใช้ว่าให้โรงเรียนสมัครใจนะค่ะ แล้วก็อาจจะมีการเชิญชวนในพื้นที่บ้าง คือจริงๆ

แล้วเด็กเกิดในพื้นที่ อยู่ในพื้นที่ เมื่อใครก็ตามก้าวเข้าสู่โรงเรียน เขาจะบกพร่องยังไงก็ตามเขาสามารถเรียนร่วมได้ เราต้องสามารถจัดให้บริการเขาได้ เพราะฉะนั้นในทั่วไปก็คือเขามีเด็กเขาต้องพัฒนาอยู่แล้ว ทีนี้ถ้าการเป็นแกนนำก็คือในภาวะที่เรามีทรัพยากรจำกัด เราจำเป็นต้องระดมให้แกนนำเข้มแข็งแล้วสามารถที่จะไปขยายเครือข่ายได้ในพื้นที่รอบๆ เพื่ออย่างน้อยให้มีต้นแบบในการทำงานที่ดี ทำงานครอบคลุมทั้งระบบ สามารถโยงให้เห็นถึง IEP ที่ดี นวัตกรรมที่ดีๆ และตัวเด็กก้าวหน้าจริงๆ มีพัฒนาการที่ก้าวหน้าจริง โดยภาพนี้ก็คือเราต้องจัดสรรทรัพยากรให้ ในเรื่องของสิทธิทางการศึกษา เราก็จะให้เขาได้รับสิทธิทางการศึกษาในรูปแบบและวิธีการที่เหมาะสม และในเรื่องอีกอันหนึ่งเนื่องจากตอนนี้มีกฎกระทรวงสนับสนุนในเรื่องของการให้บริการสิ่งอำนวยความสะดวกฟรีช่วงนี้

รศ.ดร.จุไร ทัพวงษ์

ตามบัญชี ก.ข.ค.

ดร.สุจินดา ผ่องอักษร

ค่ะ แล้วก็เขาจะได้รับบริการสอดคล้องกับความต้องการจำเป็นของเขา เพราะฉะนั้นในระหว่างที่เขานั่งเรียนร่วมอยู่นั้น หนึ่ง เขาจะต้องสามารถเรียนรู้ได้ เขาสามารถจัดอะไรให้เขาได้ที่จะเป็นอุปกรณ์หรือจะเป็นตัวช่วยต่างๆ เพื่อให้เขาเรียนรู้ได้ แล้วหลังจากนั้น นอกจากปัจจัยที่ให้เพื่อให้เรียนรู้ได้แล้วก็จะต้องมีการปรับกิจกรรมการเรียนการสอนให้สอดคล้องด้วย เพราะฉะนั้นถ้าครูเข้าใจในหลักสูตรก็ปรับแตกต่างกันไป แต่ว่าปรับโดยยึดมาตรฐานให้มีคุณภาพ คนไหนยังไปในมาตรฐานอิงของเด็กปกติได้ก็จะต้องไปแบบเด็กปกติในบางวิชา คนไหนไม่ได้จริงๆ มีจุดด้อยจริงๆ เราก็จะมาปรับเฉพาะในส่วนนั้น ยกเว้นเด็กสติปัญญาก็อาจจะปรับเยอะหน่อย

รศ.ดร.จุไร ทัพวงษ์

พอเห็นภาพแล้วนะค่ะอาจารย์ ตอนนี้เราได้เห็นภาพรวมแล้ว ตอนนี้จะถามอาจารย์ในฐานะที่อาจารย์ก็ได้คลุกคลีและก็ทำงานเกี่ยวข้องมาโดยตลอด ปัญหาจริงๆ คืออะไรค่ะ ปัญหาอุปสรรคของการจัดการเรียนร่วมนะค่ะ

ดร.สุจินดา ผ่องอักษร

ตัวแรกเลยก็ยังพูดอยู่นะค่ะ คือในเรื่องของเจตคติ เจตคติทางการทำงาน

รศ.ดร.จุไร ทัพวงษ์

หมายถึงเจตคติของใครค่ะ ของผู้บริหารหรือว่าของใคร

ดร.สุจินดา ผ่องอักษร

ตอนนี้เขาถือว่าตัวที่สำคัญที่สุดเลยก็คือเจตคติของผู้บริหาร ถ้าเผื่อผู้บริหาร โอเค เราบอกงานเราสำเร็จแล้วนะ ไปแล้ว 50 เปอร์เซ็นต์ ทุกอย่างมันจะตามมาหมดเลย แต่ถ้าเกิดผู้บริหารไม่โอเค ครูก็จะทำงานหนักหน่อย ทีนี้การทำงานต้องทำงานโดยความเข้มแข็งของทั้งโรงเรียนทุกคนต้อง

ร่วมมือกัน เพราะฉะนั้นถ้าเผื่อขาดตรงนี้ก็จะไม่ได้เลย ณ ขณะนี้ดีขึ้นมีผู้บริหารหลายท่านที่สามารถที่จะ Present ในเรื่องของการทำงานด้านการเรียนร่วมได้ชัดและเป็นแกนนำที่เข้มแข็ง แต่เราก็ยังได้ดีในเรื่องของเจตคติบางด้าน ถ้าเผื่อว่าเราได้ยินในเรื่องของเด็กไม่สามารถเข้าเรียนได้ จริงๆ เราต้องจัดให้เด็กทุกคนมีที่เรียน ทีนี้ถ้าเด็กเลือกเรียนในโรงเรียนที่ดังๆ โรงเรียนที่มีชื่อเสียงมากๆ และเกิดไปลงมากๆ ผู้บริหารโรงเรียนเขาก็อาจจะจัดลำบากใจหน่อย เพราะต้องมีคนที่มาสามารถช่วยดูแลได้ เช่น ครูอบรมมามีบุคลากรเพียงพอ ทีนี้เราก็จะบอกว่าถ้าเป็นในธรรมชาติแล้วเด็กกลุ่มนี้ก็จะกระจายไปในโรงเรียนต่างๆ นะค่ะ ในสัดส่วนที่ไม่มาก อาจจะมีห้องในห้องไม่เกิน 3 คนอะไรอย่างนี้นะค่ะที่จะดูแลเด็กได้ เนื่องจากต้องได้ครูที่ดีด้วย ทรัพยากรที่ดีด้วย นี่ถ้าไปอยู่ที่โรงเรียนเดียวนี้ ผู้บริหารก็อาจจะเหนื่อยหน่อย อาจจะท้อหน่อย อาจจะสนับสนุนได้ไม่เต็มที่ เพราะฉะนั้นในสิ่งที่เราทำก็เป็นประถมมัธยมอยู่ในแต่ละตำบล ในพื้นที่ก็คือจะให้อยู่ในสภาพชนบทที่เด็กเรียนใกล้บ้านไม่ไปรวมอยู่ที่ใดที่หนึ่ง เพราะถ้ารวม ถึงแม้มีเด็กคนหนึ่งเราก็ต้องเอาทรัพยากรไปให้ ถ้าเผื่อในสภาพจริงนะค่ะ ถ้าเผื่อเกิดเป็นโรงเรียนดัง และไปอยู่กันเยอะ การรับนี่อาจจะไม่เต็มที่นักนะค่ะ

รศ.ดร.จุไร ทัพวงษ์

ตอนที่เราไปทำ Focus Group กับกลุ่มผู้ปกครอง เขาบอกใกล้บ้านยิ่งดี เขาบอกว่าเขาอยู่บางบัวทอง แต่ว่าเขาต้องมาเรียนที่วัดสุวรรณารามมันก็ไกลมาก

ดร.สุจินดา ผ่องอักษร

จริงๆ พยายามให้ครอบคลุมทุกตำบลมันก็น่าจะใกล้ขึ้นนะ อย่างน้อยในตำบลนี้ไม่มี ในอำเภอนี้ตอนนี้มี สมมตินะ ก็เผื่อให้เด็กได้เรียนใกล้บ้าน ทีนี้ถ้าเผื่อเป็นโรงเรียนใกล้บ้านแล้วนะไปโรงเรียนแกนนำนะค่ะ โอกาสที่เด็กจะได้เข้าเรียนมีสูงเพราะเราเตรียมรองรับไว้ แต่ถ้าไปโรงเรียนไม่ใช่แกนนำแต่อยู่ใกล้บ้านแต่เป็นโรงเรียนที่ยังไม่ใช่แกนนำก็อาจจะยังพร้อมที่จะรับเด็กที่ แต่จริงๆ ถ้าพระราชบัญญัติใหม่ออกเขาสามารถเรียนได้นะค่ะ แต่ว่าเราจะต้องบริหารจัดการให้เขาได้ แต่ ณ บัดนี้พอเขาไปเข้าโรงเรียนที่ไม่ใช่แกนนำก็อาจจะยังไม่ได้เข้าเรียนในโรงเรียนที่ตัวเองอยากได้ เพราะฉะนั้นถ้าขยับมาดูโรงเรียนอำเภอใกล้ๆ หน่อย ก็ยังได้มีโรงเรียนแกนนำอยู่ที่พอจะสนับสนุนแต่เขาอาจจะเลือกมา

รศ.ดร.จุไร ทัพวงษ์

ทีนี้ชาวบ้านค่ะอาจารย์ เขาจะไม่รู้ไง ชาวบ้าน เท่าที่ฟังเขาจะใช้วิธีถามๆ ไป อย่างสมมติเขาพาลูกไปโรงพยาบาลและก็เจอเด็กประเภทเดียวกันแล้วก็จะถามคุยกันและก็แนะนำ มันจะหนักไปอย่างนั้น

ดร.สุจินดา ผ่องอักษร

ที่จริงในพื้นที่เราถือว่าน่าจะเข้มแข็งนะค่ะ ในภาคที่เรามีตัวบุคลากรอยู่ คือมีศูนย์

การศึกษาพิเศษอยู่ และก็มี สพฐ. สำนักงานพื้นที่การศึกษาที่จะช่วยกัน และมีโรงเรียนแกนนำใกล้ๆ ซึ่งเขาจะจัดทำแผนทำงานด้วยกัน ได้รับคำแนะนำที่ดีนะค่ะ นี้อาจจะสื่อสารกับเพื่อนด้วยกัน

รศ.ดร.จุไร ทัพวงษ์

และอาจจะเป็นเพราะอยู่กรุงเทพมหานครพื้นที่มันใหญ่มาก ใช่ไหมค่ะ หมายถึงว่าทางส่วนราชการก็อาจจะดูแลไม่ทั่วถึง

ดร.สุจินดา ผ่องอักษร

แต่ในกรุงเทพมหานครนี้อาจจะมีปัญหาเรื่องความไม่ทั่วถึงเพราะว่าในกรุงเทพมหานครเขาไม่มีเขตบริการ ไม่เหมือนต่างจังหวัด ต่างจังหวัดในพื้นที่เขา เราตั้งโรงเรียนแกนนำเราบอกว่าโควต้า มีโควต้าบางพื้นที่ต้องการมากกว่าที่เราให้โควต้าไป อยากจะเปิดเยอะกว่านั้นและขอรออยู่ในขณะที่ กทม.เรากำหนดโควต้าไปเท่านี้ เรายังได้โรงเรียนได้ไม่ครบเลยค่ะ มีหลายอย่างที่ได้ไม่ครบหนึ่งเขาอาจจะห่วงเรื่องการดูแล โรงเรียนเขายังไม่พร้อมที่จะดูแล บุคลากรไม่เพียงพอ

รศ.ดร.จุไร ทัพวงษ์

และอาจจะเป็นพื้นที่ใหญ่มากเจ้าหน้าที่ก็ดูแลได้ไม่ทั่วถึง และยิ่งมาบวกกับไม่มีเขตบริการยิ่งไปกันใหญ่เลยนะค่ะ

ดร.สุจินดา ผ่องอักษร

ปัญหาที่สองก็คือปัญหาเรื่องการพัฒนาบุคลากร เรามีคนเยอะเขาทำเยอะ ตอนนี้เราอบรม เมื่อก่อนนี้เราขับเคลื่อนโดยใช้แค่อบรม

รศ.ดร.จุไร ทัพวงษ์

อบรม 200 ชั่วโมงนั่นนะค่ะ

ดร.สุจินดา ผ่องอักษร

จะมีบุคลากรอบรม 200 ชั่วโมง และก็มีส่วนหนึ่งที่จะได้รับการพัฒนาโดยดูแลงานในต่างประเทศ และก็ส่วนหนึ่งก็คือเราพัฒนาในเรื่องของการอบรมให้ความรู้เฉพาะเรื่องบางเรื่องในแต่ละพื้นที่ ที่ สพฐ.นี้อบรมแกนนำขับเคลื่อนก็คือ สพท.1 คน ศูนย์การศึกษาพิเศษ 1 คน และครูแกนนำ 1 คน ต่อหนึ่งพื้นที่ เราไม่สามารถทำได้ทุกโรง กลุ่มนี้ก็จะไปขับเคลื่อนต่อ ไปอบรมที่โรงเรียน ในโรงเรียนในพื้นที่ ทีนี้เราคิดว่าตรงนี้น่าจะไปได้ไว แต่ ณ บัดนี้มันยังไม่ไวเพราะมีคนเยอะ ครูคนหนึ่งไปขยายผลในโรงเรียนแล้วจะต้อง เขาต้องมีความรู้ความสามารถในการจัดทีม ตอนนี้เราเน้นให้เขาจัดทีมได้เพื่อให้เขาสามารถที่จะขยายผลให้โรงเรียนอื่น ปีนี้เราเลยเพิ่มวิธีการ คือให้ CD ด้วย ให้ทุกอย่างด้วย หนังสือด้วย แจกกันแล้วตอนนี้ และก็ถึงครู ปีนี้ก็เลยอบรมครู ปีที่แล้วเรามีครูแกนนำ 2,700 โรงเรียน ปีนี้เพิ่มขยาย 5,000 ใหม่นะค่ะ ใน 2,700 เราจะพยายามอบรมให้ถึงครูอย่างน้อยปีหนึ่ง สพฐ. ให้ครั้งหนึ่งให้ถึงครูด้วยวิธีการใดก็ตาม ปีนี้เราใช้วิธีว่าให้ครูมาเลย มากับเราเลยให้เจอกัน ตอนนี้เรา

อยากทราบปัญหามากๆ ก็จัดอบรม 4 จุดทั่วประเทศนะค่ะ เพิ่งจัดจบไปค่ะ ครูผู้สอนจะมา จัดได้แค่ 50 เปอร์เซ็นต์ของ 2,700 เราอยากได้ประมาณ 1,370 โรงเรียนค่ะ

รศ.ดร.จุไร ทัพวงษ์

ใช้ Tele conference ไหมค่ะ ตอนนี้การสื่อสารของเรายังมีปัญหาค่ะ

รศ.ดร.จุไร ทัพวงษ์

CD ที่มีรายละเอียดทุกขั้นตอนก็ดีนะค่ะ

ดร.สุจินดา ผ่องอักษร

ตอนนี้เวลาเขามาเจอหน้าเราแล้วได้ปรึกษาหารือด้วยกัน เห็นกันและก็ให้แนวทางไป เยอะมี CD ติดมือไปมีเอกสารติดมือไป ตอนนี้ครูตื่นตัวกันมากค่ะ

รศ.ดร.จุไร ทัพวงษ์

คุณครูเวลาเราไปสัมภาษณ์ หรือทำ Focus group เรารู้สึกว่าเขาจะกระตือรือร้นมาก คือ เขามีปัญหา แล้วไม่รู้จะถามใคร

ดร.สุจินดา ผ่องอักษร

นี่คือปัญหาเลยค่ะ

รศ.ดร.จุไร ทัพวงษ์

อย่างอาจารย์นี้ยังดีนะ ของอาจารย์นี้ยังวางกฎระเบียบดีนะ รู้สึกว่าคุณครูใจอยากจะรู้ อะไรอีกหลายอย่าง

ดร.สุจินดา ผ่องอักษร

ไปนิเทศมาซึ่งเขาเหมือนอยากได้มากเลย สมมติพอเราให้ไปก็จะมีคำถามมาว่า คือเราให้ กระบวนการไป เวลาพอลงมือปฏิบัติจริงเขาก็อาจจะถามเรา เดิมเคยคิดจะแต่มีปัญหาอย่างนี่จะทำอย่า ไร ทีนี้ปัญหาที่สาม ปัญหาที่สามไม่พูดก็ไม่ได้ แต่ต้องพูดงบประมาณจะไม่ค่อยมีเพราะว่ามันสวนทาง กัน เนื่องจากเราขยายปริมาณเพิ่มขึ้น สมมติเราอยากให้ครอบคลุมทุกตำบลก็จะ 5,000 จะเป็น 6,000 โรงเพื่อที่จะให้เข้าใกล้ 8,000 และให้ได้ภายในปี 54 นี้ให้ได้ครอบคลุมทุกตำบล พอเราขยายเพิ่ม งบประมาณลด พอเราขยายเพิ่มแล้ว ถ้าเผื่องบประมาณลดในการทำงานเชิงคุณภาพ เพราะเราต้องไป เราไม่สามารถเปิดแล้วเราก็หยุดไม่ให้อะไรเลยก็ไม่ได้ ในเชิงคุณภาพก็จะทำให้เราทำด้วยความจำกัด มาก และก็มันเหมือนไม่เต็มที่ที่เราจะสามารถที่จะดูแลเขา

รศ.ดร.จุไร ทัพวงษ์

แต่ว่าคุณครูที่มาสอนเด็ก เด็กพิการเอาอย่างนั้นก็แล้วกันนะ ได้เงินพิเศษเดือนละ 2,000 บาท ใช่ไหมค่ะ

ดร.สุจินดา ผ่องอักษร

จะมีคนที่ผ่านการประเมินตามเกณฑ์ที่ สพฐ. กำหนด เช่น เขาอาจจะต้องผ่านการอบรม

รศ.ดร.จุไร ทัพวงษ์

แต่ 200 ชั่วโมงต่อไปจะไม่มีแล้วใช่ไหมค่ะ

ดร.สุจินดา ผ่องอักษร

ต่อไปไม่มีแล้วค่ะ ตามพระราชบัญญัติใหม่ ต้องจบสูงกว่าปริญญาตรี การศึกษาพิเศษก็อาจจะเป็น ป.ตรีก็ได้ ป.บัณฑิต 1 ปี หรือว่า ป.โท ทีนี้ถ้าไม่มีแล้ว เราก็พยายามทำความเข้าใจอยู่

รศ.ดร.จุไร ทัพวงษ์

อย่างนั้นเขาก็ไม่ได้เงินซิค่ะ

ดร.สุจินดา ผ่องอักษร

อันนี้มันเหมือเราจะบอกเขาว่าถ้าเผื่อเขาต้องการที่จะขอเงิน สพฐ.เพราะเป็นสิทธิเขา เขาต้องไปเรียน ป.บัณฑิต ปีหนึ่ง หรือไปเรียน ป.โท ก่อนถึงจะมีสิทธิขอ

รศ.ดร.จุไร ทัพวงษ์

ป.บัณฑิตนี้หมายถึงอะไรค่ะ

ดร.สุจินดา ผ่องอักษร

ต้องเพิ่มจากหลักสูตร ป.ตรี

รศ.ดร.จุไร ทัพวงษ์

สมมติถ้าเขาได้ปริญญาตรี

ดร.สุจินดา ผ่องอักษร

ต้องการศึกษาพิเศษด้วยนะค่ะ

รศ.ดร.จุไร ทัพวงษ์

สมมติเขาได้ปริญญาตรีหลักสูตรประถมเอาอย่างนี้ก็แล้วกันนะ แล้วก็ถ้าสมมติว่าเขาอยากได้เงิน 2,000 เขาต้องไปเรียนอีกหนึ่งปีใช่ไหมค่ะ

ดร.สุจินดา ผ่องอักษร

ต้องไปเรียนค่ะ ต้องจบอย่างน้อยปริญญาตรีการศึกษาพิเศษ สูงกว่านะค่ะ ต้องปริญญาตรี คือคุณสมบัติปริญญาตรีการศึกษาพิเศษสูงกว่า ถึงจะมีสิทธิขอรับเงิน สพฐ. ถึงจะเป็นครูการศึกษาพิเศษตามพระราชบัญญัตินี้ เมื่อเป็นครูการศึกษาพิเศษตามพระราชบัญญัตินี้แล้วจึงจะมีสิทธิได้รับเงิน

รศ.ดร.จุไร ทัพวงษ์

แล้วครูรุ่นเก่า สมมติว่าอายุ 50 แล้วไปอบรม 200 ชั่วโมงสอนมาแล้ว 10 ปีเขายังได้เงินตัวนี้อยู่ไหม

ดร.สุจินดา ผ่องอักษร

กฎหมายคุ้มครองอยู่ค่ะ

รศ.ดร.จุไร ทัพวงษ์

อ๋อ กฎหมายคุ้มครองอยู่นะค่ะ

ดร.สุจินดา ผ่องอักษร

เขาจะได้ ใครที่ได้ก่อนที่จะ พระราชบัญญัตินี้ออกจะได้มีการคุ้มครอง

รศ.ดร.จุไร ทัพวงษ์

ตอนนี้ถามท่านอาจารย์คิดว่าคนจะเรียนการศึกษาพิเศษจะมีมากไหม ปริญญาโทเนี่ย หลังจากที่เราทำ Set up มาว่า โอเค ถ้า คุณอยากได้เงิน 2,000 จาก สพฐ. นี้แต่ว่าคุณต้องอย่างนี้ๆ นะ You ต้องมีคุณสมบัติอย่างนี้นะ ระหว่างที่เขาเป็นครูธรรมดาไม่ต้องสอนเด็กพิการกับถ้าสมมติจะสอนเด็กพิการเพื่อที่จะเอาเงิน สพฐ. อาจารย์ว่าอันนี้จะทำให้เขาไปเรียนไหม

ดร.สุจินดา ผ่องอักษร

ก็อาจจะเป็นบางคน บางคนที่เขามีความตั้งใจพัฒนาตัวเขาด้วย หนึ่งคือพัฒนาตัวเขา เขาสอนเด็กอยู่เขาอาจจะมาเรียน เรียนแล้วก็เป็นผลพลอยได้ สามารถที่จะไปขอรับเงิน สพฐ. ได้ บางคนอาจจะบอกว่าสอน ฉันสอนด้วยใจ ฉันสอนทุกอย่างพยายามหาความรู้ทุกอย่างเท่าที่จะมีเพื่อที่จะสอนเด็กแต่อาจจะไม่ได้ขอเงินจากสพฐ.

รศ.ดร.จุไร ทัพวงษ์

หลักเกณฑ์นี้อาจมีปัญหาเหมือนกันนะค่ะ

ดร.สุจินดา ผ่องอักษร

คือมันเป็นเกณฑ์เพื่อที่จะพัฒนา

รศ.ดร.จุไร ทัพวงษ์

ให้อาจารย์ที่สอนดี เพราะฉะนั้นมันก็จะมาสะท้อนที่หลักเกณฑ์ ทีนี้หลักเกณฑ์อาจเข้มไป

ดร.สุจินดา ผ่องอักษร

มีบางคนเขาไปเปรียบเทียบกับของเก่าเขาก็อาจจะมองว่าเข้มเกินไป

รศ.ดร.จุไร ทัพวงษ์

บางทีมันเข้มไปมันก็อาจจะทำให้คุณครูไม่เรียน หรือมีสาขาการศึกษาพิเศษน้อย

ดร.สุจินดา ผ่องอักษร

เมื่อเริ่มใช้ เราก็จะไปหลายที่ก็เจอทั้ง บวก ทั้งลบ ต้องค่อยๆ ดูพัฒนาขึ้น มันอาจจะมีช่องทางที่จะดูแลเขาให้เขา มีความสามารถด้วยและก็จะได้เงินด้วย

รศ.ดร.จุไร ทัพวงษ์

เพราะว่าเราก็ไม่อยากให้คนที่มาสอนเด็กพิการไม่มีความรู้ ตอนนี้มีสามปัญหาแล้วนะค่ะอาจารย์ค่ะ ก็คือแน่นอนเป็น TOP DOWN ลงมาเลย ผู้บริหารต้องมีเจตคติที่ดี บุคลากรและงบประมาณ

ดร.สุจินดา ผ่องอักษร

เอาจุดดีบ้างไหมค่ะ

รศ.ดร.จุไร ทัพวงษ์

เดี๋ยวก่อนเอาจุดไม่ดีก่อนก็ได้ มีอีกไหมจุดไม่ดีค่ะ

ดร.สุจินดา ผ่องอักษร

จุดใหญ่ๆ นะ จุดที่เราพอแก้ไขได้ โอเคแล้วล่ะ ก็เข้มแข็งขึ้น แต่จุดที่เราพยายามมากก็คือพัฒนาบุคลากร เราต้องการมากๆ และต้องการให้ทั่วถึงด้วยโดยวิธีการทุกรูปแบบ พยายามขับเคลื่อนทุกรูปแบบ ตอนนี้เข้มแข็งขึ้นมาก

รศ.ดร.จุไร ทัพวงษ์

อาจารย์ที่สอนต่อเด็กพิการพอไหมค่ะ

ดร.สุจินดา ผ่องอักษร

ยังไม่พอยังขาดแคลนอีกมาก ก็ต้องพัฒนาทุกรูปแบบ

รศ.ดร.จุไร ทัพวงษ์

พิการก็ยังมีอีกหลายประเภทอีกนะอาจารย์นะ

ดร.สุจินดา ผ่องอักษร

เนื่องจากมีความซับซ้อนหลายรูปแบบ เราบอกถ้าเด็กปกติเท่านี้เราอาจจะเทียบสัดส่วนได้เลยนะ ทีนี้เด็กพิการยังมีพิการประเภทนี้ พิการประเภทนั้น มีสัดส่วนมากน้อยแตกต่างกัน

รศ.ดร.จุไร ทัพวงษ์

ทั้งสติปัญญา ทั้งจิต และยังพิการซ้อนอีก

ดร.สุจินดา ผ่องอักษร

แล้วองค์ความรู้ก็ลึกซึ้งต่างกัน การพัฒนาบุคลากรไม่ใช่พูดทีเดียวแล้วทุกประเภทรู้

รศ.ดร.จุไร ทัพวงษ์

แล้วเขาในว่าครูบางคนก็อาศัยจากประสบการณ์ในการสอนเด็ก สังเกตเอา อะไรเอาก็เก่งขึ้น

ดร.สุจินดา ผ่องอักษร

เหมือนกับว่าตอนนี้เราทำโครงการพัฒนาเด็กที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ เราบอกว่ามีสอง

ส่วนถ้าเผื่อจะประเมิน จะตรวจสอบ จะพัฒนาเด็กมันจะมีสองส่วนคือทำแบบเป็นมาตรฐาน เป็นทางการเครื่องไม้เครื่องมือเป็นมาตรฐานเลยนะ กับอีกส่วนหนึ่งครูผลิตเอง ครูใช้เอง เราก็สนับสนุนว่าเอาใช้เป็นมาตรฐานถ้าดี ใช้เพื่อเราจะรู้ว่าคนโน้นเขาเป็นยังไงเทียบกับเกณฑ์มาตรฐานเป็นยังไง กับอีกส่วนหนึ่งที่บอกครูผลิตเองเราอยากได้มาก ครูคิดเอง เพราะว่าอย่างน้อยครูจะได้รู้จักสังเกต รู้จักพัฒนาเด็กในส่วนที่บกพร่อง เขาลุงลึกไปในตัวเด็กแล้วบอกว่าแบบทดสอบครูก็สามารถซอยให้ย่อยๆ ได้ คนอื่นเขาว่าอ่าน บางที่การอ่านเท่านี้ไม่ได้ หนูอ่านไม่ได้เป็นเพราะอะไร จุดด้อยอยู่ตรงไหน จุดเด่นอยู่ตรงไหน เขาสามารถทำแบบทดสอบย่อยๆ ได้ หาข้อบกพร่อง เพื่อไปแก้ได้ถูก

รศ.ดร.จุไร ทัพวงษ์

คุณครูก็ต้องดูแล และต้องใส่ใจ

ดร.สุจินดา ผ่องอักษร

ทีนี้ครูก็จะบอกว่าเขาตั้งใจมากเลยนะ อาจจะเป็นว่าเราเชิญกลุ่มแกนนำ กลุ่มที่เป็นต้นแบบ ทีนี้พอเขาได้แล้ว ถ้าเราหวังว่าวิทยากรภายในโรงเรียนจะมากขึ้น วิทยากรในท้องถิ่นอาจจะเยอะขึ้นมันก็จะสามารถ่ายทอดวิชาการ อบรม 4 จุดนี้เราพอใจมาก ที่พอใจมากก็คือครูได้มาประสบการณ์ตรง และสิ่งที่เราให้จากวิทยากรทุกอย่างนี้ ให้ตัวอย่างไปเขาก็จะเกิดความคิดที่เขาจะไปทำต่อ แล้วก็จะมีตัวอย่างนวัตกรรม 4 ภาคเลย เราจะพยายามรวมให้แล้วให้เขาไปดูทางภาคใต้เขาทำอะไร ทางภาคเหนือเขาทำอะไร

รศ.ดร.จุไร ทัพวงษ์

ดีค่ะ จะได้แลกเปลี่ยนกัน จะได้อะไรด้วยกัน ตอนนี้สิ่งที่ไม่ดีไม่มีแล้วนะค่ะ อันนี้รู้สึกว่าจะเป็นมาตรฐานเลยนะค่ะอาจารย์ ดูเหมือนฟันงบประมาณ

ดร.สุจินดา ผ่องอักษร

งบประมาณนี้จะไม่พูดก็ไม่ได้นะ เพราะตอนนี้กำลังอึดอัดว่างบประมาณได้น้อยลงในขณะที่ปริมาณงานเพิ่มก็มาดูในเรื่องการบริหารจัดการ คือมันก็อาจจะยากเหมือนกัน เรารู้ว่าต้องว่าต้องดูการบริหารจัดการให้ดี ก็รู้อยู่แต่ว่าบางทีการทำงาน ปัจจัยสนับสนุนเราถึงโรงเรียนถึงตัวเด็กยังน้อย

รศ.ดร.จุไร ทัพวงษ์

ตอนนี้มาจุดดีนะค่ะอาจารย์ก่อนที่ เดี๋ยวอาจารย์จะไปจุดดี ข้อดีของโรงเรียนร่วมหรือว่าที่อาจารย์มองว่าอย่างไร

ดร.สุจินดา ผ่องอักษร

ตอนนี้ถือว่าโรงเรียนเขามีความเข้มแข็งขึ้น เข้มแข็งทั้งในด้านของการบริหารจัดการและก็เข้มแข็งในด้านของเขาสามารถที่จะรู้จักปรับการเรียน เปลี่ยนการสอน วัดผลเขาสามารถวิเคราะห์เด็กได้ชัด สามารถดูแลเด็กเป็นคนๆ ได้มากขึ้น สามารถจะทำ IEP ให้ดีขึ้น อันนี้เราก็ยังไม่

รับประกันนะว่าดีที่สุด แต่ IEP เราจะพยายามให้ดีที่สุด

รศ.ดร.จุไร ทัพวงษ์

อาจารย์ในประเทศไทยที่เก่ง IEP ที่บอกเป็นเจ้าต้นตำหรับ คือ IEP เราก็เป็นครูนะเราก็มีลูกศิษย์ที่เราเป็นที่ปรึกษาเขา บางทีเราก็ไม่ได้ใส่ใจเราก็เซ็นต์ชื่อไป อะไรไป แต่ว่า IEP ของอาจารย์คนพิการมีความลึกซึ้ง เพราะว่ามันเป็นชีวิตของเขาไง เป็นเส้นทางของเขา ทีนี้คนที่เป็นต้นตำหรับของเมืองไทยที่เขาเก่งและก็รู้จริงว่า IEP ที่ถูกต้องมันควรจะเป็นอย่างนี้ หรือว่ามันไม่มีอะไรที่จะมาฟันธงได้หรือไม่ค่ะ

ดร.สุจินดา ผ่องอักษร

ก็มีท่านเบญจา ท่านก็เก่งเรื่อง IEP นะค่ะ และอาจารย์จากมหาวิทยาลัยก็เก่งเรื่อง IEP เหมือนกัน แต่ตอนนี้ส่วนที่เราคิดว่าเก่งที่สุดที่จะมาช่วยเราได้ตอนนี้ เป็นครูในพื้นที่ เขาจะทำ IEP ได้เก่งมาก คือเขาจะรู้ว่า IEP นี้เป็นกระบวนการทำงานนะ ไม่ใช่เป็นการกรอก เป็นการ Copy หรือเป็นการที่ทำตามตัวอย่างคนอื่นได้ ต้องเหมาะให้เด็กคนนี้ เขารู้ว่าเขาจะต้องเป็นผู้รวบรวมข้อมูลเท่านั้น เขาไม่ใช่เป็นคนเขียน การเขียนคือเขียนด้วยทีม ทีมที่จะมีคนมามองทั้งทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องโดยเฉพาะนักวิชาชีพที่จะสามารถช่วยเด็กคนนี้ได้ ซึ่งจะต่างกันไป ทีม IEP ทุกทีม และเดี๋ยวนี้เขารู้ว่าเขาสามารถมองเด็กได้รอบตัว มองทุกด้านก่อนที่จะพัฒนาเด็ก แล้วเขาสามารถที่จะเจาะได้ในส่วนที่เป็นจุดด้อย แล้วสามารถที่จะเอาจุดเด่นดึงออกมาได้ เพราะบางคนต้องเสริมโดยจุดเด่น ไม่อย่างนั้นเด็กเรียนไม่ได้ แล้วเด็กสมมติถ้ามีจุดด้อยมากๆ เขาสามารถที่จะรู้ว่าน้ำหนักที่จะให้เด็กคนนี้ การพัฒนาควรจะไปเน้นตรงไหน วิชาการในเรื่องอะไรบ้างแล้วเราจะเน้นว่าเขาได้ในชีวิตประจำวันให้มากที่สุดเพราะว่าไปได้วิชาการเหมือนปกติเขาก็จะเอาไปใช้ไม่ค่อยได้ ก็จะไปเน้นเนื้อหาที่เกี่ยวกับชีวิตให้มากและก็ส่วนไหนที่ไปทางอาชีพต้องเริ่มส่งเสริมเลย อะไรที่เป็นโอกาสเราให้หมด เผื่อจะมองให้ได้หลายด้าน

รศ.ดร.จุไร ทัพวงษ์

เพราะฉะนั้น IEP กลายเป็นว่าคุณครูที่สัมพันธ์กับเด็กนั่นแหละจะเก่งที่สุด

ดร.สุจินดา ผ่องอักษร

ตอนนี้เราได้หลายคนนะค่ะ แต่ว่าก็ยังเจออย่างเราพูดไม่ได้เต็มที่ เพราะว่าบางทีเราไปนิเทศเราเจอ IEP นี่ไม่ใช่อะไรอย่างนี้ คือบางทีเขาเขียน คือความตั้งใจดีแต่เขาอาจจะไม่ทราบปัญหาแล้วพอมากำหนดวิธีการช่วยแล้ว บางทีบางอย่างมันไม่สอดคล้อง อบรมเยอะนะค่ะเนื่องจากมันเป็นองค์ความรู้ที่เข้มแข็ง บางทีปีนี้อบรมเขาเจอเด็กคนนี้ประเภทหนึ่งไปเจออีกประเภทหนึ่ง เพราะฉะนั้นสิ่งที่ให้คือกระบวนการแล้วก็ให้เขาไปฝึกว่าเขาดูแลเด็กแล้วก็ช่วยกันแนะนำช่วยกันดูโดยทีม

รศ.ดร.จุไร ทัพวงษ์

หมายถึงว่าทางโรงเรียนเขาก็ต้องมีทีมของเขาก่อนใช่ไหมค่ะเวลาเขียนหมายถึงว่าคุณครู

อาจจะรับผิดชอบคนนี้พอเวลาทำ IEP ก็ต้องมานั่งประชุมกันอีกทีหนึ่ง

ดร.สุจินดา ผ่องอักษร

ทีมนี่คือแต่ละทีมจะไม่เหมือนกัน สมมติเด็กคนหนึ่ง เด็กชาย ก. เขาบกพร่องเรื่องอะไรก็ตาม แต่เราประเมินตรวจสอบแล้ว ต้องตรวจสอบก่อนว่าเขามีความต้องการที่จะเป็นความพิเศษทางการศึกษาจริงนะ ด้านไหน พอตรวจสอบเรียบร้อยแล้ว โดยจะมีทีมงานช่วยกันตรวจสอบ หลังจากนั้นก็จะดูคิดกันว่าทีม IEP ของเด็กคนนี้ที่จำเป็นควรจะเป็นใครบ้าง บางทีอาจจะมีนักจิตวิทยา แต่เราเริ่มจากฐานเลยก็คือ หนึ่งมีครูผู้สอนเด็กคนนั้น สอง มีครูการศึกษาพิเศษในโรงเรียนนั้นๆ หรือครูที่รับผิดชอบ และสามคือผู้ปกครอง สี่ก็อาจจะเป็นนักจิตวิทยา แพทย์ บางคนต้องใช้นักกิจกรรมบำบัด บางคนมีนักฝึกพูดอะไรอย่างนี้ค่ะ แต่ละกลุ่มก็ไม่เหมือนกันเลยนะขึ้นอยู่กับว่าเด็กคนนี้เขาต้องการอะไร

รศ.ดร.จุไร ทัพวงษ์

อย่างนั้นทางโรงเรียนก็ต้องใกล้ชิดกับทางโรงพยาบาลด้วย เพราะว่าทางโรงเรียนเขาไม่มีนักบำบัดนะค่ะ

ดร.สุจินดา ผ่องอักษร

ตอนนี้ในพื้นที่เรามีทางโรงพยาบาลทางคุณหมอช่วยเรามากเลยนะค่ะ จะให้รายชื่อเรามาเลยว่าภาคเหนือมีจังหวัดอะไรบ้าง และก็มีชื่อมาเลยคุณหมอก็จะช่วยเราเยอะ ทีนี้คุณหมอเขาบอกว่าทำงานร่วมกันนะ ที่จริงการวัด IQ นี่เรายังไม่อยากให้ครูเราวัดเลยนะค่ะ แต่คุณหมอบอกว่าเนื่องจากเขาไม่สามารถที่จะรองรับ คุยกันแล้วนะค่ะ คุยกันก่อน ไม่สามารถรองรับการให้บริการในพื้นที่ได้เยอะ เขาช่วยได้เยอะแต่ว่ายังไม่หมด มันยังมีพื้นที่ มีหลายคนที่จำเป็นจะต้องวัดที่เราสงสัย แล้วไม่ได้วัดทุกคนนะค่ะ วัดเฉพาะจุดประสงค์ของเราก็เลยต้องมีการร่วมมือกันและก็อบรมเรื่อง IQ วัด IQ

รศ.ดร.จุไร ทัพวงษ์

อ๋อ คุณครูเป็นคนวัด IQ หรือค่ะ

ดร.สุจินดา ผ่องอักษร

กรมสุขภาพจิต คุณครูจะเป็นคนเข้าอบรมแล้วก็ทางกรมสุขภาพจิตกำหนดหลักสูตรให้ยอมรับตามหลักสูตรนี้จะออกวุฒิบัตรให้ ก็จะมีศึกษานิเทศก์คนหนึ่งและก็ศูนย์หนึ่งคนและก็ศูนย์การศึกษาพิเศษนะค่ะ และก็ครูที่เป็นแกนนำหนึ่งคนก็จะมี 3 คนที่จะไปเป็นทีมแต่บอกว่าการที่อบรมไปแล้วคือจรรยาบรรณต้องรับอย่างเคร่งครัด วิธีการแนวทางปฏิบัติที่ทางโน้นกำหนดต้องเคร่งครัดที่สุด เพราะว่าเราจะประเมินเด็กคนหนึ่งก็คือทำแทนหมอและช่วยนักจิตวิทยาทีนี้ถ้าเผื่อว่าไปให้อย่างน้อย 4 คน ตัวเองลองประเมินซิ แล้วลองเปรียบเทียบกับให้คุณหมอช่วยประเมินว่าไปด้วยกันไหมก่อนที่ตัวเองจะมั่นใจนะค่ะ เขารู้สึกเขาก็ทำได้เข้มข้นดี ยังไม่ให้ไปถึงก็ลงมือประเมินเลย ก็ต้องฝึกแล้ว

ลองเทียบกับหมอดู ก็จะมีการทำงานร่วมกันในเรื่องของการพัฒนาเด็กทำยังไงคุณหมอก็จะช่วยแนะนำ ยกเว้นโรงเรียนที่ห่างไกล ห่างไกลศูนย์ก็จะมีตัวแทนที่ มีครูกิจกรรมบำบัดบ้างลงไปช่วย กายภาพบำบัดบ้างลงไปช่วยดูหลายๆ โรงเรียนที่ห่างไกล

รศ.ดร.จุไร ทัพวงษ์

โอเค เห็นภาพแล้ว ข้อดีมีอีกไหมค่ะ

ดร.สุจินดา ผ่องอักษร

ตอนนี้มีการทำงานโดยมีส่วนร่วมมากขึ้นที่ที่เห็นชัดเลยก็คือไปทุกพื้นที่ ในตอนนี้จะมีองค์กรบริหารส่วนท้องถิ่นมี อบต. อบจ.มีผู้ปกครองมาคุยกันหลายฝ่ายนะค่ะ

รศ.ดร.จุไร ทัพวงษ์

ก็หมายความว่าทาง อบต.เขาประสานกับของอาจารย์

ดร.สุจินดา ผ่องอักษร

ค่ะประสานกัน มันมีโรตารี่ เมื่อวานนี้ไปที่ จังหวัดชุมพร ก็จะมีทางสโมสรโรตารี่เขามามอบห้องกระตุ้นประสาทสัมผัส ซึ่งเขาให้เงินเยอะ ทีนี้พอเมื่อวานพอไปเปิดที่ชุมพร คือมีอยู่บ้างหลายแห่งแล้ว แต่ตรงนี้เราก็คุยกับเขาว่าเขายินดีช่วยเราบอกขอให้ช่วยด้านการศึกษาเครื่องมือ

มันจะมีทั้งเสียง ทั้งสี ทั้งการเห็นสายตา ฝึกรับรู้ทุกๆ อย่างค่ะ การกระตุ้นประสาทสัมผัสที่ผิวพื้นเดินขรุขระไม่เท่ากัน หลายๆ แบบ การทรงตัวการขึ้นลงกระโดดรับลูกบอล ผิวต่างๆ ผิวเนื้อตัวเองในอ่างบอลอะไรพวกนี้ค่ะ ก็จะมีบริษัทที่เขาติดต่อกันเอง แต่ว่าเขาจะดูว่าอะไรที่จะเหมาะสมกับเด็กบ้างเขาก็จัดมาให้ เป็นเงินส่วนหนึ่งที่เอามาร่วมกับศูนย์การศึกษาพิเศษแล้วจัดให้ศูนย์แล้วพอเมื่อวานเราไปเปิดเราบอกนี่เป็นการศึกษานะ เขาลงทุนระยะยาวด้วยเราขอบคุณเขามากเลยเขาประโยชน์ว่าเด็กจะได้พัฒนาเยอะ แล้วไม่ใช่ว่าพัฒนาแค่นี้ เด็กประถมวัยเด็กในศูนย์เด็กเล็กที่อยู่ในชุมชนสามารถที่ใช้เครื่องมือนี้ได้ การกระตุ้นพัฒนาการก็ประสานกันเยอะ แล้วทางองค์กรภาคเมื่อวานติดจันไปทำที่ชุมพร องค์กรภาค ผู้บริหารระดับภาคก็มาด้วย ก็คุยกันว่าถ้าเขายังจะสนับสนุนที่อื่นก็ยังมีอีกหลายที่ เมื่อวานนี้เขาก็จะไปให้อีกที่หนึ่งนะ ให้หมด ให้ทั่วประเทศ ตอนนี้กำลังประสานเพิ่มแล้วเขามีส่วนหนึ่งที่จะสนับสนุน เขาสนับสนุนด้านการศึกษามากขึ้นนะค่ะท้องถิ่น

รศ.ดร.จุไร ทัพวงษ์

แต่ว่าเป็นทางบริษัทใหญ่ๆ ถ้าทำทางด้านการศึกษาก็จะได้มีเงินเยอะหน่อย หมายถึงว่าลดหย่อนเยอะ เขาก็คงไม่รู้จะเอาเงินไปตรงไหนแล้วก็เอามาถามตรงนี้ดีกว่าก็ดี

ดร.สุจินดา ผ่องอักษร

เมื่อวานนี้เขาดีใจมากเลยนะที่เห็นห้อง ก็ต่างคนต่างดีใจ จะเห็นได้ว่าทางด้านของโรงเรียนเข้มแข็งขึ้นแล้วมีการทำงานเป็นระบบมากขึ้น เรามองว่าการพัฒนาเด็กพิการ ตัวเด็กก็มี

ความก้าวหน้าขึ้น ชัดเจนขึ้น เราไปเจอหน้าตาสดใส สดชื่น เขาสามารถที่จะอยู่ในสังคมได้ เขามีส่วนร่วมในกิจกรรมของสังคม ถือว่าภาพมันแสดงออกมาชัดขึ้นมองที่ตัวเด็กว่าเป็นเป้าหมายสำคัญและก็เวลาเราไปก็จะมีเด็กมาแสดงศักยภาพตัวเองสามารถที่จะมาเป็นพิธีกรได้ เขามีส่วนร่วมในสังคมได้ทุกอย่างเกิดการเรียนรู้ดีขึ้น ไม่ทราบได้ครอบคลุมคำถามของอาจารย์หมดไหมค่ะ

รศ.ดร.จุไร ทัพวงษ์

ค่ะ ก็พอเพียงแล้วค่ะ ขอบพระคุณอาจารย์มากค่ะ

6. ถอดเทปการสัมภาษณ์ รองศาตราจารย์ ดร.ดารณี อุทัยรัตนกิจ[12] อดีตอาจารย์ใหญ่โรงเรียนสาธิตแห่งมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

รศ.ดร.จุไร ทัพวงษ์

ก่อนอื่นขอเรียนถามท่านอาจารย์เลยนะค่ะว่าจากประสบการณ์ของท่านอาจารย์ที่คลุกคลีกับเด็กพิการ ไม่ทราบว่าอาจารย์ทำงานกับเด็กพิการประเภทไหนค่ะ

รศ.ดร.ดารณี อุทัยรัตนกิจ

คือเท่าที่เราทำกับเด็กพิการเนี่ยค่ะ ดิฉันจะอยู่กับเด็กออทิสติก เด็ก LD เด็กที่มีปัญหาทางอารมณ์อะไรอย่างนี้ค่ะ จะเป็นที่เราเรียก invisible disability ดิฉันจะไม่มีความรู้เรื่องคนหูหนวก ตาบอด ร่างกาย แขนขาพิการอะไรอย่างนี้เราจะไม่มี เพราะฉะนั้นเราก็มีเข้ามาบ้างอย่างร่างกายพิการก็คือเป็นเด็ก เป็นลูกของอาจารย์ในมหาวิทยาลัยที่ก็เข้ามานะค่ะ แต่อันนั้นก็เป็นร่างกายพิการส่วนพวก MR อะไรอย่างนี้เราไม่มีเราเคยมีนานมาแล้วก็คือลูกของอาจารย์ในมหาวิทยาลัยและก็ช่วยกันดูไปเป็นออทิสติกและก็จะมี MR อยู่ด้วยในกลุ่ม severe ออทิสติก เพราะดิฉันจะไม่ได้ทำพวกที่เราเรียกว่า invisible disability ส่วนมากก็คือกลุ่มออทิสติก กลุ่ม LD สมาธิสั้นเด็กมีปัญหาทางอารมณ์ เพราะเราทำในระบบเรียนร่วมเป็นหลัก

รศ.ดร.จุไร ทัพวงษ์

ตอนนี้ถ้าจะถามปัญหาของเด็กกลุ่มนี้เนี่ยทางด้านการศึกษาอะไรที่เป็นปัญหาใหญ่ของเด็กกลุ่มนี้ เช่นโรงเรียนมีไม่เพียงพอหรือว่าไม่สามารถหาที่เรียนได้

รศ.ดร.ดารณี อุทัยรัตนกิจ

คือจริงๆ แล้วเนี่ยนะต้องไปแยกออก อย่างถ้ากลุ่มแรกเช่น ออทิสติกเนี่ยจะเป็นกลุ่มที่ severe กว่านะค่ะ คือกลุ่มนี้ตั้งแต่เริ่มต้นว่าคือปัญหาคือเรื่องการวินิจฉัย ซึ่ง ณ ปัจจุบันนี้ยังเป็นปัญหาที่ค่อนข้างจะเป็นปัญหาที่รุนแรงที่จะต้องทำให้ได้ ในทุกกลุ่มเลยค่ะ LD นี้ยิ่งเป็นปัญหาหลักเลยก็คือเรื่องการคัดกรอง เรื่องการวินิจฉัย คือเราไม่รู้ว่าใครเป็น

รศ.ดร.จุไร ทัพวงษ์

คุณหมอบอกได้ไหมโดยใช้ไอคิว

รศ.ดร.ดารณี อุทัยรัตนกิจ

คือคุณหมอบอกได้แต่มันไม่ไปถึงหมอไงอย่างเช่นออทิสติก เด็กออทิสติก ถ้ามันจะเกิดขึ้นทุกสถานะทางสังคม ถ้าพ่อแม่มีการศึกษาเขาจะศึกษา เขาศึกษาหาความรู้ เขาก็จะรู้ได้เร็ว อย่างเด็กที่มาถึงเราที่อยู่ในโครงการเรามีประมาณ 80 คนตอนนี้ เด็กพวกนี้ 2 ขวบ พ่อแม่จะรู้แล้ว Late ที่สุด

---

[12] สัมภาษณ์เมื่อวันจันทร์ที่ 25 เมษายน 2554

3 ขวบ เพราะเขามีองค์ความรู้ เขาศึกษาเขาอ่านเขาฟังตอนหลังที่เรามีคุณพุ่ม คนเขาสนใจมากขึ้น เรามีข้อมูลมีข่าวสารมีตีพิมพ์เผยแพร่อะไรใช่ไหมค่ะ เพราะฉะนั้นเราก็มีองค์กรทางออทิสติกนั้นเกิดขึ้น แต่ในต่างจังหวัดที่เราลงพื้นที่ ดิฉันมีโครงการวิจัยอยู่นะค่ะ ที่ลงพื้นที่ก็พึ่งกลับขึ้นมานะเราก็จะมีเด็กอยู่เยอะซึ่งครูก็ไม่รู้ว่าเด็กเป็นอะไร แม้กระทั่งครูคือเด็กจะไปโรงเรียนและโดยเฉพาะถ้าออทิสซึ่มที่มีความสามารถสูง คือเขาเป็นเด็กออทิสติกแต่เขามีศักยภาพสูงเพราะเด็กออทิสติกมีด้านไอคิวปัญญาอ่อน ไอคิวปัญญาเลิศ เพราะฉะนั้นเด็กกลุ่มนี้ครูจะวินิจฉัยไม่ได้ ไม่รู้ว่าเป็นค่ะ เพราะฉะนั้นพอเขาไม่รู้แต่รู้ว่าเด็กคนนี้ไม่ปกติมีปัญหาเรื่องการเรียนมีปัญหาอะไร แล้วหลายคนก็จะไปสับสนว่าเด็กคนนี้ LD อย่างล่าสุดไปตรวจโรงเรียนที่มาเป็นเครือข่ายการวิจัยของดิฉันได้ทุนวิจัยเรื่องการพัฒนารูปแบบการให้ความช่วยเหลือเด็กออทิสติก สมาธิสั้นและก็บกพร่องทางการเรียนรู้ 3 กลุ่มนี้ได้ทุนจากสภาวิจัย ดิฉันก็ลงพื้นที่ ผู้อำนวยการโรงเรียนเองที่มีลูก เขาก็บอกลูกเขาเป็น LD เขาก็พูดมาแต่ละอย่างดิฉันก็บอกว่าลูกผอ.เป็นออทิสติกไม่ได้เป็น LD หรอก เขาบอ์กอ้าวลูกเขาเป็น ดิฉันบอกไปอ่านตำราซี่ลูกเขาเข้าทุกประการเลย แต่ว่าเขาไม่มีองค์ความรู้เพราะฉะนั้นเราก็ไม่สามารถที่จะไป identify อันนี้คือปัญหา อย่างหูหนวกตาบอดเกิดมารู้เลยก็ไปโรงพยาบาลหมอวินิจฉัยจับได้ แต่กลุ่มนี้มันไม่รู้เพราะอย่างออทิสติกถ้า severe เอาหัวโขกพื้นอะไรต่ออะไร โอเค นั้นเรียนไม่ได้ปัญญาอ่อน แต่มันก็มีออทิสติกกลุ่มหนึ่งกลุ่มใหญ่เลยที่พฤติกรรมแปลกๆ อัจฉริยะในด้านหนึ่ง เล่นกับเพื่อนพูดไม่รู้เรื่อง เอ๋อๆ อะไรอย่างนี้ พวกนี้เป็นอะไรบางทีก็ปัญญาอ่อนไปเลย ครูก็บอกเด็กพวกนี้เป็นสมองแต่รู้ว่าคืออะไรเพราะฉะนั้นมันวินิจฉัยไม่ได้คือไม่รู้ เพราะฉะนั้นการไม่รู้ก็ทำให้การวินิจฉัยไม่ถูกต้อง ถ้าวินิจฉัยไม่ถูกต้องการช่วยเหลือก็ไม่ถูกต้องอยู่แล้วมันจะต้องตามมา แต่ปัญหาใหญ่อีกอันหนึ่งที่มันเป็น Major poplation ของประชากรทั่วโลกก็คือเด็ก LD เด็กที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้ เพราะฉะนั้นเด็กกลุ่มนี้ก็จะเป็นเด็กที่มีปัญหาในเรื่องของการเรียนโดยเฉพาะการอ่าน การเขียน การคิดคำนวณ การให้เหตุผลอะไรอย่างนี้ ทีนี้พอเด็กกลุ่มนี้ไป แม้กระทั้งในโรงเรียนหลักๆ ก็ไม่วินิจฉัยไม่เข้าใจว่าบกพร่องทางการเรียนรู้คืออะไร เพราะที่ผ่านมากระทรวงศึกษาธิการก็ไม่กล้าใช้คำคำนี้ก็จะหลีกไปใช้ว่ามีปัญหาทางการเรียนรู้ เพราะว่าเราไม่มีเครื่องมือและไม่มีคนที่จะไปวินิจฉัยอย่างถูกต้อง ทีนี้พอปัญหาทางการเรียนรู้ครอบจักรวาล มันก็มีปัญหาในการเรียนรู้ระบบ ทีนี้พอเราลงไปดูแล้ว อย่างโรงเรียนเราเด็กที่บกพร่องทางการเรียนรู้ เรามีมาตรฐานสูงคือเรามีมาตรฐานสากลเพราะเราพัฒนามาถึงจุดที่เรียกว่ามาตรฐานต่างประเทศ คือดิฉันเป็นนักจิตวิทยาเอง คือเรียนมาทางด้านจิตวิทยาแล้วดิฉันจบปริญญาเอกทางด้าน Psychology Education แล้วเราก็มาตั้งหน่วยของจิตวิทยาแนวที่เราจะมีกระบวนการวินิจฉัย มีกระบวนการช่วยเหลือการบำบัด และก็การจัดการศึกษาพิเศษของเราเบ็ดเสร็จในโรงเรียน ซึ่งทุกอย่างคือความไม่ต้องออกไปข้างนอกใช่ไหมค่ะ เพราะฉะนั้นอยู่ในนี้ ทีนี้พอเวลาเด็กมีปัญหาขึ้นมาปุบ เราจะมีนักจิตวิทยาคือครูแนะแนวที่จบปริญญาโทเราก็จะเข้าไปเก็บข้อมูลเป็น Case

Study เราไปประเมินทางจิตวิทยา เรามีเครื่องมือวัดไอคิว เครื่องมือวัดผลสัมฤทธิ์ เครื่องมือวัดบุคลิกภาพ ปัญหาทางอารมณ์อะไรอย่างนี้ เราเป็นชุด เราก็สังเกตเราก็มีเกณฑ์ และเสร็จแล้วเราก็มาวินิฉัย เราวินิฉัยเสร็จเรามีจิตแพทย์ที่มาช่วยที่โรงเรียน เราก็จะส่งให้หมอดูว่า Confirm กรณีที่เราต้องการหมอจริงๆ วินิฉัย LD เราไม่ต้องใช้หมอเลยแต่ต้องใช้นักจิต เพราะฉะนั้นเราก็จะคัดกรองเด็กว่าเป็น LD ตาม definition ของ LD จริงๆ นั้นเด็กจะต้องมีปัญหาการเขียนการอ่าน การคิดคำนวณ ซึ่งความบกพร่องนั้นเป็นเรื่องของระบบประสาท ไม่ใช่เป็นเพราะเด็กขาดโอกาสทางการศึกษา ทีนี้พอไปถึงรอบนอกออกไปสอบนอก มันก็มีเด็กอ่านไม่ออกเขียนไม่ได้อีกเยอะมากเลย แต่เราไม่สามารถที่จะไปแยกออกมาได้ว่าคนนี้ที่อ่านไม่ออกเขียนไม่ได้นี้เพราะเขาขาดโอกาสทางการศึกษาหรือระบบการเรียนการสอนมันขาดประสิทธิภาพแล้วทำให้เด็กอ่านหนังสือไม่ออก หรือเด็กเนี่ยมีความบกพร่องทางระบบประสาทส่วนกลางจริง เราแยกไม่ได้ เพราะฉะนั้นตรงนี้มันก็เป็นปัญหาของการวินิฉัยที่ถูกต้องใช่ไหมค่ะเพราะเราต้องไปแยกดิฉันก็พยายามที่จะบอกว่ามี LD แท้ LD เทียม LD เทียมก็คือ LD ที่เด็กขาดโอกาสทางการศึกษาใช่ไหมค่ะ เหมือนเด็กที่ไม่ได้ไปโรงเรียน หรือไปโรงเรียนแต่การสอนของครูมันไม่มีประสิทธิภาพ เพราะฉะนั้นเด็กก็อ่านไม่ออก พอเด็กอ่านไม่ออกก็บอกโอ้โฮเด็ก ป.4 อ่านไม่ออกเนี่ยประมาณ 60% ใน 60% นั้นถามว่าเด็กสติปัญญาไม่ดีใช่ไหมหรือเด็กไม่น่ามีปัญหามันก็ตอบยากเพราะว่าเราลงไปดูการเรียนการสอนแล้วเนี่ยมันไม่มีประสิทธิภาพใช่ไหมค่ะเหมือนอย่างเด็กของเราเนี่ย สมมติว่าเราได้มาอย่าง ป.1 เนี่ย โอเคเขาเข้ามาเนี่ยพร้อมไม่พร้อมเราก็มีคนหนึ่งพร้อมคนหนึ่งไม่พร้อมเพราะเป็นเด็กลูกอาจารย์ในมหาวิทยาลัย ลูกข้าราชการ เราก็รับเข้ามาหมดแต่ถ้าในโอกาส 2 ปีที่อยู่กับเราที่เราให้อย่างเข้มข้นแล้ว เรามีโปรแกรมเฉพาะเลยนะในการเตรียม มันจะมีห้องหนึ่งที่เราวินิฉัยออกมาตั้งแต่ตอนรับเด็ก ป.1 เนี่ยมันเป็น Transition จากอนุบาลสู่ ป.1 คือจุดตรงนี้ เพราะฉะนั้นถ้าเราทำ Transition ชั้นจากอนุบาลสู่ ป.1 เราก็จัดสำหรับเด็กที่ยังมีวุฒิภาวะไม่พร้อม เราก็จัดการศึกษาให้เขาเรียนอย่างเข้มข้นโดยที่เราเรียกว่า mandate base curriculum base no ประสาทโดยตรง เราถือว่าเครื่องมือเป็นภาษาที่สามและเต็มที่เลย ถ้าเราทำ 2 ปีเราจะเห็นพัฒนาการของเด็กที่เข้ามาเนี่ยไม่รู้ ก – ฮ พอจบเนี่ยอ่านหนังสือได้เลย เพราะฉะนั้นเด็กนี้ไม่ใช่ LD เขาไปของเขาได้ แต่ในขณะที่เราทำจะเหลืออีกประมาณ 5 – 6 คนที่ทุลักทุเลทำยังไงก็ไม่ได้ ก็แสดงว่าเขามีความบกพร่องตรงนี้จริง เราก็ไปจัดการศึกษาพิเศษเพราะให้เขาในรูปแบบของห้องเสริมวิชาการตั้งแต่ ป.3 เป็นต้นไป เดี๋ยวนี้ในโรงเรียนทั่วไปในประเทศไทย ป.1 มาก็ไม่ช่วย ก็อยู่ในนั้น มันก็เป็น ป.2 ป.3 ป.4 มันก็อ่านไม่ออกเลยไปถึง ป.6 ก็บอกเด็กผมอ่านหนังสือไม่ออกเราลงพื้นที่เด็กอ่านไม่ได้ เพราะฉะนั้นกระบวนการนี้ก็คือปัญหาอยู่ที่การวินิฉัย เพราะว่าถ้าเราวินิฉัยอย่างเช่นเด็กที่พิการที่เป็น LD จริงๆ ต้องสอนด้วยอีกรูปแบบหนึ่ง แต่เด็กที่ขาดโอกาสก็ต้องสอนอีกแบบหนึ่ง เพราะฉะนั้นมันจะไปบอกว่าเด็กอ่านหนังสือไม่ออก You เป็นพิการ you ไปทำ IEP มันก็ยาก เพราะฉะนั้นปัญหาขณะนี้ก็คือปัญหาการคัดกรองไปวินิฉัยให้ทุก

ต้องเหมือนกับ definition เด็กออกมา ถ้าพูดถึงความพิการจริง แต่เด็กที่อ่านหนังสือไม่ออกหรือพิการเทียมก็คือเขาไม่มีการแบบว่าระบบการศึกษาของเราไม่ effective มันก็ทำให้มันไม่ได้ผล ก็คือตรงนี้สำหรับเด็กกลุ่มนี้ปัญหาการเรียนรู้ เพราะฉะนั้นที่มันเชื่อมต่อมาอีกอันหนึ่งที่พวกเราไม่ได้ให้ความสนใจค่อนข้างมากถือเป็นความพิการประเภทหนึ่งที่ยังเป็นปัญหาอยู่ค่อนข้างมาก ในระบบการศึกษาที่เราไม่ได้ช่วยกับเด็กที่มีปัญหาทางอารมณ์และพฤติกรรม มันไม่ก้าวร้าวอย่างเดียวมันครบเลยค่ะอาจารย์จะต้องไปดูว่า อย่างเด็กที่มีปัญหาทางอารมณ์ อย่างนั้นมันก็เป็นอีกอันหนึ่ง แต่มันมีตั้งแต่ ป.1 อนุบาลก็มี อย่างเด็กที่มี depress เด็กสมาธิสั้นก็ถือว่า เป็นการพิการอีกประเภทแล้วนะค่ะเพราะเป็นเรื่องของสมอง อย่างเด็กสมาธิสั้นยิ่งเป็นเด็กที่มีความเสี่ยงสูงมาก สูงในเรื่องของการล้มเหลวในการเรียน สูงในเรื่องของปัญหาทางอารมณ์และสูงในเรื่องของการก่ออาชญากรรมที่ไม่ได้รับการศึกษา เพราะว่าเขาจะไม่มีสมาธิ ถ้าไฮเปอร์ด้วยก็จะควบคุมตัวเอง ไม่ได้เด็กพวกนี้ก็จะมีปัญหาทางพฤติกรรมกับเพื่อน อีกอันหนึ่งที่เป็นปัญหาคือเด็กที่เราเรียก impulsive ก็คือเด็กที่ขาดความยั้งคิด เพราะเด็กพวกนี้สมองเขาจะทำงานไม่ปกติ เพราะฉะนั้นเวลาเพื่อนแหย่ปุ๊ปเนี่ยจะควบคุมอารมณ์ไม่ได้เพราะฉะนั้นเราจะเห็นว่าเด็กพวกนี้มีการชกต่อยอะไรกันตั้งแต่เด็กเลย อย่างเข้าแถวมีเพื่อนแหย่เขาจะผลักทีหนึ่งแตะทีหนึ่ง และเขาจะทำก่อนคิดเสมอเพราะว่าสมองของเขามันบกพร่องในเรื่องของการบริหารจัดการ

ดร.วิชญะ นาครักษ์

อันนี้ก็เป็นเรื่องของการบกพร่องทางสมอง

รศ.ดร.ดารณี อุทัยรัตนกิจ

ใช่ทุกความพิการขณะนี้เป็นความบกพร่องทางสมอง เด็กสมาธิสั้นนี้ก็เป็นความบกพร่องของการทำงานของสมอง เด็ก LD ก็ใช่ เด็กออทิสติกก็ใช่นะค่ะ และก็เด็กที่มีปัญหาทางอารมณ์และพฤติกรรมก็ใช่เพราะเป็นเรื่องของสมองเหมือนกัน

รศ.ดร.จุไร ทัพวงษ์

และอย่างพวกนี้ต้องควบคุมด้วยยาไหมค่ะอาจารย์

รศ.ดร.ดารณี อุทัยรัตนกิจ

ยามีความจำเป็นในระดับหนึ่ง แต่ยาอย่างเดียวไม่ได้ ยาต้องควบคู่กับการปรับพฤติกรรมและก็ set สิ่งแวดล้อมที่จะเอื้อในการดูแลมัน complicate

ดร.วิชญะ นาครักษ์

หรือว่าเพราะเด็กสมาธิสั้นอย่าง LD นี้ไม่ต้องทานยา

รศ.ดร.ดารณี อุทัยรัตนกิจ

ประมาณ 60% ของเด็ก LD จะมีภาวะของสมาธิสั้นและผลสุดท้ายมันจะลงแบบนี้ค่ะอาจารย์ ถ้าเราไม่ดูให้ดีก็จะลงสมาธิสั้น LD และก็ ED มันจะมา 3 อันเลย คือเด็กพวกนี้มีสมาธิสั้นอยู่

แล้ว เด็กสมาธิสั้นนี้ประมาณ 50 - 60% ก็จะเป็น LD ก็เหมือน LD 50 - 60% ก็สมาธิสั้นอย่างนี้นะค่ะ แล้วก็ในกลุ่มนี้เด็กสมาธิสั้นโอกาสที่จะมีปัญหาทางอารมณ์มีได้ถึง 80%

ดร.วิชญะ นาครักษ์

แสดงว่าความเป็นสมาธิสั้นนี่มันเป็นตัวพื้นฐานเลยที่จะทำให้เกิดปัญหาพฤติกรรมอย่างอื่นต่อมา

รศ.ดร.ดารณี อุทัยรัตนกิจ

เกิดปัญหาพฤติกรรมต่างๆ มันมีความเสี่ยง เด็กกลุ่มนี้ถือเป็นเด็กที่มีความเสี่ยงสูง สมัยก่อนที่อเมริกาเอง สมัยดิฉันเรียนอยู่เนี่ยปี 2525 - 2530 เนี่ย เด็กสมาธิสั้นเขาไม่ได้ใส่เข้าไปในพระราชบัญญัติการศึกษาคนพิการเขาไม่ถือว่าเป็นความพิการ แต่ตอนนี้เขาถือว่าเด็กพวกนี้อยู่ในกลุ่มคนพิการที่รัฐจะต้องให้บริการ การศึกษาพิเศษ สมัยก่อนเขาไม่มีเด็กสมาธิสั้นนะค่ะ เพราะว่าในปัจจุบันนี้มันเป็นความรุนแรง เด็กที่ก่ออาชญากรรม หรือว่ายุวอาชญากร ถ้าย้อนประวัติกลับไปเกือบร้อยเปอร์เซ็นต์ถ้าไม่ถึงก็ประมาณ 70 - 80% ที่มีการเช็คประวัติต่างๆ เพราะเด็กพวกนี้จะมีอารมณ์แปรปรวนง่าย คือก็การทำงานของสมองมันไม่ปกติโดยเฉพาะส่วนที่เราเรียกว่า executive functioning คือส่วนสมองในเรื่องของการบริหารจัดการเพราะฉะนั้นเด็กสมาธิสั้นจะเป็นกลุ่มเด็กที่เก่ง หลายคนมีไอคิว 130 เลย giftrest เลย แต่สมาธิสั้นเพราะฉะนั้นแต่ว่าเขาจะ suffer มาก เพราะว่าเขาสมองส่วนการบริหารจัดการมันไม่ทำงานหรือมันมีความบกพร่อง เพราะเด็กพวกนี้จะวางแผนไม่ได้ ชีวิตของเขาจะสับสนวุ่นวาย แต่ถามว่าเก่งไหม เขาคลานอยู่ที่พื้น เวลาตอบครูนี่ตอบได้ไม่ต้องไปนั่งสั่งสอน เพราะฉะนั้นถ้าครูไม่เข้าใจและก็จับผูกเขาไว้ มันก็ลงที่มันลงเพราะอะไร เพราะสมองสั่งการเขาไม่สามารถที่จะนั่งอยู่เฉยๆ ได้ตีให้ตายก็ไป เพราะฉะนั้นถ้าครูไม่เข้าใจและไม่วินิฉัย ถามว่าฉลาดไหม ฉลาดตอบได้หมดแหละ แต่เขาจะไม่สามรถนั่งเขียนหนังสือให้คุณได้ เขาไม่สามารถที่จะยกมือก่อนตอบได้ เขาไม่สามารถที่จะนั่งอยู่บนเก้าอี้ได้ แล้วเขาก็จะเดินรอบห้อง เดี๋ยวเขาก็เดินไปเขกหัวคนนั้น เดี๋ยวเขาก็ดึงๆ คนนี้ เดี๋ยวนั่งอยู่เขาก็อยู่ไม่ได้ อยู่ไม่ได้เพราะอะไร เพราะสมองมันสั่งการ เขาไม่สามารถควบคุมตัวเองได้เพราะฉะนั้นเขาจะโดนพ่อแม่ โดนครู โดนอะไร เขานั่งเขียนหนังสือหนึ่งบรรทัดไปล่ะ ใช่ไหมค่ะและยิ่งครูพูดซ้ำซากไม่อยู่เลย เพราะเดี๋ยวก็เดินออกนอกห้องไปเบื่อก็กลับเข้ามาใหม่ เพราะฉะนั้นกลุ่มนี้เป็นกลุ่มที่ ถ้าเราไม่เข้าใจเขาไม่วินิจฉัยและไม่บำบัด จบลงด้วยการเป็นโรคจิตหรือเป็นโรคที่มีภาวะซึมเศร้า เขาก็จะก้าวร้าวเพราะมันก้าวร้าวอยู่แล้วเด็ก Hyper นี่อยู่ในห้องเรียนนี่เพื่อนจะไม่ครบแล้วถ้า ป.3 เนี่ยเขาจะไม่มีเพื่อน เขาก็จะเริ่มเกิดภาวะเศร้า เกิดภาวะตัวเองไม่มีคุณค่าพอตรงนี้เข้ามาเกิดอะไรขึ้น มันก็เกิดความบกพร่องทางอารมณ์ตามมา เพราะฉะนั้นหลายคนเมื่อเราวินิฉัยแล้วไม่บำบัดเนี่ยมันจะจบด้วยสมาธิสั้นบวก LD ซึ่งมาพร้อมกันแล้วเขาบอก ED คือ emotionary disturbancy เพราะว่าสมัยที่ดิฉันทำงานเป็นนักจิตอยู่อเมริกา ดิฉันจะวินิฉัยเด็กกลุ่มนี้มันจะจบลงด้วย

แบบนี้ ถ้าไม่บำบัดและเราก็จะมีเยอะมาก ของเราก็คือหลุดเลย หลุดออกจากระบบโรงเรียนก็ไปอยู่บ้านเมตตา กรุณา มุทิตา อุเบกขา ถ้าตามไปดูบ้านเหล่านั้นก็คือเด็กจำพวกกลุ่มนี้กลุ่มหนึ่ง ไอคิวเขาดีนะค่ะ เพราะฉะนั้นตรงนี้คืออันที่ระบบการดูแล หนึ่ง การไม่วินิจฉัยและไม่เข้าใจเด็ก อันที่สอง ระบบการดูแลไม่มีประสิทธิภาพในโรงเรียน แล้วการจัดการศึกษาก็ไม่ได้เอื้อต่อเด็ก เพราะฉะนั้นตรงนี้เราก็จะมีจำนวนมาก เพราะฉะนั้นอย่างได้ยินอย่างเด็ก อย่างเด็กที่ไม่มาโรงเรียน ทำไมแกไม่มาโรงเรียน เพราะแกมีภาวะวิตกกังวลสูง แกมีภาวะซึมเศร้า เด็กตั้งแต่ประถมก็ depress เพราะฉะนั้นของเราก็จะอยู่ในกำกับดูแลของแพทย์อย่างใกล้ชิด เด็กที่อยากจะตาย สารพัดที่เรามี แต่ทีนี้โรงเรียนเราเนี่ยเรามีระบบการดูแลทางด้านจิตวิทยาที่ใกล้ชิดมากที่เข้มแข็ง ต้องเรียกว่าเป็นโรงเรียนหนึ่งในประเทศไทยแทบจะเป็นหนึ่งเดียวในประเทศไทยที่มีระบบนั้น เราจะมีเด็กแต่ละกลุ่ม เด็กขนาดกีดข้อมือ เราดูจนเรียนจบมหาวิทยาลัยแต่กระบวนการนี้ต้องใช้ความพยายามอย่างยิ่งยวดในการที่จะทำความเข้าใจกับครูผู้สอนทุกคน บางทีเขาต้องไปเชิญจิตแพทย์เข้ามา conference case กับอาจารย์เราทั้งระดับในโรงเรียนเพื่อเด็กหนึ่ง อาจารย์หมอจะต้องมาโรงเรียนก็เชิญอาจารย์ อย่างเรามีเด็ก ม.4 ที่พร้อมจะฆ่าตัวตาย แต่เราก็เก็บเด็กเอาไว้ พ่อแม่เขาก็ยอมรับ กีดข้อมือเอยอะไรเอยเราก็ไปเชิญจิตแพทย์มา เราก็ทำความเข้าใจกับอาจารย์เราทุกคนว่านี่คือสิ่งที่อาจารย์ทำได้นี่คือสิ่งที่อาจารย์ทำไม่ได้ และหมอก็มาให้คำแนะนำ นี่คือยาที่เด็กจะต้องกินพ่อแม่จะต้องทำแบบนี้ ครูจะต้องทำแบบนี้ และครูประจำชั้นจะต้องมี personality เราจะต้องเลือกครูประจำชั้น ที่จะส่งเด็กคนนี้ไปอยู่ด้วย แล้วครู 20 กว่าคนที่สอนเด็กคนนี้หรือไม่สอน แต่โดยหลักแล้วต้องรู้จักเด็ก จะพูดยังไงกับเขาได้ ถ้าเขาแสดงพฤติกรรมแบบนี้เราจะต้องเข้าไปดูแลเขา นี่ค่ะเขาก็จบ ม.6 ไปตอนนี้ก็ไปเรียน Major จิตวิทยาที่ประสานมิตร เพราะฉะนั้นมันต้องใช้ไม่อย่างนั้นเด็กพวกนี้ก็จะหลุดออกจากระบบโรงเรียน ถ้าเราไม่ลงทุน เพราะฉะนั้นเราจะดูเด็ก เพราะฉะนั้นเราจะวินิจฉัยเด็ก เราจะติดตามเด็ก เอาเด็กคนนี้ไม่มาโรงเรียนใช่ไหม ทำไมเรียนหนังสือแล้วสอบตก หนูไม่มีความสุขอะไรอย่างนี้ เราก็ต้องเชิญพ่อแม่มาพบ เราก็ต้องเริ่มวินิจฉัยเริ่มต้นตัวเราต่อไปเราเห็นอาการที่เราประเมินแล้ว เราก็ต้องส่งหมอเด็กก็ต้องได้ยา อย่างเด็กที่ไม่มาโรงเรียน เราต้องพยายามเอาเด็กมาโรงเรียน ไม่เข้าห้องเรียนไม่เป็นไร ไปอยู่ห้องแนะแนว เอามาส่งให้เรา เด็กอยู่ห้องแนะแนวครูแนะแนวไปนั่งเป็นเพื่อนในห้องเรียนไปเรียนด้วย กลับเข้ามาอาจารย์อย่าว่านะ เราก็จะจัดระบบให้บางทีไม่ไหวเรียนอยู่บ้าน เราก็จะส่งบทเรียนให้เรียนที่บ้าน มันก็จะต้องยืดหยุ่นและก็จัดโปรแกรมพิเศษให้เขาโดยเฉพาะ อันนี้คือเด็กที่มีปัญหาทางอารมณ์รุนแรงนะ และก็พฤติกรรมรุนแรงด้วยอย่างเช่นกร้าวร้าวรุนแรง หรือเราไม่สามารถปฏิบัติตามระเบียบวินัยของเราได้ หมอต้องดูแล เขาก็จะมารับบทเรียนไปเรียนที่บ้าน ถึงเวลาเราให้มาสอบเราก็จัดสอบแยก จัดห้องสอบให้เขาโดยเฉพาะหนูไปเรียนเองเพราะว่าเขาไม่สามารถมาโรงเรียนเอง และเกิดความสงบสุขในโรงเรียนได้มันปั่นป่วนไปหมด เพราะฉะนั้นอาจารย์เราต้องทำงานหนัก ก็คืออาจารย์ต้องจัดบทเรียนให้เขา พ่อแม่ไปให้เรียนที่

บ้านถึงเวลาเอาเด็กมาสอบ เราก็ให้เขาผ่าน เราก็ช่วยเขาจนจบก็ด้วยกระบวนการนี้ แล้วอันไหนที่เรายืดหยุ่นได้เราก็เปิด พรบ.เลย พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ การประเมินเด็กพิการต้องประเมินด้วยวิธีที่หลากหลาย แล้วทีนี้บังเอิญเราเป็นโรงเรียนสารธิตไงค่ะ วิธีการประเมินผลก็เป็นวิธีของเรา เราอยากประเมินแบบนี้มันเบ็ดเสร็จอยู่ในโรงเรียนของเรา เราก็ทำได้ เราก็รับรองได้และ เราก็มีเกณฑ์การประเมินเด็ก LD เกณฑ์การประเมินเด็กออทิสติก เกณฑ์การประเมิน ถ้าเรียนแบบนี้ประเมินแบบนี้ ถ้าเรียนร่วมเต็มเวลาประเมินแบบนี้ เรียนเฉพาะในห้องพิเศษประเมินแบบนี้ เรามีของเราหมด เราก็ยอมรับในคณะกรรมการหลักสูตร คณะกรรมการของโรงเรียน

ดร.วิชญะ นาครักษ์

อาจารย์เป็นโรงเรียนแรกที่ว่าเข้าใจเด็กส่วนใหญ่โรงเรียนอื่นที่ผ่านมาแทบจะไม่เข้าใจเด็ก

รศ.ดร.ฉุไร ทัพวงษ์

อาจารย์ค่ะคือพอเห็นภาพแล้วว่าตอนวินิจฉัยมันมีปัญหาตั้งแต่เริ่มแรก เคยเห็นที่กระทรวงศึกษา เขาจะมีแบบฟอร์มสำหรับการวินิจฉัยแบบฟอร์มอาจารย์ใช้ฟอร์ม อันนั้นหรือเปล่าหรือว่าที่สาธิตทำฟอร์มขึ้นมาเอง

รศ.ดร.ดารณี อุทัยรัตนกิจ

หลังสุดที่กำลังทำขณะนี้ดิฉันเป็นคนวิจัย และก็พัฒนาแบบคัดกรองที่เป็นของดิฉันกระทรวงของอาจารย์ดารณีนี่ ดิฉันทำวิจัยร่วมกับอาจารย์หมอชาญวิทย์และก็เป็นแบบคัดกรองชุดแรกของประเทศไทย ซึ่งเรามี norm ของไทยเราไม่ได้ไปแปลไปอะไรเขามา เราพัฒนาเองได้ทุนจากสภาวิจัยตอนหลังกระทรวงศึกษาเขาให้มา 100 - 200 ล้านเมื่อปีที่แล้วคุณหญิงกษมาก็เชิญทั้งหลายเข้าไปก็ชวนดิฉันเข้าไปด้วยก็เข้าไปนั่งคุยกับท่านว่าเราจะต้องคัดกรองเด็ก LD ที่เขาไป concentrate เพราะมันจะถูกสังคมบีบลงมาเยอะ แล้วดิฉันคุยกับท่าน ดร.กษมา มา 20 ปีแล้วล่ะ ตั้งแต่สมัยโน้นบอกว่าสิ่งที่กระทรวงต้องทำคือต้องทำเด็ก LD เพราะว่ามันจะเป็นปัญหาใหญ่ของประเทศ เด็ก LD ของอเมริกานะ Hillary Clinton ลงมือทำเรื่องนี้เองสมัยที่ Clinton เป็นประธานาธิบดี เขาลงเรื่องนี้เอง เขาก็ส่งทุนวิจัยเป็น หมื่นล้านเลย ทีนี้เราทำของเรามา 20 กว่าปีแล้ว LD ของเรา จนเด็กโครงการเรานี่จบปริญญาโทก็มีเด็ก LD นี่นะ ทีนี้เมื่อตอนประชุมกันก็มีหลายแบบคัดกรองนะค่ะ ประสานมิตรทำ ของกระทรวงเขาก็ทำของเขาด้วย ดิฉันก็เสนอให้ท่านดูว่าดิฉันทำวิจัยเพิ่งเสร็จเรามีแบบคัดกรองชุดนี้มันมี Norm มันมีอะไรซึ่งเสร็จไปก็เอาให้ท่านพิจารณาว่าถ้าท่านจะใช้ก็ได้ ถ้าท่านใช้ก็ได้เอาไปใช้เพราะว่าเราทำเผยแพร่อยู่แล้ว แต่การใช้ต้องอบรม และผลสุดท้ายกระทรวงเขาก็พิจารณาใช้ที่ของเราของที่ดิฉันทำ ปีแรกสั่งไปสองแสนกว่าฉบับนะค่ะ แล้วดิฉันก็มีหน้าที่ไปอบรม จะต้องไปอบรมให้นะค่ะ กระทรวงเขาก็ตั้งไปเอาครูแกนนำอะไรตามระบบเขา ดิฉันก็ไปอบรมให้ที่ขอนแก่นที่กรุงเทพฯที่อะไร ก็คืออบรม

การใช้ ปรากฏว่าขนาดอบรมแล้วนะค่ะเอาไปใช้ยังไม่ถูกเลย เป็นปัญหามากขอพูดเลยเรื่องบุคลากรค่ะ

รศ.ดร.จุไร ทัพวงษ์

พอดีอยากจะถามท่านอาจารย์พอดีได้มีโอกาสไปสัมภาษณ์ท่านสุจินดา

รศ.ดร.ดารณี อุทัยรัตนกิจ

สุจินดานี่เหละเป็นคนมาเอาของดิฉันไปใช้

รศ.ดร.จุไร ทัพวงษ์

ปรากฏว่าท่านก็บอกว่าคำถามมีมาทุกวันเลย ท่านก็เลยยังไม่รู้ว่าจะแก้ปัญหาว่าจะตอบยังไงดีอะไรยังไงดี

รศ.ดร.ดารณี อุทัยรัตนกิจ

คือเวลาที่อบรมเราอธิบายละเอียดมากเลย แล้วเวลาเอาไปใช้ทำไม่ถูก คู่มือนี่มีสมบูรณ์แบบเลย ไปดูเลยดิฉันทำชุดนี้เป็นชุดที่สมบูรณ์แบบ ดิฉันจะบอกให้หมดเลยที่เก่งๆ ไม่อ่าน เราสั่งให้อ่าน คู่มือนี่ดิฉันเขียนนี่ต้องเรียกว่าไม่อยากจะชมตัวเองนะเรียกว่าเขียนได้ดีที่สุดเป็นขั้นตอน ถ้าคุณอ่านตรงนั้นนะ คุณทำมันว่าจะไม่มีผิดเลย แล้วมันไม่ต้องมีคำถามอื่นเลย ล่าสุดนี่ยังถามมาบอกว่าผิดหมดเลย เขาบอกเขาอบรมมาแบบนี้ ดิฉันก็ไปดูดิฉันก็บอกคุณไปเปิดซี่แล้วเขียนให้ทุกขั้นตอนเลยว่าทำแบบนี้ ทำแบบนี้ แล้วเวลาคิดคะแนนอันที่ 1 ขั้นที่ 1 ขั้นที่ 2 ขั้นที่ 3 ชี้ให้ดูเลยเอาคะแนนนี้บวกตรงนี้ไปเปิดตารางนี้ ก็ยังผิดอยู่ แล้วก็ลุกขึ้นโวยวาย บางคนนะไม่อบรมก็เอาไปใช้ขนาดอบรมยังผิดเลย ดิฉันก็ยืนยันว่าแบบคัดกรองนี้คนใช้ต้องได้รับการอบรม อบรมแล้วถึงเอาไปใช้ได้ แล้วดิฉันอัดที่ดิฉันอบรมหมดเลยนะ ก็อัดวีดีโอ ดิฉันก็ให้ดูอยากเปิดก็ไปเปิดดู มันก็ผิดอยู่ ทีนี้ดิฉันบอกว่าแบบนี้คัดกรองเท่านั้นนะ ก็ลุกขึ้นโวยวายว่ามันไม่ถูกต้อง 100% ก็คัดกรองไม่มีถูก 100% คุณเข้าใจไหมว่าคัดกรองคุณไป Sound ขึ้นมาแล้ว คุณต้องไปวินิจฉัย ทีนี้ขั้นวินิจฉัยจะต้องทำอะไร ดิฉันก็บอกว่า หนึ่ง เด็กต้องทำไอคิวเทส สอง ต้องไปลง achievement test อันนี้เราคัดกรองว่าเขามีภาวะเสี่ยงไหม ก็คือคุณได้ แต่จริงๆ แบบคัดกรองนี้ ถ้าคุณได้มา คุณเริ่มช่วยเขาได้เลย คุณช่วยเขาก่อนเลย ในขณะที่ และก็ลุกขึ้นจะมาบีบบังคับให้ดิฉันไปสอนแบบวัดไอคิว ดิฉันบอกไม่สอน

รศ.ดร.จุไร ทัพวงษ์

เพราะฉะนั้นไอคิวตอนนี้พวกคุณครูทำกันเองใช่ไหมค่ะไม่ต้องไปหาหมอ

รศ.ดร.ดารณี อุทัยรัตนกิจ

นั่นแหละ นั่นคือภารกิจที่ผิดพลาด ที่แย่ที่สุดเลย ดิฉันยืนยันและดิฉันไปยืนยันต่อหน้าท่านคุณหญิงกษมา เพราะว่าเขาโกรธดิฉันไม่ยอมสอนแบบวัดไอคิวให้พวกที่มาอบรม ดิฉันก็ไม่กล้าบอกเขาว่าแค่แบบคัดกรองคุณก็ยังทำไม่ถูกแล้วคุณจะมาให้ฉันสอนไอคิว แบบวัดไอคิวเนี่ยนะเป็นความเสี่ยงสูงสุดเลยนะค่ะอาจารย์ ถ้าใครทำวงการนี้ คุณพลาดไป 10 คะแนนคุณตีตราเด็กชีวิตทั้งชีวิต

เลยนะ นักจิตในโรงพยาบาลเนี่ย เรามีเด็กออทิสติกที่พ่อเขาเนี่ยเป็น ดร.เลยนะ น้าเอาไปตรวจที่โรงพยาบาลวินิจฉัยลูกเขาเป็นปัญญาอ่อน เป็นเด็กออทิสติกที่ปัญญาอ่อน เขาก็เอาลูกออกมาเขาก็ไปหาอาจารย์ เพ็ญแข ก็ส่งมาให้ดิฉันตรวจ เด็กคนนี้ไอคิว 80 นะ เขาไม่ได้ปัญญาอ่อน แต่นี่คือนักจิตคลินิคเลยนะ เขาใช้แบบวัดอะไร แบบวัดไอคิวนี่มีเยอะ แต่ถ้าคนเลือกแบบวัดไอคิวที่สมมติว่าเด็กออทิสติกนี่เป็นเด็กที่บกพร่องทางภาษาแล้วคุณเอาแบบวัดไอคิวที่มันเน้นหนักภาษามันต้องปัญญาอ่อนอยู่แล้ว แต่คุณเลือกใช้แบบวัดที่ผิดใช่ไหม เพราะฉะนั้นคุณก็ไปวินิจฉัยเด็กคนนั้นปัญญาอ่อน แม่เขาก็บอกโลกเขาถล่มทลายไปแล้ว เมื่อเด็กคนนี้มาวัดใหม่ ตอนนี้เด็กคนนี้เรียน ม.6 ของดิฉันอยู่ แล้วอาจารย์ลองคิดดูว่าชีวิตหนึ่งชีวิตว่า ไปบอกว่าเขาปัญญาอ่อน ถ้าพ่อแม่ไม่เชื่อแล้วไปใช่ไหม เพราะว่าเขามีตังค์เขาก็ไปหาที่อื่น แล้วถ้าเป็นลูกชาวบ้านบอกเขาเป็นเขาบอกเออแค่นี้ก็พอแล้ว แล้วครูเขาบอกเออมันปัญญาอ่อนใช่ไหม ก็สอนแค่นี้พอแล้วถูกไหมค่ะอาจารย์

ดร.วิชญะ นาครักษ์

ก็จบเลยซี่ครับ

รศ.ดร.ดารณี อุทัยรัตนกิจ

แน่นอนเลยขนาดปัญญาดี บางทีเราโอ้โฮมันไม่แน่นเลยแล้วไปบอก ดิฉันยืนยันหนักแน่นเลยค่ะ แล้ววันนั้นก็เกิดเรื่อง ดร.สุจินดุ ดิฉันก็โดนว่า ดิฉันบอกไม่สอน โดยจรรยาบรรณของการเป็นนักจิตวิทยาดิฉันไม่สอน ดิฉันก็เดินออกมา ดิฉันก็บอกว่าไม่ต้องตามดิฉันไปทำอะไรอีกแล้ว ก็เอากันใหม่เริ่มกันใหม่เนี่ยก็เชิญเข้าไป เชิญนักจิตจากกรมสุขภาพจิตไปคุยกับ ดร.กษมา ใหม่ กับอาจารย์สุจินดาใหม่ ดิฉันก็เรียน ดร.กษมา ว่าดิฉันไม่สอนไอคิว ดิฉันไม่สามารถให้ครูนี่ทำไอคิวได้ เพราะการประเมินทางจิตวิทยาต้องมีพื้นฐานของ Training ในด้านอื่นมาด้วย ไม่ใช่อยู่ๆ มันไม่ใช่แบบทดสอบการอ่านการเขียน แบบทดสอบไอคิวไม่ใช่ คุณต้องมีทักษะในการที่จะวัดทางด้านจิตวิทยา

ดร.วิชญะ นาครักษ์

เพราะว่ามันเป็นเรื่องของแต่ละคน

รศ.ดร.ดารณี อุทัยรัตนกิจ

ถูกต้องมันเป็น Phychological test เพราะมันมีจรรยาบรรณอีกเยอะที่คุณต้องเรียนรู้ดิฉันก็ไม่สอน เขาบอกว่าดิฉันเรื่องมาก ดิฉันก็บอกว่าคุณจะทำอะไรก็ทำแต่ดิฉันไม่ทำ แล้วดิฉันก็บอก ดร.กษมาว่า สิ่งที่กระทรวงต้องทำนั้นก็คือว่ากระทรวงจะต้อง Set เป็นระบบแล้วส่งคนมาอบรมในเรื่องนี้โดยตรงแล้วก็กระจายไปใน 70 กว่าจังหวัด 70 กว่าศูนย์การศึกษาพิเศษ คุณไปเลือกคนมา แล้วมาทำ Contract กับเราดิฉันจะเทรนให้ แต่คุณต้องลงทุนซึ่งจริงๆ เงินลงทุนนั้นมันมี แค่จัดการให้มันดี แล้วไปเลือกมาเอาพื้นฐานจบปริญญาโทแนะแนวนะมีเยอะ ไปเลือกมาเลยแล้วเอาเข้ามา แล้วมาเรียนเรื่องนี้โดยตรงเพราะเรื่องนี้เป็นเรื่องของที่เราเรียกว่า School Phychology ซึ่งดิฉันเรียนมาและก็เป็น

นักจิตวิทยาปริญญาเอกทางด้านนี้ก็ต้องเทรนนะค่ะอาจารย์ เพราะว่าถ้าเทรนแล้วจะได้อะไร หนึ่งวินิจฉัยได้ ใช้เครื่องมือประเมินทางจิตวิทยาได้ แล้วมีความรู้เรื่องการจัดการ คุณวินิจฉัยเสร็จแล้วเนี่ยคุณต้องรู้ว่าคุณจะสอนเขายังไง เราส่งไปวินิจฉัยที่โรงพยาบาลนักจิตวินิจฉัยเสร็จไม่รู้ว่าจะสอนยังไง เพราะฉะนั้นครู Phychologist ต้องมีในโรงเรียนเราถึงจะทำงานการศึกษาคนพิการได้ ซึ่งดิฉันก็พูดเรื่องนี้ว่า โอเค ถ้า Set แล้วมา Contractกับเรา ดิฉันจะจัดหลักสูตร แล้วดิฉันจะอบรมให้ สอนให้เลยคุณจะเอาประกาศนียบัตรบัณฑิตหรือไม่ต้องเอา ป.โท หรอก ป.โท เรียนยากนะ เอาแค่ประกาศนียบัตรบัณฑิตแล้วก็ Concentrate ไปส่งที่เขาต้องเรียนอะไร เรียนความพิการแต่ละประเภทเรียนการวินิจฉัย เครื่องมือที่ใช้ในการวินิจฉัย การบำบัด Phychotoraphy และก็การจัดการศึกษาที่เหมาะกับความพิการแต่ละประเภท

รศ.ดร.จุไร ทัพวงษ์

และการทำ IEP ใช่ไหมค่ะ

รศ.ดร.ดารณี อุทัยรัตนกิจ

ใช่ แต่ IEP เป็นแค่ส่วนเล็กๆ นะ

ดร.วิชญะ นาครักษ์

ในมหาวิทยาลัยคณะศึกษาศาสตร์เขามีหลักสูตรหรือครับ

รศ.ดร.ดารณี อุทัยรัตนกิจ

คณะศึกษาศาสตร์นี่ไม่มีเรากำลังจะเริ่ม แต่อย่างของประสานมิตรเขามี แต่ของประสานมิตรเขามีในมหาวิทยาลัยแต่โรงเรียนเขาไม่ได้ทำ

ดร.วิชญะ นาครักษ์

อ๋อ โรงเรียนเขาก็ไม่มี

รศ.ดร.ดารณี อุทัยรัตนกิจ

แต่ของเราทำนี่ในโรงเรียน ในคณะนี้ไม่มีคนสอน ดิฉันก็ไม่มีปัญญาจะขึ้นไปทำอะไรมาก แต่พระราชบัญญัติฉบับนี้ออกเนี่ยเราจะต้องเปิดหลักสูตร ป.บัณฑิตให้ครูการศึกษาพิเศษซึ่งตอนนี้เรากำลังทำค่ะ แต่เราจะเน้นในด้านของ Invisible disability ที่เราทำเพื่อคุณครูที่สอนเด็ก LD เด็กออทิสติก สมาธิสั้น และก็มีปัญหาทางอารมณ์และก็เน้นในเรื่องของการเรียนร่วมกระบวนการเรียนร่วมซึ่งต่อไป ทีนี้ในพวกนี้เราอบรม เราอบรม อบรม อบรม ดิฉันลองไปในโครงการวิจัยเนี่ย ดิฉันได้โครงการวิจัยมา 15 ล้านจากสภาวิจัยในเรื่องของการช่วยเหลือเด็ก 3 กลุ่มนี้แล้วก็ขอนแก่นนี้ก็ไปเน้นเรื่องการเรียนร่วมก็อยู่ในโครงการเดียวกัน ขอนแก่นก็ช่วยเอาขอนแก่นกับสุพรรณบุรีไป ดิฉันเน้นในเรื่องของการช่วยเหลือเด็กอ่อทิสติก เด็ก LD เด็กสมาธิสั้นในห้องเรียนสอนหลักสูตรในห้องเสริมวิชาการ ดิฉันก็ลงไปทำที่สงขลาโรงเรียน แต่บ้านนอก บ้านนอกมากเลย ดิฉันไปสงขลา พิษณุโลกและ

ในกรุงเทพฯ สงขลานี้เป็นของโรงเรียนชายแดนนะค่ะ นั่งรถออกจากสนามบินหาดใหญ่ไปประมาณชั่วโมงครึ่งเกือบ 40 กิโลเมตร สุดชายแดน

รศ.ดร.จุไร ทัพวงษ์

โรงเรียนร่วมเหรอค่ะ โรงเรียนที่ไปทำเป็นโรงเรียนเรียนร่วมเหรอค่ะ

รศ.ดร.ดารณี อุทัยรัตนกิจ

ใช่ เป็นโรงเรียน เรียนร่วมนะค่ะ แล้วก็เราเริ่มต้นที่ศูนย์การศึกษาพิเศษเขาประสานดิฉันก็ลงไปดูแล้วก็พบว่าครูจำนวนมากที่มาอบรมแล้วที่ทำเนี่ยคือครูที่อบรมแล้ว อบรมอีก แต่จริงๆ เราไปดูแล้วเขาไม่เข้าใจอบรมบางคนเนี่ยยิ่งอบรมเยอะยิ่งคิดว่าตัวเองเก่งจะทำไม่ค่อยถูก เพราะฉะนั้นใน Model ที่เราทำอยู่ในขณะนี้เนี่ย เป็น Model ของ Resource roomก็คือไม่เรียนร่วม คือเรียนร่วมในวิชาอื่น ทีนี้ใน Model ที่เราทำอยู่ในขณะนี้ที่เรา Work แล้วดิฉันคิดว่า ดิฉันจะเอา Model นี่ลงไปดูว่าในบริบทของข้างนอกเลยนี่จะทำได้ไหมเพราะตอนที่เลือกดิฉันก็ไม่ได้ออกไปดูโรงเรียนหรอกนะ แต่เป็นโรงเรียนที่ครูใหญ่ ครูน้อยเขากระตือรือร้นและเขาส่งงานมาตรงเวลาเราก็เลือกโรงเรียนมาเนี่ยแล้วลงไป เพราะฉะนั้นโรงเรียนนี้เรามีเด็กที่เราไปวิจัยเราวินิจฉัยไว้แล้ว ก็คือเราส่งแบบคัดกรอง แล้วเขาก็คัดกรองขึ้นมาเขาส่งข้อมูล แล้วดิฉันก็ส่งทีมนักจิตวิทยาไปทำไอคิวเทส ไปทำผลสัมฤทธิ์ แล้วก็ไป Observe พฤติกรรม ต่อจากนั้นดิฉันมีจิตแพทย์ที่อยู่ที่อยู่ใจทีมวิจัยลงพื้นที่ไปตรวจให้ เพราะฉะนั้นเราก็มีเด็กในมือเนี่ย 567 คน ที่ผ่านการวินิจฉัยหรือว่ากลุ่มตัวอย่าง กลุ่มตัวอย่างที่ผ่านการคัดกรอง ผ่านการทำไอคิวเทส ผ่านการวินิจฉัยของแพทย์มีข้อมูลอยู่ในมือหมด เราวินิจฉัยเสร็จเราก็ส่งข้อมูลให้โรงเรียน เราก็มีเด็กกลุ่มนี้อยู่ในมือ พอทุนวิจัยปีต่อมา เราได้ในปีต่อมา ปีแรกดิฉันสร้างแบบคัดกรอง ปีที่สองดิฉันไปคัดกรองได้ มันก็จบทัน ปีที่สามก็ทำอันนี้ค่ะ เพราะฉะนั้นเราก็ไปสร้างห้องเสริมวิชาการให้เขาเลยนะค่ะ เราให้เงินเขาไป ซื้อคอมพิวเตอร์ให้ชุดหนึ่ง ซื้อโต๊ะเก้าอี้ให้ชุดหนึ่งซื้อไวท์บอร์ดให้ แล้วก็มีชุดอะไรให้ใครเข้าร่วมวิจัยเราให้ ผู้อำนวยการต้องมาอบรมกับเรา แล้วก็ครูที่สอนนี่มาอบรมกับเราทั้งหมด 10 วัน มาอบรมกับเรา 10 วัน เราก็จะอบรมเทคนิคการสอนอะไรนี่ไป แล้วเราก็ตามไปนิเทศ ส่วนมากเขาจัดไม่ได้เพราะเขามีครูจำกัด เพราะว่าเขามีโรงเรียนละ 1 ห้องเรียน ป.1 หนึ่งห้อง ป.2 หนึ่งห้อง แล้วมีครูสอนทุกวิชา ทีนี้เวลาโปรแกรมเราเนี่ยในขณะที่เพื่อนเรียนภาษาไทยในห้องเนี่ย เขาจะต้องแยกเด็กเนี่ยออกมาเรียนในห้องนี้และต้องมีครูสอนหนึ่งคนคู่ขนานไปกับตรงนั้น ทีนี้เขาทำไม่ได้ ตอนแรกเขาทำไม่ได้ แต่ตอนหลังเราลงไปช่วยเขา เราไปช่วยจัดตารางสอนให้โรงเรียนใหม่

รศ.ดร.จุไร ทัพวงษ์

ภายใต้บุคลากรที่มีอยู่จำกัด

รศ.ดร.ดารณี อุทัยรัตนกิจ

และเขาทำได้ ไปบริหารจัดการให้เขา ซึ่งเขาคิดไม่ได้เพราะว่าเขาไม่เคยทำ

ดร.วิชญะ นาครักษ์

ก็แสดงว่ามันเป็นปัญหาทางการบริหารมากกว่า และกำลังคน

รศ.ดร.ดารณี อุทัยรัตนกิจ

ถูกต้อง แต่กำลังคนก็มีส่วนแต่ว่าเขาไม่ออกนอกกรอบไงค่ะ เราไปให้เขาคิดใหม่บางโรงเรียนนี่รอง ผอ.นะ ไม่ได้ทำยังไงก็ไม่ได้ไม่มีทางทำได้ แล้วเขาบอกทำได้อาจารย์ไปเอาตารางสอนทั้งหมดมาเลย เราใช้เวลา 2 ชั่วโมง เอาตารางสอนของครูทุกคนมา เอาตารางสอนห้องเรียนมาแล้วเราทำให้เลยนะ เราจัดตารางสอนให้เขาเลย อาจารย์เอาครูคนนี้มาสอนตรงนี้ซี่แล้วก็อาจารย์ก็จัดตารางแบบนี้ แบบนี้ แบบนี้ เราสอนเขาเพราะว่าของเรานี้เราจัดเป็นระบบจนกระทั่งมันต้องตั้งแต่ระบบบริหารจัดการ ถ้าคุณจะจัดแบบนี้ ผู้บริหารยินดีที่จะเปลี่ยน ครูทั้งโรงเรียนต้องยินดีที่จะเปลี่ยน แล้วคุณต้องไปเปลี่ยนตารางสอน คุณต้องจัดตารางสอนวิชาภาษาไทย ป.1, 2, 3 ให้ตรงกัน ช่วงชั้นที่ 1 คณิตศาสตร์ 1, 2, 3ให้ตรงกัน เวลาดึงเด็กออกมา ดึงเด็กออกมาแล้วคุณต้องไปหมุนครูยังไงอะไรยังไง โดยโรงเรียนนี้มีครู 8 คนหรือยังไงไม่รู้ มีเด็ก 70 กว่าคนห้องละ 1 เขาบอกเขาไปเอาภารโรงมาช่วยสอน พละ ครูใหญ่ต้องลงมาสอนด้วย แล้วเขาก็จะยืดเวลาเรียนไปถึง 5 โมงเย็น ก็ปรากฏว่าเขาบอกยังไม่ได้วัดผลสัมฤทธิ์ก็ทำไปเดือนกว่าดิฉันลงไปตามเมื่อวันที่ 21 เดือนนี้ เขาบอกโอ้โฮอาจารย์ดีมากเลย เด็กที่ไม่เชื่อมั่นในตัวเองเลยนั่งอยู่ในห้องเรียนไม่เคยตอบคำถามก้มหน้าตลอด ไม่เคยส่งงานเลย เขามาเรียนห้องนี้นะของานทำส่งงานตรงเวลาดีใจที่เป็นเด็กพิเศษ แล้วก็จัดโรงเรียนนี้ ผอ.นี่จัดห้องเรียนซึ่งเป็นตึกเก่าจะพังแล้วนี่นะ ก็ไปซ่อมต้องขึ้นบันไดไป ทำต้นไม้ซะสวย แล้วก็เป็นห้องเสริมวิชาการติดป้ายสวย โต๊ะเก้าอี้ใหม่หมดเลยเราส่งไปให้ใหม่หมดอย่างดีเลยคอมพิวเตอร์ Del ตั้งให้ใส่โปรแกรมเข้าไป พ่อแม่บอกว่าลูกฉันดีขึ้นพ่อแม่มารอรับลูกแล้วลูกไม่เคยอยากมาโรงเรียนก็ลุกขึ้นมาโรงเรียน เป็นเด็กพิเศษดีใจเพราะว่าเริ่มอ่านหนังสือออกแล้ว เริ่มเขียนหนังสือได้เพราะว่าครูสอนกลุ่มหนึ่ง 3 คน 4 คน และเราก็อบรมครูเราให้ไปหมดเลยนะค่ะ

ดร.วิชญะ นาครักษ์

แล้วอย่างครูในโรงเรียนเขาต่อต้านก่ะครับ

รศ.ดร.ดารณี อุทัยรัตนกิจ

โรงเรียนเล็กไม่ต่อต้าน โรงเรียนนี้ดี เท่าที่ไปดูนะ ผอ. คนที่สำคัญที่สุดจะทำให้สำเร็จอยู่ที่ผู้อำนวยการ ผู้อำนวยการอีกโรงหนึ่งเนี่ยเราเดินไปไม่ค่อยรู้เรื่อง แต่ผอ.ที่ลงเองนะทุกโรงนี่ไปได้สวย แต่ดิฉันเชิญผู้บริหารมาตั้งแต่ต้นแล้วนะว่าคุณต้องทำ 1, 2, 3, 4, 5 คุณต้องเป็นนักวิจัยนะ ผอ.ก็ต้องทำวิจัย ครูที่สอนก็ต้องทำวิจัย ทุกคนต้องมีผลงานวิจัยเป็นของตนเอง แล้วเราก็มีผลงานวิจัยใหญ่ของเรา

ของเรา คุณต้อง Make commitment เรื่องนี้เชิญมาประชุมว่าคุณต้องทำ 1, 2, 3, 4, 5 มีโรงเรียนมาขอออกเหมือนกัน ก็บอกถ้าคุณรับไม่ได้คุณต้องถอนตั้งแต่ต้น เพราะมันจะเป็นภาระที่หนัก

รศ.ดร.จุไร ทัพวงษ์

มีขอออกกี่โรงค่ะ

รศ.ดร.ดารณี อุทัยรัตนกิจ

มีโรงเดียว ทีเหลือนี่เวลาทำ แต่เราพบเลยขนาดเราอบรมแล้วก็พูดกันรู้เรื่องนะพอไปปฏิบัติไม่ได้เรื่องเหมือนกับที่เราบอกเลย เพราะฉะนั้นเราต้องลงไปนิเทศ พอทีมนิเทศเราลงเนี่ยเราลงไป 5 – 6 คน แล้วอีกอันหนึ่งที่ฉันใส่เข้าไปในโปรแกรมก็คือต้องปรับทักษะการคิด เด็กพวกนี้ขาดทักษะการคิด เพราะว่าเวลาเราไปวัดแล้วเด็กพวกนี้ ไอคิวต่ำ 80% ต่อ กลุ่มที่คัดกรองมามีไอคิวต่ำกว่า 80 อันนี้เราเลยไม่รู้ว่าไอคิวตัวนี้มันลดลงเพราะว่าระบบการศึกษาไม่ดี หรือการเป็น LD ทำให้ ไอคิวเด็กลด เพราะมันขาดการกระตุ้น เราให้อาจารย์เรานี่พัฒนาโปรแกรมสอนทักษะการคิด ก็ปรากฏว่าเขาไปสอนนะค่ะ แบบออกมาดีมาก เขาบอกว่าพอสอนกลุ่มนี้เขา Transfer เข้าไปเรียนวิชาสังคมวิทยาศาสตร์ได้ดีขึ้นเขาเห็นความเปลี่ยนแปลงของเด็ก เริ่มมีความคิดริเริ่ม เพราะฉะนั้นแสดงว่าระบบการศึกษาเราไม่ได้สอน แต่ดิฉันของให้เขาสอนอาทิตย์ละ 2 วัน สอนทักษะการคิดและก็ต้องสอนตามขั้นตอนชุดที่เราจัดให้เลย เราจัดให้ เราจัดคู่มือครู เราจัดแบบฝึกเด็ก แบบวินิจฉัยร่วมทั้งอุปกรณ์เราให้ไปหมดทุกอย่าง อบรมนะค่ะ แต่ต้องตามไป ถ้าไม่ได้ตามไปดูกลับออกมาเนี่ยเพี้ยนเลย และก็วิพากษ์วิจารณ์ว่ามันไม่ดีจริงๆ มันใช้ไม่ถูก เพราะฉะนั้นเครื่องมือทางจิตวิทยาเนี่ยเราคิดว่ามันใช้ง่าย แต่จริงๆ แล้วไม่ใช่ เพราะฉะนั้นถึงบอกว่าถ้าตราบใดที่กระทรวงศึกษาไม่ Set ให้เป็นระบบในการช่วยเหลือคนพิการมันก็จะทุลักทุกเลไป

รศ.ดร.จุไร ทัพวงษ์

มันก็จะแบบไม่เข้าใจอยู่อย่างนี้ค่ะ

รศ.ดร.ดารณี อุทัยรัตนกิจ

อันแรกต้องอบรมบุคลากรก่อน และก็ต้องกระจายให้ลง เรื่องนี้จริงๆ สมัยก่อนตั้งแต่คุณบรรหารท่านมาทำเรื่องนี้ดิฉันก็ไปประชุมด้วยเราพูดเรื่องนี้มาได้ 20 ปีแล้ว ก็ไม่เห็นจะทำอะไรได้เลย คือเราพอเสร็จแล้วเราสูญเสีย อย่าง LD นี่เป็นการสูญเสียที่น่าเสียดายมาก

รศ.ดร.จุไร ทัพวงษ์

อาจารย์ค่ะ LD มีสิทธิหายไหมค่ะ

รศ.ดร.ดารณี อุทัยรัตนกิจ

ไม่หาย คือเขาเรียนได้ค่ะ พวกเราก็เป็น LD กันคนละนิดคนละหน่อย เป็นทุกคน ดิฉันก็เป็น ถ้าเราไป check เนี่ย LD 20 ข้อ เราต้องเจอคนละ 2 – 3 ข้ออยู่ในนั้น แต่ว่าในเด็กที่ Severe นี้นะค่ะ

เพราะฉะนั้นถามว่ามันหายไหม มันดีขึ้นมันไม่หายตลอดชีวิตหรอก LD นี่เป็นทนายความ เป็นผู้พิพากษา เป็นหมอ เขาก็เป็นได้ แต่ว่าเขาจะขาดทักษะบางอย่างในชีวิตของเขามันก็เหมือนเรา แต่ถ้า Severely LD นี่เราไม่ช่วยผลสุดท้ายเด็กก็จะหลุดออกจากระบบโรงเรียน ก็ไปประกอบอาชญากรรม เพราะว่ามันไม่ประสบผลสำเร็จในโรงเรียนแล้วจะไปไหน มันก็ต้องมีปัญหาพฤติกรรมใช่ไหม มนุษย์เราเนี่ยไปโรงเรียนแล้วสอบตกซ้ำซาก ครูก็ไม่เคยเข้าใจ ครูก็ดุ แม่ก็ว่า เพราะฉะนั้นก็คือเด็ก LD ที่มีปัญหาคือมีปัญหาทางอารมณ์และจิตใจเข้ามา ด้วยความที่ไม่เข้าใจเขา ใช่ไหมค่ะ แล้วโรงเรียนก็ไม่ปรับวิธีการประเมินผล หรือโรงเรียนก็ไม่ปรับวิธีการที่จะสอนเขา ทุกอย่างเราบอกว่า ทุกคนแตกต่างกันแต่เข้าไปในห้องเรียนเด็ก 40 คนครูสอนเหมือนกันหมด การบ้านต้องทำเท่ากันหมด ประเมินผลด้วยวิธีการเดียวกันหมด เราเปิด พรบ.ให้เขาดูเขาก็ทำไม่เป็น ที่ทำไม่เป็นเพราะอะไรอาจารย์รู้ไหม เพราะกระทรวงศึกษาไม่ให้ความมั่นใจกับเขาว่าถ้าเขาทำแบบนี้เขาจะทำถูก เขาก็วิ่งมาถามดิฉันอาจารย์ทำยังไง ก็บอกทำอย่างนี้เขาบอกแล้วทำได้เหรอ แล้วถ้าเขาทำไปเขาจะทำถูกไหมล่ะ ใช่ไหมค่ะอาจารย์ มันก็โวย ไม่ยุติธรรม ไม่เป็นธรรม เขาถามว่า อย่างเด็ก LD เนี่ยให้เวลาเขาตอบมากกว่าคนอื่นได้ไหม ของเราให้โรงเรียนอัสสัญชัญโรงเรียนอะไรทั้งหลายเนี่ยบอกไม่ได้ไม่ยุติธรรม ถ้าเขาให้เด็กคนนี้มากขึ้นพ่อแม่ก็ต้องร้องเรียน เพราะฉะนั้นเนี่ยนะคือความเท่าเทียม บอกจะบ้าเหรอความเท่าเทียม เพราะฉะนั้นผู้อำนวยการโรงเรียนก็ให้ไม่ได้ เพราะฉะนั้นเด็กของเราเนี่ยอย่างเด็กออทิสติกของเร่าเนี่ยเขาจะถูกแยกออกมาสอบเดี่ยว เพราะว่าสมาธิเขาจะไม่ดี หรือเด็กสมาธิสั้นเราก็จะเอาเขาไปสอบในที่ที่ไม่มีอะไรรบกวนใช่ไหมค่ะ เด็ก LD อ่านหนังสือไม่ออกเราก็อ่านให้ฟัง เพราะฉะนั้นเนี่ยวิทยาศาสตร์เขาก็ได้ 4 สังคมศึกษาก็ได้ 3 แต่ภาษาไทยเขาอาจจะได้ 1 หรือตกบ้างนะค่ะ แต่ถ้าคุณไปให้เขาอ่านข้อสอบเองมันตกทุกวิชาเพราะมันอ่านไม่ออกใช่ไหมค่ะ เพราะฉะนั้นพอถึงเวลาวิทยาศาสตร์เนี่ย ครูก็เอาเขามาสอบตัวต่อตัวครูก็อ่านข้อสอบให้ฟังเขาก็ตอบถ้าอันไหนเขาเขียนไม่ได้เขาจะตอบยังไงเราก็เขียนให้เขาเราก็ให้เขาไป คือใช้วิธีการประเมินที่มันเหมาะคือเรียก Accommodation ก็คือ ก็คือการไปจัดการสอบ ที่สอดคล้องกับความพิการของเขาก็เหมือนคนตาบอดยังสอบอักษรเบรลล์เลย ดิฉันสอนนิสิตปริญญาโทตาบอดที่ราชสุดาตอนนั้นดิฉันเป็นอาจารย์พิเศษให้เขาไปสอนปริญญาโทให้ ดิฉันก็ต้องส่งข้อสอบไปล่วงหน้าใช่ไหมค่ะ จะสอบอาทิตย์หน้า ดิฉันส่งอาทิตย์นี้ส่งข้อสอบไปเขาก็ไปแปลข้อสอบเป็นอักษรเบรลล์ นิสิตก็มานั่งสอบอักษรเบรลล์ดิฉันก็คุมสอบ สอบเสร็จแล้วมหาวิทยาลัยก็ไปแปลอักษรเบรลล์เป็นภาษาธรรมดาดิฉันก็ตรวจ ตรวจเสร็จแล้วก็กลับไป ดิฉันก็มีเด็กพิการคนหนึ่งก็คือพิการทางร่างกายคนหนึ่ง ก็ให้คอมพิวเตอร์เครื่องหนึ่งเขาก็ค่อยๆ จิ้มไปเพราะว่าร่างกายท่อนล่างเขา Paralyze มีแขนแต่เขามีอะไรที่มุ่งมั่นเขาก็ค่อยๆ จิ้มเขาก็ใช้เวลา 3 ชั่วโมงคนอื่นเขาใช้เวลา 2 ชั่วโมง ก็ดูเขาทำไป เสร็จแล้วเราก็นั่ง เพราะฉะนั้นเด็ก LD เขาก็ต้องใช้เวลาเราก็ต้องไปปรับใช่ไหมค่ะ เด็กสมาธิสั้น เราก็ตัดข้อสอบออกไป เพราะมันอ่าน 20 ข้อ มันอ่าน 10 ข้อ ข้อที่ 11 ไม่อ่านแล้วใช่ไหมค่ะ

มันก็สอบตกซี่ เพราะฉะนั้นเรา เก็บย่อกว่าอาจารย์สอบ 5 ข้อ หนูทำ 5 ข้อก่อนถูกหนูทำ 5 ข้อเสร็จครูให้หนูเดินเล่น เดินเสร็จกลับมามาทำต่อนะก็มาทำอีกทีละ 5 ข้อก็ไม่ตก ถ้าคนที่ทำ 20 ข้อก็สอบตกอยู่แล้วใช่ไหมค่ะ คือแค่นี้คิดได้แค่นี้เด็กนี้ขึ้น เพราะฉะนั้นถ้าคุณเข้าใจว่าเด็กสมาธิสั้นเป็นอย่างไร เราจะจัดการสอนอย่างไรที่ความสมาธิสั้นของเขาไม่ได้มีผลกระทบ เพราะถ้าคุณสอบแบบนี้คุณไม่ได้วัดศักยภาพที่แท้จริงของเด็กถูกไหมค่ะ เพราะฉะนั้นเราจะวัดอะไร เราก็จะวัดว่าเขาเรียนรู้ไหมในสิ่งที่เขาสอนมันก็ต้องวัด Maximum ability ของเด็ก เพราะฉะนั้นคุณก็ต้องไปขจัดความบกพร่องของเขาออกไปคุณจะต้อง Accommodate ของเขาให้ได้ นี่ก็คือสิ่งที่ เพราะโรงเรียนของเราคุณไม่ต้องมาถามหาความยุติธรรมแล้ว เราก็ถามว่ามันไม่ยุติธรรมสำหรับเด็กออทิสติกใช่ไหม มันก็ไม่ยุติธรรมกับเด็ก LD เขาเองมันไม่ยุติธรรมกับเด็กปกติแล้วเด็กปกติอยากเป็น LD ไหมล่ะใช่ไหม เพราะฉะนั้นเราก็ต้องอธิบายกับเด็กปกติว่าคนเขาปกติทีนี้เพื่อนเขาไม่ปกติเขาเป็นอย่างนี้ แต่เรามี Limit นะค่ะ เราไม่ได้หมายความว่าเด็กพวกนี้จะได้ 3 ได้ 4 เขาจะมีเพดานของเขา เราก็จะมีการประเมินผลที่นักเรียนปกติและครูที่สอนปกติยอมรับได้แล้วในขณะเดียวกันการศึกษาพิเศษยอมรับได้ เพราะฉะนั้นในโรงเรียนคุณต้องออกแรงพอสมควรที่จะต้องทำ แต่จริงๆ เดี๋ยวนี้การประเมินผลเขาก็ยอมให้โรงเรียน School Base อยู่แล้ว แต่ครูใหญ่ต้องมีกึ๋น เพราะฉะนั้นผู้บริหารโรงเรียนต้องรู้เรื่อง แต่ส่วนใหญ่ไม่รู้

รศ.ดร.จุไร ทัพวงษ์

อาจารย์ค่ะ แล้วออทิสติกหายไหมค่ะ

รศ.ดร.ดารณี อุทัยรัตนกิจ

ไม่หาย สมองจะไม่หาย ดีขึ้นไหม ดี ออทิสติกเป็นหมอก็มี เป็นวิศวกรก็มี เป็น ดร. รองศาสตราจารย์ ศาสตราจารย์ก็เป็นออทิสติก เก่ง อัจฉริยะแต่เขาจะพูดกับใครไม่รู้เรื่อง เขาก็จะอยู่ของเขา

ดร.วิชญะ นาครักษ์

มีความเป็นอัจฉริยะในบางเรื่อง

รศ.ดร.ดารณี อุทัยรัตนกิจ

เออ อย่างนั้นแหละ Professor ที่อเมริกาที่เป็นออทิสติกนี่เยอะมี Professor ของอเมริกาเขาเป็นคนออกแบบนะครั้งประเทศ แกรวยจะตายไม่มีใครเก่งเท่าแก แต่แกไปบรรยายแกบรรยายเสร็จแกก็ไปแกไม่พูดไม่จากับใคร เพราะชีวิตของแกก็เป็นแบบนั้นเขียนตำราได้เก่ง แต่วิถีชีวิตของเขาคือการเป็นออทิสติก พูดเสร็จก็ไปเหมือนเด็ก เราก็กำลังเรียนปริญญาโทเด็กเราเป็นออทิสติกที่ตอนแรกไปวินิจฉัยปัญญาอ่อนด้วยซ้ำไปแล้ว เราก็เอามาสอนจากเด็กที่นอนอยู่ที่พื้นพูดกันไม่รู้เรื่องเลยนอนกันเป็นปีเลย เพื่อนเล่นพละก็นอนอยู่ข้างสนาม เราก็สอนเขาจนกระทั่งจบ ม.6 ส่งเข้าไปเรียนในเกษตร เพราะเกษตรเรามีโครงการอยู่ให้นักเรียนเข้าได้โดยไม่ต้องสอบเป็นโครงการวิจัยเราเนี่ยเขาก็จบเขาก็ไปเรียนต่อปริญญาโทด้วยตัวเขาเอง Major ศิลปกรรมกำลังทำวิทยานิพนธ์นะค่ะถึงจะจบ เด็ก

คนนี้เมื่อย้อนอดีตกลับไปเมื่อ 17 – 18 ปีที่แล้วเนี่ยเขาจะถูกมองว่าเป็นปัญญาอ่อน เข้าไปทดสอบเด็กบอกเป็นปัญญาอ่อน เขานั่งไม่ได้นะค่ะเขาวิ่งวุ่นตลอดเลย กินทั้งยาทั้งบำบัดทั้งอะไร แล้วระบบการศึกษาเรา ดิฉันเป็นคนตรวจเขาเองตอนที่เขาอายุ 4 ขวบกว่า 5 ขวบ คุณยายคุณป้านี้พาไปโรงพยาบาลนี่นั่งรถเมล์ไปเหลือแต่เสื้อชั้นใน แกฉีกหมดแล้วก็นั่งกรีดๆ และก็สารพัด

รศ.ดร.จุไร ทัพวงษ์

แต่เดี๋ยวนี้คุยรู้เรื่องไหม

รศ.ดร.ดารณี อุทัยรัตนกิจ

ก็เรียนปริญญาโทอยู่ เขาลงหนังสือพิมพ์ไปหลายรอบ แล้วอีกคนหนึ่งเจ้าแทนนี่ ชื่อครองฤทธิ์

รศ.ดร.จุไร ทัพวงษ์

อยู่คณะอะไรค่ะ

รศ.ดร.ดารณี อุทัยรัตนกิจ

เรียนมหาวิทยาลัยศิลปากรเรียนปริญญาโท จบของเราไปแล้วไปเรียนปริญญาโท เมเจอร์ประวัติศาสตร์ คณะโบราณคดี เมเจอร์ประวัติศาสตร์ ที่มหาวิทยาลัยศิลปากร

รศ.ดร.จุไร ทัพวงษ์

สงสัยตามตัวยากถ้าจบแล้ว

รศ.ดร.ดารณี อุทัยรัตนกิจ

เขาจะอยู่ที่ศิลปากร คุณแม่เขาทำงานที่กรมศิลป์ เขาจะเก่งประวัติศาสตร์ อีกคนหนึ่งเจ้าแทนนี่จบ ของเราที่นี่แล้วก็พวกนี้เก่งดนตรี แล้วก็แกเป็นครูสอนดนตรีด้วยนะ แกเป็นออทิสติกแล้วก็จบจากเกษตรนี่เหละจบคณะสังคมศาสตร์

ดร.วิชญะ นาครักษ์

ตอนนี้ยังมีอยู่ไหมครับที่เกษตร

รศ.ดร.ดารณี อุทัยรัตนกิจ

มีค่ะ เป็นนิสิตอยู่ตอนนี้เหลืออยู่ 5 - 6 คน์ ที่เข้าไปเรียนมีคณะมนุษย์ปี 4 ปีนี้น่าจะจบอีก 2 คน

รศ.ดร.จุไร ทัพวงษ์

Drop out มีไหมค่ะที่เรียนไม่จบแล้วก็ออกกลางคัน

รศ.ดร.ดารณี อุทัยรัตนกิจ

มีค่ะ

รศ.ดร.จุไร ทัพวงษ์

ประมาณครึ่งต่อครึ่งไหม

รศ.ดร.ดารณี อุทัยรัตนกิจ

ไม่ถึงค่ะ แต่ส่วนมากเราจะรู้ค่ะอาจารย์ ว่าเขาเรียนไม่ได้ แต่ทีนี้ของเกษตรนี้เราให้โอกาสเข้าไปเรียนแล้วกลุ่มหนึ่งก็คือเรียนมุ่งปริญญา อีกกลุ่มหนึ่งคือให้โอกาสเรียนโดยไม่มุ่งปริญญา เหมือนกับให้โอกาสเรียนแล้วเขาปลดล็อกเลยว่าถ้าคุณเรียนไปไม่ได้แล้วไม่ต้องมุ่งปริญญา คุณอยากเรียนวิชาไหนคุณเลือกเลยที่เหมาะกับความสามารถคือเรียนให้เขาพัฒนาให้เขาเติบโตให้เขาอยู่ในบรรยากาศที่อบอุ่นและเป็นบรรยากาศที่ปลอดภัย แต่เรามีระบบ Buddy ในการดูแล และนิสิตที่จบนี่จะจบด้วยระบบ Buddy เพราะว่าเราจะต้องTrain Buddy ด้วย

รศ.ดร.จุไร ทัพวงษ์

Buddy นี่ทำด้วยใจหรือว่า

รศ.ดร.ดารณี อุทัยรัตนกิจ

เรามีค่าตอบแทนให้เดือนละ 2,000 บาท

ดร.วิชญะ นาครักษ์

คณะสังคมนี้ยังมีอยู่ไหมครับ

รศ.ดร.ดารณี อุทัยรัตนกิจ

มีค่ะ ตอนนี้คณะสังคมนี้มีเจ้านัท เจ้าเอด ของเรานี่อยู่ ปี สี่ แล้วจะจบปีนี้แล้วเข้าไปอีกหลายคน

ดร.วิชญะ นาครักษ์

เรียนภาควิชาสังคมมนุษยวิทยาอะไรครับ

รศ.ดร.ดารณี อุทัยรัตนกิจ

นัทนี่อยู่ภาควิชาสังคมวิทยามนุษยวิทยา และก็เขาไปเนี่ย อีกคนหนึ่งที่เข้าไป แล้วทำจะไม่รอดแล้วเราต้องดึงกลับมาแล้วไปเปลี่ยนสาขาวิชาให้เอกใหม่ คือเจ้าเดนี้เขาจะเก่งดนตรีมาก แต่ด้านอื่นเราส่งไปเนี่ย แต่ว่าดูท่าจะไม่รอดปีนี้ ถ้าปีหน้าเราจะดึงกลับมาแล้วก็ส่งกลับเข้าไปใหม่แล้วก็มี

รศ.ดร.จุไร ทัพวงษ์

อาจารย์ติดตามลูกศิษย์ใช่ไหมค่ะ

รศ.ดร.ดารณี อุทัยรัตนกิจ

มันเป็นโครงการวิจัยค่ะ เพราะผู้ปกครองจ่ายเงินเพิ่มเติมนะค่ะ

รศ.ดร.จุไร ทัพวงษ์

กำลังจะถามอาจารย์ว่าแล้ว 2,000 นี้อาจารย์เอามาจากไหน

รศ.ดร.ดารณี อุทัยรัตนกิจ

จากผู้ปกครอง ผู้ปกครองจะต้องจ่ายเงินให้ อันนี้เป็นโครงการที่มหาวิทยาลัยอนุมัติให้รับเป็นกรณีพิเศษและถือเป็นโครงการวิจัยของ มก. เรามีคณะกรรมการดำเนินงาน

ดร.วิชญะ นาครักษ์

แล้วอย่างเด็กออทิสติกที่เรารับเรียนอยู่นี่ก็คืออยู่ในโครงการวิจัย

รศ.ดร.ดารณี อุทัยรัตนกิจ

ถูกต้อง ทุกคนต้องอยู่ในโครงการวิจัย พ่อแม่ต้องจ่ายเงินเพิ่มอีกปีหนึ่งประมาณ 80,000 ที่จะต้องจ่ายเพิ่ม เขาต้องจ่ายค่าหน่วยกิต ตามปกติและต้องจ่ายเพิ่มอีกและเรามีนักวิจัยประจำโครงการแล้วเราก็ให้อาจารย์หา Buddy ให้อาจารย์นิสิต ผู้ปกครอง อาจารย์ที่ปรึกษา นิสิต ผู้ปกครองจะช่วยกันหา Buddy เสร็จแล้วเราจะเทรน Buddy ให้ แล้ว Buddy ก็จะต้องเป็นนักวิจัยร่วมกับเราก็จะต้องติดตามและต้องรายงานรีพอตย์เราทุกอาทิตย์สรุปงานส่งเราทุกอาทิตย์ แล้วเราก็จะมีการประชุมทุกต้นปี คือเรามีคณะกรรมการดำเนินงานโดยมหาวิทยาลัยแต่งตั้ง มีคณบดีคณะศึกษาศาสตร์เป็นประธาน

ดร.วิชญะ นาครักษ์

แล้วปีหนึ่งรับได้กี่คนครับอาจารย์

รศ.ดร.ดารณี อุทัยรัตนกิจ

แล้วแต่เราจะมีนักเรียนค่ะ คืออันนี้เราจะรับเฉพาะนักเรียนที่จบจากเรานะค่ะ เรายังไม่เปิดรับข้างนอก ถ้าจบ ม.6 นี่บางปีก็ 4 คน แต่บางปีจะเหลือ 3 คน อย่างบางปีนี้เรารู้เลยว่าเด็กเรียนไม่ได้เขาก็จะไม่เรียน เขาก็จะออกไปเรียนทางด้านอาชีพนะค่ะ บางปีเนี่ยนิสิตก็ขอไปเรียน เรามีที่ไปเรียนที่สวนดุสิตคนหนึ่ง ไปเรียนสวนสุนันทาคนหนึ่ง เพราะว่าเขาจะไปเรียนทางดนตรีหรืออะไรและก็บรรณารักษ์ของเราไม่มีค่ะ เขาก็ไปเรียนที่สวนดุสิต

ดร.วิชญะ นาครักษ์

ที่คณะมนุษย์ไม่มีเหรอครับอาจารย์

รศ.ดร.ดารณี อุทัยรัตนกิจ

ไม่มีค่ะ ไม่มีเมเจอร์มีดนตรี แต่ไม่มีเมเจอร์บรรณารักษ์ ของเรามีอยู่คณะมนุษย์ตอนนี้อยู่สาขาปรัชญาหรืออะไรจำไม่ได้ เราก็มีอยู่ 1 คนคณะมนุษย์ ปีที่แล้วคณะมนุษย์มีเมเจอร์ภาษาอังกฤษจบไปแล้วจบไปสองปีแล้ว เมเจอร์ภาษาอังกฤษด้วยนะ และก็มีคณะมนุษย์ตอนนี้และก็คณะสังคม และก็มีคณะศึกษาศาสตร์

รศ.ดร.ฤไร ทัพวงษ์

อันนี้คล้าย Cost sharing เหมือนกันนะค่ะ

รศ.ดร.ดารณี อุทัยรัตนกิจ

อันนี้ผู้ปกครองรับผิดชอบหมดเลยค่ะมหาวิทยาลัยไม่มีให้หรอกค่ะ

ดร.วิชญะ นาครักษ์

แล้วถ้าอย่างนี้ ป.1 นี้ก็คือโครงการวิจัยรับผิดชอบ

รศ.ดร.ดารณี อุทัยรัตนกิจ

ของเรานี่เด็กออทิสติกเป็นโครงการวิจัยที่แยกออกมาคือมันเข้าไปอยู่ในโรงเรียนแต่เป็นโครงการวิจัยที่มหาวิทยาลัยอนุมัติให้เราทำ เพราะเราจะรับปีละ 5 คน ทีนี้ปีละ 5 คน ตอนนี้เรามีเตรียม ป.1 อีก 6 คน เตรียมป. 1 เนี่ย ดิฉันเริ่มทำปีที่แล้ว และก็ออกมาดีทีเดียว เราไม่ได้เป็นอนุบาลนะค่ะ เด็กนี่จะอายุเกินอนุบาลแล้วล่ะแต่เด็กพัฒนาการอาจจะยังไม่ เราขอออกมาเตรียมแต่เราสอนเหมือนอนุบาล 3 จะเป็นระบบ เราใช้ระบบมองเตสเซอรี่บวกกับระบบการสอนของออทิสซึ่ม เรามีห้องเรียนสวยมากเลยค่ะ อยู่ข้างบน

รศ.ดร.จุไร ทัพวงษ์

แล้วตอนนี้สมทบมาแล้วเด็กออทิสติกประมาณกี่คน

รศ.ดร.ดารณี อุทัยรัตนกิจ

80 กว่าคนตั้งแต่อนุบาลถึง ม.6

ดร.วิชญะ นาครักษ์

แล้วอย่างถ้าเป็นพิการทางด้านอื่นเข้ามาทางโรงเรียนรับไหมครับ

รศ.ดร.ดารณี อุทัยรัตนกิจ

ไม่รับค่ะ ไม่มีความชำนาญในด้านนี้

ดร.วิชญะ นาครักษ์

อาจารย์ก็จะรับเฉพาะทางด้านปัญญา

รศ.ดร.ดารณี อุทัยรัตนกิจ

ปัญญาก็ไม่รับ โครงการพิเศษมีอย่างเดียวคือออทิสติก LD นี่เราไม่รับเด็กข้างนอกนะค่ะ LD นี่ก็คือเข้ามาแล้วเรามาวินิจฉัยในนี้ ประมาณ 40 กว่าคนมาเจอที่เราเจอทีหลัง คือเรารับเข้ามากลุ่มหนึ่งเนี่ย โรงเรียนสาธิตเรามีเด็กกลุ่มหนึ่งก็คือว่า ครึ่งหนึ่งเนี่ยถ้าปีที่แล้วถ้าก่อนหน้านั้นจะประมาณ 2 ส่วน 5 เราฝากเข้าเด็กพวกนี้ไม่มีปัญหาเก่งอยู่แล้ว แล้วที่เหลือจะเป็นลูกคนใน มก.กับเด็กฝากส่วนมากจะอยู่ในกลุ่มนี้ค่ะ LD แต่กลุ่มที่สอบเข้าก็จะมีสมาธิสั้นเหมือนกันคือเก่งแต่สมาธิสั้น เราก็เจอเด็กออทิสติกสอบเข้ามาได้นะ ก็คือเก่งมาก คือเราเรียงลำดับคะแนนเลยนะค่ะ อันนี้โปร่งใสตรวจสอบได้เลยตรงนี้ แต่พอเขาเข้ามาแล้วไม่เหมือนชาวบ้านอัจฉริยะ แต่พฤติกรรมนี้เป็นออทิสติก แล้วเราก็เอามาช่วยแล้ว พ่อแม่ก็ต้องย้ายเด็กมาเข้าโครงการก็ต้องมาจ่ายเงินเข้าโครงการออทิสติกเราจะเก็บเงินเพิ่ม

ค่อนข้างเยอะ

ดร.วิชญะ นาครักษ์

แล้วถ้าเกิดว่าเป็นลูกบุคลากรภายใน พบว่าพิการตาพิการหู

รศ.ดร.ดารณี อุทัยรัตนกิจ

ไม่รับค่ะ

ดร.วิชญะ นาครักษ์

ขอโทษนะครับ อาจารย์ครับแล้วมันจะไม่ขัดกับกฎหมายเหรอครับ

รศ.ดร.ดารณี อุทัยรัตนกิจ

เราไม่รู้ว่าขัดหรือไม่ขัดเราไม่มีหน้าที่รับ ดิฉันคิดว่าทุกโรงเรียนไม่จำเป็นต้องมาทำหน้าที่นี้หมด มันเป็นสิทธิที่จะต้องจัดการศึกษาให้เขาแต่เขาควรจะไปอยู่ในที่ที่เหมาะสม เพราะว่าเราไม่ได้มีการ tran และอีกอย่างหนึ่งเนี่ย ดิฉันว่าการเป็นโรงเรียนสาธิตเนี่ย ดิฉันจะย้ำเสมอว่าเราไม่ใช่โรงเรียนบริการการศึกษา เราไม่มีหน้าที่บริการ เราตั้งโรงเรียนสาธิตเพื่อทำหน้าที่วิจัย เพราะฉะนั้นเนี่ยเราไม่มีหน้าที่รับนักเรียนเหมือนกระทรวง นั่นเป็นหน้าที่กระทรวง โรงเรียนเราเนี่ยไม่ใช่เหมือนกระทรวงโรงเรียนเราเนี่ยเสมือนโรงเรียนราษฎร์นะค่ะ สถานะโรงเรียนเราเนี่ย เราไม่ได้รับงบประมาณจากกระทรวงศึกษาแม้แต่บาทเดียว สมัยก่อนเราขึ้นกับทบวงใช่ไหมค่ะอาจารย์ เราขึ้นอยู่กับทบวงเนี่ยโต๊ะเก้าอี้ตัวหนึ่งเขาก็ไม่เคยให้เรา

ดร.วิชญะ นาครักษ์

เขาไม่ Support ค่าหัวมาให้เราเหรอครับอาจารย์

รศ.ดร.ดารณี อุทัยรัตนกิจ

เขา Support ค่าหัวค่ะ แต่ได้มาส่วนหนึ่งก็คือได้มาค่าหัวแล้วก็ สมัยก่อนโดยไม่มีค่าหัวนี่ไม่เคยได้เลย

ดร.วิชญะ นาครักษ์

แต่ปัจจุบันก็พอได้

รศ.ดร.ดารณี อุทัยรัตนกิจ

ก็ Support ค่าหัวมา แล้วก็คือค่าหัวมาหลังจากที่ได้มาเนี่ยแล้วเรายังเก็บอีกตั้งเยอะนะ เพราะฉะนั้นเนี่ยโรงเรียนเราเนี่ยวัตถุประสงค์ของการตั้งโรงเรียนนี้คือเป็น Lab ของคณะศึกษาศาสตร์ เพราะฉะนั้นจุดประสงค์ก็คือเป็นศูนย์วิจัยและพัฒนาการศึกษา เป็นศูนย์ เป็นแหล่งปฏิบัติการ ฝึกวิชาชีพของคณะศึกษาศาสตร์ นั้นคือหน้าที่หลักของเรา เพราะฉะนั้นเนี่ยเราไม่มีหน้าที่ที่จะให้บริการทางการศึกษาเหมือนโรงเรียนของกระทรวง เพราะฉะนั้นสิ่งที่เราทำนี้เราทำในรูปของงานวิจัยทั้งสิ้น เพราะอาจารย์จะไปเห็นสาธิตอื่นเขาไม่ทำ และเขาไม่รับด้วย ทำก็ไม่ทำรับก็ไม่รับ เราทำออทิสติกเนี่ย

เราทำในรูปแบบของโครงการวิจัยที่มหาวิทยาลัยอนุมัติให้เราทำ โดยเป็นความร่วมมือการวิจัยร่วมระหว่างโรงเรียนกับโรงพยาบาลยุวประสาท เพราะฉะนั้นเราจะมี Criteria ในการรับเด็กที่ชัดแจน เราไม่รับเด็กที่บำบัดจากโรงพยาบาลอื่น เราจะรับเด็กที่ผ่านการบำบัดจากโรงพยาบาลยุวประสาทเท่านั้น และคณะกรรมการพิจารณาคัดเลือกเด็กก็เป็นหมอจากยุวมารวมกับเรา

รศ.ดร.จุไร ทัพวงษ์

ตอนนี้เข้าใจตรงนี้แล้ว ตอนนี้สมมติว่าของอาจารย์ประสบความสำเร็จมากเลย Techonlogy transfer ไหมออทิสติกเดี๋ยวนี้เป็นเยอะแล้วโรงเรียนอื่นหรือว่าอะไรอื่นๆ ที่อยากจะจำของอาจารย์เนี่ยไปประยุกต์ใช้อะไรอย่างนี้เป็นไปได้ไหมค่ะอาจารย์

รศ.ดร.ดารณี อุทัยรัตนกิจ

ได้เราเปิดโรงเรียนปีหนึ่งๆ มีคนมาดู ปีที่แล้วคนมาดูโรงเรียนเราเยอะที่สุดก็คือมาดูออทิสติก เราเปิดโรงเรียนดูใครอยากดูเราไม่เคยไม่ให้ดูเลย ต้องเปิดให้ดูเลยค่ะอาจารย์ทั่วประเทศมาดูเนี่ยคุณอยากดูดู อยากได้เอาไปเลย เราก็อบรมนะค่ะอาจารย์ ครั้งที่แล้วก็อบรมไปเริ่มโครงการแรกรวม 200 ชั่วโมงนะค่ะ

รศ.ดร.จุไร ทัพวงษ์

เสียค่าใช้จ่ายไหมค่ะ

รศ.ดร.ดารณี อุทัยรัตนกิจ

เสียซี่ อบรมไม่เสีย อบรมฟรีด้วยเหรอ ใครเอาเงินมาให้อาจารย์ ดิฉันคิดแพงด้วย ไม่เก็บเฉพาะดูงาน ต่อไปดูงานจะเก็บแล้ว นี่ดูงานยังไม่เก็บเลย

รศ.ดร.จุไร ทัพวงษ์

ดูที่โรงเรียนนี่ค่ะ

รศ.ดร.ดารณี อุทัยรัตนกิจ

แต่ต่อๆ ไปเราจะเก็บ แล้วอาจารย์ไม่เก็บค่าอบรมอาจารย์จะเอาเงินที่ไหนมาอบรม

รศ.ดร.จุไร ทัพวงษ์

ไม่มีเงินที่ไหนมา Support ตรงจุดนี้ให้ฟรีเลยนะค่ะ

รศ.ดร.ดารณี อุทัยรัตนกิจ

เอาเงินที่ไหนมาล่ะค่ะ ใครจะเอาเงิน เราทำงานโรงเรียนเราเองดิฉันไปบอกรัฐมนตรี เขาเรียกดิฉันเขาไป ดิฉันบอกรัฐมนตรีบอกรัฐบาลส่งเงินมาให้ดิฉันทำออทิสติกไหม ไม่มี ที่ดิฉันทำเพราะอะไร เพราะพ่อแม่เขามีเงิน แต่เขาไม่มีโรงเรียนให้ลูกเรียน ลูกคนรวยค่ะ ลูกท่านผู้หญิงก็อยู่กับเราพวกนี้เขามีเงินแต่เขาหาโรงเรียนให้ลูกไม่ได้คุณทำซิคุณจะเอาเท่าไหร่ผมให้ใช่ไหม อาจารย์ไปหาโรงเรียนดีๆ ให้ลูกเขาเรียนหน่อยซี่ มันไม่มี เพราะฉะนั้นโรงเรียนก็ทำพ่อแม่มีเงินแต่เขาไม่มีที่ให้ลูก

เรียน แต่เราทำเนี่ยดิฉันบอกว่าถ้าดิฉันมีตาที่มองเห็นอนาคต ดิฉันอาจไม่เริ่มทำก็ได้เหนื่อยจะตาย ยากไม่ใช่เรื่องง่ายๆ ถ้าไม่มีกึ๋นจริงๆ ทำไม่ได้หรอก แต่นี่มันทำจน Set เข้าไปเป็นระบบแล้ว แต่ถามว่าไม่มีปัญหา ไม่จริงมีปัญหาทุกวันเหละเด็ก 80 กว่าคนมีปัญหาทุกวันและก็ไม่ใช่ว่าครู 100% จะ deal เด็กพวกนี้ได้เลยพูดง่ายๆ เลยอาจารย์ นี่ดิฉันไปเปิดการอบรมเมื่อเช้าครูโรงเรียนประชาราชบำเพ็ญบอกว่าเด็กออทิสติกโรงเรียนเขาเนี่ยวิ่งไปครูวิ่งไล่จับถีบทีหนึ่งพี่เลี้ยงนี่ฟันหล่นไป 3 ซี่เลย อาจารย์เรานี่ถูกดึงผมหลุดเป็นกระจุกเลยนะ เขียวไปทั้งตัวเลย

รศ.ดร.จุไร ทัพวงษ์

พอดีไปทำโฟกัสกรุปโรงเรียนที่เขามีเด็กออทิสติกเขาบอกว่าเด็กวัยรุ่นที่เป็นออทิสติกมีปัญหามาก

รศ.ดร.ดารณี อุทัยรัตนกิจ

สารพัดอย่างพูดเลยดิฉันถึงบอกว่าคุณมีเด็กกลุ่มนี้คุณทำอะไรบ้างทำไมเราถึงต้องมีเงินเราก็มีทุกวัน เราเหนื่อยจะตาย แล้วเวลามีเรื่องอย่างนี้ มี เพื่อนที่มันไปล้อๆ ๆ จับเนี่ยลงนะ วงเวียนนี่ทิ่มหูนี่หลังเลือดเต็มเลยดิฉันอยู่ 3 ทุ่มกว่า 4 ทุ่มกว่าจะเอาสองฝ่ายมา clear ปัญหากันได้ มี เด็กเราก็ถูกเด็กปกติทั้งเอารองเท้าตบหน้าบ้างอะไรบ้างมันก็มี แล้วเด็กเราไปทำเขาก็มีแล้วเวลาที่ชอบสาวๆ มันก็ไปนั่งจ้อง แล้วพ่อแม่เด็กผู้หญิงก็จะมาเอาเรื่องกับเด็กเรา ดิฉันก็ต้องไปเจรจากว่าจะมาทำกว่าจะมาคุมเด็กเรา แล้วเด็กบางคนจะต้องให้ยาเพื่อที่จะลดความต้องการทางเพศอะไรอย่างนี้ แล้วเด็กผู้หญิงบางคนเนี่ยต้องไปฉีดยาเข็มละหมื่นเพื่อที่ไม่ให้มีประจำเดือน เพราะเขาไม่สามารถที่จะใส่ได้เขารำคาญเขาดึงโยนกระจุยเลย

รศ.ดร.จุไร ทัพวงษ์

แล้วตอนนี้เด็กผู้หญิงยังทำหมันไม่ได้ใช่ไหมค่ะ

รศ.ดร.ดารณี อุทัยรัตนกิจ

มันก็ยังทำไม่ได้ค่ะอาจารย์ เพราะมันอาจจะมีผลต่อความเจริญเติบโตอะไรต่ออะไรมันก็ต้องผ่านกระบวนการทางแพทย์ก็ต้องฉีดยาเข็มละหมื่นเดือนละเข็มเพื่อที่จะให้ไม่มีเมน แต่ชั่วขณะหนึ่ง ไม่อย่างนั้นเด็กก็จะหยุดการเติบโตในหลายๆ ส่วน เพราะฉะนั้นมันมี Complication

รศ.ดร.จุไร ทัพวงษ์

แสดงว่าปัญหามีมาก

รศ.ดร.ดารณี อุทัยรัตนกิจ

ปัญหามีเยอะมากโรงเรียนดิฉันมีเยอะมาก เรามีวัยรุ่นอยู่ตรงนั้นอีกตั้งเยอะ แต่ละคนแต่ละแบบบางคนนี่เข้าไปทางเพศอะไรอย่างนี้ มันก็มีหมดแหละค่ะอาจารย์ เนื่องจากของเราเนี่ยมัน Set ระบบมันต้องใช้เงิน เพราะฉะนั้นเรามีเราต้องจ้างครู 1 คนต่อเด็ก 2 คน เพราะฉะนั้นเด็ก ม.6 เนี่ยก็ต้อง

จ้างครู 1 คนต่อเด็กม. 6 คนเข้าเรียนอยู่ในชั้นเรียนปกติดิฉันต้องมีครู 1 คนเนี่ยต้องตามติดเด็กตลอดเวลาต้องช่วยในเรื่องของการสอนพฤติกรรมทางสังคม การเป็นที่ปรึกษาให้เขา อยู่กับเขาตลอดช่วยเป็นติวเตอร์ให้ในหลายๆ วิชา ช่วยประสานกับอาจารย์ผู้สอนวิชาต่างๆ ที่จะดูแลเด็ก เพราะฉะนั้นเนี่ยตั้งแต่ ป.1 ป.2 อยู่ในห้องเราเรียกห้อง Special Case. ก็ยังไม่ได้เรียนร่วมเต็มเวลา เรียนร่วมเฉพาะวิชา ศิลปะ พละ ดนตรี แต่ ป.3 เข้าไปเขาเรียนร่วมเต็มเวลา เราส่งเด็กออทิสติก 2 คนเข้าไปในห้องปกติเราต้องส่งครูเข้าไป 1 คน ใครจ่ายเงินพวกนี้ล่ะอาจารย์ถ้าผู้ปกครองไม่จ่าย

ดร.วิชญะ นาครักษ์

แล้วอย่างเด็ก LD นี้อาจารย์ต้องเก็บเงินไหมครับ

รศ.ดร.ดารณี อุทัยรัตนกิจ

เด็ก LD ดิฉันเก็บเงินวิชาละ 1,500 บาทต่อเทอม เรามีครูที่เราต้องจ้างเพิ่มประมาณ 10 กว่าคน จบทั้งตรี ทั้งโท ที่อยู่ห้องเสริมวิชาการ อย่างนี้ค่ะอาจารย์เวลาที่เพื่อนเขาเรียนภาษาไทยอยู่ในห้องปกติเนี่ยครูปกติก็สอนไปแล้วเราก็จะมีเด็กกลุ่มนี้ 3 คนเขามาเรียนเขาต้องจ้างครูอีกหนึ่งคนมาสอนเด็กกลุ่มนี้ในขณะที่เพื่อนเขาเรียนในห้องใช่ไหมค่ะ

ดร.วิชญะ นาครักษ์

อาจารย์ต้องแยกว่าเป็นทางด้านภาษาไทย คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์

รศ.ดร.ดารณี อุทัยรัตนกิจ

คณิตศาสตร์ ภาษาอังกฤษ 3 กลุ่มเนี่ย ให้บริการ 3 กลุ่ม ประถมเนี่ยจะให้เฉพาะคณิตศาสตร์และภาษาไทย เพราะว่าภาษาอังกฤษนี้เขาแบ่งกลุ่มย่อยอยู่แล้ว ตั้งแต่ ม.1- ม.6 เนี่ยเรามี 3 วิชาที่จะต้องให้บริการ ก็คิดวิชาละ 1,500 บาทต่อเทอมนะค่ะเขาก็จะออกมาเรียน

ดร.วิชญะ นาครักษ์

ไม่แพงหรอกถ้าคิดถึงว่าลูกจะมีอนาคตต่อไปมีคำถามอีกนิดหนึ่ง แสดงว่าอาจารย์เห็นว่าการจัดการเด็กพิการเนี่ยต้องแยกกลุ่มเพราะว่าจัดการไม่เหมือนกัน

รศ.ดร.ดารณี อุทัยรัตนกิจ

มันต้องวินิจฉัยให้ได้ แล้วในโรงเรียนหนึ่งเนี่ยถ้าถามว่าอาจารย์อยาก ในความเห็นของดิฉันเนี่ยนะค่ะคือโอเคในกฎหมายเนี่ยต้องทำแต่มันเป็นไปไม่ได้หรอกที่คุณจะไปให้หนึ่งโรงเนี่ยรับทุกประเภทความพิการ อเมริกายังไม่ทำเลยค่ะ ดิฉันเป็นนักจิตตอนดิฉันเรียนปริญญาเอกที่อเมริกานะแล้วตอน Intern เนี่ยดิฉันก็เป็นที่เราเรียก School Psychologist ประจำโรงเรียนที่ District ที่ Forth worth ที่ TEXAS แล้วพอจบแล้วดิฉันก็ทำงานต่อเกือบปีหนึ่งนะค่ะ ในอเมริกาเองเนี่ย เขาก็ไม่เอาเด็กทุกประเภทไปอยู่โรงเรียน เขาไม่ทำ มันเป็นไปไม่ได้วิธีการแบบนี้ค่ะ อาจารย์เขาทำเป็นเขตพื้นที่เพราะฉะนั้นในบริเวณนี้เนี่ยในเขตนี้ โอเคโรงเรียนนี่พร้อมโรงเรียนนี้ทำ ทำเด็กปัญญาอ่อนทำเด็กที่มี

ปัญหาทางอารมณ์เด็ก LD ทุกคนต้องทำหมดเพราะว่าอยู่ในห้องเรียนนะค่ะ เอาอันนี้พิการแรงๆ ปัญญาอ่อน ปัญหาทางอารมณ์รุนแรงและ Speech Disability อะไรอย่างนี้ ก็ให้ตั้งอยู่โรงเรียนอย่างเนี่ย และก็โรงเรียนใกล้ๆ ตรงนี้ก็ส่งเด็กมาโรงเรียนนี้แล้วครูใหญ่โรงเรียนไหน ที่มีห้องเรียนพิเศษอยู่เนี่ย ครูใหญ่โรงเรียนนั้นเนี่ยต้องมี Certificate Specialist เขาถึงจะให้มาเป็นผู้บริหารโรงเรียน แต่ถ้าโรงเรียนอื่นที่ไม่ได้ไปตั้ง ทีนี้ตรงนี้เนี่ยเขาก็จะมีห้องเป็นห้องเรียนพิเศษที่เราเรียกว่า Speech Disability แล้วก็ส่งไปเรียนร่วม เพราะฉะนั้นโรงเรียนร่วมนี้เป็นโรงเรียนสำหรับเด็กหูหนวก เพราะฉะนั้นคุณเอาแค่หูหนวกไป แล้วอย่างที่ Colonado เนี่ย ครูของ Colonado เหมือนเราเนี่ยนะค่ะ เป็น University Lab Schoolของมหาวิทยาลัย North รัฐเทสซัส เพราะตอนนี้เขาให้ยุบ Lab School ผู้ปกครองก็ไปช่วยกันตั้งให้เป็นที่เราว่า Charter Schoolโรงเรียนนั้นเป็นโรงเรียนสำหรับเด็กหูหนวกแล้วก็ Co กับเขตพื้นที่ เพราะฉะนั้นในโรงเรียนนั้นเขาจะรับเด็กหูหนวกเข้าไปตั้งแต่อายุ 3 ขวบไล่เรียนถึง ไฮสคูล แล้วเขาก็จะมีศูนย์บริการการตรวจหูการวินิจฉัยอะไร เอาเข้าไปอยู่ในโรงเรียนนี้เลย เพราะโรงเรียนนี้เอาหูหนวกอย่างเดียว โรงเรียนนี้ไม่เอาเด็กตาบอดไม่เอาเด็กพิการอื่นแต่เขามีออทิสติกอยู่นะค่ะ เขาก็จะมีออทิสติกมี LD มีอะไรอย่างนี้นะค่ะ เป็น Center แล้วเขาทำได้สุดยอดเลยอันนี้มันเป็น แล้วเขาก็ Connect กับ District เขตพื้นที่ก็เข้ามาซัพพอร์ต เพราะฉะนั้นคนในแถบนั้นถ้าเขาหูหนวกก็เอามาตรงนี้ ตรวจหูเรียนตั้งแต่อนุบาลสอน แล้วเรียนรวมเข้าไปถึงชั้น ม.6 แล้วโรงเรียนนี้วิชาเลือกเด็กปกติจะเลือกเรียนวิชาภาษามือ เขาจะสอนวิชาภาษามือให้กับเด็กปกติตั้งแต่ประถมจนถึงมัธยม เขาจะสื่อสารเขาเรียนร่วม เขาจะมีห้องพิเศษด้วยแล้วก็เข้าไปเรียนร่วม แต่เรียนร่วมที่เป็นหูหนวกแต่ออทิสติกเขามีอยู่แล้ว ออทิสติกเขามีไม่กี่คน แล้วก็ LD และแน่นอน LD กับปัญหาทางอารมณ์ต้องรับทุกคนอยู่แล้วเพราะมันเป็นเด็กปกตินี่เอง แต่ถ้าพูดถึงพิการเนี่ยโรงเรียนนี้ไม่มีเด็กตาบอด เด็กตาบอดเขาไปให้อีกโรงเรียนหนึ่งแล้วเขาก็ Specialist เข้าไปในโรงเรียนนั้น ตั้งแต่อนุบาลเหมือนกัน เพราะแต่โรงเรียนนี้อยู่ เพราะฉะนั้นในแถบทั้งหมดนี้ในเมือง Greery นี้ถ้าหูหนวกต้องมาเรียน และเขาก็ทำได้ดีมากเลยเขาก็ส่ง Resorree เข้าไปทำก็เดินทางไม่ไกลนักจากในเขตพื้นที่

ดร.วิชญะ นาครักษ์

มันน่าจะดีกว่าที่เราบังคับให้ทำทุกอย่าง

รศ.ดร.ดารณี อุทัยรัตนกิจ

No way เลย และจะไม่มีใครดีสักคนเป็นไปไม่ได้เลย คืออย่างพิการแขนขานี่โอเคค่ะ อาจารย์ เราก็มีเด็กค่ะ เด็กพิการแขนขา สมัยก่อนเนี่ยไม่มีลิฟอยู่ประถมเนี่ยนะเพื่อนๆ เขาก็ช่วยขึ้นชั้นสองอะไรอย่างนี้แล้วพอไปเรียนทางโน้นเขามีลิฟ เข้าไปถึงเนี่ยเขาก็จะลงจากรถเพื่อนเขาก็จะไปรับเข็นรถเข็นมาเข้าแถวรวมเนี่ยเขาก็จะนั่งรถเข็นเข้าแถว แล้วเพื่อนเขาก็จะช่วยกันอย่างเนี่ย เพื่อนจะช่วยยกถาดอาหารให้เขามากินห้องเรียนไม่อย่างนั้นเขาเดินไปไม่ไหว เขาก็จบม.6 และเข้ามหาวิทยาลัย คือ

พิการทางอย่างนี้ แล้วเรามีพิการทางหูอยู่คนหนึ่งแต่ไม่ใช่ว่าหนวกเลย หลังจากเขาใส่เครื่องช่วยฟังแล้ว เขาได้ยินนั้นเป็นการวินิจฉัยที่ผิดพลาดจริงๆ แล้วเขาไม่ได้ยินแล้วหมอไปวินิจฉัยเขาเป็นออทิสติก แต่มาถึงดิฉันเนี่ย ป.1 เนี่ยเธอยังพูดได้ไม่เป็นประโยค ดิฉันก็เอามาวินิจฉัยใหม่จบไปเข้ามหาวิทยาลัยแล้ว ตายละครูจะสอนเด็ก หูไม่ได้ยินได้อย่างไร ดิฉันก็ไปศึกษา ดิฉันวิ่งไปหา ดร.มลิวัลย์ ดิฉันก็ไปหาข้อมูลมา และก็มาประชุมอาจารย์และก็จัดเขานั่งอยู่ตรงนี้นะและก็ไปเชิญคุณพ่อคุณแม่มา ต้องไปซื้อเครื่องช่วยฟังแบบนี้ใส่ตรงไหนยังไงอาจารย์จะช่วยเขายังไง แล้วเราส่งอาจารย์ของเราไปฝึกพูดให้เขา เขาก็ดีขึ้นเรื่อยๆ

รศ.ดร.จุไร ทัพวงษ์

ทำไมออทิสติกกับหูหนวกชอบวินิจฉัยผิดพลาด

รศ.ดร.ดารณี อุทัยรัตนกิจ

คือมันไม่พูดไงค่ะ เด็กออทิสติกไม่พูด เพราะฉะนั้นถ้าอันดับแรกเด็กไม่พูดต้องเอาไปตรวจหูถ้าหูได้ยินเนี่ย แสดงว่าเป็นออทิสติกต้องไปแยกให้ได้เพราะว่าเด็กไม่พูด เด็กจะรู้เรื่องแต่ไม่พูด อย่างนี้ถ้าเราสังเกตเนี่ยเด็กหูหนวกเขาจะไม่ทำตาม แต่เด็กออทิสติกเขาจะทำตามแต่เขาไม่พูด แต่บางทีคนที่เขาไม่มีความรู้ก็จะแยกออกมาไม่ได้ คือพวกนี้ต้องสอนนะค่ะอาจารย์ต้องเรียนรู้ สมัยก่อนนี้พ่อแม่เป็นหมอยังวินิจฉัยลูกไม่ได้เลย เรามีพ่อแม่เป็นหมอที่มีลูกเป็นออทิสติกตั้งหลายคน เขายังไม่รู้เลยว่าลูกเป็น สมัยก่อนนะ แต่ตอนนี้หมอทุกคนต้องเรียนออทิสติกหมด และเราก็จะรู้ว่าสื่ออะไรมันดีขึ้นใช่ไหมค่ะ เพราะฉะนั้นเนี่ยคือจริงๆ โรงเรียนเนี่ยมีหน้าที่ให้บริการคือนักเรียนทุกคนต้องมีสิทธิที่จะเรียน แต่คำว่าสิทธิที่จะเรียนนี้เนี่ย คุณต้องจัดการศึกษาที่เหมาะสม เพราะฉะนั้นคนที่จะต้องรู้เรื่องดีที่สุดก็คือกระทรวงและผู้จัด ว่าคุณจะจัดระบบแบบในที่จะรองรับให้ทุกคนได้เรียนแล้วเรียนอย่างมีประสิทธิภาพ เหมือนกับที่เขาบอกเอาลูกเขาไปโรงเรียน 6 ชั่วโมง ลูกเขาได้เรียนรู้ไม่เกิน 1 ชั่วโมง เพราะว่าเด็กก็จะไปวิ่งจนกว่าครูจะมาสอนก็หมดไป เพราะอย่างเด็กออทิสติกเรา 6 ชั่วโมง เขาเรียน 6 ชั่วโมง แต่เราต้องลงทุน ต้องลงทุนเยอะกว่าจะให้ครูสอน แต่ถามว่าคุณส่งเด็กออทิสติกเข้าไปในห้องเรียนแล้วเขาบอกเราก็ไม่มีอะไรไปให้ครูเขาเลยที่เกิดขึ้นเนี่ย ครูก็ปล่อยซี่เรียนไปหนึ่งชั่วโมงครูมีเวลา 5 นาทีครูกลับมาอ้าวนั่งลงครูสอนเขาครบ 6 คาบ ก็ทั้งวันก็ได้แค่นั้นแล้วจะไปพัฒนาอะไรถูกไหมค่ะ เพราะฉะนั้นก็คือจะต้องไปจัดระบบให้ได้ จริงๆ เนี่ยดิฉันว่า resource เหลือเฟือจากการที่ดิฉันลงพื้นที่แล้วจัดการ จัดระบบเนี่ยพอเราไปจัดให้เขาดู แค่จัดตารางสอนนะ โอ๋ไม่ได้คิดเลยจัดได้คืออย่างนี้ค่ะดิฉันบอกอาจารย์ต้องคิดออกนอกกรอบ มีโรงเรียนหนึ่งบอกเนี่ยหนูจัด 2 วันเลยนะ แต่ผลสุดท้ายได้ คือเขาไม่เคยคิดไงพอเราไปชี้เขาก็คิดได้เพราะฉะนั้นถ้าคุณไปจัดระบบ Set ระบบ

ดร.วิชญะ นาครักษ์

อาจเป็นเพราะคุณครูบางคนไม่เคยเปลี่ยนความเคยชิน

รศ.ดร.ดารณี อุทัยรัตนกิจ

มันง่าย อันนี้มันอาจจะยากขึ้นมาหน่อย แต่ดิฉันบอกว่าหลังจากที่คุณผ่านยากไปแล้ว คุณก็จะรู้สึกว่าคุณทำได้ แต่ต้องลงไป Support เขาค่อนข้างเยอะ คือจะต้องไป เราไปให้คำปรึกษาหนึ่งต่อหนึ่ง เราจะประกบเลยไปดูเขาสอนไปคุยกับเขา ไปอะไรต่ออะไร ฝ่ายบริหารก็ลงไปดู ดูในเรื่องของการจัดการตารางสอนอะไรต่ออะไร เราจัดตารางสอนให้ใหม่ทุกโรงเรียนเลยนะ อาจารย์จัดไม่ได้ จัดไม่เก่ง พอเราไปสอนเขา เขาก็ทำได้ เพราะดิฉันเชื่อว่าตอนนี้ Set ระบบให้มันดีแล้วก็ต้องไป Set resource ว่าไอ้ตรงนี้มันควรจะลงที่ไหน พอมันสะเปะสะปะ เราบอกเรียนร่วมถูกส่งมาหมดเลย เหมือนบอกเรียนร่วมกับเด็กหูหนวกไปเรียนร่วมกับเด็กปกติล่ามเขาไม่ส่งไปให้ นั่งตั้งแต่เช้าถึงเย็นจะไปรู้เรื่องอะไร แล้วเพื่อนก็สื่อไม่รู้เรื่องเพราะว่าเพื่อนไม่ได้เรียนภาษามือใช่ไหมอย่างโรงเรียนร่วมของที่ Colonado นี่ เขาเข้าไปตั้งแต่ประถม อนุบาลประถมแล้วเด็กมัธยมเขาเลือกเรียนวิชาภาษามือเขาสื่อกับเพื่อนเขาได้ ใช่ไหมค่ะ แล้วครูเขาก็อยู่ตรงนั้น แต่นี่อยู่ๆ ก็จัดเด็กหูหนวก 4 คน 5 คนใส่เข้าไปที่โรงเรียนหอวังอันนี้นิสิตไปฝึกงานนะ นิสิตปริญญาโทเราก็วิ่งกลับมาบอกตายแล้วอาจารย์เขามีเด็กหูหนวกนั่งอยู่ในห้องเรียนแล้วไม่มีล่ามสักคนหนึ่ง ครูก็ไม่รู้เรื่อง เด็กก็ไม่รู้เรื่องแล้วจะสื่อกันตรงไหนใช่ไหมค่ะ มันไม่ได้ประโยชน์ค่ะอาจารย์ การจัดการเรียนร่วมสำหรับเด็กพิการเนี่ยจะให้ได้ประโยชน์ต้องมีระบบต้องมีขั้นตอน ต้องมีความพร้อมแล้วเด็กต้องมีศักยภาพที่จะเรียนร่วมได้ เด็กออทิสติกของเราจำนวนหนึ่งเรียนร่วมไม่ได้นะค่ะอาจารย์ ไม่ได้ประโยชน์จากการเรียนร่วมเลย เขาอยู่ในโรงเรียนเรา เราส่งเขาไปในห้องเรียนหนึ่งเขาทนฟังเสียงวุ่นวายไม่ได้ เขาทนฟังคนเดินไปเดินมาไม่ได้ กรีดๆ ๆ ๆ เราพยายามเป็นเทอม เราก็เก็บเขากลับเข้าไปอยู่ในห้องเล็กๆ เขาก็จะมีความสุขเขาก็จะเรียนรู้ได้ เพราะฉะนั้นพ่อแม่บอกอยากให้เขาเรียนร่วม เรียนร่วมจะได้ประโยชน์ เรียนร่วมจะมีประโยชน์เมื่อเด็กพร้อมและก็ตามความพิการ คือจริงๆ นี่ LD ต้องเรียนร่วมอยู่แล้ว ปัญญาอ่อนก็เรียนร่วม เพราะจะได้ประโยชน์เพราะเด็กจะเป็นตัวกระตุ้นที่ดี

ดร.วิชญะ นาครักษ์

แต่ไม่ใช่ทุกความพิการ

รศ.ดร.ดารณี อุทัยรัตนกิจ

และก็ความพร้อมของเด็กที่จะเรียนร่วมได้ ต้องมีความพร้อมในระดับที่เหมาะสมเพราะไม่อย่างนั้นอาจารย์จะเสียทั้งเด็กปกติและเด็กพิการ

รศ.ดร.จุไร ทัพวงษ์

ตอนนี้กระทรวงเขาจะไม่เข้าใจเหมือนอาจารย์เขาก็จะบอกว่าปรัชญาของการศึกษาคือเด็กจะต้องเรียนร่วม

รศ.ดร.ดารณี อุทัยรัตนกิจ

อเมริกาเขาทำมาหมดแล้วสมัยดิฉันยังอยู่เนี่ย ก็คือเราก็เรียนอย่างเนี่ย แล้วพออะไรออกมาอีกอันหนึ่งเนี่ย Colonado เนี่ยนะค่ะเขาเอาเด็กพิการทุกประเภทเข้าห้องเรียนปกติหมดเลย เด็กที่นอนพิการรุนแรงนอนอยู่ที่พื้นเนี่ย เราก็มีคอมพิวเตอร์ให้หนึ่งเครื่อง ก็เอามาอยู่ในห้องปกติ คือเขาจะต้องขนเด็กพิการทุกประเภทเข้าในห้องเรียนปกติหมดเลย ตอนนี้เขาไปแก้ไข พรบ.เขาแล้ว เขาขนกลับคืนแล้ว ตอนดิฉันอยู่เนี่ย Colonado เนี่ยนะขนเด็กพิการ ดิฉันเข้าไปในห้องเรียนนะดิฉันไปดิฉันพาอาจารย์เราพาอาจารย์ออทิสติกเนี่ย และก็รวมทั้งอาจารย์จากจิตลดา สมเด็จพระเทพฯฝากไปเนี่ยไปอยู่ 9 เดือน ดิฉันเอาอาจารย์ไปฝังตัวอยู่กับครูการศึกษาพิเศษในโรงเรียนเลยแล้วตอนเย็นเนี่ยเราก็มี Professor มาสอนให้ ดิฉันก็ไปทำ Post Doctor ทางด้านการอบรมครูสำหรับครูสอนเด็กพิเศษเนี่ยนะค่ะ ดิฉันก็ไปเรียน Post Doc ของดิฉันก็ตื่นเช้าก็ขับรถไปส่งครูของดิฉันเนี่ยตามโรงเรียนต่างๆ ส่งไปฝึกงานจริงเลย ทั้ง LD ทั้งออทิสติก ในโรงเรียนเลยเนี่ย เราก็ไปเจออีกอย่างเนี่ย เดี๋ยวเพื่อนเดินมาก็ตบหัวทีหนึ่งเดี๋ยวเพื่อนอีกคนหนึ่งก็อีกทีคือมันก็ดีอย่างหนึ่งก็คือว่ามันมีเด็กอีก 30 คนช่วยเราไงอาจารย์เดี๋ยวเพื่อนทำงานเสร็จก็มาเล่นกับเจ้าคนนี้เจ้านี้ก็เย้ๆ ๆ ๆ ๆ ๆ ๆ แล้วเพื่อนก็ตบมือ แล้วมีพี่เลี้ยงคอยดูมันก็จะมีคนประมาณ 20 คนพลัดมาเล่นกับเจ้าหนี้ เพราะฉะนั้นเขาก็ขนทั้งปัญญาอ่อนขนทั้งพิการทั้งร่างกายทุกคนเข้าห้องเรียนปกติหมดเลย ทำได้อยู่สักปี 2 ปีตอนนี้เขาก็ออกกฎหายใหม่เขาก็ขนกลับคืนไปแล้วเขาบอกว่าพร้อมให้เอาออกอันนั้นมันเป็น Extreme เลยอาจารย์

รศ.ดร.จุไร ทัพวงษ์

เราก็พยายามว่าจัดการเรียนร่วมทำยังไง เข้าใจแล้ว

รศ.ดร.ดารณี อุทัยรัตนกิจ

ก็คือมันต้องมีขั้นตอน มีขั้นตอนอีกเยอะในการจัดการเรียนร่วม แล้วมันต้องส่งเด็กเข้าไป 1 คนคุณจะไปบริหารอย่างไร จัดการอย่างไร บทบาทของครูที่จะเข้าไปดูแลคืออะไรแล้วเราต้องเตรียมเด็กปกติอะไร เราต้องเตรียมเด็กเราอย่างไรเด็กปกติมีบทบาทอย่างไร ที่จะเอื้อคือทุกอย่างต้องเตรียมหมด ถามดีไหม ดีมาก คือเด็กปกติเขาพัฒนาคุณธรรม จริยธรรม เห็นน้ำใจของเด็กเด็กได้เรียนรู้เพื่อนที่ไม่ปกติ เพราะเด็กพวกนี้ถ้าโตออกไปเป็นผู้บริหารประเทศต้องรู้ว่ายังมีเพื่อนในประเทศที่เป็นแบบนี้ เราเข้าใจมากๆ เลยนะค่ะอาจารย์ แล้วก็ครูก็พัฒนาขึ้นมาอีกระดับหนึ่งที่จะทำความเข้าใจแล้วก็เรียนรู้และก็พัฒนาตัวเอง คือมันพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมโดยเด่นชัดเลยไม่ต้องไปสอน เป็นภาคปฏิบัติเลย เพราะฉะนั้นอันนี้มันก็ดี แต่เราก็เห็นเด็กประเภทที่มันไม่เอาไหนก็จะมาค่อยแกล้ง แล้วเด็กเราเนี่ยนะก็เป็นปัญหาอีกเพื่อนปกติบอกว่าแล้วผมต้องทนมันไปถึงไหนอาจารย์ เพราะฉะนั้นก็เป็นคำถามจากเด็กปกติอาจารย์ก็บอกแต่พวกผมทนมัน ทนมัน ทีมันมาด่า ดิฉันบอกคุณก็รู้ว่าเขาไม่ปกติคือเด็กเราก็ซื่อๆ หนีโรงเรียนเก่งกว่าเด็กปกตินะ เด็กสมาธิสั้นสู้เด็กออทิสติกเราไม่ได้ พวกนี้ก็ไม่ตั้งใจ

เรียนไอ้นี้ก็ไปบอกอยากให้เพื่อนตั้งใจเรียนมันก็ไปบอกโง่จังไม่รู้จักตั้งใจเรียน คือวิธีอย่างนี้เพื่อนมันก็ไม่ชอบแล้วบางทีมันก็จะมีอะไรที่มันประหลาดๆ แปลกเด็กปกติก็บอก แล้วอาจารย์ไม่คิดว่าผมต้องทนเหรอ แล้วผมไม่เห็นว่ามันต้องทนผมตรงไหนเลย โอ้โฮบางที่ต้องใช้มาตรการดิฉันเคยสั่งพักการเรียนเด็กที่แกล้งเด็กออทิสติก ดิฉันโกรธมากเลย ดิฉันมีหลักฐานชัดเจนดิฉันให้ผู้ปกครองพบดิฉันดิฉันสั่งพักการเรียนทันที เด็กที่พักการเรียนปกติต้องผิดขั้นที่ 1 ขั้นที่ 2 อันนี่สั่งพักการเรียนเลย ผู้ปกครองเนี่ยร้องห่มร้องไห้ บอกคนขาดคุณธรรมที่ครูพักการเรียนคุณ ผมไม่ได้ทำให้เขาเจ็บตัวแต่เขาเจ็บใจ แต่คุณเนี่ยดูถูกความเป็นมนุษย์ของเพื่อน สิ่งที่คุณทำนี่คือขาดคุณธรรมอย่างร้ายแรง โรงเรียนนี้รับไม่ได้เพราะฉะนั้นพักการเรียนไป 4-5 คน มันต้องจำไปจนตายเลย มาตรการนี้เด็ดขาดมาก ดิฉันบอกผู้ปกครองว่าลูกคุณเนี่ยจะจำไว้และเขาจะไม่ทำอีก เด็กอีกคนหนึ่งเป็นเด็กเรียนดีตลอดนะอาจารย์แต่เขาหลุดเข้าไปอยู่ในแก๊งนี้ นักเรียนต้องไปพบจิตแพทย์รับไม่ได้ แต่ดิฉันว่าถ้าคุณไม่สอน คุณจะผิดพลาดมากถ้าลูกคุณออกนอกโรงเรียน แต่สิ่งที่ลูกคุณทำมันร้ายกาจมากในศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ครูรับไม่ได้ อธิบายให้พ่อแม่ฟังเขายังต้องเอาดอกไม้ธูปเทียนมาขอขมาพ่อแม่เด็กออทิสติก ดิฉันสั่งให้ทุกคนทำเลยนะมาตรการเด็ดขาดหลายเรื่องทั้งครูทั้งผู้ปกครองอย่างโรงเรียนถ้าไม่เข้มแข็งพออย่างที่เราไปประชุมโรงเรียนอนุบาลจะถูกพ่อแม่เด็กปกติกดดันให้ไล่เด็กออทิสติกออกแล้วเขาต้อง Keep คนถ้าไม่ไล่ออกทุกคนจะออก อย่างของดิฉันเนี่ยดิฉันก็เจอ เด็กเราจะไประรานเขา เดี๋ยวไปกอดเขา เดี๋ยวไปหอมเขา ชอบเขาไง ม.4 ไปกอดไปหอมไปรื้อของไปอะไรของเขาคืออยากเล่นกับเขาแล้วเขาก็รำคาญแล้วผู้ปกครองเขาก็มาบอกว่าเนี่ย เขามาขอให้ย้ายเด็กเราออกจากห้องหรือไม่ก็ย้ายลูกเขาไปห้องอื่นไม่ให้อยู่ด้วยกัน ดิฉันบอกดิฉันไม่ย้ายไปไหนหรอกดิฉันก็เชิญผู้ปกครองมาเป็นหมอด้วย ดิฉันอบรมหมอไป 2 ชั่วโมง บอกว่าถ้าลูกคุณอยู่ไม่ได้ คนที่ควรจะย้ายออกจากโรงเรียนนี้ก็คือลูกคุณหมอ เพราะลูกคุณหมอเป็นเด็กเก่งไปเรียนที่ไหนเขาก็รับ แล้วคุณหมอลองมาคิดดูว่าถ้าตัวเองเป็นแม่ของเด็กออทิสติก คุณหมอจะ treat เขาอย่างที่คุณหมอต้องการไหม ที่ดิฉันเสียใจมากที่สุดก็คือคนที่มาหาดิฉันเป็นหมอ เป็นหมอน่าจะคิดได้มากกว่านี้ ดิฉันอบรมหมอไป 2 ชั่วโมง คุณต้องๆ สอนลูกของคุณให้อยู่กับเด็กออทิสติกให้ได้ ถ้ารำคาญเขาลูกคุณต้องมีวิธีการ เพราะฉะนั้นเนี่ยมันก็ต้อง ในมนุษย์เนี่ย ดีซะอีกเขาจะได้เรียนรู้ในการเอาตัวรอดถ้าเขาออกไปอยู่นอกสังคม แต่คุณต้องสอนให้ลูกคุณมีเมตตา ตัวแม่เองก็ต้องมีเมตตา คุณหมอลุกขึ้นมาโวยวายกับดิฉันทำไม พวกน้องๆ ทำไม่ได้เหรอดิฉันจัดการเอง บางทีเดินมาอย่าไปเล่นกับมัน ดิฉันเรียกมาเลย เพราะฉะนั้นเนี่ยบางทีเด็กๆ เราเดินมานะ เด็กปกติอยู่เฉยๆ ก็ถีบเขา คือต้องเรียกว่าเด็กปกติก็ต้องมีความอดทน แต่เราจะมีเด็กที่น่ารักมากเลย เพื่อนไปเตือนอย่าไปเล่นของอาจารย์นะเดี๋ยวอาจารย์จะว่า ไปเตือนหลายหนเด็กออทิสติกรำคาญกอดเอาไว้เอาหัวโขกๆ ๆ เขียวไปหมดเลย คือเด็กออทิสติกจะตัวโตเพราะเขาอายุมากกว่าใช่ไม่ไอ้เจ้านี่ตัวเล็ก โขกจนหัวนี่บวมเลยนะ ไม่เป็นไรหรอกค่ะอาจารย์ หนูไปตอแยเขามากหนูต้องเรียนรู้ต่อไปหนูจะบอกเขาหนเดียว

เพราะฉะนั้นเขาจะเรียนรู้ว่ามันต้องเรียนรู้ 80 คนเนี่ยนะ มันสาหัสแต่ละวันไม่เคยได้หยุดหรอกไม่ซ้ำปัญหา ตอนนี้เขาเข้มแข็งแล้ว Team เขาทำของเขาได้ดิฉันเริ่มถอยออกมาแล้วดิฉันจะมีคนรับผิดชอบดิฉันจะเข้าไปดูเป็นระยะๆ แต่ดิฉันสร้างทีมน้องๆ นี่ขึ้นมาค่อนข้างที่จะใช้ได้ เมื่อเรา Set เป็นระบบแล้ว มันเข้มแข็งแล้วมันเป็นระบบที่ตั้งแต่นโยบายมันเข้าไปเป็นส่วนหนึ่งของระบบโรงเรียน เพราะฉะนั้นจะไม่มีใครมาทำอะไรได้แล้วก็เหลืออบรมบุคลากรก่อนแล้วก็สืบทอดให้ได้เท่านั้นเอง ถ้าระบบมันมั่นคงแล้วรูปแบบมันมั่นคง ช่วงที่ทำแรกๆ เนี่ยมันเหนื่อยมากๆ เลย ดิฉันทำคนเดียวหมด ทั้งสอนทั้งวินิจฉัย ทั้งบริหารจัดการโครงการ จัดการกับครู เราที่มีปัญหาจัดการกับผู้ปกครองเราต้องทำเองหมด แต่ตอนนี้มันเป็นระบบที่ปรับตัวในโรงเรียนแล้ว ทุกคนรู้ว่าคุณต้องมีเด็กพวกนี้ ทุกคนรู้แล้วว่าคุณต้องรับ ทุกคนรู้แล้วว่าจะต้องทำอะไรมันก็มีบ้างที่เข้ามาแล้วอบรมไปเรื่อยๆ ให้ความรู้แล้วก็ถ่ายทอดความรู้จากรุ่นพี่สู่รุ่นน้องอะไรอย่างนี้ค่ะ เขาก็รับกันได้ มันก็จะเป็นรูปแบบ แต่ดิฉันเชื่อว่ามันเป็นการสูญเสียทรัพยากรอย่างยิ่ง เพราะฉะนั้นเราต้อง Set ระบบให้มันได้ คือโอกาสทางการศึกษาเนี่ยต้องจัดให้กระทรวงเขารับผิดชอบไม่ใช่ดิฉันรับผิดชอบดิฉันบอกเสมอ เหมือนพ่อแม่บอกดิฉันเดินมาจากรังสิตเนี่ยจนมาถึงเนี่ยยังหาโรงเรียนให้ลูกไม่ได้เลย ดิฉันบอกว่าคุณไปกระทรวงเลย ไปบอกชื่อไว้ลูกคุณเป็นออทิสติกบ้านคุณอยู่ตรงนี้ก็ต้องหาที่เรียนให้ลูกคุณ ดิฉันรับไม่ได้เพราะไม่อยู่ในเกณฑ์ดิฉันเป็นโครงการวิจัย ดิฉันไม่ใช่พื้นที่บริการใช่ไหม

รศ.ดร.จุไร ทัพวงษ์

ในกรุงเทพฯจะมีปัญหาไหม เขตพื้นที่การศึกษาใหญ่ การดูแลไม่ทั่วถึง

รศ.ดร.ดารณี อุทัยรัตนกิจ

อาจารย์ก็ไปแบ่งซิ

รศ.ดร.จุไร ทัพวงษ์

แต่มันใหญ่ พอมันใหญ่มันก็ดูแลไม่ทั่วถึง

รศ.ดร.ดารณี อุทัยรัตนกิจ

ใช่มันไม่ทั่วถึงเหมือนเราไปสงขลา สงขลาบอกว่าศึกษานิเทศก์มาดูปีละหน เขาบอกเขามีอะไรอย่างนี้เพียงแค่เขาทำ Paper work เขาก็ไม่ทำล่ะค่ะ

รศ.ดร.จุไร ทัพวงษ์

ขอบพระคุณอาจารย์มากนะค่ะอาจารย์ที่ได้ให้เวลาทางทีมคณะนักวิจัยในการสัมภาษณ์ในวันนี้

7. ถอดเทปการสัมภาษณ์ คุณครูสิริลักขณา ปณิธานธรรม[13] ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดสุวรรณาราม

รศ.ดร.จุไร ทัพวงษ์

ก่อนอื่นขอขอบพระคุณอาจารย์ที่ให้สัมภาษณ์ คำถามแรกที่อยากจะเรียนถามท่านผอ. เกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนเด็กพิเศษในชั้นเรียนร่วมมีปัญหาอุปสรรคอะไรบ้างค่ะ

คุณครูสิริลักขณา ปณิธานธรรม

ก่อนอื่นต้องขอเล่าความเป็นมาเป็นไป ของโรงเรียนวัดสุวรรณารามก่อนว่าโรงเรียนวัดสุวรรณารามเป็นโรงเรียนร่วมได้อย่างไร โรงเรียนวัดสุวรรณาราม ได้จัดการศึกษาพิเศษให้ตั้งแต่เด็กพิการ ตั้งแต่ปีการศึกษา 2534 โดยกรุงเทพมหานครเห็นชอบให้มีการจัดการศึกษาพิเศษในโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดกรุงเทพมหานคร โรงเรียนวัดสุวรรณารามเป็นโรงเรียนหนึ่งในแปดแห่งที่จัดการศึกษาพิเศษ โดยมีครูจากกองการศึกษาพิเศษ กรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ มาช่วยสอนในชั้นเรียนพิเศษคู่ขนาน 1 ห้องเรียน

ในปีการศึกษา 2539, 2541, 2544 และ 2546 สำนักการศึกษากรุงเทพมหานคร ได้จัดอบรมครูตามหลักสูตรอบรมครูการศึกษาพิเศษ พุทธศักราช 2531 (ตามหลักสูตร 200 ชั่วโมง) ซึ่งโรงเรียนวัดสุวรรณารามได้ส่งครูเข้ามารับการอบรมในหลักสูตรดังกล่าวอย่างต่อเนื่อง

ตั้งแต่ปีการศึกษา 2544 โรงเรียนวัดสุวรรณารามได้คืนอัตราครูจากกองการศึกษาพิเศษแล้วนำครูของโรงเรียนที่ผ่านการอบรมการศึกษาพิเศษเข้าทำการสอนแทนในชั้นเรียนพิเศษ 1 ห้องเรียน ในปีการศึกษาต่อมาทำการขยายชั้นเรียนร่วม ตั้งแต่ชั้นอนุบาลศึกษาปีที่ 2 และชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-6

ปีการศึกษา 2547 ศูนย์การศึกษาพิเศษส่วนกลาง กระทรวงศึกษาธิการ ได้พิจารณาคัดเลือกให้โรงเรียนวัดสุวรรณาราม เป็นโรงเรียนแกนนำของโครงการโรงเรียนต้นแบบ 1 อำเภอ 1 โรงเรียน สำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องที่ต้องการการศึกษาพิเศษขั้นพื้นฐาน และเป็นโรงเรียนแกนนำของโครงการการจัดการเรียนการสอนร่วมระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน สำหรับบุคคลออทิสติก โดยส่งครูอัตราจ้างจากศูนย์การศึกษาพิเศษ ส่วนกลางมาทำการสอนบุคคลออทิสติก 1 ห้องเรียน

ปีการศึกษา 2550 ศูนย์การศึกษาพิเศษ ส่วนกลางได้นำครูอัตราจ้างคืน โรงเรียนจึงดำเนินการจัดการศึกษาพิเศษด้วยครูของโรงเรียนตั้งแต่ปี 2550 เป็นต้นมา โดยได้จัดชั้นเรียนพิเศษช่วงชั้นที่ 1 ชั้นเรียนพิเศษช่วงชั้นที่ 2 ชั้นเรียนร่วมชั้นอนุบาลศึกษาปีที่ 2 ถึงชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-6 ปีหนึ่งๆ ทางโรงเรียนรับเด็กนักเรียนพิเศษได้ 3 คนต่อปี

---

[13] สัมภาษณ์เมื่อวันศุกร์ที่ 29 เมษายน 2554

รศ.ดร.ฤไร ทัพวงษ์

คุณครูค่ะ โรงเรียนของคุณครูมีปัญหาอะไรบ้างไหมค่ะ

คุณครูสิริลักขณา ปณิธานธรรม

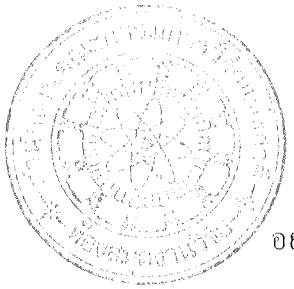
มีค่ะ ตอนนี้ค่อนข้างจะมีปัญหาเหมือนกันนะค่ะ เพราะว่าเป็นโรงเรียนของ กทม. แต่ว่ากฎหมายค่อนข้างจะระบุไปทางกระทรวงศึกษาธิการ ซึ่งกรุงเทพมหานครนี้จะสังกัดกระทรวงมหาดไทย เมื่อมีปัญหาอะไรเขาจะบอกว่ากรุงเทพมหานครนี้ไม่มีกฎหมาย ไม่ทราบเหมือนกันนะค่ะเพราะถ้ามีการประชุมเขาจะอ้างว่ากรุงเทพมหานครนั้นไม่มีกฎหมายในบางเรื่อง คือกฎหมายนั้นนำไปใช้ไม่ได้ค่ะบางอย่าง เพราะฉะนั้นโรงเรียนกรุงเทพมหานครก็จะไม่มีหน่วยงานที่ดูแลเรียนร่วมโดยตรงที่เป็นหน่วยเฉพาะก็จะมีเหมือนไปฝากกับหน่วยนั้นหน่วยนี้และการประสานงานก็ไม่ค่อยสอดคล้องกัน ดังนั้นโรงเรียนกรุงเทพมหานครก็เลยค่อนข้างจะรับภาระหนักเกี่ยวกับเด็กพิเศษเพราะว่ามีเด็ก กทม. นี้จะรับเด็กหมดเลยคือไม่มีการคัดเลือกเด็กแล้วทีนี้ก็จะมีเด็กที่แฝงเข้ามาเป็นเด็กพิเศษบ้าง และก็ต้องรับเด็กทั้งหมดค่ะ ทีนี้อัตรากำลังอะไรอย่างนี้จะมีปัญหา กทม. ไม่ได้จัดอัตรากำลังมาให้โดยเฉพาะ เพราะว่าในกฎหมายนี้ไม่ได้ระบุในเรื่องอัตรากำลังของครูเข้าไป พอไม่ได้กำหนดอัตรากำลังเข้าไปเสร็จก็จะมีปัญหาเรื่องการรับเด็กและก็เรื่องที่มีกฎหมายบอกว่าจะปฏิเสธเด็กไม่ได้ อย่างนี้แหละมีผลกับครูด้วยว่าบางครั้งก็มีผู้ปกครองมาอ้างตรงนี้เหมือนกัน ทั้งๆ ที่จริงๆ แล้วที่โรงเรียนไม่สามารถรับเด็กได้เพราะไม่มีอัตรากำลังครูพอ ตรงนี้เลยอยากจะให้ทางกฎหมายระบุวรรคด้วย หรืออัตรากำลังครู และก็มาเสริมตรงนี้อีกว่าครูการศึกษาพิเศษหมายถึงครูที่มีวุฒิการศึกษาพิเศษสูงกว่าระดับปริญญาตรีขึ้นไป ตรงนี้ก็มีผลเหมือนกัน เพราะว่าในเมื่ออัตรากำลังไม่มีให้ ไม่กำหนดให้ชัดเจนแล้ว พอไปในระดับปริญญาโทสูงกว่าระดับปริญญาตรีก็ยิ่งมีปัญหาขึ้นไปใหญ่ เพราะฉะนั้นก็จะไม่มีอัตรากำลังเพียงพอและเรื่องของการจดทะเบียนคนพิการ การจดทะเบียนคนพิการจะต้องมี ไอคิว ถ้ามี ไอคิวสูงกว่า 70 ขึ้นไปก็จะไม่รับจดทะเบียนคนพิการ และถ้าเด็กที่เป็นออทิสติก เป็นไม่มากอะไรอย่างนี้หรือระดับสติปัญญา 70 คุณหมอเขาก็จะไม่ให้จดทะเบียนและก็จะไม่รับจดทะเบียนด้วย เพราะฉะนั้นเด็กกลุ่มนี้ก็จะไม่ได้รับการช่วยเหลือ

รศ.ดร.ฤไร ทัพวงษ์

กทม. ไม่มีกองการศึกษาพิเศษหรือค่ะ

คุณครูสิริลักขณา ปณิธานธรรม

ไม่มีค่ะ คือของกระทรวงศึกษาธิการเขาจะมีกองการศึกษาพิเศษใช่ไหมค่ะ แต่กรุงเทพมหานครนี้ไม่มีค่ะ พอไม่มีปุ๊บนี้เขาก็เหมือนกับว่าฝากอย่างเช่นของกรุงเทพมหานครคนที่ดูแลก็คือ คุณวิเชษฐ ของฝ่ายอนุบาลเป็นผู้ดูแล เสร็จแล้วคือเขาให้คำตอบไม่ได้ อย่างเช่นงบประมาณก็ให้ฝ่ายงบประมาณเขาเป็นคนจัดการฝ่ายอัตรากำลัง กก.ก็เป็นคนดูแล คือไม่มีการประสานงานค่ะ

อย่างเช่น เวลามีเรื่องอะไรก็ต้องไปเอง อย่างตอนนี้อัตรากำลังครูสอนพิเศษเขาถือว่าใช้อัตราหารเหมือนกับปกติค่ะ คือ 1: 25 ค่ะ เพราะฉะนั้นก็เอาเด็กทั้งหมดมารวมกันแล้วก็เอาครูทั้งโรงเรียนไปหาร 25 พอหาร 25 ปุ๊บ ครูก็จะต้องเป็นว่าเท่ากับครูปกติก็ต้องรับภาระของครูการศึกษาพิเศษ และอย่างงบประมาณทุกอย่างเหมือนกันค่ะ คือต้องทำเรื่องหรือต้องไปติดต่อกันเองก็มี แม้กระทั่งเงินช่วยเหลือก็ต้องไปดำเนินการเอง ไปคุยกันเองกับหน่วยงาน กก. เพราะว่าเขาไม่มีหน่วยงานที่จะดูแลประสานงานโดยตรงให้

รศ.ดร.จุไร ทัพวงษ์

คุณครูค่ะ อยากจะเรียนถามคุณครูเกี่ยวกับเทคโนโลยีสิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับเด็กพิเศษ ว่าโรงเรียนในสังกัด กทม. เป็นอย่างไรค่ะ

คุณครูสิริลักขณา ปณิธานธรรม

เรื่องเทคโนโลยีสิ่งอำนวยความสะดวกนะค่ะ สำหรับกรุงเทพมหานครนะค่ะ อันนี้ตีเป็นรายหัวเลยค่ะ หัวละ 2,000 แล้วก็ส่งมาให้ทางโรงเรียนแล้วก็ให้โรงเรียนทำรายการเบิกซื้ออุปกรณ์ อันนี้เขาก็ให้ทางเขต สำนักงานการคลังของเขตเป็นผู้ดูแล ปรากฏว่าเขาจะตีอย่างเดียวว่าเป็นของเล่นอย่างเดียวเท่านี้ เพราะฉะนั้นอย่างอื่นไม่ต้องพูดถึง เบิกไม่ได้ค่ะ สำหรับส่วนตรงนี้นะค่ะ

รศ.ดร.จุไร ทัพวงษ์

เขาไม่ได้อนุโลมตามของกระทรวงศึกษาธิการที่มี ลิส ของสื่อเอาไว้หรือค่ะ

คุณครูสิริลักขณา ปณิธานธรรม

ตามที่เรียนให้อาจารย์ทราบแล้วค่ะว่า ทางกรุงเทพมหานครไม่มีกองการศึกษาพิเศษ เพราะฉะนั้นก็เลยแยกกันต่างคนก็ต่างทำไป เขาก็จะไม่มีความรู้ตรงนี้ค่ะ อย่างอัตรากำลังครูอย่างนี้ ทางนี้เป็นคนดูแล เขาก็ไม่เข้าใจเขาก็แทน 1 ต่อ 25 เอาอัตราไปคูณไปหาร กระทรวงศึกษาธิการเขาก็ให้ทางกองงบประมาณเป็นคนดูแล เขาก็ตีเงินมาเลย เช่น ครูการศึกษาพิเศษมีเท่าไหร่ พกศ.เท่าไหร่ แล้วก็ให้ทางงานคลังของสำนักงานเขตเป็นผู้ดูแล เพราะฉะนั้น กทม. ก็จะไม่เข้าใจ แม้กระทั่งเงิน พกศ. เขาก็ไม่เข้าใจบางแห่งก็บอกว่าต้องทำฎีกาขึ้นไปเบิกเอง และต้องตีรายวันนะหรือทำการสอนกี่วัน เพราะฉะนั้นเราก็ไม่ได้เงินเต็ม เขามีการเอาคืน บางคนก็บอกว่า คุณไปเอาฎีกาเบิกเงิน พกศ.มาดูซิ่ บางแห่งเขาบอกว่าคุณไป ซ่อมมาหรือเปล่า รวมทั้งสื่อ เทคโนโลยีด้วยค่ะ เคยไปคุยกับเขาเหมือนกันเขาก็ตีเป็นของเล่นเหมือนเด็กอนุบาล

รศ.ดร.จุไร ทัพวงษ์

เขาไม่ยอมเอา List ของกระทรวงศึกษาธิการมาใช้

คุณครูสิริลักขณา ปณิธานธรรม

คือเขาไม่เข้าใจค่ะเพราะว่าเขาไม่มีคนดูแลโครงการ พอไม่มีการดูแลโครงการก็ไม่ได้

เพราะไม่เข้าใจทั้งหมด แม้กระทั่งคนที่ดูแล ของกระทรวงศึกษาธิการจะเป็น กค.ใช่ไหมค่ะ ของกรุงเทพมหานครก็จะเป็น กก. กก.ก็จะไม่มีความเข้าใจในเรื่องของเรียนร่วม อย่างนั้นต้องเอาเอกสารไปคุยกับเขาเลยว่าคำว่าเรียนร่วมคืออะไรระบบเป็นอย่างไร เพราะฉะนั้นจริงๆ แล้วกรุงเทพมหานครนั้นรับภาระเด็กพิเศษเยอะนะค่ะ เพราะเป็นเด็กที่มาจากชุมชนที่ไม่ค่อยมีเงินค่ะ เด็กมีมากค่ะแต่ไม่มีผู้ดูแลโดยตรง

รศ.ดร.จุไร ทัพวงษ์

ค่ะ เห็นด้วยกับคุณครูค่ะ คุณครูค่ะอยากจะเรียนถามคุณครูว่ามีบ้างไหมที่โรงเรียนในสังกัด กทม. ปฏิเสธการรับเด็กพิเศษ

คุณครูสิริลักขณา ปณิธานธรรม

มีค่ะ แต่อาจารย์ต้องเข้าใจถึงข้อเท็จจริงนะค่ะว่า การที่ทางโรงเรียนต่างๆ เขาไม่รับเด็กเพราะว่าเขาจะอ้างอีกอย่างหนึ่งก็คือไม่มีครูที่ผ่านการอบรมด้านการศึกษาพิเศษ ไม่มีครูการศึกษาพิเศษ เพราะฉะนั้น จริงๆ แล้วอยากจะให้เขารับเด็กพิเศษเข้าไปก็คือต้องจัดอบรมให้ความรู้เกี่ยวกับเรื่องการศึกษาพิเศษให้กับครูในโรงเรียน เพราะว่าทุกวันนี้เขาจะจัดเฉพาะตอนนี้ กรุงเทพมหานครไม่มีเลยค่ะ

รศ.ดร.จุไร ทัพวงษ์

ในอดีตมีกองทุนการศึกษา ตอนที่ยังไม่มีกฎหมายฉบับใหม่ออกมานะค่ะ เป็นกองทุนที่ออกโดยกองทุนศึกษา และกองทุนนี้ ก็ได้เงินหวยมาเหมือนกันแต่ไม่ได้เงินจากงบประมาณ ให้ทุนคุณครูไปเรียน ป.บัณฑิต ปริญญาโท และต่างประเทศด้วยติดต่อกันหลายปีเหมือนกัน จนเงินหมดนะค่ะ คิดว่าควรจะทำต่อในความเห็นของคุณครู

คุณครูสิริลักขณา ปณิธานธรรม

จริงๆ แล้วถ้าเหมือนกับหลักสูตรเมื่อก่อนคือ ฝึกอบรมที่ 200 ชั่วโมง อันนั้นจะทำให้ครูได้รับการอบรมมากกว่า พอไป ป.บัณฑิต รุ่นพี่ที่จะอบรม กรุงเทพมหานครมีสิทธิไปไม่กี่คนเพราะฉะนั้นจริงๆ แล้วการอบรม 200 ชั่วโมง เหมือนเดิมนี้จะได้ดีกว่าหรือ คือทำยังไงก็ได้ให้คนได้อบรมเยอะๆ ค่ะ รวมทั้งเอาผู้บริหารไปอบรมด้วยนะค่ะ

รศ.ดร.จุไร ทัพวงษ์

อาจารย์ค่ะ โรงเรียนวัดสุวรรณารามรับเด็กนักเรียนที่มาสมัครได้หมดไหมค่ะ

คุณครูสิริลักขณา ปณิธานธรรม

โรงเรียนเรารับได้ไม่เกิน 30 คน ค่ะ เพราะอัตรากำลังคนไม่ได้ โรงเรียนในสังกัด กทม. ส่วนใหญ่จะอ้างว่าไม่มีครูที่มีความรู้ด้านการศึกษาพิเศษเพราะฉะนั้นไปโรงเรียนวัดสุวรรณารามซิ คืออีกโรงเรียนหนึ่งที่ตลิ่งชัน ตลิ่งชันก็มีอีกโรงเรียนหนึ่งแบบเรานี่ค่ะ เขาก็เมื่อไม่มีการสอบอัตรากำลังไม่

มีครูที่ผ่านการศึกษาพิเศษเขาก็บอกว่าไปโรงเรียนวัดสุวรรณารามซิ โรงเรียนวัดสุวรรณาราม จึงมีทั้งเด็กตลิ่งชัน มีทั้งบางกอกน้อยบางกอกใหญ่อยู่หมดค่ะ รวมทั้งเมืองนนท์และบางใหญ่มาโรงเรียนวัดสุวรรณารามทั้งหมด เพราะอ้างว่าไม่มีครูการศึกษาพิเศษแม้กระทั่งโรงเรียนอัมรินทร์ที่เป็นโรงเรียนนำหนึ่งตำบลหนึ่งโรงเรียนเขาก็ออกว่าไม่มีครูการศึกษาพิเศษ เขาเอาออกมาให้แถมส่งมาด้วยค่ะ

รศ.ดร.จุไร ทัพวงษ์

ของคุณครูเป็นช่วงชั้นเด็กคู่ขนานใช่ไหมค่ะ

คุณครูสิริลักขณา ปณิธานธรรม

ไม่ค่ะคือทางโรงเรียนวัดสุวรรณารามมีทั้งระบบคู่ขนาน ช่วงชั้น ป.1 – ป.6 และเรียนร่วมตั้งแต่อนุบาลถึง ป.6 เช่นกัน ของเรามีทุกระบบค่ะ

รศ.ดร.จุไร ทัพวงษ์

คุณครูค่ะขอขอบพระคุณการให้สัมภาษณ์ของคุณครูในวันนี้เป็นอย่างมาก ซึ่งเป็นประโยชน์อย่างยิ่งต่องานวิจัยค่ะ

8. ถอดเทปการสัมภาษณ์ คุณครูวันเพ็ญ สุนทรศักดิ์[14] ครูการศึกษาพิเศษโรงเรียนวัดสุวรรณาราม

รศ.ดร.จุไร ทัพวงษ์

ก่อนอื่นเลยอยากจะขอเรียนถามคุณครู ซึ่งคุณครูที่รับผิดชอบดูแลเด็กออทิสติกของโรงเรียนวัดสุวรรณารามว่าทางโรงเรียนมีวิธีการคัดเลือกอย่างไร รับหรือว่าไม่รับ หรือว่าจำเป็นต้องรับทุกกรณี หรือว่ามีข้อกำหนดอย่างไรในการที่จะบอกปฏิเสธการรับขอให้คุณครูช่วยเล่าให้ฟังด้วยค่ะ

คุณครูวันเพ็ญ สุนทรศักดิ์

ที่โรงเรียนวัดสุวรรณาราม เราจะมีห้องเรียนหรือชั้นเรียนพิเศษนะค่ะ ซึ่งเราจะรับเด็กที่เพิ่งเข้ามาที่ไม่พร้อมจะเข้าร่วมในชั้นเรียนปกติ ก็จะมีการรับจำนวนจำกัด นะค่ะหลังจากนั้น ถ้าเด็กคนไหนที่สามารถเรียนร่วมได้เราก็ส่งขึ้นไปชั้นเรียนร่วม ซึ่งชั้นเรียนร่วมสามารถรับเด็กได้ไม่เกิน 3 คน ในแต่ละปี จะเป็นนักเรียนออทิสติกและสติปัญญา

รศ.ดร.จุไร ทัพวงษ์

คุณครูค่ะ เวลาผู้ปกครองเขาพาเด็กมาเข้าโรงเรียนคุณครูทราบหรือไม่ว่าเด็กคนนั้นเป็นออทิสติก

คุณครูวันเพ็ญ สุนทรศักดิ์

สิ่งแรกที่สำคัญที่สุด ทางโรงเรียนเราจะขอดูใบรับรองแพทย์ก่อนนะค่ะหรือไม่ก็ทะเบียนคนพิการก่อนเป็นอันดับแรกค่ะ

รศ.ดร.จุไร ทัพวงษ์

เพื่อที่จะเป็นสิ่งที่ยืนยันว่าเด็กนั้นเป็นเด็กออทิสติกจริงๆ หรือไม่ หรือว่ามีความบกพร่องมากน้อยขนาดไหน จะแบ่งเป็นกี่ระดับค่ะ

คุณครูวันเพ็ญ สุนทรศักดิ์

จะแบ่งออกเป็น 5 ระดับค่ะ แต่ของทางโรงเรียนเรานี้จะเป็นระดับที่สามารถเข้าศูนย์เรียนร่วมได้เท่านั้น

รศ.ดร.จุไร ทัพวงษ์

หมายความว่าผู้ปกครองของเด็กออทิสติก เขาจะทราบแล้วหมายถึงว่าก่อนที่จะพาเด็กมาที่โรงเรียนวัดสุวรรณาราม ผู้ปกครองจะทราบแล้วว่าลูกเขาเป็นออทิสติก ใช่ไหมค่ะ

คุณครูวันเพ็ญ สุนทรศักดิ์

ทราบค่ะ ทางโรงเรียนเองก็จะขอดูใบรับรองแพทย์ก่อน

---

[14] สัมภาษณ์เมื่อวันอังคารที่ 3 พฤษภาคม 2554

รศ.ดร.จุไร ทัพวงษ์

คุณครูบอกว่าทางโรงเรียนจะรับก็ต่อเมื่อเด็กคนนั้นสามารถที่จะร่วมเรียนกับเด็กปกติได้

คุณครูวันเพ็ญ สุนทรศักดิ์

ใช่ค่ะ

รศ.ดร.จุไร ทัพวงษ์

ระดับที่สามารถเรียนร่วมกับเด็กปกติได้ จะเป็นระดับที่เท่าไหร่ค่ะ

คุณครูวันเพ็ญ สุนทรศักดิ์

ระดับที่ คุณหมอเขาก็จะเขียนว่าระดับน้อยหรือว่าระดับที่เรียนร่วมได้ ค่ะ

รศ.ดร.จุไร ทัพวงษ์

คุณหมอจะระบุมาชัดเจนเลยใช่ไหมค่ะ

คุณครูวันเพ็ญ สุนทรศักดิ์

ใช่ค่ะ คุณหมอจะไม่มาบอกว่าเป็นระดับ 1 2 3 4 5 แล้วก็ให้เราไปคิดเอาเอง ส่วนที่ทะเบียนคนพิการจะระบุไว้ให้ แต่ว่าแฟ้มมันจะไม่ละเอียดเท่าที่คุณหมอเขียนให้ทางโรงเรียนเราจึงยึดตามที่แพทย์ระบุค่ะ

รศ.ดร.จุไร ทัพวงษ์

เพราะฉะนั้นก็หมายความว่าคุณสมบัติของเด็กนักเรียนที่เป็นเด็กออทิสติกที่มาสมัครกับทางโรงเรียนวัดสุวรรณาราม หนึ่งจะต้องมีใบประเมินจากคุณหมอเรียกแบบนั้นก็แล้วกันนะค่ะ แล้วก็ใบประเมินอันนี้จะต้องสามารถที่จะเรียนร่วมกับเด็กปกติได้

คุณครูวันเพ็ญ สุนทรศักดิ์

ค่ะ คือไม่ถึงกับว่าเป็นมาก นะค่ะ

รศ.ดร.จุไร ทัพวงษ์

แล้วจะต้องมีบัตรคนพิการ ใช่ไหมค่ะ

คุณครูวันเพ็ญ สุนทรศักดิ์

ถ้าเป็นระดับน้อยบางที เขาจะไม่จดทะเบียนคนพิการให้ เพราะว่าถ้าเป็นระดับที่เรียนได้ส่วนใหญ่เป็นใบรับรองแพทย์

รศ.ดร.จุไร ทัพวงษ์

เท่าที่ฟังจากที่คุณครูวันเพ็ญเล่ามาหมายความว่า ผู้ปกครองก็ต้องเตรียมหลักฐานประกอบการสมัคร ว่าจะต้องมีอะไรบ้าง ทีนี้เท่าที่ฟังดูก็มีข้อจำกัดในการรับเหมือนกันในเรื่องของจำนวนนักเรียนพิเศษที่จะรับในแต่ละปี และพื้นที่หมายถึงว่าโรงเรียนอยากจะรับ แต่ว่ามีจำนวนจำกัดซึ่งห้องหนึ่งไม่เกินเท่านั้นคน เท่านี้คน ถ้าเรากิดไม่รับเขาแล้วเราจะแนะนำให้เขาไปโรงเรียนไหนต่อ

หรือว่าแนะนำอย่างไรค่ะ

คุณครูวันเพ็ญ สุนทรศักดิ์

ส่วนใหญ่เราจะแนะนำไปพบกับที่ศูนย์การศึกษาพิเศษส่วนกลาง เพราะว่าทางศูนย์การศึกษาพิเศษส่วนกลางเขาจะเป็นผู้ประสานงานหรือดูแลเด็กเรียนร่วมหรือเด็กพิเศษ หรือส่งต่อไปยังโรงเรียนอื่นๆ

รศ.ดร.จุไร ทัพวงษ์

อยากเรียนถามคุณครูที่ผู้ปกครองจะนำลูกที่เป็นออทิสติกมาเข้าเรียนที่โรงเรียนวัดสุวรรณารามได้อย่างไรค่ะ จะรับตั้งแต่ระดับไหนค่ะ

คุณครูวันเพ็ญ สุนทรศักดิ์

ที่โรงเรียนวัดสุวรรณารามนี้จะแบ่งเป็น 2 กลุ่ม คือกลุ่มที่มาเรียนชั้นเรียนพิเศษนะค่ะ จะมีหนึ่งห้อง และก็จะรับที่เป็นอนุบาลจนกระทั่งถึง ป.3 และก็จะมี ป. 4 ถึง ป. 6 ห้องเรียนพิเศษจะมีสองห้อง

รศ.ดร.จุไร ทัพวงษ์

การที่จะดูแลเด็กออทิสติก คุณครูพบปัญหาอะไรบ้างไหมค่ะ มีครูพี่เลี้ยงมาช่วยคุณครูไหม และมีระบบบริหารจัดการเป็นอย่างไร

คุณครูวันเพ็ญ สุนทรศักดิ์

ของกทม.ก็จะมีปัญหาในเรื่องของอุปกรณ์ ส่วนในเรื่องการจัดการเรียนการสอนนั้นตอนนี้ก็จะมีบางชั่วโมง เด็กบางคนถ้ามีความสามารถมีพัฒนาการที่ดีขึ้นเราก็จะส่งให้ไปเรียนในช่วงในชั้นเรียนปกติค่ะ อาจจะเป็นวันละ 1 ชั่วโมง หรือ 2 ชั่วโมง แล้วแต่ ถ้าเด็กคนไหนไม่สามารถขึ้นได้ครูก็ต้องสอนเอง

รศ.ดร.จุไร ทัพวงษ์

เด็กที่คุณครูดูแลเด็กอยู่ ที่เป็นเด็กเล็กนะค่ะที่อายุประมาณ 5 ขวบ ตอนนี้มีเด็กนักเรียนที่ดูแลอยู่ประมาณกี่คนค่ะ

คุณครูวันเพ็ญ สุนทรศักดิ์

จะมีอยู่ 6 คนค่ะ แต่เป็นเด็กที่ยังขึ้นไปเรียนร่วมไม่ได้ ต้องเตรียมความพร้อมก่อน เด็กที่กำลังอยู่ระหว่างความพร้อมจะมีอยู่ 2 คน และอีก 4 คนที่พร้อมจะไปเรียนร่วมได้ในบางเวลา

รศ.ดร.จุไร ทัพวงษ์

ที่นี้เด็กใน 6 คน ที่คุณครูดูแลอยู่พฤติกรรมเขาเหมือนกันไหมนะค่ะ ได้ค่ะ คือใน 6 คนจะไม่เหมือนกันเลยค่ะ

คุณครูวันเพ็ญ สุนทรศักดิ์

ใน 6 คน จะมีพัฒนาการไม่เหมือนกันเลยค่ะ อย่างเช่นคนแรกเขาจะยังไม่สามารถลากเส้น ก็จะมีแต่ระบายสีได้อย่างเดียว อีกคนเขาก็จะต้องเรียนใน ป.2 แล้วเขาก็ยังสามารถที่จะบวกลบเลขได้มันจะเป็นลักษณะนี้ เพราะฉะนั้นการสอนของเด็กแต่ละคนจะสอนไม่เหมือนกัน การให้งานก็จะไม่เหมือนกันเพราะฉะนั้นเวลาเราให้งาน เราก็ต้องให้งานทีละคน พอให้งานทีละคนแล้ว จากนั้นเราก็ต้องมาดูว่า เขาก้าวหน้าถึงไหนแล้ว เมื่อคนไหนทำแล้ว เราก็ต้องคอยมาดูว่าเขาทำเรียบร้อยไหม ถ้ายังทำไม่ดี หรือว่าทำสวยแล้วก็จะชมเชยเขา ให้การเสริมแรงเขาค่ะ แล้วก็งานไหนที่เขายังต้องปรับปรุงเราก็ต้องชี้แจงว่า หนูต้องปรับปรุงนะ และในเรื่องของเวลาเราก็ต้องดูตารางสอนด้วยว่าชั่วโมงนี้คนไหนที่สามารถเรียนร่วมได้เราก็ต้องส่งไปตามเวลานั้น แต่ขณะเดียวกันถ้าเขายังมีอารมณ์หรือพฤติกรรมที่ในเวลานั้นอารมณ์ไม่ดียังขึ้นไม่ได้ เราก็จะไม่ให้ขึ้น เราก็ต้องเอาเด็กนั้นมาสอนเอง

รศ.ดร.จุไร ทัพวงษ์

เด็ก 6 คน นั่งอยู่ห้องเดียวกันหรือเปล่าค่ะ

คุณครูวันเพ็ญ สุนทรศักดิ์

เด็ก 6 คน นี้นั่งเรียนติดกันนะค่ะ เป็นเก้าอี้คนๆ ค่ะ แล้วก็ชั่วโมงการสอน คือจะมีบางชั่วโมงที่เป็นคณิตกับไทยที่สอนไม่เหมือนกัน แต่จะมีชั่วโมงที่เรียกว่ากิจกรรมพัฒนาผู้เรียน อันนั้นจะเรียนรวมกันทั้งหมดคือพยายามจะให้เขาได้เข้าสังคม ก็เลยจัดชั่วโมงอันนี้ขึ้นมา ก็เลยเป็นกิจกรรมที่เอาวิชาต่างๆ มาบูรณาการกัน เพื่อให้เขาได้ประสบการณ์ความรู้ได้แล้วก็ได้ฝึกการทำงานร่วมกันเป็นการเตรียมความพร้อมในเรื่องของการเข้าสังคม

รศ.ดร.จุไร ทัพวงษ์

ในเด็ก 6 คนที่ว่าเป็นออทิสติกเขาจะสื่อสารกันเองไหมค่ะ

คุณครูวันเพ็ญ สุนทรศักดิ์

เขาจะไม่ค่อยสื่อสารกันเอง วิชากิจกรรมพัฒนาผู้เรียนก็จะช่วยให้เขาได้พูดคุยกันนะค่ะ เพราะว่าอย่างบางคนเขาไม่ยอมเข้าใกล้เพื่อนเลย เราก็พยายามเอาชั่วโมงกิจกรรมเข้าไป จากที่ไม่สามารถเคยยอมให้เพื่อนเข้าใกล้ ก็จะเล่นบทบาทสมมุติด้วยกันได้

รศ.ดร.จุไร ทัพวงษ์

ก็แต่ละคนเท่าที่คุณครูเล่ามาก็จะมีความแตกต่างกันไป ความเก่งหรือว่าความสนใจก็จะแตกต่างกันไป ใช่ไหมค่ะ

คุณครูวันเพ็ญ สุนทรศักดิ์

ใช่ค่ะ

รศ.ดร.จุไร ทัพวงษ์

เวลาไปเรียนร่วมในบางรายวิชา เขาไปแกล้งเพื่อนที่เป็นเด็กปกติบ้างไหมค่ะ

คุณครูวันเพ็ญ สุนทรศักดิ์

มีค่ะ เพราะว่าอารมณ์ของเขาบางทีไม่แน่นอน แต่คุณครูก็จะจัดให้นั่งใกล้เพื่อน เพื่อให้เป็นลักษณะเพื่อนช่วยเพื่อน เพราะทางโรงเรียนของเราจะใช้ระบบนี้ค่ะ แต่เด็กปกติของเราดี คือเราได้ปลูกฝังเขามานาน เพราะฉะนั้นเขาก็จะรักเมตตากับเด็กออทิสติก สำหรับเรื่องอารมณ์ของเด็กออทิสติก เวลาไปเรียนร่วมครูประจำวิชาเขาก็จะดูแล ถ้าเด็กอารมณ์ไม่ปกติ คุณครูสามารถทำให้เด็กสงบได้ก็จะให้เด็กเรียนต่อ แต่ถ้าเขาสงบไม่ได้เขาก็ต้องกลับมาที่ห้องเพื่อปรับอารมณ์ใหม่ ค่ะ

รศ.ดร.จุไร ทัพวงษ์

ที่นี้จากประสบการณ์ของคุณครูมีบางไหมค่ะที่เด็กที่ควบคุมอารมณ์ไม่ได้เลย

คุณครูวันเพ็ญ สุนทรศักดิ์

มีค่ะ อย่างรายหนึ่งเครื่องคอมพิวเตอร์ไม่พอค่ะ ต้องเรียนคู่กัน 2 คนต่อหนึ่งเครื่อง เด็กก็โวยวาย พอโวยวายเสร็จคุณครูเขาก็ห้าม ห้ามแล้วเขาก็ยังไม่หยุดพอดีรายนี้ชอบดูทีวี ชอบเลียบแบบทีวี ชอบไปเรียนแบบตัวอิจฉา เขาก็เลย กรี๊ดกราด ครูก็เลยมาตามครูใหญ่มาพูดคุยด้วย แล้วก็เลยเอาเขามานั่งสงบอารมณ์ก่อน พอเขาสงบอารมณ์แล้ว เด็กรายนี้เขาอ่านหนังสือได้ คุณครูก็เขียนว่า ถ้าหนูยังไม่สงบคุณวันนี้หนูจะต้องกลับบ้านช้ากว่าปกติ เด็กก็เลยสงบ แล้วถึงส่งเขากลับไปเรียนใหม่

รศ.ดร.จุไร ทัพวงษ์

คุณครูค่ะก็หมายความว่าเด็กออทิสติก ถ้าเกิดว่าผู้ปกครองไม่เข้าใจแล้วก็ไม่ได้เอาใจใส่อย่างที่คุณครูเล่าบอกว่าไปดูทีวีแล้วเลียนแบบตัวร้าย แล้วก็นึกว่าพฤติกรรมอันนั้นเป็นพฤติกรรมที่ดี ก็นำเอามาใช้ในชีวิตประจำวันก็น่าอันตรายเหมือนกันนะค่ะ แล้วครูจะแก้ปัญหาแบบนี้ยังไง

คุณครูวันเพ็ญ สุนทรศักดิ์

ค่ะ ส่วนใหญ่ก็คือคุณครูจะเจอกับผู้ปกครองประจำอยู่แล้ว ก็บอกผู้ปกครองว่า ขณะนี้เขามีพฤติกรรมอะไร ที่น่าสงสัยอยู่เพราะฉะนั้นต้องให้ดูแลหน่อย

รศ.ดร.จุไร ทัพวงษ์

อยากจะเรียนถามคุณครูว่าเด็กออทิสติกนี้จะหายไหมค่ะ

คุณครูวันเพ็ญ สุนทรศักดิ์

ไม่หายค่ะ แต่ว่าสามารถพัฒนาการและให้มีพฤติกรรมที่ดีขึ้นได้ค่ะ ดึงความเก่งความสามารถของเขาออกมาได้ แต่ว่าความสามารถนั้นก็ต้องให้ผูกกับที่เขาชอบด้วยใช่ไหมค่ะ แล้วก็มีความสามารถถ้าเฉพาะทางที่เขาเก่ง สามารถที่จะช่วยเหลือตนเองในชีวิตประจำวันได้ ถ้าผู้ปกครองช่วยสนับสนุนนะค่ะ ก็จะไปด้วยดีค่ะ ขอยกตัวอย่างมีอยู่รายหนึ่ง รายนี้เขาชอบอยู่โลกส่วนตัวคนเดียว

มากค่ะ แนะนำว่าเขาควรจะมาเรียนด้านศิลปะมีเวลาให้เขาให้มากขึ้น ผลปรากฏว่าเมื่อผู้ปกครองมีเวลาให้เขามากขึ้น ระบายสีได้ได้ดีขึ้น แล้วก็โลกส่วนตัวก็น้อยลง นี่ความสำคัญอยู่ที่ผู้ปกครองด้วยในการที่จะพัฒนาลูกให้ดีขึ้นผู้ปกครองมีส่วนด้วยค่ะ

รศ.ดร.จุไร ทัพวงษ์

ตอนนี้อยากจะถามคุณครูว่าเวลาดูแลเด็กออทิสติกและสื่อสารกับเด็กออทิสติก คุยกันรู้เรื่องไหมค่ะ ต้องใช้เทคนิคพิเศษ หรือว่าอย่าทำอะไรอย่างนั้น หลอกล่ออะไร หรือสื่อการสอนต้องพิเศษไหม

คุณครูวันเพ็ญ สุนทรศักดิ์

ขึ้นอยู่กับตัวเด็กค่ะ เพราะว่าบางคนมีภาษา บางคนไม่มีความบกพร่องทางการพูดค่ะ ก็จะพูดกันรู้เรื่อง อย่างบางทีเขามีอารมณ์ที่แรง เราก็ต้องใช้วิธีการเขียนแทน เพราะที่โรงเรียนมีอยู่สองรายที่ใช้เขียนเอาพอเขียน เขาจะหยุดแล้วก็อ่าน แล้วก็สงบลง

รศ.ดร.จุไร ทัพวงษ์

เขียนจะได้ผลกว่าหรอค่ะ

คุณครูวันเพ็ญ สุนทรศักดิ์

ค่ะ เพราะว่าพอพูดเขาเถียง พอเขียนไปเขาจะฟังแล้วก็จะหยุด หลักการของเราก็คืออยากให้เข้ารู้ว่า สิ่งที่เขาทำไม่ถูกคืออะไร

รศ.ดร.จุไร ทัพวงษ์

แล้วเวลาเขียนจะเขียนตัวโตๆ หรือว่าเขียนปกติเปล่าค่ะ

คุณครูวันเพ็ญ สุนทรศักดิ์

เขียนตัวปกติค่ะ แล้วเขาก็จะหยุดอ่าน รู้แล้วละว่าครูจะมีเงื่อนไขตรงนี้นะ คือต้องเขียนเป็นเงื่อนไข ว่าถ้าคุณหยุดพูด คุณจะเป็นอย่างไร จะเขียนไว้ แต่ถ้าบางรายที่พูดไม่ได้ ถามว่าเขารู้ไหม เขารู้เรื่อง แต่เขายังไม่สามารถจะโต้ตอบกับเรา พอโต้ตอบไม่ได้เขาก็จะทำเฉยๆ เราก็พูดกับเขาบ่อยๆ บอกเขาว่าหนูไปแปรงฟันได้แล้วนะ แล้วก็ส่งแก้วให้เขา เหมือนกับว่าเขาไม่เชื่อมั่นในตัวเอง แต่ว่าเราก็ให้โอกาส ว่าคุณต้องทำได้ แล้วก็บางรายพูดได้ รู้เรื่องหมด แต่ว่าเหมือนกับดื้อ ดื้อก็จะไม่ทำ เอาละเราก็จะต้องมีเงื่อนไข ถ้าคุณทำอันนี้เสร็จ คุณต้องทำอันนี้ อันนี้ ถ้าทำเสร็จแล้วคุณก็จะได้เงินไปซื้อขนม เพราะว่าที่โรงเรียนจะเปิดโอกาสให้ไปซื้อขนมด้วยตัวเอง

รศ.ดร.จุไร ทัพวงษ์

แล้วเขาซื้อได้ไหมค่ะ

คุณครูวันเพ็ญ สุนทรศักดิ์

ซื้อได้ค่ะ เพราะว่าครูที่โรงเรียนนี้กับนักการภารโรง แล้วก็แม่ครัวที่ขายของ เขาก็จะรู้ว่า

เด็กคนไหนที่เป็นเด็กพิเศษ ก็จะช่วยดูแลให้ ว่าคุณมาซื้อนะ คุณต้องเก็บเงินใส่เข้ากระเป๋า คุณต้องจ่ายเงินตรงนี้ จ่ายอย่างไร เขาก็ต้องช่วยดูแลให้ด้วยค่ะ

รศ.ดร.จุไร ทัพวงษ์

คุณครูค่ะ ถ้าสมมุติว่าเราให้แบงค์ 20 บาท ไปแล้วเหลือเงินทอน 9 บาท เด็กจะนับสตางค์เป็นไหมค่ะ

คุณครูวันเพ็ญ สุนทรศักดิ์

นับไม่เป็นค่ะ เด็กพวกนี้จะมีปัญหาในการนับเงิน แต่อาศัยว่าพวกครู นักการภารโรง แม่ครัวที่เขาขายเขาจะช่วยดูแลค่ะ

รศ.ดร.จุไร ทัพวงษ์

คุณครูค่ะสมมุติว่า ลูกศิษย์ของคุณครูถ้าเด็กเล็กนับไม่เป็นนี่ก็ o.k. นะ สมมุติว่าเขาพัฒนาไปเรื่อยๆ จนกระทั่งถึง ป.4 ป.5 ป.6 เขาจะนับเป็นไหมค่ะคุณครู

คุณครูวันเพ็ญ สุนทรศักดิ์

บางคนจะได้ค่ะ แต่บางคนถ้าคนไม่มีปัญหาเขาก็จะทำได้ แต่ถ้ามีปัญหาก็จะทำไม่ได้ค่ะ แต่บางรายก็จะได้ ขึ้นอยู่กับสอนพื้นฐานตรงนี้ แล้วคุณพ่อคุณแม่กลับไปพอเวลาไปซื้อของข้างนอกควรพาเขาไปด้วยต้องช่วยให้เด็กเห็นสภาพความเป็นจริง ทางโรงเรียนเราฝึกให้แล้วคุณพ่อคุณแม่ก็ต้องฝึกที่บ้านให้ด้วย

รศ.ดร.จุไร ทัพวงษ์

คุณครูกับผู้ปกครองจะเจอกันบ่อยแค่ไหนค่ะ

คุณครูวันเพ็ญ สุนทรศักดิ์

ถ้าส่วนใหญ่จะเจอทุกวันค่ะ เพราะผู้ปกครองจะมารับลูกด้วยตนเอง เมื่อมารับลูกตนเองเราก็จะมีโอกาสคุยกัน เราก็จะบอกว่าวันนี้เขามีอะไร เขาเป็นอย่างไร พฤติกรรมที่ผิดปกติเขามีอะไรบ้าง หรือว่าคุณพ่อคุณแม่มีปัญหาอะไรไหม แล้วก็อะไรที่เราควรจะต้องช่วยกันปรับปรุง ถ้าเราคุยกันแล้ว ถ้าคุณพ่อคุณแม่กลับไปแล้วช่วยเด็กก็ดีขึ้น

รศ.ดร.จุไร ทัพวงษ์

แล้วมีบ้างไหมค่ะที่คุณพ่อคุณแม่ไม่สนใจ แบบว่าเราก็คุยกับคุณพ่อคุณแม่ให้ช่วยหน่อยน่ะ แต่ว่าคุณพ่อคุณแม่อาจจะงานยุ่ง ต้องทำมาหากิน แล้วก็ไม่ได้เอาใจใส่ เด็กก็ไม่ได้พัฒนาสักที มีบ้างไหมค่ะ

คุณครูวันเพ็ญ สุนทรศักดิ์

มีค่ะ มีอยู่รายหนึ่งที่คุณแม่เขาไม่มีเวลา เพราะคุณแม่เขาเป็นคนตัวคนเดียวแล้วก็ต้องดูแลลูก 2 คน เพราะฉะนั้นเราก็ต้องหาหนทาง ถ้าคุณมีปัญหาตรงนี้ ที่พอจะฝึกเขาได้ไหม ถ้าไม่ได้ เรา

ก็ส่งต่อ คุณแม่ก็ต้องยอมพาลูกไปฝึกด้วย

รศ.ดร.จุไร ทัพวงษ์

งานของคุณครูช่วยเสริมสร้างพัฒนาการของเด็กเพื่อเตรียมความพร้อมที่จะเข้าเรียนร่วม และขอขอบพระคุณคุณครูวันเพ็ญเป็นอย่างสูงที่ได้ให้โอกาสสัมภาษณ์ในวันนี้ก็ได้ทำให้เห็นถึงความสำคัญของการพัฒนาการ การเตรียมความพร้อมของเด็กพิเศษ เพื่อให้สามารถเข้าเรียนในชั้นเรียนร่วมได้ ขอขอบพระคุณอีกครั้งสำหรับการที่คุณครูให้โอกาสสัมภาษณ์ในวันนี้ซึ่งเป็นประโยชน์อย่างยิ่งต่องานวิจัยนี้

9. ถอดเทปการสัมภาษณ์ คุณครูจุไรรัตน์ ธนูทอง[15] ครูการศึกษาพิเศษโรงเรียนวัดสุวรรณาราม

รศ.ดร.จุไร ทัพวงษ์

ขอขอบพระคุณคุณครูจุไรรัตน์ ธนูทอง ที่ได้ให้โอกาสสัมภาษณ์ถึงเรื่องการจัดการเรียนร่วม คุณครูค่ะเนื่องจากคุณครูเป็นคุณครูการศึกษาพิเศษ และเป็นคุณครูประจำชั้นเรียนร่วม ป.4 อยากจะขอเรียนถามคำถามแรกก่อนนะค่ะว่า คุณครูมีปัญหา และมีวิธีการเรียนการสอนอย่างไรค่ะ

คุณครูจุไรรัตน์ ธนูทอง

ขอตอบในประเด็นแรกก่อนนะค่ะ ในเรื่องพฤติกรรมของเด็กออทิสติกที่ห้องชั้นเรียน ป. 4/1 ซึ่งครูรับผิดชอบอยู่นั้นจะมีเด็กออที่เป็นเด็กผู้หญิง 1 คน ซึ่งหน้าตาน่ารักมากเลยนะค่ะ ปัญหาก็คืออยู่ว่าในเทอมที่หนึ่งเขาค่อนข้างที่จะปรับตัวได้น้อยนะค่ะ อาจจะเป็นเรื่องใหม่สำหรับชั้นใหม่ด้วย ในการเปิดเทอมใหม่ๆ เขาก็ยังเชื่อฟังเรา เราแนะนำอะไรไปเขาก็ปฏิบัติตาม แต่พอในเทอมสอง พฤติกรรมก็เริ่มเปลี่ยนไป เนื่องจากว่าเขาเริ่มโตขึ้น อายุมากขึ้น โดยพฤติกรรมที่เราเห็นก็คือว่าเขาชอบลุกจากที่ ซึ่งเหมือนกับพฤติกรรมพื้นฐานของเด็กออทิสติก ก็คือเขาชอบลุกออกจากที่โดยไม่มีสาเหตุ แล้วก็จะเดินไปที่ประตู อันนี้เป็นพฤติกรรมที่พึ่งสังเกตเห็นในช่วงหลังๆ แล้วก็จะมองอะไรสักอย่างหนึ่งโดยไม่มีสาเหตุเราก็จะซักถามนักเรียนว่า "มองอะไรลูก" เขาก็ตอบเราว่าไม่ได้มองอะไร คือเขาจะสามารถสื่อสารได้ค่อนข้างดี เหมือนกับว่าจะค่อนข้างเหมือนเป็นเด็กปกติ แล้วก็จะมีในลักษณะของการเรียน ซึ่งในชั้นจะเป็นชั้น ป. 4 ถึง ป. 6 จะเป็นลักษณะของการเวียนสอน เพราะฉะนั้นนักเรียนกลุ่มนี้จะเจอกับครูหลายคนนะค่ะ คือในแต่ละสาระ วิชาจะเจอแต่ครูแต่ละคน ตัวครูเองสอนคณิตศาสตร์ ปัญหาที่พบก็คือว่าเด็กออทิสติกจะไม่ค่อยเข้าใจในเรื่องของนามธรรมสักเท่าไหร่ อย่างเช่นว่าค่าของเงิน คือปกติแม่จะให้เงินมามาวันละ 30 บาท นะค่ะ เราก็จะฝึกให้เขาฝากเงินออมสินก็วันละ 10 บาท แต่นี่เขาไม่รู้ค่าของเงินเราก็ต้องอธิบายให้เขาฟังว่า นี่คือเหรียญอะไร นี่คือเหรียญ 10 บาท แล้วก็จะมีการแลกเงินกัน มีเอาเหรียญบาทมา 10 เหรียญแลกกับเงิน 10 บาท แล้วพฤติกรรมอีกเรื่องคือเขาไม่รู้ค่า ผลที่ตามมาก็คือของมีค่าต่างๆ อย่างเช่น กระเป๋าเงิน เขาก็จะวางไม่เป็นที่ เขาก็จะวางไว้อยู่ตรงนั้น อยู่บนโต๊ะ ในขณะที่เขาเปลี่ยนไปเรียนชั่วโมงอื่น เราก็ต้องบอกเขาทุกครั้งว่าคือบอกว่ากระเป๋าเงินหนูต้องเอาใส่ไว้ในกระเป๋านะค่ะ พอช่วงหลังๆ เข้าก็คือเริ่มเหมือนเดิม ก็เลยคุยกับผู้ปกครอง บอกว่าให้ผู้ปกครองให้ซื้อกระเป๋าแบบที่มีสายให้คล้องคอไปเลย คือถ้ามีอะไรก็จะคุยกับผู้ปกครอง ส่วนในเรื่องของการเรียนนั้นก็จะเรียนเหมือนกับเพื่อน แต่งานก็จะลดหลั่นกันตามความสามารถของเด็ก ในเรื่องของลายมือ เด็กเขียนได้ เขียนสวย ลอกงานได้ นอกจากนี้ในช่วงแรกๆ เด็กบางคนมาสาย นะค่ะ คุณครูก็คุยกับผู้ปกครอง ผู้ปกครองก็มาส่งเช้าขึ้นมาส่งก่อนแปดโมง มาก่อนสิบห้านาทีเพราะเขาต้องทานยา

---

[15] สัมภาษณ์เมื่อวันอังคารที่ 3 พฤษภาคม 2554

ยาต้องทานตั้งแต่ช่วงแปดโมง และตอนกลางวันค่ะ

รศ.ดร.จุไร ทัพวงษ์

เด็กออทิสติกที่มาเรียนในโรงเรียนของคุณครู ยังต้องทานยากันทุกคนหรือเปล่าค่ะ

คุณครูจุไรรัตน์ ธนูทอง

ส่วนใหญ่ทานค่ะ เป็นยาคุมอารมณ์ค่ะให้เด็กเกิดสมาธิ ถ้ามีพฤติกรรมอะไรเปลี่ยนไป เราก็จะคุยกับผู้ปกครองว่า ทำไมวันนี้เด็กซึมจัง ทำไมวันนี้ลุกจากที่บ่อยจัง เพราะฉะนั้นก็จะมีการสังเกตอยู่ตลอดเวลา ผู้ปกครองบางรายก็บอกว่า ยาหมด เปลี่ยนคุณหมอค่ะ คุณหมอคนที่รับผิดชอบ case นี้ไปต่างประเทศ พอเปลี่ยนหมอปุ๊ป เปลี่ยนยาปั๊ป พฤติกรรมเปลี่ยน บางทีน้ำลายยืดเลยนะค่ะ พูดถึงยาจะมีผลข้างเคียงบางทีนะค่ะ ผิวก็จะดำไปเลยนะค่ะ มันเกี่ยวกับระบบเลือดอะไรพวกนี้ด้วยนะค่ะ คิดว่าเป็นอย่างนั้นนะค่ะ ยาแพงด้วยนะค่ะ รู้สึกว่าเม็ดหนึ่งจะเป็นร้อย เท่าที่เคยพูดกับผู้ปกครองเม็ดหนึ่งก็เป็นร้อย ร้อยอัพ เป็นยาจากต่างประเทศ เป็นยานำเข้ามาค่ะ

รศ.ดร.จุไร ทัพวงษ์

ขอกลับมาที่คำถามชั้นเรียนร่วม เด็กออทิสติกเวลาเรียนร่วมกับเด็กปกติ มีปัญหาบ้างไหมค่ะ

คุณครูจุไรรัตน์ ธนูทอง

มีค่ะ คือว่าเด็กนักเรียนออทิสติกรายนี้เป็นเด็กนักเรียนหญิง เด็กคนนี้เขาชอบถอนเส้นผมมาก เขาจะดึงเส้นผมจะดึงผมตั้งแต่กลางศีรษะ เขาดึงตัวเองเสร็จไม่พอ ก็ไปดึงผมเพื่อนด้วย คือทำนองประมาณว่าไปเล่น ไปลูบ เพราะเขาเป็นคนชอบรักสวยรักงาม ไปดึงผมเพื่อนไปถักเปียให้เพื่อนค่ะ

รศ.ดร.จุไร ทัพวงษ์

แล้วเพื่อนไม่รำคาญหรอค่ะ

คุณครูจุไรรัตน์ ธนูทอง

เพื่อนชอบค่ะ เพราะว่าเด็กคนนี้ค่อนข้างจะสวย แล้วเหมือนเด็กญี่ปุ่น ตัวโตนิดหนึ่ง ป.4 สูงเกือบ 160 ค่ะ

รศ.ดร.จุไร ทัพวงษ์

คุณครูค่ะ มีบ้างไหมค่ะที่ผู้ปกครองท่านอื่นรังเกียจ หมายถึงว่าผู้ปกครองเด็กปกติรังเกียจบอกว่ามายุ่งวุ่นวายกับลูกฉัน บอกว่าไม่ให้ลูกคบด้วยอะไรด้วย มีไหมค่ะ

คุณครูจุไรรัตน์ ธนูทอง

ในอดีตที่โรงเรียนนี้มีค่ะแบบว่าเราเป็นครูประจำชั้น แล้วผู้ปกครองก็บอกไม่อยากให้ลูกอยู่ห้องนี้เลย เพราะเขารู้ว่าครูจบการศึกษาพิเศษมา เพราะฉะนั้นต้องรับผิดชอบดูแลเด็กกลุ่มนี้ เขาก็

จะบอกผู้ปกครองคนอื่นๆ ว่าอย่าไปอยู่เลย ป. 4 ห้องนี้เลย เพราะเดี๋ยวก็ไปอยู่กับเด็กพวกนี้ นะค่ะ แต่ปัจจุบันจากการบริหารงานของผู้อำนวยการได้ผลนะค่ะ มีการประชุมผู้ปกครอง ในการประชุมผู้ปกครองในแต่ละปีการศึกษาจะเชิญผู้ปกครองเด็กพิเศษและผู้ปกครองเด็กปกติมาประชุมร่วมกัน และให้รับรู้ปัญหา เหมือนกับสร้างความเข้าใจว่าเด็กกลุ่มนี้ที่ขึ้นไปเรียนร่วมกับเด็กปกติเขาไม่ได้สร้างปัญหาให้กับลูกคุณ ช่วงหลังๆ นี้จะไม่มีปัญหา ผู้ปกครองเริ่มเข้าใจและเอ็นดูด้วยซ้ำ เขาจะทักทายเหมือนกับลูกของเขา ที่นี่เป็นโอกาสที่ดีที่เด็กกลุ่มนี้ที่มาเรียนที่โรงเรียนนี้นะค่ะ

รศ.ดร.จุไร ทัพวงษ์

ตอนนี้ก็ขอกลับมาที่การเรียนของเด็กออทิสติกในชั้นเรียนร่วมนะค่ะ คือจากประสบการณ์ของคุณครูเลยเวลาที่เด็กเขาเรียนร่วมกับเด็กปกติ ความรู้แตกต่างจากเด็กปกติมากไหมค่ะ อย่างสมมุติว่าสอน คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ สังคม ถ้าสมมุติว่ามีการสอบเด็กเขาจะมีปัญหาไหมค่ะ สมมุติเป็นมาตรฐานเดียวกันก่อนนะ คือว่าสู้ได้ไหม

คุณครูจุไรรัตน์ ธนูทอง

คือมีเด็กออทิสติกอยู่คนหนึ่งสู้ได้ค่ะ เขาอ่านหนังสือคล่อง เด็กคนนี้เด็กผู้ชาย เด็กที่ห้องจะมีเด็กออทิสติก 2 คน ที่เรียนเต็มเวลาทั้ง 2 คนเลย แล้วก็อีกคนจะเป็นเด็กบกพร่องทางสติปัญญา คือเล่าถึงเด็กที่เป็นออทิสติกที่เป็นผู้ชาย เขาเรียนรู้ได้ตามปกติเหมือนเพื่อนๆ คณิตศาสตร์ได้ top เลยนะค่ะ คณิตศาสตร์เขา top ตลอด แต่สิ่งที่พบคือเหมือนกับว่าสมองเขาดีนะค่ะ เขียนได้เร็วมากทำเสร็จแล้ว แต่อ่านไม่ค่อยออก ครูพบปัญหาหนึ่งคือว่าเขาไม่ค่อยชอบเหลาดินสอ ครูก็จะบอกว่าน้องต๊ะนี่ถ้าหนูเหลาดินสอนะ หนูจะเขียนสวย คือเขาจะรีบๆ เขียนให้เสร็จๆ แล้วถามว่าถูกไหมถูก เขาจะเน้นที่ว่าเขาทำถูกต้องไหม แล้วก็ในอีกคนหนึ่งที่เป็นผู้หญิงเขาไม่สามารถคิดได้ในสิ่งที่เป็นนามธรรมค่ะ เพราะฉะนั้นในบางวิชาเขา อย่างเช่นวิทยาศาสตร์เขาอ่อน คณิตศาสตร์ตัวที่เป็นบวกเป็นลบได้ค่ะ แต่ถ้าเป็นหาร เป็นทศนิยม เป็นเศษส่วนจะมีปัญหา ซึ่งถ้าช่วงชั้น 2 เนื้อหาเริ่มเยอะขึ้นก็จะไม่ได้เลย เพราะฉะนั้นเวลาสอนเราต้องเน้นเอาภาพเข้ามาช่วยค่ะ เอาภาพเข้ามาช่วยเอาสิ่งที่เป็นรูปธรรมเพราะเป็นนามธรรมเขาจะไม่ได้ และถ้าเป็นรูปแบบความสัมพันธ์ยิ่งไปกันเลยค่ะ ไม่ได้เลยค่ะ ยิ่งมองภาพไม่ออกว่ามันคืออะไร ถ้ายิ่งเป็นการเพิ่ม การเพิ่มทีละเท่าๆ กัน การลดทีละเท่าๆ กัน ถามว่าการบ้าน ครูก็ให้เขาทำ แต่งานเราจะให้ลดน้อยลง อย่างเช่น 10 ข้อ ให้เขาทำแค่ 5 ข้อ แต่ตรงนั้นก็เป็นเหมือนดาบสองคมเหมือนกันนะค่ะ เขาก็จะเป็นเงื่อนไขให้กับเราว่า เหมือนกับว่าวันนี้ขอทำเท่านี้ได้ไหม

รศ.ดร.จุไร ทัพวงษ์

หมายถึงว่าเขาต่อรองใช่ไหมค่ะ

คุณครูจุไรรัตน์ ธนูทอง

ค่ะ เด็กเขาต่อรองกับเรา เหมือนกับว่าเป็นเงื่อนไขแล้วว่าเขาต้องทำน้อยกว่าเพื่อนนะ

แล้วถ้าเขาไปเรียนวิชาอื่น ครูให้เขาทำเท่ากับเพื่อน เขาจะเริ่มงอแงแล้ว ทำไมคุณครูใจร้าย เพราะในบางวิชาคุณครูก็ไม่ได้ลดงานให้เด็ก

รศ.ดร.จุไร ทัพวงษ์

ตอนนี้อยากเรียนถามคุณครูนะค่ะ อย่างคุณครูให้การบ้านเขาไป แน่นอนว่าให้น้อยกว่าเด็กปกติ สมมุติเด็กปกติให้ 10 เด็กออทิสติกจะให้ 5 ข้อ เขาเอากลับไปบ้านเขาทำเองได้ไหมค่ะ หรือว่าผู้ปกครองต้องเข้ามาช่วย

คุณครูจุไรรัตน์ ธนูทอง

ผู้ปกครองต้องช่วยค่ะ ถ้าอย่างตัวเลขที่บวกกัน ลบกัน แต่ลบนี่ยืมทำไม่ได้เลยนะค่ะ ถ้าเป็นจำนวนที่ต้องมีการขอยืมกันนะค่ะ เขาจะมองความสัมพันธ์ไม่ได้แต่ก็เป็นบางคนได้ค่ะ บางคนไม่ได้ บางคนก็ได้เพราะฉะนั้นในเด็กออทิสติกเองก็จะมีความหลากหลาย ถ้าอย่างใน case ที่เป็นเด็กผู้หญิงไม่ได้ค่ะ คุณแม่ให้เงินไป 100 บาท เขาจะซื้ออะไรไม่รู้เงินหมดเลย เขาก็จะไม่รู้หรอกค่ะว่าอันนี้มันแพง อันนี้ถูก เวลาเขาให้ของใครเขาก็ไม่คำนวณ เขาก็ให้ไปเลย แต่ที่โรงเรียนถ้าช่วงกลางวันเด็กเขาจะชอบกินไอติมมาก พอรับประทานข้าวกลางวันเสร็จ เขาก็จะไปบอกคุณครู หนูขอซื้อไปไอติมนะค่ะ เขาก็จะกินอยู่ 5 บาท ค่ะเราก็จะฝึกเด็กให้รู้จักซื้อ ให้รู้จักนับเงินตรงนี้ค่ะ

รศ.ดร.จุไร ทัพวงษ์

ขอเรียนถามปัญหาที่หนักใจคุณครูมากที่สุดเป็นปัญหาอะไรค่ะ ในชั้นเรียนที่มีเด็กออทิสติกเรียนอยู่ด้วยนะค่ะ

คุณครูจุไรรัตน์ ธนูทอง

ค่ะปัญหามีแน่นอนที่ชั้นเรียนมีเด็กออทิสติกด้วย มีเด็กบกพร่องทางสติปัญญาด้วย หลากหลายประเภท ซึ่งในความหลากหลาย เขาก็จะมีความแตกต่างกัน ตรงนี้แหละค่ะที่สร้างความหนักใจให้กับครู คือบางทีในขณะทีที่ครูต้องดูแลเด็กกลุ่มนี้ด้วย แล้วก็เด็กปกติที่อยู่ในความดูแลก็ต้องดูแลเขาด้วยค่ะ กลุ่มหนึ่งก็ประมาณเกือบ 30 ชีวิต ที่อยู่ในความดูแลของครูค่ะ

รศ.ดร.จุไร ทัพวงษ์

ขอขอบพระคุณ**คุณครูจุไรรัตน์ ธนูทอง** มากนะค่ะ ที่ได้กรุณาให้สัมภาษณ์เกี่ยวกับประสบการณ์ของคุณครูในการสอนเด็กพิเศษในชั้นเรียนร่วมค่ะ

10. ถอดเทปการสัมภาษณ์ อาจารย์วริศา แก้วศรีจันทร์[16] หัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเทศบาลเมืองท่าโขลง และโรงเรียนเทศบาลท่าโขลง 1 (ฝ่ายอนุบาล) และอาจารย์สุพิชฌาย์ วีรางกูล ผู้อำนวยการโรงเรียนเทศบาลท่าโขลง 1

รศ.ดร.จุไร ทัพวงษ์

อาจารย์ค่ะขอขอบคุณอาจารย์มากนะค่ะที่ได้อนุญาตให้ทางคณะนักวิจัยมาพบและเรียนสัมภาษณ์อาจารย์ ได้ยินชื่อเสียงของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเทศบาลเมืองท่าโขลง และโรงเรียนเทศบาลท่าโขลง 1 (ฝ่ายอนุบาล) มานานแล้ว คำถามแรกที่อยากจะเรียนถามอาจารย์เกี่ยวกับประวัติความเป็นมาของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเทศบาลเมืองท่าโขลง และโรงเรียนท่าโขลง 1 (ฝ่ายอนุบาล) ก่อนนะค่ะ

อาจารย์วริศา แก้วศรีจันทร์

ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเทศบาลเมืองท่าโขลง และโรงเรียนเทศบาลท่าโขลง 1 (ฝ่ายอนุบาล) สังกัดเทศบาลเมืองท่าโขลง อำเภอคลองหลวง จังหวัดปทุมธานี

ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเมืองท่าโขลง ได้จัดตั้งขึ้นเมื่อวันที่ 9 มีนาคม 2544 คณะผู้บริหารโดยการนำของนายยงยุทธ วีรางกูล นายกเทศมนตรีเมืองท่าโขลง ได้ให้ความสำคัญของการศึกษา และได้กำหนดเป็นนโยบายหลัก ของการบริหารงานของเทศบาลเมืองท่าโขลง ประกอบกับกฎหมายการกระจายอำนาจสู่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่กำหนดให้อำนาจหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทุกประเภทรับผิดชอบการบริการสาธารณะให้แก่ ประชาชนในพื้นที่รวมถึงการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน

ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในครั้งแรกที่ก่อตั้งได้เปิดรับเด็กในเขตเทศบาลท่าโขลง อายุระหว่าง 3-5 ปี จำนวน 120 คน รวม 6 ห้องเรียน ในปีแรกมีคุณครูปฐมวัยจำนวน 6 คน และบุคลากรอื่นๆ อีก รวมทั้งสิ้น 19 คน ได้ทำการจัดการเรียนการสอนโดยใช้อาคารของมูลนิธิวัดพระธรรมกาย และเนื่องจากศูนย์พัฒนาเด็กเล็กฯ ได้รับความไว้วางใจจากผู้ปกครอง และชุมชน ทำให้สถานศึกษาที่ไม่เพียงพอกับจำนวนนักเรียนเทศบาลเมืองท่าโขลง จึงได้จัดหาที่ดิน และอนุมัติงบประมาณเพื่อก่อสร้างอาคารศูนย์พัฒนาเด็กเล็กแห่งใหม่ พร้อมจัดหาวัสดุอุปกรณ์ที่เหมาะสมเพียงพอสำหรับเด็ก อาคารเรียนใหม่เป็นอาคาร 3 ชั้น 30 ห้องเรียน บนเนื้อที่ 2 ไร่ค่ะ และได้ย้ายมาจัดการเรียนการสอนที่อาคารหลังใหม่ ในเดือนเมษายน 2548 และในขณะเดียวกันทางผู้บริหารเล็งเห็นถึงความก้าวหน้าของนักเรียนและบุคลากร จึงขอเข้าสู่ระบบโรงเรียน และในปี พ.ศ. 2549 ได้ขยายการศึกษาระดับปฐมวัย รับนักเรียนอายุ 2 ปี 6 เดือนเข้าเรียนในระดับชั้นเตรียมอนุบาล 1-3 อายุ 3-5 ปี อยู่ในความดูแลและจัดระบบเข้าสู่โรงเรียนเทศบาลท่าโขลง 1 ซึ่งในขณะนี้โรงเรียนเทศบาลท่าโขลง 1 จัดการเรียนการสอนเป็น 2 รับ คือ

---

[16] สัมภาษณ์เมื่อวันอังคารที่ 24 พฤษภาคม 2554

ระดับปฐมวัย และระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ป.1 – ม.3 และในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2549 ทางศูนย์พัฒนาเด็กเล็กฯ และทางโรงเรียนท่าโขลง 1 ได้นำหลักสูตร English Program เข้ามาจัดการเรียนการสอนโดยบูรณาการเข้ากับหลักสูตรสถานศึกษา ดำเนินการสอนโดยครูชาวต่างชาติ

ในปีการศึกษา 2552 มีนักเรียนในระดับชั้นเตรียมอนุบาลและอนุบาล 1-3 จำนวน 959 คน โดยมี นางสุพิชฌาย์ วีรางกูล เป็นผู้อำนวยการโรงเรียนเทศบาลท่าโขลง 1 และดิฉันนักวิชาการศึกษา ปฏิบัติราชการหัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็กฯ มีครูผู้สอนเด็กอนุบาล จำนวน 30 คน ครูผู้ดูแลเด็ก จำนวน 34 คน เจ้าหน้าที่ธุรการ จำนวน 2คน นักการภารโรง จำนวน 2 คน แม่บ้าน จำนวน 5 คน และแม่ครัว จำนวน 6 คน พนักงานขับรถ 1 คน รวม 82 คน

รศ.ดร.จุไร ทัพวงษ์

เป็นศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก และโรงเรียนขนาดใหญ่นะค่ะ

อาจารย์วริศา แก้วศรีจันทร์

ค่ะ

รศ.ดร.จุไร ทัพวงษ์

อาจารย์ค่ะ การบริหารจัดการของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กฯ และโรงเรียนเทศบาลท่าโขลง 1 (ฝ่ายอนุบาล) เป็นอย่างไรค่ะ

อาจารย์วริศา แก้วศรีจันทร์

ดิฉันมีแผนผังการบริหารงานอยู่ค่ะ จะให้อาจารย์ไปเลย

รศ.ดร.จุไร ทัพวงษ์

ขอบคุณมากค่ะ

รศ.ดร.จุไร ทัพวงษ์

อาจารย์ค่ะ สำหรับเด็กพิเศษ อาจารย์มีวิธีการดูแลอย่างไรค่ะ

อาจารย์วริศา แก้วศรีจันทร์

ทางศูนย์พัฒนาเด็กเล็กฯ และโรงเรียนเทศบาลท่าโขลง 1 ไม่มีครูการศึกษาพิเศษ แต่มีครูปฐมวัย ภารกิจที่สำคัญของเราคือ

1. สรรหาและพัฒนาครูปฐมวัยให้มีคุณภาพ
2. พัฒนาเด็กเล็กให้มีความพร้อมเต็มตามศักยภาพ
3. จัดกิจกรรมส่งเสริมสุขภาพกาย และสุขภาพจิต
4. จัดกิจกรรมส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม และอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข
5. จัดกิจกรรมเสริมสร้างทักษะกระบวนการคิด การแก้ปัญหาและการช่วยเหลือตนเองในชีวิตประจำวัน

6. จัดกิจกรรมเสริมสร้างสำนึกในการอนุรักษ์ธรรมชาติ และประเพณีวัฒนธรรมท้องถิ่น

7. จัดบรรยากาศและสภาพแวดล้อมให้เอื้อต่อการเรียนรู้

8. พัฒนาสื่อแหล่งการเรียนรู้เหมาะสมปลอดภัยและส่งเสริมพัฒนาสุขภาพ

และมาตรฐานคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ที่ต้องมีก็คือ

1. ร่างกายเจริญเติบโตตามวัย และมีสุขนิสัยที่ดี

2. กล้ามเนื้อใหญ่ และกล้ามเนื้อเล็กแข็งแรง ใช้ได้อย่างคล่อง และประสานสัมพันธ์กัน

3. มีสุขภาพจิตดี และมีความสุข

4. มีคุณภาพ จริยธรรม และมีจิตใจที่ดีงาม

5. ชื่นชมและแสดงออกทางศิลปะ ดนตรี การเคลื่อนไหว และรักการออกกำลังกาย

6. ช่วยเหลือตนเองได้เหมาะสมกับวัย

7. รักธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม วัฒนธรรม และความเป็นไทย

8. อยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข และปฏิบัติตนเป็นสมาชิกที่ดีของสังคม ในระบบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

9. ใช้ภาษาได้เหมาะสมกับวัย

10. มีความสามารถในการคิดและแก้ไขปัญหาได้อย่างเหมาะสมกับวัย

11. มีจินตนาการและมีความคิดสร้างสรรค์

12. มีเจตคติที่ดีต่อการเรียนรู้ และมีทักษะในการแสวงหาความรู้

รศ.ดร.จุไร ทัพวงษ์

อาจารย์ค่ะ การจัดการเรียนการสอนของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กฯ และโรงเรียนเทศบาลท่าโขลง 1 เป็นอย่างไรค่ะ

อาจารย์วริศา แก้วศรีจันทร์

การจัดการเรียนการสอนของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กฯ และโรงเรียนเทศบาลท่าโขลง 1 จะเป็นแบบบูรณาการ สาระการเรียนรู้ 8 กลุ่มวิชา คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ ภาษาไทย ภาษาอังกฤษ สุขศึกษา ฯลฯ โดยในทุกๆ วัน เด็กๆ จะได้รับความรู้จาการจัดกิจกรรม 6 กิจกรรมหลัก ดังนี้ กิจกรรมเคลื่อนไหวและจังหวะ, กิจกรรมเสริมประสบการณ์, กิจกรรมสร้างสรรค์, กิจกรรมเสรี, กิจกรรมกลางแจ้งและกิจกรรมเกมการศึกษา ซึ่งเนื้อหาในการจัดการเรียนการสอนจะแบ่งออกไปตามหน่วยการเรียนรู้ ดังนี้

สาระการเรียนรู้ แบ่งสาระการเรียนรู้ออกเป็น 5 กลุ่มสาระ ดังนี้

1. สาระการเรียนรู้ เรื่องราวเกี่ยวกับตัวเด็ก (10 หน่วยการเรียน)

2. สาระการเรียนรู้ เรื่องราวเกี่ยวกับบุคคลและสถานที่แวดล้อมเด็ก (9 หน่วยการเรียน)

3. สาระการเรียนรู้ เรื่องราวธรรมชาติรอบตัว (13 หน่วยการเรียน)

4. สาระการเรียนรู้ เรื่องสิ่งต่างๆ รอบตัวเด็ก (6 หน่วยการเรียน)

5. สาระการเรียนรู้ เรื่องวันสำคัญ (จัดเพิ่มเติมหน่วยการเรียน)

จริงๆ แล้ว เราจะแบ่งรายละเอียดหน่วยกรเรียนรู้ในแต่ละสัปดาห์ ตลอด 40 สัปดาห์ เลยค่ะ ส่วนกิจกรรมเสริมหลักสูตร ก็มี

1. ห้องเรียนนาฏศิลป์

2. ห้องเรียนดนตรีไทย

3. ห้องเรียนภาษาอังกฤษ

4. ห้องเรียนคอมพิวเตอร์ เป็นต้น

รศ.ดร.จุไร ทัพวงษ์

อาจารย์ค่ะ แล้วระบบการประเมินของอาจารย์เป็นอย่างไรค่ะ

อาจารย์วริศา แก้วศรีจันทร์

เราจะทำการประเมินพัฒนาการเด็กอายุ 3-5 ปี เป็นการประเมินพัฒนาการทางด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม และสติปัญญาของเด็ก โดยถือเป็นกระบวนการต่อเนื่องและเป็นส่วนหนึ่งของกิจกรรมปกติที่จัดให้เด็กในแต่ละวัน ทั้งนี้มุ่งนำข้อมูลการประเมินมาพิจารณาปรับปรุง วางแผนการจัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมให้เด็กแต่ละคนได้รับการพัฒนาตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตร การประเมินพัฒนาการควรยึดหลัก ดังนี้

1. ประเมินพัฒนาการของเด็กครบทุกด้านและนำผลมาพัฒนาเด็ก

2. ประเมินเป็นรายบุคคลอย่างสม่ำเสมอต่อเนื่องตลอดปี

3. สภาพการประเมินมีลักษณะเช่นเดียวกับการปฏิบัติกิจกรรมประจำวัน

4. ประเมินอย่างเป็นระบบ มีการวางแผน เลือกใช้เครื่องมือและจดบันทึกไว้เป็นหลักฐาน

5. ประเมินตามสภาพจริงด้วยวิธีการหลากหลายเหมาะสมกับเด็ก รวมทั้งใช้แหล่งข้อมูลหลายๆ ด้าน ไม่ใช้การทดสอบค่ะ

สำหรับวิธีการประเมินที่เหมาะสมและควรใช้กับเด็กอายุ 3-5 ปี ได้แก่ การสังเกต การบันทึกพฤติกรรม การสนทนา การสัมภาษณ์ การวิเคราะห์ข้อมูลจากผลงานเด็กที่เก็บอย่างมีระบบ

ส่วนการศึกษาขั้นพื้นฐาน ป.1-ม.3 ดิฉันจะพาอาจารย์ไปคุยกับ**อาจารย์สุพิชฌาย์ วีรางกูล** ผู้อำนวยการโรงเรียนเทศบาลท่าโขลง 1 โรงเรียนอยู่ใกล้ๆ กันค่ะ

รศ.ดร.จุไร ทัพวงษ์

สวัสดีค่ะ อาจารย์ค่ะ ได้คุยกับอาจารย์วริศาแล้วนะค่ะ แต่อยากจะเรียนถามอาจารย์เกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนสำหรับคนพิการในระดับประถม และมัธยมต้นของโรงเรียนเทศบาลท่าโขลง 1 ค่ะ

อาจารย์สุพิชฌาย์ วีรางกูล

การจัดการเรียนการสอนสำหรับคนพิการของทางโรงเรียนเรายังไม่มีโดยเฉพาะค่ะ และยังไม่มีห้องเรียนร่วมระหว่างเด็กพิการกับเด็กปกติเหมือนโรงเรียนบางแห่งในสังกัด กทม. ค่ะ คิดว่าโรงเรียนในสังกัดเทศบาลส่วนใหญ่ยังไม่ได้มีการจัดการเรียนร่วมสำหรับเด็กพิเศษในส่วนนี้ แต่ก็มีเด็กนักเรียนบางคนแฝงมานะค่ะ เดี๋ยวจะให้คุณครูที่ว่าในชั้นมีเด็กผิดปกติคนหนึ่งมาเล่าให้อาจารย์ฟังว่าเด็กมีพฤติกรรมอย่างไร คิดว่าน่าจะเป็นเด็กพิเศษ คุณครูประจำชั้นก็ดูแลเป็นพิเศษนะค่ะ ส่วนเด็กนักเรียนปกติของเรานั้น เราดูแลดีค่ะ เพราะท่านนายกเทศมนตรีจะให้ความสำคัญกับการศึกษามาก ทางโรงเรียนของเราได้รับรางวัลประกาศเกียรติคุณมากมาย อันนี้เข้าใจว่าเป็นเหตุผลหนึ่งที่ทางกรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่นแนะนำอาจารย์มา โรงเรียนของเรายังไม่มีครูทางด้านการศึกษาพิเศษ แต่มีครูที่จบทางด้านปฐมวัยมีเยอะค่ะ หลังจากที่ได้คุยกับอาจารย์แล้วทำให้เกิดความคิดว่าน่าจะมีครูการศึกษาพิเศษบ้าง อย่างน้อย 1 คนก็ยังดี

รศ.ดร.จุไร ทัพวงษ์

ถ้ามีครูการศึกษาพิเศษก็ดีนะค่ะ คุณครูจะได้ช่วยกันแก้ปัญหา อาจารย์ค่ะอยากจะเรียนถามเกี่ยวกับเรื่องงบประมาณการเบิกจ่ายของทางโรงเรียนว่าเป็นอย่างไร

อาจารย์สุพิชฌาย์ วีรางกูล

การเบิกจ่ายงบประมาณก็จะเป็นไปตามระเบียบของเทศบาลเมืองทุกอย่างค่ะ ถ้าเราอยากได้ครูการศึกษาพิเศษเราก็ต้องตั้งอัตรา ตั้งงบประมาณ อยู่ๆ จะมารับเลยไม่ได้ค่ะ ขึ้นอยู่กับนโยบายของผู้บริหารด้วยค่ะ แต่การศึกษาตามอัธยาศัย การฝึกอาชีพเสริมของเทศบาลเมืองท่าโขลงทำโดยตลอดและต่อเนื่องนะค่ะ และค่อนข้างจะประสบความสำเร็จดียิ่งค่ะ

รศ.ดร.จุไร ทัพวงษ์

อาจารย์คะ ขอขอบพระคุณอาจารย์มากนะค่ะที่ได้ให้เวลาสัมภาษณ์ในวันนี้ ซึ่งทำให้เห็นภาพที่ใหญ่ขึ้นในการจัดการศึกษาของระดับเทศบาลเมืองท่าโขลง ค่ะ

11. ถอดเทปการสัมภาษณ์ อาจารย์ดารณี ธนะภูมิ[17] ประธานมูลนิธิบกพร่องทางสติปัญญาแห่งประเทศไทย

รศ.ดร.จุไร ทัพวงษ์

ขอกราบขอบพระคุณท่านอาจารย์มากนะค่ะ ที่ได้ให้โอกาสมาสัมภาษณ์เกี่ยวกับการศึกษาสำหรับผู้บกพร่องทางสติปัญญาของประเทศไทยซึ่งก็คิดว่าเป็นเรื่องที่ยากเรื่องหนึ่ง ผู้ที่มีปัญหาทางด้านสติปัญญา อาจารย์ค่ะเด็กเขาจะขาดโอกาสทางการเรียนหนังสือเลยหรือเปล่าค่ะในมุมมองของท่านอาจารย์

อาจารย์ดารณี ธนะภูมิ

ค่ะอันนี้ต้องขึ้นอยู่กับสภาพความพิการนะค่ะ ปกติแล้วนะค่ะ เด็กที่มีความพิการทางสติปัญญาเราจะแบ่งออกเป็น 4 ระดับด้วยกันนะค่ะ ระดับที่ 1 นะค่ะเป็นระดับที่รุนแรงมากนะค่ะ กลุ่มระดับนี้เขาจะไม่สามารถช่วยตัวเองได้ คือมีความพิการร่างกายร่วมด้วยและก็รุนแรงนะค่ะ เพราะฉะนั้นกลุ่มนี้จะต้องการการดูแล และก็การฝึกการช่วยเหลือตัวเองบ้าง แต่ว่าก็ต้องมีคนช่วยเหลือตลอดไป เพราะฉะนั้นกลุ่มนี้จะมีความต้องการในด้านการดูแล และสงเคราะห์หรือว่าการที่จะให้เขาอยู่ในครอบครัวได้แต่ต้องมีผู้ช่วยเหลือตลอดเวลานะค่ะ ทีนี้กลุ่มที่ 2 เป็นระดับที่รุนแรง แต่ว่ากลุ่มนี้เราก็สามารถที่จะฝึกการช่วยเหลือตัวเองบ้างเล็กๆ น้อยๆ แต่ว่าเรื่องการเรียน เรียนไม่ได้หรอกค่ะ

รศ.ดร.จุไร ทัพวงษ์

ก็ยังพูดไม่รู้เรื่องใช่ไหมค่ะ

อาจารย์ดารณี ธนะภูมิ

ค่ะ ช่วยตัวเองได้น้อย

รศ.ดร.จุไร ทัพวงษ์

ก็ดีกว่ากลุ่มแรกนิดหนึ่ง

อาจารย์ดารณี ธนะภูมิ

ค่ะดีกว่ากลุ่มแรกนิดหนึ่งที่สามารถจะสื่อสารได้บ้างอะไรอย่างนี้นะค่ะ สื่อความหมายในครอบครัว เพราะฉะนั้นทีนี้พอกลุ่มที่ 3 เป็นพิการปานกลางนะค่ะระดับสติปัญญาปานกลางนะค่ะ เขาก็สามารถที่จะไปเข้าชั้นเรียนได้นะค่ะ แต่ว่าก็มีข้อจำกัดก็คือว่าเขาจะต้องได้รับการฝึกตั้งแต่ต้นเลย ตั้งแต่พอทราบว่าเป็นพิการหรือว่าปัญญาอ่อนนี้นะค่ะ เขาจะต้องได้รับการส่งเสริมพัฒนาการ อย่างเช่นพวกเด็กดาวซิมโดมทั้งหลายนี่นะค่ะ กลุ่มนี้ก็จะได้รับการส่งเสริม ถ้าเขาได้รับการส่งเสริมพัฒนาการตั้งแต่เริ่มแรกเขาก็สามารถที่จะไปเข้าชั้นเรียนได้ แต่มีข้อจำกัดก็คือว่าเขาเรียนได้น้อย แต่เขาสามารถที่

---

[17] สัมภาษณ์เมื่อวันพุธที่ 1 มิถุนายน 2554

จะฝึกให้สื่อสารกับคนในครอบครัวและคนภายนอกได้นะค่ะ มีความเข้าใจและก็รู้จักเขียนคำง่ายๆ ได้อะไรอย่างนี้ค่ะ เช่นรู้จักชื่อตัวเอง รู้จักสนทนาในเรื่องง่ายๆ ได้ที่ไม่ซับซ้อนนะค่ะ เรื่องสุดท้ายก็คือว่าเราสามารถฝึกให้เขาเข้ากับสังคม ปรับสภาพเข้ากับสังคมได้อย่างเช่น เขาสามารถที่จะมีส่วนร่วมในสังคม และก็ฝึกอาชีพง่ายๆ ได้อันนี้นะค่ะ แต่ข้อสำคัญก็คือว่าเขาจะต้องมีคนค่อยแนะนำค่อยช่วยเขาอยู่ตลอดเวลา เพราะว่าเขาก็มีทักษะในการเรียนรู้ได้ค่อนข้างต่ำเหมือนกันนะค่ะ แต่ยังไงก็ตามในกลุ่มนี้เราไม่ทอดทิ้ง ส่วนมากแล้วเขาจะได้รับการฝึกในโรงเรียนพิเศษหรือว่าชั้นเรียนพิเศษอะไรอย่างนี้ และก็ฝึกเป็นรายบุคคล เขาก็สามารถที่จะทำงานง่ายๆ ได้ แล้วก็ประกอบอาชีพได้นะค่ะแต่ก็ต้องมีคนคอยดูแลเขาค่อยให้คำแนะนำนะค่ะ ทีนี้กลุ่มสุดท้ายก็เป็นกลุ่มที่ว่าเป็นระดับเป็นน้อยค่อนข้างน้อย คือที่จริงแล้วระดับสติปัญญาก็ตั้งแต่ 50 – 70 นะค่ะ

รศ.ดร.จุไร ทัพวงษ์

ไอคิวใช่ไหมค่ะ

อาจารย์ดารณี ธนะภูมิ

ค่ะไอคิว กลุ่มนี้เป็นกลุ่มที่เป็นระดับน้อยซึ่ง ตอนแรกจะไม่ทราบเลยนะค่ะว่าผิดปกติเพราะส่วนใหญ่แล้วจะดูลักษณะท่าทางเหมือนปกตินะค่ะ แต่ทักษะการเรียนรู้เราสังเกตได้เมื่อเขาไปโรงเรียนเขาจะ เช่นมีความตั้งใจเรียนน้อย มีสมาธิสั้นหรือว่าสามารถที่จะเรียนได้ช้ากว่าเด็กปกติทั่วไปนะค่ะ แต่ยังไงก็ตามถ้าเขาได้รับการเรียน เข้าโรงเรียนตั้งแต่เริ่มแรก เขาก็สามารถที่จะเรียนได้ในระดับประถมต้นๆ นะค่ะ เพราะฉะนั้นในกลุ่มนี้เขาสามารถที่จะช่วยตัวเองและก็ให้ปรับตัวทางสังคมได้ แต่ยังไงก็ตามเขายังต้องการคนแนะนำนะค่ะ เพราะว่าเขาตัดสินบางอย่างในเรื่องการตัดสินใจของเขาเอง มันก็ไม่มีความเชื่อมั่นในตัวเองอะไรแบบนี้นะค่ะ และก็บางอย่างต้องปรับพฤติกรรมอย่างเช่นเขามีพฤติกรรมที่ว่าค่อนข้างที่จะมีปัญหาบ้าง เช่นก้าวร้าวหรืออะไรต่ออะไรพวกนี้นะค่ะ แต่ยังไงก็ตามกลุ่มนี้ก็สามารถที่จะเรียนในโรงเรียนเรียนร่วมได้นะค่ะ แต่ข้อสำคัญก็คือว่าครูที่อยู่ในโรงเรียนปกติจะต้องช่วยเขาและก็ดูแลเป็นพิเศษ และก็ต้องมีคุณครูช่วยเสริม แต่ระดับการเรียนรู้เราอย่าไปคาดหวังว่าเขาจะจบมัธยมอะไรต่ออะไรหรือว่าจบมหาวิทยาลัย อันนี้ไม่ได้นะค่ะส่วนใหญ่แล้ว เราจะแนะนำผู้ปกครองหรือว่า บางครั้งเราให้ผู้ปกครองทดลองนะค่ะ ถ้าเขาไปเรียนร่วมแล้วถ้ามีปัญหามากๆ เขาจะมีปัญหาการเรียนเหมือนกันอย่างเช่น บางรายทางโรงเรียนจะส่งกลับมาในโรงเรียนพิเศษอีกทีหนึ่งนะค่ะ แต่ยังไงก็ตามเมื่อสามารถฝึกอาชีพแล้ว และก็มีอาชีพก็ง่ายๆ นะค่ะ เขาก็อาจจะเป็นผู้ช่วยในการประกอบต่างๆ เช่น ในการทำสวนผักผลไม้เขาอาจจะช่วยรดน้ำต้นไม้ได้ทำอะไรต่ออะไรได้ หรือว่างานบ้านงานครัวสำหรับเด็กผู้หญิงนะค่ะ หรือว่างานที่ใช้ความพิเศษหรือว่าใช้ความถนัดน้อยหน่อยนะค่ะคือเขาจะทำได้ เช่น ช่วยทุกอย่างที่เขาจะสามารถทำได้ดีนะค่ะ ถ้ามีคนค่อยดูแลและก็ให้คำแนะนำเขา ทีนี้ปัญหาขณะนี้ก็คือว่ากลุ่มปัญญาอ่อนทั้งหมดหรือว่าพิการสติปัญญาทั้งหมดมันจะมีปัญหาว่า

เมื่อจบโรงเรียนไปแล้วนะค่ะ จริงๆ แล้วจากการสำรวจเมื่อปี 48 หลังจากนั้นก็ไม่ทราบ คือพิการทางสติปัญญาเขาบอกก็ประมาณ 15 - 16% ที่ได้เข้าสู่ระบบการศึกษา คือจะมีปัญญาเด็กกลุ่มนี้จะไม่เหมือนพิการด้านอื่น คือต้องมีคนช่วยเป็นรายบุคคลอะไรอย่างนี้นะค่ะ และก็โรงเรียนนะค่ะ เขาไปเรียนร่วมก็ยังมีปัญหาว่าบางโรงเรียนครูเขารับ แต่ว่าเขาก็ไม่มีกำลังที่จะไปสอนส่วนตัวมากอะไรอย่างนี้ค่ะ เขาก็สอนเด็กปกติด้วย เพราะฉะนั้นอันนี้ก็ยังขาดอยู่นะค่ะบุคลากรที่เข้าไปช่วย เพราะฉะนั้นประมาณ 15 - 16% ก็ว่าได้เรียนในระบบการศึกษาก็ได้เรียนนะค่ะ กลุ่มปัญญาอ่อนทั้งหมดนะค่ะ แล้วก็จริงๆ แล้วจะมีปัญหาก็คือว่าการช่วยเหลือระยะเริ่มแรก คือส่งเสริมพัฒนาการนะค่ะ ขณะนี้เป็นหน้าที่ของศูนย์การศึกษาพิเศษซึ่งเรามีทุกจังหวัดนะค่ะ ซึ่งทำรวมในภาพรวมของเด็กพิการทุกประเภทนะค่ะ ถ้าด้านปัญญาก็มีครูปัญญามาช่วยฝึกเขา เพื่อเตรียมความพร้อมที่จะเข้าสู่ระบบโรงเรียนนะค่ะ แต่เด็กที่ได้รับก็ค่อนข้างน้อยนะค่ะ อย่างเช่นในเมื่อ 2 - 3 ปีที่ผ่านมาก็สรุปแล้ว 2,900 กว่าคนอะไรอย่างนี้ค่ะ ที่จะได้เข้าระบบนี้เพื่อจะได้เตรียมความพร้อมเข้าไปสู่โรงเรียนนะค่ะ นอกนั้นก็จะมีปัญหาเช่นเด็กที่อยู่ห่างไกลจะไม่สามารถเดินทางมารับบริการได้ในจังหวัดนะค่ะ และสำหรับโรงเรียนพิเศษสำหรับโดยเฉพาะของพิการทางสติปัญญาจะมีอยู่ 19 โรงนะค่ะของกระทรวงศึกษาธิการก็รับได้ก็ประมาณ 6,000 กว่าคน สำหรับเรียนร่วมโรงเรียนต่างๆ ก็ตามนโยบายกระทรวงศึกษาธิการว่าก็ต้องให้โอกาสนะค่ะก็ไปเรียนร่วมก็มีประมาณเมื่อ 2 - 3 ปีที่ผ่านมา แต่ว่าสรุปแล้วเมื่อจบ ป.6 มาหรือว่าจบ ม.3 ครูก็ต้องช่วยนะค่ะ จริงๆ แล้วตามหลักสูตรเด็กไม่สามารถจะผ่านเกณฑ์ปกติได้หรอกค่ะแต่ว่าเราก็ให้เป็นกรณีพิเศษก็เรียนร่วมไปกับเด็กปกติแล้วก็สามารถที่จะจบ ม.3 แต่ว่าที่ยังมีปัญหาและขาดจริงๆ คือยังขาดว่าโรงเรียนฝึกอาจชีพจะไม่มี

รศ.ดร.จุไร ทัพวงษ์

คือไม่สามารถที่จะไปต่อยอดได้ใช่ไหม์ค่ะ

อาจารย์ดารณี ธนะภูมิ

ใช่ค่ะ ต่อไม่ได้ไม่เหมือนกับเด็กปกตินะค่ะ เขาไปต่อยอดได้ฝึกอาชีพหรือ ปวช. ปวส. อะไรของเขาได้ แต่เด็กกลุ่มนี้ต้องการพิเศษจริงๆ ที่สำหรับฝึกอาชีพให้เขานะค่ะ ขณะนี้ยังไม่มีแต่องค์กรของเอกชนเนี่ย NGO นะค่ะ เช่นมูลนิธิ หรือสมาคม ก็ช่วยบ้างแต่ยังค่อนข้างน้อยอยู่นะค่ะ เมื่อรับจบจากโรงเรียนแล้วนะค่ะ ก็เข้ารับมาฝึกอาชีพง่ายๆ ที่เขาสามารถทำได้เพราะยังเป็นกลุ่มที่น้อยมากที่จะได้รับโอกาสนะค่ะ เพราะว่าเนื่องจากว่าสถานที่ไม่อำนวยแล้วก็มันต้องใช้งบอะไรอย่างนี้ อันนี้เราก็เคยประชุมร่วมกับกระทรวงศึกษาธิการ เราก็ได้เสนอว่าเขาควรจะมีโรงเรียนฝึกอาชีพที่จะช่วยกลุ่มนี้เพราะว่าพิการกลุ่มอื่นสามารถไปฝึกอาชีพร่วมกับคนอื่นได้ แต่ปัญญาเขาจะทำไม่ได้นะค่ะ อย่างเช่นเราแนะนำผู้ปกครองให้ไปที่กรมแรงงานที่เขาจัดฝึกอาชีพนะค่ะ แต่อาชีพที่เขาจัดส่วนมากก็เป็นคอมพิวเตอร์หรือว่าเครื่องไฟฟ้าอะไรต่ออะไรพวกนี้นะค่ะ ซึ่งเขาทำไม่ได้ เพราะฉะนั้นอันนี้ก็ยังเป็น

ปัญหาอยู่ส่วนใหญ่เด็กเราสำรวจเมื่อ 3 - 4 ปีที่ผ่านมาเราก็พบว่าประมาณร้อยละ 95 - 96% เด็กจบแล้วจะอยู่กับครอบครัวเพราะไม่มีโอกาสได้ที่จะไปฝึกอาชีพหรือทำอะไร ส่วนของ NGO เช่นมูลนิธิช่วยคนปัญญาอ่อนในพระบรมราชินูปถัมย์เขาก็มีศูนย์ฝึกอาชีพปัญญาอ่อนนะค่ะ แต่รับได้น้อยค่ะรับได้ไม่เท่าไหร่ ไม่กี่คนค่ะ

รศ.ดร.จุไร ทัพวงษ์

แล้วคนสมัครมามากไหมค่ะ

อาจารย์ดารณี ธนะภูมิ

คนก็ต้องการมากค่ะ แต่เขามีที่จำกัดเพราะว่าอันนี้เด็กก็ต้องไปอยู่ประจำด้วยหรือว่าไปอยู่เป็นแบบต้องเสียค่าใช้จ่ายด้วย ทีนี้ถ้าคนที่มีฐานะยากจนหรือว่ารับส่งไม่ได้เขาก็มีปัญหาว่าเขาไปไม่ได้ เพราะฉะนั้นเขาก็ต้องอยู่บ้านไป เพราะฉะนั้น 95% นี่เด็กจะอยู่บ้านขณะนี้นะค่ะ มีแค่ประมาณ 4-5% ที่ว่าเราช่วย ทางสมาคมเพื่อคนพิการทางสติปัญญาร่วมกับหน่วยงานอื่นๆ ที่เป็นของรัฐและเอกชน เราจะติดต่อและส่งไปให้เขาถ้าเขาต้องการเด็กที่จะไปช่วย อย่างเช่นงานง่ายๆ ในสำนักงาน นอกจากนั้นก็มีโครงการทดลองจ้างงานของสถาบันราชานุกูล ซึ่งเป็นสถาบันที่ครบวงจรสำหรับบริการปัญญาอ่อนนะค่ะ เขารับได้แค่ 15 คนคือเขาฝึกจ้างงานบริการต่างๆ ที่เด็กสามารถจะทำได้ประมาณ 3 ปี พอ 3 ปีนี่เราก็จะส่งไปให้กับนายจ้างที่เขาต้องการ แต่ต้องพูดกันมากเลยนะค่ะ เพราะนายจ้างเขาจะไม่ค่อยรับ เขาบอกเขามีภาระเขาไม่สามารถดูแลเด็กกลุ่มนี้ได้อะไรอย่างนี้ เราต้องดูแลเขาใกล้ชิดนะค่ะ เพราะฉะนั้นเขาต้องอยู่ในระบบต้องมีคนค่อยดูแล คอยแนะนำอะไรอย่างนี้นะค่ะ ก็ยังมีปัญหาอยู่นะค่ะแต่ จริงๆ แล้วค่อนข้างที่จะดีขึ้นนะค่ะ ในระบบการศึกษาขณะนี้นะค่ะสัดส่วนที่ว่าคนพิการทางสติปัญญาได้เข้าเรียนมากขึ้น แต่ยังมีปัญหา เช่น ด้านอาชีพก็ยังมีอยู่มาก หรือว่าฝึกอาชีพหรือว่าส่วนช่วยในการศึกษาระดับที่ว่าอย่างเช่นอาจจะมีครูภูมิในต่างประเทศก็มีครุภูมินะค่ะหลังจากจบโรงเรียนแล้วแต่ของเรายังไม่มี ต่างประเทศเขาสนับสนุนอย่างเช่นในสหรัฐอเมริกาที่เคยไปดูมา เขาจะสนับสนุนให้ผู้ปกครองหรืออาสาสมัครหรือว่าใครก็ตามที่สามารถจะทำได้เขาจะรับเด็กปัญญาอ่อนเข้าไปสักประมาณ 5 – 6 คนไปอยู่ในบ้านและก็ฝึกเขานะค่ะ เช่นทำงานบ้านฝึกอะไรต่ออะไรและก็ให้บริการคือสอนการเรียนรู้นะค่ะ คือคนกลุ่มนี้จะต้องสอนตลอดไป เพราะฉะนั้นแก่ก็จะอยู่เฉยๆ แล้วเด็กก็จะลืมไปและก็จะปรับตัวได้ยากอีกนะค่ะ แต่รัฐก็สนับสนุนนะค่ะครุภูมิซึ่งในเมืองไทยนี่เรามีความรู้สึกว่าเราเคยคุยกับผู้ปกครองอะไรหลายคนนะในสมาคมหรือในส่วนองค์กรที่เกี่ยวข้อง เลยอยากให้จัดอันนี้ด้วยแต่ว่ายังไม่มีใครจัดเลยเขาบอกต้องลงทุนอะไรอย่างนี้ค่ะ ยังไม่มีคนจัดนะค่ะ แต่สมาคมเราก็จัดให้กลุ่มหนึ่งนะค่ะรับไปประมาณ 10 คน เราก็จะฝึกอาชีพฝึกให้เขาเรียนรู้ในสังคม นอกจากนั้นเราต้องฝึกอย่างอื่นด้วยนะค่ะ อย่างเช่นเราให้เขาเรียนรู้ประสบการณ์ในชีวิตในสิ่งแวดล้อม เพราะเด็กกลุ่มนี้จะเป็นกลุ่มที่ค่อนข้างอันตราย เพราะว่าถ้าสมมติเขาออกไปข้างนอกอย่างเด็กผู้หญิงไอ

คิวสัก 50 - 60 คะไรอย่างนี้เขาหน้าตาดีนะค่ะแต่เขาพูดไม่ค่อยจะรู้เรื่องเหมือนเคนปกติใครชวนไปไหนก็ไป เพราะฉะนั้นอันนี้สำคัญมาก เพราะว่าจะถูกชักจูงง่ายอะไรอย่างนี้นะค่ะ เด็กผู้ชายก็เหมือนกัน อันนี้ครอบครัวจะต้องดูแลมักจะมีปัญหาบ่อยๆ ว่า ถูกชักจูงไปและก็ผู้ปกครองก็ไปทำงานหมด ไม่มีใครดูแลที่บ้านอันนี้ผู้ปกครองก็มาบ่นให้ฟังเหมือนกัน เพราะฉะนั้นสิ่งที่เราอยากให้การศึกษาพัฒนาขึ้นไปก็คือว่ากระทรวงศึกษาธิการหรือส่วนที่เกี่ยวข้องควรจะจัดฝึกอาชีพนะค่ะ ศูนย์ฝึกอาชีพก็ได้ ซึ่งขณะนี้เขาว่ากระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์เขาจัดฝึกอาชีพสำหรับคนพิการแต่เป็นพิการรวมนะค่ะรู้สึกจะมีทั่วประเทศประมาณ 8 แห่งไม่ได้เกี่ยวกับทางด้านสติปัญญาเลยนะค่ะ ส่วนใหญ่จะเป็นทางด้านการเคลื่อนไหว

รศ.ดร.จุไร ทัพวงษ์

จะเป็นพิการทางร่างกายใช่ไหมค่ะ

อาจารย์ดารณี ธนะภูมิ

แต่เขาก็มีให้แซมให้เข้าไปร่วมได้ค่ะ แต่น้อยมาก

รศ.ดร.จุไร ทัพวงษ์

มีแซมด้วยเป็นบางศูนย์ฯ ใช่ไหมค่ะ

อาจารย์ดารณี ธนะภูมิ

ใช่ค่ะ บางแห่งอย่างเช่นที่อุบลนะค่ะที่ดิฉันไปดูเขาจะมีพิการทางปัญญาด้วย พิการทางร่ายกายและก็พิการทางตาบอดด้วยอะไรอย่างนี้นะค่ะ แต่ที่นี้ปัญหาก็คือว่าเขาเองก็ยังขาดบุคลากรและก็มีส่วนเสริมแนวทางในการฝึกต้องพัฒนากันอะไรอย่างนี้นะค่ะ คือแบบว่ายังไม่สมบูรณ์แบบอะไรอย่างนี้ค่ะ แล้วก็ตั้งมานานแล้วยังไม่มีความก้าวหน้าไปถึงไหน ส่วนมากก็จะรับเด็กไปอยู่ด้วยแต่ว่าเด็กต้องยากจนอะไรอย่างนี้นะค่ะ เพราะฉะนั้นอันนี้สิ่งที่สำคัญก็คือ สำหรับการพัฒนาทางด้านการศึกษาเราจริงๆ แล้ว ไม่ใช่คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานของกระทรวงศึกษาธิการแต่เพียงอย่างเดียวจริงๆ นะที่จะมีส่วนช่วยมากในการพัฒนาคุณภาพชีวิตเด็กพิการทางสติปัญญานะค่ะก็คือ 1. ครอบครัว 2.ชุมชน ชุมชนหรือสังคมต้องช่วย ต้องช่วยกระตุ้น คือต้องช่วยนะค่ะ แล้วก็องค์กรที่เกี่ยวข้องต้องร่วมกันส่งเสริมว่าเราจะพัฒนาคุณภาพชีวิตเขาให้อยู่อย่างมีความสุขได้อย่างไรไม่จำเป็นจะต้องไปฝึกให้เด็กสติปัญญาอ่อนที่ว่าจะต้องเรียน เรียนรู้เรียนให้ได้เขาทำไม่ได้หรอกค่ะคุณ ขณะเขาปิดเทอมไป 2 เดือนนี่นะค่ะเขาจะลืมหมดสิ่งที่เราสอนเขาไปนะค่ะ เพราะฉะนั้นสิ่งที่สำคัญก็คือเขาทำงานด้วยการปฏิบัติ ทำจริงดีที่สุดค่ะ แล้วก็สอนซ้ำๆ นะค่ะ แล้วจะพบว่าเมื่อเขาได้ทำในงานที่เขาชอบ เขาจะมีความสุข คือเขาจะมีความพึงพอใจ แต่ว่าเขาจะเครียดมากถ้าเขาไปโรงเรียนแล้วโรงเรียนให้เขาเรียน สาระ 8 อย่างอะไรอย่างนี้นะค่ะ ที่ว่าเรียนโน้นเรียนนี้เขารับไม่ได้หรอกคุณ อันนี้คือส่วนสำคัญนะค่ะ เพราะฉะนั้นปัญหาก็คือว่า อย่างปัจจุบันก็มีข้อจำกัดของคนพิการเองครอบครัว อย่างเช่นเขาไม่พร้อมที่

จะดูแลเขาไม่มีเวลาให้เขาไม่ค่อยสนใจ เขาให้อะไรอย่างนี้ค่ะ เพราะฉะนั้นอันนี้จำเป็นที่จะไปช่วยให้ความรู้แก่ครอบครัวนะค่ะ ว่าจะดูแลน้องเขายังไง ที่จริงมันเป็นปัญหาค่อนข้างมากหาก พ่อ แม่ ไม่เตรียมความพร้อมในการอยู่ในครอบครัวกับชุมชนนะค่ะ เด็กกลุ่มนี้เมื่อพ่อ แม่ ตายไปแล้วจะมีปัญหาไม่มีคนดูแล แต่ในประเทศญี่ปุ่นนี่เขาก็จัดดีมาก คือเขาจะรับ พ่อแม่ป่วยไม่สามารถดูแลได้และก็ผู้ปกครองที่เสียชีวิตแล้วจะดูแล แต่รัฐเขา รัฐขององค์กรเขาช่วยสนับสนุน เขาจะมีบ้านให้อยู่และก็มีคนดูแลค่ะซึ่งอันนี้ก็สำคัญนะค่ะ

รศ.ดร.จุไร ทัพวงษ์

อาจารย์ค่ะอยากจะเรียนถามท่านอาจารย์นะค่ะ สมมติว่าเรามีญาติหรือว่ามีลูกหลานที่เป็นปัญญาอ่อนนะค่ะ ถ้าเรารู้เร็วโอกาสที่จะหายมีไหมค่ะอาจารย์ค่ะ

อาจารย์ดารณี ธนะภูมิ

จะพูดคำว่าหายคงไม่ได้นะค่ะ เพราะส่วนของสมองเสียไป แต่ว่าถ้ารู้เร็วพัฒนาได้เร็ว เด็กก็จะสามารถพัฒนาได้มากกว่าปกติคือหมายความว่าถูกต้อง ไม่เท่ากับเด็กปกตินะค่ะ แต่เขาสามารถที่จะพัฒนาให้ได้ดีกว่าที่จะทอดทิ้งเขานะค่ะ หรือว่าปล่อยเขา คือสามารถที่จะทำอะไรได้ถ้าเกิดว่าเขาได้รับการฝึกตั้งแต่เริ่มต้นนะค่ะ คือถ้าพบเขาตั้งแต่เนิ่นๆ นี่ที่สามารถที่จะช่วยพัฒนาในการความพร้อมของร่างกาย ความพร้อมของในการมีส่วนร่วมที่จะเข้าสู่โรงเรียนหรือว่าที่จะอยู่ในครอบครัวจะได้ดีกว่า ดีกว่ามากๆ นะค่ะ ถ้าปล่อยทิ้งไว้เราพบว่าเขาจะแย่ลง คือถอยหลังไปไม่มีคนดูแล ไม่มีคนช่วยอะไรอย่างนี้ค่ะ

รศ.ดร.จุไร ทัพวงษ์

เมื่อกี้ที่ฟังท่านอาจารย์เล่ามาบอกว่ามีเด็กปัญญาอ่อนที่แฝงก็เยอะหมายถึงว่าพอเด็กไปเรียนในโรงเรียนร่วมปกติพอมารู้ภายหลังว่าปัญญาอ่อนอะไรอย่างนี้ ก็ไปแฝงอยู่ตามโรงเรียนก็เยอะเพราะว่าโรงเรียนจะมาทราบกันทีหลังนะค่ะ อาจจะยังไม่ได้วัดไอคิวหรือว่าผู้ปกครองไม่ได้เอาใจใส่เลยไม่รู้ว่าลูกตัวเองมีปัญหา

อาจารย์ดารณี ธนะภูมิ

เขาเรียนจนกระทั่งบางคนนี่เรียน 3 ปีแล้วยังอยู่ชั้น ป.1 อะไรอย่างนี้ค่ะ คือครูเขาบอกว่าเรียนไม่ได้นะค่ะ แต่ขณะนี้ก็จะมีทางโรงเรียนเขาจะเมื่อตก 1 ปีซ้ำชั้น คือแบบว่าซ้ำวิชาที่สอบไม่ผ่านมันก็เป็นข้อที่น่าจะสงสัย ก็ควรจะส่งไปตรวจนะค่ะ เพราะเดี๋ยวนี้มีศูนย์ของกรมสุขภาพจิตเขาก็มีนะค่ะ สอบอะไรอย่างนี้นะค่ะ แล้วก็ดูว่ามี พฤติกรรมเป็นอย่างไรบ้างแล้ว ก็จะช่วยพัฒนาอย่างไร อันนี้เดี๋ยวนี้ก็ดีขึ้นกว่าเมื่อก่อนนี้ค่ะ เพราะว่าในต่างจังหวัดก็มีศูนย์ของศูนย์การศึกษาพิเศษเขาดูแลอยู่ ถ้าผู้ปกครองมาส่งเขาตั้งแต่เนิ่นๆ ตั้งแต่ ขวบ 2 ขวบอะไรหรือ 3 ขวบ ถ้าเขาจะสามารถที่จะรู้ได้ว่าเด็กคนนี้ในระดับไหนแล้วก็สามารถที่จะทำอะไรได้บ้างหรือฝึกอะไรได้บ้าง

รศ.ดร.จุไร ทัพวงษ์

ตอนนี้จะเรียนถามท่านอาจารย์ถึงที่จะช่วยให้เขาสามารถดำรงชีวิตอยู่ได้นะค่ะสำหรับคนปัญญาอ่อน ซึ่งเท่าที่ฟังดูท่านอาจารย์จะเน้นมากว่าเกี่ยวเรื่องของการฝึกอาชีพคงไม่ได้คาดหวังว่าเขาจะต้องเรียนจบมหาวิทยาลัย ปริญญาตรี ปริญญาโท ปริญญาเอก แต่ว่าให้เขาสามารถที่จะดำรงชีวิตอยู่ได้ ปรับตัวได้ เพราะฉะนั้นเท่าที่ฟังดูก็คือว่าการฝึกอาชีพสำคัญมากสำหรับคนกลุ่มนี้นะค่ะ ทีนี้การฝึกอาชีพซึ่งท่านอาจารย์ก็ยกตัวอย่างของต่างประเทศมาฟังดูก็ดีมากนะ ทีนี้ของเมืองไทยนี่การฝึกอาชีพถ้าสมมติว่าเราสามารถทำให้เข้มข้น ทีนี้การฝึกอาชีพ อาชีพอะไร สมมติว่าทำความสะอาดบ้านหรือว่าอาชีพอะไรที่จะเหมาะสมแล้วก็ทำอย่างไรถึงจะทำให้การฝึกอาชีพมีความเข้มข้น คงจะไม่ใช่ศูนย์ฝึกอาชีพของกรมพัฒนาสังคม เพราะว่าอันนั้นมันรวมเป็นแบบ อีเลคทรอนิคอะไรต่ออะไรซึ่งหลักสูตรอาจจะไม่เหมาะสมกับคนปัญญาอ่อน ทีนี้ในมุมมองของท่านอาจารย์ ถ้าท่านอาจารย์จะเสนอแน่ะว่าโอเคการฝึกอาชีพนี่สำคัญมากสำหรับผู้พิการ

อาจารย์ดารณี ธนะภูมิ

ที่เรียนจบมาแล้วนะค่ะจากระดับเบื้องต้นนะค่ะอาจารย์หมายถึงว่าควรจะมีอาชีพประเภทไหนบ้างและเขาสามารถทำได้ คือตามหลักสูตรเขานะค่ะ ขณะนี้หลังจาก ป.6 แล้วนะค่ะส่วนใหญ่โรงเรียนการศึกษาพิเศษจะไปถึง ม.3 นะค่ะ ทีนี้เราก็แนะนำเขานะค่ะหรือว่าส่วนในโรงเรียนเขาจะทราบว่าไม่เน้นวิชาการจะเน้นอาชีพ จะเน้นความพร้อมในการทำงาน อย่างเช่น การใช้มือ การปรับปรุงตัวเอง พัฒนาตัวเองนะค่ะ เพราะเด็กกลุ่มนี้เขาจะไม่รู้ว่าเมื่อไปทำงานแล้วมาสายได้หรืออะไรยังไงนี้ คือการเดินทางอะไรก็ลำบากอะไรอย่างนี้ค่ะ เพราะว่าเขาจะไปไหนคนเดียวได้น้อยส่วนใหญ่นะค่ะ 100 คนนี้ประมาณสัก 4 – 5 คนคนกลุ่มนี้เขาจะไปด้วยตนเองได้ โดยเฉพาะในกรุงเทพมหานครจะเป็นปัญหามากเรื่องการเดินทาง เรามีศูนย์มีอาชีพเราเสนอให้ผู้ปกครองว่าเขาสามารถไปทำได้ แต่ผู้ปกครองบอกว่าเขาต้องอยู่ที่นั้นนะค่ะ ใครไปรับไปส่งไม่ได้ อันนี้มันก็เป็นปัญหานะค่ะเพราะว่าบ้านเขาอยู่ไกลบางคนอยู่ถึงบางแคแต่ว่าในส่วนที่เราแนะนำไป ไปอยู่อีกด้านหนึ่งของกรุงเทพฯซึ่งเขาก็เดินทางไม่ได้อะไรอย่างนี้นะค่ะ เพราะฉะนั้นเขาก็อยากให้อยู่ด้วยแต่ว่าก็มีปัญหาว่านายจ้างไม่สามารถที่จะจัดที่ให้อยู่ได้นะค่ะ เพราะฉะนั้นมันเป็นปัญหาอยู่นะค่ะ ทีนี้อาชีพเราดูแล้วความถนัดของคนกลุ่มนี้จะให้เขาทำอาชีพที่มันปราณีตหรือว่ามีทักษะมากๆ ไม่ได้คือความสามารถของเขามีแค่นั้นเพราะฉะนั้นเขาจะถามว่าทำได้งานที่ไม่ต้องใช้สติปัญญานะค่ะ หรือทักษะอย่างนั้นเลยนะค่ะ แล้วเขาแบ่งกลุ่มงานอย่างเช่น กลุ่มงานบริการเขาสามารถทำได้ตัวอย่าง เช่นในสำนักงานนี่สามารถให้เขาทำได้อย่างเช่น เดินแฟ้มหรือว่าจัดแฟ้มทำความสะอาดในออฟฟิสอะไรอย่างนี้นะค่ะ เป็นงานบริการอะไรอย่างนี้นะค่ะ บางคนนี่ที่เราส่งเขาไปเขาสามารถที่สื่อสารได้นะค่ะ เขาไปเสริฟได้ในร้านอาหารแต่ว่าต้องมีคนช่วยเขาหน่อยในช่วงแรกๆ นะค่ะ เขาสามารถทำได้ แต่ข้อสำคัญว่าต้องร่วมมือกับผู้ปกครอง

ด้วยนะค่ะว่าควรจะต้องกำชับว่าเขาจะต้องมาให้ตรงเวลา ต้องอะไรต่ออะไรอย่างนี้ค่ะ แต่อันนี้ก็เป็นส่วนน้อยเพราะฉะนั้นงานง่ายๆ เราก็สรุปแบบนี้นะค่ะงานบริการง่ายๆ อันที่ 2 งานที่ทำด้วยมือ อย่างเช่นพวกงานฝีมืออะไรง่ายๆ เขาจะช่วยทำในส่วนประกอบได้นะค่ะ อย่างเช่นเขาสามารถที่จะทอพรมได้เป็นผืนแต่ว่าเขาก็ต้องมีคนคุม คอยสอนนะค่ะ และก็พวกทำดอกไม้ประดิษฐ์ดอกอะไรทำจากกระดาษสาทำจากอะไรเขาสามารถทำได้ เพราะฉะนั้นอันนี้เราให้เขาช่วยผลิตและก็เราจะส่งไปขาย ขณะนี้มีร้านในกรุงเทพมหานครมีร้านเพื่อนอะไรอย่างนี้ซึ่งเขารับผลิตภัณฑ์ของคนกลุ่มนี้โดยเฉพาะแล้วก็ขายส่วนมากอย่างเช่นพวกกิ๊ปชอปเล็กๆ อะไรอย่างนี้นะค่ะอันนี้ก็แบ่งเบาภาระครอบครัว ทีนี้นอกจากงานแบบนี้แล้วก็เป็นงานบ้านกับงานครัว บางแห่งในต่างประเทศเขาฝึกให้เป็นพี่เลี้ยงเด็กซึ่งน่าสนใจเด็กผู้หญิงนะค่ะเขาสามารถที่จะช่วยได้อย่างเช่นใน เนอสเซอรี่ เขาส่งไป ก็สามารถที่จะดูแลเด็กได้เช่นป้อนนมให้หรือว่าจัดอาหารว่างให้หรือว่าช่วยอะไรต่ออะไรอันนี้เป็นงานที่ดีนะค่ะ เราก็ฝึกอยู่บ้างแต่ว่าเราจะส่งไปช่วย บางแห่งนี่เขาจะมีปัญหาว่ามีคนน้อยและไม่มีคนค่อยดูแลแนะนำเขาเบื้องต้นต้องแนะนำเขาก่อนอะไรอย่างนี้ค่ะ มันต้องใช้เวลานะค่ะ

รศ.ดร.จุไร ทัพวงษ์

อาจารย์ค่ะอยากจะให้ท่านอาจารย์ได้แสดงข้อคิดต่างๆ ที่จะเป็นประโยชน์สำหรับผู้ปกครองที่รู้ว่าลูกหลานของตัวเองจะเริ่มมีปัญหาหรือมีปัญหาแล้วทางด้านสติปัญญาว่าควรจะทำอะไรอย่างไรหรือว่าอยากให้กำลังใจเขาหน่อยนะค่ะขอเชิญท่านอาจารย์เลยค่ะ

อาจารย์ดารณี ธนะภูมิ

อยากจะเรียนผู้ปกครองทุกท่านนะค่ะว่าถ้าหากลูกหลานของท่านมีความผิดปกติหรือเห็นว่าเขาพัฒนาไม่ปกติเหมือนกับเด็กทั่วๆ ไปเหมือนพี่น้องคนอื่นๆ ท่านก็ควรจะรีบไปพบแพทย์นะค่ะเพื่อที่จะตรวจสอบว่าเด็กของท่านมีพัฒนาผิดปกติอย่างไรบ้างตั้งแต่เนิ่นๆ เลยนะค่ะ ถ้าพบว่าปกติแล้วอย่างเช่น 8 เดือนแล้วเขายังไม่สามารถที่จะ คว่ำได้หรือ ขวบกว่าแล้วก็ไม่พูดเลยอะไรอย่างนี้นะค่ะหรือว่าทำอะไรไม่ได้ ช่วยอะไรตัวเองไม่ได้เลย พูดไม่ได้ สื่อสารไม่ได้ เพราะฉะนั้นอันนี้อยากเรียนท่านผู้ปกครองว่าต้องไปพบแพทย์แล้ว คุณหมอจะได้แนะนำเป็นขั้นตอนว่าท่านจะต้องช่วยเขาช่วยพัฒนายังไงตั้งแต่เริ่มต้นได้จะเป็นการดีที่สุดค่ะ แล้วก็พ่อแม่ก็ไม่ต้องท้อแท้นะค่ะต้องร่วมกันต้องทำตามคำแนะนำของแพทย์หรือว่านักจิตวิทยาแล้วก็จะสามารถที่จะส่งเสริมให้บุตรหลานของท่านอย่างน้อยพัฒนาขึ้นได้ในระดับหนึ่ง แล้วก็สามารถที่จะเชื่อมต่อโยงไปในระบบโรงเรียนได้หรือสามารถที่จะไปอยู่ในครอบครัวได้นะค่ะอย่างน้อยก็ไม่เป็นภาระของท่านมากนะค่ะ อย่าพึ่งท้อแท้นะค่ะ เด็กกลุ่มนี้จะเป็นเด็กที่น่ารักมากถ้าเขาได้ฝึกแล้วดีเขาจะรักพ่อแม่นะค่ะ แล้วเขาสามารถที่จะช่วยในครอบครัวได้เป็นอย่างดีนะค่ะ แต่ต้องใช้ความพยายามหน่อยนะค่ะ คือต้องอดทนต้องมีกำลังใจว่าพ่อแม่จะต้องอดทนและก็ต้องฝึกสม่ำเสมอและก็ซ้ำๆ นะค่ะ แล้วท่านจะได้รับผลตอบสนองที่ดี

รศ.ดร.จุไร ทัพวงษ์

ขอขอบพระคุณท่านอาจารย์ดาราณีมากนะค่ะที่ได้ให้เวลาในการสัมภาษณ์ของกราบขอบพระคุณท่านอาจารย์มากค่ะ สวัสดีค่ะ

12. ถอดเทปการสัมภาษณ์ อาจารย์ชูศักดิ์ จันทยานนท์[18] ประธานมูลนิธิออทิสติกแห่งประเทศไทย

ดร.วิชญะ นาครักษ์

ก่อนอื่นขอกราบขอบพระคุณท่านอาจารย์มากนะครับที่ได้กรุณาให้สัมภาษณ์เกี่ยวกับเด็กออทิสติก ประเด็นคำถามที่สำคัญ ที่อยากจะเรียนถามท่านอาจารย์คือ ออทิสติก คืออะไร และถ้าเราจะพัฒนาทักษะของบุคคลออทิสติกว่าควรจะมีการพัฒนาทักษะในเรื่องใดบ้าง หรือให้เด็กออทิสติกสามารถเรียนหนังสือ และประกอบอาชีพได้

อาจารย์ชูศักดิ์ จันทยานนท์

ก่อนอื่นผมคิดว่าอาจารย์คงเคยได้ยินมาบ้างแล้วเกี่ยวกับเด็กออทิสติก ก่อนที่เราจะมารู้จักคำว่าเด็กออทิสติก ก็อยากจะเรียนกว้างๆ นะครับว่า เด็กออทิสติกจริงๆ แล้วไม่ใช่เรื่องใหม่ในสังคมไทยเลย แล้วเป็นเรื่องที่ค้นพบในโลกนี้มานานมากนะครับ ประมาณเกือบๆ 70 ปีที่ผ่านมา โดยคุณหมอท่านหนึ่งก็คือคุณหมอ Leo coner ไปพบเด็กคนหนึ่งมีความบกพร่องก็คือไม่พูดสื่อสารกับใคร มีอาการที่จะอยู่คนเดียว ไม่เล่นกับใคร อยู่ในโลกของตัวเอง คุณหมอก็เลยมองว่าเด็กคนนี้เป็นอะไร ก็ได้มีการศึกษาลักษณะพฤติกรรม ก็มองว่าเด็กเหล่านี้มีปัญหาด้านพฤติกรรม ก็เลยนิยามศัพท์ว่า ออทิสซึม ซึ่งหมายความว่า เป็นเด็กกลุ่มที่อยู่ในโลกตัวเองหรือว่าแยกตัวเอง ก็คำว่า auto บวก self ก็เป็นคำว่า autistic คำว่า auto แปลว่า อยู่ในโลกของตัวเอง เพราะฉะนั้นถ้าเราดูนิยามศัพท์ตัวนี้ คำนี้เราก็จะพอมองเห็นว่าลักษณะการของเด็กออทิสติกนั้นเป็นอย่างไร

สำหรับประเทศไทยที่ผ่านมา เราไม่มีการจำแนกเด็กออทิสติกออกมาเป็นกลุ่มที่ชัดเจน เพราะเรามาว่าออทิสติกเป็นเรื่องของการเจ็บป่วยหรือเป็นเรื่องของโรค ซึ่งสมัยก่อนมีความเชื่อกันว่าออทิสติกเป็นโรคทางจิต แต่ว่าในปัจจุบันจากข้อมูลทางวิทยาศาสตร์ทั้งปวงที่มีอยู่ก็ได้ข้อสรุปตรงกันแล้วว่า ออทิสติกนั้นเป็นเรื่องของการเจ็บป่วยของสมองบกพร่อง หรือพัฒนาการบกพร่องแบบแผ่กระจาย ซึ่งอันนี้ก็อยากจะเรียนเป็นประเด็นสำคัญ แล้วเราจะดูได้อย่างไรว่าเด็ก คนไหนเป็นออทิสติกหรือไม่เป็นออทิสติกนะครับ ส่วนใหญ่คุณพ่อคุณแม่หรือผู้ปกครองที่มีลูกเล็กๆ ก็มักจะมองข้ามจุดเหล่านี้ไป ก็เลยทำให้เด็กเข้าสู่ระบบการช่วยเหลือค่อนข้างช้า ประการแรกเลยในเรื่องของข้อบกพร่องทางพัฒนาการของเด็กออทิสติกที่พ่อแม่เห็นได้ก็คือเรื่องของการพูด หรือว่าภาษาหรือการพูดที่แตกต่างจากเด็กทั่วๆ ไป ก็คือ บางคนอาจจะพูดช้ากว่าวัย บางคนอาจจะพูดได้เป็นคำๆ หรือว่าบางคนอาจจะไม่พูดเลย แล้วก็ส่งเสียงออกมาเป็นภาษาของตัวเอง ซึ่งหลายคนบอกว่าทำไมลูกเราพูดภาษาต่างดาว ทำไมลูกเราเป็นคนไทยทำไมพูดภาษาต่างประเทศ เพราะว่าเวลาฟังเด็กเล็กที่เป็นเด็กออทิสติก

---

[18] สัมภาษณ์เมื่อวันอังคารที่ 7 มิถุนายน 2554

สื่อสารออกมา ก็จะพบว่าเราฟังภาษาของเขาไม่รู้เรื่อง นั่นคือเขามีภาษาเป็นของเขาเอง ซึ่งในโดยทั่วไปในเด็กเล็กสักสาม สี เดือน ห้าเดือน ปีหนึ่งก็เริ่มที่จะส่งเสียงพูดคุยกับผู้ใหญ่ ที่ไปเล่นด้วยไม่ว่าจะเป็นเสียงอ้อแอ้ก็ดี หรือออกเสียงคำๆ เดียวก็ดี เขารู้จักคนคุ้นเคยก็ดี ซึ่งสิ่งเหล่านี้ในเด็กออทิสติกส่วนใหญ่จะไม่มีพัฒนาการทางด้านนี้ แต่บางคนอาจจะมีอยู่พูดได้บางเล็กน้อย แล้วก็พอสอง สามขวบก็หายไป เพราะฉะนั้นสิ่งสำคัญที่สังเกต ก็คือการไม่พูดหรือพูดช้านั่นเอง เพราะฉะนั้นถ้าคุณพ่อคุณแม่นะครับ ผู้ปกครองหรือว่าท่านที่อยู่ในชุมชนสังเกตเห็นเด็กเล็กๆ อาจจะเป็นลูกหลานของเพื่อนฝูงหรือว่าคนรอบข้างแล้วมีปัญหาพัฒนาการทางการพูดล่าช้า เช่นเด็กพูดช้าที่เราเห็นกันก็อยากจะให้คำแนะนำว่าควรแนะนำให้คุณพ่อคุณแม่เขาว่าพาลูกไปพบกุมารแพทย์ที่โรงพยาบาล เพราะว่ากรณีอย่างนี้นะครับ เราสามารถช่วยเหลือเด็กได้ค่อนข้างเร็วเด็กก็จะสื่อสารได้เร็วขึ้น เพราะเด็กบางคนตรวจแล้วอาจจะไม่ใช่พูดไม่ได้ อาจจะเป็นเด็กที่พูดช้าจริงๆ ที่เรียกว่า slow speed หรือว่า delay speed เด็กพูดช้าอย่างเดียว ก็เพียงแต่ว่ากระตุ้นพัฒนาการเล็กน้อยเข้าก็จะพูดได้ตามวัย อันนี้ก็คือภาพในเรื่องของภาษาแล้วก็การพูดของเด็กออทิสติก ที่นี้ในเด็กออทิสติกนอกจากจะมีหลักที่หนึ่งก็คือเรื่องของภาษาในเรื่องการพูดก็ มีหลักที่สองในเรื่องพฤติกรรม พฤติกรรมของเด็กออทิสติกจะดูแล้วอาจจะแตกต่างจากเด็กปกติทั่วไป ตอนแรกเลยเด็กที่จะไม่สบตา ถ้าท่านสังเกต ถ้าท่านมีลูกมีหลานนะครับ ท่านก็จะพบว่า เด็กๆ ของเรา เขาเวลาเล่นด้วยเขาจะมองแล้วก็ยิ้มให้เรา ยิ้มแบบว่ารักกับผู้ใหญ่ ยิ้มแบบสนุกด้วย ยิ้มแบบเล่นด้วยนะครับ แต่ว่าในเด็กออทิสติกเรื่องของการมองสบตาแทบจะไม่มีเลย คือฝรั่งเขาเรียกว่า no eye contact คือมองเราเหมือนกับจะมองแต่มองแบบผ่านๆ ไป สายตาจะไม่มาปิ้งกับเรา นี่ก็คือปัญหาในเรื่องของสิ่งที่เราจำเป็นที่จะต้องกระตุ้นพัฒนาการเด็กนะครับ เพราะเรื่องในการไม่มองสบตา เป็นเกณฑ์หนึ่งในการบ่งชี้ว่าเด็กคนนั้นมีแนวโน้มว่าจะเป็นออทิสติกไหม ในเรื่องพฤติกรรมอีกประการหนึ่งก็ปัญหาสมาธิ ซึ่งหลายคนมักจะบอกว่าลูกซนเหลือเกินจนผู้ใหญ่ที่ท่านเอ็นดูลูกหลาน ท่านมักจะบอกว่าหลานท่านซนอย่างกับลิง พอบอกว่าซนอย่างกับลิงอยู่ไม่นิ่งเลย แล้วก็ว๊อกแว่กอยู่ตลอดเวลา เรียนรู้หรือทำกิจกรรมอะไรอยู่ก็ตามก็จะกระโดดไป กระโดดมา นั่งไม่ได้นาน นี่ก็คือเรื่องของปัญหาสมาธิ ซึ่งตรงนี้เป็นปัญหาว่าถ้าเราไม่ส่งเสริมด้วยกิจกรรมที่เหมาะสมหรือว่าไม่ได้รับการรักษาที่เหมาะสม เด็กก็จะกลายเป็นเด็กมีปัญหาสมาธิสั้น ซึ่งส่งผลต่อการเรียนรู้ของเด็กเพราะว่าเวลาเราจะเรียนหนังสือ ถ้าเขาไม่มีสมาธิ ไม่มีจิตใจที่จะจดจ่ออยู่กับงานที่ทำ ก็จะทำให้งานนั้นไม่สำเร็จ ส่งผลต่อการเรียนการสอนของเด็ก หรือว่าการเรียนการสอนของครูด้วย

ส่วนในเรื่องพฤติกรรมนั้น สำหรับเด็กออทิสติกบางคนที่มีความชัดเจนเช่น มีอาการออทิสติกที่ชัดเจน เขาจะมีพฤติกรรมที่แตกต่างจากเด็กปกติทั่วไป เช่น เราจะเห็นเด็กเล็กๆ เด็กอนุบาลสักสี่ถึงห้าขวบ เวลาเขาเล่นของเล่น เขาก็จะเล่นแบบธรรมดา เช่น เอารถเข็น เอารถเก๋งเล็กๆ นะครับมาเล่น เขาจะเข็นแล้วก็ บื้น บื้น บื้น แล้วก็ปล่อยรถแล้วก็วิ่งไป ส่วนในเด็กออทิสติกแทนที่เขาจะปล่อยรถ

เขาก็จะมองดูล้อรถที่กำลังหมุนอยู่ นั่นหมายถึงเขาจะชอบมองอะไรซ้ำๆ นี่คือพฤติกรรมการเล่น แล้วดูอย่างนี้นานๆ แล้วก็ทำแบบนี้ซ้ำๆ ตลอดเวลาของการเล่นโดยไม่มีการพัฒนาหรือว่าไม่มีจินตนาการที่เล่นต่อยอดออกไป ซึ่งสิ่งเหล่านี้ถือว่าเป็นความบกพร่องของจิตนาการและการรับรู้นะครับ ในเด็กออทิสติกบางคนก็จะมีพฤติกรรมก็อาจจะมีการแสดงออกทางอารมณ์ที่จะเบี่ยงเบนออกไป เช่น มีปัญหาในการควบคุมอารมณ์ตัวเองไม่ได้ ก็อาจจะเหตุผลหนึ่งก็คือเขาสื่อสารกับคนอื่นไม่ได้ หรือคนอื่นไม่เข้าใจเขา เพราะฉะนั้นเวลาได้อะไร เขาอยากจะทำอะไร หรือแม้กระทั่งเขาหิวอยากจะทานอะไรแล้วเขาบอกกับผู้ใหญ่ไม่ได้ หรือบอกแล้วผู้ใหญ่ไม่เข้าใจ เพราะว่าภาษาที่เขาสื่อสารออกมาเป็นภาษาของเขาเอง เขาก็จะเกิดความรู้สึกว่าทำไมนะคนรอบข้างไม่เข้าใจเขาเลย ทำไมนะผู้ใหญ่ไม่ตอบสนองเขาเลย เขาก็เลยเกิดความรู้สึกที่คับข้องเขาก็เลยแสดงออกมาในเรื่องพฤติกรรมซึ่งหลายคนก็มองว่าเป็นเรื่องของความก้าวร้าวนะครับ ซึ่งจริงๆ ตรงนี้อาจจะต้องวิเคราะห์สาเหตุว่าเกิดจากเริ่มเป็นเด็กก้าวร้าวหรือเปล่า หรือว่าเกิดจากเด็กสื่อสารแล้วเราตอบสนองเขายังไม่เข้าใจกัน ซึ่งก็ทำให้เขามีการแสดงพฤติกรรมต่างๆ ออกมาซึ่งอันนี้ผมคิดว่าเป็นเรื่องละเอียดอ่อนที่คุณพ่อ คุณแม่ คุณครู หรือผู้ใหญ่ที่จะต้องเข้าใจ นี่คือในส่วนเรื่องพฤติกรรมครับ

ส่วนในเรื่องการปฏิสัมพันธ์ในสังคม ปฏิสัมพันธ์ในสังคม ก็หมายความว่าการที่เด็กเล่นกับคนอื่นหรือว่าเล่นกับเพื่อน เล่นกับพี่น้อง หรือแม้กระทั่งกับผู้ใหญ่ ในเด็กออทิสติกของเรามักจะเล่นไม่ค่อยเป็น มักจะแยกตัวออกจากเพื่อน สังเกตง่ายๆ นะครับสมมุติว่าเราพาเด็กออทิสติกคนหนึ่งไปที่ศูนย์การค้าที่เป็นมุมของเด็กเล่นนะครับหรือว่าสนามเด็กเล่น เราจะเห็นว่าเด็กๆ ปกติทั่วไป เขาก็จะเข้าไปนั่งเล่นกัน แม้เขาไม่รู้จักกันมาก่อน เขาก็จะเล่นกันได้ อาจจะไปเรียบๆ เคียงๆ ดูว่าเพื่อนกำลังทำอะไร เราขอเล่นด้วยคนนะ อะไรทำนองนี้ แต่ว่าเด็กออทิสติกพอเข้าไปในสนามเด็กเล่น หรือว่าในส่วนสนุก สิ่งที่จะเกิดขึ้นก็คือเขาก็จะไปที่ของเล่นเลยแล้วเขาก็จะแยกออกมาจากกลุ่มเพื่อน ไม่ว่าเพื่อนจะกระตุ้น จะเชิญชวน จะบอกเขาอย่างไร เขาก็จะอยู่มุมห้องตลอดนั่นก็คือความบกพร่องทางปฏิสัมพันธ์ทางสังคมนะครับ ซึ่งอันนี้ถือว่าเป็นจุดอ่อนสำหรับของเด็กออทิสติกนะครับ ที่นี้เวลาที่คุณหมอหรือว่าคนที่วินิจฉัยว่าเด็กคนไหนมีอาการหรือมีแนวโน้มว่าจะเป็นเด็กออทิสติก เขาก็จะใช้ในเรื่องของการสังเกตพฤติกรรม ซึ่งเมื่อสักครู่นี้ผมอธิบายไปแล้วว่า เรามีหลักการที่จะสังเกตลักษณะอาการของเด็กออทิสติก เพราะฉะนั้นเวลาคุณหมอจะทดสอบเด็กหรือว่าประเมินเด็ก ว่าเด็กคนใดเป็นเด็กออทิสติก คุณหมอก็จะต้องสอบถามจากพฤติกรรมจากคุณพ่อ คุณแม่ หรืออาจจะต้องให้เด็กต้องมาอยู่ในห้อง observe แล้วหมอก็จะดูอาการ ซึ่งจะเห็นอาการชัดเจนตามหลักการที่กล่าวไปแล้ว เพราะฉะนั้นเรามีแบบที่เรียกว่าแบบตรวจสอบพฤติกรรมเด็กออทิสติกซึ่งท่านสามารถดาวน์โหลดได้จากเว็บไซต์ที่ www.autisticthai.org นะครับ อันนี้ก็จะเป็นเว็บไซต์ของมูลนิธิออทิสติกไทยของเรา ซึ่งเราก็พยายามเผยแพร่ให้กับผู้ปกครองกับคนในสังคม ชุมชน เพราะว่าเรื่องออทิสติก เดี๋ยวคงต้องมาคุย

กันต่อว่าว่าสาเหตุอาการเป็นอย่างไร แต่อยากจะเรียนว่าสิ่งเหล่านี้เป็นสิ่งที่เด็กเกิดจากข้อจำกัดของสมองที่บกพร่องไป ไม่ใช่เกิดจากพฤติกรรมหรืออารมณ์เด็กที่ควบคุมตนเองไม่ได้ ไม่ใช่อย่างนั้นเลย ไม่ใช่ว่าเด็กอยากเป็น แต่เป็นเพราะว่าข้อจำกัดด้านศักยภาพและด้านร่างกาย ที่ทำให้เด็กเกิดอาการอันนี้ขึ้นมา ก็อยากจะเรียนให้ได้รับทราบข้อมูลเบื้องต้น ทีนี้อาจจะสงสัยว่าถ้าเด็กเกิดการพูดช้าอย่างเดียวหละหรือว่าเด็กเป็นแค่เรื่องของสมาธิสั้นอยู่ไม่นิ่งอย่างเดียวหละเป็นเด็กออทิสติกไหม ผมเรียนแล้วนะครับว่าเด็กออทิสติกจะต้องมีอย่างน้อยสามองค์ประกอบนะครับ ก็คือเรื่องของภาษาที่บกพร่องไป ก็คือพูดช้า เรื่องอันที่สองก็คือเรื่องของพฤติกรรม ก็คือการไม่มองสบตา การมีสมาธิสั้น การมีพฤติกรรมกระตุ้นแปลกๆ เช่น บางคนก็นั่งโยกตัวเอง บางคนก็เล่นมือ เล่นนิ้ว เป็นต้น ซึ่งสิ่งเหล่านี้เป็นเกณฑ์ประการที่สอง ประการที่สามก็คือเรื่องของปฏิสัมพันธ์จากสังคมก็คือการแยกตัวเองจากกลุ่มเพื่อนหรือจากเด็กอื่นๆ ฉะนั้นถ้าครบทั้งสามองค์ประกอบ ก็น่าสงสัยว่าเด็กคนนั้นน่าจะเป็นออทิสติก ซึ่งเราคงจะต้องแนะนำให้คุณพ่อคุณแม่พาไปหาคุมารแพทย์ในโรงพยาบาล ในคลินิกเด็กทั่วไป ในโรงพยาบาลของรัฐแล้วก็ของเอกชนนะครับ เดี๋ยวนี้คุณหมอท่านเข้าใจแล้วท่านมีเครื่องมือที่เป็นแบบประเมินกว้างขวาง แล้วก็สามารถใช้กรองได้อย่างรวดเร็วมากขึ้น หรือถ้าต้องการความเฉพาะเจาะจงออกไปอีกท่านก็จะไปขอรับบริการที่โรงพยาบาลที่เป็นโรงพยาบาลเฉพาะทาง เช่น ในกรุงเทพ สมุทรปราการ ก็จะมีโรงพยาบาลยุวประสาทไวทโยปถัมภ์ โรงพยาบาลจิตเวช รามาธิบดี ศิริราช หรือในต่างจังหวัดก็จะมีตามภาคต่างๆ เช่น มหาราชนครเชียงใหม่ มหาราชนครราชสีมา โรงพยาบาลศรีนครินทร์ขอนแก่น โรงพยาบาล มอ.ของมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ซึ่งในโรงพยาบาลใหญ่ๆ เหล่านี้ก็จะมีจิตแพทย์ผู้เชี่ยวชาญซึ่งเข้าใจในโรคออทิสติกพอสมควรทีเดียว เพราะฉะนั้นก็อยากจะเรียนว่าก็ลองสังเกตเด็กนะครับ ถ้าพบเห็นก็ลองแนะนำผู้ปกครองไปพบแพทย์ ในเด็กที่พูดช้าอย่างเดียว เราจะเห็นเลยว่าเด็กเหล่านี้เขามีสังคมดีนะครับ เล่นกับเพื่อนได้ บางคนก็ไม่มีปัญหาพฤติกรรมอารมณ์ ก็คือเพียงแต่ delay speed ซึ่งสมัยก่อนเขาเรียกว่าคนปากหนัก แต่ว่าตรงนี้ก็อยากให้ดูให้ละเอียด เพราะว่าอย่างตัวผมเองก็เป็นผู้ปกครองคนหนึ่งที่มีลูกเป็นเด็กออทิสติก สมัยก่อนนั้นยังไม่รู้เรื่องออทิสติกนะครับ ผมก็เจอปัญหาลูกพูดช้า ผู้ใหญ่เขาบอกว่าไม่เป็นไรเด็กผู้ชายจะปากหนักก็จะพูดช้ากว่าวัย ก็ทำให้เราไม่ตระหนักช่วยเหลือลูกเต็มที่ตั้งแต่ต้น ก็รอไปรอมาหลายปีเข้าลูกก็ยังไม่สื่อสาร ลูกก็ยังไม่พูดเลย ซึ่งตรงนี้ก็ทำให้ลูกขาดโอกาสที่จะได้รับโปรแกรม การพัฒนาศักยภาพอย่างเข้มข้น ผมคิดว่าสิ่งเหล่านี้เราควรจะตระหนัก แล้วก็ทำความเข้าใจกับคุณพ่อคุณแม่ยิ่งรู้เร็ว ยิ่งรับการวินิจฉัยเร็ว แล้วก็เข้าสู่ระบบการช่วยเหลือเร็ว ลูกของเขาก็สามารถพัฒนาตนเองได้ไม่น้อยกว่าคนปกติทั่วไป หรือในกรณีเด็กสมาธิสั้นนะครับ เดี๋ยวนี้เราจะพบว่าเด็กไทยเรามีปัญหาสมาธิสั้นค่อนข้างมาก แล้วก็มีคุณพ่อคุณแม่หลายคนจะโทรศัพท์มาถามผมว่าลูกเขาเป็นออทิสติกหรือว่าเป็นแค่สมาธิสั้น ก็จะเล่าพฤติกรรมให้ฟัง สิ่งแรกผมให้คุณพ่อคุณแม่เด็กสมาธิสั้นสังเกตก็คือว่าเด็กมองสบตาไหม ถ้าเด็กยังมองสบตาอยู่ก็โอเคอาจจะ

ไม่ใช่ออทิสติก แต่ต้องสังเกตอย่างอื่นด้วย เด็กเล่นกับเพื่อนไหม เล่นเป็นไหม เล่นรุนแรง หรือว่าการสื่อสารดีไหม พูดได้ดีไหม หรือว่าการสื่อสารดีไหม ตอบคำถามได้หรือเปล่า เพราะว่าถ้าเป็นเด็กสมาธิสั้นเขาก็จะมีปัญหาเรื่องไม่นิ่ง เรื่องทำอะไรไม่ได้นาน ส่วนการพูดหรือทำอะไรกับเพื่อนก็ยังปกติอยู่ เพราะฉะนั้นถ้าเด็กมีปัญหาเพียงด้านใดด้านหนึ่งเพียงด้านเดียวก็ไม่ใช่เด็กออทิสติก อันนี้ก็เป็นข้อสันนิษฐานเบื้องต้นในการที่เราพูดคุยแล้วก็แนะนำกับคุณพ่อคุณแม่ ผู้ปกครองให้มองเห็นภาพของเด็กออทิสติกนะครับ

ทีนี้ผู้ปกครองยังสงสัยที่คุยกันมาตั้งนานแล้ว ออทิสติกเกิดจากสาเหตุอะไร ปัจจุบันนะครับ ยังไม่มีการพิสูจน์ชัดเจนนะครับว่า สาเหตุที่ทำให้เด็กมีอาการเป็นเด็กออทิสติกมีสาเหตุอะไรบ้างนะครับ แต่โดยภาพรวมทั่วไปนะครับก็สันนิษฐานได้หลายทางด้วยกันเช่นในเรื่องของความได้รับการกระทบกระเทือนระหว่างคลอดนะครับ หรือระหว่างตั้งครรภ์ หรือว่าการได้รับการติดเชื้อ เช่น หัดเยอรมัน ระหว่างที่คุณแม่ตั้งครรภ์อยู่ หรือว่าภาวะความเครียด ของคุณพ่อคุณแม่นะครับ คุณแม่ระหว่างตั้งครรภ์ก็มีผลต่อภาวะของเด็กที่อยู่ในครรภ์ ซึ่งอาจจะทำให้เด็กเป็นเด็กที่มีความบกพร่องทางพัฒนาการก็ได้หรือซึ่งสิ่งเหล่านี้ก็เป็นเรื่องของความไม่แน่นอนนะครับ สรุปได้ว่าสาเหตุที่แท้จริงของการเกิดออทิสติกยังไม่ทราบครับ แต่ว่าก็มีโอกาสเกิดได้ในภาวะเสี่ยงต่างๆ เพราะฉะนั้นถ้าเราอยู่ในระหว่างการมีครรภ์นะครับหรือว่าคุณพ่อคุณแม่กำลังมีน้องก็อยากจะให้ดูแลสุขภาพระมัดระวังเรื่องอาหารการกินในเรื่องอารมณ์ ในเรื่องสิ่งแวดล้อม สิ่งเหล่านี้ก็จะช่วยป้องกันให้พ้นจากเรื่องภาวะออทิสติกก็ได้

ที่นี้ถ้าถามว่าเด็กออทิสติกปัจจุบันมีสถิติการเกิดอย่างไรนะครับ เราก็พบว่าในเด็กออทิสติกเป็นเรื่องที่แปลกก็คือสัดส่วนก็จะเป็นเหมือนกันทั่วโลก ก็ประมาณสิบในหมื่นนะครับก็เป็นสัดส่วนที่มากพอสมควร สิบในหมื่นก็มากพอสมควร เพราะฉะนั้นคำว่าในสิบในหมื่นก็หมายความว่าในเด็กทั่วไปหนึ่งหมื่นคนก็จะมีประมาณสิบคน ซึ่งอันนี้หมายถึงออทิสติกชัดๆ แต่ว่าออทิสติกปัจจุบันทางการแพทย์พบว่าเขาเป็นเหมือนแถบสีรุ้งนะครับ ซึ่งภาษาทางการแพทย์คือ spectrum autistic disorder spectrum ก็หมายถึงแถบสีทั้งเจ็ดแถบของสีรุ้งเรามองด้วยตาเปล่าเราพบว่ามีเจ็ดสีนะครับ แต่ว่าในแต่ละแถบสีมันมีความละเอียดของมันอยู่ เพราะฉะนั้นคำว่า spectrum autistic disorder ก็หมายถึงว่าอาจจะมีการถึงขั้นเล็กน้อยไปจนถึงเป็นปานกลาง อาการเป็นมากแล้วก็ปรากฏชัดเจน ซึ่งอาจจะเกิดขึ้นกับภาวะอย่างอื่นได้ด้วย เพราะฉะนั้นถ้าเรารวมภาพ spectrum autistic disorder อาจจะถึงสามสิบในหมื่น นั่นก็หมายว่าเด็กหมื่นคนจะมีเด็กเหล่านี้สามสิบคน อันนี้ก็ถือว่าเป็นสัดส่วนที่มากพอสมควร สำหรับในประเทศไทยจากข้อมูลขององค์กรผู้ปกครองนะครับ ก็คือสมาคมผู้ปกครองบุคคลออทิสซึมไทย แล้วก็มูลนิธิออทิสติกไทยซึ่งเป็นองค์กรของพ่อแม่นะครับ เราก็มีเครือข่ายอยู่สักประมาณห้าพันครอบครัว แต่ว่าจาก record ของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องที่มีเด็กไปลงทะเบียนเข้ารับบริการ เราก็คาดว่ามี

อยู่เกือบสองแสนถึงสามแสนคนซึ่งตรงนี้ถือว่าเป็นจำนวนมากพอสมควรแล้วก็กระจัดกระจายอยู่ตามพื้นที่ต่างๆ ทั่วประเทศ แต่ที่น่าแปลกอีกอย่างหนึ่งคือ เด็กออทิสติกส่วนใหญ่จะเป็นเด็กผู้ชายนะครับ อย่างในเด็กห้าคนเราจะพบว่าเป็นเด็กออทิสติกที่เป็นชายสักสี่คนแล้วก็เป็นเด็กผู้หญิงซักหนึ่งคน ซึ่งเรื่องนี้ก็ยังไม่มีหลักฐานทางวิทยาศาสตร์มาอธิบายว่าทำไมถึงเป็นอย่างนั้น แต่ว่าสถิติของการเกิดเป็นอย่างนั้นจริงๆ นะครับ เพราะฉะนั้นถ้าเราได้เห็นภาพแล้วใช่ไหมครับว่า เด็กออทิสติกเป็นอีกกลุ่มหนึ่งทีเดียวที่เป็นเด็กที่มีความบกพร่องทางพัฒนาการซึ่งมีอยู่ทั่วประเทศแล้วก็มีความต้องการความช่วยเหลือนะครับ

อีกจุดหนึ่งที่ผมอยากจะเรียนก็คือว่ามีหลายอาการเหลือเกินบางคนเป็นออทิสติก high function เด็กเหล่านี้จะมีจุดเด่นก็คือในเรื่องของความจำ ออทิสติกในส่วนใหญ่ประมาณยี่สิบห้าหรือสามสิบเปอร์เซ็นต์จะอยู่ในกลุ่มที่มีศักยภาพสูงก็คือมีความจำดี พัฒนาการเป็นไปอย่างรวดเร็ว แล้วก็ปรับตัวกับเพื่อนได้ค่อนข้างจะดี เพราะฉะนั้น high function autistic หรือว่ากลุ่มที่เป็นเล็กน้อยนะครับก็จะเป็นเด็กที่สามารถที่จะเรียนรู้ได้อย่างเต็มศักยภาพแล้วก็สามารถเรียนรู้ได้ตามหลักสูตรที่มีการปรับแล้วก็สามารถที่จะประกอบอาชีพได้ มีงานทำได้ไม่แตกต่างจากคนทั่วไปทีเดียว ในกลุ่มที่สองเราเรียกว่าเป็นกลุ่มปานกลาง หรือว่ากลุ่ม moderate autistic นะครับในออทิสติกที่เป็นระดับปานกลางเด็กกลุ่มนี้ก็จะมีความบกพร่องในเรื่องของภาษา แต่การสื่อสารก็ดีมาระดับหนึ่งแต่ก็ไม่ถึงกับสมบูรณ์แบบนะครับที่จะสื่อสารให้คนอื่นพอเข้าใจได้ เพียงแต่ว่าอาจจะพูดช้า ติดขัดบ้าง กระท่อนกระแท่นบ้าง พูดเป็นประโยคหรือว่าสั้นๆ บ้าง พูดยังไม่สมบูรณ์ หรือเวลาเราถามคำถามเขาให้เขาตอบกลับ เขาก็จะตอบตามความเข้าใจของเขา ซึ่งเราอาจจะต้องตีความ หรือว่าเด็กที่เป็นออทิสติกระดับปานกลางนี้บางคนก็จะมีในเรื่องพัฒนาการทางสังคม อาจจะยังแยกตัวเองอยู่บ้าง หรือเล่น หรือจะคุยก็ต่อเมื่อมีคนคุยซักถาม หรือเข้าไปเล่นด้วย แต่เด็กเหล่านี้ก็มีความสามารถในการช่วยเหลือตัวเองที่ดี มีความสามารถในการทำงาน มีความสามารถในการเรียนรู้ได้ แต่ว่าเชิงวิชาการอาจจะเป็นปัญหา เพราะฉะนั้นเด็กเหล่านี้ก็อาจจะเข้าสู่ระบบของการฝึกอาชีพนะครับ ซึ่งขณะนี้ทางกลุ่มพ่อแม่เราก็มีศูนย์ฝึกอาชีพออทิสติกไทย ซึ่งตั้งขึ้นอยู่ที่ตลิ่งชัน นะครับ เพราะว่าเราตั้งใจให้ศูนย์นี้เป็นศูนย์ตัวอย่างของประเทศในการฝึกอาชีพของเด็กออทิสติก แล้วใครที่มาเรียนก็สามารถเอาไปปรับใช้แล้วก็ขยายผลในชุมชนได้นะครับ แล้วก็สิ่งที่เราทำมาก็เป็นการพัฒนานวัตกรรม แล้วก็ต้นแบบของการจัดการช่วยเหลือเด็กออทิสติกที่มีระดับอาการปานกลางจนถึงรุนแรงนะครับ ส่วนกลุ่มสุดท้ายที่เป็นออทิสติกระดับรุนแรงถือว่าเป็นกลุ่มใหญ่ของเด็กออทิสติก กว่าห้าสิบเปอร์เซ็นต์เป็นออทิสติกรุนแรง ถามว่าแล้วดูตรงไหนละค่ะครับว่าเป็นออทิสติกรุนแรงหรือว่าไม่รุนแรงนะครับ ก็คงมองจากสองสามด้าน

ด้านแรกเลยก็มองจากในเรื่องของการเรียนรู้นะครับ เด็กออทิสติกที่มีความบกพร่องรุนแรงมักจะมีระดับการเรียนรู้ไม่สูงก็คือมีภาวะที่เรียกว่าปัญญาอ่อนปนอยู่ด้วย สังเกตง่ายๆ นะครับ

ถ้าเราเห็นเด็กเขาตั้งแต่เล็กๆ นะครับ เราจะรู้เลยว่าเขาเป็นออทิสติกระดับไหนนะครับ เช่น บางคนอาจจะมีปัญหาในเรื่องของการเจริญเติบโต เช่น เรื่องของความแข็งแรงของกล้ามเนื้อ ประสาทสัมผัสนะครับ บางคนก็ควบคุมกล้ามเนื้อมือไม่ค่อยได้ ควบคุมกล้ามเนื้อปากไม่ค่อยได้ นะครับ อันนี้ก็เป็นเรื่องของภาวะที่เด็กมีภาวะความบกพร่องในสมองหรือว่าทางสติปัญญาร่วมด้วย แล้วก็มีภาวะออทิสติกร่วมกันนะครับ อันนี้ก็จะเห็นได้ค่อนข้างชัดเจน

อันที่สองก็คือเป็นกลุ่มออทิสติกรุนแรงที่มีปัญหาอารมณ์หรือว่าปัญหาพฤติกรรม ซึ่งสิ่งเหล่านี้ก็จะมีเพิ่มมากขึ้นตามวัย ถ้าเกิดเด็กไม่ได้รับการรักษานะครับ ผมใช้คำว่าการรักษาก็หมายความว่าอาจจะต้องไปพบคุณหมอหรือแพทย์ เพื่อให้การรักษาทางยาด้วยหรือในเรื่องของการปรับพฤติกรรมด้วย หรือในเรื่องการฝึกทักษะต่างๆ ด้วย สิ่งเหล่านี้ก็เป็นเรื่องของระดับเด็กออทิสติกที่มีอาการรุนแรงนะครับ นี่ก็คงทำให้อาจารย์พอมองเห็นภาพนะครับว่าเด็กออทิสติกเป็นอย่างไรนะครับ

นอกจากนี้ เด็กออทิสติกเราต้องเข้าใจธรรมชาตินิดหนึ่งว่า ไม่ว่าจะเป็นเด็กออทิสติกเป็นระดับเล็กน้อย ระดับเป็นปานกลาง หรือว่าระดับที่เป็นอาการรุนแรง ก็อยากจะบอกว่าเด็กเหล่านี้มีโครงสร้างพัฒนาการที่ต่างกัน ดังนั้นถ้าเราสังเกตให้ดีในการประเมินพัฒนาการของเด็กออทิสติกเราจะพบว่า เขาจะมีพัฒนาการสักแปดเก้าเรื่องที่คุณพ่อคุณแม่จะต้องทำความเข้าใจแล้วก็ต้องจัดกิจกรรมแบบบูรณาการ ซึ่งผมคิดว่าคุณครูการศึกษาพิเศษเข้าใจว่าบูรณาการหมายความว่าอย่างไร ก็คือการจัดให้เด็กได้เล่นปนเรียน แล้วก็เรียนรู้อย่างสนุก เพราะฉะนั้นทักษะที่จะต้องฝึก แล้วคิดว่าคงเหมือนกันกับเด็กทุกวัย เพียงแต่ว่าต่างขนาดกันที่ลำดับของเนื้อหา เช่น เด็กเล็กควรจะหากิจกรรมง่ายๆ เหมาะกับวัยของเขา ถ้าเป็นเด็กโตก็ต้องประยุกต์เอางานด้านอาชีพหรือด้านการเรียนรู้เข้ามา ทักษะแรกเลยก็คือทักษะความสนใจก็หมายถึงการฝึกให้เขารู้จักนั่ง การฝึกให้เขารู้จักมองตา การฝึกให้เขารู้จักตอบสนองต่อสิ่งแวดล้อม การฝึกให้เขาสนใจต่อเหตุการณ์ต่างๆ นะครับ เพราะสิ่งเหล่านี้จะทำให้เขาออกจากโลกของตัวเองมาสู่โลกของความเป็นจริงได้มากขึ้น ผมยกตัวอย่างนะครับว่าทำไมต้องฝึกนั่งเพราะว่าเด็กเขาไม่นิ่งนะครับ ถ้าสมมติคุณพ่อคุณแม่หรือคุณครูจะสอนแล้ว เด็กไม่นั่งจะเรียนกันได้ไหมครับ ก็เรียนกันไม่ได้ เพราะฉะนั้นการให้เด็กได้นั่ง การให้นั่งเก้าอี้สักสองสามนาที หรือแม้กระทั่งการหลับตานั่งสมาธิ สิ่งเหล่านี้ก็จะทำให้เด็กเกิดการควบคุมตนเอง ซึ่งเขาเรียกว่า self control คำว่า self control ก็หมายความว่าเด็กรู้จักที่จะควบคุมอากัปกิริยาของตัวเองแล้วก็จะพัฒนาถึงการรู้จักการเรียนรู้ควบคุมอารมณ์ของตนเอง เพราะสิ่งเหล่านี้ผมเชื่อว่าเป็นนวัตกรรมหนึ่งที่คุณพ่อคุณแม่สามารถเอาไปใช้กับลูกได้ตลอดเวลา อย่างตัวผมเองเวลาผมฝึกลูกก็จะให้เขาได้นั่งนิ่งๆ ได้สวดมนต์ไหว้พระนะครับ หรือว่าทำกิจกรรมที่เขาสนใจสิ่งเหล่านี้ก็จะเป็นการเพิ่มความสนใจหรือว่าสมาธิ ซึ่งเด็กหลายคนนะครับ ไม่ต้องใช้ยาก็สามารถควบคุมสมาธิของตนเองได้ ทักษะประการที่สองก็คือเรื่องของทักษะการเลียนแบบ หมายความว่า ถ้าท่านเห็นเด็กปกติทั่วไปๆ นะครับ ถ้าเราบอกว่า บ๊าย บาย เด็กเขาก็จะเอามือ บ๊าย บาย

เอาฝ่ามือของเขาหันมาทางเดียวกับเรา แต่ถ้าเป็นเด็กออทิสติกเวลา บ๊าย บาย จะเอาตรงกันข้ามนะครับ เขาจะเอาฝ่ามือหันหน้าเข้าหาตัวเอง แล้วก็เอาหลังมือหันหน้ามาหาผู้ใหญ่ นั่นคือเขามองภาพเวลาเรา บ๊าย บาย เขามองภาพว่าตัวเรายืนอยู่หันหน้ามาทางนี้ เพราะฉะนั้นเขาก็จะจินตนาการว่าตัวเขายืนอยู่แล้วหันหน้าทางเดียวกัน ก็เลยออกมาเป็นหลังมือให้เราดูนะครับ เพราะฉะนั้นในเรื่องการฝึกทักษะในการเลียนแบบเป็นพื้นฐานเลยที่จะทำให้เด็กเรียนรู้ เพราะฉะนั้นคุณพ่อคุณแม่หรือว่าคุณครูจะต้องสาธิตให้เด็กดูก่อน กระตุ้นให้เด็กทำด้วยการจับมือทำให้ถูก เพราะว่าเด็กของเราเป็นเด็กที่มีความจำดี ทำครั้งเดียวก็จะจำได้ ดังนั้นถ้าทำแบบผิดวิธีเขาก็จะจำแบบผิดๆ ไป ซึ่งก็ทำให้ส่งผลต่อคุณภาพการเรียนรู้ของเขา เพราะฉะนั้นเวลาเราจะสอนลูก บ๊าย บาย เราก็จับให้ตรงแล้วก็ฝึกให้เขาทำ เพราะฉะนั้นหลักการอย่างนี้ก็สามารถไปฝึกให้เขาเลียนแบบการพูดก็ได้ เพราะเด็กของเราพูดช้า ไม่พูดใช่ไหมครับ เวลาเราจะเรียกคำศัพท์หรือว่าเรียกชื่อสิ่งของหนึ่งชิ้น อย่างเช่น แก้วน้ำ สมมุติว่า ผมมีแก้วน้ำอยู่ในมือ แล้วผมก็บอกว่า แก้วน้ำ พูดช้าๆ แล้วก็ให้เด็กเห็นแก้วน้ำ แล้วก็บอกว่า แก้วน้ำ เด็กก็อาจจะออกเสียงคำเดียวว่า น้ำ หรือบางคนก็อาจจะบอกว่า แก้ว สิ่งเหล่านี้ก็สามารถพัฒนามาเป็นภาษาแล้วก็การพูดได้ เพราะฉะนั้นในเรื่องทักษะการเลียนแบบในการฝึกทักษะในการพูดการฝึกตามก็สำคัญ ทุกวันนี้เอาทักษะนี้ไปฝึกลูกก็ได้ผล การหยิบจับสิ่งของ การต่อจิ๊กซอนะครับ สิ่งเหล่านี้คนที่เป็นคุณพ่อคุณแม่หรือคุณครูต้องสาธิตแล้วให้เด็กทำ ผมคิดว่าถ้าเป็นเด็กเล็กเราก็ใช้แนวทางเดียวกัน แล้วถ้าเป็นออทิสติกที่เป็นผู้ใหญ่ สิ่งหนึ่งที่เราจะต้องฝึกการเลียนแบบก็คือฝึกทักษะในการทำงาน เพราะว่าบางครั้งถ้าเราให้เขาทำกิจกรรมที่เป็นงานอาชีพอย่างที่ศูนย์ฝึกอาชีพออทิสติกไทย เราสอนเด็กทำดอกไม้ประดิษฐ์ที่เป็นดอกไม้จิ๋ว ดอกไม้จิ๋วรู้สึกว่าจะเป็นที่นิยมแล้ว ชาวต่างประเทศสนใจมากมี order มาตลอดเวลา เราจัดแบ่งขั้นตอนของงานออกเป็นขั้นย่อยๆ แล้วเราก็ให้เด็กทำทีละขั้นตอน แล้วเราก็สาธิตให้เด็กดู คุณครูก็จะสาธิตให้ดูแล้วก็ให้เด็กทำ สักพักหนึ่งเด็กก็เรียนรู้แล้วก็เข้าใจ เด็กเข้าใจเขาก็ทำได้เอง เพราะฉะนั้นทักษะการเลียนแบบก็สามารถใช้กับเด็กออทิสติกได้ทุกวัย จนเด็กเขามีพัฒนาการที่ดีขึ้น

ส่วนในเรื่องของทักษะการช่วยเหลือตนเองนะครับ ทักษะการช่วยเหลือตนเอง ผมหมายความถึงเรื่องของการดูแลตัวเองในชีวิตประจำวัน เพราะฉะนั้นคุณพ่อคุณแม่ที่มีลูกออทิสติกเล็กๆ นะครับ เรื่องนี้เป็นเรื่องสำคัญนะครับ ปกติเขาเข้าห้องน้ำไม่เป็น เราจะฝึกเขาได้อย่างไร เขาใส่เสื้อไม่ได้ แต่งตัวไม่ได้ เราจะสอนเขาใส่เสื้ออย่างไร ใส่ถุงเท้าอย่างไร สอนเขาทานข้าวอย่างไร หลายคนบอกว่าตอนแรกฝึกลูกทานข้าว ข้าวกระจายเลยนะครับ เป็นเรื่องที่เราจะต้องอดทนแล้วก็ฝึกไปอย่างต่อเนื่อง เพราะว่าถ้าเราไม่ฝึกแล้ว ไปป้อนตลอดเวลาลูกก็ทำอะไรไม่ได้ อย่าลืมนะครับว่าลูกเรามีข้อจำกัด อย่าลืมนะครับว่าเด็กของเราต้องการความช่วยเหลืออย่างถูกต้อง เพราะฉะนั้นการที่เราฝึกให้เขาทำอะไรได้ตัวเองนะครับ อาบน้ำ แปรงฟัน ถูสบู่ แต่งตัวในชีวิตประจำวันนะครับ ที่เป็น Diary living skill ก็จะทำให้เด็กสามารถพัฒนาตัวเองได้มากขึ้น แล้วสิ่งเหล่านี้ก็จะเกิดเป็นทักษะชีวิต ในกรณี

ที่ของเด็กโตนะครับ อย่างลูกชายนะครับ ผมฝึกให้เขาช่วยเหลือตัวเอง แม้กระทั่งเรื่องการทำอาหารกินเอง การทำอาหารรับประทานเอง เป็นเรื่องที่มนุษย์ทุกคนต้องทำได้ เพราะว่าไม่อย่างนั้นจะไปพึ่งพาผู้อื่นได้อย่างไร การช่วยเหลืองานบ้าน การดูแลงานในบ้าน การดูแลห้องนอนของตนเองการจัดโต๊ะเก้าอี้ของตนเอง เหล่านี้ก็คือภาพของทักษะในการช่วยเหลือตัวเองครับ

ทักษะในการรับรู้ คำว่ารับรู้หมายความว่าในเรื่องของระบบประสาทสัมผัส เพราะว่าในเด็กออทิสติกส่วนใหญ่จะมีปัญหาของระบบประสาทสัมผัส ที่เรียกว่า sensory integration นะครับ เดี๋ยวนี้เรามีนักกิจกรรมบำบัดที่เข้ามาช่วยจัดกิจกรรมส่งเสริม ให้จะเห็นว่าเด็กของเราหลายคน เวลาไปเดินในห้างสรรพสินค้าบางคนเอามือปิดหู บางคนไปเดินที่สนามกีฬาในโรงเรียนเอามือปิดตานะครับ บางคนพอเราเข้าไปแตะตัวเขา ไปจับมือเขา เขาร้องกรี๊ดเลยครับเพราะว่าเขามีความบกพร่องในเรื่องของระบบประสาทสัมผัส คือมันตอบสนองค่อนข้างไวกว่าปกติหรือว่าช้ากว่าปกติ ยกตัวอย่าง อย่างลูกชายผมเวลาเดินไปในห้างสรรพสินค้าเมื่อตอนเด็กๆ นะครับ เขาจะร้องกรี๊ดแล้วเอามืออุดหู คนไม่รู้นึกว่าเด็กได้รับอันตรายหรือว่าอุบัติเหตุอะไร ก็จะเข้ามาดูนะครับ ก็อยากจะมาช่วย ปรากฏไม่มีอะไรเลยอยู่ดีๆ ก็เป็น ตอนแรกผมก็ไม่รู้เหตุผล ก็มองหาสาเหตุไม่เจอ ในที่สุดผมก็รู้ว่าเป็นความบกพร่องในเรื่องประสาทสัมผัส ที่เขารับเสียงอะไรได้เร็วกว่าคนปกติโดยทั่วไปหลายเท่า พอเสียงมากระทบ เขาก็เกิดการ alert หรือว่าตื่นเต้น ควบคุมตัวเองไม่ได้ นี่ก็เป็นปัญหา เราเคยมีเด็กออทิสติกในต่างประเทศซึ่งก็เป็นงานวิจัยเรื่องหนึ่ง เขาพบว่ามีผู้หญิงออทิสติกคนหนึ่งขณะนี้เขาดูเหมือนปกติแล้ว แต่ตอนเด็กๆ ทุกครั้งที่อยู่ในบ้าน เวลาฝนตกเธอก็จะกรีดร้องอยู่ตลอดเวลาแล้วร้องดังมากนะครับ จนคนที่บ้านทนไม่ไหวก็เลยพยายามที่จะเข้าไปช่วยเหลือเขา ในที่สุดก็พาไปหาคุณหมอที่เป็นผู้เชี่ยวชาญเรื่องของการฟัง ปรากฏว่าเขาก็มีการทดสอบ ก็พบว่าว่าเด็กคนนี้ตอบสนองต่อเสียงค่อนข้างไวกว่าปกติ ก็เลยทำโปรแกรมขึ้นมาว่าให้อัดเสียงของฝนตก แล้วใส่เข้าไปในไฟล์ แล้วใส่หูฟังให้เด็ก เด็กก็ฟังไปเรื่อยๆ วันละนิดวันละหน่อย ปรากฏว่าระยะหลังพอฝนตกเธอก็ไม่กรีดร้องอีกเลย ตอนหลังพอเธอสามารถเรียนรู้ได้เธอก็เขียนบทความขึ้นมาบทหนึ่ง แล้วเธอก็บอกว่าเหตุผลหนึ่งที่เธอส่งเสียงกรี๊ดร้องเพราะว่าช่วงที่ฝนตกเธอมีความรู้สึกว่าเธอเจ็บระบมในหูไปหมดเลย เหมือนกับว่าหูจะระเบิด หรือจะแตกอะไรทำนองนั้น นั่นแสดงให้เห็นว่าเรื่องของระบบประสาทสัมผัสเป็นเรื่องที่ละเอียดอ่อนมาก เพราะฉะนั้นเด็กมีพฤติกรรมแบบนั้นมาเป็นเพราะว่าเธอปกป้องตัวเองไม่ได้ เพราะร่างกายเธอไม่ทำให้เธอตอบสนองอย่างนั้น สิ่งเหล่านี้ก็คงต้องปรับพฤติกรรม อย่างลูกชายผมตอนหลังผมก็เอาจุดอ่อนมาพัฒนาพบโดยบังเอิญ พอเรารู้เขามีปัญหาต่อเสียงบางเสียง แต่เขาก็ชอบเสียงบางเสียง เช่น เสียงของเปียโน แล้วก็ฝึกเขาเล่นเปียโน ฝึกเขาเล่นอิเล็กโทน แล้ววันนี้ฝึกให้เขาเล่นระนาด เล่นดนตรีไทย ปรากฏพฤติกรรมเหล่านี้หายไป แล้วก็กลายเป็นเรื่องความสามารถพิเศษขึ้นมา เพราะฉะนั้นจะเห็นได้ว่าวิธีคิดในเรื่องการช่วยเหลือเด็กออทิสติก ก็คือว่าจะต้องเข้าใจเขาอย่างลึกซึ้ง

อีกทักษะหนึ่งที่ผมคิดว่าสำคัญก็คือเรื่องของทักษะทางสังคมนะครับ ทักษะทางสังคมก็หมายความว่า ในเมื่อเด็กเรามีความบกพร่องเล่นกับเพื่อนไม่เป็น เข้ากฎเกณฑ์กติกากับคนอื่นไม่ได้ เพราะไม่เข้าใจ เราก็ต้องมีการฝึกทักษะด้านนี้ ก็โดยพาให้เด็กเข้าไปเรียนกับเด็กทั่วไป เข้าไปเล่นกับเด็กคนอื่นๆ ในสังคม เข้าไปในชุมชน เพราะฉะนั้นเวลาเราพาลูกไปตามพื้นที่ ออกไปท่องเที่ยวต่างๆ เหล่านี้ หน้าที่ของคุณพ่อคุณแม่จะต้องกระตุ้นให้เด็กทำตามกติกาสังคม ให้รู้จักเข้าแถวรอคิวกัน รู้ว่าเมื่อมีใครเอาของมาให้ก็ต้องขอบคุณ จะยกมือไหว้ก็ได้ จะกล่าวขอบคุณก็ได้ สิ่งเหล่านี้ก็จะทำให้เด็กปรับตัวเข้ากับสังคม แต่ที่จะต้องเข้มข้นมากในเด็กเล็ก หรือเด็กกลาง หรือเด็กโตบางคน ก็คือในเรื่องของการมองสบตา เพราะฉะนั้นก็จะเห็นในภาพยนตร์หลายเรื่องที่เราดูที่เกี่ยวข้องกับเด็กออทิสติก หรือในภาพยนตร์ทั่วไปที่มีฉากเด็กออทิสติกเป็นตัวประกอบ จะมีอยู่ฉากหนึ่งที่คุณครูสอนเด็กแล้วคุณครูก็บอกว่า look at my eye ก็คือมองตาครูทุกครั้ง เพราะฉะนั้นเวลาทุกครั้งที่เราจะเห็นว่าพ่อแม่เด็กออทิสติกส่วนใหญ่ จะจับหน้าลูกไว้แล้วก็ให้มองมาที่สายตาพ่อแม่ นี่ก็คือการฝึกให้มองสบตาซึ่งระยะแรกจะต้องทำแบบเข้มข้น แต่ต่อไปเด็กเขาก็จะมี eye contact มากขึ้น ประโยชน์ของการที่เด็กมองสบตาก็คือเด็กสามารถที่จะรับรู้ว่ามีคนหนึ่งที่อยู่ตรงหน้า สามารถที่จะสื่อสารกับคนอื่นๆ ได้ในอนาคต แล้วก็เข้าใจ แล้วก็อยู่ร่วมกับคนอื่นได้ เพราะฉะนั้นในเรื่องของการมองสบตาก็เป็นอีกทักษะหนึ่ง

ทักษะที่สำคัญอีกประการหนึ่งคือ ทักษะกล้ามเนื้อมัดใหญ่ ทักษะกล้ามเนื้อมัดใหญ่ก็คือเรื่องของความแข็งแรงของกล้ามเนื้อมัดใหญ่ หลายคนบอกว่าสมาธิสั้น แต่แรงดีนะครับ วิ่งกระโดดทั้งวันทำไมจะไม่แข็งแรง แต่ถ้าท่านวิเคราะห์ให้ดีท่านจะเห็นว่าเด็กของเราจะขาดในเรื่องของประสาทสัมผัส เพราะฉะนั้นช่วงหลังทางมูลนิธิออทิสติกไทยก็เลยพัฒนานวัตกรรมการสอนชุดหนึ่งขึ้นมาเรียกว่า การพัฒนาทักษะการเคลื่อนไหวสำหรับเด็กออทิสติก ซึ่งปี พ.ศ. 2549 เราได้รับรางวัลเหรียญเงินจากคุรุสภา ในฐานะที่เป็นโรงเรียนหนึ่งนวัตกรรม เพราะเราทำวิจัยแล้วก็เอากิจกรรมฝึกทักษะการเคลื่อนไหวมาประสมเข้ากับ ประสานกับกลไกการพัฒนากล้ามเนื้อมัดใหญ่ ปรากฏว่าเด็กของเราเดินได้ดีขึ้น เดินอย่างมั่นคงมากขึ้น ควบคุมตนเองได้มากขึ้น สุขภาพแข็งแรงขึ้น การเรียนรู้ดีขึ้น เพราะฉะนั้นในเรื่องทักษะกลไกกล้ามเนื้อมัดใหญ่มีความสำคัญมาก

การฝึกทักษะด้านกล้ามเนื้อมัดเล็กนะครับ ซึ่งสิ่งเหล่านี้ก็จะทำให้เด็กมีประสาทสัมผัสที่ดี เพราะฉะนั้นถ้าเรากล้ามเนื้อมัดเล็กไม่ดีเด็กเขียนหนังสือไม่ได้ เพราะฉะนั้นกิจกรรมศิลปะทั้งหลายทั้งปวงที่คุณพ่อคุณแม่จะฝึกให้ลูกเป็นเรื่องสำคัญเพราะจะทำให้เด็กสามารถใช้นิ้ว ใช้มือได้ แล้วมีประสาทสัมผัสที่ดี แล้วก็มีผลกระทบถึงเรื่องของการทำงาน การฝึกอาชีพได้ด้วย

ทักษะเรื่องของการสื่อสาร การสื่อสารเป็นข้อจำกัดของเด็กออทิสติก เพราะฉะนั้นถ้าเราจะฝึกให้เด็กออทิสติกพูด เราต้องมีกิจกรรม คุณพ่อคุณแม่จะต้องฝึกให้ลูกพูดนะครับ จะต้องคุยกับลูกให้มากขึ้น แล้วอาจจะต้องพาไปหาผู้เชี่ยวชาญ อาจจะเป็นครูสอนพูดหรือว่าอาจจะเป็นนักแก้ไขการ

พูด ซึ่งมีอยู่ตามโรงพยาบาลทั่วไป

ทักษะการรับรู้ การเรียนรู้ ซึ่งถือว่าเป็นเรื่องของวิชาการ การสังเกต การจำแนกแยกแยะ การนับ การคำนวณ การอ่าน การเขียน สิ่งเหล่านี้เด็กสามารถเรียนได้โดยเราจะต้องมีการออกแบบโปรแกรม สิ่งเหล่านี้เป็นเรื่องที่เด็กออทิสติกจะต้องได้รับการฝึกอย่างต่อเนื่อง ทั้งหมดนี้ที่กล่าวมาก็เพราะอยากจะให้คุณพ่อคุณแม่เห็นภาพว่าเราจะต้องฝึกอะไร แต่เวลาเราสอนจริงๆ เราจะออกแบบมาในรูปแบบของ Individual in program หรือว่าแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล ก็หมายถึงว่า เด็กแต่ละคนจะมีแผนของตัวเองโดยเอาทักษะทั้งหมดมาบูรณาการแล้วจัดกิจกรรมการเรียนการสอน เวลาทางมูลนิธิออทิสติกไทยไปพบกลุ่มพ่อแม่ต่างจังหวัด เราก็จะมีโปรแกรมอันหนึ่งคือเรื่องการเขียนด้วยกระดาษแผ่นเดียว ซึ่งได้ผลอย่างดีทีเดียว คุณพ่อคุณแม่หลายคนก็สามารถเล่นอย่างมีเป้าหมายแล้วก็เด็กก็สามารถตอบสนองได้ พัฒนาการเด็กก็ดีขึ้น กระดาษแผ่นเดียวเรามีหัวข้อประมาณห้าหัวข้อ

หัวข้อแรกก็คือชื่อกิจกรรม เช่น เราจะสอนลูกการใช้ช้อนในการรับประทานอาหาร เราก็เขียนไปว่า การฝึกการรับประทานอาหาร

อันที่สองคือ วัตถุประสงค์ ฝึกให้เด็กตักอาหารทานด้วยตนเองได้

สื่อการสอน ข้อที่สามก็คือ ช้อน และซ่อม หรืออาจจะเป็นช้อนอย่างเดียวก็ได้

ขั้นที่สี่ก็เขียนว่าขั้นตอนการสอน ซึ่งตรงนี้เราจะต้องอาศัยความละเอียดรอบคอบ ก็คือการแบ่งขั้นตอนการสอนเป็นขั้นย่อยๆ ที่เรียกว่า task analysis หรือว่าการวิเคราะห์งาน การแบ่งเป็นขั้นย่อยก็คือ ขั้นที่หนึ่งทำอย่างไร ขั้นที่สองทำอย่างไร ขั้นที่สามทำอย่างไร ถ้าคุณพ่อคุณแม่เขียนให้ชัดแล้วก็ฝึกให้ลูกทำตาม step เป็นขั้นตอนเด็กก็จะทำเองได้

หัวข้อที่สี่ก็คือเรื่องของการประเมินผล ก็คือจากการสังเกตนะครับ

หัวข้อที่ห้า ก็คือผลการสอน ก็บันทึกเลยว่าลูกทำเองได้ไหม ยังต้องช่วยไหม ถ้าเราทำอย่างนี้วันละครั้งต่อหนึ่งกิจกรรม แล้วก็ทำหลายๆ กิจกรรมทุกวันๆ เราจะมี portfolio หรือว่า แฟ้มสะสมพัฒนาการลูกซึ่งจะทำให้เราสามารถวางแผนการสอนแล้วช่วยเหลือลูกได้ดี นี่ก็คือแนวทางกว้างๆ ในการช่วยเหลือเด็กออทิสติกนะครับ

สุดท้าย ก็อยากจะเรียนให้อาจารย์ทราบว่าจากประสบการณ์กว่าเกือบยี่สิบปีที่เราทำงานทางด้านเด็กออทิสติก เราพบว่าเด็กกลุ่มนี้มีอัจฉริยะภาพเป็นของตนเอง ถ้าเขาได้รับโปรแกรมที่ถูกต้องตั้งแต่เล็ก แล้วก็ผู้ใหญ่เข้าใจเขา แล้วสามารถช่วยเหลือเขาได้อย่างเป็นระบบ เพราะฉะนั้นโปรแกรมการฝึกตรงนี้ ผมก็คิดว่าพ่อแม่จะต้องเริ่มตั้งแต่ต้น ผมคิดว่าเด็กออทิสติกสามารถเรียนรู้ได้ถึงระดับมหาวิทยาลัยหรือว่ามีสามารถจะประกอบอาชีพได้

ผมอยากจะฝากว่าหลักการไว้ว่า คุณพ่อคุณแม่ต้องท่องคาถา 4 อ คือ อดทน อบอุ่น เอาใจใส่ แล้วก็ให้โอกาส แล้วก็จะต้องร่วมมือกับคุณพ่อคุณแม่แล้วก็ชุมชน ถ้าเราใช้สองหลักการรวมกัน

ได้ เด็กของเราก็จะเป็นผู้ใหญ่ที่มีคุณภาพ เป็นมนุษย์ที่มีศักดิ์ศรี พึ่งตนเองได้ แล้วก็ไม่เป็นภาระของสังคม ผมคิดว่าอาจารย์คงพอจะมองเห็นภาพที่ชัดเจนของเด็กออทิสติกนะครับ มองเห็นทิศทางการช่วยเหลือเด็กออทิสติก แล้วก็มองเห็นเรื่องแนวทางการช่วยเหลือเด็กออทิสติก รวมทั้งแหล่งบริการซึ่งทางมูลนิธิเรายินดีที่จะให้คำปรึกษาแนะนำ แม้ว่าบางเรื่องบางกรณีเราให้บริการไม่ได้ เราก็จะแนะนำไปยังเครือข่ายต่างๆ ไม่ว่าจะเป็นสมาคม ชมรมหรือว่าหน่วยงานภาครัฐหรือเอกชนที่เกี่ยวข้อง ก็อยากจะให้ทุกคนในสังคมหันมามองเรื่องของเด็กออทิสติก แล้วก็สนับสนุนกิจกรรมของเด็กออทิสติก ให้เด็กออทิสติกได้มีโอกาสเรียนรู้ร่วมกับคนทั่วไปได้อย่างเท่าเทียม แล้วก็อย่างทั่วถึงครับ

ดร.วิชญะ นาครักษ์

ขอขอบพระคุณอาจารย์เป็นอย่างมากนะครับ ที่ได้ให้ความรู้เกี่ยวกับเด็กออทิสติกในแนวลึก เป็นข้อมูลที่ละเอียดมากเลยครับ และก็เชื่อว่าน่าจะเป็นโยชน์ต่อสังคมโดยส่วนรวมมาก และเป็นประโยชน์ต่องานวิจัยเป็นอย่างมากครับ

13. ถอดเทปการสัมภาษณ์ อาจารย์วิปนา จันวัฒนาเดชากุล[19] หัวหน้าฝ่ายการศึกษา สมาคมคนตาบอดแห่งประเทศไทย

ประเด็นการสัมภาษณ์เกี่ยวการจัดการเรียนการสอนคนตาบอดในประเทศไทย คือ โรงเรียนเฉพาะความพิการและโรงเรียนร่วม การเข้าเรียน รวมทั้งปัญหาและอุปสรรคและแนวทางแก้ไข

รศ.ดร.จุไร ทัพวงษ์

อาจารย์ค่ะ วันนี้เราจะมาพูดถึงการจัดการศึกษาสำหรับผู้พิการทางสายตาของประเทศไทยนะค่ะอาจารย์ค่ะ สมมติว่าผู้พิการทางสายตาเราแบ่งออกเป็นสองประเภทก็แล้วกันนะค่ะอาจารย์ค่ะ ประเภทแรกก็คือพิการมาแต่กำเนิดเลย เรียกว่าเป็นภาษาง่ายๆ เกิดมาก็ตาบอดเลย ทีนี้เขาจะหมดโอกาสเลยไหมค่ะที่จะเล่าเรียน หรือว่าตั้งแต่เกิดมา พอพ่อ แม่ รู้แล้วว่าพิการก็เลี้ยงดูกันมา ทีนี้ถึงวัยที่จะเล่าเรียนการศึกษาตั้งแต่ระดับเด็กเล็กจนกระทั้งจบมหาวิทยาลัย มันมีการศึกษาแต่ละช่วง อย่างไร

อาจารย์วิปนา จันวัฒนาเดชากุล

จะเรียนให้ทราบว่า คือเมื่อสมัยก่อนนั้นนะค่ะ ก็อาจจะเป็นไปได้ที่จะหมดโอกาส เพราะว่าถ้าย้อนไปประมาณ 30 กว่าปีที่แล้ว พ่อ แม่ ที่พอเขาทราบว่ามีลูกเป็นคนตาบอดก็จะอับอาย คือชาวบ้านว่าเป็นเวรเป็นกรรมอะไรของเราหรือเปล่าทำไมมีลูกเป็นคนตาบอดก็จะให้ลูกอยู่แต่ในบ้านนะค่ะ แต่พอมาระยะหลังก็ค่อนข้างที่จะมีโอกาสที่จะได้รับการศึกษาแล้วเพราะว่าก็คือ พ่อแม่บางท่านเมื่อทราบว่าลูกเป็นคนตาบอด บางท่านก็อาจจะส่งลูกไปเรียนที่โรงเรียนปกตินะค่ะ โรงเรียนอนุบาลเพื่อที่จะไปฝึกทักษะต่างๆ อะไรอย่างนี้นะค่ะ พอจากนั้นแล้ว พ่อแม่ส่วนใหญ่ที่ทราบมาคือเมื่อทราบว่าลูกตาบอดแล้วบางท่านก็พาไปพบแพทย์ ส่วนใหญ่จะพาไปพบแพทย์ที่โรงพยาบาลรามา พอไปพบแพทย์ตรงนั้นพยาบาลก็จะแนะนำว่ามีโรงเรียนสอนคนตาบอดอยู่ตรงข้ามนะ ก็เข้าไปเรียนค่ะ ก็จะได้มีโอกาสเข้าเรียนค่ะ อย่างยกตัวอย่าง อย่างตัวดิฉันเองก็คือไม่ได้ตาบอดตั้งแต่กำเนิด เผอิญว่าก็คือตาบอดตอนอายุประมาณสัก 3 – 4 ขวบแล้วนะค่ะ เพราะว่าเป็นโรคตาแดง ตอนนั้นช่วงระยะนั้นโรคตาแดงระบาดมากและเผอิญว่าตัวดิฉันเองก็มีโรคแซกซ้อนด้วย ก็คือโรคปอดบวมนะค่ะ ตอนแรกไปรักษาที่โรงพยาบาลศิริราช พอไม่หายก็ไปรักษาที่โรงพยาบาลรามา ทีนี้ว่าพอไปรักษาตรงนั้นทางโรงพยาบาลก็แนะนำเหมือนกันว่าให้เข้าโรงเรียนตรงกันข้างกับโรงพยาบาล

รศ.ดร.จุไร ทัพวงษ์

อันนี้หมายถึงว่าโรงเรียนที่สอนคนตาบอดโดยเฉพาะใช่ไหมค่ะอาจารย์

---

[19] สัมภาษณ์เมื่อวันอังคารที่ 7 มิถุนายน 2554

อาจารย์วิปนา จันวัฒนาเดชากุล

ใช่ค่ะ ทีนี้ว่าทุกที่ตอนนี้ที่โรงเรียนสอนคนตาบอดก็จะมี ไม่ใช่มีเฉพาะกรุงเทพฯ ก็จะมีต่างจังหวัดด้วยนะค่ะ เพราะฉะนั้นดิฉันคิดว่าส่วนใหญ่อาจจะเป็น พ่อแม่อาจจะได้รับคำแนะนำจากญาติหรือจากทางกรมประชาสงเคราะห์ เดิมนะค่ะ ซึ่งตอนนี้เป็นกระทรวงการพัฒนาสังคมนะค่ะทีนี้ก็เลยได้ คนตาบอดบางคนที่มีโอกาสได้เรียนได้ศึกษาก็จะได้จากตรงนั้นนะค่ะ

รศ.ดร.จุไร ทัพวงษ์

ค่ะ แล้วจำนวนโรงเรียนกับจำนวนผู้พิการทางสายตา ถ้ามาเปรียบเทียบกันแล้วจำนวนโรงเรียนยังขาดอยู่หรือเปล่าค่ะสำหรับประเทศไทยในเวลานี้นะค่ะ

อาจารย์วิปนา จันวัฒนาเดชากุล

ขาดเยอะมากเลยค่ะ เพราะว่าโรงเรียนตอนนี้มีทั้งหมด 11 แห่งซึ่งบอกกับอาจารย์ตรงๆ และรวมถึงท่านผู้ฟังด้วยนั่นก็คือภายใน 11 แห่ง ของรัฐมีเพียง 2 ที่จังหวัดสุราษฎร์ธานี และจังหวัดเชียงใหม่เท่านั้นนะค่ะ นอกนั้นอีก 9 แห่งก็เป็นของเอกชน ซึ่งเป็นองค์กรเอกชน อาจจะเป็นมูลนิธิเป็นคนตั้งเองซึ่งเป็นมูลนิธิของคนตาบอดเองเป็นคนตั้งหรือองค์กรเอกชนอื่นๆ เป็นคนตั้งขึ้นมา

รศ.ดร.จุไร ทัพวงษ์

ค่ะ ตอนนี้โรงเรียนที่อาจารย์บอกว่ามีโรงเรียนสำหรับสอนคนตาบอด เลย 11 แห่ง ทีนี้อยากจะเรียนถามท่านอาจารย์ว่าถ้าคนพิการทางสายตาไปเรียนโรงเรียนทั่วๆ ไปได้ไหมค่ะ เหมือนคล้ายๆ เป็นโรงเรียนร่วมอย่างนี้นะค่ะ เป็นไปได้ไหมค่ะ

อาจารย์วิปนา จันวัฒนาเดชากุล

เป็นไปได้ค่ะ เพราะว่าทางรัฐบาลก็ส่งเสริม แต่ว่ามันมีข้อจำกัดตรงที่ว่าคือในความคิดของดิฉันเองนะค่ะ ก็คือว่ารัฐบาลส่งเสริมให้คนตาบอดเรียนร่วมตั้งแต่เด็ก แต่ว่าโดยมีศูนย์การศึกษาพิเศษเป็นหลัก หรือให้การฟื้นฟูในระยะแรกเริ่ม ซึ่งจริงๆ แล้วมีความคิดว่าถ้าจะให้คนตาบอดมีทักษะที่ดีหรือว่ามีทักษะในการเรียนร่วมที่ดีหรือว่ามีทักษะในการใช้ชีวิตในสังคมที่ดีตั้งแต่แรก จริงๆ ถ้าให้อยู่ในโรงเรียนสอนคนตาบอดตั้งแต่เล็กแล้วออกมาเรียนร่วมข้างนอก ดิฉันคิดว่าน่าจะดีกว่า

รศ.ดร.จุไร ทัพวงษ์

อาจารย์อยากจะให้ Start ให้โรงเรียนเฉพาะทางก่อนก็คือโรงเรียนสอนคนตาบอดเฉพาะทางซะก่อนแล้วก็ถึงออกมาเรียนโรงเรียนร่วม ใช่ไหมค่ะ

อาจารย์วิปนา จันวัฒนาเดชากุล

ใช่ค่ะ เพราะว่าดิฉันเองก็เรียนอยู่ในโรงเรียนเฉพาะทางก่อนแล้วก็ค่อยไปเรียนร่วมข้างนอก เพราะว่า ถ้าเกิดว่าเรียนในโรงเรียนร่วมเลยเด็กก็จะปรับตัวไม่ได้และก็จะไม่มีทักษะในการอ่านเขียนอักษรเบรลล์ และก็ทักษะใน O and M ก็คือทักษะในการช่วยเหลือตนเองเบื้องต้นนะค่ะก็จะไม่มี

ตรงนี้

รศ.ดร.จุไร ทัพวงษ์

อาจารย์ค่ะอาจารย์บอกว่าควรจะเรียนโรงเรียนเฉพาะทางคือโรงเรียนที่สำหรับคนตาบอดโดยเฉพาะก่อน อาจารย์คิดว่าควรจะเรียนถึงระดับไหนล่ะ แล้วก็ถึงจะปล่อยให้ออกไปเรียนโรงเรียนร่วมได้

อาจารย์วิปนา จันวัฒนาเดชากุล

น่าจะเป็นระดับมัธยมต้นนะค่ะ

รศ.ดร.จุไร ทัพวงษ์

คือ ม.3 ใช่ไหมค่ะ

อาจารย์วิปนา จันวัฒนาเดชากุล

ใช่ค่ะ แต่ตอนนี้ ช่วงนี้ส่วนใหญ่เขาก็จะเน้นไปที่ระดับประถมซึ่งดิฉันคิดว่าเด็กเขาก็ยังเล็กไป และการที่เด็กเข้าไป ม.ต้น ก็จะยังปรับตัวได้ไม่ค่อยมากสักเท่าไหร่

รศ.ดร.จุไร ทัพวงษ์

อาจารย์หมายความว่าเวลานี้ที่โรงเรียนเฉพาะทาง โรงเรียนสอนคนตาบอดจะมีการให้บริการถึงแค่ระดับประถมเท่านั้นใช่ไหมค่ะ

อาจารย์วิปนา จันวัฒนาเดชากุล

ใช่ค่ะ

รศ.ดร.จุไร ทัพวงษ์

พอหลังจากนั้นก็จะไม่มีแล้วระดับมัธยมอะไรอย่างนี้ไม่มีแล้ว มหาวิทยาลัยก็ไม่มีใช่ไหมค่ะ

อาจารย์วิปนา จันวัฒนาเดชากุล

มหาวิทยาลัยไม่มีค่ะ

รศ.ดร.จุไร ทัพวงษ์

สูงสุดก็คือระดับประถมโรงเรียนสอนคนตาบอดแล้วก็ต่อจากนั้นอยากต่อก็ต้องไปต่อที่โรงเรียนร่วมใช่ไหมค่ะ

อาจารย์วิปนา จันวัฒนาเดชากุล

ใช่ค่ะ

รศ.ดร.จุไร ทัพวงษ์

จากนี้เขาจะไปเรียนระดับมัธยม อาชีวะอะไรก็ว่ากันไปอย่างนั้นใช่ไหมค่ะ

อาจารย์วิปนา จันวัฒนาเดชากุล

ใช่ถูกต้องค่ะ

รศ.ดร.จุไร ทัพวงษ์

แล้วอาจารย์ค่ะถ้าเราย้อนกลับไปที่อนุบาลผู้พิการทางสายตา อาจารย์บอกว่าอาจารย์พิการภายหลังไม่ได้มาแต่กำเนิด อาจารย์พิการตอนประมาณ อายุ 3 ขวบ 4 ขวบเนี่ยนะค่ะ แล้วก็ตอนอนุบาลอาจารย์เรียนที่ไหนค่ะอาจารย์ค่ะ

อาจารย์วิปนา จันวัฒนาเดชากุล

คือตอนแรกเนี่ยนะค่ะ พอคุณแม่ทราบว่าดิฉันเป็นคนตาบอด ท่านก็พาไปที่โรงเรียนสอนคนตาบอดกรุงเทพฯ เผอิญว่าดิฉันป็นคนระนอง แต่ว่าช่วงนั้นในจังหวัดภาคใต้ยังไม่มีโรงเรียนสอนคนตาบอดเลย พึ่งมามีประมาณปี 28 แต่ว่าเผอิญว่าดิฉันเข้าไปกรุงเทพฯประมาณ 20 นะค่ะ พอไปติดต่อโรงเรียนแล้วตอนนั้นทางโรงเรียนเต็มอยู่ ยังไม่สามารถที่จะรับเด็กเข้าได้ต้องรอประมาณปีหน้าถึงจะรับได้นะค่ะ คุณแม่ก็เลยพาไปฝึกทักษะในการใช้ชีวิตร่วมกับเด็กปกติที่โรงเรียน เป็นโรงเรียนอนุบาลที่ระนองนะค่ะ

รศ.ดร.จุไร ทัพวงษ์

คล้ายๆ ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กอะไรประมาณนี้ใช่ไหมค่ะ

อาจารย์วิปนา จันวัฒนาเดชากุล

ใช่ค่ะ ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ก็ได้ฝึกสอน ได้สอนเขียน ก.ไก่ เป็นตัวของปกตินะค่ะ ตัวอักษรปกตินะค่ะ และก็ได้รับทราบถึงความเป็นอยู่ มีการใช้ชีวิตร่วมกับคนปกติ เด็กปกตินะค่ะ

รศ.ดร.จุไร ทัพวงษ์

แล้วตอนเด็กๆ อนุบาลเวลาหัดเขียน ก.ไก่ สำหรับคนพิการทางสายตานี่ต้องใช้อักษรเบรลล์หรือยังค่ะ

อาจารย์วิปนา จันวัฒนาเดชากุล

พอมาเรียนโรงเรียนสอนคนตาบอดกรุงเทพฯก็ต้องใช้เลยค่ะ เริ่มเลยค่ะ

รศ.ดร.จุไร ทัพวงษ์

ถึงจะจะเริ่มเรียนอักษรเบรลล์ใช่ไหมค่ะ เด็กๆ เราก็ได้แต่ท่อง ก – ฮ อะไรอย่างนั้น A, B, C, D ใช่ไหมค่ะ

อาจารย์วิปนา จันวัฒนาเดชากุล

ค่ะ แต่ว่าอย่างอนุบาลของโรงเรียนสอนคนตาบอดเนี่ยทุกแห่งก็จะต้องท่องจุดอย่างเช่น ก. 1, 2, 4, 5 ข.1, 3 คือเรียงตัวอักษรเหมือนปกติ ก. ข. แต่ว่าคือเด็กทั่วไปจะท่อง ก.เอ๋อ ก.ไก่ ข.ไข่ในเล้า แต่ว่าของคนตาบอดเขาจะท่องจุดด้วย ก. 1, 2, 4, 5 ข.1, 3 ค. 1, 3, 6 ซึ่งจะให้เด็กสามารถที่จะ

นำไปใช้ในการเขียนได้ และก็อ่านได้

รศ.ดร.จุไร ทัพวงษ์

ค่ะ ตอนนี้โรงเรียนเฉพาะทางที่ว่า 11 โรง จะเริ่มรับเด็กอนุบาลตั้งแต่อายุเท่าไหร่กระทั่งจบ คือเมื่อกี้ทราบแล้วค่ะว่าสูงสุดคือประถมศึกษา ตอนนี้ตอนรับเริ่มตั้งแต่อายุเท่าไหร่ค่ะ

อาจารย์วิปนา จันวัฒนาเดชากุล

ตอนนี้ก็คงจะตามเกณฑ์ของเด็กทั่วๆ ไปแล้วนะค่ะ น่าจะประมาณสัก 4 ขวบ 5 ขวบ แต่ว่าเมื่อก่อนนั้น คือคนตาบอดก็อย่างที่ดิฉันได้เรียนไว้นะค่ะว่า พ่อแม่ก็ไม่ทราบว่าลูกตาบอดแล้วเราไปทำยังไง ก็เลยตาบอดตอนนั้นก็จะอายุโตแล้ว ตอนที่ดิฉันเข้าโรงเรียนอนุบาลแหวนก็อายุ 7 ขวบแล้ว

รศ.ดร.จุไร ทัพวงษ์

ก็จะช้ากว่าเพื่อนไป 3 ปี 2 ปี

อาจารย์วิปนา จันวัฒนาเดชากุล

แต่ตอนนี้พ่อแม่ก็พอจะรับทราบข้อมูลบ้างแล้ว

รศ.ดร.จุไร ทัพวงษ์

ตอนนี้ก็เริ่มรู้กันกว้างขวางขึ้น

อาจารย์วิปนา จันวัฒนาเดชากุล

ค่ะ

รศ.ดร.จุไร ทัพวงษ์

ค่ะ เพราะฉะนั้นอาจารย์ก็เลยแนะนำว่า ถ้ารู้ว่าพิการทางสายตาควรจะไปเรียนโรงเรียนเฉพาะทางก่อน พอหลังจบจากโรงเรียนเฉพาะทางแล้วก็ถึงจะไปต่อมัธยม ประถม อาชีวะอะไร ไปต่อมัธยมโรงเรียนร่วมก็ว่ากันไป

อาจารย์วิปนา จันวัฒนาเดชากุล

แล้วก็ตามด้วยอุดมศึกษา ปริญญาโท ปริญญาเอกก็แล้วแต่ความสามารถของเด็กคนตาบอดคนนั้น

รศ.ดร.จุไร ทัพวงษ์

ทีนี้สมมติว่าเด็กคนหนึ่งเขาเรียนจบโรงเรียนเฉพาะทางแล้ว หมายถึงว่าโรงเรียนสอนคนตาบอด แล้วเวลาไปสมัครโรงเรียนร่วมยากไหม และก็โรงเรียนกีดกันไหมบอกว่าแบบไม่อยากให้เข้าเลยอะไรอย่างนี้ มีปัญหาไหมค่ะ

อาจารย์วิปนา จันวัฒนาเดชากุล

คือตอนนี้ส่วนใหญ่ทางโรงเรียนร่วมเขาจะมีโรงเรียนที่เคยรับนักเรียนตาบอดเข้าก็มีบ้างอยู่แล้วนะค่ะ

รศ.ดร.จุไร ทัพวงษ์

อ๋อ หมายถึงว่าถ้ามาโรงเรียนนี้ส่วนใหญ่เขาจะรับเลยใช่ไหมค่ะ

อาจารย์วิปนา จันวัฒนาเดชากุล

ค่ะ แต่ว่าต้องสอบแข่งขันนะค่ะ แต่ว่าการปฏิเสธก็จะมีน้อยกว่าโรงเรียนที่ยังไม่เคยรับเลยค่ะ แต่ว่าถ้าเกิดว่าบางคนที่เขาอยู่ในท้องถิ่นและก็ไม่สะดวกมาเรียนในจังหวัดที่มีหรือว่าในกรุงเทพฯเองนะค่ะ ก็สามารถที่จะไปสมัครและก็ถ้าเกิดถูกปฏิเสธอย่างไร อันนี้ก็จะต้องใช้มาตรการในการใช้มาตรการทางกฎหมายที่ออกมาใหม่

รศ.ดร.จุไร ทัพวงษ์

คือตามปกติแล้วเนี่ยโรงเรียนจะปฏิเสธไม่ได้ใช่ไหมค่ะตามที่อาจารย์บอก หมายถึงว่าตามกฎหมายแล้วโรงเรียนจะปฏิเสธไม่ได้ ถ้าสมมติว่าเขามีความสามารถสอบได้ตามเกณฑ์ที่โรงเรียนกำหนดใช่ไม่ค่ะ

อาจารย์วิปนา จันวัฒนาเดชากุล

ถูกต้องค่ะ

รศ.ดร.จุไร ทัพวงษ์

เพราะฉะนั้นอันนี้ก็ ถ้าโรงเรียนที่รับเด็กพิการทางสายตาเป็นประจำอยู่แล้วก็จะไม่ค่อยมีปัญหาใช่ไหมค่ะ ทีนี้ระหว่างที่นักเรียนไปเรียน คือแน่นอนน้องๆ ถ้าอยู่ในโรงเรียนเฉพาะทางเข้าใจว่าเครื่องไม้เครื่องมืออุปกรณ์อะไรต่างๆ โรงเรียนคงจะมีให้ ทีนี้ถ้าสมมติเราไปเรียนโรงเรียนร่วมอย่างเช่น สมมติไปเรียนสวนกุหลาบหรือว่าไปเรียนที่โรงเรียนอะไรก็แล้วแต่สิ่งอำนวยความสะดวกพวกนี้ผู้ปกครองต้องหาไปเองหรือว่าทางโรงเรียนต้องจัดเตรียมให้ค่ะ เอาอย่างนี้ก่อนค่ะ อาจารย์ค่ะพอดียังมองไม่เห็นภาพนะสมมติว่าคนพิการทางสายตาหนึ่งคนเข้าไปเรียน อุปกรณ์ที่สำคัญสำหรับการเรียนของเขาคืออะไรค่ะที่จะให้เขาเรียนหนังสือได้

อาจารย์วิปนา จันวัฒนาเดชากุล

อุปกรณ์อย่างแรกเลยนั้นก็คือสื่อการเรียนเป็นอักษรเบรลล์ และก็อย่างที่สองเดี๋ยวนี้ก็ใช้คอมพิวเตอร์เพื่อสำหรับทำรายงานหรือว่าทำการบ้านน์ค่ะ คือแต่ว่าสื่ออุปกรณ์ที่เป็นอักษรเบรลล์นะค่ะ ส่วนใหญ่ก็จะได้รับความช่วยเหลือจากโรงเรียนเฉพาะทางที่เด็กนักเรียนตาบอดคนนี้เคยเข้าไปเรียนมาก่อน อย่างเช่นนะค่ะ สมมติว่ามีเด็กพิการคนหนึ่งเรียนอยู่ที่โรงเรียนสอนคนตาบอดกรุงเทพฯ โรงเรียนสอนคนตาบอดกรุงเทพฯก็จะช่วยเหลือเรื่องการพิมพ์จากตัวอักษรปกติเป็นอักษรเบรลล์ให้และก็ช่วยคุมสอบ คือหมายถึงว่าการสอบ ก็สอบเหมือนกับเพื่อนๆ ที่เป็นเด็กปกตินะค่ะ เพียงแต่ว่าแยกห้องสอบก็คือเพื่อนสอบห้องสอบ แต่ว่าเราแยกสอบ ห้องสอบข้างๆ อย่างนี้ค่ะ แต่ว่าก็ใช้เวลาเดียวกันข้อสอบมาตรฐานเดียวกัน แต่โดยที่มีข้อสอบเป็นอักษรเบรลล์ เราอ่านแล้วก็ให้ผู้คุมสอบซึ่งมา

จากมูลนิธิของคนตาบอดหรือโรงเรียนสอนคนตาบอดช่วยกาคำตอบให้โดยที่เราบอกคำตอบเขานะค่ะ ไม่ใช่เขากาเองนะค่ะ

รศ.ดร.จุไร ทัพวงษ์

ค่ะ ตอนนี้หมายความว่าถ้าสมมติว่าในชั้นเรียนนั้น สมมติว่าจะต้องเรียนคณิตศาสตร์ก็หมายความว่านักเรียน น้องที่พิการทางสายตาจะต้องเอาตำราคณิตศาสตร์ตรงนั้นไปแปลงเป็นอักษรเบรลล์ถูกไหมค่ะ ทีนี้การแปลงเป็นอักษรเบรลล์ก็อาจไปที่โรงเรียนสอนคนตาบอดว่าช่วยแปลงหนังสือเล่มนี้ให้เป็นอักษรเบรลล์ สมมติว่าหนังสือมี 20 เล่มก็ต้องแปลง 20 เล่มใช่ไหมค่ะ

อาจารย์วิปนา จันวัฒนาเดชากุล

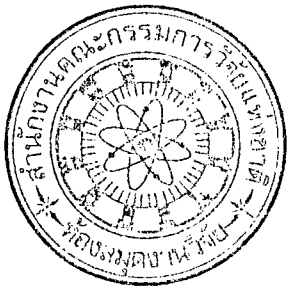
บางเล่มใช้อ่านใส่ในเทป ใส่แผ่นเสียงได้ค่ะ อย่างเช่นภาษาไทยที่เป็นวรรณคดีแต่บางวิชาอาจจะไม่เหมาะสักเท่าไหร่ต้องพิมพ์เป็นอักษรเบรลล์ คณิตศาสตร์ ภาษาต่างประเทศทุกภาษาที่เรียนนะค่ะก็ต้องพิมพ์เป็นอักษรเบรลล์ ส่วนอย่างสุขศึกษาหรือว่าเป็นวิชาสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิตก็อ่านลงเทปหรือว่าลง ซีดี ได้

รศ.ดร.จุไร ทัพวงษ์

ค่ะ ตอนนี้เข้าใจแล้วแล้วค่ะอันนี้ ก็คือมีสื่อสองอย่างใหญ่ๆ เลย คือ อักษรเบรลล์กับเทปเสียง หนังสือเสียง ตอนนี้เวลาสอบคือก็เข้าใจแล้วเพราะว่ามหาวิทยาลัยก็มีคนพิการทางสายตามหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราชก็มีคนพิการทางสายตามาเรียนเยอะนะ เราก็ใช้วิธีอ่านใส่เทปเอาแล้วก็จะมีอาจารย์ผู้ช่วย ช่วยวงให้คำตอบของน้องๆ เขานะค่ะ ทีนี้ระดับมหาวิทยาลัยค่ะอาจารย์ การเข้ามหาวิทยาลัย สมมติว่าคนตาบอดคนหนึ่งเขาสามารถพัฒนาจนจบระดับมัธยมศึกษาตอนปลายและก็พร้อมที่จะเข้ามหาวิทยาลัย ตอนเข้าจะมีปัญหาอะไรไหมค่ะ

อาจารย์วิปนา จันวัฒนาเดชากุล

ตอนเข้าเนี่ยก็มีบ้างเป็นบางสาขานะค่ะ เพราะว่าอย่างสมมติน้องๆ ที่เขาอยากจะเข้าสาขาทางด้านสายวิทย์หรือว่าทางด้านเกี่ยวกับเครื่องคำนวณอะไรอย่างนี้นะค่ะ อาจารย์ผู้สอนก็จะเกรงว่าเรียนได้หรือเปล่า แต่ว่าบางมหาวิทยาลัยด้านภาษาจริงๆ เรา ทางคนตาบอดเรียนได้อย่างแน่นอน อาจารย์บางท่านก็กลัวเหมือนกัน อาจารย์ผู้สอนบางมหาวิทยาลัยก็กลัวเหมือนกันว่า อย่างดิฉันที่เคยประสบมาก็จะเล่าที่ประสบการณ์ของตัวเองก็คือว่าตอนที่เข้ามหาวิทยาลัยแห่งหนึ่งก็เข้าเรียนในเอกภาษาต่างประเทศนะค่ะ คือดิฉันก็สอบผ่านแล้วก็ถึงสอบสัมภาษณ์อาจารย์เขาก็ตกใจแล้วก็บอกคุณจะเรียนได้เหรอ เรามีอาจารย์ฝรั่งด้วยนะ คือดิฉันก็เลยบอกว่าดิฉันสามารถสื่อสารได้ อาจารย์ฝรั่งต้องขึ้นกระดานด้วยนะ อ๋อ ไม่เป็นไรหรอกค่ะ เพราะว่าอาจารย์ฝรั่งกับแหวนก็น่าจะไม่มีปัญหาค่ะเพราะว่าพอเรียนอยู่ที่โรงเรียนสอนคนตาบอดกรุงเทพฯเนี่ยมีฝรั่งค่อนข้างเยอะ ทางมหาวิทยาลัยก็ยอมให้เข้าไปเรียน อันนี้คือยกตัวอย่างให้ทางอาจารย์ ประสบการณ์นะค่ะ

รศ.ดร.จุไร ทัพวงษ์

ตอนที่อาจารย์เข้าไปเรียนมหาวิทยาลัยแล้ว พวกสื่อ สิ่งอำนวยความสะดวก อุปกรณ์การเรียนการสอนอะไรต่ออะไรทั้งหลายทางมหาวิทยาลัยจัดเตรียมให้หรือเปล่าค่ะหรือว่าทางอาจารย์จัดเตรียมไปเองอะไรอย่างไรนะค่ะ

อาจารย์วิปนา จันวัฒนาเดชากุล

ก็คือ ปัจจุบันนี้ส่วนใหญ่ทางมหาวิทยาลัยเขาจะมีศูนย์บริการการศึกษาสำหรับคนพิการที่เขาเรียกว่าศูนย์ DSS คงคิดว่าก็คงเคยจะได้ยินบ้าง

รศ.ดร.จุไร ทัพวงษ์

เคยได้ยินค่ะทางมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราชก็อยู่ในโครงการด้วย

อาจารย์วิปนา จันวัฒนาเดชากุล

ถูกต้องค่ะ ทีนี้ว่า ณ ปัจจุบันนี้คงจะไม่มีปัญญาอะไรในการผลิตสื่อ แต่อย่างเมื่อก่อนนี้นะค่ะ เผอิญว่าดิฉันเข้ามาในมหาวิทยาลัยที่ตรงนั้นมีศูนย์อยู่แล้ว แต่ว่าบางมหาวิทยาลัย ส่วนใหญ่มหาวิทยาลัยจะไม่มีเหมือนเมื่อก่อนก็เลยอาจจะใช้บริการของโรงเรียนเฉพาะทาง บางทีก็ใช้อาสาสมัครเพื่อนช่วยเพื่อน บางคนก็ใช้อาสาสมัคร พ่อ แม่ ช่วยลูกก็จะเป็นอย่างนั้นมากกว่า

รศ.ดร.จุไร ทัพวงษ์

อาจารย์ค่ะแล้วตอนที่เรียนมหาวิทยาลัยเวลาตอบคำตอบอะไรต่ออะไรก็ยังใช้วิธีแบบเดียวกันใช่ไหม

อาจารย์วิปนา จันวัฒนาเดชากุล

แบบเดียวกันค่ะ

รศ.ดร.จุไร ทัพวงษ์

แล้วอาจารย์สามารถที่จะตอบโดยคอมพิวเตอร์อะไรต่ออะไรแบบนี้ได้ไหมค่ะ

อาจารย์วิปนา จันวัฒนาเดชากุล

ตอนนั้นคอมพิวเตอร์ยังไม่แพร่หลายคือดิฉันต้องไปใช้ของศูนย์ที่เขาให้บริการนะค่ะ แต่ว่าเดี๋ยวนี้คอมพิวเตอร์ เด็กนักศึกษาตาบอดก็จะใช้กันเยอะก็คงจะใช้ในการตอบและก็ปลิ้นออกมา คืออย่างบางวิชาที่ให้ใช้สามารถปลิ้นออกมาได้ เป็นข้อสอบแบบอัตนัยนะค่ะ มันก็จะค่อนข้างที่จะง่ายหน่อย แต่ว่าอย่างสมัยก่อนถ้าไม่มีคอมพิวเตอร์ก็จะใช้เครื่องพิมพ์ดีด หิ้วไป หิ้วมา ในการเรียนอะไรอย่างนี้ค่ะ

รศ.ดร.จุไร ทัพวงษ์

ทีนี้อยากจะเรียนถามท่านอาจารย์ค่ะว่าตัวคนพิการทางสายตาเขาก็มีเพื่อนที่สายตาดีและก็เขาก็ทำรายงานด้วยกันอะไรด้วยกันนะแล้วก็สมมติว่าเพื่อนชื่อ ก.ส่งไฟล์รายงานไปให้น้องที่พิการ

ทางสายตายบอกว่าช่วยดูให้หน่อยอะไรอย่างนี้ ส่งไปทางอินเตอร์เน็ต Attached ไฟล์ไป ทีนี้เวลาน้องที่เขาพิการทางสายตาเวลาเขาเปิดไฟล์เขามีเครื่องไม้เครื่องมือในคอมพิวเตอร์ไหมที่ว่าแปลงให้เป็นสัญญาณเสียงหรือว่าเป็นให้เป็นอักษรเบรลล์โดยอัตโนมัติอย่างนี้ไปถึงหรือยังค่ะเทคโนโลยีอันนี้นะค่ะ

อาจารย์วิปนา จันวัฒนาเดชากุล

คืออย่างนี้นะค่ะ คอมพิวเตอร์ก็ใช้คอมพิวเตอร์ทั่วไปก็ซื้อมา สมมติว่าคนตาบอดอยากได้คอมพิวเตอร์หนึ่งเครื่องเพื่อไว้ทำรายงาน ก็อาจจะไปที่พันทิพย์หรือว่าไปตามห้างคอมพิวเตอร์ต่างๆ ซื้อคอมพิวเตอร์มา 1 ตัว และก็อาจจะปรึกษากับทางสถาบันคนตาบอดเพื่อการวิจัยและพัฒนาหรือเพื่อนๆ นะค่ะที่เขารู้เรื่องคอมพิวเตอร์ว่าเราจะต้องลงโปรแกรม Windows อะไรดีถึงจะ Support กับโปรแกรมเสียง พอเราซื้อมาแล้วเราก็ลงโปรแกรมเสียง ทีนี้ก็จะมีเสียงทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ ภาษาไทยที่เขาเรียกว่าโปรแกรมตาทิพย์ เพราะฉะนั้นเราก็สามารถที่จะเข้าไปสู่ข้อมูลข่าวสารทางอินเตอร์เน็ตและก็สามารถที่จะดึงไฟล์จากที่เพื่อน Attached มาให้เราได้และก็สามารถเปิดฟังได้ค่ะ

รศ.ดร.จุไร ทัพวงษ์

เขาก็จะอ่านตั้งแต่บรรทัดแรกจนกระทั่งถึงบรรทัดสุดท้ายเลยใช่ไหมค่ะ

อาจารย์วิปนา จันวัฒนาเดชากุล

ถูกต้องค่ะ

รศ.ดร.จุไร ทัพวงษ์

เขาเรียกอะไรนะค่ะ

อาจารย์วิปนา จันวัฒนาเดชากุล

เขาเรียกว่าโปรแกรมสังเคราะห์เสียง อ่านจอภาพ

รศ.ดร.จุไร ทัพวงษ์

อ๋อ โปรแกรมสังเคราะห์เสียง แล้วอย่างคนที่เรียนๆ นี้ที่จุฬานี้ที่ว่าเขาเรียนจบ ปริญญาโท ปริญญาเอกอะไรที่ได้เกียรตินิยมอะไรต่ออะไรอย่างนี้ เวลาตอบนี้เขาต้องใช้เทคโนโลยีทางคอมพิวเตอร์อะไรต่ออะไรนี่มาช่วยตอบคล้ายๆ เหมือนรายการ โปรแกรมซอฟแวร์โปรแกรมตาทิพย์อะไรอย่างนี้เป็นไปได้ไหมค่ะอาจารย์

อาจารย์วิปนา จันวัฒนาเดชากุล

ก็คือเมื่อเราลงโปรแกรมเสียงอะไรเรียบร้อยลงในคอมพิวเตอร์เนี่ย เราไปกดปุ่มอะไรจะไปที่ Start มันก็จะอ่าน Start เมนู จะไปที่โปรแกรมก็อ่านโปรแกรมอะไรอย่างนี้ค่ะ หรือว่าจะเข้าไปพิมพ์งานก็กด ก.ก็จะอ่าน ก. คือกดอะไรมันก็จะอ่านทุกอย่าง

รศ.ดร.จุไร ทัพวงษ์

สำหรับตอนนี้เวลาหมดแล้วค่ะสำหรับวิทยากรท่านแรกนะค่ะ ก็ขอกราบขอบพระคุณ **อาจารย์วิปนา จันวัฒนาเดชากุล** นะค่ะซึ่งความคิดเห็นของอาจารย์ ทางทีมคณะนักวิจัยจะได้นำไปวิเคราะห์ สังเคราะห์ต่อไป

14. ถอดเทปการสัมภาษณ์ คุณแม่พรเพ็ญ บุตรสารส[20] (ผู้ปกครองเด็กออทิสติก)

รศ.ดร.จุไร ทัพวงษ์

ขอขอบพระคุณคุณแม่พรเพ็ญ ที่เปิดโอกาสให้สัมภาษณ์ถึงประสบการณ์ของคุณแม่นะค่ะ ก่อนอื่นขอเรียนถามประสบการณ์ของ**คุณแม่พรเพ็ญ บุตรสารส** คุณแม่เป็นคุณแม่ของน้อง best คุณแม่มีวิธีการเลี้ยงดูอย่างไร และในด้านการศึกษาคุณแม่จัดการให้น้อง best อย่างไรค่ะ

คุณแม่พรเพ็ญ บุตรสารส

ก่อนอื่นต้องเรียนให้ทราบก่อนว่า น้อง best มีอาการแปลกๆ ไม่เหมือนเด็กคนอื่นๆ ก็คือช่วงแรกๆ ก็จะไม่พูดนะค่ะ แล้วก็มีพฤติกรรมที่ซน ซนมาก ก็เลยไปหาคุณหมอ คุณหมอก็วินิจฉัยว่าน้องbest เป็นออทิสติกค่ะ ก็เลยทราบค่ะ

รศ.ดร.จุไร ทัพวงษ์

ไปหาคุณหมอที่ไหนค่ะ

คุณแม่พรเพ็ญ บุตรสารส

ไปที่โรงพยาบาลรามาธิบดีค่ะ

รศ.ดร.จุไร ทัพวงษ์

ค่ะแล้วตอนกี่ขวบค่ะที่คุณแม่ทราบว่าน้อง best เป็นออทิสติก กี่ขวบค่ะ

คุณแม่พรเพ็ญ บุตรสารส

ประมาณสี่ขวบจะครึ่งแล้วค่ะ

รศ.ดร.จุไร ทัพวงษ์

พอหลังจากทราบแล้วคุณแม่ทำอะไรอย่างไรบ้างค่ะ

คุณแม่พรเพ็ญ บุตรสารส

คุณหมอก็แนะนำว่า โรคออทิสติกไม่หายแต่ว่าทำให้ดีขึ้นได้ ด้วยการฝึกกระตุ้นการพัฒนาการเขาแล้วก็ฝึกพูดด้วยค่ะ

รศ.ดร.จุไร ทัพวงษ์

แล้วคุณแม่มีประสบการณ์อย่างไรบ้างค่ะ

คุณแม่พรเพ็ญ บุตรสารส

หลังจากที่ทราบว่าเป็น ก็พาไปที่สถาบันพัฒนาการเด็กและวัยรุ่นราชนครินทร์ กรมสุขภาพจิต ตรงข้ามโรงพยาบาลรามาธิบดี ที่ตรงนี้จะฝึกกิจกรรมบำบัด แล้วก็มีปรับพฤติกรรมด้วย คืออาทิตย์หนึ่งจะ

---

[20] สัมภาษณ์เมื่อวันพฤหัสบดีที่ 23 มิถุนายน 2554

ไปฝึกสามวัน คุณครูที่นั่นเขาก็จะช่วยฝึกแล้วก็ปรับพฤติกรรมให้ แล้วก็ฝึกพูดร่วมด้วย

รศ.ดร.จุไร ทัพวงษ์

คุณแม่มีปัญหาไหมค่ะ ตอนฝึกรู้สึกว่ามันยากไหมค่ะ

คุณแม่พรเพ็ญ บุตรสารส

มีปัญหาเยอะมาก ด้วยความที่ว่าคุณแม่ไม่เข้าใจว่าโรคนี้คืออะไร แล้วก็ไม่เคยได้ยินมาก่อน ลูกเป็นอะไร แล้วก็มีพฤติกรรมแปลกๆ แล้วก็ไม่พูดซักที แล้วก็พอได้เริ่มได้ฝึก ก็จะเห็นกลุ่มผู้ปกครองของเพื่อนๆ แล้วก็ของลูกๆ ของคนอื่น ที่เขามาฝึกก่อนหน้านั้นแล้วคือเขาก็เริ่มพูดได้แล้ว แล้วเราก็เห็นตัวอย่างตรงนั้นด้วย ครูเขาก็จะปรับพฤติกรรมให้ลูกของเรา ที่สำคัญก็คือคุณครูจะสอนเราและนำกลับไปทำที่บ้านค่ะ

รศ.ดร.จุไร ทัพวงษ์

ลองยกตัวอย่างได้ไหมค่ะ

คุณแม่พรเพ็ญ บุตรสารส

อย่างเช่นการต่อบ็อกไม้ เด็กไม่รู้จักสี สอนด้วยการผ่านของเล่นนะค่ะ สอนแบบสนุกไม่ต้องซีเรียสหรือว่าจริงจังกับเขามาก แต่ต้องสอนทุกวันอย่างสม่ำเสมอ สอนจากสิ่งที่ง่ายๆ ไปหาสิ่งที่ยาก แล้วก็ต่อยอดให้เขาไปเรื่อยๆ

รศ.ดร.จุไร ทัพวงษ์

ค่ะแล้วเขามีวางโปรแกรมไหมค่ะ อย่างสมมุติว่าอย่างวันจันทร์ควรจะทำแบบนี้นะ วันอังคารควรจะทำแบบนี้ จนกระทั่งถึงเจ็ดวันเลยไหมค่ะ

คุณแม่พรเพ็ญ บุตรสารส

กิจกรรมที่บางอย่างก็จะซ้ำๆ เพราะว่าอย่างเช่นการใช้กล้ามเนื้อมัดเล็กของเขา อย่างเช่นนิ้วมือดูเหมือนจะเป็นสิ่งง่ายๆ แต่ว่าบางที่ก็เป็นสิ่งที่ยากกับเขา ด้วยความที่ไม่ทราบว่าลูกเป็นกล้ามเนื้อแบบว่าอ่อนแรงด้วย กิจกรรมบางอย่างนั้นก็จะซ้ำอาทิตย์ด้วย อย่างเช่น การหนีบไม้หนีบ อย่างเช่นสอนหนีบที่กระดาษก็จะใช้กล้ามเนื้อ กิจกรรมบางอย่างก็จะซ้ำๆ พอทำได้แล้วก็จะเปลี่ยนกิจกรรม คุณครูก็จะเปลี่ยนกิจกรรมให้ลูกด้วย มีกิจกรรมที่หลากหลาย แล้วก็สนุกสนานด้วยค่ะ พฤติกรรมก็จะดีขึ้น เข้าห้องน้ำเองได้ ทานข้าวเองได้

รศ.ดร.จุไร ทัพวงษ์

ค่ะ พอถึงวัยเข้าโรงเรียนคุณแม่ทำอย่างไรค่ะ

คุณแม่พรเพ็ญ บุตรสารส

แม่ก็ต้องหาโรงเรียนค่ะ รู้สึกว่าน้องดีค่ะ

รศ.ดร.จุไร ทัพวงษ์

แล้วก็พอออกจากสถาบันพัฒนาการเด็กและวัยรุ่นราชนครินทร์ กรมสุขภาพจิต แล้วคุณแม่รู้สึกว่าลูกดีขึ้นแล้ว คุณแม่พาไปเรียนที่ไหนต่อค่ะหมายความว่าในเรื่องการศึกษาค่ะ

คุณแม่พรเพ็ญ บุตรสารส

คุณแม่ก็ไปติดต่อที่ศูนย์การศึกษาพิเศษส่วนกลางที่ดินแดง ลูกไปเข้าเรียนที่โรงเรียนการศึกษาพิเศษส่วนกลางอยู่ปีหนึ่ง เป็นโรงเรียนที่เตรียมความพร้อม

รศ.ดร.จุไร ทัพวงษ์

แล้วกิจกรรมมันจะคล้ายๆ หรือเหมือนกับสถาบันพัฒนาการเด็กและวัยรุ่นราชนครินทร์ กรมสุขภาพจิตไหมค่ะ

คุณแม่พรเพ็ญ บุตรสารส

ไม่เหมือนกันค่ะ ที่ศูนย์การศึกษาพิเศษส่วนกลางคล้ายๆ กับว่าเตรียมความพร้อม มีการเรียนหนังสือแล้ว มีการใส่ชุดนักเรียนแล้ว เหมือนกับไปโรงเรียนเลยค่ะ แต่ว่าเป็นโรงเรียนของเด็กเล็ก แม่พาไปเรียน ทีนี้ระหว่างที่เรียนแม่ก็จะไม่ได้ไปห้องเรียนกับลูกแล้ว ก็จะมีคุณครูคอยสอนเกี่ยวกับเรื่องของวิชาการ เรื่องช่วยเหลือตัว

รศ.ดร.จุไร ทัพวงษ์

แล้วมีบ้างไหมค่ะที่ลูกน้อง best เขางอแง แล้วคุณครูก็บอกว่าคุณแม่ช่วยมาดูนิดหนึ่ง

คุณแม่พรเพ็ญ บุตรสารส

ของ น้อง best คุณครูไม่เคยบอกนะค่ะว่าน้อง best งอแง แล้วคุณแม่ต้องขึ้นไปดู เหมือนกับว่าพอเริ่มกิจกรรมอะไรที่เขาทำซ้ำๆ บ่อยๆ เขาก็เริ่มจะรู้แล้วว่าจะเป็นหน้าที่ของเขา เขาจะต้องไปโรงเรียนนะ แล้วขึ้นไปชั้นเรียนแล้วเรียนหนังสือกับเพื่อนๆ นะ

รศ.ดร.จุไร ทัพวงษ์

เพราะฉะนั้นพัฒนาการของน้อง best ดีขึ้น เป็นระดับๆ ใช่ไหมค่ะ

คุณแม่พรเพ็ญ บุตรสารส

ค่ะ

รศ.ดร.จุไร ทัพวงษ์

จากศูนย์การศึกษาพิเศษที่น้อง best ไปเรียนหนึ่งปี เพื่อเตรียมเข้าโรงเรียน แล้วคุณแม่พาน้อง best ไปเรียนที่ไหนต่อค่ะ เส้นทางการเข้าโรงเรียนของน้อง best เป็นอย่างไรค่ะ

คุณแม่พรเพ็ญ บุตรสารส

พอหลังจากที่เรียนอยู่ที่ศูนย์การศึกษาพิเศษส่วนกลางได้หนึ่งปี คุณครูเขาก็บอกว่าให้ออกจากที่ศูนย์การศึกษาพิเศษส่วนกลางได้ เพราะว่าน้อง best ได้เตรียมความพร้อมไว้ดีแล้ว ก็น่าจะ

เข้าโรงเรียนได้แล้วให้คุณแม่หาโรงเรียน

รศ.ดร.จุไร ทัพวงษ์

คุณแม่ค่ะที่ศูนย์การศึกษาพิเศษ เขามีกำหนดไหมว่ามีกำหนดรับเด็กหนึ่งปี สองปี สามปี เขามีเพดานกำหนดไว้ไหมค่ะ

คุณแม่พรเพ็ญ บุตรสารส

ไม่ได้มีกำหนดเอาไว้ค่ะ เขาดูความพร้อมของเด็ก บางคนก็อยู่ถึงสองปี บางคนก็อยู่ถึงสามปี แล้วแต่ว่าเด็กคือมีความพร้อมเมื่อไหร่ค่ะ

รศ.ดร.จุไร ทัพวงษ์

ค่ะ พอหลังจากศูนย์การศึกษาพิเศษ คุณครูบอกว่าน้อง best ดีขึ้นแล้ว เตรียมหาโรงเรียนแล้วแล้วคุณแม่ทำอย่างไรค่ะ

คุณแม่พรเพ็ญ บุตรสารส

คุณแม่ก็เริ่มมองหาโรงเรียนแล้วว่า จะให้ลูกเรียนตรงไหนดี ก็เริ่มจากโรงเรียนใกล้ๆ บ้านก่อนนะค่ะ เพราะว่าถ้าใกล้บ้านก็จะสะดวกเราในเรื่องการเดินทาง แล้วลูกก็จะไม่เหนื่อยเกินไป ก็เริ่มจากใกล้ๆ บ้านก่อนค่ะ

รศ.ดร.จุไร ทัพวงษ์

ค่ะ บ้านคุณแม่อยู่ตรงไหนค่ะ

คุณแม่พรเพ็ญ บุตรสารส

บ้านอยู่ตรงเพชรเกษม 48 ค่ะ

รศ.ดร.จุไร ทัพวงษ์

แล้วแถวนั้นโรงเรียนอะไรอยู่ใกล้บ้านบ้างค่ะ

คุณแม่พรเพ็ญ บุตรสารส

วัดไชยฉิมพลี ค่ะ คุณแม่ก็พาไปที่โรงเรียนวัดไชยฉิมพลีค่ะ คุณครูเขาก็ดูแล้วก็บอกว่าโรงเรียนยังไม่มีบุคลากรที่เกี่ยวกับด้านการศึกษาพิเศษเลยค่ะ

รศ.ดร.จุไร ทัพวงษ์

แล้วคุณแม่ทำอย่างไรค่ะ

คุณแม่พรเพ็ญ บุตรสารส

ทางโรงเรียนวัดไชยฉิมพลีแนะนำคุณแม่ลองไปหาตรงนี้ดีไหม คุณแม่ก็ไปหาเรื่อยๆ จากที่ใกล้ๆ บ้าน ก็เริ่มเขยิบไกลออกไปจึงมาเจอที่โรงเรียน อยู่ที่บางกอกน้อย คือ โรงเรียนวัดสุวรรณาราม ก็ติดต่อกับคุณครูเขา คุณครูก็จะดูว่าลูกนิ่งไหม ลูกเป็นอย่างไรค่ะ

รศ.ดร.จุไร ทัพวงษ์

เป็นการประเมินเบื้องต้นใช่ไหมค่ะ

คุณแม่พรเพ็ญ บุตรสารส

ค่ะประเมินเบื้องต้น ว่าเด็กทำอะไรได้บ้าง ช่วยเหลือตัวเองได้ไหม

รศ.ดร.จุไร ทัพวงษ์

แล้วเวลาที่มาสมัครที่โรงเรียนวัดสุวรรณาราม คุณแม่ต้องเอาผลทางการแพทย์มาให้ทางโรงเรียนเขาดูประกอบไหมค่ะ

คุณแม่พรเพ็ญ บุตรสารส

คุณแม่ก็จะเตรียมมาพร้อมเลย ใบวัดไอคิว ใบจบจากศูนย์การศึกษาพิเศษด้วย แล้วก็ใบจากคุณหมอด้วยค่ะ เพราะความว่าที่เราหาโรงเรียนยาก ด้วยความกลัวเอกสารไม่ครบก็เลยเตรียมมาหมด

รศ.ดร.จุไร ทัพวงษ์

หามาหลายโรงเรียนแล้วใช่ไหมค่ะ กว่าที่จะมาเจอโรงเรียนวัดสุวรรณาราม

คุณแม่พรเพ็ญ บุตรสารส

ประมาณ สามสี่โรงเรียนค่ะ ส่วนการเรียนบางวิชาคุณครูจะส่งไปเรียนร่วมนะค่ะ เพราะว่าเขาพอได้บางวิชา เช่น ภาษาไทย คณิตศาสตร์ แล้วก็ภาษาอังกฤษ เรียนร่วมบางเวลาค่ะ

รศ.ดร.จุไร ทัพวงษ์

แล้วตอนเรียนร่วมเท่าที่คุณแม่สังเกตเขามีความสุขไหม หรือว่าลูกเข้ากับเพื่อนได้ไหมค่ะ

คุณแม่พรเพ็ญ บุตรสารส

ตอนแรกแม่ก็กังวลอยู่เหมือนกันว่า เพราะคุณครูบอกว่าจะเอาไปเรียนร่วมข้างบน เพราะว่าลูกจะเป็นคนที่ ถ้ามีอะไรแปลกๆ ก็เหมือนกับว่าจะยังปรับตัวไม่ได้จะตื่นเต้น ยังไม่ค่อยมีสมาธิ แม่ก็จะถามคุณครูว่า น้อง best เป็นอย่างไรบ้าง ตื่นเต้น หรือมีการไปรบกวนเพื่อนๆ ไหม คุณครูบอกว่าช่วงแรกๆ ก็จะมีค่ะ เพราะว่าด้วยความที่สถานที่เปลี่ยนไปนะค่ะ แล้วก็สภาพสิ่งแวดล้อมก็ไม่เหมือนเดิม เขาจะอยู่ชั้นเรียนพิเศษพอ ขึ้นไปเพื่อนมากขึ้น แล้วก็จะต้องนั่งเรียนเหมือนกับคนอื่นที่เรียนกัน แต่หลังๆ มาครูก็บอกว่าเริ่มทำงานเองได้ เริ่มลอกจากกระดานมาใส่สมุด เริ่มทำงานของเขาเองได้พอทำบ่อยๆ แล้วเขาก็จะรู้จักหน้าที่ว่าเขาต้องทำอะไรค่ะ

รศ.ดร.จุไร ทัพวงษ์

คุณแม่สังเกตไหมค่ะว่าน้องเขาอ่อนวิชาอะไร หรือว่าเขาเก่งวิชาอะไรเป็นพิเศษ หรือว่าในตัวของเขาเองมีความเป็นอัจฉริยะในด้านอะไรอย่างนี้นะค่ะ

คุณแม่พรเพ็ญ บุตรสารส

ถ้าเก่ง แม่คิดว่าไม่เก่งหรอกค่ะ แต่รู้สึกว่าลูกมีความรับผิดชอบ เขาชอบเขียนภาษาอังกฤษ รู้สึกว่าพอเขากลับบ้านมา ถ้าเห็นอะไรที่เป็นภาษาอังกฤษ หรือว่าในโฆษณา หรือว่าเป็นป้ายโฆษณา ตามทางเขาก็จะเอามาเขียน เขียนใส่กระดาษค่ะ และรู้สึกว่าเขาจะชอบ คณิตศาสตร์คุณครูก็บอกว่าก็พอได้ บวก ลบ คูณ หาร เขาก็พอได้

รศ.ดร.จุไร ทัพวงษ์

ทุกวันนี้น้องต้องฝึกกิจกรรมอะไรเป็นพิเศษไหมค่ะ

คุณแม่พรเพ็ญ บุตรสารส

ตอนนี้ก็ยังฝึกอยู่ค่ะ อย่างเช่นเป็นกิจกรรมบำบัดของทางสถาบันพัฒนาการเด็กและวัยรุ่น ราชนครินทร์ กรมสุขภาพจิต เพราะคุณหมอบอกว่าภาษาที่เขาใช้อยู่มันยังไม่ค่อยสมบูรณ์ ก็เลยยังต้องมีการฝึกพูดอยู่

รศ.ดร.จุไร ทัพวงษ์

แล้วอย่างการฝึกพูด คุณแม่หลังจากที่พาไป คุณแม่ต้องกลับมาฝึกเองที่บ้านเองใช่ไหมค่ะ

คุณแม่พรเพ็ญ บุตรสารส

ใช่ค่ะ คุณครูเขาก็จะให้ดูจากตัวอย่างจากที่เขาฝึกให้ พอฝึกเสร็จครูก็บอกว่าการบ้านให้คุณแม่ทำอย่างนี้ให้คุณแม่กลับไปฝึกแบบนี้ แบบนี้นะ

รศ.ดร.จุไร ทัพวงษ์

ขอประทานโทษค่ะ ตอนนี้คุณแม่ทำงานหรือเปล่าค่ะ

คุณแม่พรเพ็ญ บุตรสารส

แม่ไม่ได้ทำงาน มานานแล้ว ตั้งแต่ช่วงที่ลูกเป็นออทิสติก ก็คุยกับคุณพ่อของน้อง best ว่าถ้าจะออกมาดูแลลูกเขาจะไหวไหม เขาบอกว่าไหว ตั้งแต่นั้นมาแม่ก็ออกมาดูแลลูกเอง คือถ้าไม่พาลูกไปฝึก ลูกก็จะไม่พัฒนาแล้วก็จะไม่เดินหน้า

รศ.ดร.จุไร ทัพวงษ์

ผู้ปกครองต้องยอมเสียสละให้ลูกนะค่ะ

คุณแม่พรเพ็ญ บุตรสารส

ค่ะต้องยอมเสียสละให้ลูก

รศ.ดร.จุไร ทัพวงษ์

เพราะพัฒนาการก็อยู่ที่การเอาใจใส่ของคุณพ่อคุณแม่แล้วก็จากญาติพี่น้อง

คุณแม่พรเพ็ญ บุตรสารส

บุคคลในครอบครัวสำคัญค่ะ

รศ.ดร.จุไร ทัพวงษ์

ก็ถือว่าเป็นภาระอันยิ่งใหญ่ ที่คุณแม่และคนในครอบครัวต้องช่วยกัน

คุณแม่พรเพ็ญ บุตรสารส

เป็นหน้าที่ของพ่อแม่ค่ะที่จะต้องดูและเขาค่ะ ก็อยากจะฝากบอกว่าถ้ามีลูกที่เป็นเด็กออทิสติกในบ้านนะค่ะ อย่างพึ่งท้อใจช่วยลูกให้ได้มากที่สุดเท่าที่เราจะช่วยได้ ถ้าเริ่มรู้ว่าลูกเป็นก็เริ่มฝึกแต่แรกๆ จะฝึกได้ดีขึ้นได้ ถึงแม้จะยากแค่ไหนก็ขอเป็นกำลังใจให้กับพ่อแม่ทุกคนที่มีลูกที่มีเด็กในบ้านเป็นเด็กออทิสติกก็อย่าพึ่งท้อค่ะ

รศ.ดร.จุไร ทัพวงษ์

ขอกราบขอบพระคุณแม่พรเพ็ญเป็นอย่างสูง ที่ได้ให้สัมภาษณ์ประสบการณ์ของคุณแม่ในเรื่องของการดูแลเด็กออทิสติก นับว่าเป็นประโยชน์อย่างยิ่งต่องานวิจัยในอีกหนึ่งคือมุมมองของผู้ปกครองค่ะ

15. ถอดเทปการสัมภาษณ์ คุณแม่ชัชรี สันติวงศ์[21] (ผู้ปกครองเด็กออทิสติก)

รศ.ดร.จุไร ทัพวงษ์

ต้องขอกราบขอบพระคุณคุณแม่นะค่ะ ที่ได้เปิดโอกาสให้สัมภาษณ์ค่ะ ขอถามเป็นคำถามแรกเลยนะค่ะ คุณแม่ทราบได้อย่างไรค่ะว่าน้องเอเซียเป็นออทิสติกค่ะ

คุณแม่ชัชรี สันติวงศ์

ก็คือคุณน้าเป็นพยาบาลนะค่ะ แล้วน้าเขาเห็นประมาณขวบกว่าๆ เขาบอกว่าสงสัยจะเป็นให้ไปตรวจดูก็เลยพาไปหาหมอที่โรงพยาบาล โรงพยาบาลก็นัดนานมาก แม่ก็เลยเปลี่ยนมาเป็นโรงพยาบาลวชิระคุณหมอก็บอกว่าเป็นออทิสติกค่ะ

รศ.ดร.จุไร ทัพวงษ์

แล้วก็การดูแลรักษานี่ลำบากมากไหมค่ะ

คุณแม่ชัชรี สันติวงศ์

ก็คือแม่จะเลี้ยงแบบปกติ แต่ว่าค่อนข้างย้ำคิดย้ำทำ พูดซ้ำๆ แล้วน้าเขาก็จะแนะนำด้วยว่าทำแบบนี้ แล้วก็คุณหมอแนะนำด้วยค่ะ อะไรอย่างนี้

รศ.ดร.จุไร ทัพวงษ์

แล้วก็ตอน เวลาเข้าโรงเรียนอนุบาลมีปัญหาในโรงเรียนไหมค่ะ

คุณแม่ชัชรี สันติวงศ์

ตอนนั้นแม่ให้ลูกเข้าโรงเรียนตอนสองขวบเลยนะค่ะ เรียนที่โรงเรียนอนุบาลเอกชน เขาก็คือจะเดินไปเดินมาๆ แล้วพอตอนไปโรงเรียนคุณครูก็บอกว่า น้องไม่นั่ง ก็เดินไปเดินมา ที่นี้เราก็ไม่ได้ซีเรียสเพราะเด็กสองขวบเราก็ไม่ได้เน้นว่าจะต้องนั่งเรียนใช่ไหมค่ะ ก็พอตอนหลังพอดีมีผู้ปกครองด้วยกันแนะนำว่าให้มาเรียนที่โรงเรียนวัดสุวรรณารามมีการศึกษาพิเศษด้วย ก็เลยย้ายมาที่โรงเรียนนี้ค่ะ

รศ.ดร.จุไร ทัพวงษ์

ค่ะ แล้วตอนนี้น้องเอเซียเรียนในชั้นเรียนพิเศษหรือเรียนร่วมในเด็กปกติค่ะ

คุณแม่ชัชรี สันติวงศ์

เรียนร่วมค่ะ เขาเรียนร่วมมาตลอดเลยค่ะ

รศ.ดร.จุไร ทัพวงษ์

เรียนร่วมมาตลอดใช่ไหมค่ะ ก็หมายความว่าน้องเอเซียยังไม่เป็นมากที่จะต้องแยกออกมาอีกกลุ่มหนึ่งต่างหากใช่ไหมค่ะ

---

[21] สัมภาษณ์เมื่อวันอังคารที่ 28 มิถุนายน 2554

คุณแม่ชัชรี สันติวงศ์

ใช่ค่ะ

รศ.ดร.จุไร ทัพวงษ์

ทีนี้เวลาอยู่บ้านคุณแม่มีวิธีการดูแลน้องเอเซีย หรือว่าช่วยคุณครูอย่างไรบ้าง หรือว่าน้องเอเซียชอบวิชาอะไรเป็นพิเศษไหมค่ะ

คุณแม่ชัชรี สันติวงศ์

แม่จะคอยมาถามครูทุกเย็นว่าวันนี้น้องเอเซียเป็นอย่างไรบ้าง ทำการบ้านเสร็จหรือยังก็มาช่วยทำการบ้าน พอดีที่บ้านก็จะมีคุณยายด้วยก็จะช่วยกันสอน

รศ.ดร.จุไร ทัพวงษ์

แล้วน้องเอเซียนี่ชอบอะไรเป็นพิเศษไหมค่ะ

คุณแม่ชัชรี สันติวงศ์

เขาชอบพวกศิลปะค่ะ แต่ว่าจะไม่ค่อยชอบเรื่องเรียนหนังสือ เรียนหนังสือนี่ไม่ค่อยชอบเท่าไหร่ค่ะ คณิตศาสตร์นี่ไม่ชอบเลย

รศ.ดร.จุไร ทัพวงษ์

ศิลปะชอบไหมค่ะ แล้วสมมุติว่าเขาเห็นรูปอะไร แล้วเขาสามารถวาดรูปได้ทันทีไหมค่ะ

คุณแม่ชัชรี สันติวงศ์

คล้ายๆ นะค่ะ อยู่บ้านบางทีเวลาว่างๆ เขาก็จะนั่งวาดรูปการ์ตูน เอารูปมิกกี้เมาส์ อะไรมาวาด

รศ.ดร.จุไร ทัพวงษ์

แล้วเวลาอยู่บ้านเขาเล่นกับเด็กคนอื่นไหม หรือว่าเขามีโลกส่วนตัวหมายถึงพฤติกรรมของน้องเอเซียนะค่ะ

คุณแม่ชัชรี สันติวงศ์

ที่บ้านมีเด็กคนเดียว แต่ว่าแม่พยายามพาไปโน่น ไปนี่ ให้เจอคนเยอะๆ นะค่ะเวลาเจอคนเยอะเขาชอบวิ่ง ชอบทักน้องนี่ชื่ออะไรค่ะ สวัสดีค่ะ เวลาน้องสวัสดีใคร คือเขาคนนั้นก็ต้องรับไหว้ ถ้าไม่รับไหว้ก็จะสงสัยว่าทำไมไม่รับไหว้ แต่ว่าเขาชอบเด็กนะค่ะ ถ้าเด็กไม่เล่นด้วยเขาก็พลักเด็กเลยค่ะ

รศ.ดร.จุไร ทัพวงษ์

ค่ะแล้วตอนนี้น้องเอเซียอายุเท่าไหร่แล้วค่ะ

คุณแม่ชัชรี สันติวงศ์

11 ขวบค่ะ

รศ.ดร.จุไร ทัพวงษ์

11 ขวบแล้วนะค่ะก็เห็นพัฒนาการแล้วรู้สึกดีขึ้นไหมค่ะ ตั้งแต่ตอนที่เห็นแต่สองขวบแล้วก็ไปโรงเรียนตลอด

คุณแม่ชัชรี สันติวงศ์

ดีขึ้นค่ะ

รศ.ดร.จุไร ทัพวงษ์

ดีขึ้น แล้วก็เคยคุยกับหมอไหมค่ะว่าโอกาสที่จะหายเป็นปกติมีไหม

คุณแม่ชัชรี สันติวงศ์

คือคุณหมอก็บอกไม่หายเต็มร้อย แต่ว่าเราก็ค่อยๆ ฝึก คือเราฝึกให้เขาช่วยเหลือตนเองได้ แล้วก็ต่อไปถ้าไม่มีเรา น้องเขาก็สามารถช่วยเหลือตนเองได้ เรื่องเรียน คุณแม่พูดตรงๆ คือยังไม่ได้วางแผนไว้เยอะ เพราะว่าดูแล้วเขาไม่ค่อยชอบเรียน คือดูว่าเขาชอบวิชาชีพ แต่แม่กลัวว่าน้องเขาจะทำไม่เสร็จ คือสมาธิยังไม่ดีพอ

รศ.ดร.จุไร ทัพวงษ์

คุณแม่ค่ะ น้องเอเซียสามารถสื่อสาร สามารถอยู่ร่วมกับเด็กปกติได้เลยใช่ไหมค่ะ

คุณแม่ชัชรี สันติวงศ์

ค่ะ อย่างที่โรงเรียนนี่คุณครูเขาจะเน้นว่า เด็กปกติให้ช่วยเหลือเพื่อนนะ เพราะเพื่อนเป็นอย่างนี้ เด็กเขาเห็นน้องเอเซียเขาจะช่วย อย่างเพื่อนในห้องก็จะมีเหมือนกัน น้องเอเซียทำการบ้านช้าเพื่อนเอาให้ยืม อย่างบางทีก็พาไปเข้าห้องน้ำ แบบพาไปเป็นเพื่อน น้องเอเซียทำได้ทุกอย่างค่ะ เข้าห้องน้ำ ล้างหน้า แปรงฟัน อาบน้ำ สระผม ทำเองได้หมดเลย แต่แม่ไม่กล้าปล่อยให้ไปไหนคนเดียว เพราะเป็นผู้หญิงด้วยนะค่ะ โชคดีที่คุณยายมีหลานคนเดียว แล้วคุณแม่ก็โชคดีตรงที่เจ้านายที่เข้าใจคุณแม่ด้วย ไปทำงานสายเจ้านายก็ไม่ว่าไม่เป็นอะไร ถ้าเวลาบริษัทจัดไปเที่ยวแม่ก็จะพาน้องเอเซียไปด้วย ก็กลายเป็นว่าทุกคน เขาก็เห็นใจเราตรงนี้ด้วย เพราะว่าเราไม่ปิดบังว่าลูกเราเป็นออทิสติก น้องเอเซียต้องพาไปหาหมอเป็นระยะๆ ค่ะ คุณหมอที่ ประจำตอนนี้เป็นคุณหมอที่โรงพยาบาลวชิระค่ะ

รศ.ดร.จุไร ทัพวงษ์

น้องเอเซียนี้ต้องไปฝึกพูดบ้างไหมค่ะ

คุณแม่ชัชรี สันติวงศ์

ตอนนี้ฝึกพูดหยุดก่อน เพราะว่าที่โรงพยาบาลเขาปิดแผนกนี้ แต่ก็มีไปฝึกพัฒนาการอย่างอื่น อย่างบางทีคุณแม่พาน้องเอเซียไปว่ายน้ำที่ราชภัฏสวนดุสิต เพราะบ้านของคุณยายจะอยู่ใกล้ๆ กับราชภัฏสวนดุสิต แล้วก็มีไปฝึกดนตรีบำบัด ศิลปะบำบัดค่ะ

รศ.ดร.จุไร ทัพวงษ์

ค่ะตอนนี้อยากจะถามประสบการณ์ของคุณแม่ว่าอย่างเวลาพาน้องเอเซียไปร่วมกิจกรรม อย่างที่คุณแม่บอกว่าพาน้องเอเซียไปฝึกดนตรีบำบัดค่ะ หรือว่ามีกิจกรรมอะไรที่ราชภัฏสวนดุสิต เวลาเราไปฝึกกิจกรรมพวกนี้รู้สึกว่าเราเอามาปฏิบัติเองที่บ้านได้ไหม แล้วก็เวลาเราพาน้องไปแต่ละครั้งเราเสียเวลามากไหมค่ะ

คุณแม่ชัชรี สันติวงศ์

อย่างที่ราชภัฏสวนดุสิต คุณแม่เคยลองพาไปเรียนแบบเป็นกลุ่ม น้องเอเซียเรียนได้ไม่ค่อยดี เหมือนกับว่าน้องเอเซียไม่สนใจ พอมีเพื่อนปุ๊ปเอาแล้วจะหลุกหลิกจะมองคนโน้น คนนี้ ดูคนโน้น คนนี้ไม่มีสมาธิ ตอนหลังจึงเปลี่ยนมาเป็นเรียนเดี่ยว น้องเอเซียจะมีสมาธิดีขึ้น คือเรียนในหนึ่งชั่วโมงจะไม่โยเยเลยคะ น้องเอเซียชอบว่ายน้ำด้วยค่ะ อย่างเรียนศิลปะบำบัด ที่คุณแม่พาไปเรียน คือคุณหมอแนะนำให้ไปเรียน แต่ทีนี้ทางโรงเรียนเขาให้เรียนด้วยกันสองคน โรงเรียนอยู่ที่สุขุมวิทร้อยกว่านะค่ะ ซึ่งเรียนวันเสาร์หนึ่งชั่วโมง น้องเอเซียจะเรียนคู่กับเพื่อนอีกคนหนึ่งที่ทางโรงเรียนหาคู่ให้เรียนด้วยกัน

รศ.ดร.จุไร ทัพวงษ์

เป็นเด็กออทิสติกเหมือนกันหรือเปล่าค่ะ

คุณแม่ชัชรี สันติวงศ์

ใช่ค่ะ ที่นี้พอเรียนคู่กัน พอคนใดคนหนึ่งหยุดเขาต้องหยุดด้วย ที่สำคัญไปมาก็ค่อนข้างลำบาก เพราะว่าหมดไปครึ่งวันไปแล้ว บ้านคุณแม่อยู่แถวฝั่งธนค่ะ เลยเปลี่ยนกิจกรรมอื่นมาเสริมแทน คือ อาทิตย์หนึ่งจะพาน้องเอเซียไปเที่ยวห้างครั้งหนึ่ง แล้วจะได้ของชิ้นหนึ่ง แต่ก่อนเขาไม่ชอบเล่นของเล่น แต่จะชอบอ่านหนังสือการ์ตูน เพราะฉะนั้นน้องเอเซียจะได้หนังสือการ์ตูนได้ครั้งละ 1 เล่มต่ออาทิตย์ อย่างตอนนี้เขาชอบดินสอเดินไปเดินห้างก็ได้ดินสออาทิตย์ละหนึ่งแท่ง แต่คุณแม่ก็จะบอกเขาว่าห้ามดื้อนะ ถ้าดื้อจะไม่ซื้อให้ อย่างไรก็ตามน้องเอเซียจะไม่ค่อยชอบเล่นของเล่น คุณแม่คิดว่าความรัก ความใกล้ชิด ไม่ใช่แม่เพียงคนเดียวเท่านั้น น่าจะเป็นพวกคนรอบข้างด้วย อาจจะเป็นญาติ เป็นพี่ป้าน้าอา คุณปู่คุณย่าอะไรด้วย และที่สำคัญอีกอย่างหนึ่งก็คือที่โรงเรียน อย่างที่โรงเรียนวัดสุวรรณารามนี้ คุณแม่คิดว่าทางโรงเรียนดูแลเด็กพวกนี้ได้ดีมาก แล้วก็เพื่อนๆ ของลูกในโรงเรียนด้วยจะสำคัญมาก

รศ.ดร.จุไร ทัพวงษ์

ขอกราบขอบคุณ คุณแม่ชัชรีที่ได้กรุณาให้สัมภาษณ์ และเล่าประสบการณ์ของคุณแม่ให้ฟัง และกล้าเปิดเผยว่าลูกเป็นออทิสติก ทำให้ญาติ เพื่อน ผู้ร่วมงานเข้าใจถึงภาระของคุณแม่ชัชรี และเป็นประโยชน์ต่อนักวิจัยมากค่ะ

16. ถอดเทปการสัมภาษณ์ ศาสตราจารย์วิริยะ นามศิริพงศ์พันธุ์[22] ประธานมูลนิธิสากลเพื่อคนพิการ

รศ.ดร.จุไร ทัพวงษ์

อาจารย์ค่ะขอขอบคุณท่านอาจารย์มากนะค่ะที่ให้โอกาสสัมภาษณ์อาจารย์ในวันนี้ ขอเรียนให้อาจารย์ทราบเวลาปัญหาอุปสรรคต่างๆ ในการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการในส่วนขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เวลานี้พอจะทราบแล้วค่ะ เพราะว่าได้ไปสัมภาษณ์ผู้ที่เกี่ยวข้องหลายท่านแล้วค่ะ ในส่วนของท่านอาจารย์อยากจะเรียนถามเกี่ยวกับประเด็น แนวทางการส่งเสริมการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการในส่วนขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นค่ะอาจารย์

ศาตราจารย์วิริยะ นามศิริพงศ์พันธุ์

ประการแรกผมคิดว่าผู้บริหารขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ตั้งแต่ระดับนายก คณะผู้บริหารที่รับผิดชอบทางด้านการศึกษาต้องเป็นผู้ที่มีวิสัยทัศน์ด้านการศึกษา มีเจตคติที่ดีต่อคนพิการและให้ความสำคัญกับงานการศึกษาของคนพิการเป็นอันดับแรกหรืออันดับต้นๆ ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและควรมีพื้นความรู้เกี่ยวกับการจัดการศึกษาพิเศษพอสมควร ดังนั้นการส่งเสริมให้ผู้บริหารมีความรู้ความสามารถด้านการบริหารจัดการศึกษา ทั้งจากการอบรมพัฒนา การศึกษาดูงาน การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น รวมถึงการศึกษากรณีการบริหารจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ประสบความสำเร็จในการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการควรมีนโยบายและทิศทางการพัฒนาการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการที่ชัดเจน สอดคล้องกับการจัดการศึกษาตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ และความต้องการของชุมชนได้อย่างเป็นรูปธรรม

ประการที่สอง ผมคิดว่า นโยบายในการจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นควรบูรณาการงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทุกด้านกับการพัฒนาด้านการศึกษา รวมทั้งต้องมีการจัดการศึกษาที่ต่อเนื่องตลอดชีวิต (lifelong education) ซึ่งไม่เพียงการศึกษาในระบบเท่านั้น แต่ต้องรวมไปถึงการศึกษานอกระบบ และการศึกษาตามอัธยาศัยให้มากขึ้น อาจารย์จะเห็นได้จากกรณีศึกษาในวีดิทัศน์ชุดรากแก้วของรอยยิ้ม สร้างชีวิต รอยยิ้มที่เคียงข้าง และยิ้มไปด้วยกัน ที่ผมให้อาจารย์ไปแล้งไงครับ ซึ่งล้วนแล้วแต่เป็นการศึกษานอกระบบ และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทำได้ดีนะครับ

ประการที่สาม ผมคิดว่า องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นควรมีระบบการทำงานเป็นเครือข่ายภายในหน่วยงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและหน่วยงานภายนอก เช่น ศูนย์การศึกษาพิเศษของกระทรวงศึกษาธิการ สถาบันอุดมศึกษา ทั้งเครือข่ายด้านวิชาการและการดำเนินการอื่นๆ ที่เป็นประโยชน์ต่อนักเรียนพิการนะครับ จะทำให้มีการช่วยเหลือแลกเปลี่ยนเรียนรู้อันจะนำไปสู่การ

---

[22] สัมภาษณ์เมื่อวันศุกร์ที่ 29 กรกฎาคม 2554

พัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการครับ

ประการที่สี่ ผมคิดว่าองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นควรมีการกำหนดนโยบายแนวทางการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการไว้เลยนะครับ มีการวางแผนการดำเนินงานดำเนินการที่ชัดเจน มีการติดตามประเมินผลที่ชัดเจน เพื่อดูผลลัพธ์จากการประเมินและนำมาสรุป จัดลำดับแนวทางการปฏิบัติที่ดีขึ้นได้

ประการที่ห้า ผมคิดว่าสำนักกองการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ควรมีบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถและจำนวนที่เพียงพอ และมีโครงสร้างหรือกรอบอัตรากำลังที่สอดคล้องกับสภาพความเป็นจริง โดยเฉพาะศึกษานิเทศก์ให้มีความเพียงพอ สามารถช่วยส่งเสริมโรงเรียนและบุคลากรทางด้านการศึกษาพิเศษให้สามารถจัดการเรียนรู้และดำเนินการจัดการศึกษาได้อย่างมีคุณภาพ สอดคล้องกับสภาพปัญหาของการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการในส่วนขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

ประการที่หก ผมคิดว่าองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นควรมีมาตรการและแนวทางการสร้างแรงจูงใจครูและบุคลากรทางการศึกษาให้มีความรักในองค์กร มุ่งมั่นพัฒนางานในหน้าที่ และสามารถ พัฒนานักเรียนพิการได้อย่างเต็มศักยภาพ รวมทั้งมีการส่งเสริมความก้าวหน้าในวิชาชีพหรือการเพิ่มวิทยฐานะของบุคลากรในสำนักกองการศึกษา สถานศึกษาโดยจะต้องมีการแก้ไขปรับปรุงระเบียบและแนวปฏิบัติในการเพิ่มวิทยฐานะและความก้าวหน้าทางวิชาการของครูการศึกษาพิเศษ และบุคลากรทางการศึกษาให้ครอบคลุมบุคลากรในสำนักกองการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นด้วย เวลานี้มีกฎหมายใหม่ต้องจบวุฒิสูงกว่า ป.ตรี ทางด้านการศึกษาพิเศษจึงจะได้เงินพิเศษนะครับ ทำไมกำหนดว่าต้องสูงกว่า ป.ตรี เหตุผลหลักคือเราก็อยากให้คุณครูที่มาดูแลเด็กพิเศษมีความรู้นะครับ

ประการที่เจ็ด ผมคิดว่า ควรพิจารณาจัดสรรงบประมาณให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเพื่อการจัดการศึกษาๆ ในแต่ละองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นพิเศษ โดยเฉพาะองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีรายได้น้อย ซึ่งมีส่วนเสริมให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นไม่มีข้อจำกัดด้านงบประมาณในการพัฒนา ทำให้คุณภาพการจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีขนาดแตกต่างกันสามารถจัดให้เท่าเทียมกันได้ ทั้งนี้การดำเนินการดังกล่าวองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นควรมีการกระจายอำนาจในการบริหารจัดการศึกษา โดยอาจขยายหรือปรับเปลี่ยน ข้อกำหนดในการบริหารงบประมาณให้เหมาะสมกับการปฏิบัติยิ่งขึ้น เช่น ปรับปรุงหรือผ่อนคลายระเบียบปฏิบัติด้านบุคลากรและกรอบอัตรากำลังที่กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นกำหนดไว้ว่าเงินเดือนและค่าจ้างต้องไม่เกินร้อยละ 40 ของรายจ่ายประจำปี ซึ่งอาจส่งผลให้บุคลากรมีจำนวนไม่เพียงพอต่อความต้องการได้ครับ

ประการที่แปด ผมคิดว่าองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นควรพัฒนาหน่วยงานและบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการขึ้นมาโดยเฉพาะให้มีความรู้ความเข้าใจในการจัด

การศึกษา เพื่อสามารถส่งเสริมและสนับสนุนบุคลากรและบุคคลที่เกี่ยวข้องมีความรู้ความสามารถอย่างต่อเนื่องทันกับการเปลี่ยนแปลงทางด้านเทคโนโลยีและสารสนเทศ หรือส่งเสริมความรู้ความเข้าใจกับผู้ปกครองและชุมชนที่เล็งเห็นถึงความสำคัญของการศึกษาของคนพิการและเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษามากขึ้น

ประการที่เก้า ผมคิดว่า ควรมีการพัฒนาสภาพบริบทในชุมชนให้เป็นแหล่งเรียนรู้ของชุมชนมากขึ้น โดยให้ชุมชน ผู้ปกครองมีบทบาทและมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการมากขึ้น รวมทั้งสร้างสัมพันธ์ระหว่างครู โรงเรียน และผู้ปกครอง ให้มีทิศทางที่นำไปสู่การพัฒนาคุณภาพผู้เรียนอย่างเต็มศักยภาพ ดังนั้นการดำเนินกิจกรรมระหว่างองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น สถานศึกษาและชุมชนให้มีมากขึ้น สามารถช่วยเสริมสร้างการพัฒนาความร่วมมือให้สูงขึ้นได้

ประการสุดท้าย ประการที่สิบ ผมคิดว่าองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นควรรวบรวมโรงเรียนที่ประสบความสำเร็จสามารถเป็นตัวอย่างที่ดี เพื่อเป็นต้นแบบที่สามารถถ่ายทอดเพื่อเป็นแนวทางในการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการให้กับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่นๆ อาจทำในรูปของสื่อสิ่งพิมพ์ วีดิทัศน์ อีเลินนิ่ง หรือรูปแบบใดก็ได้ที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่นๆ จะได้รับข้อมูลข่าวสาร

ผมคิดว่าแนวทางทั้ง 10 ประการที่กล่าวมานี้ น่าจะเป็นแนวทางการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการในส่วนขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้

รศ.ดร.จุไร ทัพวงษ์

อาจารย์ค่ะต้องกราบขอบพระคุณท่านอาจารย์มากนะค่ะที่ได้ให้แนวทางการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ ซึ่งเป็นประโยชน์ต่องานวิจัยมากค่ะ

ภาคผนวก ง

ถอดเทปการประชุมสนทนากลุ่ม

คณะนักวิจัยได้จัดประชุมสนทนากลุ่มจากกลุ่มคุณครูที่สอนนักเรียนพิการโรงเรียนในสังกัดกรุงเทพมหานคร และกลุ่มผู้ปกครองเด็กพิเศษ โรงเรียนในสังกัดกรุงเทพ เพื่อระดมสมองทำทราบถึงปัญหา อุปสรรคต่างๆ ตลอดจนข้อเสนอแนะของการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ และนำมาวิเคราะห์ สังเคราะห์ เพื่อเป็นประโยชน์ในการศึกษา "แนวทางจัดการศึกษาสำหรับคนพิการในส่วนขององค์กรปกครองส่วน รายละเอียดของการประชุมระดมสมอง มีดังนี้

1. ถอดเทปการประชุมเพื่อระดมความคิดเห็น กลุ่มคุณครูโรงเรียนในสังกัดกรุงเทพมหานคร

การประชุมเพื่อระดมความคิดเห็นกลุ่มคุณครูการศึกษาพิเศษโรงเรียนในสังกัดกรุงเทพมหานครเรื่อง "แนวทางการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการในส่วนขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น" ในวันเสาร์ที่ 11 มิถุนายน 2554 เวลา 09.00 -- 12.00 น. ณ ห้องประชุม 414 คณะนิติศาสตร์ ท่าพระจันทร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

1. ผู้เข้าร่วมประชุม

ผู้เข้าร่วมประชุมเป็นคุณครูที่สอนเด็กพิเศษ จำนวนทั้งสิ้น 10 ท่าน ประกอบด้วย

1. คุณครูจินดารัตน์	บุษราคัม	
2. คุณครูจุฑารัตน์	พฤทธิปถัมภ์	
3. คุณครูพิกุลทอง	คืนสมัคร	
4. คุณครูมณฑา	ภูวนาคโสภณ	
5. คุณครูจุไรรัตน์	ธนูทอง	
6. คุณครูสุทธินี	สามกองงาม	
7. คุณครูสุปราณี	คำราช	
8. คุณครูสุมาลี	ชนะคุ้ม	
9. คุณครูวันเพ็ญ	สุนทรศักดิ์	
10. คุณครูกิตติศักดิ์	หงษ์คำภา	
11. รศ.ดร.จุไร	ทัพวงษ์	หัวหน้าโครงการวิจัย
12. อาจารย์ ดร.วิชญะ นาครักษ์		นักวิจัย

2. รายละเอียดของการประชุมระดมสมอง

รศ.ดร.จุไร ทัพวงษ์

สวัสดีค่ะ คุณครูทุกท่านวันนี้อยากจะมาขอรับฟังความคิดเห็นจากคุณครูที่สอนเด็กพิเศษ ของโรงเรียนในสังกัดกรุงเทพมหานคร โดยมีประเด็นดังนี้

1. ปัญหาการเรียน การสอนเด็กพิเศษของคุณครูที่ประสบอยู่
2. ข้อเสนอแนะต่างๆ ในการจัดการเรียนการสอนเด็กพิเศษ
3. ปัญหาด้านกฎหมาย กฎเกณฑ์ ระเบียบเกี่ยวการจัดการเรียนการสอนเด็กพิเศษ

ขอเชิญ คุณครูเป็นรายบุคคลเลยนะค่ะ เวลานี้มีคุณครูอยู่ในห้องประชุม 10 ท่านนะค่ะ ขอเชิญเลยนะค่ะ ขอเชิญคุณครูวันเพ็ญ เลยนะค่ะ

คุณครูวันเพ็ญ สุนทรศักดิ์

ในความเห็นของดิฉัน ดิฉันคิดว่าความแตกต่างๆ ของโรงเรียนสังกัด สพฐ. และ กทม. ที่มีความเหลื่อมล้ำกัน เช่น ความเข้าใจของสำนักการศึกษาเอง ซึ่งของ สพฐ. มีการออกกฎระเบียบที่ชัดเจนออกมา คือ กฎหมายว่าด้วยการขอรับสื่อ สิ่งอำนวยความสะดวกบริการและความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษา หรือแม้กระทั่งระเบียบว่าด้วยการขอรับเงิน พ.ค.ศ. ของครูผู้ดูแลเด็กพิการของ กทม. เองไม่มีความชัดเจน ครูผู้ปฏิบัติเองต้องเข้าไปชี้แจงถึงสำนักการศึกษากรุงเทพ ก็อยากจะให้ทางสำนักการศึกษากรุงเทพ เห็นความสำคัญของครู กทม. ที่ต้องมาดูแลและรับผิดชอบเด็กพิเศษในโรงเรียน

ปัญหาอัตรากำลังของครูที่ต้องดูแลเด็กพิเศษเรียนร่วมยังไม่มีเหมือน สพฐ. เช่น ของ สพฐ. ครู 1 คนต่อเด็กออทิสติก 3 คน หรือครู 1 คน ต่อเด็กสติปัญญา 5 คน เพราะของกทม. ยังต้องดูแลเด็กพิเศษทุกคนโดยไม่มีกรอบชัดเจน เป็นภาระที่หนักมากสำหรับครู

ปัญหางบประมาณสนับสนุนของกทม. อยากให้ออกมาในรูปแบบของกฎกระทรวงที่ว่าด้วยสิทธิของการขอรับสื่อ สิ่งอำนวยความสะดวก ไม่ใช่ออกมาในรูปแบบของ ของเล่นอย่างเดียว เพราะสื่อ สิ่งอำนวยความสะดวกอื่นๆ นั้นสามารถพัฒนาเด็กพิเศษได้

ปัญหาครูที่จบการศึกษาพิเศษโดยตรงของ กทม. มีปัญหาในเรื่องของการขอรับเงิน พ.ค.ศ.มาก เพราะทางสำนักการศึกษากรุงเทพ ไม่มีบุคลากรที่มีความเข้าใจในเรื่องนี้ อยากให้เป็นเหมือนของสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษที่มีคนเข้าใจในเรื่องนี้

ปัญหาทางโรงเรียนที่มีเด็กพิเศษเรียนร่วมทุกประเภท ต้องจัดระบบการดูแลและช่วยเหลือเด็กพิเศษเอง ถ้าโรงเรียนใดผู้บริหารเข้าใจ ก็จะมีผลดีต่อผู้ปฏิบัติงานและเด็กพิเศษได้รับการพัฒนา แต่ถ้าโรงเรียนใดผู้บริหารไม่มีความเข้าใจ ก็จะส่งผลต่อครูและเด็กพิเศษในโรงเรียนต่อไป

ปัญหากฎหมายบางอย่างของกทม. ที่เกี่ยวข้องกับคนพิการ หรือเด็กพิการเรียนร่วม

ไม่ชัดเจน

ปัญหาค่าตอบแทนของครู (เงิน พคศ.) ให้ครอบคลุมทุกระดับชั้นเรียน ถ้ามีความเป็นไปได้เนื่องจากค่าครองชีพ ในปัจจุบันสูงน่าจะเพิ่มเติมจาก 2,000 ให้เป็นไปมากกว่าที่เป็นอยู่

รศ.ดร.จุไร ทัพวงษ์

ขอบคุณมากค่ะ คุณครูวันเพ็ญ ขอเชิญคุณครูพิกุลทองเลยค่ะ

คุณครูพิกุลทอง คืนสมัคร

ในฐานะที่เป็นครูที่จบการศึกษาพิเศษ แต่เมื่อมาบรรจุก็ได้รับมอบหมายให้เป็นครูประจำชั้นเรียนร่วม ช่วงแรกต้องปรับตัวเพราะนักเรียนในห้องของเรามีทั้งเด็กปกติและเด็กพิเศษ การจัดการเรียนการสอน พบว่าเด็กพิเศษจะตามเพื่อนไม่ทัน ด้านการสอนจึงใช้วิธีเพื่อนช่วยเพื่อน และจะสอนเด็กปกติให้เสร็จเรียบร้อย ทำแบบฝึกหัดเสียก่อน เมื่อเสร็จแล้วจึงเข้ามานั่งประกบเด็กพิเศษ ที่มีอยู่ในห้องให้ฝึกเรียน และอ่านตามที่บางครั้งนักเรียนชั้นที่เป็นเด็กปกติจะช่วยครูได้มากที่สุดเลย

ด้านกฎหมาย ขณะนี้ได้รับข่าวว่า คนที่จบการศึกษาพิเศษ ปริญญาตรีจากสถาบันต่างๆ เมื่อจบแล้วและได้ทำงานกับเด็กพิเศษโดยตรง จะไม่มีสิทธิรับเงิน พ.ค.ศ. แล้ว แต่คนที่อบรม 200 ชั่วโมง สามารถเบิกเงินได้ ซึ่งกรณีนี้มันไม่ค่อยยุติธรรม คนที่เรียนมา 4 ปี ความรู้ก็ต้องมากกว่าคนที่อบรม 200 ชั่วโมง แต่ด้านการทำงานก็ต้องอาศัยเวลาในการเรียนรู้บ้าง ซึ่งความรู้จากตำรามันใช้ไม่ได้ตรงๆ กับชีวิตการทำงาน จุดนี้จึงอยากให้ทีมคณะวิจัยได้อธิบายออกมาทางกฎหมาย หนังสือพิมพ์ โทรทัศน์ ให้มีข้อมูลที่ชัดเจน เข้าใจง่ายๆ สำหรับครูการศึกษาพิเศษที่จบใหม่ๆ มาให้เข้าใจค่ะ

ทาง กทม. ยังให้ความสำคัญกับครูที่ทำหน้าที่สอนเด็กพิเศษน้อยมาก ทาง กทม. น่าจะขยายโรงเรียนที่รับเด็กพิเศษมากๆ และควรจะให้ศูนย์เด็กพิเศษเข้ามาทำงานร่วมกับโรงเรียนของ กทม. ปีที่แล้วศูนย์ส่วนกลางได้ส่งครูมาช่วยสอนเป็นห้องเรียนคู่ขนาน ซึ่งครูที่มาช่วยสอนเด็กพิเศษให้ความร่วมมือ และทำงานร่วมกับครูกทม. เป็นอย่างดี แต่ปีนี้ไม่มีครูเข้ามาช่วยเลย โครงการโรงเรียนคู่ขนานไม่มีแล้วค่ะ ครูของเราจึงต้องทำงานร่วมกันภายในโรงเรียนซึ่งมันมีปัญหามากสำหรับการส่งต่อเด็กให้ไปเรียนในระดับสูงและการออกไปเพื่อประกอบอาชีพ

รศ.ดร.จุไร ทัพวงษ์

ขอบคุณมากค่ะ คุณครูพิกุลทอง ขอเชิญคุณครูจุฑารัตน์เลยค่ะ

คุณครูจุฑารัตน์ พฤทธิ์ปถัมภ์

อยากจะขอสรุปให้เห็นประเด็นให้ชัดขึ้นเป็นข้อๆ ดังนี้เลยนะค่ะ อาจารย์ค่ะ

1. กทม. ไม่มีหน่วยงานเฉพาะดูแลการศึกษาพิเศษ จึงทำให้การศึกษาพิเศษไม่ได้รับการดูแลเท่าที่ควร ผู้บริหารไม่เข้าใจระบบการจัดการศึกษา

2. กฎหมายในการจัดการศึกษาพิเศษ ยังไม่ครอบคลุมในเรื่องการจัดทำหลักสูตร การเรียน การวัดประเมินผล การจบชั้นเรียน เพราะหลักสูตรกลางของกระทรวงศึกษาธิการ ไม่ได้เขียนระบุว่าเด็กจบตาม IEP ดังนั้นเด็กพิเศษต้องเข้าสู่การวัดประเมินผล เหมือนเด็กปกติจึงจะจบตามหลักสูตรกลาง ถ้าโรงเรียนเข้าใจและยืดหยุ่น เด็กพิเศษจึงจะได้รับการยืดหยุ่นเช่นกัน ซึ่งโรงเรียนวัดสุวรรณารามเข้าใจเด็กจึงเรียนจบ ป.6 ได้ แต่สำหรับโรงเรียนอื่นๆ ในกทม. จะพบปัญหานี้ ยิ่ง ป. 6 ต้องมีการสอบโอเน็ต ยิ่งเป็นปัญหาสำหรับเด็กพิเศษมากยิ่งขึ้น

3. การจัดอัตรากำลังของครูการศึกษาพิเศษ และครูสอนเรียนร่วมไม่มีการระบุแน่ชัด ทำให้กทม. ไม่สามารถจัดอัตรากำลังได้ตามความเป็นจริง จึงจัดอัตราครู 1 ต่อ 35, 1 ต่อ 45, 1 ต่อ 50 อะไรอย่างนี้ ทำให้โรงเรียนอื่นๆ ไม่สามารถจัดครูการศึกษาพิเศษเข้าไปสอนชั้นเรียนพิเศษแค่ให้ไปสอนเด็กปกติก็หนักแล้ว แล้วมาสอนเสริมเด็กพิเศษ หรือปฏิเสธการรับเด็กพิเศษ

4. การจัดงบประมาณให้กับเด็ก ได้แก่การจัดสื่อสิ่งอำนวยความสะดวก กทม. จัดเป็นงบซื้อของเล่นอย่างเดียว เพราะไม่เข้าใจคำว่าสื่อสิ่งอำนวยความสะดวก และความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษา รวมไปถึงการทำ "พ.ค.ศ." ที่เป็นค่าตอบแทนสำหรับครูที่สอนเด็กพิการ เพราะไม่เข้าใจจึงเบิกเงินสอนนี้ไม่ได้

รศ.ดร.จุไร ทัพวงษ์

ขอบคุณมากค่ะ คุณครูจุฑารัตน์ ขอเชิญคุณครูจุไรรัตน์เลยค่ะ

คุณครูจุไรรัตน์ ธนูทอง

ของดิฉันมี 4 ปัญหาใหญ่ๆ คือ

1. ปัญหาการเรียนการสอน ในชั่วโมงของการเรียนการสอนที่จัดการสอน ที่มีนักเรียนร่วมมาเรียนนั้น ปัญหาที่พบคือ นักเรียนแต่ละคนสามารถเรียนรู้ได้แตกต่างกัน ซึ่งในบางเนื้อหา บางคนไม่สามารถทำได้ บางคนแสดงพฤติกรรม เสียงดัง หรือมีพฤติกรรมแปลกๆ ซึ่งส่งผลทำให้เพื่อนในห้องเสียสมาธิไปด้วย ถึงกับบางคนมีพฤติกรรมเลียนแบบเด็กพิเศษก็มี และเด็กพิเศษในขณะที่ทำงานนั้น ครูจะต้องสนใจใส่ใจเป็นพิเศษ ในขณะที่จะต้องดูแล ตรวจสอบความถูกต้องในการทำงานของเด็กปกติด้วย จึงทำให้เกิดปัญหาบ้าง (งานที่ทำไม่ดีเท่าที่ควร) และในส่วนกิจกรรมที่เราให้เด็กพิเศษเข้ามามีส่วนร่วม บางคนไม่ค่อยปฏิบัติตามคำสั่งจึงใช้เวลาค่อนข้างนาน ทำให้กิจกรรมการสอนไม่สำเร็จตามที่คาดหมายไว้ ประกอบกับว่าในห้องเรียนร่วมในช่วงชั้นที่ 2 นักเรียนในห้องเรียนค่อนข้างมาก จึงทำให้ดูแลไม่ทั่วถึง

2. ในด้านสื่อ/วัสดุอุปกรณ์ ในห้องเรียนร่วม (แบบปกติ) ยังขาดวัสดุ/อุปกรณ์ ที่ช่วยเสริมหรือพัฒนาการเรียนการสอนอยู่

3. ในด้านผู้ปกครอง ผู้ปกครองบางท่านพูดคุยสื่อสารถึงวิธีการที่จะช่วยปรับ

พฤติกรรมของลูก แต่ไม่นำไปปฏิบัติหรือฝึกให้กับเด็กอย่างต่อเนื่อง เสมือนเป็นภาระของครูเพียงฝ่ายเดียว

4. ในด้านขวัญกำลังใจ ทุกวันนี้ คนพยายามดูแลเอาใจใส่ลูกศิษย์ทุกคนโดยเฉพาะเด็กพิเศษ ซึ่งต้องดูแลมากกว่าเด็กปกติหลายเท่า แต่ในเรื่อง พ.ค.ศ. กลับไม่มีระเบียบมารองรับ การสอนในเรื่องชั้นที่โดยมีการอ้างว่าสอนนักเรียนไม่ครบ 18 ชั่วโมง ในส่วนนี้ในความรู้สึกคือ มีความน้อยใจบ้าง แต่ทุกวันนี้ที่ตั้งใจทำดี อุทิศตัวเพื่อเด็ก เพราะคิดว่าพวกเขาคือ ลูกของเราคนหนึ่ง แต่เมื่อเพื่อนครูช่วงชั้นที่ 1 ได้รับเงิน พ.ค.ศ. เราก็มีความรู้สึกน้อยใจ กทม.ทุกครั้ง จึงวิงวอนผู้มีส่วนเกี่ยวข้องได้หันมาทบทวนระเบียบนี้อีกครั้ง เพื่อสร้างขวัญกำลังใจให้กับพวกเรา

รศ.ดร.จุไร ทัพวงษ์

ขอบคุณมากค่ะ คุณครูจุไรรัตน์ ขอเชิญคุณครูสุปราณี เลยค่ะ

คุณครูสุปราณี คำราช

ดิฉันขออนุญาตเสนอความเห็นดังนี้

1. การสอนเด็กพิเศษในช่วงชั้น 2 (ป.4-ป.6) นั้น ค่อนข้างที่จะหนักมากเนื่องจากจำนวนนักเรียนต่อห้องค่อนข้างเยอะพอสมควร ประมาณ 37-40 คน ฉะนั้นการดูแลจึงไม่ค่อยทั่วถึงสักเท่าใด เพราะว่าถ้าครูมัวแต่สนใจเด็กพิเศษแล้ว เด็กปกติจะทำอะไรในช่วงเวลานั้นๆ และในบางเวลาเด็กพิเศษซึ่งต้องเรียนรวมกับเด็กปกติก็จะส่งเสียงดัง แสดงพฤติกรรมที่รบกวนเด็กปกติอย่างมาก

2. ครูการศึกษาพิเศษในช่วงชั้น 2 (ป.4-ป.6) เกิดความไม่เข้าใจถึงเรื่องของระบบการเบิกจ่ายค่าตอบแทน "พ.ค.ศ." ว่าเป็นเพราะเหตุผลใดในช่วงชั้น 2 นั้น จึงเบิกจ่ายไม่ได้ทั้งๆ ที่ก็ทำการสอนเด็กพิเศษเหมือนกัน แต่ทำไมจึงเบิกจ่ายได้เฉพาะช่วงชั้น 1 เท่านั้น

3. ชั่วโมงสอนของครูที่จะต้องดูแลเด็กพิเศษนั้น ควรที่จะลดหลั่นลงจากครูทั่วๆ ไป เนื่องจากว่าจำนวนชั่วโมงสอนหากมากเกินไป ครูก็จะไม่มีเวลาดูแลเด็กพิเศษเท่าใดนัก เพราะยังไม่มีกฎหมายระบุแน่ชัดว่า ครูที่จะต้องดูแลเด็กพิเศษนั้นจะได้ชั่วโมงสอนเท่าไร

รศ.ดร.จุไร ทัพวงษ์

ขอบคุณมากค่ะ คุณครูสุปราณี ขอเชิญคุณครูสุทธินี เลยค่ะ

คุณครูสุทธินี สามกองงาม

ดิฉันคิดว่าปัญหาที่สำคัญก็คือ

1. กรุงเทพมหานครไม่มีหน่วยงานเฉพาะที่จะมารับผิดชอบในการจัดการศึกษาพิเศษ การจัดการศึกษาเป็นไปด้วยความยากลำบาก ไม่ได้รับความช่วยเหลือเป็นพิเศษ

2. ผู้ปกครองที่มีบุตรหลานที่เป็นเด็กพิเศษ ไม่มีความรู้ความเข้าใจในตัวเด็ก เมื่อเข้ามาเรียนในโรงเรียนก็จะมีความคาดหวังไว้สูงที่จะให้เรียนเหมือนเด็กปกติ

3. การเรียนการสอน จำนวนนักเรียนในห้องเรียนจะจัดจำนวนนักเรียน 35/1 ทำให้มีนักเรียนมาก บางครั้งครูให้ความสนใจเด็กพิเศษได้ไม่เต็มที่

4. งบประมาณของกรุงเทพมหานครน้อย ไม่พอที่จะจัดหาสื่อการสอนเด็กพิเศษได้ดีพอ ส่วนใหญ่จะให้โรงเรียนรับผิดชอบเอง โรงเรียนก็ไม่มีงบ

5. โรงเรียนของกรุงเทพมหานครจะต้องรับนักเรียนทุกประเภท จะมีเด็กที่แฝง(เด็กพิเศษ) เข้ามามากร่วมกับเด็กที่จะต้องรับผิดชอบอีก ทำให้จำนวนเด็กพิเศษมีจำนวนมากร้อยละ 50 ทำให้ครูมีความลำบากในการสอน

รศ.ดร.จุไร ทัพวงษ์

ขอบคุณมากค่ะ คุณครูสุทธินี ขอเชิญคุณครูกิตติศักดิ์ เลยค่ะ

คุณครูกิตติศักดิ์ หงษ์คำภา

ของผมมีสั้นๆ และขอเสริมเพื่อนๆ ที่พูดไปว่าต้องการให้กทม. ออกกฎหมายเกี่ยวกับการศึกษาพิเศษอย่างชัดเจน และตั้งหน่วยงานที่รับผิดชอบ พร้อมทั้งบุคลากรด้านการศึกษาพิเศษที่มีความรู้ ความสามารถด้านนี้โดยเฉพาะ ให้สวัสดิการกับครูที่สอนอยู่ในช่วงชั้นที่ 2 (ป.4-ป.6) เพราะว่าช่วงชั้นนี้ก็ต้องรับผิดชอบเด็กพิเศษเหมือนกับครูช่วงชั้นที่ 1

ปัญหาของเด็กที่พบเด็กสามารถเรียนร่วมกับเพื่อนๆ ในชั้นเรียนได้แต่มีบางครั้งที่อารมณ์ของเขามีการเปลี่ยนแปลง คือ บ่น โวยวาย และร้องไห้ ครูต้องมีการปลอบ และคุบ้างเป็นบางครั้ง ขึ้นอยู่พฤติกรรมที่เด็กแสดงออก การทำงานเด็กสามารถทำงานได้ แต่การให้งานจะแตกต่างกันทางสติปัญญาอาจทำ 5 ข้อ แต่ส่วนมากในเรื่องการจัดการเรียนการสอนไม่มีปัญหามากนัก

รศ.ดร.จุไร ทัพวงษ์

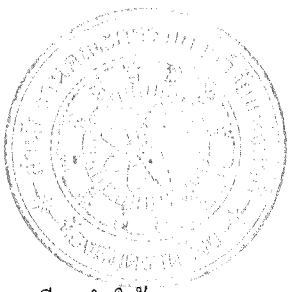
ขอบคุณมากค่ะ คุณครูกิตติศักดิ์ ขอเชิญคุณครูสุมาลี เลยค่ะ

คุณครูสุมาลี ชนะคุ้ม

ปัญหาและอุปสรรค์ที่ดิฉันพบในการเป็นครูสอนการศึกษาพิเศษก็คือ เนื่องจากการสอนในชั้นเรียนร่วม ซึ่งมีเด็กพิเศษอยู่ร่วม 3 คน สิ่งที่เป็นปัญหาคือ การต้องมีภาระเพิ่มขึ้น จากเด็กปกติซึ่งความจริงเด็กปกติเหล่านี้ก็เป็นปัญหาอยู่แล้ว เพราะความเป็นโรงเรียนในสังกัด กทม. ซึ่งต้องรับเด็กทุกสภาพห้ามปฏิเสธ

แต่สิ่งที่ทำให้สอนและช่วยปรับพฤติกรรมเด็กเหล่านี้ได้ เพราะเมื่อครูมองดูเด็กขณะที่อยู่กับผู้ปกครองแล้ว ครูมีความเห็นใจผู้ปกครองมากที่ต้องรับภาระตรงนี้ และพร้อมที่จะให้ความช่วยเหลือ แต่ต้องได้รับการเอาใจใส่ของผู้ปกครองด้วย เท่าที่พบผู้ปกครองก็สนใจบุตรหลานดี แต่ต้องยอมรับความเป็นจริงให้มากกว่านี้ ผู้ปกครองยังไม่ค่อยมีความรู้ในการปฏิบัติต่อเด็กพิเศษและที่สำคัญยังไม่ยอมรับ

อยากให้หน่วยงานทางราชการ เช่น โรงพยาบาล ที่ดูแลการเจริญเติบโตของเด็ก หากพบแล้วน่าจะให้คำแนะนำมากกว่านี้ เท่าที่ครูได้ซักถามผู้ปกครองที่นำเด็กไปพบแพทย์ก็ไม่ได้คำตอบหรือผู้ปกครองไม่ยอมรับ ทำให้เด็กมาถึงโรงเรียนต้องปรับพฤติกรรมมาก

รศ.ดร.จุไร ทัพวงษ์

ขอบคุณมากค่ะ คุณครูสุมาลี ขอเชิญคุณครูมณฑา เลยค่ะ

คุณครูมณฑา ภูวนาคโสภณ

ดิฉันคิดว่าปัญหาในทางปฏิบัติจะมี

1. ปัญหาเนื่องจากนักเรียนปกติมีจำนวนมาก บวกกับนักเรียนพิเศษอีก ทำให้การดูแลนักเรียนพิเศษได้ไม่ดีเท่าที่ควร ถ้านักเรียนพิเศษที่พอช่วยเหลือตัวเองได้บ้างก็จะไม่กระทบมาก ในกรณีนักเรียนพิเศษที่เป็นมากๆ ต้องการความช่วยเหลือและการเอาใจใส่มาก เด็กกลุ่มนี้จะต้องมีผู้ปกครองคอยให้ความช่วยเหลือร่วมกับทางโรงเรียนจึงจะได้รับการพัฒนาได้ดี

2. โรงเรียนที่ดีคือ ทั้งผู้ปกครอง คณะครู และนักเรียนปกติต้อง มีความเข้าใจนักเรียนพิเศษเป็นอย่างดี ไม่ล้อเพื่อน ให้ความช่วยเหลือ ทั้งด้านสังคม การอยู่ร่วมกันในโรงเรียน ทุกคนจะรู้กันว่าคนไหนเป็นเด็กพิเศษ ก็จะช่วยกันดูและให้ความช่วยเหลือ ในขณะเรียนเพื่อนๆ จะให้ความช่วยเหลือ ช่วยแนะนำ ช่วยเหลือในการทำงานกลุ่ม แต่ก็ไม่เพียงพอ ยังอยากจะได้ผู้ช่วย พี่เลี้ยงเสริมในชั่วโมงเรียนเฉพาะ กลุ่มนักเรียนพิเศษที่เป็นมากๆ

รศ.ดร.จุไร ทัพวงษ์

ข้อเสนอแนะจากที่ประชุมที่ได้แสดงความคิดเห็นกันอย่างมากต่อจากนี้การระดมสมองอยากจะให้คุณครูช่วยกันระดมความเห็นข้อเสนอแนะต่างๆ ว่าเขาจะแก้ไขปัญหาอย่างไรดี มีข้อเสนอแนะอย่างไร ขอเชิญเลยนะค่ะ

คุณครูทุกท่าน

คุณครูทุกคนได้ร่วมระดมสมองมา และได้จัดทำข้อเสนอแนะ ดังนี้

1. กรุงเทพมหานครควรออกกฎ ระเบียบ หลักเกณฑ์วิธีปฏิบัติเกี่ยวกับการจัดการศึกษาพิเศษให้ชัดเจน

2. ตั้งหน่วยงานที่รับผิดชอบ เรื่องการศึกษาพิเศษ พร้อมทั้งบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถในด้านการศึกษาพิเศษโดยเฉพาะ โดยหน่วยงานนี้ควรเป็นหน่วยงานระดับกอง สังกัดสำนักการศึกษากรุงเทพมหานคร

3. การจัดสรรอัตรากำลังครูการศึกษาพิเศษ ควรแยกออกจากอัตรากำลังครูปกติ โดยให้อัตรากำลังครูการศึกษาพิเศษต่อเด็กพิเศษเป็นอัตรา 1:3

4. ควรแยกงบประมาณรายหัวของเด็กพิเศษ ออกจากงบประมาณรายหัวของเด็ก

ปกติ (เด็กได้ 1,500 บาท/คน) ควรจะเพิ่มงบประมาณของเด็กพิเศษให้มากกว่าเด็กปกติ ในอัตราที่เหมาะสมสำหรับเด็กพิเศษ

5. ควรมีการจัดทำหลักสูตร และหลักเกณฑ์การวัดประเมินผลเฉพาะเด็กที่มีความต้องการพิเศษแต่ละประเภท โดยกระทรวงศึกษาธิการให้การรับรอง เพราะมีผลต่อมาตรฐานประเมินคุณภาพ (เด็กพิเศษจะเป็นตัวถ่วง)

6. ควรออกระเบียบว่า ทุกโรงเรียนในสังกัด กทม. ควรจัดระบบการจัดการเรียนร่วมตามที่กฎหมายกำหนดว่า "เด็กพิการทุกคนอยากเรียนต้องได้เรียน" (ปัจจุบันมีโรงเรียนร่วม 100 โรงเรียน จาก 435 โรงเรียน) พร้อมทั้งสนับสนุนส่งเสริมให้บุคลากรครูได้ศึกษาต่อ หรือเข้ารับการอบรมด้านการศึกษาพิเศษเพิ่มขึ้น

7. ควรปรับแก้กฎหมายเกี่ยวกับการเบิกจ่ายค่าตอบแทน เงิน พ.ค.ศ. (ค่าตอบแทนรายกรณีพิเศษสำหรับผู้ปฏิบัติหน้าที่สอนเด็กพิเศษ) ที่เอื้อต่อการจัดการเรียนการสอนสำหรับครูในระดับชั้นที่สอนเด็กเรียนร่วมในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6

8. ค่าตอบแทนสำหรับครูที่จบการศึกษาพิเศษโดยตรง ควรใช้หลักเกณฑ์เดิม คือจบปริญญาตรี ด้านการศึกษาพิเศษ หรือถ้าจบสาขาอื่นและได้รับการอบรม 200 ชั่วโมง ก็สามารถที่จะเบิกเงิน พ.ค.ศ.ได้ (ระเบียบใหม่เกี่ยวกับการศึกษาพิเศษ ปริญญาโทเท่านั้นจึงจะเบิกได้ ประกาศใช้ปี 2551 แต่มีบทเฉพาะกาลให้เวลาปรับตัวถึง 2552) ขัดแย้งกับความเป็นจริง ครูที่จบปริญญาโททางด้านการศึกษาพิเศษจะน้อย

9. ควรจัดตั้งศูนย์บริการด้านสื่อ สิ่งอำนวยความสะดวก และบริการความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษาสำหรับเด็กพิเศษ ให้เป็นศูนย์กลางจัดบริการให้กับโรงเรียนในสังกัด กทม. (ปัจจุบันให้เด็กเล่นอย่างเดียว)

รศ.ดร.จุไร ทัพวงษ์

ขอขอบพระคุณ คุณครูทุกท่านในการให้ความเห็นถึงปัญหา อุปสรรคต่างๆ ตลอดจนข้อเสนอแนะต่างๆ อันเป็นประโยชน์ต่องานวิจัยนี้ ทางทีมคณะวิจัยก็จะนำไปวิเคราะห์สังเคราะห์อีกที ขอขอบพระคุณมากนะค่ะ

2. ถอดเทปการประชุมเพื่อระดมความคิดเห็น กลุ่มผู้ปกครองเด็กพิเศษ โรงเรียนในสังกัดกรุงเทพมหานคร

การประชุมเพื่อระดมความคิดเห็น กลุ่มผู้ปกครองนักเรียนพิการของโรงเรียนในสังกัด กทม. เรื่อง "แนวทางการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการในส่วนขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น" ในวันอาทิตย์ที่ 19 มิถุนายน 2554 เวลา 13.00 – 15.30 น. ณ ห้องประชุม 414 คณะนิติศาสตร์ ท่าพระจันทร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

1. ผู้เข้าร่วมประชุม

ผู้เข้าร่วมประชุมในครั้งนี้มีจำนวนทั้งสิ้น 10 ท่าน ประกอบด้วย

1. นายสายัน	หมื่นภักดี	
2. นางก๋อง	บุญเรือง	
3. นางมณีรัตน์	สืบอินทร์	
4. นางรัตนา	เรืองศรี	
5. นางพรเพ็ญ	บุตรสารส	
6. นางสุธิน	สีมะกล่ำ	
7. นางวิมลลักษณ์	สว่างตระกูล	
8. นางรัชนี	สุวรรณรัตน์	
9. นางชัชรี	สันติวงศ์	
10. นางชายชอบ	โสภา	
11. รศ.ดร.จุไร	ทัพวงษ์	หัวหน้าโครงการวิจัย
12. อาจารย์ ดร.วิชญะ	นาครักษ์	นักวิจัย

2. รายละเอียดของการประชุมระดมสมอง

รศ.ดร.จุไร ทัพวงษ์

สวัสดีค่ะคุณพ่อคุณแม่ที่มาเข้าร่วมประชุมในวันนี้ มีจำนวน 10 ท่าน ทางโรงเรียนได้ให้รายชื่อมาแล้วค่ะ แต่อาจจะจำชื่อคุณพ่อคุณแม่ไม่ได้ทั้งหมดทุกคน การระดมสมองในวันนี้ ก็มีประเด็นอยากให้คุณพ่อคุณแม่พูดถึงดังนี้

1. ปัญหาการจัดเรียนการสอนของเด็กพิเศษ(ออทิสติก) ในโรงเรียน
2. ปัญหาในการรับเข้าเรียนในโรงเรียน
3. แนวทางแก้ไขปัญหาต่างๆ

คุณพ่อคุณแม่มีประสบการณ์โดยตรงจากน้อง ขอเชิญเป็นรายบุคคลเลยนะค่ะ ขอ

เชิญเลยค่ะ

ผู้ปกครอง

ผู้ปกครองจะแบ่งออกเป็น 2 กลุ่ม กลุ่มแรก ออทิสติกยังไม่เป็นที่รู้จักกันในประเทศไทย กับกลุ่มที่ออทิสติกเป็นที่รู้จักกันดีแล้ว คุณพ่อคุณแม่กลุ่มแรกจะประสบภัยกับปัญหามาก พาลูกไปหาหมอทางหูว่าหูหนวกหรือเปล่า หมอสติปัญญา หมอจิต แต่ไม่มีหมอคนไหนบอกได้ว่าลูกเป็นอะไร วิ่งไปมาระหว่างบ้านกับโรงพยาบาล รู้สึกเครียดมากๆ เป็นทุกข์ว่าลูกเป็นอะไร กว่าจะรู้ว่าลูกเป็นออทิสติกก็ใช้เวลานานมาก ส่วนผู้ปกครองกลุ่มที่สอง เป็นกลุ่มที่เมืองไทยรู้จักออทิสติกแล้ว คุณหมอสามารถที่จะวินิจฉัยโรคได้ ระบุได้เร็วว่าเป็น ออทิสติก และให้การรักษา ให้ยาได้ทันทีซึ่งผิดกับผู้ปกครองกลุ่มแรก

ผู้ปกครอง

เด็กที่เป็นออทิสติกมีหลายระดับ ถ้าเป็นระดับที่ 1, 2 ก็จะรักษาง่าย แต่ถ้าเป็นมากระดับ 4, 5 การรักษานั้นจะยากมาก และช่วยตัวเองเกือบไม่ได้เลย ถ้ารู้ต้องรีบรักษาเลยนะค่ะ

รศ.ดร.จุไร ทัพวงษ์

จะขอถามเกี่ยวกับน้องตอนช่วงอายุ 0-5 ขวบก่อนนะค่ะว่า คุณพ่อคุณแม่แต่ละท่านมีประสบการณ์ในการพัฒนาการเรียนรู้ของน้องๆ อย่างไรค่ะ

ผู้ปกครอง

ช่วงนี้เป็นช่วงที่ยากลำบากที่สุดในชีวิต เพราะน้องไม่พูด ไม่สบตา มีพฤติกรรมแปลกๆ และเราก็ต้องทำมาหากิน เอาลูกไปฝากเขาเลี้ยงวันละ 50 บาท

ผู้ปกครอง

ของเราพาลูกไปศูนย์พัฒนาเด็กเล็กของกรมสุขภาพจิต ตรงข้ามโรงพยาบาลรามา

ผู้ปกครอง

พาลูกไปเข้าโรงเรียนเอกชน ซึ่งแพงมากสำหรับเรา ก็ไปขอต่อกับทางโรงเรียนว่าขอลดได้ไหม จาก 6,000 บาท เป็น 4,000 บาทต่อเดือน ซึ่งก็มากสำหรับเราแล้วเรียนอยู่ระยะหนึ่งก็ออก

ผู้ปกครอง

ของลูกเสียเงินเป็นหมื่นเลยเอาไปเข้าโรงเรียนอนุบาลของเอกชน แต่ที่หลังก็เอาออกจากโรงเรียน สู้ไม่ไหว ก็ค่อยๆ ดูแลกันเอง ขอคำแนะนำจากคุณหมอ ไปที่ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเหมือนกัน ผู้ปกครองหลายคนก็เจอกันที่นั้นแหละ ช่วงขวบ สองขวบ สามขวบ สี่ขวบ ห้าขวบ จะสำคัญมากเลยเพราะสมองเด็กกำลังเจริญเติบโตต้องดูแลให้ดีๆ

รศ.ดร.จุไร ทัพวงษ์

แล้วค่าใช้จ่ายในการเรียนของน้องก่อนเข้าโรงเรียนในสังกัดของ กทม. นี่ ออกเองหรือ

เปล่าค่ะ

ผู้ปกครอง

เงินทุกบาททุกสตางค์ ที่เราเสียไปก่อนเข้าโรงเรียนสังกัดของ กทม. เราออกเองหมด ที่สำคัญทางโรงพยาบาลจะแนะนำมาให้ทำอย่างนั้น อย่างนี้ แต่เรากลับมาก็ต้องมาดูแลเอง และถ้าเราไม่เข้าใจเขา เขาก็จะสับสน และแย่ลง

รศ.ดร.จุไร ทัพวงษ์

พอน้องถึงเกณฑ์เข้าอนุบาลได้ พาน้องมาเข้าโรงเรียนสังกัดของ กทม.ได้อย่างไรค่ะ

ผู้ปกครอง

เราได้ List รายชื่อจากนักสังคมสงเคราะห์ของโรงพยาบาล จะให้รายชื่อที่มีการสอนเด็กพิเศษ เราก็จะตระเวนหาโรงเรียน ไหว้ตั้งแต่ ภารโรง จนถึง ผอ.โรงเรียน เพื่อให้ลูกของเราเข้าโรงเรียนได้มีที่เรียน ของลูกนี่ต้องมาจองก่อนตั้ง 3 ปีนะค่ะกว่าได้ ลูกก็ต้องจองเหมือนกัน

ผู้ปกครอง

ปีหนึ่งๆ ทางโรงเรียนรับได้แค่ 3 คนเท่านั้นเอง ซึ่งน้อยมาก

ผู้ปกครอง

ผู้ปกครองทุกคนอยู่ในเขตหรือเปล่าค่ะ

ผู้ปกครอง

ไม่เลยค่ะ อยู่บางบัวทองค่ะ แถวนั้นไม่มีโรงเรียนสำหรับเด็กพิเศษเลย

รศ.ดร.จุไร ทัพวงษ์

แล้วมาอย่างไร

ผู้ปกครอง

เช้านั่งเรือมา และมานั่งรอที่โรงเรียน ส่วนตอนเย็นนั่งรถเมล์กลับทำอย่างนี้ทุกวัน ส่วนใหญ่อยู่นอกเขตครับ โรงเรียนไม่ใช่เข้าง่ายๆ โรงเรียนในเขตไม่มี นอกเขตไกลก็ต้องเอา ขอให้ได้เถอะครับ

รศ.ดร.จุไร ทัพวงษ์

ผู้ปกครองทุกท่านต้องมารับ – ส่ง น้องทุกวันหรือเปล่าค่ะ

ผู้ปกครอง

รับ-ส่งทุกวัน เราไม่กล้าเสี่ยง ต้องมารับ-ส่งทุกวัน

ผู้ปกครอง

เวลานี้ เราผู้ปกครองคุยกัน และรู้สึกเป็นทุกข์ และยังไม่รู้จะแก้ปัญหาอย่างไร อยากให้ทีมนักวิจัยช่วยด้วย ลูกกำลังจะจบ ป.6 จากโรงเรียนสังกัดของ กทม.แล้วไม่รู้จะเอาลูกไปเรียน ม.1 ที่

ไหนเลย เขตบางกอกน้อยนี้ไม่มีโรงเรียนเลย ไปปรึกษาครูที่โรงเรียนสังกัดของ กทม.ที่ติดกันนี่ ครูที่ปรึกษาด้วยก็แนะนำว่า อย่าบอกว่าเป็นออทิสติก ให้เข้าไปก่อน และแก้ปัญหาทีหลัง โรงเรียนที่ไล่เด็กพิเศษออกกลางคันมีเยอะมาก โรงเรียนแถวฝั่งธนนี่ เรียนไปก็ต้องออก ตอนเข้าง่าย แต่ออกเยอะมาก

ผู้ปกครอง

เห็นชัดๆ เลยว่า โรงเรียนไม่เพียงพอ และไม่มีโรงเรียนระดับมัธยมที่จะมารองรับจากระดับประถมสำหรับเด็กออทิสติก

ผู้ปกครอง

เราก็ไม่ได้คาดหวังว่า ลูกจะเรียนจนจบ ม.6 ถ้าเขาไม่อยากเรียน ก็ไม่เป็นไร แต่คิดว่ารัฐควรจะมีศูนย์ฝึกอาชีพสำหรับเด็กออทิสติก คนที่ไม่ชอบเรียนหนังสือจะได้ไปฝึกอาชีพให้มีความรู้ติดตัวไปประกอบอาชีพ และเขาจะได้สังคม กลัวว่าจบ ป.6 กลับไปอยู่บ้าน กลัวว่ากลับแย่ลงเป็นภาระให้เรา รู้สึกกลุ้มใจมาก เกรงว่าลูกจะเป็นแบบนั้น เวลานี้มีแต่ศูนย์ฝึกอาชีพของเอกชนซึ่งก็แพงสำหรับเราค่ะ

รศ.ดร.จุไร ทัพวงษ์

ตามปกติฝึกอาชีพอะไร สำหรับเด็กออทิสติกค่ะ

ผู้ปกครอง

ฝึกทำขนมค่ะ

ผู้ปกครอง

มีเรื่องหนึ่งที่มีปัญหามากคือ การนัดของแพทย์ ระยะเวลาการนัดไปพบแพทย์ในแต่ละรอบนานเกินไป ไม่ต่ำกว่า หกเดือน อยากไปพบแพทย์เร็วกว่านี้ หกเดือนนี่นานเกินไป บางครั้งลูกต้องรีบปรับยา หาหมอ

ผู้ปกครอง

บุคลากรที่ให้บริการทางด้านฝึกพูด ไม่เพียงพอเลยค่ะ หนึ่งคนต่อหนึ่ง โรงพยาบาลไปรอนานมาก ส่วนของโรงพยาบาลเอกชนจะแพงมาก เคยพาลูกไปโรงพยาบาลเอกชน 30 นาทีต่อ 500 บาท

ผู้ปกครอง

ขนาดโรงพยาบาลศิริราช โรงพยาบาลใหญ่ ยังมีนักฝึกพูดเพียงแค่ 2 คนเท่านั้นเอง

ผู้ปกครอง

นักกระตุ้นพัฒนาการก็ไม่เพียงพอ นักกิจกรรมบำบัดก็ไม่เพียงพอ

ผู้ปกครอง

ควรมีค่าตอบแทนพิเศษให้กับคุณครูที่ดูแลเด็กพิเศษ เพื่อเป็นขวัญกำลังใจให้กับ

คุณครู

ผู้ปกครอง

นโยบายควรมาพร้อมกับงบประมาณ ไม่ใช่ให้นโยบายมาแต่ไม่ให้เงิน แล้วมานั่งฝันที่ไม่สามารถเกิดขึ้นได้เลย

รศ.ดร.จุไร ทัพวงษ์

แบบฝันที่ไม่เป็นจริงใช่ไหมค่ะ

ผู้ปกครอง

ใช่ค่ะ

ผู้ปกครอง

ความต่อเนื่องในเรื่องการศึกษาของรัฐบาล ควรจะมีความต่อเนื่องไม่ใช่เปลี่ยนรัฐบาลที ก็เปลี่ยนนโยบายที

ผู้ปกครอง

กฎ ระเบียบ หลักเกณฑ์ ที่เป็นผลประโยชน์ต่อนักเรียนพิเศษ คุณครู ผู้ปกครอง ไม่ทราบกันเลยคนที่เกี่ยวข้องควรจะจัดส่งให้โดยตรงกับทางโรงเรียน และทางโรงเรียนก็บอกให้ผู้ปกครองทราบเองแหละ

ผู้ปกครอง

อยากจะทำประกันชีวิตให้ลูก แต่ AIA ไม่ยอมรับ อยากให้ลูกมีหลักประกัน มีเงินก้อนหนึ่งให้ลูก

รศ.ดร.จุไร ทัพวงษ์

ลองติดต่อเมืองไทยประกันชีวิตซิค่ะ เห็นมี Program เกี่ยวกับคนพิการอยู่

ผู้ปกครอง

ควรจัดตั้งในลักษณะ "กองทุนสำหรับเด็กพิการ" เช่นเดียวกับกองทุนบำเหน็จบำนาญ โดยผู้ปกครองเป็นผู้ส่งเงินเข้ากองทุน เพื่อให้ลูกเอาไว้ใช้ในอนาคต

ผู้ปกครอง

เป็นห่วงมากเลยค่ะ ลูกเป็นผู้หญิง หน้าตาดี ตอนนี้เริ่มเป็นสาวแล้ว การทำความสะอาดยังมีปัญหา และเรื่องอื่นๆ คุณหมอแนะนำให้ทำหมันให้ลูก

ผู้ปกครอง

ยังคิดเลยว่า ลูกโชคดีที่เป็นผู้ชาย ถ้าลูกเป็นผู้หญิงก็คงเป็นห่วงมากๆ เหมือนกัน

ผู้ปกครอง

ของผมเป็นผู้ชาย ตอนนี้เริ่มเป็นหนุ่มก็มีปัญหาเหมือนกันนะครับ ต้องดูแลดีๆ

รศ.ดร.จุไร ทัพวงษ์

น้องๆ จดทะเบียนคนพิการกันหรือเปล่าค่ะ

ผู้ปกครอง

ของลูกอยู่ระดับ 2 ไปจดทะเบียนที่สะพานขาว เจ้าหน้าที่บอกว่าจดทะเบียนคนพิการไม่ได้ จนกระทั่งบัดนี้ยังไม่ได้จดทะเบียนเลยค่ะ

ผู้ปกครอง

ของลูกอยู่ระดับ 2 เหมือนกัน แต่จดที่ศิริราช จดได้ค่ะ

ผู้ปกครอง

ถามคุณหมอเกี่ยวกับเรื่องการจดทะเบียนคนพิการ คุณหมอบอกว่าไม่ทราบ คุณอยากจดคุณก็ไปขอจด คุณหมอไม่ทราบรายละเอียดอะไรเลย

รศ.ดร.จุไร ทัพวงษ์

แสดงว่ามาตรฐานของเจ้าหน้าที่ที่พิจารณาในการจดอาจแตกต่างกัน ไม่ทราบว่า คุณพ่อ คุณแม่ มีปัญหาอะไรอีกไหม หรือมีข้อเสนอแนะเพิ่มเติมอะไรอีกไหมค่ะ ถ้าไม่มีขอจบการระดมสมองเพียงแค่นี้ ตอนนี้เรามีเบอร์โทรศัพท์ของคุณพ่อ คุณแม่แล้วทุกคน และขออนุญาตว่าทางเราอาจโทรศัพท์ไปถามข้อมูลเพิ่มเติมจากคุณพ่อ คุณแม่นะค่ะ ขอขอบพระคุณมากค่ะ ที่กรุณาสละเวลาในวันหยุด

ภาคผนวก ข

กรณีศึกษาน้องท๊อป

น้องท๊อปเป็นเด็กชายวัย 5 ขวบ ร่างท้วม ตาโต ผิวคล้ำ พูดไม่เป็น ไม่สบตา นั่งนิ่งๆ ไม่สนใจใคร คุณแม่พามาสมัครเข้าเรียนห้องคู่ขนานออทิสติกที่โรงเรียนวัดสุวรรณาราม คุณแม่เล่าว่าน้องท๊อปกับแม่อยู่ด้วยกันสองคน แม่ต้องทำงาน น้องท๊อปต้องอยู่คนเดียวในห้องเสมอๆ น้องท๊อปเป็นเด็กที่เอาแต่ใจตนเอง จะเอาอะไรก็ต้องเอาให้ได้ ถ้าขัดใจจะกัดฟัน ขวางสิ่งของ ขี้เกียจไม่ค่อยทำอะไร ชอบดูทีวี และเล่นเกมคนเดียว ไม่เล่นกับใคร

เมื่อน้องท๊อปมาเรียนห้องคู่ขนานออทิสติก ซึ่งมีเพื่อนออทิสติกเรียนอยู่ด้วยกันอีก 5 คน เรียนได้ 1 ปี ครูได้ปรับพฤติกรรมต่างๆ ให้น้องท๊อปรู้จักระเบียบวินัยของห้องเรียน เช่น การนั่งเก้าอี้ การเก็บของเข้าที่ การเข้าแถวรับประทานอาหาร การช่วยเหลือตนเอง อีกทั้งได้ฝึกให้น้องท๊อปสามารถระบายสีภาพขนาดเล็กๆ ได้ ถ้าภาพขนาดใหญ่จะไม่ทำ น้องท๊อปพยายามพูดเป็นคำๆ แต่ผู้ฟังไม่เข้าใจในสิ่งที่น้องท๊อปสื่อสาร จนบางครั้งทำให้น้องท๊อปเกิดอารมณ์โมโห นั่งก้มหน้านิ่ง และผลักเก้าอี้ของตนเอง

ในปีถัดมาครูประจำชั้นได้ส่งน้องท๊อปเข้าเรียนร่วมชั้นอนุบาลศึกษาปีที่ 2/1 น้องท๊อปสามารถทำกิจกรรมตามเด็กปกติได้ เพราะเด็กปกติช่วยเหลือแนะนำน้องท๊อปเสมอๆ ทั้งนี้เพราะครูประจำชั้นซึ่งเป็นครูการศึกษาพิเศษที่ประจำชั้นอนุบาล 2/1 ได้พยายามปลูกฝังให้เด็กปกติช่วยเหลือเด็กพิเศษตั้งแต่เล็กๆ และน้องท๊อปมีเพื่อนที่สนิทชื่อ น้องโอม ซึ่งน้องโอมเป็นเด็กที่มีบกพร่องทางสติปัญญา ลักษณะนิสัยชอบพูดชอบคุย น้องท๊อปเริ่มเล่นกับน้องโอม ต่อมาน้องท๊อปพูดเป็นคำๆ แต่ไม่ชัด แต่น้องโอมจะทำหน้าที่เป็นผู้ช่วยในการสื่อสารระหว่างน้องท๊อปกับครู จึงส่งผลทำให้น้องท๊อปสามารถเขียนพยัญชนะไทยและเรียนร่วมได้ค่อนข้างดี

ต่อมาน้องท๊อปได้เรียนร่วมในชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 น้องท๊อปสามารถเขียนตามตัวอย่างได้ อ่านไม่ได้ ทำไม่ได้ก็นั่งก้มหน้านิ่งๆ เล่นกับเพื่อนเด็กปกติได้ แต่ชอบเล่นต่อสู้กัน น้องท๊อปจึงโมโห ที่เพื่อนทำให้เจ็บ จึงยืนก้มหน้านิ่งๆ ครูถามสาเหตุก็พูดเป็นคำๆ แต่ไม่ชัดเจน ครูฟังแล้วไม่เข้าใจ ประกอบกับไม่มีน้องโอมซึ่งเป็นเพื่อนสนิทมาช่วยสื่อสารให้แทนว่า เกิดอะไรขึ้น เพราะน้องโอมไปเรียนที่ชั้นพิเศษ ระยะหลังๆ น้องท๊อปใช้การวิ่งหนีไปแอบ สักครู่ก็กลับห้องเรียน

ในชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 น้องท๊อปขาดเรียนบ่อย เพราะไม่ยอมมาโรงเรียน แม่ต้องพูดปลอบพูดขู่วางเงื่อนไข จึงมาเป็นบางวัน ไม่ค่อยยอมทำแบบฝึกหัด ทั้งๆ ที่ครูได้เรียกมาสอนตัวต่อตัว ก็ไม่อยากเรียนไม่ยอมทำงาน มีปัญหาก้าวร้าว ชกต่อยกับเพื่อนบ่อยขึ้น

ต่อมาน้องท๊อปได้ย้ายมาเรียนที่ชั้นเรียนพิเศษ ห้อง 2 ในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ซึ่งมีเพื่อนที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา และเพื่อนออทิสติก ข้างๆ ห้องเป็นชั้นเรียนพิเศษ ห้อง 1 ซึ่งน้องโอมเรียนอยู่ น้องท๊อปร่าเริงยิ้มแย้ม เห็นฟันขาวๆ เสมอ น้องท๊อปพูดเป็นคำๆ ฟังเข้าใจมากขึ้น และต่อมาก็คุยเก่งขึ้น คุยเล่นกับเพื่อนได้ บางทีมาชวนครูคุยเรื่องต่างๆ น้องท๊อปอ่านหนังสือได้ ทำงานที่ได้รับมอบหมายได้ดี ช่วยเหลือครูและเพื่อนได้เป็นอย่างดี

นอกจากนี้ในปีนี้ น้องท๊อปก็ได้พ่อของธิติมารับน้องท๊อปกลับบ้านของลุงในเวลาเลิกเรียน ที่บ้านของลุงอยู่กันหลายคน น้องท๊อปไม่เหงา แต่ในวันเสาร์ - อาทิตย์ น้องท๊อปก็มานอนและเล่นกับธิติ โดยเฉพาะเล่นหมากฮอต ไม่ต้องเล่นเกมหรือดูดีวีดีต่อสู้คนเดียวในห้องแคบๆ แล้วจำมาเล่นต่อสู้กับเพื่อนเหมือนเมื่อก่อน ส่วนธิติซึ่งเป็นเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาเรียนร่วมอยู่ในชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนเดียวกัน น้องท๊อปแต่งตัวสะอาดขึ้น สุขภาพดีขึ้น มาเรียนทุกวัน เพราะได้แม่ของน้องท๊อปช่วยดูแลเอาใจใส่

จากเรื่องราวของเด็กชายน้องท๊อปสามารถสะท้อนให้เห็นถึงภาพความสำเร็จของการจัดการเรียนร่วมว่า เด็กพิเศษจะมีการพัฒนา หรือมีพัฒนาการในทางที่ดีขึ้นรวมถึงสามารถปรับตัว/สื่อสารกับบุคคลต่างๆ ได้นั้นขึ้นอยู่กับการดูแลเอาใจใส่ ช่วยเหลือ แนะนำ จากทุกๆ ฝ่าย ทั้งทางโรงเรียนซึ่งประกอบไปด้วยความพร้อมของการดำเนินการจัดการเรียนร่วม นโยบาย ผู้บริหาร ครู บุคลากร ตลอดจนเพื่อนทั้งที่เป็นเด็กปกติและเด็กพิเศษ และสิ่งที่อยู่ใกล้นักเรียนที่สุดคือ การมีครอบครัวที่สมบูรณ์

โรงเรียนวัดสุวรรณาราม[23]

[23] รูปภาพน้องท๊อปและภาพต่างๆได้รับการอนุญาตจากผู้ปกครองและโรงเรียนวัดสุวรรณารามให้เผยแพร่ได้

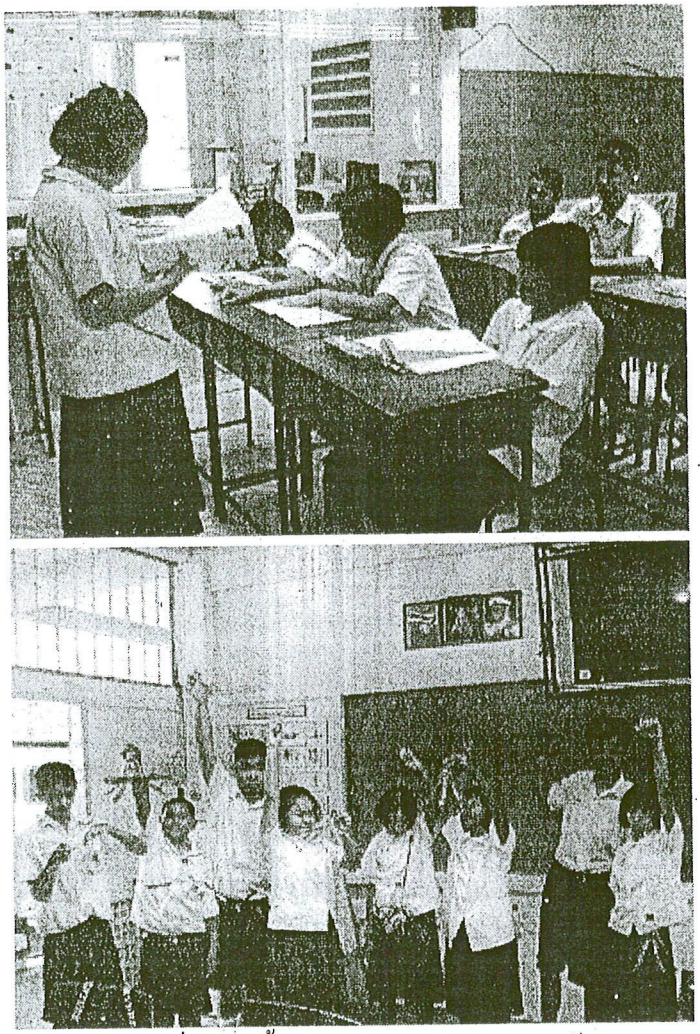

น้องท๊อป

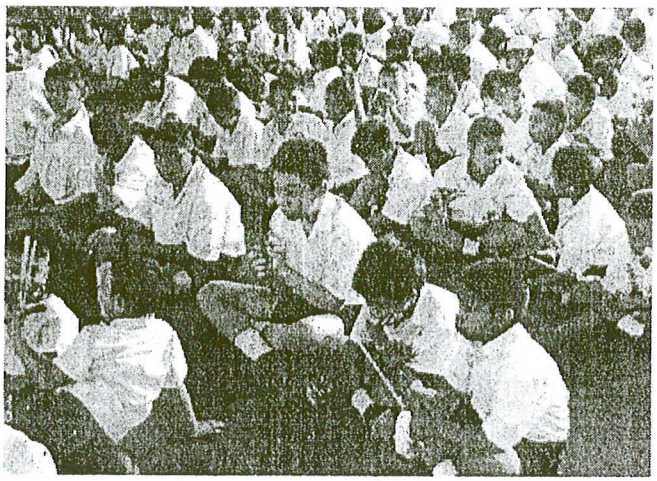

ด.ช. ท๊อป กับเพื่อน ๆ ในชั้นอนุบาล 2/1

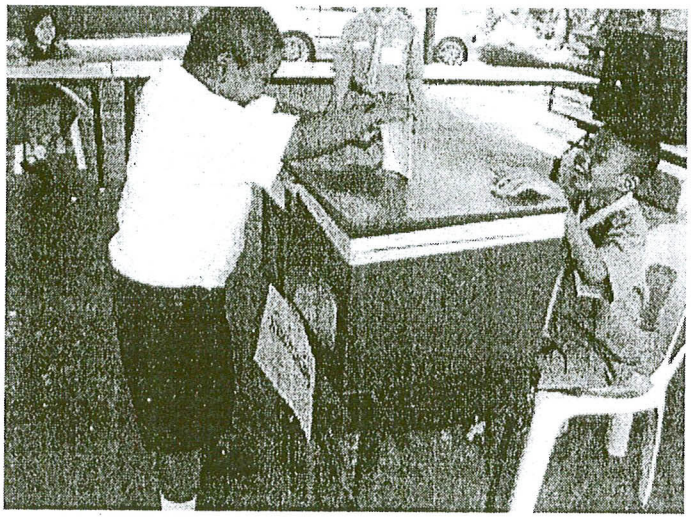
ด.ช.โอม เพื่อนสนิท

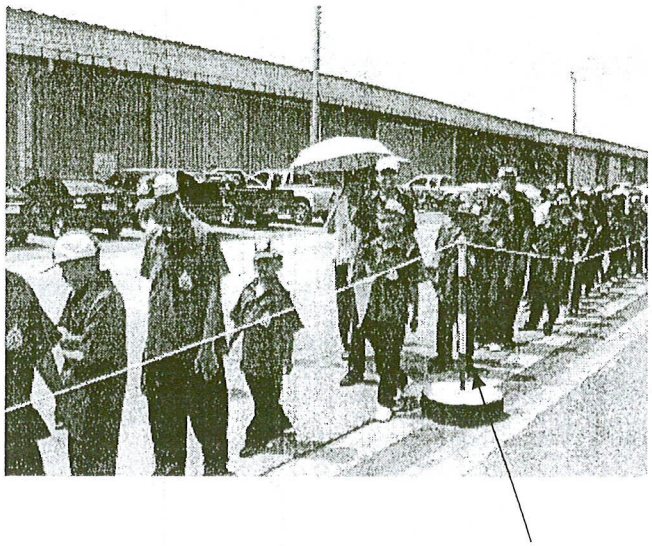
เรียนกับเพื่อนในชั้นเรียนพิเศษเตรียมความพร้อม
กับการเรียนร่วมกับเพื่อนในชั้นที่สูงขึ้น

กิจกรรมไหว้ครูประจำปี

เลือกตั้งประธานนักเรียน

ท็อปในกิจกรรมทัศนศึกษาเรือรบหลวงจักรีนฤเบศ

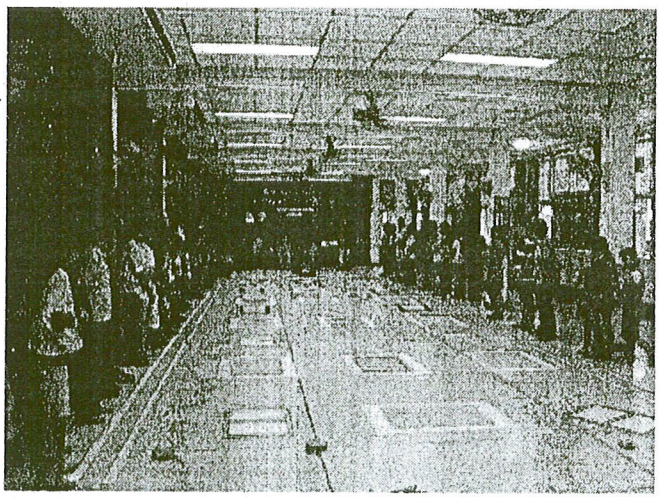

บำเพ็ญประโยชน์ที่วัดในวันมาฆบูชา

เรียนโยคะเพื่อการบำบัด

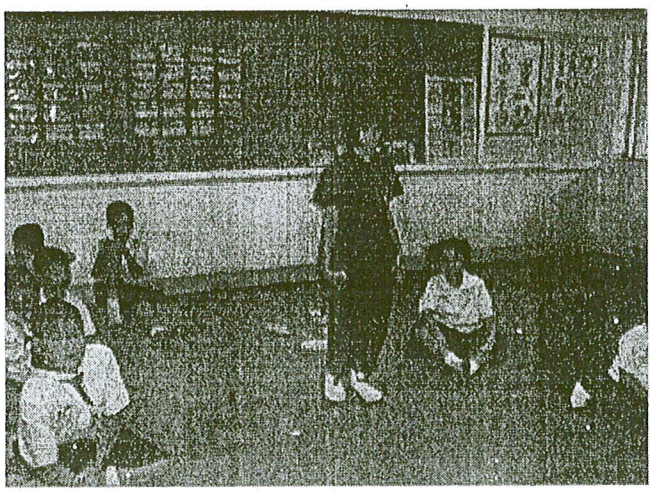
รูปภาพเพิ่มเติมเกี่ยวกับกิจกรรมเรียนร่วมของโรงเรียน

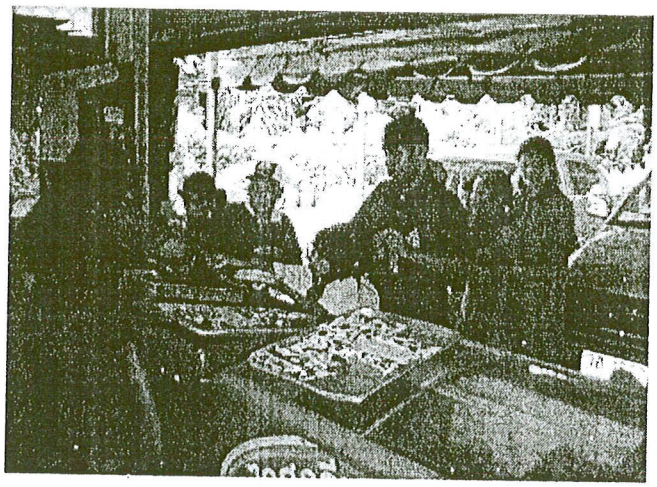
กิจกรรมศิลปะบำบัดนักเรียน
และผู้ปกตรอง

ดนตรีบำบัดคาบเรียนสุดท้ายของวัน

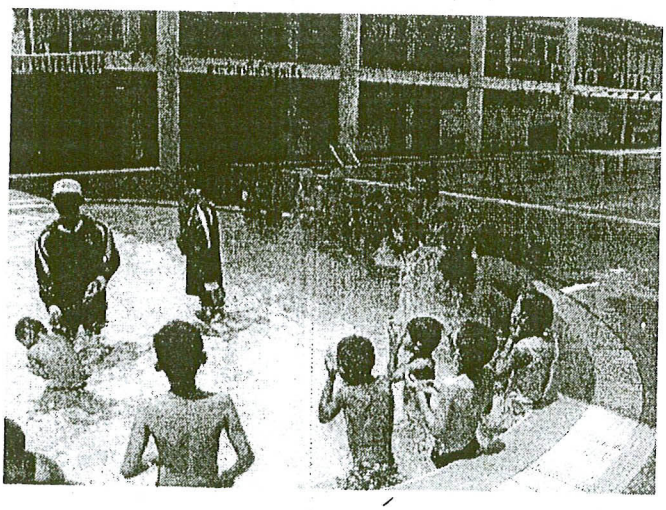

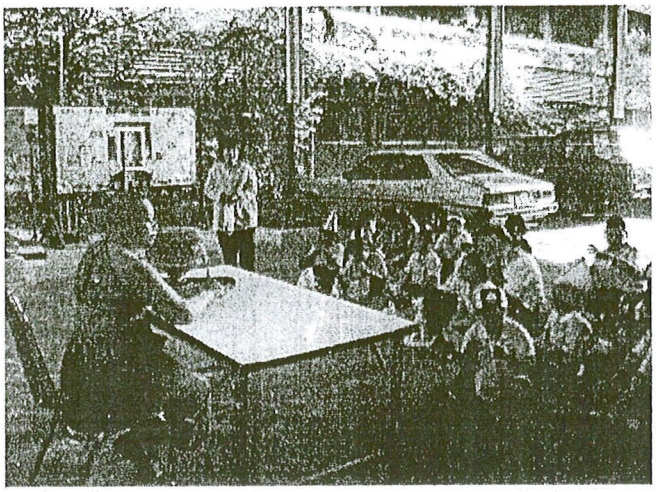
กีฬาบำบัดโดยเปตอง

การใช้เงินในชีวิตประจำวัน

ธาราบาบัด

ทำบุญตักบาตรอาหารทุกวันพุธ

สุดท้ายของเดือน

ภาคผนวก ฉ

กรณีศึกษาน้องดะ

น้องดะหรือเด็กหญิงพรชุภา ชื่นกำไล เกิดวันที่ 19 กันยายน 2543 อายุ 11 ปี นับถือศาสนาอิสลาม เป็นเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญากลุ่มอาการดาวน์ บิดาชื่อนายสมนึก ชื่นกำไล มารดาชื่อนางซาฟีนะ จันทร์ขาว อาศัยอยู่บ้านเลขที่ 83/14 หมู่ 1 ถนนประชาอุทิศ แขวงทุ่งครุ เขตทุ่งครุ กรุงเทพมหานคร น้องดะเข้าเรียนที่โรงเรียนวัดบางปะกอกในปีการศึกษา 2550 โดยที่ไม่เคยเรียนที่ไหนมาก่อนเลย วันแรกของการมาเรียนน้องดะเอาแต่ร้องไห้ส่งเสียงโวยวายไม่ยอมพูดอย่าอื่นนอกจาก "หานะ...หานะ... (หมายความว่าหนูจะหาแม่)" ดิ้นลงนอนกับพื้น ไม่ยอมให้ใครถูกตัวและวิ่งออกนอกห้องเรียน ครูต้องคอยดูแลอย่างใกล้ชิดอยู่ตลอดเวลา พฤติกรรมเหล่านี้เป็นอยู่เกือบสองสัปดาห์แล้วสถานการณ์ก็เข้าสู่ภาวะปกติ แต่ครูก็ต้องพบกับปัญหาอย่างอื่นอีกยาวเหยียดตามมาคือ

ปัญหาด้านการมองเห็น ครูสังเกตเห็นว่าเมื่อให้น้องดะอ่านหรือเขียนหนังสือน้องดะจะขมวดคิ้วและรี่ตา ชอบดูหนังสือใกล้ๆ เวลาเขียนหนังสือจะก้มติดสมุด ครูจึงแนะนำให้คุณแม่ของน้องดะพาน้องดะไปพบแพทย์เพื่อตรวจวัดสายตา ก็พบว่าน้องดะมีสายตาสั้นมาก คุณแม่ตัดแว่นมาให้น้องดะสวม

ปัญหาด้านการพูด น้องดะพูดติดอ่าง พูดไม่ชัด "ค..ค..คู..คูเล็ก น...น..หนูหิว ข..ข..ข้าว" ปัญหานี้ครูแก้ได้ไม่ยาก เพราะน้องดะเป็นเด็กช่างพูดเมื่อครูสอนพูดจึงให้ความร่วมมือเป็นอย่างดี ครูใช้วิธีการพูดคุยกับน้องดะ เมื่อน้องดะพูดคำที่ติดอ่าง ครูจะพูดคำนั้นและให้น้องดะพูดตามช้าๆ ฝึกอย่างนี้บ่อยๆ ทำให้น้องดะพูดติดอ่างน้อยลง

ปัญหาด้านการเขียน กล้ามเนื้อมัดเล็กของน้องดะยังไม่ดีทำให้การจับดินสอลำบาก ครูจึงต้องจัดกิจกรรมที่ช่วยให้น้องดะได้พัฒนากล้ามเนื้อมัดเล็ก เช่น วาดรูป ระบายสี การปั้นแป้งโด การร้อยเชือก การฉีกปะติดกระดาษ การฝึกเขียนเส้นพื้นฐาน 13 เส้น การหัดเขียน ก ไก่ นอกจากนั้นครูยังแถมการบ้านการฝึกเขียนไปทุกวันจนถึงทุกวันนี้ก่อนกลับบ้าน ถ้าครูไม่ให้สมุดการบ้านไปน้องดะจะต้องถามทุกครั้ง "ครูค่ะ ไม่มีการบ้านเหรอค่ะ หนูอยากได้" จึงเป็นที่รู้กันว่าต้องมีการบ้านให้เป็นของแถมกันทุกวัน ประกอบกับผู้ปกครองของน้องดะที่คอยดูแลน้องดะในการทำการบ้านทุกครั้งไม่เคยขาด ปัจจุบันนี้น้องดะเขียนพยัญชนะตามแบบได้แล้วและพอจะเขียนชื่อตนเองได้ ครูมักจะได้คำชื่นชมจากแม่ของน้องดะอยู่เสมอ แม่จะเขียนความคิดเห็นในสมุดพกของน้องดะอยู่เสมอว่า "ขอขอบคุณคุณครูมากที่คอยดูแลและช่วยเหลือมาตลอด น้องดะเก่งขึ้นมากแม่ดีใจมาก" ข้อความเหล่านี้เป็นกำลังใจให้ครูทำงานและพัฒนางานให้ดีต่อไป

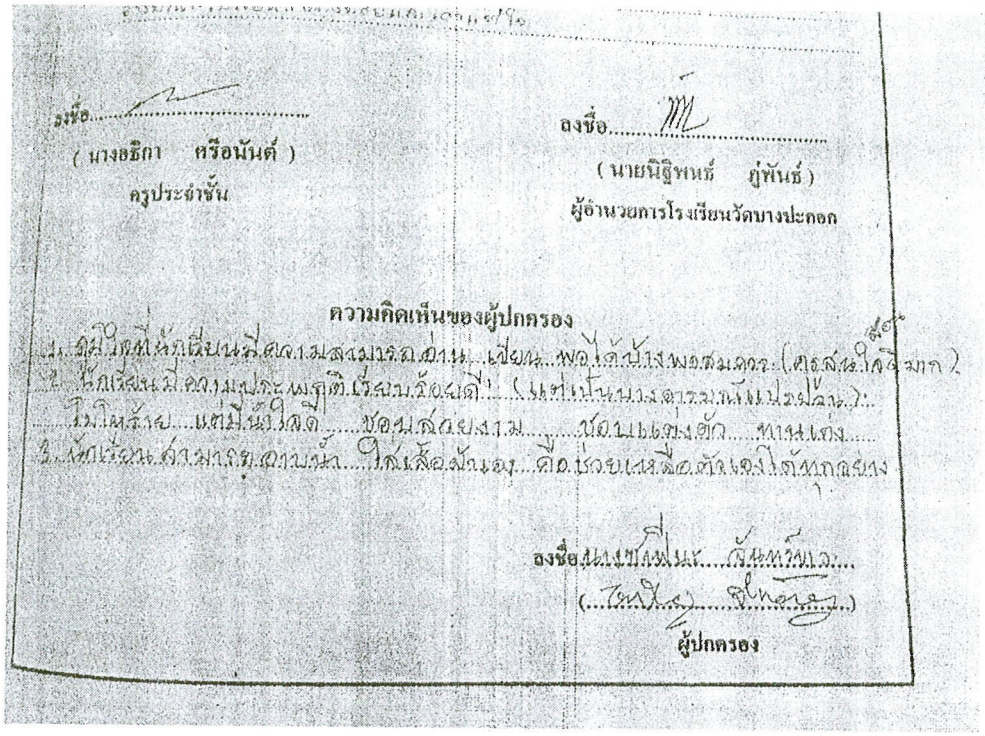
ปัญหาด้านการเรียน ความสามารถน้องในด้านการเรียนเริ่มต้นจากศูนย์เพราะน้องตะยังนับเลขไม่ได้ ไม่รู้จักตัวเลข ไม่รู้จักพยัญชนะ แต่สามารถอ่านพยัญชนะออกเสียงตามครูได้ ครูต้องทำงานหนักในการเตรียมแบบฝึกต่างๆ ส่วนใหญ่จะอยู่ในระดับเตรียมความพร้อมของเด็กปฐมวัย น้องตะจะจำบทเรียนได้ไม่ค่อยดี ครูจึงต้องให้ทำซ้ำๆ บ่อยๆ

ปัญหาด้านการช่วยเหลือตัวเอง น้องตะไม่สามารถช่วยเหลือตนเองได้ในเรื่องของการทำความสะอาดหลังขับถ่าย การเช็ดน้ำมูกด้วยตนเอง การติดกระดุม การสวมถุงเท้า การติดตะขอ ครูต้องหัดให้น้องตะทำเองทุกอย่าง ครูต้องอดทนและต้องใจเย็นๆ กว่าจะทำได้แต่ละอย่างต้องหัดซ้ำๆ ทำบ่อยๆ เช่น แปรงฟัน ล้างก้น ใส่เสื้อผ้า ติดกระดุม การสวมรองเท้า ฯลฯ นอกจากนี้ความร่วมมือจากครอบครัวก็เป็นสิ่งที่สำคัญยิ่ง เมื่อครูบอกถึงปัญหาเหล่านี้และขอความร่วมมือกับครอบครัวของน้องตะในการช่วยฝึกน้องตะในการช่วยเหลือตนเองเวลาอยู่ที่บ้านด้วย ผู้ปกครองก็ให้ความร่วมมือเป็นอย่างดีทำให้ตอนนี้น้องตะสามารถช่วยเหลือตนเองในการแปรงฟัน อาบน้ำ ล้างมือ ติดกระดุมเสื้อ ใส่เสื้อผ้า ล้างก้น การสวมถุงเท้า-รองเท้าได้ด้วยตนเองแล้ว

น้องตะเป็นเด็กที่มีนิสัยร่าเริงแจ่มใส พูดเก่ง ชอบร้องเพลง ฟังเพลง และเต้นรำเก่ง ทำให้ใครที่ได้รู้จักน้องตะต้องรักน้องตะทุกคน แม่มักพาน้องตะไปไหนมาไหนบ่อยๆ ในวันเสาร์ อาทิตย์ทำให้น้องตะได้มีโอกาสเรียนรู้สิ่งต่างๆ มากมายเหมือนเด็กปกติทั่วไป พอเช้าวันจันทร์น้องตะจะมีเรื่องมาเล่าให้ครูฟังทุกครั้ง โดยเฉพาะละคร น้องตะรู้จักตัวละคร บางครั้งก็จริงจังถึงขั้นเลียนแบบท่าทางตัวละครมาแสดงให้ครูและเพื่อนๆ ดูอยู่บ่อยๆ วันหนึ่งขณะที่ครูทักทายนักเรียนในตอนเช้าก่อนเริ่มเข้าบทเรียน ครูเรียกชื่อนักเรียนที่มาเรียนวันนี้จนถึงชื่อน้องตะ น้องตะนั่งนิ่งไม่ยกมือ ครูถามว่า "น้องตะได้ยินครูเรียกไหมคะ" น้องตะตอบว่า "ครูค่ะหนูไม่ได้ชื่อพรชุภาแล้วให้เรียกใหม่ว่ามณฑยาค่ะ" น้องตะจะมาถึงโรงเรียนเช้าทุกวัน มาก่อนที่ครูจะถึงโรงเรียนเสมอๆ ครูมอบภาระงานประจำให้น้องตะรับผิดชอบทุกวันคือ การเปิดหน้าต่างในห้องเรียน ปัดฝุ่นชั้นวางของเล่นและแกะถุงข้าที่แม่เตรียมมาให้ เมื่อครูมาถึงจะเห็นภาพน้องตะนั่งกินอาหารเช้าอยู่ที่โต๊ะอาหารทุกเช้า ในช่วงเวลาเรียนน้องตะจะชอบทำกิจกรรมการเคลื่อนไหวเป็นพิเศษเพราะครูจะเปิดเพลงและให้ทำท่าทางประกอบซึ่งน้องตะก็ทำได้ดีจนสามารถออกมานำเพื่อนๆ หน้าชั้นเรียนแทนครูได้ กิจกรรมการเรียนการสอนในห้องเรียนพิเศษแต่ละวันน้องตะสามารถทำกิจกรรมได้ดีและมีความตั้งใจมาก เที่ยงของทุกวันเมื่อรับประทานอาหารเที่ยงเรียบร้อยแล้ว น้องตะจะมีหน้าที่รับผิดชอบคือการเช็ดโต๊ะ หลังจากนั้นจะขออนุญาตครูไปซื้อขนม เดี๋ยวนี้น้องตะสามารถซื้อขนมได้ด้วยตนเองแล้วและยังเป็นที่รู้จักของแม่ค้าทุกคนด้วย

จากวันแรกที่น้องดะได้มาเข้าเรียนที่โรงเรียนวัดบางปะกอกจนถึงวันนี้น้องดะมีความเปลี่ยนไปจากเดิมมาก น้องดะมีพัฒนาด้านต่างๆ ดีขึ้นจนเห็นได้ชัดเจน ผลสำเร็จที่น่าชื่นชมนี้เกิดจากความร่วมมือของบุคคลหลายฝ่ายไม่ว่าจะเป็นผู้บริหารโรงเรียนท่านผู้อำนวยการนิฐิพนธ์ ภู่พันธ์ และรองผู้อำนวยการทั้งสี่ท่านที่เอื้ออำนวยในด้านงบประมาณเพื่อพัฒนาการจัดการเรียนการสอนที่มีคุณภาพ เหมาะสมและเพียงพอกับนักเรียน รวมถึงกำลังสำคัญยิ่งคือครอบครัวของน้องดะที่เอาใจใส่ดูแลน้องดะเป็นอย่างดี ให้ความร่วมมือและปฏิบัติตามคำแนะนำครูเสมอ ทุกคนทั้งที่โรงเรียนและที่บ้านมีส่วนช่วยให้น้องดะมีพัฒนาการที่ดีขึ้นสามารถใช้ชีวิตอย่างมีความสุขอยู่ในสังคมปกติได้ต่อไป

ภาพกิจกรรมน้องดะ[24]

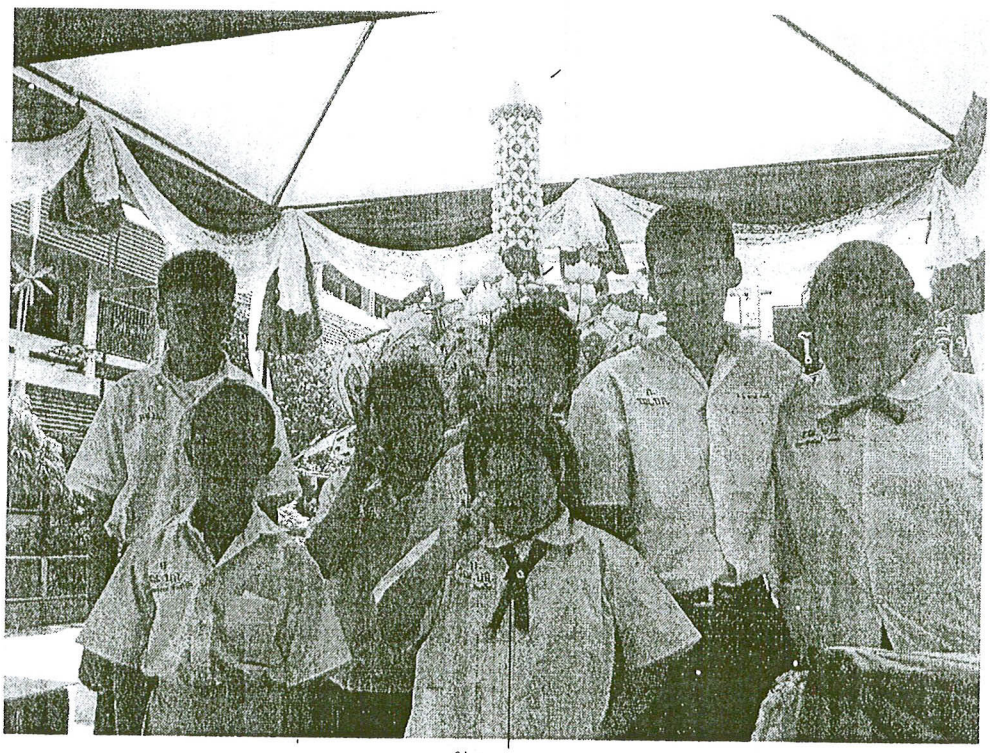
ลงชื่อ.....
(นางอธิกา ศรีอนันต์)
ครูประจำชั้น

ลงชื่อ.....
(นายนิฐิพนธ์ ผู้พันธ์)
ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดบางประกอก

ความคิดเห็นของผู้ปกครอง

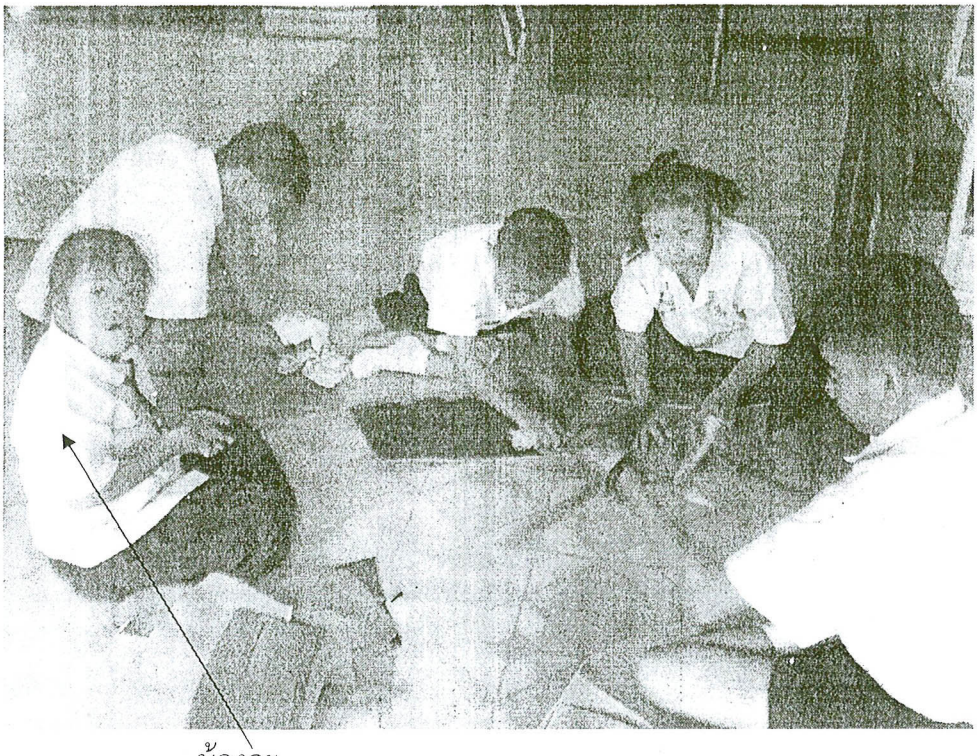
1. ดีที่ได้เรียนรู้ความสามารถอ่าน เขียน พอได้บ้างพอสมควร (ดีมาก)
2. ให้เรียนมีความประพฤติเรียบร้อยดี (แต่งกายสะอาดเรียบร้อย)
ไม่ให้ร้าย แต่มีน้ำใจดี ช่วยเหลือสังคม นอบน้อมถ่อม ตนเอง
3. ให้ปรับตัวการอยู่ร่วมกับ ให้เสียสละ คือ ช่วยเหลือตัวเองได้ทุกอย่าง

ลงชื่อ.....
(.....)
ผู้ปกครอง

น้องดะ

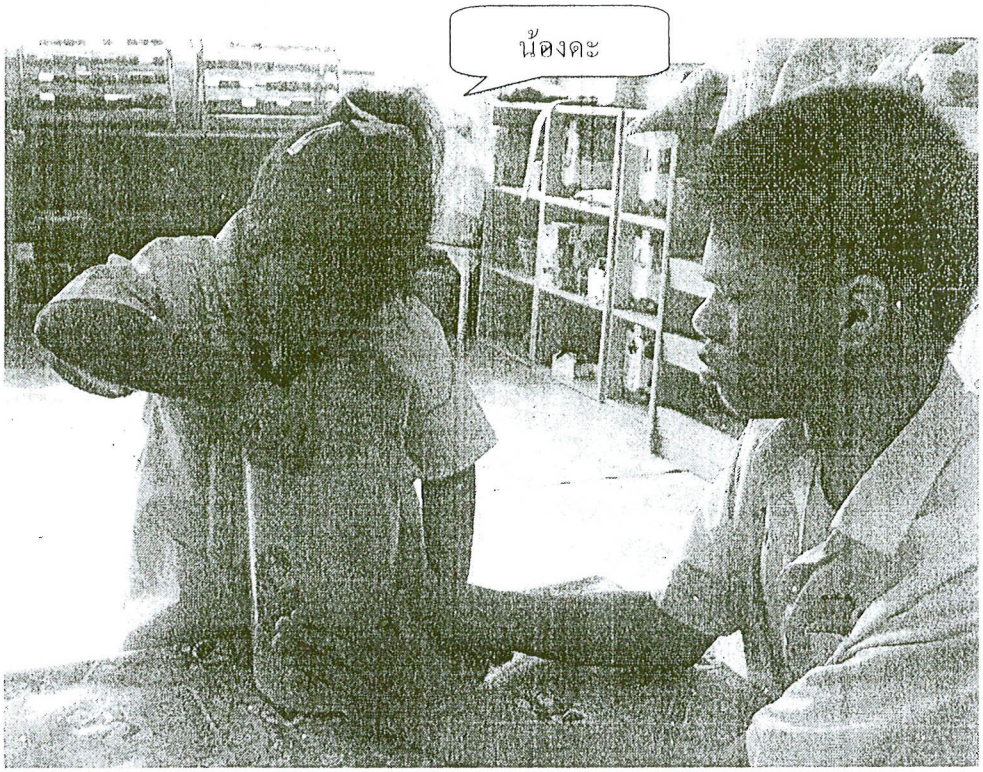
[24] รูปภาพต่างๆ ได้รับการอนุญาตจากผู้ปกครองและโรงเรียนวัดบางประกอกให้เผยแพร่ได้

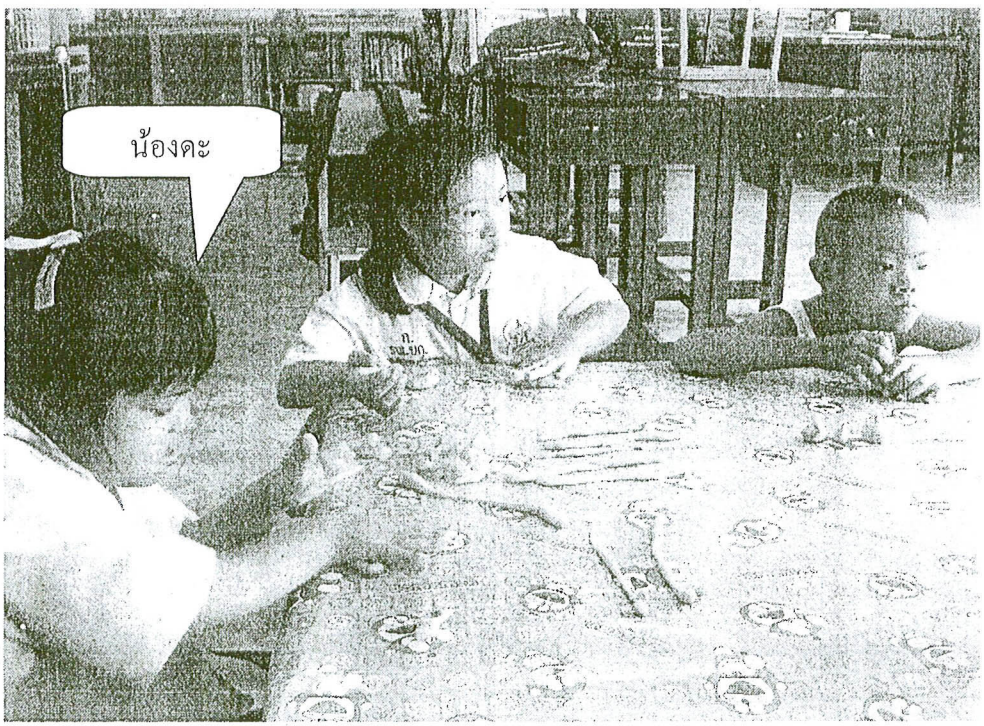

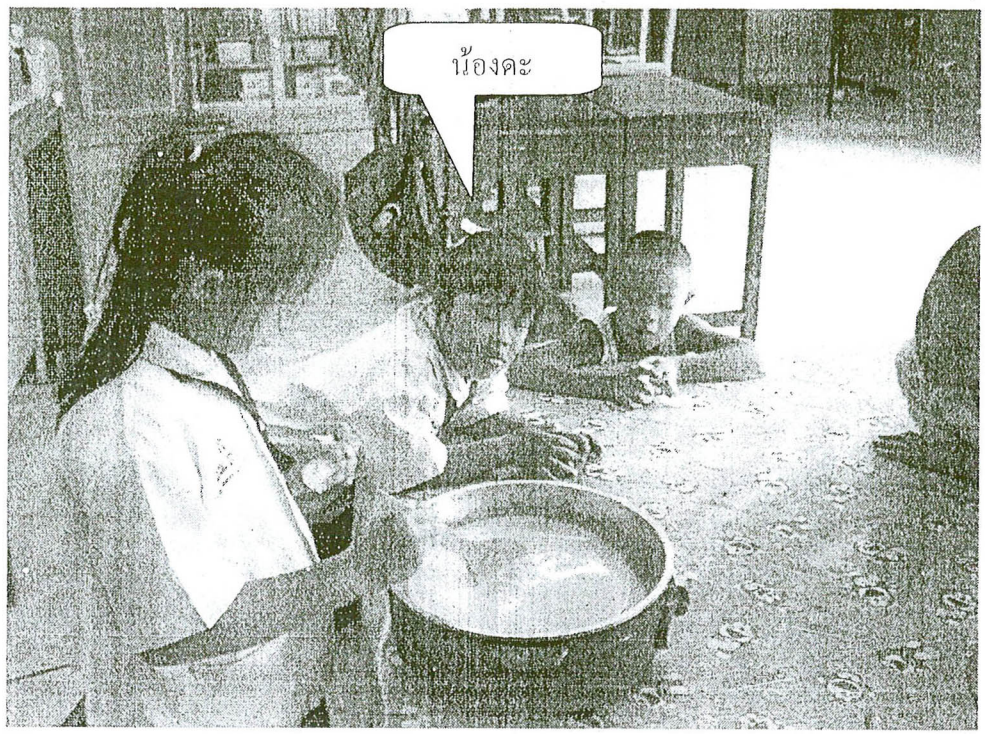
น้องดะ

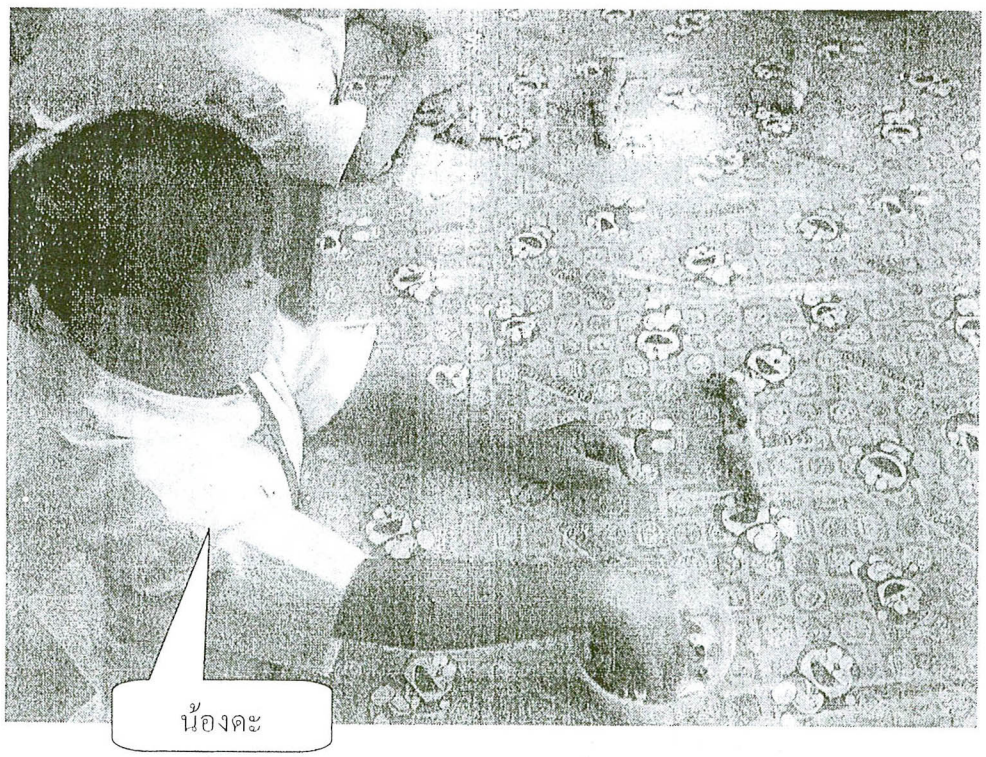

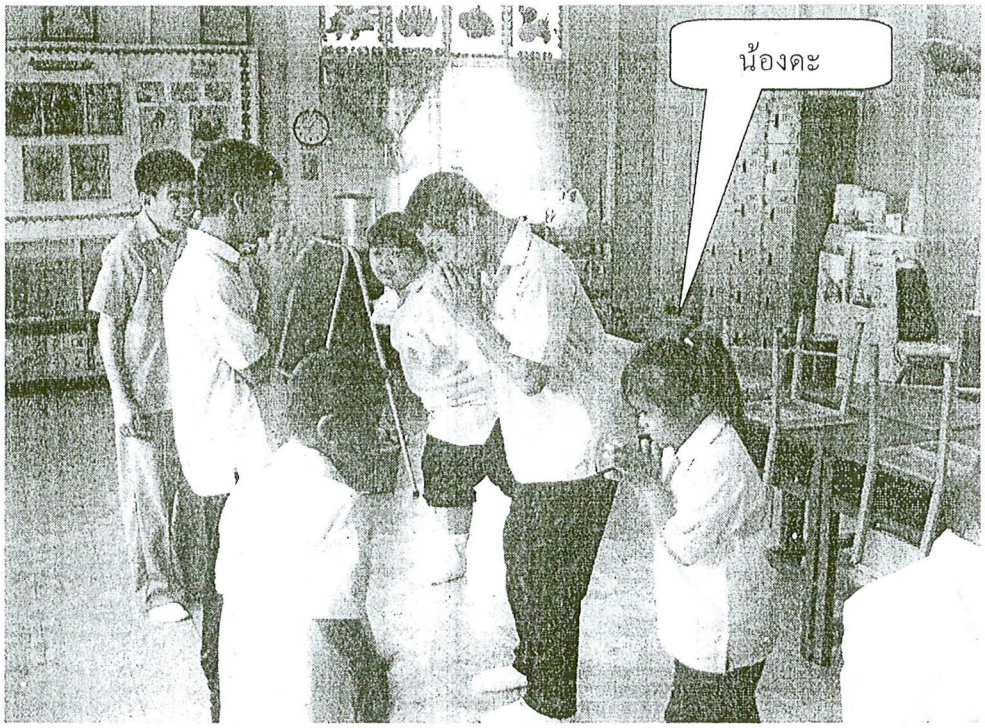
น้องดะ

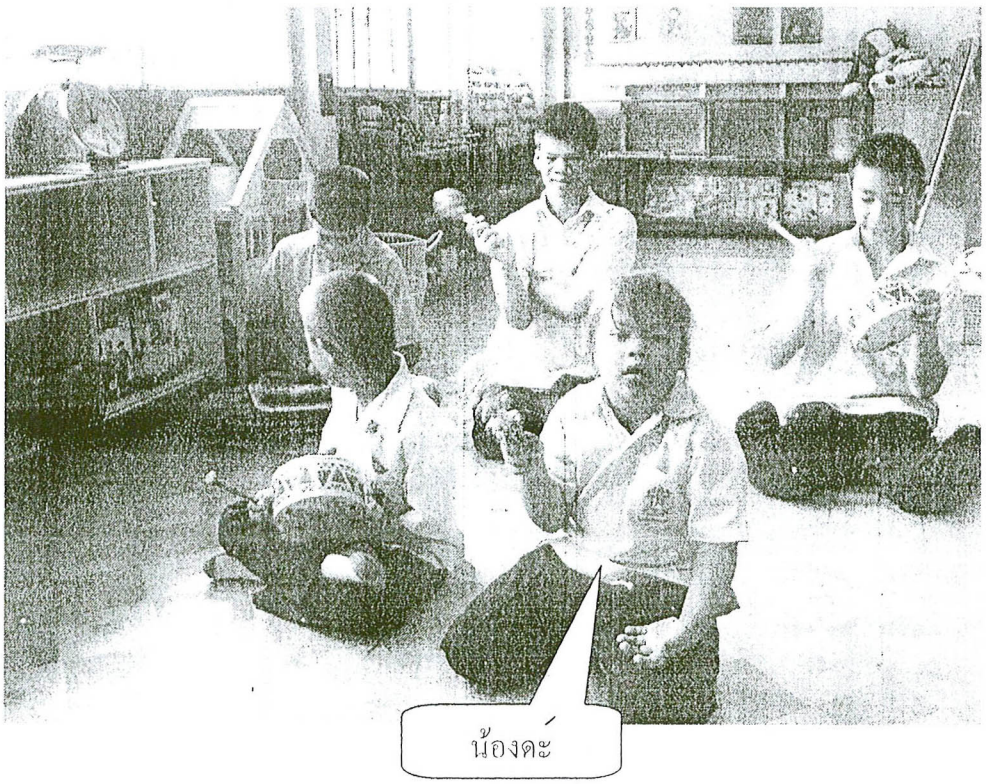

น้องดะ

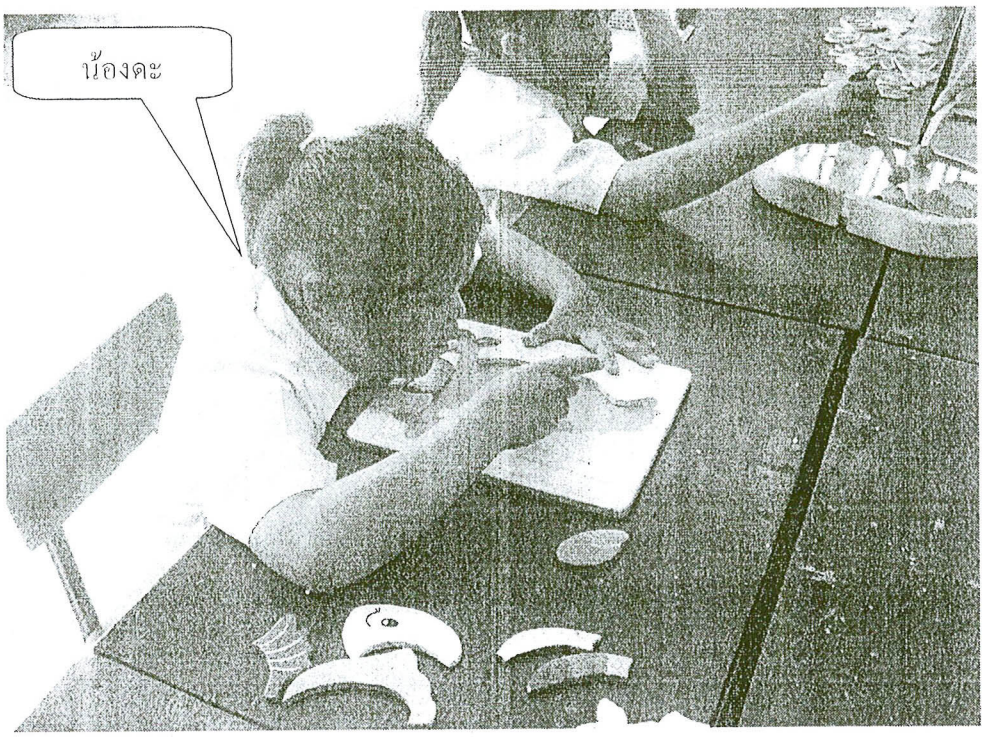

น้องดะ

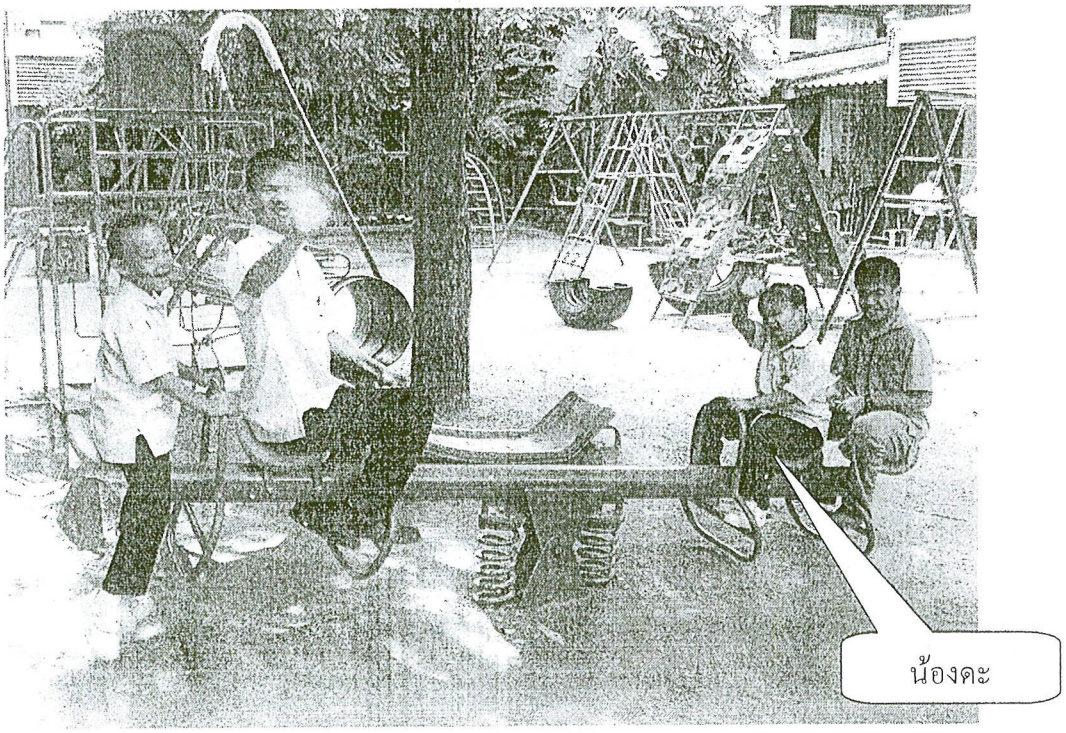

น้องคะ

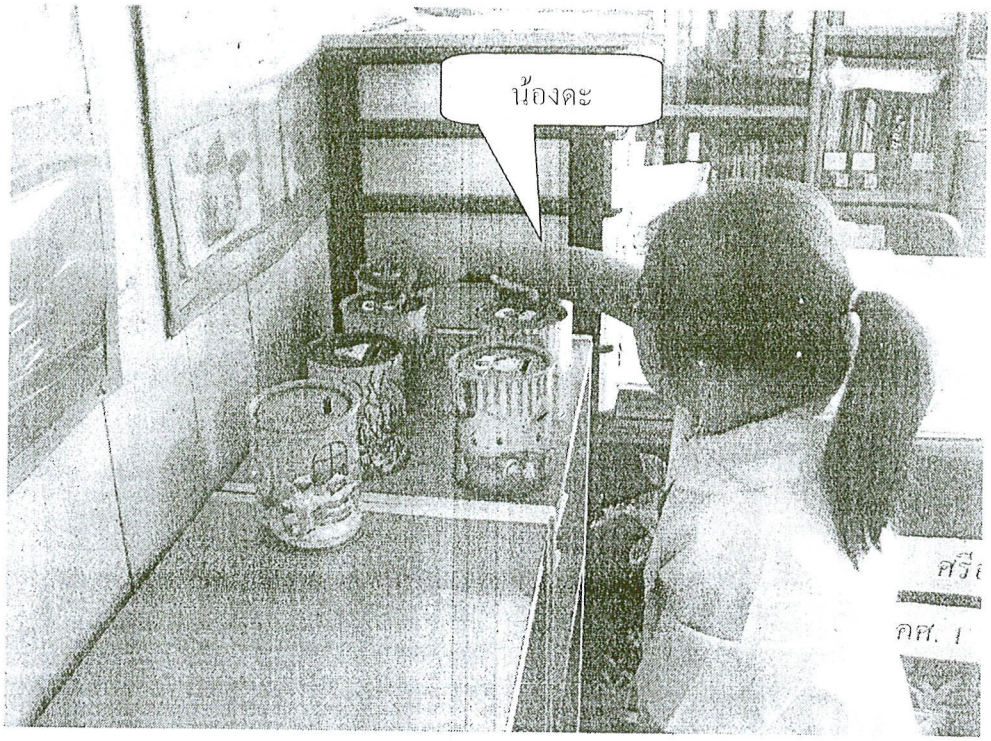

น้องคะ

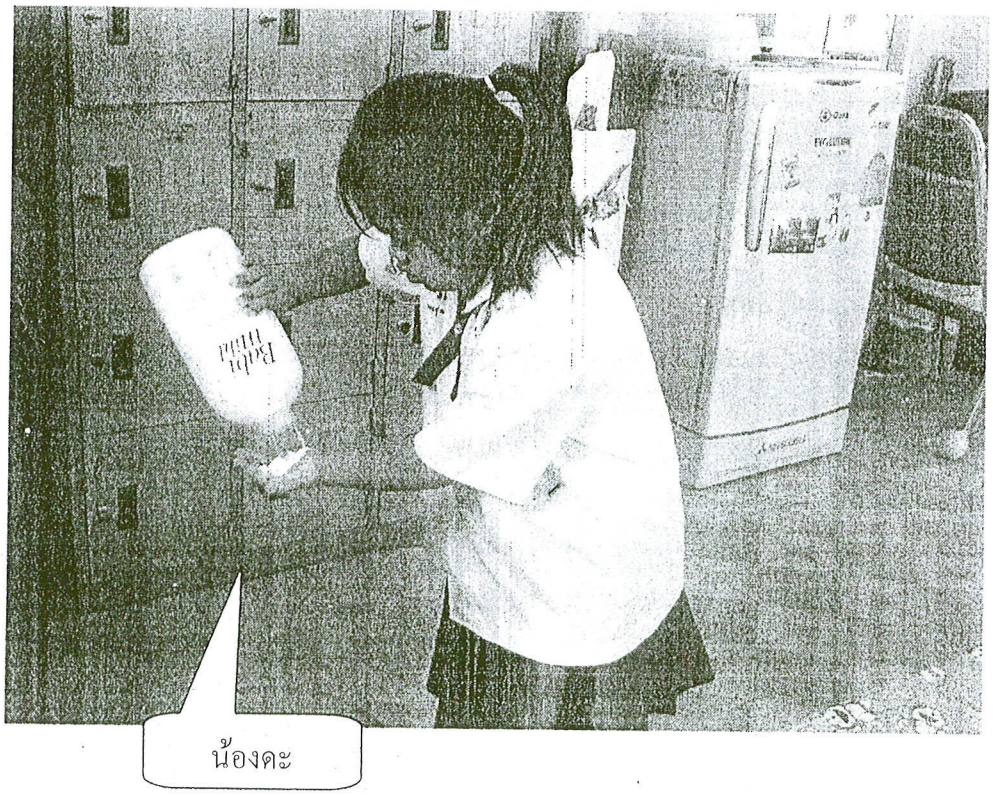

น้องดะ

น้องดะ

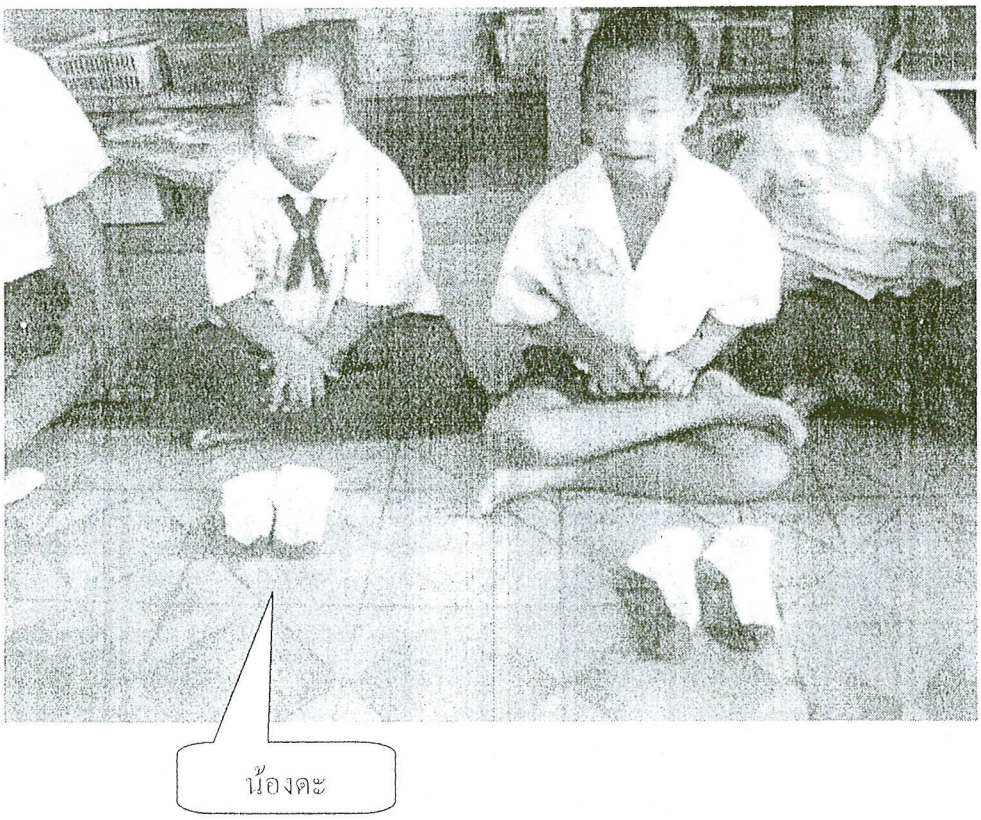

น้องดะ

น้องดะ

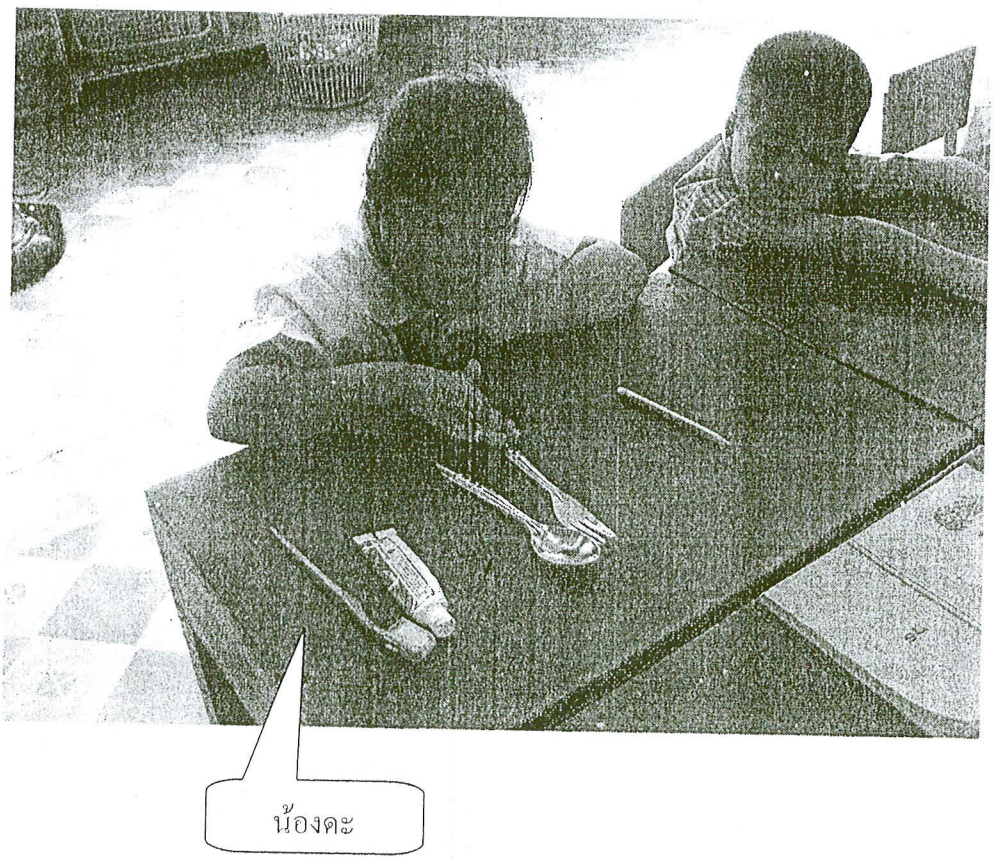

น้องดะ

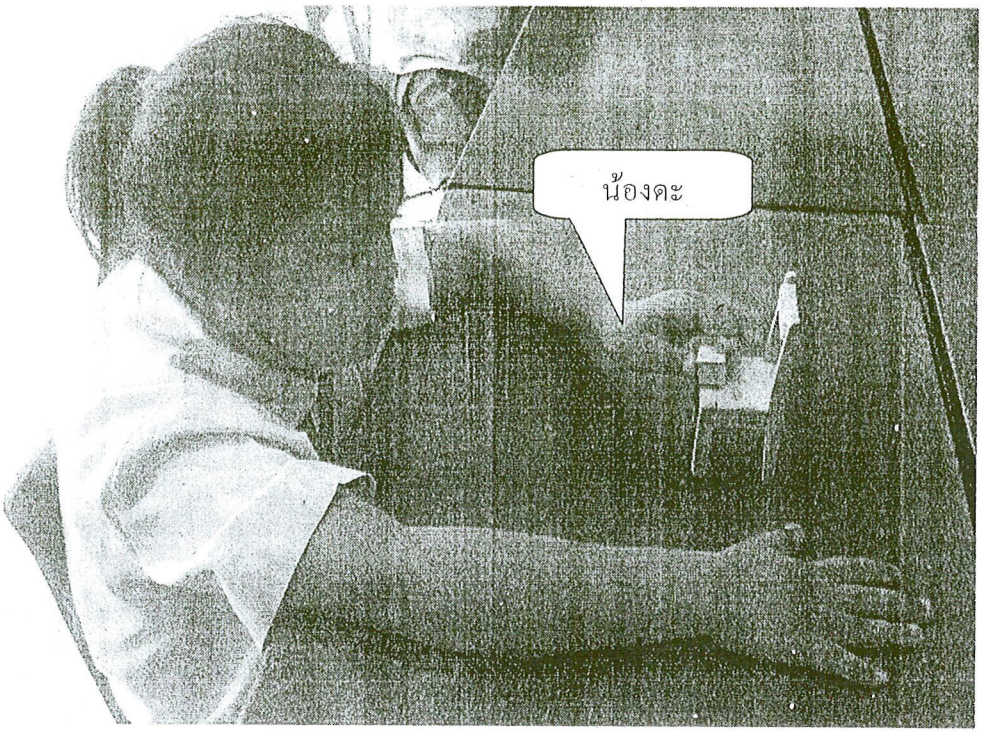

น้องดะ

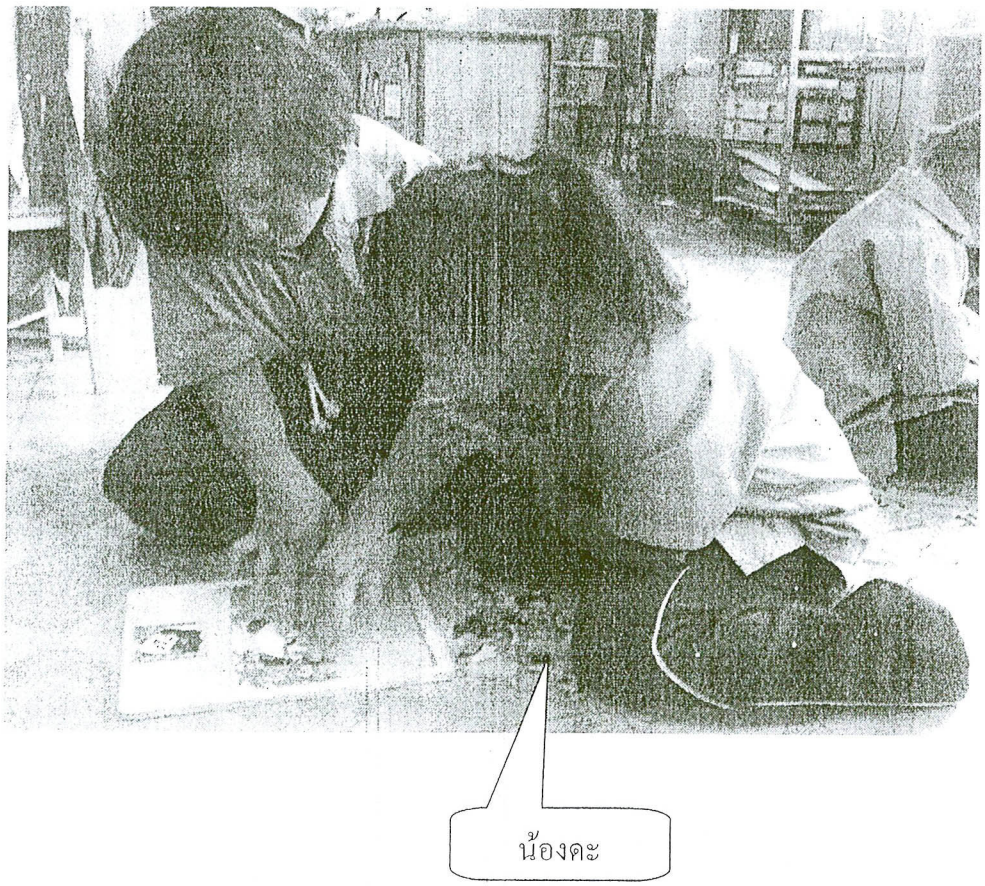

น้องดะ

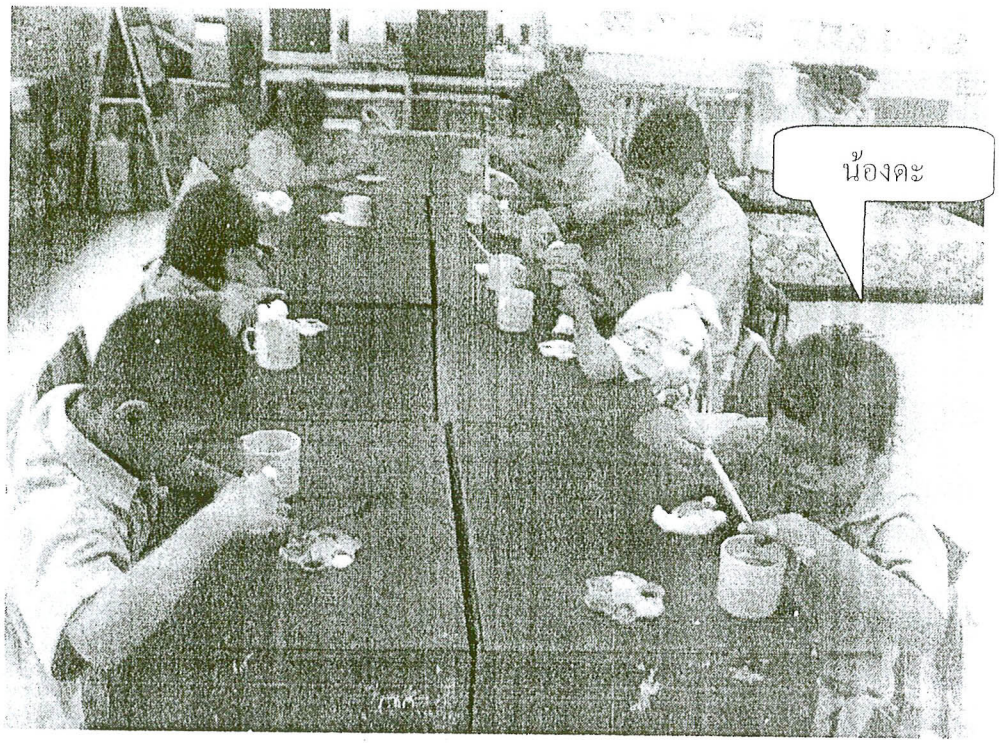

น้องดะ

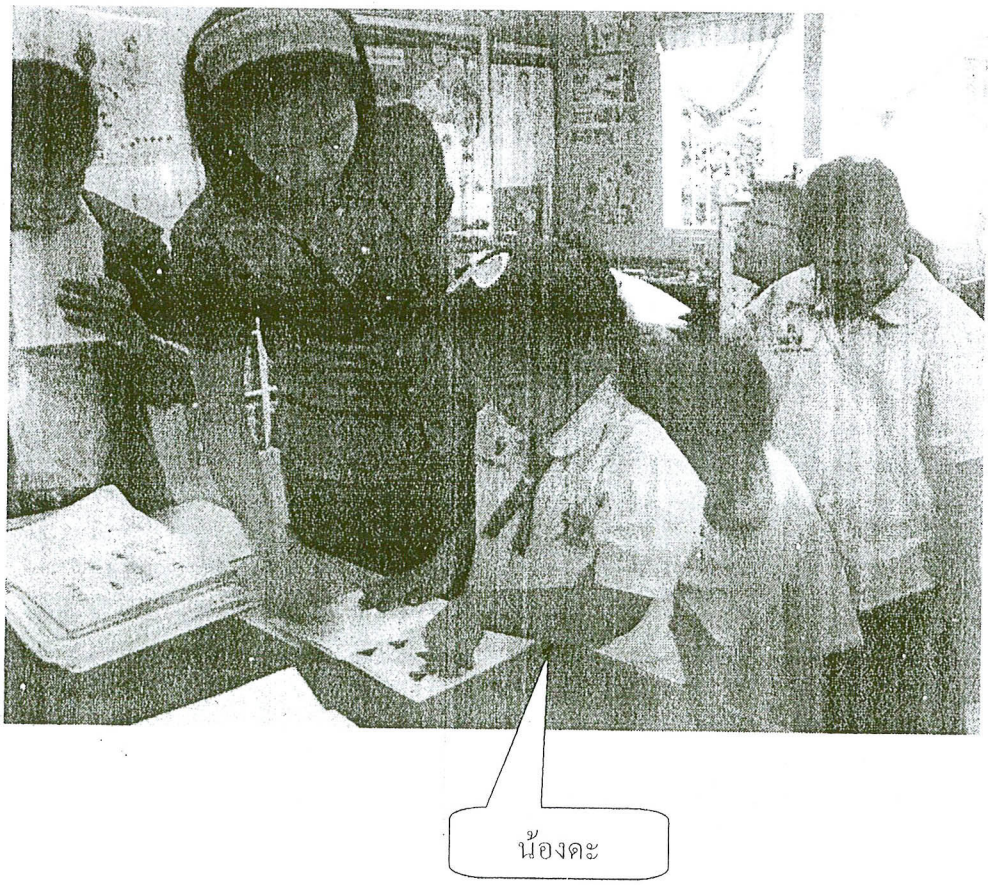

น้องดะ

น้องดะ

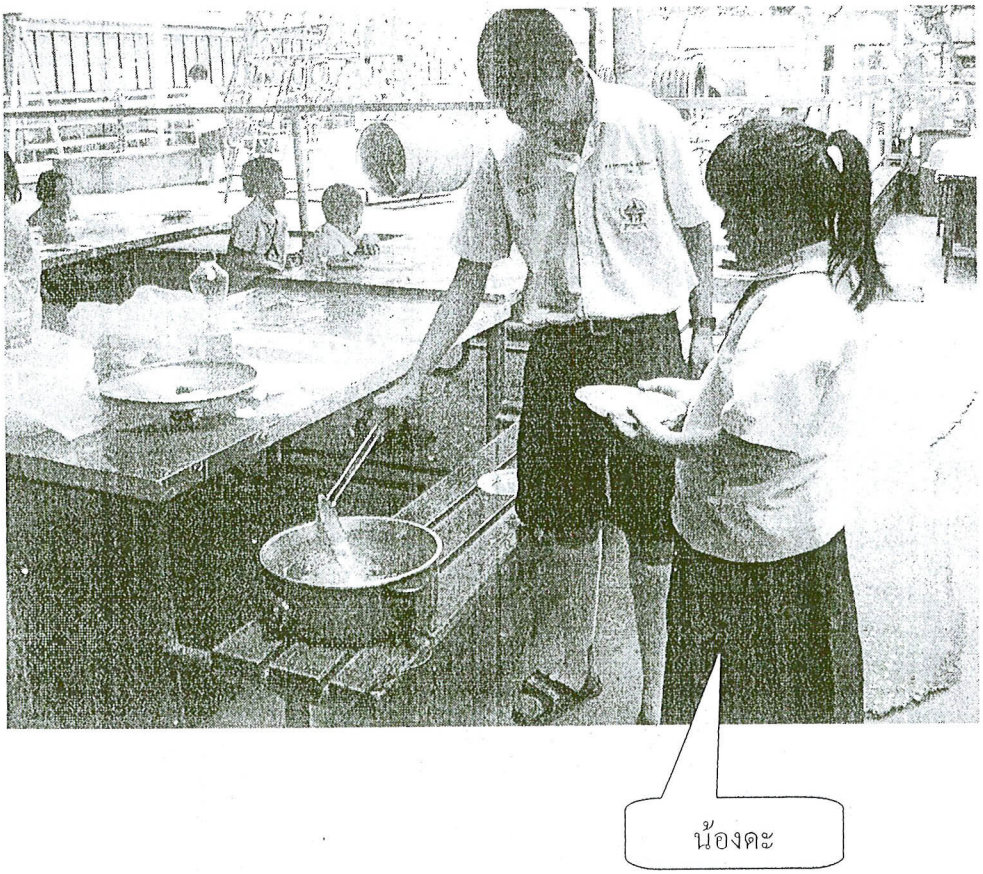

น้องคะ

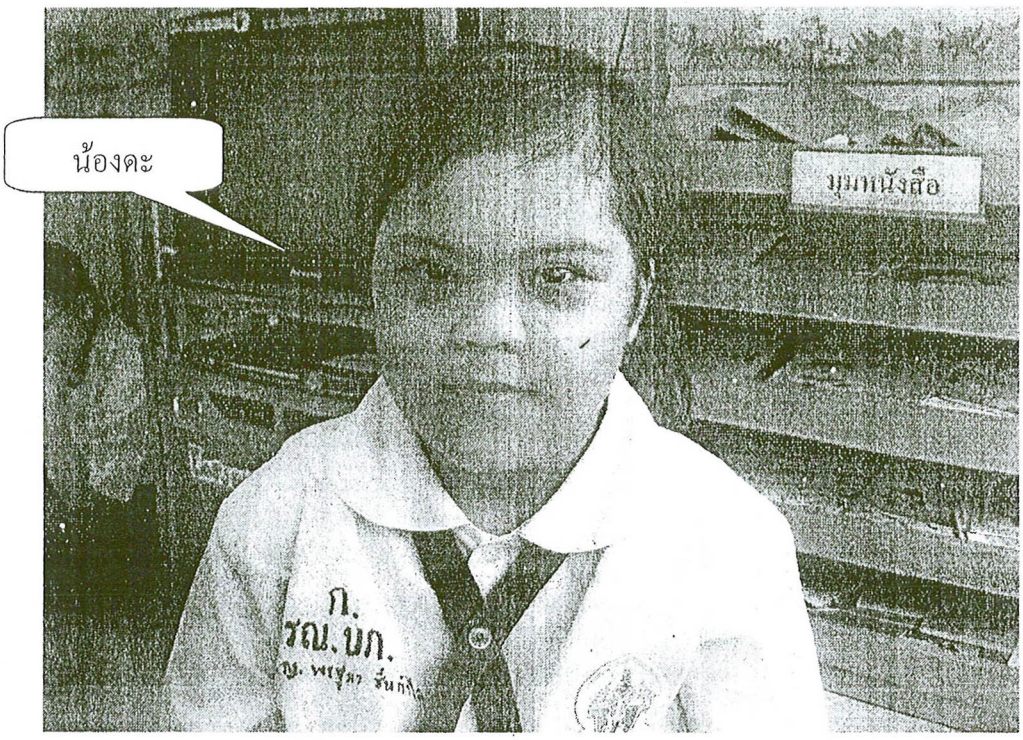

น้องคะ

น้องคะ

น้องคะ

น้องคะ

น้องคะ

น้องดะ
มุมหนังสือ

น้องดะ

ภาคผนวก ช

กรณีศึกษาเด็กชายวัชรา สังหา[25]

1. ชื่อนักเรียนที่ทำการศึกษา	เด็กชายวัชรา สังหา
เกิดวันที่	15 มีนาคม 2536 อายุ 14 ปี
ที่อยู่	บ้านเลขที่ 121 ตรอก/ซอย - หมู่ที่ ชื่อหมู่บ้านแก่นประดู่ ตำบลพระยืน อำเภอพระยืน จังหวัดขอนแก่น รหัสไปรษณีย์ 40320
เชื้อชาติ	ไทย
สัญชาติ	ไทย
นับถือศาสนา	พุทธ
ปัจจุบันเรียนอยู่ที่	โรงเรียนพระยืนวิทยาคาร ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2/3
ครูประจำชั้นชื่อ	นางนงนุช อมรชัตนกุล
ลักษณะทั่วไป	วัชรา เป็นเด็กผู้ชายรูปร่างเล็ก ขี้มง่าย พูดเก่ง ไม่ค่อยเอาใจใส่งานที่ครูมอบหมาย แต่ชอบช่วยเหลือผู้อื่น

2. ลักษณะของปัญหา

1. เป็นเด็กยากจน
2. พ่อแม่มีอาชีพทำนาแต่ไม่มีที่ดินทำกินเป็นของตนเอง ต้องเช่าที่นาของคนอื่น
3. สภาพบ้านเป็นบ้านชั้นเดียวหลังเล็กๆ
4. ครอบครัวยากจน มีพี่ชายสองคน คือ กำลังเรียน 1 คน คือ นายวีรยุทธ สังหา กำลังเรียนอยู่ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6
5. มีนิสัยชอบพูด การเรียนอ่อนมาก ไม่มีสมาธิยามเรียน จะลุกจากที่บ่อยๆ

ผู้ศึกษาสนใจปัญหาของวัชรา คือ เมื่อให้วัชราอ่านหนังสือ วัชรา ไม่สามารถอ่านได้ เขียนพยัญชนะไทยตามคำบอกไม่ได้ แต่เขียนตามแบบได้ จึงใช้แบบคัดแยกนักเรียนที่มีความพิการ บกพร่อง ของกระทรวงศึกษาธิการ พบว่า วัชรามีปัญหาทางการเรียนรู้ จึงต้องการให้ความช่วยเหลือเพื่อแก้ปัญหาเรื่องการอ่าน และการเขียนให้วัชรา

---

[25] ได้รับความอนุเคราะห์ข้อมูลจากคุณครูรุจิรา สะเดา

3. ประวัติครอบครัว

บิดาชื่อ นายทองไสย์ สังหา ปัจจุบันยังมีชีวิตอยู่ มารดาชื่อนางมุ้ย อายุ 51 ปี อาชีพทำนาและรับจ้างทั่วไป มีฐานะยากจนไม่มีที่ดินทำเป็นของตนเอง ต้องเช่าที่นาของผู้อื่นทำกิน ผลผลิตที่ได้จากการเช่าทำนาบางปีก็พอกินได้ตลอดปี แต่บางปีไม่พอกิน รายได้อื่นๆ หรืออาชีพเสริมคือ การรับจ้างตัดอ้อยและรับจ้างทำงานก่อสร้าง

วัชราเป็นลูกชายคนเล็ก มีพี่ชายอีกสองคน คนโตช่วยพ่อแม่ทำงาน และอ่านหนังสือไม่ออก คนที่สองคือนายวีรยุทธ สังหา กำลังเรียนชั้น ม.3 วัชรา มีปัญหาเรื่องสายตา เนื่องจากในวัยเด็กเกิดอุบัติเหตุที่ตาข้างขวา ทำให้มองเห็นเพียงเลือนราง เมื่อจะอ่านหนังสือจะต้องหรี่ตาข้างขวา ทำให้ความสามารถในการมองเห็นบกพร่องไปด้วย

4. ประวัติเกี่ยวกับสุขภาพอนามัย

วัชรา เป็นเด็กที่จัดว่ามีรูปร่างเล็ก แต่มีสุขภาพแข็งแรง มีน้ำหนักและส่วนสูง อยู่ในเกณฑ์ปกติ ตาข้างขวามีปัญหาในการมองเห็น

5. ข้อมูลที่ได้เก็บรวบรวมได้จากแบบสอบถามประเภทต่างๆ

สำหรับข้อมูลเพิ่มเติมที่ได้จากการให้วัชราทำแบบสอบถาม พอสรุปสาระสำคัญได้ดังนี้

- จากการวัดระดับเชาวน์ปัญญา (เชาวน์เล็ก)ของกรมสุขภาพจิต อยู่ในเกณฑ์ต่ำกว่าปกติ
- จากการใช้แบบวัด Line Gometirc พบว่าอยู่ในระดับต่ำกว่าปกติ
- จากการใช้แบบวัดสายตาของมารีน ฟรอสติก พบว่าวัชรามีปัญหาทางด้านการจำแนกพยัญชนะและบกพร่องเรื่องการอ่านและสะกดคำ
- ผลการเรียนอยู่ในเกณฑ์ต่ำ (มี 0, ร.)
- ประวัติการเรียนอยู่ในเกณฑ์ต่ำ
- ผลจากแบบสำรวจความถนัดและความสนใจพิเศษพบว่า วัชราต้องการเป็นช่างซ่อมรถ
- ผลจากการใช้แบบคัดแยกพบว่า วัชรามีปัญหาทางด้านการเรียนรู้ คืออ่านและเขียนสะกดคำง่ายๆ ไม่ได้ แต่เขียนตามแบบได้

6. ข้อมูลเกี่ยวกับการศึกษา

วัชราเรียนชั้นประถมที่โรงเรียนบ้านแก่นประดู่ อำเภอพระยืน จังหวัดขอนแก่น เมื่อจบป.6 ก็มาสมัครเข้าเรียนต่อที่โรงเรียนพระยืนวิทยาคาร ผลการเรียนอยู่ในเกณฑ์ต่ำ

7. การปรับตัวทางสังคม

เมื่อเรียนอยู่ในชั้นประถมได้เป็นตัวแทนนักกรีฑาของโรงเรียน จากการสังเกตเมื่อพาวัชราเข้าร่วมแข่งขันกีฬาวันคนพิการสากลพบว่า วัชรามีทักษะในการเล่นกีฬาเป็นอย่างดี มีความกระตือรือร้น มุ่งมั่นที่จะเอาชนะอย่างเต็มที่

8. การปรับตัวทางอารมณ์

วัชราเป็นคนอารมณ์ดี เมื่อครูให้ความสนใจ วัชราจะมีความมั่นใจในตนเอง พูดคุยกับเพื่อนๆ ที่มาจากต่างโรงเรียนได้ดี เมื่ออยู่ที่บ้าน วัชราจะมีเพื่อนเล่นเป็นเด็กๆ ที่มีอายุอ่อนกว่า เป็นนักเรียนที่เข้ากับเพื่อนได้ทุกๆ คน รักและเชื่อฟังพ่อแม่

9. ประสบการณ์การทำงานและแผนการทางอาชีพ

วัชราช่วยเหลืองานบ้านที่ได้รับมอบหมายนอกเหนือจากการเรียน คือ รับจ้างดายหญ้าและรับจ้างตัดอ้อย สำหรับแผนอาชีพนอนาคต วัชรามีความใฝ่ฝันอยากเป็นช่างซ่อมรถ

10. สรุปความคิดเห็น ข้อวิจารณ์และข้อเสนอแนะสำหรับการแก้ไข

จากข้อมูลที่ได้รวบรวมทั้งหมดไม่ว่าจะเป็นการสังเกต สัมภาษณ์ การให้ตอบแบบสอบถามประเภทต่างๆ ที่เกี่ยวกับวัชรา พอจะนำมาวิเคราะห์ปัญหาของวัชรา ได้ดังนี้

1. เป็นเด็กยากจน
2. พ่อแม่มีอาชีพทำนา ไม่มีที่ดินทำกิน
3. สภาพบ้านชั้นเดียวหลังเล็กๆ
4. ครอบครัวยากจน
5. มีความประพฤติเรียบร้อย การเรียนต่ำ

การที่ครอบครัวของวัชราฐานะยากจน พ่อแม่ไม่รู้หนังสือ ทำให้วิเคราะห์ได้ว่า สาเหตุที่วัชรายังอ่านหนังสือและเขียนหนังสือไม่ได้ เพราะ วัชราไม่มีพื้นฐานจากชั้นประถม ประกอบกับเมื่อกลับมาบ้าน ขาดคนเอาใจใส่ดูแลฝึกหัดให้อ่านและเขียน พ่อแม่ไม่มีเวลาดูแลเรื่องการเรียน เพราะต้องหาเงินมาใช้จ่ายภายในบ้าน เมื่อวิเคราะห์สาเหตุของปัญหาจากการออกเยี่ยมบ้านและการทดสอบวัชราแล้ว ผู้ศึกษาก็นำมากำหนดแนวทางในการแก้ไขคือ ประชุมผู้ปกครองของวัชรา ร่วมกันกำหนดแนวทางในการแก้ไขโดยสร้างแบบฝึกจำนวน 10 แบบฝึก จัดทำแผนการจัดการเรียนรู้เฉพาะบุคคลเพื่อฝึกให้วัชราได้อ่านและเขียนสะกดคำที่ประสมด้วยสระในมาตราแม่ก กา

11. การติดตามผล

หลังจากได้จัดทำแบบฝึกใช้เวลา 10 ชั่วโมง จำนวน 10 แบบฝึกพบว่า วัชราสามารถอ่านและเขียนสะกดคำที่ประสมด้วยสระในมาตราแม่ ก กาได้ แต่เมื่อครูให้อ่านคำที่ประสมด้วยสระประสม วัชราไม่สามารถอ่านได้เลย เมื่อใกล้จะครบ 10 ชั่วโมง ได้พูดกับพ่อของวัชราอีกครั้งพบว่าวัชราฝึกอ่านหนังสือตามแบบฝึกที่ครูกำหนดให้ โดยมีพี่ชายเด็กชายวีรยุทธซึ่งเรียนอยู่ชั้น ม. 3 ในโรงเรียนเดียวกันนี้ เป็นผู้คอยกำกับดูแลและช่วยเหลือ พ่อของวัชราพอใจในพัฒนาการระดับหนึ่งของลูก แต่วัชราจะต้องได้รับการดูแลช่วยเหลืออย่างต่อเนื่อง

ปัจจุบัน วัชราสำเร็จการศึกษาในระดับการศึกษาภาคบังคับ โดยจบพร้อมรุ่นและประกอบอาชีพรับจ้างทั่วไป ยังคงเข้ามาโรงเรียนหาครูอยู่เสมอ เมื่อว่างหรือไปทำกิจกรรมสำคัญจะโทรศัพท์มาพูดคุยและปรึกษาครูอยู่เป็นประจำ

12. ข้อเสนอแนะ

โรงเรียนในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ควรต้องมีการให้จัดอบรมให้ความรู้แก่ผู้ปกครองนักเรียนที่มีความบกพร่องในความพิการ เพราะผู้ปกครองบางคนไม่ยอมรับว่าลูกมีความบกพร่องและไม่ยอมให้พาไปพบแพทย์ แม้โรงเรียนจะชี้แจงอย่างไรก็ไม่รับฟัง

ภาคผนวก ซ

กรณีศึกษาน้องอาร์ท

น้องอาร์ทพิการแขน และขามาแต่กำเนิด จากการได้รับความช่วยเหลืออย่างถูกวิธีจากศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 12 จังหวัดชลบุรี จนสามารถเข้าเรียนในโรงเรียนร่วม โรงเรียนเทศบาล 1 (สถาวร) ดังเช่นนักเรียนปกติ ปัจจัยสำคัญปัจจัยหนึ่งแห่งความสำเร็จคือได้มีการจัดหาอุปกรณ์สิ่งอำนวยความสะดวกให้แก่น้องอาร์ท จากแขนที่เขียนหนังสือไม่ได้ คุณครูได้จัดหาคอมพิวเตอร์มาใช้ในการเขียนหนังสือ รอยยิ้มของน้องอาร์ท[26]จึงเกิดขึ้นได้ บทเรียนตัวอย่างนี้ได้สะท้อนให้เห็นว่า เทคโนโลยีสิ่งอำนวยความสะดวกมีความสำคัญต่อพัฒนาการของคนพิการเป็นอย่างมาก

กันยารัตน์ ตระกูลเกียรติ (พี่น้อง) พิธีกรดำเนินรายการ

ตอนนี้นะค่ะเราก็มาถึงศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 12 จังหวัดชลบุรี แล้วค่ะ ซึ่งที่นี่เองนะค่ะก็เป็น โรงเรียนแห่งแรกของน้องอาร์ท น้องอาร์ทครับ มาได้แล้ว มา โย้ กำลังสนุกสนานอยู่เลย มาเร็วๆ เหนื่อยไหมครับ น้องอาร์ทวันนี้ อยู่ด้านนี้ เหนื่อยไหมครับ เหนื่อยไหมครับ ไม่เหนื่อยเลย พาไปเที่ยวมา ไม่เหนื่อยเลย ทานได้ไหมครับ วันนี้น้องอาร์ทเก่งมากพาพี่น้องและคุณผู้ชมไปเที่ยวพี่น้อง มีไอศรีมเป็นของขวัญให้ ทานได้นะครับ ให้ พี่น้อง ป้อนใช่ไหมครับ น้องอาร์จะทานเองหรือครับ มาอั้นออกมา ทานไอศกรีมกันเลย มาเร็วมาออกมาเลย ทานไอศกรีมกันเลย ไม่ต้องให้ พี่น้อง ป้อนจริงๆ นะ

น้องอาร์ท (ด.ช.โยธิน สุขศิริ)

จริงครับ

กันยารัตน์ ตระกูลเกียรติ พิธีกรดำเนินรายการ

เก่งจริงเก่งด้วยนะ มาเร็ว อันนี้เป็นสตรอเบอร์รี่ ไม่ต้องป้อนจริงหรอ นี่ไอศกรีมอยู่นี่ เอ้า อร่อยไหมครับ อร่อยด้วยนะครับ เอาอีกไหม น้องอาร์ทครับ

น้องอาร์ท

ครับ

---

[26] ได้รับความอนุเคราะห์วีดิทัศน์ "รอยยิ้มของหนู" จากมูลนิธิสากลเพื่อคนพิการ เป็นรายการสารคดีออกเผยแพร่สถานีโทรทัศน์ทีวีไทย ใน "รายการยิ้มสู้"

กันยารัตน์ ตระกูลเกียรติ พิธีกรดำเนินรายการ

มาที่ศูนย์แห่งนี้ครูคนแรกของน้องอาร์ท ชื่ออะไรครับ

น้องอาร์ท

คุณครูสังวรครับ

กันยารัตน์ ตระกูลเกียรติ พิธีกรดำเนินรายการ

คุณครูสังวร เดี๋ยวพาพี่น้องไปพบคุณครูสังวรได้ไหมครับ

น้องอาร์ท

ได้ครับ

กันยารัตน์ ตระกูลเกียรติ พิธีกรดำเนินรายการ

งั้นกินไอศกรีมให้เรียบร้อยก่อนไหม เห็นความสามารถของน้องอาร์ทอย่างนี้แล้วก็คงต้องมาคุยกับคุณครูที่สอนน้องอาร์ท ที่ศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 12 จังหวัดชลบุรี ค่ะ ซึ่งน้องอาร์ทบอกว่าครูคนแรกของน้องอาร์ทชื่อครู

น้องอาร์ท

สังวรครับ

กันยารัตน์ ตระกูลเกียรติ พิธีกรดำเนินรายการ

คุณครูสังวร สวัสดีค่ะ

ครูสังวร เนียงสวัสดิ์ ครูการศึกษาพิเศษ

สวัสดีครับ

กันยารัตน์ ตระกูลเกียรติ พิธีกรดำเนินรายการ

คุณครูไปเจอน้องอาร์ท น้องอาร์ทบอกว่าเป็นคุณครูคนแรกเลย คุณครูไปเจอน้องอาร์ทได้อย่างไรค่ะ

ครูสังวร เนียงสวัสดิ์ ครูการศึกษาพิเศษ

คือพอดีผู้ว่าปกครองพามาสมัครเรียน ก็รับเขาไว้และทางศูนย์ฯ ให้ผมสอนเป็นคนแรกครับ

กันยารัตน์ ตระกูลเกียรติ พิธีกรดำเนินรายการ

ตอนแรกเห็นน้องอาร์ท น้องอาร์ทมีสภาพอย่างไรบ้าง

ครูสังวร เนียงสวัสดิ์ ครูการศึกษาพิเศษ

โดยมากเขาจะนั่งอย่างเดียว เขยิบไปไหน ก็ใช้เขยิบเอาเฉยๆ ยังไม่มีพัฒนาก้าวหน้าอะไรต่างๆ

กันยารัตน์ ตระกูลเกียรติ พิธีกรดำเนินรายการ

ก็คือเคลื่อนไหวยังไม่คล่องตัว

ครูสังวร เนียงสวัสดิ์ ครูการศึกษาพิเศษ

เคลื่อนไหวยังไม่ได้

กันยารัตน์ ตระกูลเกียรติ พิธีกรดำเนินรายการ

ค่ะที่นี้คุณครูทำอย่าไรน้องอาร์ทถึงได้คล่องแคล่วได้จนถึงทุกวันนี้

ครูสังวร เนียงสวัสดิ์ ครูการศึกษาพิเศษ

พอเริ่มมาใหม่ๆ ครั้งแรกสร้างความคุ้นเคยให้กับเขา พอสร้างความคุ้นเคยให้เขา และบอกว่าไหนลองชันเข่าขึ้นสิ เขาชันเข่าขึ้น พอชันเข่าขึ้นเสร็จ และก็บอกให้น้องอาร์ทลองเดินให้ดูสิ เขาก็ขยับเดินเหมือนคนปกติ แต่ว่าเขาก็จะไปอีกแบบหนึ่งนะครับ คือว่าขาเขาไม่มีทั้ง 2 ข้าง

กันยารัตน์ ตระกูลเกียรติ พิธีกรดำเนินรายการ

ค่ะ ความยากของน้องอาร์ท ช่วงแรกๆ นั้นคุณครูมองว่าความยากมันอยู่ตรงไหน

ครูสังวร เนียงสวัสดิ์ ครูการศึกษาพิเศษ

ครับ ความยากอยู่ตอนเดินไม่ได้ อย่างเดียวนะครับ

กันยารัตน์ ตระกูลเกียรติ พิธีกรดำเนินรายการ

ตอนเดินไม่ได้

ครูสังวร เนียงสวัสดิ์ ครูการศึกษาพิเศษ

ครับ และทานข้าวไม่ได้นะครับ

กันยารัตน์ ตระกูลเกียรติ พิธีกรดำเนินรายการ

ค่ะและคุณครูก็ช่วยสอนน้องเขา

ครูสังวร เนียงสวัสดิ์ ครูการศึกษาพิเศษ

ครับ

กันยารัตน์ ตระกูลเกียรติ พิธีกรดำเนินรายการ

ใช้เวลานานไหม

ครูสังวร เนียงสวัสดิ์ ครูการศึกษาพิเศษ

ใช้เวลาประมาณ 3 เดือนนะครับ

กันยารัตน์ ตระกูลเกียรติ พิธีกรดำเนินรายการ

3 เดือน

ครูสังวร เนียงสวัสดิ์ ครูการศึกษาพิเศษ

ครับ 3 เดือน

กันยารัตน์ ตระกูลเกียรติ พิธีกรดำเนินรายการ

โฮ้ น้องอาร์ทก็สามารถที่จะพัฒนาตัวน้องอาร์ทเองขึ้นมาได้ อย่างเรื่องความไม่พร้อมในร่างกายตัวของน้องอาร์ทเองเนี่ย คุณครูได้ฝึกตัวน้องอาร์ทอย่างไรบ้าง

ครูสังวร เนียงสวัสดิ์ ครูการศึกษาพิเศษ

มาใหม่ๆ ก็ขั้นแรกนะครับ คือว่าเด็กเขาจะสวัสดีไม่ได้ คือว่าพอเจอครูแล้วต้องสอนให้เขาสวัสดี

กันยารัตน์ ตระกูลเกียรติ พิธีกรดำเนินรายการ

ตอนนั้นน้องอาร์ทสวัสดีอย่างไรครับ

ครูสังวร เนียงสวัสดิ์ ครูการศึกษาพิเศษ

ครับตอนมาแรกๆ น้องอาร์ทยกขาขึ้น ก็คือยกขาขึ้นมา อันนั้นคือวิธีการของน้องอาร์ทในตอนแรก แล้วคุณครูสอนเขาอย่างไรครับ

ครูสังวร เนียงสวัสดิ์ ครูการศึกษาพิเศษ

ครับ ที่นี้เปลี่ยนเขาใหม่ ใช้เท้ามันสวัสดีไม่ถูกต้อง พยายามให้จับมือสองข้างเขาตรงนี้นะครับ จับให้เข้าหากัน และก็ก้มหัวลง ไหนน้องอาร์ทลองทำสิ น้องอาร์ทก้มหัวลง ครับให้ทำแบบนี้ครับ

กันยารัตน์ ตระกูลเกียรติ พิธีกรดำเนินรายการ

ก็เหมือนเป็นมารยาททางสังคมที่ต่อไปน้องเขาต้องเข้าไปอยู่ในสังคมก็ต้องฝึกสอนในเรื่องนี้ด้วย และนอกจากนั้นมีอะไรอีก

ครูสังวร เนียงสวัสดิ์ ครูการศึกษาพิเศษ

ลำดับต่อมาก็สอนให้เขาขึ้นรถวีลล์แชร์ เพราะรถวีลล์แชร์เขาจะได้ไปไหนมาไหนได้ ที่นี้พอสอนเขาขึ้นได้แล้ว ที่นี้เขายังไปไหนไม่ได้ ก็พยายามจับมือเขาทั้ง 2 ข้าง บอกพยายามจับขอบวงล้อและพยายามปั่นไปเรื่อยๆ จนเขาสามารถพัฒนาไปไหนเองได้ครับ

กันยารัตน์ ตระกูลเกียรติ พิธีกรดำเนินรายการ

ทางด้านการฟื้นฟูสมรรถภาพร่างกายของผู้พิการที่ แขน ขาขาดนั้น ทางด้านศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 12 จังหวัดชลบุรี เขาก็มีครูที่ทำหน้าที่ด้านกายภาพบำบัดด้วยนะค่ะ ต้องเรียนถามครูต่ายค่ะว่าครูต่ายมีวิธีการในฟื้นฟูสมรรถภาพร่างกายของผู้พิการเหล่านี้อย่างไรบ้าง

ครูทักษิณา ช่วยบำรุง (ครูต่าย) นักกายภาพบำบัด

ค่ะสำหรับผู้พิการเด็กนะค่ะที่มีความบกพร่องทางร่างกายก็จะมีหลากหลายประเภท แต่ว่าสำหรับน้องอาร์ทนั้นเขาจะมีปัญหาเรื่องของแขนขาด้วนนะค่ะ ซึ่งวิธีการฝึกทางกายภาพบำบัดก็คือเน้นให้เขาออกกำลังกายค่ะ และการเปลี่ยนท่าการให้เขาเคลื่อนไหวมากที่สุดนะค่ะ เพราะว่าไม่เคลื่อนไหวก็อาจจะทำให้กล้ามเนื้อลีบได้นะค่ะ ซึ่งตอนแรกๆ น้องอาร์ทจะมีปัญหาการทรงตัวด้วยในลักษณะของการนั่งนะค่ะ การเปลี่ยนท่าทาง และการยืนการเดิน เขาจะเดินได้ไม่ไกลนะค่ะ เพราะว่าเขาจะเจ็บด้วย เจ็บต่อขาของเขานะค่ะ ต้องฝึกกล้ามเนื้อ ต่อขาของเขาให้แข็งแรงนะค่ะ รวมทั้งเน้นในเรื่องการใช้แขนให้มากที่สุด สุดท้ายอาจต้องเคลื่อนไหวด้วยวีลล์แชร์ ก็ต้องเพิ่มกำลังกล้ามเนื้อแขนให้มากค่ะ

กันยารัตน์ ตระกูลเกียรติ พิธีกรดำเนินรายการ

ค่ะในส่วนของวิธีการ

ครูทักษิณา ช่วยบำรุง นักกายภาพบำบัด

ค่ะวิธีการส่วนใหญ่เราก็จะเน้นเรื่องของการออกกำลังกายนะค่ะเพิ่มความแข็งแรงอาจจะใช้เป็นอุปกรณ์นะค่ะ เช่นการถ่วงน้ำหนักนะค่ะ หรือว่าถุงทรายนะค่ะ หรือว่าในแผนกในห้องกายภาพบำบัดเราก็จะเน้นการใช้อุปกรณ์นะค่ะเช่น กระดานทรงตัวนะค่ะ หรืออ่างบอลนะค่ะ หรือหมอนสามเหลี่ยมเหล่านี้ก็จะช่วยให้น้องอาร์ทสามารถเคลื่อนไหวได้ดีขึ้นค่ะ

กันยารัตน์ ตระกูลเกียรติ พิธีกรดำเนินรายการ

วันนี้ต้องขอบพระคุณครูต่ายด้วยนะคะ ขอบพระคุณค่ะ

ครูทักษิณา ช่วยบำรุง นักกายภาพบำบัด

ขอบคุณค่ะ

กันยารัตน์ ตระกูลเกียรติ พิธีกรดำเนินรายการ

หลังจากมีการฟื้นฟูสมรรถภาพทางร่างกายนะค่ะให้กับผู้พิการแขน ขาขาดแล้วนะค่ะ ก็รวมไปถึงเรื่องการสอนการเคลื่อนไหวและการใช้ชีวิตอยู่ในสังคมแล้ว แค่นั้นยังไม่พอเพราะอย่างน้องอาร์ทเองนะค่ะ เท่าที่ดูแล้วปัญหาของน้องเอง ก็คือพอเข้าไปเรียนในโรงเรียนร่วมแล้ว เขาสามารถที่จะเขียนหนังสือหรือว่าส่งการบ้านให้กับอาจารย์อย่างไร ก็ต้องถามครูเต้ว่าน้องอาร์ทเขียนหนังสืออย่างไร ปัญหาตรงนี้เกิดขึ้นกับน้องอาร์ทไหมค่ะ

ครูอุษณีย์ จิตรสม (ครูเต้) ครูการศึกษาพิเศษ

เนื่องจากน้องอาร์ทมีปัญหาเรื่องแขน เริ่มแรกเวลาเขียนการบ้านจะช้ากว่าเพื่อน เวลาทำการบ้านครูต้องให้เวลาเยอะกว่า และทำการบ้านไม่ค่อยทัน

กันยารัตน์ ตระกูลเกียรติ พิธีกรดำเนินรายการ

อย่างช่วงแรกๆ เมื่อเห็นสภาพปัญหาแบบนั้นแล้วจะสอนน้องอาร์ทให้เขียนหรือทำการบ้านอย่างไรบ้าง

ครูอุษณีย์ จิตรสม คุณครูการศึกษาพิเศษ

เริ่มแรกก็ให้หัดเขียนด้วยดินสอธรรมดา ใช้สองมือของเขาค่อยๆ เขียน แต่ก็มีปัญหาเรื่องหัวไหล่ของเขาซึ่งจะลู่ลง จะทำให้เป็นปัญหาในอนาคตต่อไปจะเป็นโรคปวดหลังได้ เลยปรับให้ใช้คอมพิวเตอร์เข้ามาช่วย ในการเขียนหนังสือ การทำการบ้านก็พิมพ์คอมพิวเตอร์ส่งนะค่ะ

กันยารัตน์ ตระกูลเกียรติ พิธีกรดำเนินรายการ

แสดงว่าในตอนนี้เขาสามารถอยู่ในโรงเรียนร่วมแบบเด็กปกติได้ สามารถที่จะส่งงานให้กับคุณครูได้ เดี๋ยวพรุ่งนี้เราจะไปดูว่าเขาใช้ชีวิตในโรงเรียนอย่างไรบ้าง

คุณบุญดม สุขศิริ (คุณแม่น้องอาร์ท)

หมอบอกว่าลูกของคุณแม่ไม่สมบูรณ์ นิ้วมือเขาไม่มี ขาข้างหนึ่งเขาก็ไม่มี เท้าเขามีแค่ครึ่งหนึ่ง สามวันหนูยังไม่ให้ลูกกินนมเลย รับไม่ได้ หนูก็เป็นลม ไม่รู้อะไรเลย พอดีพี่น้องก็มาปลอบใจ หลายคนก็มาปลอบใจว่าอย่างไรก็ลูกของเรา น่วตาเขาน่ารักมาก ก็เลยรักเขาก็เลยล้มเลิกความตั้งใจที่จะเอาทิ้ง

กันยารัตน์ ตระกูลเกียรติ พิธีกรดำเนินรายการ

ตอนนี้น้องกับครูเต้นะค่ะ ก็มาติดตามดูชีวิตของน้องอาร์ทที่โรงเรียนเทศบาล 1 (สถาวร) หลังจากที่น้องอาร์ทได้ไปฝึกทักษะต่างๆ ที่ศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 12 จังหวัดชลบุรี สามารถที่จะกลับมาใช้ชีวิตในโรงเรียนร่วมได้อย่างไร เดี๋ยวเราให้ครูเต้พาไปดู ตามมาเลย

ครูอุษณีย์ จิตรสม ครูการศึกษาพิเศษ

ค่ะ

ครูเตือนใจ ชัยสวัสดิ์ คุณครูประจำชั้น โรงเรียนเทศบาล 1 (สถาวร)

ในการดูแลเด็กพิการนะค่ะเกี่ยวกับการเรียนการสอนอยู่ร่วมกับเด็กปกติ ซึ่งในการดูแลนี้ไม่มีความแตกต่างกับเด็กที่มีร่างกายครบบริบูรณ์ เพราะเขาจะสามารถทำกิจกรรมกับเพื่อนๆ และเพื่อนๆ ก็ให้ความช่วยเหลือ คุณครูก็ให้ความช่วยเหลือ ก็อยากจะฝากคุณพ่อคุณแม่นะค่ะที่มีลูกพิการอย่าทอดทิ้งเขา จริงแล้วเขามีความสามารถเท่าๆ กับเพื่อน ถ้าเรานำเขาไปถูกทาง ถูกวิธีนะค่ะ

คุณสรวีย์ ดอกกุหลาบ ผู้อำนวยการศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 12 จังหวัดชลบุรี

หลังจากน้องอาร์ทพัฒนาแล้ว จะผิดจากอีกคนไปคนละคนเลย จากอดีตไม่กล้าแสดงออก มั่นใจตนเอง กล้าแสดงออกมากยิ่งขึ้นที่โดยไม่มีข้อยกเว้นหรือว่าทำไม่ได้ น้องอาร์ทจะมี

ความสุขกับเพื่อนๆ มาก มั่นใจตนเอง กล้าแสดงออกมากยิ่งขึ้น จริงแล้วเขามีความสามารถเท่ากับเพื่อนๆ เราออกไปติดตามทั้งที่โรงเรียนและที่บ้าน ซึ่งเราได้สอบถามน้องอาร์ทไม่เป็นภาระของคุณพ่อคุณแม่แล้ว

คุณอรทัย ศิริลักษณ์ นักกิจกรรมบำบัด ศูนย์การศึกษาพิเศษ

อย่างกรณีของน้องอาร์ทนักกิจกรรมบำบัดก็ได้ประเมินแล้วว่าในส่วนของแขนเขามีความยากลำบาก ส่วนขาของน้องอาร์ทยังสามารถใช้ยกขึ้นได้อิสระสามารถที่จะใช้ช่วยเหลือตนเองในการทำกิจกรรมต่างๆ ด้วย

กันยารัตน์ ตระกูลเกียรติ พิธีกรดำเนินรายการ

มูลนิธิสากลเพื่อคนพิการก็เป็นอีกหนึ่งหน่วยงานนะค่ะที่คอยช่วยเหลือและผลักดันให้ผู้พิการต่างสามารถที่จะกลับมาอยู่ในสังคมอย่างมีความสุข และตอนนี้นะค่ะดิฉันก็อยู่กับท่านอาจารย์วิริยะ และคุณมณี ศิริพงษ์พันธุ์ แห่งมูลนิธิสากลเพื่อคนพิการ สวัสดีค่ะ

อาจารย์วิริยะ นามศิริพงศ์พันธุ์ ประธานมูลนิธิเพื่อคนพิการ

สวัสดีครับ

กันยารัตน์ ตระกูลเกียรติ พิธีกรดำเนินรายการ

น้องอาร์ทครับนี่อาจารย์วิริยะค่ะ

อาจารย์วิริยะ นามศิริพงศ์พันธุ์ ประธานมูลนิธิเพื่อคนพิการ

สวัสดีครับ เช็คแฮนด์กันหน่อยครับ โอ้โฮใช้ขาเลยหรือ

กันยารัตน์ ตระกูลเกียรติ พิธีกรดำเนินรายการ

ต้องบอกอย่างนี้ที่ศูนย์ฯ เขาสอนมารยาทอย่างนี้ ตอนแรกๆ น้องอาร์ท สวัสดีอย่างไรครับ

อาจารย์วิริยะ นามศิริพงศ์พันธุ์ ประธานมูลนิธิเพื่อคนพิการ

แต่ก่อนนั้นสวัสดีอย่างไร

กันยารัตน์ ตระกูลเกียรติ พิธีกรดำเนินรายการ

เขาจะยกขาข้างหนึ่งขึ้นมา แต่เมื่อฝึกมารยาททางสังคมแล้ว สวัสดีอย่างไรครับ

อาจารย์วิริยะ นามศิริพงศ์พันธุ์ ประธานมูลนิธิเพื่อคนพิการ

อ้อ แล้วแบบไหนน่ารักกว่ากันครับ

น้องอาร์ท

แบบที่สองครับ

อาจารย์วิริยะ นามศิริพงศ์พันธุ์ ประธานมูลนิธิเพื่อคนพิการ

อ้อ แบบที่สอง

กันยารัตน์ ตระกูลเกียรติ พิธีกรดำเนินรายการ

ตอนนี้น้องอาร์ทก็ฝึกมารยาทการใช้ชีวิตอยู่ในสังคมแล้ว อาจารย์มองว่าอย่างผู้พิการเองการฟื้นฟูสมรรถภาพต่างๆ แล้วกลับไปอยู่ในสังคมได้ อาจารย์มองว่าต้องมีปัจจัยใดบ้าง

อาจารย์วิริยะ นามศิริพงศ์พันธุ์ ประธานมูลนิธิเพื่อคนพิการ

ครับ อันดับแรกต้องพยายามให้เด็กมีความเชื่อมั่นตัวเองว่า เขามีความสามารถที่จะทำอะไรได้มากมายนะครับ ปัจจัยที่ตามมาก็คือพ่อแม่นะครับ พ่อแม่จะต้องคอยดูแลช่วยเหลือคอยให้กำลังใจลูกๆ ที่จะพัฒนาตัวเอง คุณครูก็เป็นสิ่งสำคัญ เขาก็จะเข้าใจดีว่าได้รับความช่วยเหลือจากศูนย์การศึกษาพิเศษ แต่ผมว่าที่น่าดีใจมากกว่านั้นก็คือที่นี่ที่จังหวัดชลบุรี มีโรงเรียนยินดีที่จะรับนักเรียนอย่างน้องอาร์ท

กันยารัตน์ ตระกูลเกียรติ พิธีกรดำเนินรายการ

ค่ะ

อาจารย์วิริยะ นามศิริพงศ์พันธุ์ ประธานมูลนิธิเพื่อคนพิการ

ที่ผมดีใจมาก เพราะว่าคนพิการจะมีปัญหาเสมอ การที่จะไปโรงเรียนเรียนร่วม

กันยารัตน์ ตระกูลเกียรติ พิธีกรดำเนินรายการ

เนื่องจากการที่จะทำงานร่วมกับคนพิการนั้นจะต้องอาศัยความอดทนไม่น้อยเลยทีเดียว และครูที่นี่ก็ดูแลคนพิการอย่างดี คุณมณีมีความรู้สึกอย่างไรค่ะ

คุณมณี นามศิริพงศ์พันธุ์ ผู้อำนวยการโครงการยิ้มสู้

ก็รู้สึกยกย่องและชื่นชมผู้ที่ทำงานเกี่ยวข้องกับคนพิการทุกท่านนะค่ะ

กันยารัตน์ ตระกูลเกียรติ พิธีกรดำเนินรายการ

อาจารย์ค่ะนี่ก็เป็นของที่ระลึกที่ทางศาลเจ้ามอบให้อาจารย์นะค่ะ แล้ววันนี้เอง เรื่องราวของน้องอาร์ท น้องอาร์ทถือว่าเป็นผู้พิการที่โชคดีมากได้รับกำลังใจจากมูลนิธิสากลพิการ ทางศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 12 จังหวัดชลบุรี โรงเรียนเทศบาล 1 (สถาวร) และที่สำคัญกำลังใจจากคุณพ่อคุณแม่ และพี่น้องของน้องอาร์ท วันนี้ทำให้น้องอาร์ทสามารถที่จะมีรอยยิ้ม สร้างรอยยิ้มให้กับสังคมได้ ถือว่าเป็นตัวแทนของผู้พิการอีกคนหนึ่งที่มีโอกาสจากสังคม แต่ทั้งนี้ก็ยังมีผู้พิการอีกหลายๆ คนที่ยังไม่ได้รับโอกาสแบบนี้ เพราะฉะนั้นวันนี้ก็คงต้องขอวิงวอนให้ทุกคนได้เป็นกำลังใจให้กับผู้พิการทั้งหลาย

ภาคผนวก ฌ

ถอดเทปการจัดการศึกษานอกระบบ และการศึกษาตามอัธยาศัย

องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นไม่ได้มีหน้าที่เฉพาะในการจัดการศึกษาในระบบเท่านั้น แต่ยังได้มีการจัดการศึกษานอกระบบ และการศึกษาตามอัธยาศัย เช่น จัดแหล่งเรียนรู้ในรูปแบบต่างๆ รวมทั้งการเข้าไปมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาสำหรับเด็กพิการ ดัง เช่น กรณีศึกษา 4 กรณี ซึ่งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่นๆ สามารถนำเอาไปประยุกต์ใช้ได้ รายละเอียดของกรณีศึกษาทั้ง 4 กรณี[27] มีดังนี้

1. รากแก้วของรอยยิ้ม

ต้นไม้จะแข็งแรงได้ก็ต้องมีรากแก้วที่แข็งแรงไม่ว่าต้นไม้นั้นจะอยู่ในเมืองหรือชนบทก็สามารถเป็นต้นไม้ที่สวยงามได้ ดังความเข้มแข็งของ อบต.ชะเมา จังหวัดนครศรีธรรมราช ที่ได้มีการสร้างศูนย์ฟื้นฟูและพัฒนาเด็กพิการที่ตำบลชะเมา สำหรับเด็กพิการที่รุนแรงจากความร่วมมือของชุมชนในท้องถิ่นหลายๆ ฝ่ายจนประสบความสำเร็จ สามารถที่จะเป็นบทเรียนต้นแบบให้กับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่นๆ ได้ เป็นรากแก้วของรอยยิ้ม

พัชรี ศรีทองคำ (ครู เจ)นักพัฒนาชุมชนตำบลชะเมา อ.ชะเมา จ.นครศรีธรรมราช

จากสภาพชุมชนในตำบลเล็กๆ ในจังหวัดนครศรีธรรมราช ที่ดูเหมือนเป็นตำบลที่อาจจะไม่มีใครรู้จักในชุมชนเล็กๆ ตรงนี้ยังมีสภาพปัญหาที่เหมือนกับชุมชนใหญ่ๆ ในเรื่องของการเข้าไม่ถึงบริการทำให้ผู้ด้อยโอกาสทางสังคมไม่ว่าจะเป็นผู้สูงอายุ คนพิการหรือเด็กพิการในชุมชนขาดการพัฒนา ขาดคุณภาพชีวิตที่ดี ดังนั้นองค์การบริหารส่วนตำบลชะเมา เรามีแนวคิดในเรื่องของการพัฒนาเด็กและคนพิการในตำบลของเรา ให้มีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น พัฒนาศักยภาพในการดำเนินชีวิตของเด็กพิการ คนพิการรวมไปถึงครอบครัวให้มีศักยภาพในการเป็นอยู่ที่ดีขึ้น จึงได้มีการจัดตั้งศูนย์ฟื้นฟูและพัฒนาเด็กพิการตำบลชะเมาขึ้น ในระยะเวลารวมสองปีที่ได้ทำมา สิ่งที่เราได้ทำนั้นเป็นความสุข ความภาคภูมิใจที่เราได้ทำนะค่ะ

---

[27] ได้รับอนุญาตจากมูลนิธิสายใจเพื่อคนพิการ ในการถอดเทปวีดิทัศน์ทั้ง 4 กรณีศึกษาเพื่อใช้ในงานวิจัยนี้

กันยารัตน์ ตระกูลเกียรติ (คุณน้อง) พิธีกรดำเนินรายการ

สวัสดีค่ะ พบกับน้อง กันยารัตน์ ตระกูลเกียรติ แห่งสารคดีเสริมสร้างรอยยิ้ม เพิ่มความดีให้กับสังคม "ยิ้มสู้" รากแก้วนับว่าเป็นส่วนสำคัญอย่างยิ่งที่ทำให้ต้นไม้นั้นเจริญเติบโตได้อย่างสวยงาม เช่นเดียวกับชุมชนเล็กๆ ถ้าเกิดมีความเข้มแข็งก็จะเปรียบเสมือนรากแก้วของสังคมในการที่จะช่วยหล่อเลี้ยงคนในชุมชน และก็เผื่อแผ่ให้เพื่อนผู้พิการให้มีความสุข วันนี้น้องจะพาคุณผู้ชมไปชมความเข้มแข็งของชุมชนชะเมา จังหวัดนครศรีธรรมราช ในตอนที่ชื่อว่า " รากแก้วของรอยยิ้ม"

กันยารัตน์ ตระกูลเกียรติ พิธีกรดำเนินรายการ

ตอนนี้นะค่ะเราก็มาถึงศูนย์ฟื้นฟูและพัฒนาเด็กพิการตำบลชะเมากันแล้ว เดี๋ยวเราจะเข้าไปดูข้างในว่าเขามีกิจกรรมอะไรกันบ้างค่ะ

สาคร จินดาวงศ์ ผู้ปกครองเด็ก

มีหลานแฝดสองคน คนหนึ่งผิดปกติค่ะ ซีกข้างซ้ายอ่อนแรง ได้มาอยู่ที่นี่ก็รู้สึกว่าดีขึ้นมาก ร่าเริง พูดก็ชัดขึ้น แต่แรกเดินเขยกๆ ตอนนี้เท้าเหยียบได้แล้ว เขยกนิดๆ แต่ไม่มากเท่าใด รู้สึกดีขึ้นมากค่ะ

จิตรา เกิดช่วย ผู้ปกครองเด็ก

ก่อนเขาจะมาที่ศูนย์นี้ เขาจะเข้ากับเพื่อนไม่ได้ พูดก็ไม่ค่อยชัด อ่านอะไรก็ไม่ได้ ก.ไก่ เขาไม่รู้จักเลย แต่มาที่ศูนย์นี้ ก.ไก่เขาก็ ก.ไก่ ข.ไข่ เขาก็เริ่มเรียนได้ อ่านได้ เรียนรู้เข้ากับเพื่อนได้ พูดก็ชัดขึ้นดีขึ้น เราก็ภูมิใจที่มีตรงนี้ขึ้นมา เด็กจะได้เข้ากับเพื่อนและอ่านได้

กันยารัตน์ ตระกูลเกียรติ พิธีกรดำเนินรายการ

ชุมชนจะเข้มแข็งได้ต้องมีผู้นำพาเข้มแข็งด้วยค่ะ ตอนนี้น้องก็อยู่กับท่านปลัดสักกรินทร์ และคุณเจนักพัฒนาชุมชน สวัสดีค่ะ

พัชรี ศรีทองดำ นักพัฒนาชุมชนตำบลชะเมา

สวัสดีค่ะ

สักกรินทร์ ธรสินธุ์ ปลัดอบต.ชะเมา อ.ชะเมา จ.นครศรีธรรมราช

สวัสดีครับ

กันยารัตน์ ตระกูลเกียรติ พิธีกรดำเนินรายการ

ทั้งสองท่านนี้ก็เป็นตัวแทนจาก อบต.ชะเมา ที่จะมาร่วมพูดคุยกันถึง การที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้เข้ามามีความสำคัญหรือได้ให้ความสำคัญหรือได้ให้ความสำคัญกับคนพิการจัดตั้งศูนย์ฟื้นฟูและพัฒนาเด็กพิการตำบลชะเมา ทำไมถึงตั้งศูนย์นี้ขึ้นมาค่ะ

สักกรินทร์ ธรสินธุ์ ปลัดอบต.ชะเมา อ.ชะเมา จ.นครศรีธรรมราช

สืบเนื่องมาจากที่ท่านนายกได้เข้ามารับตำแหน่ง ท่านได้เล็งเห็นถึงความจำเป็นที่จะต้องฟื้นฟูผู้พิการที่อยู่ในตำบลชะเมา ให้มีสภาพที่ดีขึ้นความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น ก็เลยคิดที่จะตั้งศูนย์ฯขึ้นมา แล้วได้ร่วมมือกับภาคี ศูนย์เด็กพิการประจำจังหวัด ได้เข้ามาสนับสนุนด้านวิทยากร ด้านความรู้ ด้านเครื่องมือ ทางองค์การบริหารส่วนตำบลชะเมาได้สนับสนุนในด้านงบประมาณในการดำเนินการโดยใช้พื้นที่สถานที่องค์การบริหารส่วนตำบลที่ได้จัดไว้

กันยารัตน์ ตระกูลเกียรติ พิธีกรดำเนินรายการ

สำหรับศูนย์ฯ แห่งนี้ได้เริ่มก่อตั้งมานานหรือยังค่ะ

สักกรินทร์ ธรสินธุ์ ปลัดอบต.ชะเมา อ.ชะเมา จ.นครศรีธรรมราช

เริ่มและปฏิบัติในปีพ.ศ.2551 และได้ดำเนินการอย่างต่อเนื่อง ได้สนับสนุนด้านงบประมาณอย่างต่อเนื่อง

กันยารัตน์ ตระกูลเกียรติ พิธีกรดำเนินรายการ

อย่างตอนนี้เด็กพิการที่เข้ามาฟื้นฟูส่วนของศูนย์ฯแห่งนี้มีประมาณกี่คนค่ะ

สักกรินทร์ ธรสินธุ์ ปลัดอบต.ชะเมา อ.ชะเมา จ.นครศรีธรรมราช

เข้ามาฟื้นฟูในศูนย์มีจำนวนเก้าคน ในตำบลชะเมา มีผู้พิการที่ได้รับการสนับสนุนเงินเบี้ยยังชีพยี่สิบสองคน แต่ผู้เข้าข่ายในการบำบัดทั้งหมดเก้าคนครับ

กันยารัตน์ ตระกูลเกียรติ พิธีกรดำเนินรายการ

กิจกรรมที่จะทำเพื่อฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการของตรงนี้มีอะไรบ้างค่ะ

พัชรี ศรีทองคำ นักพัฒนาชุมชนตำบลชะเมา

ในปีงบประมาณ 2551 ที่ได้จัดตั้งศูนย์ฯแห่งนี้ขึ้นมาเราเริ่มดำเนินการกิจกรรมเป็นประจำ เดือนละหนึ่งครั้ง กำหนดอังคารที่สามของเดือน จะมีเจ้าหน้าที่เป็นวิทยากรจากศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดนครศรีธรรมราช เจ้าหน้าที่จากมูลนิธิเพื่อเด็กพิการ ซึ่งทั้งสองหน่วยงานเป็นหน่วยงานมีความรู้เข้าใจความเชี่ยวชาญในเรื่องของการฟื้นฟูเด็กพิการ ได้ทำร่วมกันมา มีครอบครัวเด็กพิการเข้าร่วมอย่างที่ท่านปลัดบอกคือเก้าครอบครัว กิจกรรมจะมีการแบ่งกัน ศูนย์การศึกษาพิเศษเน้นการเรียนรู้ในเรื่องของการศึกษา ส่วนเด็กที่ฟื้นฟูเรื่องกายภาพจะเป็นหน้าที่ของมูลนิธิเพื่อเด็กพิการ พอมาในปี 2552 เราได้สรุปการดำเนินงาน ในปี 2551 ผู้ปกครอง เจ้าหน้าที่ร่วมกันสรุปและตัดสินใจว่า

จะทำกิจกรรมตรงนี้ต่อไปในปี 2552 เราก็คิดว่าจะต่อยอดกิจกรรมปี 2551 อย่างไรให้พัฒนาศักยภาพของการดำเนินงานมากขึ้น มีผลประโยชน์กับเด็กและครอบครัวมากขึ้น ก็สรุปกันว่าหนึ่งเราต้องมีอาสาสมัครของเราเอง ต้องพัฒนาคนในตำบลของเรา เพื่อจะช่วยเหลือเด็กในตำบลของเรา ก็มีอาสาสมัครเข้าร่วมดูแลคนพิการจำนวนสามท่าน การพบปะก็เพิ่มความถี่ ในปีท่านผ่านมาเราพบกันเดือนละครั้ง กลายเป็นว่าผู้ปกครอง จะขาดๆ หายๆ ไม่ค่อยต่อเนื่อง ถ้าเราเพิ่มความถี่เป็นเดือนละสองครั้ง การบ้านที่เราให้ไป กลับมาในลักษณะที่ต่อเนื่องยิ่งขึ้น ก็เลยเพิ่มการพบปะแต่ภาคีเครือข่ายก็ยังทำงานกันอยู่ส่งเจ้าหน้าที่มาเข้าร่วมกับเราเป็นประจำทุกเดือน

กันยารัตน์ ตระกูลเกียรติ พิธีกรดำเนินรายการ

แล้วหลังจากที่ได้ดำเนินกิจกรรมไปแล้วเป็นอย่างไรบ้างค่ะ

พัชรี ศรีทองคำ นักพัฒนาชุมชนตำบลชะเมา

เป็นผลที่เกิดขึ้นอย่างเห็นได้ชัดสังเกตได้ด้วยตาเปล่าเลย ก็คือเด็กมีพัฒนาการที่ดีขึ้นจากเด็กที่อยู่แต่บ้านไม่ออกสังคม ครั้งแรกที่มา ก็กรีดร้องไม่เอาใครทั้งนั้น ถ้าไม่ใช่พ่อหรือแม่ ระยะเวลาผ่านไปหนึ่งปี เด็กจะมีความสุข ได้ยินเสียงกลองก็จะรำได้เลย จะไม่มีภาวะที่เป็นความเครียดตรงนั้นอีกแล้ว ส่วนด้านการพัฒนาการทางด้านร่างกายจากเด็กที่นั่งอย่างเดียว ก็สามารถที่จะเกาะยืนได้ในตอนนี้ก็กำลังเดิน ส่วนเด็กที่นอนอย่างเดียว ตอนนี้ก็นั่งได้ เป็นความสุข เราได้เห็นกับตาว่าเด็กดีขึ้นจริงๆ

กันยารัตน์ ตระกูลเกียรติ พิธีกรดำเนินรายการ

ถือว่าได้ครบเลย ทั้งทางด้านกายภาพ ทางด้านของจิตใจและทางด้านของสังคม อย่างที่บอกว่าเด็กบางคนอยู่กับแต่พ่อกับแม่ ก็ไม่สามารถที่จะอยู่ในสังคมได้

พัชรี ศรีทองคำ นักพัฒนาชุมชนตำบลชะเมา

ใช่ค่ะอยู่แบบนี้เป็นเวลาสิบปีเลยค่ะ พึ่งมาเปิดตัวเข้าร่วมกับสังคมได้ ตอนที่มีศูนย์ฯนี้ขึ้นมา

กันยารัตน์ ตระกูลเกียรติ พิธีกรดำเนินรายการ

เหนื่อยไหมค่ะทำกับคนพิการ

พัชรี ศรีทองคำ นักพัฒนาชุมชนตำบลชะเมา

เหนื่อยกายแต่ไม่เหนื่อยใจค่ะ

กันยารัตน์ ตระกูลเกียรติ พิธีกรดำเนินรายการ

เวลาที่เราได้เห็นผลสัมฤทธิ์ออกมาแล้ว ว่าเด็กมีพัฒนาการที่ดีขึ้นนั่นก็หมายความว่าคนในชุมชนเรามีพัฒนาการหรือความเป็นอยู่ที่ดีขึ้นด้วย

พัชรี ศรีทองคำ นักพัฒนาชุมชนตำบลชะเมา

คุณภาพชีวิตของเด็กพิการและครอบครัวดีขึ้นอย่างเห็นได้ชัดค่ะ

กันยารัตน์ ตระกูลเกียรติ พิธีกรดำเนินรายการ

งั้นเดี๋ยววันนี้คงจะต้องขอให้ครูเจ แนะนำสักสองครอบครัวที่เราจะไปดูผลสัมฤทธิ์หลังจากได้ทำกิจกรรมแล้ว เวลาที่เขากลับไปอยู่ที่บ้านเป็นอย่างไรบ้างนะค่ะ

พัชรี ศรีทองคำ นักพัฒนาชุมชนตำบลชะเมา

ได้ค่ะ

(ครูอ้อม) ครูศูนย์การศึกษาพิเศษ จังหวัดนครศรีธรรมราช

ครูอ้อมเดิมเด็กเป็นอย่างไร แล้วตอนนี้ทำอะไรได้บ้าง ก็เมื่อก่อนนี้ย้อนไปหนึ่งปี ไม่สามารถนั่งทรงตัวโดยคุณยายช่วยไว้ได้ ตัวก็จะแบนเลยประมาณแบบนี้นอนพอเรียกสายตาก็จะไม่ตอบกรองตามเสียง ส่วนมือกล้ามเนื้อก็จะเกร็งมาก ตอนนี้ยังเกร็งอยู่แต่ถือว่าดีขึ้น

อาจารย์วิริยะ นามศิริพงศ์พันธ์

แล้วคุณยายช่วยอะไรบ้าง

คุณยายวิน โอ่เรือง ของดช.ปรีชาเดช ขุนไกร

ช่วยทำทุกวันค่ะทั้งกลางคืน กลางวัน

อาจารย์วิริยะ นามศิริพงศ์พันธ์

กลางคืน กลางวัน เลยหรือครับ

คุณยายวิน โอ่เรือง ของดช.ปรีชาเดช ขุนไกร

ไม่เว้น ถ้านอนไม่หลับก็จะทำให้

อาจารย์วิริยะ นามศิริพงศ์พันธ์

แล้วเขาออกกำลังกายอะไรบ้าง

คุณยายวิน โอ่เรือง ของดช.ปรีชาเดช ขุนไกร

ยกแขน ยกขา นวดแก้ม

อาจารย์วิริยะ นามศิริพงศ์พันธ์

แล้วทาง ป้าหมาย ที่เป็น อสม. มาช่วยอะไรบ้างครับ

สมหมาย มลิคม (ป้าหมาย) อาสาสมัครดูแลผู้พิการ ต.ชะเมา

ช่วยทำกายภาพบำบัดเช่นนวดแขนขา ตามลำตัว บางทีก็ช่วยเช็ดตัวอะไรบ้างค่ะ

(ครูอ้อม) คุณครูศูนย์การศึกษาพิเศษ จังหวัดนครศรีธรรมราช

อสม. เข้ามาช่วยในการดูแล เพราะผู้พิการส่วนมากจะเป็นครอบครัวที่ขาดโอกาส

อย่างเช่นยายวินไม่มีคนอื่นที่คอยช่วยดูแล พ่อแม่ของน้องก็อยู่ต่างจังหวัด ก็จะมีอสม.คอยช่วยดูแล

อาจารย์วิริยะ นามศิริพงศ์พันธ์

ป้าอารีเป็นอสม.มาช่วยดูแล แต่เดิมเด็กเป็นอย่างไรหลังจากมาช่วยดูแลแล้วดีขึ้นอย่างไรบ้าง

อารี จันทร์พุ่ม อาสาสมัครดูแลผู้พิการ ต.ชะเมา

แต่เดิมน้องเอียดนั่งก็จะทรงตัวไม่ได้ค่ะ การเดิน นิ้วมือมันจะอ่อนแรง แล้วพอฟื้นฟูไปประมาณหนึ่งปี น้องเอียดก็สามารถเกาะราวบันได เกาะยืนราวข้างๆ ทรงตัวได้ แล้วนั่งได้ดีกว่าเดิม การทรงตัวจะดีกว่าเดิม ฐานของที่นี่คือชุมชนเป็นฐาน บ้านเป็นหลัก อาสาสมัครเป็นแรงเสริม

อาจารย์วิริยะ นามศิริพงศ์พันธ์

มาเสริมอย่างไรบ้าง

อารี จันทร์พุ่ม อาสาสมัครดูแลผู้พิการ ต.ชะเมา

ถ้าพ่อแม่ไม่สนใจเราก็มาเสริมไม่ได้ผลเหมือนกันนะค่ะ นี่พ่อแม่สนใจ ครอบครัวก็สนใจ แรงเสริมมันก็ดีขึ้นมา

สุพล บุญธรรม ผอ.ศูนย์การศึกษาพิเศษ จ.นครศรีธรรมราช

ศูนย์การเรียนรู้ของเด็กพิการขององค์การบริหารส่วนตำบลชะเมา อำเภอปากพนัง จังหวัดนครศรีธรรมราช ได้เปิดตัวขึ้นเมื่อต้นปี 2551 โดยความร่วมมือกันระหว่างศูนย์การศึกษาพิเศษ องค์การบริหารส่วนตำบลชะเมา และมูลนิธิเพื่อเด็กพิการ เพื่อให้มีผู้ปกครองมารวมตัวกัน และมีการดำเนินการจัดการเรียนรู้ โดยองค์การบริหารส่วนตำบลจะเป็นแกนนำในเรื่องของการดำเนินการ ซึ่งในวันนี้เวลาผ่านไปหนึ่งปีเศษ ผลที่ได้ดำเนินการขึ้นมาคือจำนวนเด็กพิการที่ได้รับการฟื้นฟูและได้รับการจัดกระบวนการของการเรียนรู้ดีขึ้นมาก และมีความร่วมมือกันระหว่างบุคลากรในชุมชนเอง ทั้งอาสาสมัคร ทั้งองค์การบริหารส่วนตำบลและก็ผู้ปกครอง ซึ่งเป็นผลให้เห็นว่าแม้แต่องค์การบริหารส่วนตำบลเล็กๆ ซึ่งมีงบประมาณจำกัด มีบุคลากรจำกัด ก็สามารถที่จะดำเนินการเรื่องนี้ได้ หากว่ามีความรู้ ความเข้าใจ มีเจตคติเกิดความร่วมมือกันในระดับชุมชน เพราะการขับเคลื่อนกระบวนการจัดการเรียนรู้สำหรับเด็กพิการหรือการฟื้นฟูสมรรถภาพทางศูนย์การศึกษาพิเศษและองค์การบริหารส่วนตำบลก็จะสามารถที่จะประสานความร่วมมือกัน ขับเคลื่อนแนวความคิด นโยบายจัดการศึกษาในลักษณะศูนย์การเรียนรู้ต่อไปได้ในอนาคต

กันยารัตน์ ตระกูลเกียรติ พิธีกรดำเนินรายการ

ในช่วงนี้เรามาร่วมพูดคุยกับอาจารย์วิริยะและคุณมณี นามศิริพงศ์พันธ์ แห่งมูลนิธิสากลเพื่อคนพิการกันบ้าง อาจารย์เองก็ได้เห็นการทำงานของชุมชนแห่งนี้ถือว่ามีความเข้มแข็งมากเลย อาจารย์คิดว่าการที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เข้ามาช่วยเหลือคนพิการจะส่งผลกับคนพิการ

อย่างไรค่ะ

อาจารย์วิริยะ นามศิริพงศ์พันธ์ ประธานมูลนิธิสากลเพื่อคนพิการ

ผมว่าเป็นต้นแบบที่ดีของประเทศไทยทีเดียวเลยนะครับ ในต่างประเทศคนพิการระดับรุนแรงจะอยู่ในความดูแลของโรงเรียนเฉพาะความพิการ ส่วนเด็กพิการทั่วไปก็จะไปเรียนร่วม แต่ประเทศไทยเราก็ยังทำไม่ได้ถึงระดับนั้นนะครับ โรงเรียนเฉพาะความพิการก็ยังไม่สามารถดูแลเด็กพิการรุนแรงได้ เด็กพิการระดับรุนแรงจะไปอยู่ศูนย์เด็กเล็กก็ไม่ได้ ศูนย์การศึกษาพิเศษสามารถดูแลได้ แต่มีทรัพยากรจำกัด บุคลากรไม่มากก็ดูแลเด็กพิการระดับรุนแรงได้ไม่กี่คน ผมคิดว่าการที่ศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดนครศรีธรรมราชไปร่วมมือกับอบต.ชะเมาในการสร้างศูนย์การเรียนเฉพาะคนพิการรูปแบบหนึ่งในการรวบรวมผู้ปกครองเข้ามา แล้วก็ระดมสรรพวิชาชีพเข้ามาช่วยกันให้ผู้ปกครองได้มาเรียนรู้กลับไปพัฒนาลูกหลานที่บ้าน และยังมี อสม.เข้ามาช่วยอีกทางหนึ่งด้วย ผมว่าเป็นอีกรูปแบบหนึ่งที่ดีมาก ผมคิดว่าถ้าท้องถิ่นต่างๆ หมายถึง อบต.ต่างๆ ในประเทศไทย น่าจะเอารูปแบบนี้ไปใช้ ผมเชื่อว่าเด็กพิการระดับรุนแรงในประเทศไทยจะได้รับการดูแลทั่วถึงตามแบบไทยๆ ซึ่งเป็นแบบที่ดีมากทีเดียวครับ

กันยารัตน์ ตระกูลเกียรติ พิธีกรดำเนินรายการ

แล้วคุณมณีล่ะค่ะ

คุณมณี นามศิริพงศ์พันธุ์ ผู้อำนวยการโครงการยิ้มสู้

แม้ว่า อบต.ชะเมา จะเป็นอบต.เล็กๆ ในจังหวัดนครศรีธรรมราช แต่ว่า อบต.ก็ได้ยื่นมือเข้ามาสนับสนุนการรวมกลุ่มของผู้ปกครองในการช่วยเหลือเด็กพิการรุนแรง และอสม.ได้เข้ามาช่วยเสริมอีกแรงหนึ่ง ก็ถือว่าท้องถิ่นได้เป็นรากแก้วของการเสริมสร้างรอยยิ้มให้กับเด็กพิการรุนแรงและครอบครัวได้เป็นอย่างมากเลยค่ะ

กันยารัตน์ ตระกูลเกียรติ พิธีกรดำเนินรายการ

สังคมจะมีความเข้มแข็งได้ก็ด้วยความร่วมมือร่วมใจกันของทุกคนในสังคมนั่นเอง รายการยิ้มสู้หวังว่าองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่นๆ จะให้ความสำคัญ ช่วยกันสร้างรอยยิ้มเช่นเดียวกับที่ อบต.ชะเมาค่ะ วันนี้หมดเวลาของรายการยิ้มสู้แล้วนะค่ะ อาจารย์วิริยะและคุณมณี นามศิริพงศ์พันธุ์ แห่งมูลนิธิสากลเพื่อคนพิการ น้องและทีมงานรายการยิ้มสู้ลาไปก่อน สวัสดีค่ะ

คุณมณี นามศิริพงศ์พันธุ์ ผู้อำนวยการโครงการยิ้มสู้

สวัสดีค่ะ

อาจารย์วิริยะ นามศิริพงศ์พันธ์ ประธานมูลนิธิสากลเพื่อคนพิการ

สวัสดีครับ

2. สร้างชีวิต

ความสำเร็จแห่งความร่วมมือของทุกภาคส่วนทั้งในส่วนของศูนย์การศึกษาพิเศษจังหวัดน่าน อบต.กองควาย มูลนิธิสากลเพื่อคนพิการ ที่ได้สร้างชีวิตใหม่ให้กับน้องแฟรงค์จากเด็กพิการที่อยู่ไซด์งานก่อสร้างได้เข้ามาเรียนที่ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กของ อบต.กองควาย พัฒนาการของน้องแฟรงค์ดีขึ้นมาก น้องแฟรงค์ได้ชีวิตใหม่ สามารถเป็นบทเรียนต้นแบบให้กับองค์กรส่วนท้องถิ่นอื่นๆ ได้

กันยารัตน์ ตระกูลเกียรติ (พิธีกร)

พบกับรายการยิ้มสู้ สารคดีเสริมสร้างรอยยิ้มเพิ่มความดีให้กับสังคมค่ะ

ตอนนี้เราอยู่ที่จังหวัดน่าน

คุณมณี นามศิริพงศ์พันธุ์

มาอยู่ทางเหนือก็ต้องอู้คำเมือง

คุณมณี นามศิริพงศ์พันธุ์

ได้ทราบข่าวจากผอ.ศูนย์การศึกษาพิเศษจังหวัดน่านนะค่ะว่าที่นี่มีการพัฒนาเด็กพิการจนประสบความสำเร็จอย่างมากเลยค่ะ

อาจารย์วิริยะ นามศิริพงศ์พันธุ์

ครับ เด็กคนนั้นคือด.ช.แฟรงค์ครับ และความสำเร็จอย่างนี้เกิดขึ้นได้ก็เพราะความร่วมมือหลายฝ่ายเลยครับ

กันยารัตน์ ตระกูลเกียรติ (พิธีกร)

งั้นเราต้องไปให้กำลังใจและเยี่ยมน้องกันถึงที่บ้านเลยค่ะ

กันยารัตน์ ตระกูลเกียรติ (พิธีกร)

คุณผู้ชมค่ะ ตอนนี้เราก็มาถึงบ้านของน้องแฟรงค์แล้วนะค่ะทั้งอ.วิริยะและคุณมณี นามศิริพงศ์พันธุ์ แห่งมูลนิธิสากลเพื่อคนพิการ ก็ได้นำของเล่นมาฝากน้องแฟรงค์ด้วย งั้นเดี๋ยวเราเข้าไปกันเลย

ยุพิน คำปัน ผอ. ศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดน่าน

กำลังเล่นของเล่นกันอยู่เลยค่ะ สวัสดีค่ะอาจารย์ บ้านนี้เป็นบ้านของน้องแฟรงค์นะค่ะ เชิญค่ะ

กันยารัตน์ ตระกูลเกียรติ (พิธีกร)

คนไหนน้องแฟรงค์ ยกมือขึ้น

ยุพิน คำปัน ผอ.ศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดน่าน

น้องแฟรงค์อายุสี่ขวบสี่เดือนค่ะ เราจะมาฝึกกันเป็นระยะๆ

วรารัตน์ ลิทธิการ นักกิจกรรมบำบัด ศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดน่าน

การที่เรามาที่บ้าน มาสอนผู้ปกครองทำกายภาพบำบัดและฝึกน้องด้วย และนำสื่อจากศูนย์ฯที่ได้รับการสนับสนุนมาให้น้องได้ฝึกและทำกิจกรรมด้วย นอกจากนั้นเราก็จะมีการปรับสภาพบ้านให้น้องให้เหมาะสมกับการดำรงชีวิตประจำวัน โดยการทำกิจกรรมต่างๆ จะมีแผน เป็นการพัฒนาทักษะกล้ามเนื้อมัดใหญ่กล้ามเนื้อมัดเล็ก ทักษะการช่วยเหลือตนเอง สติปัญญา การพูดและภาษา พัฒนาการในแต่ละวัน น้องแฟรงค์ทำได้มากน้อยแค่ไหน น้องแฟรงค์มีระดับ IQ ศูนย์ถึงสี่ ทางศูนย์ฯจะมาเยี่ยมบ้านสองอาทิตย์หนึ่งครั้ง รถทางศูนย์ฯจะมารับอาทิตย์ละสองครั้งคือวันอังคารกับพฤหัสบดี เพื่อนำไปฟื้นฟูและพัฒนาที่ศูนย์ฯด้วย อยากจะขอแนะนำคุณพ่อน้องแฟรงค์นะค่ะ

พ่อน้องแฟรงค์ (สามแก้ว สาคำ)

ครับ สวัสดีครับ

ยุพิน คำปัน ผอ.ศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดน่าน

พ่ออยู่คนเดียวดูแลลูกสองคนค่ะ นี่เป็นพี่สาวของน้องแฟรงค์

หนูอยู่ชั้นอะไรลูก

พี่สาวของน้องแฟรงค์

ป.6 ค่ะ

ยุพิน คำปัน ผอ.ศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดน่าน

สองคนก็จะเป็นกำลังช่วยฝึกน้องแฟรงค์ที่บ้านค่ะ

อาจารย์วิริยะ นามศิริพงศ์พันธุ์

แฟรงค์โชคดีนะครับ

ยุพิน คำปัน ผอ.ศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดน่าน

ระยะแรกๆ แฟรงค์ก็ไปอยู่ที่ก่อสร้างกับพ่อ ไม่มีโอกาสได้เรียนหนังสือ แล้วก็มาฟื้นฟูกันให้พ่อฝึกด้วยและพี่สาวมาฝึกด้วย สำหรับน้องแฟรงค์เป็นความภูมิใจของเราที่เราได้ช่วยในการพัฒนา แต่ว่าเราทำกับหลายหน่วยงานร่วมกันที่สำคัญก็มีองค์การบริหารส่วนตำบลกองควาย ได้ให้การสนับสนุนมาช่วยในการที่จะสร้างสิ่งอำนวยความสะดวกให้ อย่างตัวที่เห็นที่ฝึกยืนและนั่ง และสื่อบางตัวที่เขาช่วยสนับสนุนเรา และอีกหน่วยงานหนึ่งที่เราอยากพูดถึงมากคือมูลนิธิสากลเพื่อคนพิการของท่านวิริยะ ท่านได้ส่งเงินมาสนับสนุนให้สร้างสิ่งอำนวยความสะดวกด้วย ส่วนหนึ่งจะเป็นสื่อ

เช่นเดียวกัน ในห้องน้ำที่ปรับสภาพห้องน้ำให้เหมาะกับการใช้งานของเด็ก เป็นเงินทางมูลนิธิสากลเพื่อคนพิการส่งมาช่วย อาจารย์ที่เราเห็นก็คือว่าหลายหน่วยงานมาช่วยกันและเด็กมีโอกาสขึ้น เราก็มาปรับสิ่งอำนวยความสะดวกอย่างที่เห็นนะค่ะ เดี๋ยวเราไปดูห้องน้ำของน้องแฟรงค์

เชิญค่ะ ไม่ใช้วัสดุที่มันแพงมากที่สามารถหาได้ในท้องถิ่น ปรับให้สอดคล้องกับน้องแฟรงค์

คุณมณี นามศิริพงศ์พันธุ์

มีฝาวาง

ยุพิน คำปัน ผอ.ศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดน่าน

ค่ะ เพราะเดิมจะกว้างไปสำหรับเด็กเพราะว่าพ่อจะต้องอุ้มตลอด คุณภาพชีวิตของพ่ออาจจะไม่ดีน้องก็จะได้ฝึกฐานในการช่วยเหลือตนเอง เราก็มาปรับให้

กันยารัตน์ ตระกูลเกียรติ (พิธีกร)

และเป็นอีกหนึ่งกิจกรรมนะค่ะที่ศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดน่านเพื่อพัฒนาศักยภาพของเด็กๆ ผู้พิการ นั่นคือกิจกรรมเชิดหุ่นมือนะค่ะ ในช่วงนี้เราจะมาพูดคุยกับท่าน ผอ.ยุพิน ผอ. ศูนย์ฯการศึกษาพิเศษประจำจังหวัดน่านและคุณพ่อน้องแฟรงค์ คุณพ่อสามแก้วนั่นเอง เราได้เห็นกันแล้วเกี่ยวกับเรื่องของน้องแฟรงค์เองว่า เป็นเด็กน่ารักสดใสคนหนึ่ง ถามคุณพ่อนิดหนึ่งว่าก่อนหน้าที่น้องแฟรงค์จะได้รับการฟื้นฟูบำบัดจากศูนย์การศึกษาพิเศษ น้องแฟรงค์มีสภาพอาการอย่างไร

สามแก้ว สาคำ (คุณพ่อน้องแฟรงค์)

น้องแฟรงค์เป็นคนที่เกิดมาพิการ กิน นั่ง เดินเองไม่ได้ ผมไม่รู้จะทำอย่างไรก็เฝ้าเลี้ยงดูกันไป

กันยารัตน์ ตระกูลเกียรติ (พิธีกร)

ท่อนขาของน้องแฟรงค์คือไม่มีแรงเลย

สามแก้ว สาคำ คุณพ่อ

ครับ

กันยารัตน์ ตระกูลเกียรติ (พิธีกร)

คุณพ่อลองเล่าให้ฟังนิดหนึ่งได้ไหมค่ะว่าสาเหตุเกิดจากอะไร

สามแก้ว สาคำ คุณพ่อ

น้องแฟรงค์เกิดมาไม่เหมือนคนอื่นหกเดือนกว่าก็คลอด น้ำหนักหนึ่งกิโลสี่ขีดประมาณนั้น

กันยารัตน์ ตระกูลเกียรติ (พิธีกร)

อาจจะเพราะเกิดก่อนกำหนดด้วย

สามแก้ว สาคำ คุณพ่อ

มีส่วนครับ อยู่ตู้อบยี่สิบเก้าวัน หมอก็จะอนุญาตให้กลับบ้าน

กันยารัตน์ ตระกูลเกียรติ (พิธีกร)

ครอบครัวมีทั้งหมดกี่คนค่ะ

สามแก้ว สาคำ คุณพ่อ

ตอนนั้นก็อยู่ด้วยกันสี่คน พ่อแม่ลูกสองคน

กันยารัตน์ ตระกูลเกียรติ (พิธีกร)

ลูกสาวคนหนึ่ง

สามแก้ว สาคำ คุณพ่อ

ครับ ตอนนี้อยู่ป.6

กันยารัตน์ ตระกูลเกียรติ (พิธีกร)

ลูกชายคือน้องแฟรงค์ ซึ่งเป็นลูกชายอีกคนหนึ่ง

สามแก้ว สาคำ คุณพ่อ

ครับ

กันยารัตน์ ตระกูลเกียรติ (พิธีกร)

ตอนนี้คุณพ่อดูแลลูกทั้งสองด้วยตนเอง

สามแก้ว สาคำ คุณพ่อ

ครับ

กันยารัตน์ ตระกูลเกียรติ (พิธีกร)

คุณพ่อทำอาชีพอะไรค่ะ

สามแก้ว สาคำ คุณพ่อ

ผมรับจ้างทั่วไปทำงานก่อสร้าง

กันยารัตน์ ตระกูลเกียรติ (พิธีกร)

แล้วคุณพ่อเอาเวลาดูแลลูกสองคนอย่างไร

สามแก้ว สาคำ คุณพ่อ

สมมุติวันนี้จะไปทำงานต่างที่ เพื่อนจะมารับ เพราะผมไม่มีรถ ผมก็ต้องเอาน้องแฟรงค์ไปด้วย

กันยารัตน์ ตระกูลเกียรติ (พิธีกร)

คือให้ลูกสาวไปเรียน

สามแก้ว สาคำ คุณพ่อ

ส่วนน้องแฟรงค์เองคุณพ่อพาไปด้วย ครับ

กันยารัตน์ ตระกูลเกียรติ (พิธีกร)

คุณพ่อรู้จักศูนย์การศึกษาพิเศษได้อย่างไร

สามแก้ว สาคำ คุณพ่อ

ตอนนั้นผมไปทำงานที่หมู่บ้านแห่งหนึ่ง ท่านผอ.ไปเห็นน้องแฟรงค์เลยนำมาทำบัตรที่ศูนย์ฯ

กันยารัตน์ ตระกูลเกียรติ (พิธีกร)

นานหรือยังค่ะ ก่อนหน้านี้

สามแก้ว สาคำ คุณพ่อ

ประมาณสองปีกว่า

กันยารัตน์ ตระกูลเกียรติ (พิธีกร)

จากเดิมน้องแฟรงค์เองเดินไม่ได้ทำอะไรไม่ได้เลย คุณพ่อบอกว่าก่อนหน้านี้ไม่ค่อยร่าเริงด้วย

สามแก้ว สาคำ คุณพ่อ

ครับ

กันยารัตน์ ตระกูลเกียรติ (พิธีกร)

พอหลังจากฟื้นฟูบำบัดแล้วน้องแฟรงค์มีพัฒนาการที่ดีขึ้นอย่างไรบ้าง

สามแก้ว สาคำ คุณพ่อ

เปลี่ยนไป เป็นคนกล้าแสดงออก เป็นคนที่ไม่ค่อยกลัวคน ไม่ตกใจแต่เมื่อก่อนจะกลัวคนแปลกหน้า ส่วนร่างกายดีขึ้นกว่าเดิมมาก

กันยารัตน์ ตระกูลเกียรติ (พิธีกร)

ก็มีพัฒนาการที่ดีขึ้นเรื่อยๆ

สามแก้ว สาคำ คุณพ่อ

ครับ

กันยารัตน์ ตระกูลเกียรติ (พิธีกร)

ทางด้าน ผอ.ศูนย์การศึกษาพิเศษได้เข้าไปช่วยเหลือครอบครัวของน้องแฟรงค์อย่างไรบ้าง

ยุพิน คำปัน ผอ.ศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดน่าน

กรณีของน้องแฟรงค์ศูนย์ฯไปสำรวจเด็กพิการพบว่า ไปอยู่กับพ่อที่บริเวณก่อสร้าง ดู

แล้วน้องฉลาดแต่เดินไม่ได้ อายุอยู่ในวัยที่ต้องได้รับการฟื้นฟู คุยกันกับพ่อแต่ปัญหาคือไม่มีคนดูแล และไม่มีคนมาส่ง คิดกันว่าทำอย่างไร แรกๆ ศูนย์ก็เอารถไปรับน้องแฟรงค์มาฟื้นฟูกันมาประเมินความสามารถมาทำ IEPให้น้องแฟรงค์แผนการศึกษาเฉพาะบุคคล และจัดสื่อบางส่วนให้พ่อไปสอนที่บ้าน ซึ่งจะรับส่งทุกวันมันลำบาก ทำอย่างไรให้พ่อสามารถกระตุ้นฟื้นฟูลูกเขาได้ที่บ้านกระตุ้นพัฒนาการที่บ้านได้ น้องแฟรงค์จริงแล้วเป็นเด็กที่มีความสามารถสูง ถ้ามีการส่งเสริมการพัฒนาการแต่ว่า ลำพังศูนย์ฯอย่างเดียวคงไม่ได้ ก็เลยไปที่ อบต. กองควาย ซึ่งอยู่ที่บ้านน้องแฟรงค์ อบต. กองควายเราก็ได้ไปประสานว่าเด็กอยู่ในส่วนของอบต.เรามาร่วมส่งเสริมเด็กดีไหม ซึ่งอบต.กองควายก็สนับสนุน วันนั้นจำได้ว่าท่านปลัดอบต.กองควายก็ไปที่บ้านของแฟรงค์ด้วยกัน ไปคุยกันในบรรยากาศที่ดีหลายๆ หน่วยงานมาช่วยกัน ทางโน้นก็สนับสนุนสิ่งอำนวยความสะดวก ที่ขาดไม่ได้คือว่ามูลนิธิคนพิการของท่านวิริยะ นามศิริพงษ์พันธ์ ท่านเคยบอกไว้ถ้ามีเด็กพิการต้องการความช่วยเหลือให้บอกนะ รายนี้เลยนำเงินของท่านได้มอบทุนมาให้ เราก็นำเงินของท่านมาทำสิ่งอำนวยความสะดวก เป็นหลายหน่วยงานที่มาช่วยน้องแฟรงค์

กันยารัตน์ ตระกูลเกียรติ (พิธีกร)

คือไม่ใช่เฉพาะศูนย์การศึกษาพิเศษมีทั้ง อบต. ซึ่งเป็นหน่วยงานราชการ มูลนิธิสากลเพื่อคนพิการเองด้วยมาช่วยกันสนับสนุนพัฒนาศักยภาพของน้องแฟรงค์

ยุพิน คำปัน ผอ.ศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดน่าน

ค่ะ ที่สำคัญครอบครัวเป็นแรงที่สำคัญมาก ร่วมฝึกและรับสิ่งต่างๆ ที่หลายหน่วยงานที่ระดมกันไปช่วย เราก็ส่งไปศูนย์เด็กเล็ก ซึ่งในความรับผิดชอบของ ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก อบต. กองควายก็รับเข้าไปเรียนหนังสือที่ศูนย์เด็กเล็ก ณ วันนี้แฟรงค์ไม่ต้องไปนั่งที่บริเวณก่อสร้าง

กันยารัตน์ ตระกูลเกียรติ (พิธีกร)

ก่อนหน้านี้คุณพ่อเคยคิดไหมว่าลูกชายจะมีโอกาสที่จะเดินได้

สามแก้ว สาคำ (คุณพ่อ)

แรกๆ ก็ท้อเหมือนกัน กลัวลูกเดินไม่ได้ แต่หลังจากมาพบศูนย์ฯและได้รับความช่วยเหลือก็มีความหวังขึ้น

กันยารัตน์ ตระกูลเกียรติ (พิธีกร)

เคยวางอนาคตของน้องแฟรงค์ไหมค่ะ อยากให้น้องแฟรงค์เป็นอะไรในอนาคต

สามแก้ว สาคำ คุณพ่อ

ที่อยากได้ที่สุด ขอให้ลูกเดินได้

กันยารัตน์ ตระกูลเกียรติ (พิธีกร)

จากการที่ได้ดำเนินงานเพื่อจะพัฒนาศักยภาพของคนพิการในพื้นที่ ซึ่งเกิดจากความ

ร่วมมือของหลายหน่วยงาน ท่านผอ.รู้สึกอย่างไรบ้างค่ะ

ยุพิน คำปัน ผอ.ศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดน่าน

ประเด็นแรกก็ของน้องแฟรงค์ พี่ก็รู้สึกว่าเป็นความสำเร็จที่ทำให้เด็กพัฒนาคิดว่าสิ่งสำคัญที่สุดในการช่วยเด็กพิการไม่ว่าจะใครก็ตาม เฉพาะแต่ศูนย์ฯลำพังเพียงหน่วยงานเดียวคงไม่สำเร็จต้องอาศัยความร่วมมือจากหลายหน่วยงานมาร่วมมือกันทั้งด้านชุมชน และหน่วยงานที่มีความรู้เฉพาะทาง ซึ่งเป็นการพัฒนาอย่างยั่งยืน ถ้าศูนย์ฯไปให้บริการหน่วยงานเดียว ถ้าออกมาแล้วเป็นการพัฒนาของเด็กที่ไม่ยั่งยืน ถ้าชุมชนมีส่วนร่วมมีส่วนรับผิดชอบเด็กพัฒนา อย่างเช่นตัวอย่าง อบต. กองควาย จะเป็นการพัฒนาที่ยั่งยืนและส่งเสริมเด็กต่อไป

กันยารัตน์ ตระกูลเกียรติ (พิธีกร)

วันนี้พูดถึงความร่วมมือกันในสังคมอยากให้ท่าน ผอ.พาเราไปดูตัวอย่างของความร่วมมือนี้ด้วย

ยุพิน คำปัน ผอ.ศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดน่าน

ไปที่ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กของ อบต.กองควาย อยากจะขอขอบคุณครูที่ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กที่รับน้องแฟรงค์ไปเรียนที่ศูนย์เด็กเล็กด้วยความสุข คือสุขทั้งพ่อทั้งน้องและสุขทั้งเราด้วย ที่เราได้เห็นความก้าวหน้าของเด็ก

กันยารัตน์ ตระกูลเกียรติ (พิธีกร)

สุขทั้งผู้ให้และผู้รับด้วย

ยุพิน คำปัน ผอ.ศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดน่าน

ค่ะ

กันยารัตน์ ตระกูลเกียรติ (พิธีกร)

งั้นเดี๋ยวเราจะไปดูชีวิตของน้องแฟรงค์ที่ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กกันค่ะ

เล็ก กุณาวงค์ นายก อบต.กองควาย

ศูนย์ฯของเราค่อนข้างยังไม่สมบูรณ์เท่าไร อบต. กองควาย มีทั้งหมดสี่ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กแต่ละศูนย์มีเด็กประมาณยี่สิบกว่าคน ซึ่งทาง อบต.กองควายพร้อมที่จะสนับสนุนงบประมาณ เป็นหน่วยงานที่เราจะต้องรับผิดชอบอยู่แล้ว ด้วยให้โอกาสแก่ลูกหลานของตำบลกองควายได้เรียนรู้และได้ศึกษาหาความรู้อย่างดีที่สุด ซึ่งเราจะขยายศูนย์พัฒนาเด็กเล็กให้ดีขึ้นและเป็นมาตรฐานของตำบล เรามีการจัดอาหารที่มีคุณภาพและจัดกิจกรรมงานวันเด็กมีกีฬาจะทำให้ดีที่สุด เพราะเป็นลูกหลานของพี่น้องตำบลกองควายทั้งหมด ขอขอบคุณศูนย์การศึกษาพิเศษและมูลนิธิสากลเพื่อคนพิการจังหวัดน่านที่ทำให้มาถึงจุดนี้ ขอบคุณมากครับ

อัญชลี ไชยวัง หัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านนาพา จ.น่าน

สวัสดีค่ะ ตั้งแต่น้องแฟรงค์มาอยู่ที่นี่ลำบากเหมือนกันถึงจะคนเดียวแต่ต้องอุ้มไปฉี่ เขาช่วยเหลือตนเองไม่ได้ เขาเกร็งมากเวลาอุ้ม เขาจะร่วมกิจกรรมได้ทุกอย่างเลยเพียงแต่เคลื่อนไหวและจังหวะจะไม่ได้เพราะต้องยืน เต้นรำทำไม่ได้แต่จะนั่งดู เล่นร่วมกับเพื่อนๆ จะเล่นร่วมได้ดีมาก แต่ต้องอุ้มเวลาเข้าห้องน้ำ ต้องทำให้เขาทุกอย่าง กินข้าวเองได้ สมองดีแต่พิการทางขาเท่านั้นเองค่ะ นี่คือผลงานของเขา กิจกรรมสร้างสรรค์ เขาจะทำได้ดี โยงภาพ เขียนตามรอยประ จับคู่ภาพสัมพันธ์ทำได้หมดเหมือนเพื่อนๆ

กันยารัตน์ ตระกูลเกียรติ (พิธีกร)

หลังจากที่เราไปเยี่ยมน้องแฟรงค์ที่บ้านแล้วตอนนี้เราจะมาร่วมพูดคุยกับอาจารย์วิริยะและคุณมณี นามศิริพงศ์พันธุ์ แห่งมูลนิธิสากลเพื่อคนพิการ เราได้เห็นพัฒนาการที่ดีขึ้นของน้องแฟรงค์ก่อเกิดจากความร่วมมือของทุกภาคส่วน คุณมณีรู้สึกอย่างไรบ้าง

คุณมณี นามศิริพงศ์พันธุ์

รู้สึกดีใจมากที่น้องแฟรงค์ได้มีการพัฒนาขึ้นอย่างมาก ถึงแม้น้องแฟรงค์จะเป็นลูกของคนงานก่อสร้างที่ทำงานไม่เป็นที่เป็นทางเลย แต่เนื่องจากศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดน่านได้รับมาดูแล รวมทั้งมูลนิธิสากลเพื่อคนพิการก็เข้ามาช่วยในการทำสิ่งอำนวยความสะดวก รวมทั้ง อบต.กองควาย อ.เมือง จ.น่าน ได้เข้ามาสนับสนุนด้วย จนทำให้น้องแฟรงค์มีการฟื้นฟูพัฒนาขึ้น จนสามารถเข้ามาเรียนร่วมในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กได้ค่ะ

กันยารัตน์ ตระกูลเกียรติ (พิธีกร)

และอาจารย์วิริยะล่ะค่ะ

อาจารย์วิริยะ นามศิริพงศ์พันธุ์

ผมก็จะพูดว่าตามกฎหมาย คนพิการมีสิทธิรับการศึกษาตั้งแต่แรกเกิดไปจนถึงตลอดชีวิต เพราะเป็นที่ทราบกันดีว่ายิ่งพัฒนาคนพิการเร็วเท่าไรก็จะเป็นประโยชน์แก่เด็กพิการ ด้วยเหตุนี้กฎหมายจึงกำหนดให้มีสิทธิได้รับการศึกษาตั้งแต่แรกเกิดและเนื่องจากเด็กพิการจำเป็นต้องมีสื่อสิ่งอำนวยความสะดวก กฎหมายจึงกำหนดว่าให้เด็กพิการมีสิทธิได้รับสื่อ สิ่งอำนวยความสะดวกตามที่กฎหมายกำหนด และการที่เราต้องเตรียมพัฒนาความพร้อมเด็กเล็กและต้องให้ไปอยู่ร่วมกับเด็กทั่วไปที่ศูนย์เด็กเล็กนี้นะครับ อบต.ต้องเข้าใจและร่วมมือด้วย ตอนนี้เราก็พยายามขอความร่วมมือจากอบต.ให้เด็กพิการเข้าไปอยู่ในศูนย์เด็กเล็ก ผมก็ดีใจที่ อบต.ที่นี่เขายินดีรับ ผมอยากจะให้เป็นที่เข้าใจด้วยว่าถ้าเด็กพิการไม่ได้รับการดูแลพัฒนา เขาก็ไม่สามารถพึ่งตนเองได้ ต้องเป็นภาระของครอบครัวและสังคมไปเรื่อยๆ แต่ถ้าทุกภาคส่วนเข้ามาร่วมกันแบบนี้ ผมเชื่อว่าวันหนึ่งน้องแฟรงค์ต้องเดินได้ ผมเชื่อเลยครับดูแลกันแบบนี้ต้องเดินได้ และอาจไม่พิการมากแต่ถึงพิการอยู่เหมือนเดิม เขาสามารถได้รับ

การศึกษาแล้วมีงานทำในอนาคต พึ่งตนเองได้ อย่าลืมนะครับเมื่อคนพิการเรามีงานทำพึ่งตนเองได้ เขาก็กลับมาเป็นผู้เสียภาษีให้กับสังคม เสียให้กับรัฐคืนกลับมา แทนที่จะเป็นภาระ จากนั้นยังเป็นพลังให้สังคมในทางอ้อม ใครเห็นก็มีกำลังใจที่คนพิการก็ยังทำเช่นนั้นได้ ผมอยากเชิญชวนทุกภาคส่วนเข้ามาร่วมมือกันในการพัฒนาเด็กพิการเพื่อให้เขาพึ่งตนเองได้และมีงานทำ เป็นการเปลี่ยนคนพิการจากภาระไปสู่พลัง ซึ่งจะเป็นเรื่องดีกับสังคมไทยทีเดียวนะครับ

กันยารัตน์ ตระกูลเกียรติ (พิธีกร)

รายการยิ้มสู้ของเราขอเป็นตัวแทนขอบคุณในทุกภาคส่วนที่ให้ความร่วมมือกันในการร่วมพัฒนาศักยภาพของคนพิการ วันนี้เราทั้งสามคนต้องขอลาไปก่อน สวัสดีค่ะ

อาจารย์วิริยะ นามศิริพงศ์พันธุ์

สวัสดีครับ

คุณมณี นามศิริพงศ์พันธุ์

สวัสดีค่ะ

3. รอยยิ้มที่เคียงข้าง

เทศบาลเมืองหนองปรือ จังหวัดชลบุรี เป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ได้รับรางวัลดีเด่นในด้านการจัดสวัสดิการให้แก่ผู้พิการประจำปี 2551 เทศบาลเมืองหนองปรือ ได้มุ่งเน้นในเรื่องการส่งเสริมการฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการ โดยมีโครงการอาชาบำบัดสำหรับเด็กพิการ เข้าไปดูแลความเป็นอยู่ของผู้พิการมีการปรับสภาพบ้านให้เหมาะสมกับการพิการ มีการฝึกอาชีพอย่างง่ายๆ ให้กับผู้ปกครองและมีกิจกรรมสำหรับเด็กที่อยู่ระหว่างรอการบำบัด เป็นรอยยิ้มที่เคียงข้างไปด้วยกันทั้งพ่อแม่และลูก เทศบาลเมืองหนองปรือสามารถใช้เป็นบทเรียนต้นแบบที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่นๆ สามารถนำไปประยุกต์ใช้ได้

กันยารัตน์ ตระกูลเกียรติ (คุณน้อง พิธีกร)

สวัสดีค่ะ พบกับน้อง กันยารัตน์ ตระกูลเกียรติ อีกเช่นเคยนะค่ะในรายการยิ้มสู้สารคดีเสริมสร้างรอยยิ้มเพิ่มความดีให้กับสังคมค่ะ วันนี้น้องพาคุณผู้ชมมาที่ตำบลหนองปรือ อำเภอบางละมุง จังหวัดชลบุรีนะค่ะ เพราะทราบมาว่าที่เทศบาลเมืองหนองปรือ เขาได้รับรางวัลดีเด่นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นด้านการจัดสวัสดิการผู้พิการประจำปี 2551 ก็เลยจะพาคุณผู้ชมมาติดตามดูค่ะ ว่าที่นี่เขามีโครงการหรือว่ามีกิจกรรมอะไรดีๆ จนสามารถได้รับรางวัลดีเด่นมา และที่สำคัญนะค่ะ เจ้าหน้าที่ที่นี่ก็เป็นส่วนสำคัญอย่างยิ่งเลยทีเดียวที่ทำให้ผู้พิการในจังหวัดชลบุรีนั้นเต็มไปด้วยรอยยิ้ม ดังนั้นรายการยิ้มสู้วันนี้เราจะให้ชื่อตอนว่า รอยยิ้มที่เคียงข้างค่ะ

กันยารัตน์ ตระกูลเกียรติ (พิธีกร)

แน่นอนนะค่ะว่าถ้าชุมชนจะเข้มแข็งนั้นก็ต้องมีผู้นำที่เข้มแข็งค่ะ และตอนนี้น้องก็อยู่กับนายกเทศมนตรีเมืองหนองปรือ ท่านนายกฯมาย ไชยนิตย์ค่ะ สวัสดีค่ะ

มาย ไชยนิตย์ นายกเทศมนตรีเทศบาลเมืองหนองปรือ

สวัสดีครับ

กันยารัตน์ ตระกูลเกียรติ (พิธีกร)

ก่อนอื่นเลยต้องเรียนถามท่านนายกก่อนนะค่ะ เพราะว่าตัวน้องเอง มีโอกาสที่จะได้เห็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่เข้ามาดูแลผู้พิการอย่างจริงจังน้อยมาก คราวนี้มาเจออย่างของท่านนายกฯเอง ตัวท่านเองมีทัศนคติต่อผู้พิการอย่างไรบ้างค่ะ

มาย ไชยนิตย์ นายกเทศมนตรีเทศบาลเมืองหนองปรือ

ในเรื่องของคนพิการนะครับ จะถือว่าเป็นประสบการณ์มากกว่าจากการที่ได้เข้ามาสู่กระบวนการเป็นผู้นำท้องถิ่นตั้งแต่เป็นผู้ใหญ่บ้าน เป็นกำนันและต่อมามีการกระจายอำนาจ มีการตั้ง

องค์การบริหารส่วนตำบลแล้ว เราได้เข้ามามีบทบาทหน้าที่เป็นผู้บริหารก็ได้มีการมองเห็นว่าปัญหาผู้พิการนั้นต้องได้รับการดูแลอย่างใกล้ชิด ซึ่งตรงนี้เราได้ตั้งโครงการค้นหาผู้พิการที่ชุมชนต่างๆ ซึ่งยังไม่ได้รับขึ้นทะเบียนคนพิการขึ้นมา ในการที่จะส่งเสริมให้คนพิการได้รับการสงเคราะห์โดยการจดทะเบียนคนพิการ การตรวจรักษาก็คือการตรวจขั้นของการพิการ ซึ่งหลังจากที่เราได้ดำเนินการเรื่องการจดทะเบียนทั่วถึงแล้วนั้น เราก็ได้มีการแก้ปัญหาหลายๆ เรื่องที่จะตามมา เช่น ปัญหาในเรื่องของการสงเคราะห์เงินเบี้ยยังชีพของคนพิการ แล้วก็อันที่สองก็คือในเรื่องของการส่งเสริมการประกอบอาชีพ การฝึกอาชีพ อันที่สามก็คือคนพิการที่ยังไม่สามารถช่วยตัวเองได้เป็นคนพิการซ้ำซ้อน เป็นคนพิการออทิสติก ซึ่งเราได้จัดโครงการในการฟื้นฟูสมรรถภาพ เพราะฉะนั้นในฐานะที่เราเป็นหน่วยงานที่จะต้องดูแลพี่น้องประชาชนนั้น เราก็จะต้องพัฒนาคนของเรา ให้เรียนรู้วิถีชีวิตคนพิการ แล้วก็วิธีการแก้ไข จนกระทั่งการเสียสละในการที่จะเข้าไปช่วยเหลือให้เขาจนสามารถที่จะช่วยตัวเองได้

กันยารัตน์ ตระกูลเกียรติ (พิธีกร)

เพราะอย่างที่น้องทราบมาว่าที่นี่เองได้รับรางวัลดีเด่นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีการจัดการในเรื่องของสวัสดิการสังคมผู้พิการ เพราะฉะนั้นแล้วโครงการที่เมื่อสักครู่นี้ท่านพูดออกมามีโครงการไหนเด่นๆ จนทำให้ท่านเองได้รับรางวัลนี้มา

มาย ไชยนิตย์ นายกเทศมนตรีเทศบาลเมืองหนองปรือ

รางวัลที่เด่นๆ ก็คือรางวัลที่เราได้เน้นในเรื่องของการส่งเสริมการฟื้นฟูสมรรถภาพของคนพิการ

กันยารัตน์ ตระกูลเกียรติ (พิธีกร)

มีกี่โครงการค่ะท่าน

มาย ไชยนิตย์ นายกเทศมนตรีเทศบาลเมืองหนองปรือ

มีโครงการอาชาบำบัดสำหรับเด็กพิการที่มีอายุ 4-5 ขวบ ซึ่งเป็นเด็กที่พิการทางร่างกาย พิการทางสมองแล้วก็ไปขี่ม้าเพื่อที่จะให้เขาพัฒนาในเรื่องของกล้ามเนื้อในร่างกายเขาให้เข้มแข็งขึ้น เพราะเด็กที่เป็นออทิสติกเขาจะมีสมาธิสั้นควบคุมตัวเองไม่ค่อยได้ ถ้าเขาขี่ม้าจะทำให้เขาเกิดความนิ่ง เวลาเกิดความนิ่งแล้วเขาก็จะสามารถที่จะปรับตัวเองได้ทีละนิดๆ แล้วก็ทำให้เขานั้นมีความคุ้นเคยกับสัตว์ แล้วก็จะมีจิตใจที่อ่อนโยนและก็สามารถที่จะควบคุมประสาท อารมณ์ได้ด้วย

กันยารัตน์ ตระกูลเกียรติ (พิธีกร)

ซึ่งนอกจากกิจกรรมอาชาบำบัดแล้วยังมีโครงการอะไรอีกบ้างค่ะ

มาย ไชยนิตย์ นายกเทศมนตรีเทศบาลเมืองหนองปรือ

โครงการต่อจากอาชาบำบัด ก็คือการเข้าไปดูแลความเป็นอยู่ของผู้พิการ ซึ่งบางคนนั้นอาจจะมีปัญหาในเรื่องที่อยู่อาศัยเป็นบ้านผุๆ พังๆ หรือบ้านที่ไม่สมประกอบหรือไม่เหมาะสมสำหรับ

คนพิการ เราก็ไปซ่อมแซมให้ เปลี่ยนหลังคาให้ และสำหรับคนที่พิการเราก็จะไปทำราวจับให้ ทำทางลาดสำหรับรถวีลล์แชร์ ไปซ่อมแซมปรับปรุงบ้านให้เหมาะสมกับความเป็นอยู่ของผู้พิการซึ่งตรงนี้ก็เป็นการช่วยเหลือคนพิการนะครับ แล้วก็อีกอันหนึ่งก็คือเมื่อเขารวมตัวกันได้แล้ว เราก็มีการส่งเสริมอาชีพที่มันเป็นอาชีพที่ง่ายๆ นะครับ ซึ่งในการร้อยลูกปัด เป็นสร้อยบ้าง แหวนบ้าง เป็นสร้อยข้อมือบ้าง ซึ่งการส่งเสริมให้ร้อยสร้อยลูกปัดเรามีกลุ่มพัฒนาสตรีซึ่งได้ดำเนินการอาชีพเหล่านี้แล้ว ก็นำมาเผยแพร่ให้กับคนพิการ แล้วก็ฝึกสอนให้เขา แล้วก็รับซื้อผลงานอันนั้นเพื่อที่จะเป็นรายได้ให้กับคนพิการ นอกจากนั้นก็จะมีโครงการเพาะเห็ดซึ่งเราได้มีการสร้างโรงเพาะชำเห็ดให้คนพิการ ซึ่งก็มีกลุ่มเกษตรที่เขามีความเชี่ยวชาญในเรื่องของการเพาะเห็ดมาเป็นครูผู้ฝึกสอน ซึ่งก็ทำให้ผู้พิการนั้นมีรายได้จากการขายเห็ด ซึ่งเขาก็จะมารับซื้อมาจัดหาให้และมารับซื้อจากคนพิการ

กันยารัตน์ ตระกูลเกียรติ (พิธีกร)

โครงการต่างๆ พวกนี้ท่านนายกทำมานานรึยังค่ะ

มาย ไชยนิตย์ นายกเทศมนตรีเทศบาลเมืองหนองปรือ

ผมเรียนนะครับว่าโครงการเหล่านี้มันไม่ใช่ทำมาวันสองวัน มันมีกระบวนการพัฒนามาเป็นขั้นเป็นตอน ใช้เวลาหลายปีกว่าจะมาถึงจุดนี้ กว่าที่เราจะได้รับความเชื่อถือจากครอบครัวผู้พิการ กว่าจะได้รับความไว้วางใจ กว่าจะสามารถที่จะรวบรวมกลุ่มคนพิการ หลายๆ ระดับได้ต้องใช้เวลาพอสมควร

กันยารัตน์ ตระกูลเกียรติ (พิธีกร)

อุปสรรคที่สำคัญคืออะไรค่ะ

มาย ไชยนิตย์ นายกเทศมนตรีเทศบาลเมืองหนองปรือ

อุปสรรคที่สำคัญก็คือคนในครอบครัวนะครับ จะต้องให้ความสำคัญว่าคนพิการที่อยู่ในบ้านนั้นก็คือหนึ่งชีวิตที่มีศักดิ์มีศรี มีความเป็นมนุษย์เท่าเทียมกัน เพราะฉะนั้นบ้านใดก็แล้วแต่ที่มีคนพิการอยู่ในบ้านนั้นก็ควรจะต้องดูแลแล้วก็ให้การส่งเสริมให้เขา สามารถที่จะช่วยตัวเองได้ แล้วก็ส่งเสริมให้เขาพัฒนาตัวเองได้ อย่าทิ้งๆ ขว้างๆ หรือมองว่าไม่ใช่สิ่งสำคัญ จะทำให้ชีวิตหนึ่งนั้นสูญหายไปโดยเปล่าประโยชน์

กันยารัตน์ ตระกูลเกียรติ (พิธีกร)

เป็นความคิดที่ดีมากๆ เลยนะค่ะ คือเริ่มต้นจากคนใกล้ตัวของผู้พิการก่อน จะต้องเห็นความสำคัญในการที่จะช่วยกันพัฒนาผู้พิการ วันนี้น้องมาถึงที่นี่แล้วนะค่ะอยากเห็นกิจกรรมต่างๆ โครงการต่างๆ ที่ท่านนายกได้ทำไป เดี๋ยวต้องขออนุญาตท่านนายกพาไปชมด้วยนะค่ะ

มาย ไชยนิตย์ นายกเทศมนตรีเทศบาลเมืองหนองปรือ

ครับ เดี๋ยวเราจะไปชมกันว่าแต่ละอย่างมีอะไรบ้างนะครับ

กันยารัตน์ ตระกูลเกียรติ (พิธีกร)

กิจกรรมที่ท่านนายกพามาชมนี้เขาเรียกว่าอะไรค่ะ

มาย ไชยนิตย์ นายกเทศมนตรีเทศบาลเมืองหนองปรือ

เขาเรียก อาชาบำบัดครับซึ่งเทศบาลเมืองหนองปรือนั้นได้จัดทำขึ้นเพื่อดูแลให้เด็กพิการนั้นได้เข้ามาใช้บริการโดยมี คุณปัทมา ชาญเชี่ยว ซึ่งเป็นรักษาผู้อำนวยการกองสวัสดิการสังคมเทศบาลเมืองหนองปรือนั้นเป็นผู้ดูแลแล้วก็ดำเนินการ

กันยารัตน์ ตระกูลเกียรติ (พิธีกร)

สวัสดีคุณปัทมาด้วยนะค่ะ ในส่วนของกิจกรรมอาชาบำบัดนี้ เด็กที่เขามารับการฝึกที่นี่เขาจะได้อะไรบ้างค่ะ

ปัทมา ชาญเชี่ยว นักสังคมสงเคราะห์และรักษาการผู้อำนวยการกองสวัสดิการสังคม

ค่ะคือกลุ่มของเด็กที่มาของเราเป็นกลุ่มของเด็กที่เป็นออทิสติก กับพิการทางด้านสมองนะค่ะ คือ CP อย่างน้องซองนะค่ะเป็นเด็กที่เป็นออทิสติก อีกตัวอย่างหนึ่งเขาก็จะได้มาฝึกในการขี่ม้าเนี่ยระยะหนึ่งตอนนี้พัฒนาขึ้นจากเด็กที่เคยก้าวร้าวนะค่ะ ตอนนี้เขาก็สามารถที่จะผูกพันกับสัตว์และก็ปรับพฤติกรรมที่เคยเป็นอยู่เนี่ย ตอนนี้ก็ดีขึ้นเยอะซึ่งก็มาใช้ที่นี่ทุกอาทิตย์เลยนะค่ะ

กันยารัตน์ ตระกูลเกียรติ (พิธีกร)

เปิดให้ฝึกได้บ่อยไหมค่ะ

ปัทมา ชาญเชี่ยว

ฝึกได้ทุกอาทิตย์ตามที่เด็กต้องการค่ะ เพราะว่าของเราไม่ได้คิดมูลค่าอะไร

กันยารัตน์ ตระกูลเกียรติ (พิธีกร)

นี่ก็เป็นตัวอย่างเด็ก CP ที่ตอนแรกยังไม่สามารถทรงตัวได้เลย ตอนนี้คุณพ่อต้องอยู่ด้วย

ปัทมา ชาญเชี่ยว

สามารถปล่อยได้ เขาสามารถเกาะเองได้ แต่ต้องดูแลระหว่างที่รอขี่ม้า น้องๆ ก็จะมีกิจกรรมคือวาดภาพระบายสีนะค่ะคุณน้อง เขาจะได้ไม่เครียดก็คือวาดภาพตามที่ตัวเองต้องการ เดี๋ยวเราไปดูอาหาร วันนี้มีอะไรบ้างนะค่ะ

กันยารัตน์ ตระกูลเกียรติ (พิธีกร)

ก็คือมีขนมให้ทานเล่นด้วยใช่ไหมค่ะ

ปัทมา ชาญเชี่ยว

ค่ะ ใช่ค่ะจะมีขนม ผลไม้ ปาท่องโก๋น้ำเต้าหู้ เด็กๆ จะได้ทานกัน จะได้อิ่มท้องไปด้วยระหว่างที่รอทำกิจกรรมอาชาบำบัดค่ะ

กันยารัตน์ ตระกูลเกียรติ (พิธีกร)

งั้นไหนๆ ก็มาแล้วใช่ไหมค่ะ ขอซักอย่างหนึ่งนี่เป็นขนมสอดไส้ทำเองด้วยรึเปล่าเนี่ย

ปัทมา ชาญเชี่ยว

ของ อพมก.เขามาร่วมทำกิจกรรมค่ะ

กันยารัตน์ ตระกูลเกียรติ (พิธีกร)

ขออันหนึ่งนะค่ะ ขอบคุณค่ะ

ปัทมา ชาญเชี่ยว

เดี๋ยวพา คุณน้อง มาดูเรื่องกลุ่มอาชีพนะค่ะ ซึ่งวันนี้เรามีการฝึกอาชีพของผู้ปกครองและเด็กพิการร้อยลูกปัดแล้ว ทำน้ำยาล้างจาน กิจกรรมที่ว่าเมื่อกี้นะค่ะก็คือร้อยลูกปัดซึ่งผู้ปกครองและน้องๆ ก็ได้ร่วมทำกิจกรรมร่วมกัน

กันยารัตน์ ตระกูลเกียรติ (พิธีกร)

ก็คือเป็นกิจกรรมที่ผู้พิการก็ทำได้ด้วยใช่ไหมค่ะอย่างการร้อยลูกปัดนี่มีร้อยอะไรบ้างค่ะ

ปัทมา ชาญเชี่ยว

ก็มีสร้อยข้อมือนะค่ะ สร้อยคอ แหวน

กันยารัตน์ ตระกูลเกียรติ (พิธีกร)

คุณพ่อมองว่าพาน้องเขามาร้อยลูกปัดแบบนี้น้องเขาดีอย่างไร

คุณพ่อผู้ปกครองเด็กออทิสติก

ได้ฝึกสมาธิ ทำให้นิ่งขึ้นจากที่อยู่ไม่เป็นสุขเลยก็นิ่งขึ้น

ปัทมา ชาญเชี่ยว

นี่ก็คืออีกกิจกรรมหนึ่งก็คือการทำน้ำยาล้างจาน ซึ่งก็ให้ผู้ปกครองแล้วก็เด็กๆ ได้ทำซึ่งก็ไม่เน้นว่าต้องจำหน่ายแต่ว่าใช้ในครัวเรือน

กันยารัตน์ ตระกูลเกียรติ (พิธีกร)

แอบบอกสูตรได้ไหมค่ะ

ปัทมา ชาญเชี่ยว

ค่ะมีสูตรให้ค่ะ

กันยารัตน์ ตระกูลเกียรติ (พิธีกร)

อ๋อ มีสูตรให้ด้วย

ปัทมา ชาญเชี่ยว

ไม่สงวนลิขสิทธิ์ค่ะ

เจ้าหน้าที่ฝึกอบรม

ตัวที่หนึ่งครึ่งกิโลมีหน้าที่ในการชำระล้างนะครับ ตัวนี้นะครับ ตัวที่สองกะเลยครับตัวที่สองเรียกว่าแล็ปสี่ศูนย์ ตัวนี้จะให้มาหนึ่งกิโลกรัมมีหน้าที่ในการขจัดคราบ

ปัทมา ชาญเชี่ยว

กองสวัสดิการสังคมของเทศบาลเมืองหนองปรือเป็นกองหนึ่งที่ได้มีภารกิจในการดูแลผู้ที่อยู่ในภาวะยากลำบากไม่ว่าเป็นผู้สูงอายุ เด็กสตรี ผู้ติดเชื้อเอดส์ แล้วก็ผู้พิการนะค่ะ ซึ่งผู้พิการทั้งหมดปัจจุบันมี 247 คน ในเรื่องของผู้พิการเราก็มีกิจกรรมในเรื่องของการบำบัดฟื้นฟูช่วยเหลือ หรือว่าซ่อมแซมบ้านปรับสภาพที่อยู่อาศัย ซึ่งในงานส่วนนี้เรามีความภาคภูมิใจในการทำงานเนื่องจากผู้พิการนั้นเราเห็นว่าเขาเป็นคนที่มีคุณค่าต่อสังคม และที่สำคัญคือได้รับการร่วมมือจากผู้ที่เป็นกรรมการชุมชน ผู้นำชุมชนอาสาสมัครช่วยเหลือผู้พิการ ซึ่งส่วนนี้ก็อยากให้สังคมเราเปลี่ยนทัศนะคติว่าผู้พิการนั้นไม่เป็นภาระแต่เพียงมีข้อจำกัดในเรื่องของการดำรงชีวิต ก็อยากให้สังคมเห็นเขามีคุณค่าแล้วก็อยู่ในสังคมอย่างมีความสุขค่ะ

กันยารัตน์ ตระกูลเกียรติ (พิธีกร)

คุณผู้ชมค่ะและตอนนี้น้องก็อยู่กับอาจารย์วิริยะและคุณมณี นามศิริพงศ์พันธุ์แห่งมูลนิธิสากลเพื่อคนพิการ สวัสดีค่ะ

อาจารย์วิริยะ นามศิริพงศ์พันธุ์

สวัสดีครับ

กันยารัตน์ ตระกูลเกียรติ (พิธีกร)

อาจารย์และคุณมณีค่ะ นี่คือคุณปัทมาเป็นนักสังคมสงเคราะห์ของเทศบาลเมืองหนองปรือ ซึ่งเดี๋ยวคุณปัทมาจะพาเราไปดูบ้านผู้พิการที่เขามาซ่อมแซมและก็มาปรับปรุงสภาพบ้านให้

ปัทมา ชาญเชี่ยว

อาจารย์ค่ะ บ้านหลังนี้ที่เรามาคือบ้านของน้องแพรว เรามาปรับสภาพบ้านของน้องแพรวพิการทางด้านแขนขา กล้ามเนื้ออ่อนแรง เชิญเลยค่ะ นี่ก็จะปรับเป็นทางลาดมีราวเกาะเดินเพื่อที่น้องแพรวจะได้ใช้รถเข็นได้สะดวก เดี๋ยวเราไปดูสภาพบ้าน ห้องน้ำ

กันยารัตน์ ตระกูลเกียรติ (พิธีกร)

สวัสดีค่ะ

อาจารย์วิริยะ นามศิริพงศ์พันธุ์

สวัสดีครับ

ฉัตรมงคล ศรีบริสุทธิ์ คุณพ่อรางวัล "คุณพ่อคนดีที่หนึ่ง"

ครั้งแรกก็รู้ว่าเป็นอยู่แล้ว แต่ว่าก็คิดว่าจะฟื้นฟูได้ในระดับหนึ่งแต่พอจริงๆ แล้วน้องมี

ปัญหากล้ามเนื้ออ่อนแรงและก็เกร็ง หมอก็บอกว่าอาจจะทำให้น้องดีขึ้นได้ ก็คือพ่อต้องใส่ใจเรื่องการดูแล ผมก็มีความเข้าใจตรงนี้เลยมองเห็นภาพแล้วเราจะต้องเสียสละ อย่างทำงานมีเงินเดือนเราก็ต้องเสียสละออกมา เพื่อจะมาเลี้ยงดูเขาอย่างเดียว หลังจากนั้นผมก็เริ่มฟื้นฟูมาตลอดแล้วเราก็มองเห็นว่าอุปกรณ์บางอย่างที่เขาฝึกลูกเรา เราก็ต้องมีเหมือนเขา ถ้าไม่มีเหมือนเขาเราก็ฝึกลูกเราไม่ได้เหมือนกัน บางอย่างเราอาจจะดัดแปลงได้แต่บางอย่างเราต้องซื้อ ได้รับรางวัลจากเทศบาลหนองปรือเรื่องพ่อคนนี้ดีที่หนึ่ง ก็ได้จากการที่ผมไปทำรณรงค์เรื่องเด็กพิเศษอยากจะให้พ่อแม่ผู้ปกครองอย่าเก็บลูกไว้กับบ้าน เมื่อรู้ว่าลูกเป็นอย่างนี้ ควรไปปรึกษาหมอ เพราะว่ามันเป็นการทำร้ายลูกทางอ้อม แล้วก็ลูกแทนที่จะได้ลดภาระเราเรื่องการดูแล ถ้าเขาเก่งกว่านี้เขาก็จะดีเราก็ไม่ต้องไปกังวลมากมายเรื่องเขาจะอยู่อย่างไรหรือจะเป็นอย่างไร

ปัทมา ชาญเชี่ยว

นี่ก็คือสภาพบ้านของน้องแพรวที่เราได้ทำการซ่อม

กันยารัตน์ ตระกูลเกียรติ (พิธีกร)

นี่คือในห้องน้ำเพิ่ม

ปัทมา ชาญเชี่ยว

โถส้วมราวกดจับและก็ทำห้องน้ำใหม่หมดเลย เพราะแต่ก่อนอยู่ด้านนอกซึ่งใช้ลำบาก เราต่อเติมทั้งหมดใหม่ทั้งพื้นและที่ล้างมือ นี่คืออีกกิจกรรมหนึ่งที่เทศบาลเมืองหนองปรือได้ดำเนินการนะค่ะ ก็คือกิจกรรมซ่อมแซมบ้านของผู้พิการซึ่งเป็นบ้านคุณยายทวี วันเสือ ซึ่งพิการทางด้านตาบอด เชิญเลยค่ะ

อาจารย์วิริยะ นามศิริพงศ์พันธุ์

สวัสดีครับ

คุณมณี นามศิริพงศ์พันธุ์

สวัสดีค่ะ ต้องสัมผัสด้วย

อาจารย์วิริยะ นามศิริพงศ์พันธุ์

ผมก็มองไม่เห็นเหมือนคุณยาย

ปัทมา ชาญเชี่ยว

นี่คือสภาพบ้านของคุณยายนะค่ะ ซึ่งได้ปรับปรุงใหม่ แต่ก่อนนั้นเวลาฝนตกคุณยายก็ต้องมีกระป๋องมารองน้ำ เพราะว่าฝนตกก็นอนไม่ได้ ทางเราได้รับการแจ้งจากชุมชนมาว่าลำบากก็จัดกิจกรรมโครงการซ่อมแซมบ้านให้คุณยาย

กันยารัตน์ ตระกูลเกียรติ (พิธีกร

นี่เป็นบ้านของคุณอำนวย ธรรมเสน

สมศรี มะลิซ้อน อาสาสมัครพัฒนาสังคมฯ

นายอำนวย ธรรมเสน ผู้ป่วยพิการที่เราดูแลอยู่

อาจารย์วิริยะ นามศิริพงศ์พันธุ์

พิการอะไรครับ

สมศรี มะลิซ้อน อาสาสมัครพัฒนาสังคมฯ

ตอนนี้เขาเป็นอัมพาตและก็สมองโป่งค่ะ

กันยารัตน์ ตระกูลเกียรติ (พิธีกร)

งั้นเดี๋ยวเราแวะเข้าไปเยี่ยมข้างใน นี่ก็เปิดเองได้ด้วยเหรอค่ะ

สมศรี มะลิซ้อน อาสาสมัครพัฒนาสังคมฯ

เปิดเองได้ค่ะ

กันยารัตน์ ตระกูลเกียรติ (พิธีกร)

คุณอำนวยค่ะ

สมศรี มะลิซ้อน อาสาสมัครพัฒนาสังคมฯ

เปิดบ้านเลยค่ะ คิดเองทำเองนะค่ะ ก็คืออย่างที่บอกนะค่ะ ว่าใจมันรัก คือเห็นเขาลำบากก็เกิดความสงสารคิดว่าถ้าเราได้ช่วยอะไรเขาบ้างมันก็จะดี เพราะว่าคนในชุมชนในตำบลในหมู่ 10 เรามันมีคนพิการมากที่ไม่ได้รับความช่วยเหลือ ที่ไม่มีใครไปค้นหาก็ปล่อยกันไปตามยถากรรม คิดว่าถ้าเราได้ทำจุดนี้มันคงจะดี ทำแล้วมันมีความสุขก็เลยทำเรื่อยมา ในเมื่อไหนๆ เราก็เป็นอาสาสมัครแล้วใช่ไหมค่ะก็เลยลงทำจุดนี้ เวลาคุณหมอเขาต้องการก็เลยว่า ถ้าเราอาสาลงไป อีกอย่างทำให้มันจริงจังเลยมันก็คงจะดีอย่างนี้ ก็เลยทำเรื่อยมาทำแล้วมีความสุข

กันยารัตน์ ตระกูลเกียรติ (พิธีกร)

วันนี้เราก็ได้ไปดูกิจกรรมต่างๆ ที่เทศบาลเมืองหนองปรือเขาทำเพื่อผู้พิการในจังหวัดชลบุรีกันมาแล้วถือว่าเป็นกิจกรรมที่ดีๆ หลายๆ กิจกรรม และก็ถือว่าเป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ดูแลคนพิการได้อย่างดีเลยทีเดียว อาจารย์มีความรู้สึกอย่างไรบ้างกับในส่วนขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่เข้ามาดูแลผู้พิการแบบนี้ค่ะ

อาจารย์วิริยะ นามศิริพงศ์พันธุ์

ครับ พวกเราผู้นำคนพิการก็ต้องทำงานอย่างหนักกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต่างๆ เพื่อให้เข้ามาดูแลคุณภาพชีวิตคนพิการ เพราะมักจะมีคนพูดอยู่เสมอว่าองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเขาไม่สนใจหรอกเรื่องของคนพิการ เขาสนใจแต่เรื่องทำถนน แต่อย่างไรก็ตามเราก็ต้องทุ่มเททำงานนะครับ และผมมีกำลังใจอย่างมากเลยที่ได้มาเห็นเทศบาลเมืองหนองปรือ ว่าทางเทศบาลนั้นได้ทำงานให้กับคนพิการได้อย่างที่เราหวังกัน ใฝ่ฝันอยากเห็น เมื่อเราได้ทำงานกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

อีกหลายแห่งนะครับ แล้วถ้าองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทั่วประเทศไทยได้ทำงานให้กับคนพิการอย่างเทศบาลเมืองหนองปรือ ผมเชื่อเลยว่าคุณภาพชีวิตคนพิการนั้นจะเปลี่ยนแปลงอย่างมาก เราจะเห็นคุณภาพชีวิตของคนพิการดีขึ้นอีกมากเลยทีเดียวครับ

กันยารัตน์ ตระกูลเกียรติ (พิธีกร)

ค่ะ แล้วในส่วนของมูลนิธิสากลเพื่อคนพิการได้มีการประสานงานร่วมกับเทศบาลบ้างไหมค่ะหรือว่าองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่นๆ

คุณมณี นามศิริพงศ์พันธุ์

มีค่ะ ทางมูลนิธิก็ได้เล็งเห็นความสำคัญขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนะค่ะ ทางมูลนิธิและศูนย์การศึกษาพิเศษจึงได้ร่วมกับทางองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการจัดทำโครงการอบรมพัฒนาพี่เลี้ยงศูนย์เด็กเล็กในการดูแลเด็กพิการนี้เพื่อเตรียมพร้อมสำหรับเข้าเรียนต่อไป อย่าลืมนะค่ะยิ่งพัฒนาเด็กพิการได้เร็วเท่าไหร่ก็จะยิ่งดีต่อเด็กมากขึ้นเท่านั้นค่ะ

กันยารัตน์ ตระกูลเกียรติ (พิธีกร)

ค่ะ อันนี้ก็อาจจะเป็นไปได้นะค่ะ ที่ว่าองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นบางแห่ง เขาอาจจะมีแนวนโยบายที่อยากจะช่วยเหลือผู้พิการ แต่ว่าบางครั้งอาจจะยังขาดประสบการณ์ในการที่จะให้ความช่วยเหลือผู้พิการ ดังนั้นแล้วถ้าเกิดใครที่สนใจก็อาจจะขอปรึกษากับทางมูลนิธิสากลเพื่อคนพิการก็ได้ใช่ไหมค่ะ

อาจารย์วิริยะ นามศิริพงศ์พันธุ์

ครับ โดยเฉพาะมาขอคำปรึกษาที่เทศบาลเมืองหนองปรือ

กันยารัตน์ ตระกูลเกียรติ (พิธีกร)

เป็นตัวอย่างที่ดีอีกตัวอย่างหนึ่งเลยนะค่ะ วันนี้หมดเวลาของรายการยิ้มสู้แล้วนะค่ะ อาจารย์วิริยะและคุณมณี นามศิริพงศ์พันธุ์ แห่งมูลนิธิสากลเพื่อคนพิการ น้องและทีมงานรายการยิ้มสู้ก็ต้องขอเป็นตัวแทนในการขอบคุณทุกคนที่มีส่วนร่วมในการให้กำลังใจกับผู้พิการโดยเฉพาะอย่างยิ่งนะค่ะ เทศบาลเมืองหนองปรือที่อยู่เคียงข้างผู้พิการในเทศบาลหนองปรือ จังหวัดชลบุรีมาโดยตลอดและวันนี้เราทั้งหมดต้องขอลาไปก่อนนะค่ะ สวัสดีค่ะ

4. ยิ้มไปด้วยกัน

ผู้ปกครองมีความสำคัญอย่างมากต่อพัฒนาการของลูกที่พิการ ชุมชนเล็กๆ แห่งหนึ่งที่เทศบาลตำบลทางพูน อ.เฉลิมพระเกียรติ จังหวัดนครศรีธรรมราช ครอบครัวของเด็กพิการได้มีการรวมตัวกันจัดตั้งศูนย์การเรียนรู้การฟื้นฟูเด็กพิการที่บ้านคุณแม่ของน้องคิว ซึ่งการที่จะเกิดศูนย์การเรียนรู้ในลักษณะเช่นนี้ได้ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจะต้องเข้ามาช่วยเหลือและสนับสนุน ศูนย์การเรียนรู้การฟื้นฟูเด็กพิการที่บ้านทางพูนสามารถเป็นบทเรียนต้นแบบบทเรียนหนึ่ง

สมัญญา โสภาพล (ครูแอ็ด) หัวหน้าโครงการฟื้นฟูเด็กพิการโดยชุมชน จ. นครศรีธรรมราช

ศูนย์การเรียนรู้การฟื้นฟูเด็กพิการในชุมชนจัดโดยมูลนิธิเพื่อเด็กพิการ เครือข่ายและชุมชน กิจกรรมนี้ก็เป็นกิจกรรมหนึ่งที่จะยกระดับครอบครัวของพ่อแม่ผู้ปกครองที่มีลูกหลานที่พิการเป็นการให้พ่อแม่เขาช่วยเหลือกันเองเป็นบทบาทหนึ่งของมูลนิธิฯเน้นการ ผลักดันให้ครอบครัวสามารถดูแลลูก มีพลังมีความเข้มแข็ง มีการยอมรับและเป็นการให้บริการในเชิงรุก ที่ทำอย่างไรให้เขาได้รับบริการในทุกๆ ด้าน ทั้งในเรื่องของการแพทย์ การศึกษา สังคม ทำอย่างไรให้พ่อแม่แกนนำเหล่านี้ได้มารวมกลุ่มและให้บริการถ่ายทอดให้กับพ่อแม่ปกครองคนอื่นๆ ที่อยู่ในชุมชนด้วย ซึ่งไม่สามารถไปรับบริการได้

กันยารัตน์ ตระกูลเกียรติ พิธีกรดำเนินรายการ

สวัสดีค่ะ มาถึงช่วงเวลาแห่งการร่วมกันสร้างรอยยิ้มกับสารคดีเสริมเสริมรอยยิ้ม เพิ่มความดีให้กับสังคม "ยิ้มสู้" เวลาที่คนเรามีความทุกข์หรือมีปัญหาต่างๆ นั้น การอยู่เพียงลำพังคงไม่ใช่ทางออกที่ดี ลองหันไปปรึกษาพูดคุยกับผู้มีชะตากรรมเดียวกันหรือมีความทุกข์ มีปัญหาคล้ายๆ กัน แล้วคุณจะพบว่าปัญหาทุกปัญหานั้นมีทางออกเสมอค่ะ อย่างเช่นชุมชนเล็กๆ แห่งหนึ่งที่บ้านทางพูน อ.เฉลิมพระเกียรติ จ.นครศรีธรรมราช เขามีการรวมกลุ่มของครอบครัวเด็กพิการในการแลกเปลี่ยนความทุกข์ ความสุขซึ่งกันและกัน และรวมไปถึงการหาทางออกให้กับเด็กพิการด้วยการช่วยกันฟื้นฟูและพัฒนาศักยภาพของเด็กพิการ ความเข้มแข็งของชุมชนแห่งนี้จะเป็นอย่างไร ไปติดตามได้ในตอน "ยิ้มไปด้วยกัน"

กันยารัตน์ ตระกูลเกียรติ พิธีกรดำเนินรายการ

ในทุกๆ วันคุณแม่พาลูกพิการมาร่วมกิจกรรมต่างๆ ของศูนย์การเรียนรู้การฟื้นฟูเด็กพิการโดยชุมชน และที่นี้ก็คือบ้านของน้องคิวนั่นเองค่ะ

รุ่งทิวา สังข์ทองจิน แม่น้องฟลุ๊ก

ก็อยากจะบอกทุกคนนะค่ะว่า ทุกคนที่มีลูกพิการให้ยอมรับในสิ่งที่ลูกตัวเองเป็น ต้องคิดว่าจะทำอย่างไร ในเมื่อลูกเราเป็นแบบนี้ เราต้องมีความรู้สึกว่าทำอย่างไงให้ลูกเรามีพัฒนาการที่ดีขึ้น แล้วก็อยากให้สังคมเปิดใจยอมรับกับเด็กพิการมากขึ้น

วิภารัตน์ เพ็งแก้ว แม่น้องแป้ง

น้องแป้งมาเมื่อก่อนจะร้องไห้บ่อย เดี๋ยวนี้ไม่ร้องแล้ว น้องแป้งดีขึ้น ได้เข้ากลุ่มกับเพื่อนออกกำลังกาย

สุกัญญา ทุมรัตน์ แม่น้องไอซ์

แม่พาน้องไอซ์มาเข้าศูนย์ฯที่บ้านน้องคิวได้ปีกว่าแล้ว สิ่งที่มีการพัฒนาการคือตัวลูก เมื่อก่อนน้องไอซ์นั่งหลังตรงไม่ได้ต้องคอยประคองอยู่ตลอด และขา เมื่อก่อนจะนั่งแบบนี้ไม่ได้ แต่เมื่อเรามาเข้าศูนย์ฯได้มารวมตัวกับเพื่อนๆ ได้ความรู้ใหม่ๆ แล้วนำมาประยุกต์ใช้กับลูก มาทำกายภาพทำโดสะโฮ นวดไทย ลูกเราก็มีพัฒนาการดีขึ้น อีกอย่างก็คือด้านจิตใจของแม่ก็ดีขึ้นด้วยค่ะ เมื่อก่อนตัวแม่จะเครียดไม่ค่อยกล้าพบหน้าใคร ไม่ค่อยจะพาลูกไปไหน แต่ได้เข้าศูนย์ฯพบเพื่อนๆ ได้รู้ว่าไม่ใช่มีเราคนเดียวที่อยู่แบบนี้ มีลูกแบบนี้ ยังมีเพื่อนๆ อีกหลายคนเป็นสิบเป็นร้อยที่มีเหมือนเรา เราก็ต้องสู้ต่อไป ทำเพื่อลูกต่อไป เพราะสิ่งที่ดีที่สุดคือได้ดีกับตัวลูกของเรา

สมัญญา โสภาพล หัวหน้าโครงการฟื้นฟูเด็กพิการ

วัสดุเหลือใช้นำมาดัดแปลงเป็นเครื่องช่วย หาได้ในท้องถิ่นไม่ต้องไปซื้อ ยกตัวอย่างเช่น กระดาษลัง กล่องกระดาษ กระดาษห่อของขวัญที่แกะกล่องแล้วไม่ต้องซื้อหา ของวัสดุเหลือใช้ก็เอามาประดิษฐ์เพื่อให้ลูกได้ทำกิจกรรมกับแม่ ทำแต่ละครั้งเราก็จะหาสิ่งต่างๆ ให้เด็กๆ ทำด้วยตนเอง ถ้าทำได้ ถ้าคนไหนทำไม่ได้ก็ให้คุณแม่ช่วย ในขณะเดียวกันเราต้องมีการพูดคุยกับลูกด้วย ว่านี่สีนี้นะ นี่เป็นกาวนะ ตรงนี้ก็เหมือนการยกระดับพ่อแม่ มีการรวมกลุ่มกันฟื้นฟูลูกด้วยตนเอง หลังจากนั้นมูลนิธิเพื่อเด็กพิการพัฒนามาเป็นเหมือนพี่เลี้ยง ทุกอย่างพ่อแม่ทำเองทั้งหมด กิจกรรมที่ศูนย์ฟื้นฟูแห่งนี้มีกิจกรรมหลายอย่าง นอกจากเตรียมความพร้อมเรื่องของการฟื้นฟูลูกแล้ว ก็มีเรื่องกลุ่มสัมพันธ์ให้เด็กได้คุ้นเคย เตรียมความพร้อมทางด้านการศึกษา จะเห็นว่าน้องๆ สองสามคน หลังจากมีการฟื้นฟูแล้วห้าหกปีที่มูลนิธิเพื่อเด็กพิการเครือข่ายอย่างเช่นศูนย์การศึกษาพิเศษ หรือสาธารณสุข องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีการให้ความรู้ให้อะไรต่างๆ ที่เป็นประโยชน์แก่ลูกเราเอง

เสรีย์ แก้วหนู แม่น้องคิว

แต่ก่อนนี้ได้ไปอบรมที่มูลนิธิฯค่ะ ไปฝึกในการนวดไทย นวดโดสะโฮ พอได้เป็นแกนนำของเพื่อนในกลุ่มก็พูดกับเพื่อนๆ ว่าอยากตั้งกลุ่มที่บ้าน การไปที่มูลนิธิเดือนละครั้ง แม่น้องคิวคิดว่าน้อยเกินไปสำหรับเด็กพิการในหมู่บ้าน ไปประสานงานกับมูลนิธิฯว่าแม่น้องคิวอยากจะมาตั้งศูนย์การ

เรียนรู้เด็กพิการที่บ้าน เป็นกลุ่มเล็กๆ เพราะว่าเด็กพิการใกล้ๆ บ้านก็มีเยอะ เหมือนยกบ้านนี้ให้น้องคิวลูกของตัวเองเป็นลูกพิการอยู่แล้ว อยากให้ลูกพิการคนอื่นได้เข้าร่วมด้วย แม่น้องคิวเต็มใจเป็นอย่างมากที่ให้ใช้บ้านนี้เป็นศูนย์การเรียนรู้

กันยารัตน์ ตระกูลเกียรติ พิธีกรดำเนินรายการ

หลังจากเราได้ไปเห็นความเข้มแข็งศูนย์การเรียนรู้การฟื้นฟูเด็กพิการโดยชุมชนกันแล้ว เราก็จะได้เห็นว่ากว่าที่จะเข้มแข็งได้ขนาดนี้ ใช้ระยะเวลามากน้อยขนาดไหน รวมไปถึงมีปัจจัยอะไรที่เป็นส่วนสำคัญบ้าง ตอนนี้น้องอยู่กับผู้ที่ริเริ่มนำโครงการดีๆ นำไปให้ชุมชนนั่นคือ ครูแอ๊ด สวัสดีค่ะ

สมัญญา โสภาพล หัวหน้าโครงการฟื้นฟูเด็กพิการ

สวัสดีค่ะ

กันยารัตน์ ตระกูลเกียรติ พิธีกรดำเนินรายการ

ครูแอ๊ดเองเป็นเจ้าหน้าที่อยู่ในมูลนิธิเพื่อเด็กพิการด้วยใช่ไหมค่ะ

สมัญญา โสภาพล หัวหน้าโครงการฟื้นฟูเด็กพิการ

ค่ะ

กันยารัตน์ ตระกูลเกียรติ พิธีกรดำเนินรายการ

มูลนิธิเพื่อเด็กพิการทำอะไรบ้างค่ะ

สมัญญา โสภาพล หัวหน้าโครงการฟื้นฟูเด็กพิการ

ขออนุญาตนำเรียนว่ามูลนิธิเพื่อเด็กพิการเป็นองค์กรพัฒนาเอกชน สำนักงานใหญ่อยู่ที่กรุงเทพฯ เน้นกลุ่มเป้าหมายคือ เด็กพิการ CP หรือเด็กสมองพิการนะค่ะ ในส่วนต่างจังหวัดโครงการฟื้นฟูเด็กพิการโดยชุมชนซึ่งดูแลอยู่ก็เป็นโครงการหนึ่งของมูลนิธิเพื่อเด็กพิการ

กันยารัตน์ ตระกูลเกียรติ พิธีกรดำเนินรายการ

โครงการที่เราได้เห็นกันในวันนี้ ก็คือโครงการที่เน้นลงสู่ชุมชนเลยค่ะ

สมัญญา โสภาพล หัวหน้าโครงการฟื้นฟูเด็กพิการ

ค่ะ

กันยารัตน์ ตระกูลเกียรติ พิธีกรดำเนินรายการ

อย่างลักษณะของโครงการตรงนี้หลักแล้วคือดึงความร่วมมือของพ่อแม่

สมัญญา โสภาพล หัวหน้าโครงการฟื้นฟูเด็กพิการ

แต่ว่ากระบวนการก่อนที่จะไปตรงนั้น เราก็มีการจัดอบรมให้ความรู้กับพ่อแม่หรือคนที่มีลูกพิการ มาให้ความรู้ความเข้าใจในเรื่องของการดูแลบุตรหลานอย่างถูกวิธี นอกจากนั้นอบรมเรื่องเทคนิคหรือทักษะต่างๆ ในการฟื้นฟู ในรายละเอียดมูลนิธิเพื่อเด็กพิการได้ประสานความร่วมมือกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในจังหวัดเราเรียกว่าภาคี ยกตัวอย่างหน่วยงานของการศึกษา ศูนย์การศึกษาพิเศษ

ประจำจังหวัดนครศรีธรรมราช สาธารณสุข พัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อันไหนที่เกี่ยวข้องเราก็ประสานความร่วมมือและมาดำเนินกิจกรรมด้วยกัน

กันยารัตน์ ตระกูลเกียรติ พิธีกรดำเนินรายการ

ค่ะ

สมัญญา โสภาพล หัวหน้าโครงการฟื้นฟูเด็กพิการ

ศูนย์การเรียนรู้การฟื้นฟูเด็กพิการโดยชุมชนเป็นกิจกรรมหนึ่งเพื่อสนับสนุนและส่งเสริมครอบครัว พ่อแม่เด็กมีความเข้มแข็ง เป็นการเพื่อนช่วยเพื่อนลงสู่ชุมชน

กันยารัตน์ ตระกูลเกียรติ พิธีกรดำเนินรายการ

มีโอกาสเห็น ค่อนข้างรู้สึกดีใจเพราะที่ผ่านมาเราเห็นคนพิการในระดับรากหญ้าเข้าสู่การฟื้นฟูค่อนข้างน้อย เช่น ศูนย์การศึกษาพิเศษหรือโรงพยาบาลประจำอำเภออาจจะอยู่ห่างไกล ถือว่าโครงการที่กำลังทำอยู่ตรงนี้ เป็นอีกหนึ่งโครงการที่ช่วยสนับสนุนอย่างมากเลยที่เดียว

สมัญญา โสภาพล หัวหน้าโครงการฟื้นฟูเด็กพิการ

ก็เป็นการทดลองรูปแบบ และศึกษารูปแบบไปในตัวด้วยว่าน่าจะเป็นต้นแบบในเรื่องการให้บริการเชิงรุก จริงๆ แล้วศักยภาพของแต่ละพื้นที่ก็มีปัญหาค่อนข้างเยอะ รวมถึงพ่อแม่ผู้ปกครองด้วย เขาอาจจะมีปัญหาเศรษฐกิจไม่สามารถพาลูกมารับบริการในเมืองหรือสถานบริการต่างๆ ได้ นอกจากนั้นก็มีอุปสรรคในการเดินทาง ลูกตัวโตมาก มีเวลาน้อยในการมารอรับบริการหนึ่งวัน แค่ช่วงเวลานิดเดียว ซึ่งตรงนี้ก็เป็นปัจจัยหนึ่งที่ทำให้เกิดศูนย์การเรียนรู้

กันยารัตน์ ตระกูลเกียรติ พิธีกรดำเนินรายการ

โครงการนี้เริ่มต้นมานานหรือยังค่ะ

สมัญญา โสภาพล หัวหน้าโครงการฟื้นฟูเด็กพิการ

ประมาณปีเศษค่ะ

กันยารัตน์ ตระกูลเกียรติ พิธีกรดำเนินรายการ

เริ่มต้นที่ไหนค่ะ

สมัญญา โสภาพล หัวหน้าโครงการฟื้นฟูเด็กพิการ

เทศบาลตำบลทางพูน อ. เฉลิมพระเกียรติ ซึ่งเราพยายามหาศูนย์รวมบ้านที่เป็นจุดศูนย์กลางของพ่อแม่อยู่ละแวกนั้น ให้เขาได้รับบริการใกล้บ้านที่สุด นอกจากนั้นกระบวนการที่ผ่านมาสิ่งที่ขาดไม่ได้คือเรื่องของทัศนคติ เรื่องการรับรู้ เรื่องเสริมทักษะให้พ่อแม่มีความรู้ความเข้าใจสามารถฝึกลูกได้ด้วยตนเอง ฝึกที่ไหนก็ได้ และทำได้ตลอดเวลาซึ่งตรงนั้นมีน้องๆ ที่มีลูกที่พิการอีกหลายคน แต่ไม่สามารถที่จะออกมารับบริการได้ด้วยมีภาระในเรื่องของเศรษฐกิจ ความเจ็บป่วยของเด็กบ้าง

กันยารัตน์ ตระกูลเกียรติ พิธีกรดำเนินรายการ

ศูนย์ฯที่ริเริ่มเรียกว่าเป็นต้นแบบเราเริ่มต้นที่บ้านน้องคิว

สมัญญา โสภาพล หัวหน้าโครงการฟื้นฟูเด็กพิการ

ค่ะ

กันยารัตน์ ตระกูลเกียรติ พิธีกรดำเนินรายการ

ส่วนบ้านของน้องคิวเป็นศูนย์กลางให้พ่อแม่ที่อยู่ในละแวกนั้นได้มาทำกิจกรรมร่วมกันที่นั้น กิจกรรมที่ทำมีการวางแผนหรือมีกระบวนการอย่างไรบ้าง

สมัญญา โสภาพล หัวหน้าโครงการฟื้นฟูเด็กพิการ

จริงๆ แล้วเราใช้เวลาตรงนั้นค่อนข้างมากกว่าจะทำความเข้าใจกว่าที่พ่อแม่จะมีทักษะต่างๆ มีการพูดคุยไม่ได้คิดคนเดียวนะค่ะ เราชวนพ่อแม่มามีส่วนร่วมด้วยว่าเขาอยากได้อะไร อยากทำอะไร อยากรู้เรื่องอะไรมีการคิดด้วยว่าในแต่ละครั้งกิจกรรมน่าจะมีอะไรบ้าง มีการวางแผนทั้งปี

กันยารัตน์ ตระกูลเกียรติ พิธีกรดำเนินรายการ

อย่างเช่นอะไรบ้างค่ะ

สมัญญา โสภาพล หัวหน้าโครงการฟื้นฟูเด็กพิการ

อย่างเช่นในแต่ละวันแน่นอนที่สุดเราก็จะมีกลุ่มสัมพันธ์เวลามารวมกลุ่ม ที่นั่นมีสมาชิกแปดคน มีการพูดคุยทักทายกันช่วงเช้า ร้องเพลงทำให้เด็กสร้างความคุ้นเคย เราก็ทักทายกัน มีการออกกำลังกาย ให้เด็กเป็นตัวนำว่าเขาอยากออกกำลังกายด้วยท่าทางอะไรบ้าง ให้การฟื้นฟูทักษะทางเลือกต่างๆ เช่นกายภาพบำบัดที่ได้รับความรู้มาจากโรงพยาบาล การเคลื่อนไหวแบบญี่ปุ่นหรือโคสะโฮ การนวดให้เด็กเพื่อผ่อนคลายกล้ามเนื้อหรือช่วยเหลือระบบการไหลเวียนของเลือด ทำให้เด็กสบาย ลดอาการเกร็ง นอกจากนั้นเราเตรียมความพร้อมในด้านการศึกษาโดยการประสานงานกับครูจากศูนย์การศึกษาพิเศษ เราก็มีการวางแผนกันว่าหนึ่งปีเราจะออกไปข้างนอกไปสู่โลกกว้างกี่ครั้ง ไปชมสวนสัตว์กันไหม ไปเที่ยวด้วยกันไหม ไปกินอาหารด้วยกันไหม กิจกรรมทางสังคม เช่น เวลามีเทศกาลในหมู่บ้านเราก็จะพากันไป ก็จะเห็นว่ากิจกรรมจะไม่ซ้ำหรือเขาอยากรู้เรื่องอะไรเราก็พยายามประสานหาความรู้นั้นมาให้

กันยารัตน์ ตระกูลเกียรติ พิธีกรดำเนินรายการ

หนึ่งปีกว่าๆ เห็นผลเป็นอย่างไรบ้าง

สมัญญา โสภาพล หัวหน้าโครงการฟื้นฟูเด็กพิการ

เห็นว่าพ่อแม่ก็มีกำลังใจ มีอยู่สองสามส่วน ส่วนหนึ่งพ่อแม่มีความรู้ ความเข้าใจมีทักษะเขาช่ำชองมีความถนัดมากเลยในการฟื้นฟูลูกด้วยตัวของเขาเอง นอกจากนั้นเด็กสามารถอยู่ในสังคมได้มีการทักทาย มีสวัสดีค่ะ

กันยารัตน์ ตระกูลเกียรติ พิธีกรดำเนินรายการ

บางทีเราเห็นพัฒนาการของเด็กชัดเจนขึ้น

สมัญญา โสภาพล หัวหน้าโครงการฟื้นฟูเด็กพิการ

จากนั้นเด็กก็มีพัฒนาการทางด้านอารมณ์สังคม จิตใจ เด็กอารมณ์ดี นั่งได้ สื่อสารได้ กล้ามเนื้อดีขึ้นจนกระทั่งเดินได้ในบางราย ในบางรายสามารถเข้าเรียนในโรงเรียนได้ด้วย

กันยารัตน์ ตระกูลเกียรติ พิธีกรดำเนินรายการ

ครูแอ๊ดคิดว่าอะไรเป็นปัจจัยสำคัญทำให้การรวมกลุ่มมีความเข้มแข็งได้ขนาดนี้

สมัญญา โสภาพล หัวหน้าโครงการฟื้นฟูเด็กพิการ

สิ่งที่สำคัญมากที่สุดคือพ่อแม่มีหัวอกเดียวกันและก็มีใจในการพัฒนาลูก ในเรื่องของการฟื้นฟูเด็กแต่ละรายไม่ใช่แค่วันสองวัน แต่ใช้เวลาเป็นปีสองปีเป็นสิบปี นอกจากนั้นในฐานะของมูลนิธิเพื่อเด็กพิการก็มีบทบาทในพื้นที่คือประสานความร่วมมือจากภาคีที่เกี่ยวข้องทั้งหลาย ไม่ว่าจะเป็นองค์กรทางด้านการศึกษา ทางสาธารณสุข และ**สำคัญที่สุดคือ องค์กรในชุมชนตอนนี้ อบต.มีส่วนสำคัญในเรื่องการสนับสนุนให้เกิดกลุ่มแบบนี้ด้วยในอนาคต**

กันยารัตน์ ตระกูลเกียรติ พิธีกรดำเนินรายการ

วันนี้เราได้เห็นรอยยิ้มของคุณแม่ที่มาเข้าร่วมโครงการ รวมไปถึงพัฒนาการของลูกที่ดีขึ้นตามลำดับไปเรื่อยๆ น้องเชื่อว่าคุณแม่ทุกคนที่ได้เข้าร่วมคงมีความสุข และอยากให้โครงการดีๆ แบบนี้ขยายไปยังชุมชนอื่นๆ เพิ่มมากขึ้นด้วย วันนี้น้องต้องขอเป็นตัวแทนของชุมชนขอบคุณ ครูแอ๊ด รวมไปถึงมูลนิธิเพื่อเด็กพิการที่นำโครงการดีๆ นำประโยชน์แบบนี้ไปสู่ชุมชนด้วย ต้องขอบพระคุณด้วยนะค่ะ

สมัญญา โสภาพล หัวหน้าโครงการฟื้นฟูเด็กพิการ

ค่ะ

สุพล บุญธรรม ผอ.ศูนย์การศึกษาพิเศษ จ.นครศรีธรรมราช

ศูนย์การเรียนรู้การฟื้นฟูสมรรถภาพเด็กพิการโดยชุมชนบ้านน้องคิว ซึ่งดำเนินการโดยผู้ปกครองที่มารวมตัวกัน และดำเนินการพัฒนาการเรียนรู้และการฟื้นฟูสมรรถภาพเกิดจากการร่วมมือและสนับสนุนอย่างดีจากมูลนิธิเพื่อเด็กพิการซึ่งเป็นภาคีเครือข่ายศูนย์การศึกษาพิเศษที่สำคัญคือผู้ปกครองมีส่วนสำคัญอย่างยิ่งที่จะผลักดันและดำเนินการให้กระบวนการจัดการเรียนรู้โดยครอบครัวเป็นไปอย่างมีคุณภาพ

กันยารัตน์ ตระกูลเกียรติ พิธีกรดำเนินรายการ

บุคคลร่วมสร้างรอยยิ้มของเราในวันนี้ อาจารย์วิริยะและคุณมณี นามศิริพงศ์พันธุ์ แห่งมูลนิธิสากลเพื่อคนพิการ สวัสดีค่ะ

คุณมณี นามศิริพงศ์พันธุ์

สวัสดีค่ะ

อาจารย์วิริยะ นามศิริพงศ์พันธุ์

สวัสดีครับ

กันยารัตน์ ตระกูลเกียรติ พิธีกรดำเนินรายการ

อาจารย์วิริยะเองในฐานะผู้นำคนพิการ ได้เห็นการรวมกลุ่มในลักษณะแบบนี้ อาจารย์มีความคิดเห็นว่าจะช่วยในการส่งเสริมสนับสนุนฟื้นฟูพัฒนาคนพิการอย่างไรบ้าง และรวมถึงเราจะมีวิธีไหนให้การรวมกลุ่มแบบนี้ยั่งยืน

อาจารย์วิริยะ นามศิริพงศ์พันธุ์ ประธานมูลนิธิสากลเพื่อคนพิการ

ก่อนอื่นต้องทำความเข้าใจก่อนว่าการช่วยเหลือเด็กพิการช่วยเร็วที่สุดก็จะดีที่สุด จะเตรียมความพร้อมเด็กให้พร้อมไปเข้าเรียนในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานได้ ผู้นำคนพิการเราก็ผลักดันให้เกิดศูนย์การศึกษาพิเศษเมื่อเกิดศูนย์การศึกษาพิเศษขึ้นมา ศูนย์การศึกษาพิเศษก็ให้บริการแก่เด็กพิการได้จำกัดการไปให้การบริการที่ห่างไกลยุ่งยากมีปัญหา เราก็คิดว่าน่าจะมีอีกระบบหนึ่งคือระบบที่พ่อแม่ผู้ปกครองรวมตัวกันเข้ามาช่วยเหลือกัน และก็มีมูลนิธิเข้ามาสนับสนุนสามารถที่จะดูแลพัฒนาเด็กพิการในชุมชนบริเวณใกล้เคียง ถ้าทำเช่นนี้ได้ก็จะเกิดหน่วยให้บริการกระจายไปทั่ว ส่วนศูนย์การศึกษาพิเศษก็มาให้ความรู้ทางวิชาการ บริหารเรื่องการสนับสนุนเงินอุดหนุน เราก็เลยได้เขียนเอาไว้ในพรบ.การจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ ปี พ.ศ. 2551 ว่าให้รัฐให้เงินอุดหนุนกับศูนย์การเรียนเฉพาะความพิการ เราหวังว่ากฎหมายนี้จะเกิดจริงขึ้นมา ถ้าเกิดจริงขึ้นมาหมายความว่าศูนย์การศึกษาพิเศษเอาเงินมาสนับสนุนศูนย์การเรียนเฉพาะความพิการในลักษณะนี้เกิดขึ้นอย่างแพร่หลายได้

กันยารัตน์ ตระกูลเกียรติ พิธีกรดำเนินรายการ

และก็จะอยู่แบบยั่งยืนด้วย

อาจารย์วิริยะ นามศิริพงศ์พันธุ์ ประธานมูลนิธิสากลเพื่อคนพิการ

ใช่ครับ

กันยารัตน์ ตระกูลเกียรติ พิธีกรดำเนินรายการ

เราได้เห็นบรรดาคุณแม่ที่มีการรวมกลุ่มกันเพื่อที่จะฟื้นฟูพัฒนาลูกของตนเองแล้ว คุณมณีรู้สึกอย่างไรบ้างค่ะ

คุณมณี นามศิริพงศ์พันธุ์ ผู้อำนวยการโครงการยิ้มสู้

ก็เป็นที่น่าประทับใจอย่างยิ่ง ที่พ่อแม่ของเด็กพิการเหล่านี้ได้มารวมกลุ่มกันเพื่อทำกิจกรรมเพื่อพัฒนาลูกหลานของตนเอง คนที่มีหัวอกเดียวกัน มีความรักความเอื้ออาทรต่อกัน แม้ว่างานดูแลเด็กพิการเหล่านี้จะเป็นเรื่องยากลำบาก เหน็ดเหนื่อยเพียงใดก็ตาม ก็ยังมีรอยยิ้มให้แก่กันและ

กัน ยิ้มไปด้วยกัน เป็นที่น่าชื่นชมมากเลยค่ะ

กันยารัตน์ ตระกูลเกียรติ พิธีกรดำเนินรายการ

เราทุกคนในชุมชนสามารถช่วยกันสร้างรอยยิ้มให้กับคนพิการได้ เพราะฉะนั้นเราจะร่วมกันสร้างรอยยิ้มไปด้วยกันค่ะ วันนี้หมดเวลาของรายการยิ้มสู้แล้ว อาจารย์วิริยะ คุณมณี นามศิริพงศ์พันธุ์ แห่งมูลนิธิสากลเพื่อคนพิการ น้องและทีมงานยิ้มสู้ ลาไปก่อน สวัสดีค่ะ

คุณมณี นามศิริพงศ์พันธุ์ ผู้อำนวยการโครงการยิ้มสู้

สวัสดีค่ะ

อาจารย์วิริยะ นามศิริพงศ์พันธุ์ ประธานมูลนิธิสากลเพื่อคนพิการ

สวัสดีครับ

